

Begroting 2027

Katwijk

Z139564D4139567

Inhoudsopgave

Deel 1 Hoofdlijnen 3
1.1 Begroting in één oogopslag 4
1.2 Voorwoord 5
1.3 Kerngegevens 6
1.4 Algemeen beeld ontwikkelingen 2027 7
1.5 Uitgangspunten en meerjarenraming 9
1.6 Begrotingsuitkomst 2027-2030 10
1.7 Maatschappelijke agenda 19
1.8 Inclusie 20
Deel 2 Programma's 21
Leeswijzer 22
0 Bestuur en ondersteuning 25
1 Veiligheid 41
2 Verkeer, vervoer en waterstaat 51
3 Economie 63
4 Maatschappelijke Participatie 75
5 Ondersteuning en zorg 105
7 Energie, groen en milieu 127
8 Volkshuisvesting en leefomgeving 149
Deel 3 Paragrafen 165
§ 1 Lokale heffingen 167
§ 2 Financiering 177
§ 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 183
§ 4 Onderhoud kapitaalgoederen 195
§ 5 Grondbeleid 207
§ 6 Bedrijfsvoering 215
§ 7 Verbonden partijen 227
§ 8 Duurzaamheid 245
§ 9 Wet open overheid 251
§ 10 Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV) 255
Deel 4 Financiële begroting 265
Bijlagen 285
Bijlage 1 Formatie 286
Bijlage 2 Investeringsagenda 2026-2030 287
Bijlage 3 Reserves & voorzieningen 2026-2030 288
Bijlage 4 Baten en lasten op taakveldniveau 304
Bijlage 5 Kostendekkendheid tarieventabel legesverordening 308
Bijlage 6 Subsidies 2026-2030 310

Deel 1 Hoofdlijnen

1.1 Begroting in één oogopslag

1.2 Voorwoord

Voor u ligt de begroting voor het eerste jaar van een nieuwe bestuursperiode. De komende jaren groeit en verandert onze gemeente. Er komen veel woningen bij en daarmee neemt ook de behoefte toe aan scholen, wegen, sportvoorzieningen, groen en zorg. Tegelijk willen we behouden wat Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg eigen maakt. We willen doorgroeien met karakter: ruimte bieden aan groei en investeren in wat onze groeiende gemeente nodig heeft, zonder te verliezen wat onze dorpen bijzonder maakt.

Dat vraagt om keuzes. We willen resultaten boeken, knopen doorhakken en investeren in de toekomst. Tegelijkertijd staat de financiële ruimte onder druk. Juist voor een groeiende gemeente is dat een belangrijk dilemma. Niet investeren kan op korte termijn financieel aantrekkelijk lijken, maar kan er ook toe leiden dat voorzieningen achterblijven bij de groei. Daardoor kunnen we later voor grotere opgaven en hogere kosten komen te staan.

Daarom maken we de komende jaren scherpe keuzes over de inzet van onze middelen. Daarom starten we een meerjarig financieel gezond-traject op. We willen tempo maken met de bouw van betaalbare woningen en investeren in leefbare en groene wijken, een sterke economie en een veilige gemeente. We zorgen dat goede zorg beschikbaar blijft voor iedereen die dat nodig heeft, dat ieder kind een goede start krijgt en dat we oog houden voor inwoners die het moeilijk hebben.

Die ambities moeten we waarmaken in een tijd met financiële onzekerheid. Gemeenten krijgen al langere tijd onvoldoende financiële ruimte vanuit het Rijk om alle groeiende taken en maatschappelijke opgaven op te vangen. Daarnaast zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet alle ontwikkelingen bekend, zoals de bevindingen van de commissie-Van Ark over de toekomst van de jeugdzorg, de ontwikkeling van het gemeentefonds, loon- en prijsstijgingen en de kosten van het sociaal domein.

Deze begroting laat zien hoe we binnen die werkelijkheid onze keuzes maken: financieel zorgvuldig, maar met ruimte om te blijven investeren in wat onze groeiende gemeente nodig heeft.

1.3 Kerngegevens

A. Sociale structuur

Bevolking naar leeftijd per 1 januari	2026*		2027		2028		2030	
Leeftijd	**Aantal**	**%**	**Aantal**	**%**	**Aantal**	**%**	**Aantal**	**%**
0 t/m 17 jaar	14.177	21,1	14.236	21,1	14.320	21,1	14.315	21,0
18 t/m 64 jaar	39.539	58,9	39.704	58,9	39.937	58,9	39.810	58,4
65 jaar en ouder	13.428	20,0	13.484	20,0	13.563	20,0	14.042	20,6
Totaal	**67.144**	**100,0**	**67.424**	**100,0**	**67.820**	**100,0**	**68.167**	**100,0**

**Bron: door CBS vastgestelde gegevens*

Aantal uitkeringsgerechtigden en huishoudens met een laag inkomen	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal uitkeringsgerechtigden Wet werk en bijstand*	804	809	824	840	856
Aantal huishoudens met een laag inkomen**	7.700	7.772	7.810	7.836	7.876

**Bron: Cluster Servicepunt*
*** Bron: CBS/Rekenmodel Algemene uitkering*

B. Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente, aantal woningen en bevolkingsdichtheid	2026	2027	2028	2029	2030
Oppervlakte gemeente (in ha.)	3.115	3.115	3.115	3.115	3.115
- waarvan land	2.491	2.491	2.491	2.491	2.491
- waarvan binnenwater	169	169	169	169	169
- waarvan buitenwater	455	455	455	455	455
Bevolkingsdichtheid per km^2 land	2.695	2.707	2.723	2.730	2.737
Aantal woonruimten/woningen per 1 januari	28.032	28.296	28.435	28.527	28.675

C. Financiële structuur

Algemene financiële gegevens begroting 2027 *(- = nadeel, bedragen * € 1.000)*	2027	2028	2029	2030
Totale lasten	-256.031	-253.265	-250.486	-253.139
Totale baten	254.067	246.226	245.173	244.513
Saldo baten en lasten	-1.964	-7.039	-5.314	-8.625
Saldo toevoeging en onttrekking reserves	2.442	580	-864	874
Begroot resultaat	478	-6.459	-6.178	-7.752
Algemene reserve per 31 december	28.710	28.543	28.543	28.543
Algemene uitkering gemeentefonds	137.925	135.178	135.087	135.081
Opbrengst onroerende zaakbelastingen (OZB)	28.851	28.820	29.367	30.440
Investeringsvolume per jaar	54.766	47.408	42.541	31.016
Vaste schuld per 31 december	263.3000	282.484	306.851	329.618

1.4 Algemeen beeld ontwikkelingen 2027

Algemene ontwikkelingen

Gemeenten krijgen steeds meer taken en verantwoordelijkheden, onder meer op het gebied van zorg, klimaat, wonen en digitale veiligheid. Tegelijkertijd blijft de financiële ruimte beperkt. De ontwikkeling van het gemeentefonds en de onzekerheid over de structurele financiering van gemeentelijke taken maken het lastig om voor de langere termijn financieel beleid te voeren. Ook zijn de financiële gevolgen van landelijke beleidskeuzes niet altijd vooraf duidelijk. De nieuwe landelijke politieke verhoudingen en de uitwerking van het regeringsbeleid kunnen in 2027 opnieuw leiden tot veranderingen in taken, regelgeving en de financiële positie van gemeenten.

Ook de woningbouwopgave blijft onverminderd groot. Gemeenten staan voor de opgave om voldoende en betaalbare woningen te realiseren, terwijl de ruimte, infrastructuur en uitvoeringscapaciteit beperkt zijn. Voldoende ruimte op het elektriciteitsnet is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Netcongestie kan de realisatie van woningbouw, verduurzaming en economische ontwikkeling vertragen. Gemeenten moeten daarom steeds nadrukkelijker rekening houden met de beschikbaarheid van energie-infrastructuur bij ruimtelijke ontwikkelingen en zoeken naar mogelijkheden om projecten tijdig van voldoende netcapaciteit te voorzien.

De verdere uitwerking van de Omgevingswet en de ontwikkeling van de gemeentelijke omgevingsvisie en het omgevingsplan blijven onze aandacht vragen. De ruimtelijke opgaven op het gebied van wonen, energie, klimaat, economie, mobiliteit en natuur komen steeds meer samen in de fysieke leefomgeving. Dit vraagt om integrale afwegingen en om afstemming met de ruimtelijke kaders van het Rijk en de regio. De gemeentelijke omgevingsvisie moet daarbij richting geven aan de ontwikkeling van de gemeente op de langere termijn.

De samenleving blijft veranderen en inwoners verwachten een overheid die toegankelijk, responsief en zichtbaar is. Maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar snel op, onder meer door digitalisering en sociale media. Dit stelt eisen aan de gemeentelijke organisatie, maar de beschikbare financiële middelen en ambtelijke capaciteit zijn beperkt. Dat maakt het noodzakelijk om duidelijke prioriteiten te stellen en voortdurend aandacht te houden voor de uitvoerbaarheid van beleid en ambities. Een wendbare en toekomstbestendige organisatie, die goed samenwerkt en inwoners actief betrekt, blijft daarom van belang.

Digitalisering biedt kansen om de dienstverlening en bedrijfsvoering te verbeteren, maar brengt ook nieuwe verantwoordelijkheden en risico's met zich mee. De eisen aan digitale veiligheid en weerbaarheid nemen toe. Met de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten in 2026 krijgen gemeenten op dit terrein te maken met aanvullende verplichtingen. Dit vraagt blijvende aandacht voor informatiebeveiliging, continuïteit van de dienstverlening en het vermogen om adequaat te reageren op digitale incidenten.

Tot slot blijft de internationale en geopolitieke situatie onzeker. Oorlogen, economische onzekerheid, migratie en mogelijke verstoringen van vitale voorzieningen hebben ook lokaal gevolgen. Daarmee groeit het belang van maatschappelijke en gemeentelijke weerbaarheid. Van gemeenten wordt verwacht dat zij niet alleen tijdens een crisis kunnen handelen, maar zich ook voorbereiden op langdurige verstoringen en de continuïteit van essentiële dienstverlening kunnen waarborgen. Dit vraagt om goede crisisbeheersing, aandacht voor continuïteit, digitale weerbaarheid en om samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners en de veiligheidsregio.

Lokale ontwikkelingen

Wonen en gebiedsontwikkeling

De woningnood blijft een van de grootste uitdagingen voor Katwijk. Daarom zetten we in op een forse versnelling van de woningbouw, zodat jongeren, starters en senioren in hun eigen gemeente kunnen blijven wonen. De ontwikkeling van Valkenhorst speelt hierbij een sleutelrol. We zetten in op voldoende betaalbare woningen, meer doorstroming op de woningmarkt en een woonbeleid dat nadrukkelijk oog heeft voor de binding van inwoners met de gemeente. De ambitie is om de woningbouwproductie te versnellen, het aandeel betaalbare woningen te vergroten en de kansen voor eigen inwoners op de woningmarkt te verbeteren.

Groene leefomgeving
Katwijk groeit de komende jaren sterk. Om die groei leefbaar te houden kiest de coalitie voor een stevige investering in groen, openbare ruimte en bereikbaarheid. Nieuwe woningbouw gaat samen met de aanleg van groenvoorzieningen, aantrekkelijke verblijfsruimten en verkeersveilige verbindingen. We werken aan projecten zoals de Groene Ring Katwijk, de verdere ontwikkeling van groene gebieden en verbeteringen voor fietsers en het openbaar vervoer. Met de Groene Ring Katwijk bouwen we aan een netwerk van groene verbindingen tussen onze dorpen, natuurgebieden en het duinlandschap. Zo maken we onze gemeente niet alleen aantrekkelijker om in te wonen en recreëren, maar maken we groen en gezondheid ook een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven.

Sociaal domein
Wie meer gaat werken, moet daar ook financieel op vooruitgaan. Daarom verruimen we de ondersteuning voor inwoners met een laag inkomen van 130% naar 140% van het sociaal minimum. Voor huishoudens in deze inkomensgroep worden regelingen niet langer abrupt beëindigd, maar gedeeltelijk voortgezet. Hiermee dempen we de armoedeval, versterken we bestaanszekerheid en stimuleren we participatie.

Veiligheid
Veiligheid in onze gemeente hangt af van veel factoren. Waar je opgroeit en hoe je opgroeit, bepaalt mede hoe je jezelf ontwikkelt en met welke situaties en mensen je in aanraking komt. We zetten in op het vroeg signaleren van mentale problemen, onveiligheid en andere kwetsbaarheden bij kinderen, jongeren en gezinnen, juist waar het moeilijk wordt. Op school, bij de sport of in de kerk. Want hoe eerder er ondersteuning is, hoe kleiner de kans dat problemen uitgroeien tot een behoefte aan specialistische zorg of leiden tot criminaliteit. Het zou niet ongemakkelijk moeten zijn om erover te praten als je je niet goed voelt. We vragen aandacht voor huiselijk geweld, suïcidale gedachten en andere mentale uitdagingen. Als samenleving zorgen we voor elkaar en kijken we naar elkaar om.

Samen met de voetbalverenigingen werken we aan het terugdringen van geweld rondom wedstrijden. We maken hier extra tijd en inzet voor vrij.

Economie
Een sterke economie is de basis voor werkgelegenheid, voorzieningen en welvaart. Daarom investeren we in ruimte voor ondernemers, versterking van het midden- en kleinbedrijf en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Innovatieve initiatieven zoals Unmanned Valley krijgen ruimte om verder te groeien, terwijl ook traditionele sectoren als de visserij en sierteelt behouden blijven als onderdeel van het Katwijkse karakter. Het doel is duidelijk: voldoende werkgelegenheid behouden en uitbreiden, economische groei combineren met ruimtelijke kwaliteit en Katwijk aantrekkelijk houden voor ondernemers en werknemers. De voorgenomen vestiging van de Amerikaanse farmaceut Eli Lilly zien wij als een goede stap in de ons voor ogen staande verdere economische ontwikkeling van Katwijk.

1.5 Uitgangspunten en meerjarenraming

De uitgangspunten voor het te voeren financieel meerjarenbeleid worden gevormd door:

- het door de raad vastgestelde beleid bij de programmabegroting 2026-2029;
- de vastgestelde begrotingsuitgangspunten van de Voorjaarsnota 2026;
- informatie over de algemene uitkering van het Gemeentefonds (Meicirculaire 2026);
- verwerking van besluiten en de structurele doorwerking bij de jaarrekening 2025;
- het coalitieakkoord 2026-2030.

*bedragen * € 1.000 (- = nadeel, + = voordeel)*

Nr.	**Begrotingsuitgangspunten 2027** (volgens Voorjaarsnota 2026)	**% in 2027**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	Lasten					
1	Loonontwikkeling	4,20	-2.464	-2.464	-2.464	-2.464
2	Prijsontwikkelingen:					
	-Algemeen (inflatie)	2,70	-1.362	-1.364	-1.397	-1.368
	-Hulp bij huishouden (OVA-index)	3,76	-222	-226	-226	-226
	-Wijkteams (cao sociaal werk & cao jeugdzorg)	3,61	-152	-152	-152	-152
3	Regionaal afgesproken indexatie gemeenschappelijke regelingen	3,76	-1.508	-1.474	-1.470	-1.488
4	Loon- & prijscompensatie subsidies	2,70	-363	-362	-352	-352
	Totaal lasten		*-6.071*	*-6.042*	*-6.062*	*-6.071*
	Baten					
5	Belastingen:					
	-OZB	3,55	994	994	994	994
	-Hondenbelasting	3,55	19	19	19	19
	-Toeristenbelasting*	0,00	0	0	0	0
	-Marktgelden	3,55	7	7	7	7
	-Havengelden	3,55	3	3	3	3
	-Begraafrechten**	3,55	14	14	14	14
6	Huren en pachten	3,55	198	202	203	203
7	Precariobelasting	3,55	4	4	4	4
8	Parkeervergunningen en -abonnementen	3,55	20	20	20	20
9	Algemene uitkering, verwachte ontwikkeling (o.v.v. Meicirculaire 2026)		3.572	3.376	3.087	3.074
	Totaal baten		*4.831*	*4.639*	*4.351*	*4.339*
	Totaal budgettair effect begrotingsuitgangspunten		**-1.240**	**-1.403**	**-1.712**	**-1.732**
	overige uitgangspunten					
10	Te verwerken in de actualisatie van de investeringsagenda:					
	-Omslagrente***	1,70				
	-Indexering weg- en waterbouwinvesteringen	4,00				
	-Indexering Integraal Huisvestings Plan onderwijs	4,00				
	-Indexering overige investeringen (bouwkundig/vastgoed)	3,50				
11	Meerjarenprogramma Grondexploitaties					
	-Opbrengstenstijging woningbouw	2,00				
	-Kostenstijgingen	2,00				
	-Rente(omslag)***	1,70				
12	Indexering afvalstoffenheffing ****	n.n.b.				
13	Indexering rioolheffing *****	n.n.b.				
14	Onvoorzien € 0,30 per inwoner					

**In het coalitieakkoord is besloten de vierjaarlijkse indexering van de tarieven voor de toeristenbelasting te beëindigen en over te gaan tot de reguliere jaarlijkse indexering. Daarnaast is besloten tot een aanvullende verhoging ter dekking van investeringen ter versterking van Katwijk als toeristische bestemming. De tarieven stijgen hierdoor met 10%. Zie de onderbouwing in paragraaf 1 Lokale heffingen.*
***Om een kostendekkendheid van 100% te bereiken worden de tarieven voor de begraafrechten met een aanvullende 2,45% verhoogd tot een totale stijging van 6,00%.*
****De technische uitwerking van de begroting heeft ertoe geleid dat het in de voorjaarsnota opgenomen percentage voor de omslagrente van 1,7% is verhoogd tot 1,95%.*
*****De vastrechttarieven afvalstoffenheffing worden met 7,30% verhoogd tot respectievelijk € 248,75 voor éénpersoonshuishoudens en € 381,89 voor meerpersoonshuishoudens. Zie de onderbouwing in paragraaf 1 Lokale heffingen.*
******Voor de riolering wordt het tarief met 3,55% verhoogd uit hoofde van de algemene indexering voor 2027. Zie de onderbouwing in paragraaf 1 Lokale heffingen.*

1.6 Begrotingsuitkomst 2027-2030

Van voorjaarsnota naar begroting 2027

De Voorjaarsnota 2026 vormde het financiële vertrekpunt voor het opstellen van deze begroting. Zoals gebruikelijk aan het einde van een bestuursperiode was deze nota beleidsarm van karakter. Het in de Voorjaarsnota geschetste financiële perspectief is daarmee het startpunt voor de begroting voor de komende jaren.

Als groeigemeente staan we voor een veelheid aan opgaven. De groei van onze gemeente vraagt om stevige keuzes en om investeringen die ervoor zorgen dat onze dorpen ook in de toekomst leefbaar, bereikbaar en aantrekkelijk blijven. Tegelijkertijd is de financiële ruimte beperkt en staan de gemeentelijke financiën onder druk. Dat vraagt om zorgvuldig bestuur: scherp kiezen waar inzet noodzakelijk is, ruimte bieden waar dat verantwoord is en steeds de samenhang tussen ambities, maatschappelijke opgaven en financiële mogelijkheden bewaken. De hierbij nog altijd voortdurende onduidelijkheid over bijvoorbeeld de bevindingen van de commissie Van Ark over jeugd en over de budgettaire effecten van het verschoven ravijnjaar, maakt dat het niet verstandig en niet verantwoord is hier nu al stevige, ingrijpende keuzes in te maken.

De gekozen richting voor de komende jaren is vervolgens vertaald naar concrete activiteiten en maatregelen. Deze zijn opgenomen in de doelenbomen van de verschillende deelprogramma's, waarin wordt toegelicht welke resultaten we willen bereiken en welke inzet daarvoor nodig is. Van de financiële gevolgen van deze keuzes is een raming gemaakt. Deze is zowel in dit hoofdstuk als in de budgetanalyses bij de programma's opgenomen.

Door de verschillende ontwikkelingen, waaronder beleidsmatige keuzes, begrotingswijzigingen en technische doorrekeningen, verandert het financiële perspectief ten opzichte van de Voorjaarsnota. Meer concreet dient bijvoorbeeld gedacht worden aan het inzetten op de toepassing van AI en de omvorming tot een meer datagedreven organisatie. Per saldo leidt dit tot een nadeliger begrotingssaldo in het meerjarenperspectief. De begroting laat daarmee niet alleen zien welke financiële ruimte beschikbaar is, maar ook welke keuzes nodig zijn om de ontwikkeling van onze gemeente in goede banen te leiden en tegelijkertijd financieel verantwoord te blijven besturen.

Eerder is aangegeven dat het begrotingstekort dat in de jaren na 2027 ontstaat, vraagt om een omvangrijke en zorgvuldige heroverweging van de gemeentelijke begroting. Daarbij is het noodzakelijk om ook de ontwikkeling van de financiële verhouding met het Rijk en andere landelijke ontwikkelingen nadrukkelijk mee te wegen.

Het gemeentebestuur is zich nadrukkelijk bewust van de financiële uitdagingen die voor ons liggen. De opgave voor de jaren na 2027 vraagt om meer dan het doorvoeren van generieke bezuinigingen of het opleggen van nieuwe taakstellingen. Dergelijke maatregelen kunnen onderdeel zijn van het financiële instrumentarium, maar bieden op zichzelf geen duurzaam antwoord op de omvang van de opgave.

Daarom willen we met uw raad in 2027 het gesprek voeren over de fundamentele keuzes die nodig zijn om tot een financieel houdbare koers te komen. Dat betekent dat we niet alleen kijken naar hoe we taken anders of efficiënter kunnen uitvoeren, maar ook naar de vraag welke taken en ambities we als gemeente tot onze verantwoordelijkheid rekenen en welke prioriteit deze hebben. Daarbij zullen we keuzes moeten maken over wat we wel en niet doen, waar we willen investeren en waar we onze inzet juist zullen beperken.

Dit vraagt om een open en zorgvuldig gesprek over de ontwikkeling van onze gemeente, onze maatschappelijke opgaven en de financiële mogelijkheden die daarbij horen. Het doel is niet alleen om de begroting sluitend te maken, maar om te komen tot een financieel en bestuurlijk houdbare koers die past bij de gemeente die we willen zijn.

Voor nu is het met de nodige inspanning gelukt om het begrotingssaldo van het jaar 2027 met het voorliggende dekkingsplan structureel, reëel sluitend te krijgen. Dat is ook de minimale eis van onze toezichthouder, de Provincie Zuid Holland. Als het begrotingsjaar niet sluitend is, dan moet het laatste jaar van het meerjarenperspectief structureel, reëel sluitend zijn.

1.6.1 Geactualiseerd begrotingssaldo/meerjarenbeeld

*Bedragen * € 1.000 (- = nadeel, + = voordeel)*

Ontwikkeling begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Saldo na behandeling Voorjaarsnota	0	-2.849	-3.713	-866
Actuele ontwikkelingen en doorrekeningen/technische mutaties	1.420	-1.045	955	-2.372
Geactualiseerd begrotingssaldo	**1.420**	**-3.894**	**-2.758**	**-3.258**
Nieuw beleid	-2.801	-4.012	-5.267	-6.991
Begrotingssaldo nieuw beleid	**-1.381**	**-7.906**	**-8.025**	**-10.249**
Dekkingsplan	1.860	1.448	1.848	2.498
Resulterend begrotingssaldo	**478**	**-6.458**	**-6.177**	**-7.751**

Structureel begrotingssaldo

De provinciale toezichthouder controleert of er sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting. Daarbij is het uitgangspunt dat van het begrotingsjaar 2027 de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en dat de ramingen realistisch zijn. Is hiervan geen sprake? Dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal komen. In deel 4.3 van de begroting zijn in een tabel de incidentele lasten en baten opgenomen. Hieruit blijkt dat in 2027 € 240.000 méér incidentele lasten zijn dan baten. Dit bedrag moet met het begrotingssaldo worden verrekend om het structureel evenwicht te kunnen bepalen. Onderstaande tabel geeft meerjarig het structurele begrotingsresultaat weer.

Structureel saldo	2027	2028	2029	2030
Reëel begrotingssaldo (+ = voordeel)	478	-6.458	-6.177	-7.751
Elimineren saldo incidentele baten en lasten	240	1.079	466	1.325
Structureel begrotingsresultaat = reëel saldo gecorrigeerd voor incidenteel resultaat (+ = voordeel)	**718**	**-5.379**	**-5.711**	**-6.426**

Op basis van deze uitkomst wordt volgens onze inschatting voldaan aan de provinciale criteria voor het van toepassing verklaren van het gewenste repressieve begrotingstoezicht. Hierbij moeten we evenwel het voorbehoud maken van de uitkomst van de daadwerkelijke provinciale toets waarbij niet wordt uitgesloten dat interpretatieverschillen toch tot een nadelige correctie leiden. Met dit gegeven in het achterhoofd en het nadelige meerjarenperspectief is het verstandig nu voldoende marge in het structurele, reële begrotingssaldo te presenteren.

1.6.2 Actuele ontwikkelingen en technische mutaties

*Bedragen * € 1.000 (- = nadeel, + = voordeel)*

	Actuele ontwikkelingen en technische mutaties	2027	2028	2029	2030
	Actuele ontwikkelingen				
1	Beleidsplan openbare verlichting	109	89	69	58
2	Aanpak huiselijk geweld en SGG	-112	-112	-112	
3	Meicirculaire gemeentefonds 2026	651			
4	Begroting Jeugdhulp 2027 en programmateam SOZ	-1.297	-2.316	-1.567	-1.551
	Technische mutaties/bijstellingen				
5	Verwerking personeelsmutaties-/ salarisbegroting / overhead	-1.008	-1.400	-1.616	-1.768
6	AI & datagedreven organisatie	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
7	Aanvulling voorziening wachtgeld	-660			
8a	Meerjarig Financieel Gezond II	-120			
8b	Idem dekking ten laste Algemene reserve	120			
9	Actualisering investeringsagenda	1.626	1.728	1.281	-79
10	Actualisering reserve afschrijvingen	1.077	226	226	226
11	Bijstelling financieringsprognose	184	422	296	-133
12a	Bijstelling WOZ-baten	348			
12b	OZB niet-woningen			500	1.500
12c	Hoger verwachte realisatie naheffingsaanslagen parkeerbelasting	100	100	100	100
13	0,6% hoger prijsaccres ’27 algemene uitkering	141	141	141	141
14	Vrijval stelpost subsidiëring subsidies	200	200	200	200
15	Actualisering Ondernemersfonds	-121	-121	-121	-121
16	Wetgeving archivering	-150			
17	Continuering SPUK Stimulering Sport na 2026	352	352	352	352
18a	Gesloten afvalsysteem	420	282	282	298
18b	Gesloten rioolsysteem		-221	-215	153
19	Actualisering zelfrealisaties en grondexploitaties MPG 2025	-177	-179	-182	-1.445
20a	SPUK realisatiestimulans betaalbare woningen	1.260	1.134	3.591	
20b	Reserveren 50% SPUK realisatiestimulans op reserve Aanpak evenwichtige groei	-630	-567	-1.796	
21	Overige correcties/bijstellingen (o.a. leges kabels en leidingen, BTW Hecht)	108	108	108	108
	Totaal ontwikkelingen en technische mutaties	**1.420**	**-1.045**	**955**	**-2.372**

Toelichting actuele ontwikkelingen en technische mutaties

Volgnummer	Toelichting
1	*Beleidsplan openbare verlichting* In de raadsvergadering van 16 juli jl. is ingestemd met het voorstel Actualisatie Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2026-2030. De financiële voordelen op het exploitatiesaldo zijn middels dit voorstel in de begroting verwerkt.
2	*Aanpak huiselijk geweld en Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag* In de raadsvergadering van 4 juni jl. is ingestemd met het voorstel Lokale visie: Aanpak Huiselijk Geweld & Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag. Voor het uitvoeringsplan en de ondersteuning daarbij is jaarlijks € 112.000 aan budget beschikbaar gesteld.
3	*Meicirculaire 2026* De Meicirculaire 2026 is in de begroting verwerkt, conform het voorstel aan de raad in de vergadering van 10 september. Het voordelige saldo van de Meicirculaire voor 2027 is daarbij gereserveerd als algemeen

Volgnummer	Toelichting
	dekkingsmiddel voor 2027. Met de effecten voor de opvolgende jaren was reeds in de Voorjaarsnota rekening gehouden.
4	*Begroting 2027 jeugdhulp Holland Rijnland en programmateam SOZ* Vooruitlopend op de besluitvorming over de financiële ontwikkelingen in de jeugdhulp en de sociaal wijkteams en de regionale begroting 2027 voor jeugdhulp van Holland Rijnland, zijn de consequenties daarvan verwerkt in deze begroting. Voor meer toelichting verwijzen wij naar het raadsvoorstel.
5	*Verwerking personeelsmutaties, salarisbegroting en overhead* De personeelslasten hebben we geactualiseerd ten behoeve van de nieuwe begroting. Per saldo is sprake van een nadeel, onder andere door een bijstelling op de CAO-indexatie.
6	*AI & datagedreven organisatie* AI en datagedreven werken veranderen in hoog tempo hoe samenleving, bedrijfsleven en overheid werken. Inwoners en ondernemers verwachten van de gemeente dezelfde snelheid, toegankelijkheid en betrouwbaarheid die zij elders vanzelfsprekend vinden. Tegelijk staat de gemeente onder toenemende druk: de arbeidsmarkt blijft krap, taken worden complexer en de financiële ruimte in de meerjarenbegroting 2027–2030 is beperkt. Afwachten is daarom geen neutrale keuze. Wie nu niet investeert, raakt achter bij de samenleving die hij dient en verliest op termijn slagkracht en vertrouwen. Daarom stellen we voor in 2027 € 1 miljoen beschikbaar te stellen voor AI en informatiesturing, als uitwerking van het AI-beleid 2026–2029. Concreet en beheerst wordt met een klein centraal team binnen alle domeinen gewerkt aan projecten met direct merkbare resultaten. Voorbeelden zijn betere dienstverlening, snellere vergunningverlening, begrijpelijkere brieven en betere sturingsinformatie in het sociaal domein. Wat aantoonbaar werkt, wordt zo snel mogelijk onderdeel van het dagelijkse werk. Verantwoord gebruik is daarbij een harde voorwaarde: in 2027 zetten we alleen toepassingen met een laag of beperkt risico in, en de mens beslist altijd. Raad en college worden via de planning en control cyclus geïnformeerd. Met deze investering kiest Katwijk ervoor de ontwikkelingen niet te ondergaan, maar ze actief en op eigen voorwaarden te benutten voor inwoners en organisatie.
7	*Aanvulling voorziening wachtgeld* De voorziening wachtgeld wethouders dient voor twee vertrekkende bestuurders opgehoogd te worden. Bij wijziging van omstandigheden zal actualisatie plaatsvinden.
8	*Meerjarig Financieel Gezond II* In de aanloop naar de opstelling van de Voorjaarsnota 2027 wordt een nieuw bezuinigingstraject doorlopen om het geschetste nadelige meerjarenperspectief het hoofd te kunnen bieden. Hiervoor is externe expertise en ondersteuning nodig.
9	*Actualisering investeringsagenda* Het realistischer ramen van de nieuwe investeringen (bijlage 2) leidt tot en met 2029 tot een vermindering van de kapitaallasten. De structurele gevolgen worden middels deze mutatie in de begroting verwerkt. Het deel van de afschrijvingslasten dat aan de gesloten systemen wordt doorgerekend, maakt onderdeel uit van mutaties onder 18.
10	*Actualisering reserve Afschrijvingen* Uit de reserve Afschrijvingen zijn middelen vrijgevallen omdat voorgenomen investeringenzijn komen te vervallen. De belangrijkste post hierbij is de investering in de Noordzee-passage
11	*Bijstelling financieringsprognose* De actualisering van de investeringsagenda vertaalt zich in een gewijzigde, naar latere jaren verschoven financieringsbehoefte. Daarnaast verwachten wij voor de toekomstig aan te trekken financiering een hoger rentetarief van 3,9% te moeten betalen. De aanpassing van de investeringsplanning en het hogere tarief leiden tot 2029 in eerste instantie tot lagere financieringslasten, maar laat voor de jaren daarna een ongunstiger toename zien.
12	*Bijstelling baten* Op basis van de recente opgave van de WOZ-waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen van de BSGR wordt de in 2027 verwachte opbrengst voor de onroerendgoedbelasting verhoogd. Met ingang van 2029 boeken we een aanzienlijke verhoging van de OZB-niet woningen in die naar

Volgnummer	Toelichting
	verwachting in 2030 de volledige omvang zal hebben bereikt. Op basis van de verwachte realisatie van de naheffingsaanslagen voor de parkeerbelasting wordt een extra opbrengst verwacht.
13	*Verhoging prijsaccres Algemene uitkering* Vooruitlopend op de septembercirculaire van het Gemeentefonds wordt op basis van de inflatieverwachting in de macro- economische verkenning van het Centraal Plan Bureau een verhoging van het prijsaccres van 0,6% geraamd. Het bijbehorend voordeel van €141.000 wordt met deze mutatie alvast structureel in de begroting verwerkt.
14	*Vrijval stelpost prijsstijging subsidies* Op basis van de realisatie over 2026 blijkt de stelpost een (te) ruime raming te bevatten waardoor het overschot van € 200.000 structureel kan worden toegevoegd aan de algemene middelen.
15	*Actualisatie ondernemersfonds* De toevoegingen aan het ondernemersfonds zijn gekoppeld aan de opbrengst van de OZB op de niet-woningen. Die opbrengst is door hogere WOZ-waarden hoger uitgevallen dan aanvankelijk geraamd, waardoor deze verruiming van het fonds in overeenstemming is met het bestaande beleid.
16	*Wetgeving archivering* Uit het verslag van de archiefinspectie is gebleken dat er extra werkzaamheden noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan de wetgeving: -Op het gebied van overbrengen van digitale- en fysieke archieven naar Erfgoed Leiden; -Digitale (e-mail) archivering van sleutelfiguren.
17	*SPUK Stimulering Sport* Het ministerie van VWS heeft het plan de SPUK Stimulering Sport en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) samen te voegen tot een nieuwe regeling voor de periode 2027 tot en met 2029. De definitieve bedragen zijn bekendgemaakt in de Miljoenennota. Het streven is de regeling in het vierde kwartaal van 2026 te publiceren. De opbrengsten van € 352.000 zijn hierop vooruitlopend structureel in de begroting verwerkt.
18	*Gesloten systemen: Afval en riool* Bij de afronding van het interne begrotingsproces stellen we jaarlijks, op basis van de begrote lasten en baten, een doorrekening op van de gesloten systemen van afvalstoffenheffing en rioolrechten. In de begroting zijn diverse lasten opgenomen die behoren tot deze gesloten systemen. Bij de doorrekeningen van afval en riolering nemen we de lasten en de baten van de afvalstoffen- en rioolheffingen mee, net als de mutaties op de hiervoor bestaande tariefegalisatievoorzieningen. Voor 2027 betekent het voor afval een voordeel voor het begrotingssaldo. Dat ontstaat door de verrekening van de al begrote hogere lasten met de tariefegalisatie- voorzieningen en verwerking van de hogere opbrengst van heffingen als gevolg van de voorgestelde boven trendmatige verhoging van de tarieven in 2027 met 3,75% en 2028 met 4,2%. Voor de riolering heeft de doorrekening van het gesloten systeem geen budgettair effect voor 2027. De ontwikkeling van de egalisatievoorziening en lasten- en batenontwikkeling zorgt ervoor dat de tariefsverhoging in 2027 beperkt kan blijven tot de inflatieverhoging van 3,55%.
19	*Actualisering zelfrealisaties en grondexploitaties MPG 2026* De ramingen voor de zelfrealisaties en de grondexploitatieberekeningen (geactualiseerd voor het meerjarenprogramma gebiedsontwikkeling (MPG) 2026), geven op dit moment het meest actuele beeld voor de jaarschijf 2027. De geraamde kosten en opbrengsten van de zelfrealisaties en van de jaarschijf 2027 van het MPG 2026 hebben we verwerkt in de begroting 2027, met bovenvermelde reeks als resultaat. Van dit nadeel komt circa € 35.000 voor rekening van de zelfrealisaties. De verhoogde kosten van de gewenste woningbouwrealisatie zijn onder andere het gevolg van participatie. De dossiers worden daardoor complexer en vragen meer ambtelijke inzet, die niet onder de overeengekomen vergoedingen van derden gebracht kan worden. Het nadelige administratieve resultaat in 2030 hangt samen met de tegenboeking op de balans van het voordelige saldo op de grex Kleipetten-zuid waarmee lasten en baten in de exploitatie in evenwicht worden gebracht.

Volgnummer	Toelichting
20	*SPUK realisatiestimulans betaalbare woningen* De Realisatiestimulans is een specifieke uitkering voor gemeenten in Nederland, die € 7.000 bijdraagt per te realiseren betaalbare woning waarvan de bouw is gestart in de periode 2025 tot en met 2029. Het betreft een generieke regeling met weinig administratieve lasten om de woningbouw in heel Nederland een impuls te geven. Dit draagt bij om de woningbouw haalbaar te maken in heel Nederland, ook waar betaalbare woningen anders moeilijk tot stand komen. De bijdrage wordt jaarlijks tot en met 2030 uitgekeerd voor het totaal aantal betaalbare woningen waarvan de bouw in het jaar ervoor is gestart. Zolang aan de voorwaarden wordt voldaan zijn de middelen vrij besteedbaar. Vooralsnog wordt voorgesteld 50% van de te verwachten jaarlijkse uitkering toe te voegen aan de reserve Aanpak evenwichtige groei en de rest aan de algemene middelen toe te voegen.
21	*Overige correcties/bijstellingen* De restpost bestaat onder andere uit de volgende posten: · *Leges kabels en leidingen (€ 50.000)* De opbrengst van de leges op kabel en leidingen blijkt een structureel hoger niveau te laten zien. De raming wordt hiermee in overeenstemming gebracht. · *Correctie BTW Hecht (€ 82.000)* De BTW over de gemeentelijke bijdrage aan gemeenschappelijke regeling Hecht was dubbel in de ramingen opgenomen.

1.6.3 Nieuw beleid

Om Katwijk met karakter te laten doorgroeien zijn de voornemens uit het coalitieakkoord 2026-2030 in deze begroting verwerkt. Door onder de noemer Nieuw beleid middelen/budgetten op te nemen voor onder meer isoleren, groen en veiligheid kan aan de realisatie van de diverse voornemens worden begonnen. Daarbij proberen wij de stijging van de lokale lasten zo veel mogelijk gelijke tred te laten houden met de loon- en prijsstijgingen waarmee de gemeente zelf wordt geconfronteerd.
De verschillende activiteiten voor de uitvoering van het nieuw beleid, worden naar beleidsthema op de programma's toegelicht.

*Bedragen * € 1.000 (- = nadeel, + = voordeel)*

Nieuw beleid per programma	2027	2028	2029	2030
0 Bestuur en ondersteuning	-402	-1.904	-3.641	-5.451
1 Veiligheid	-441	-494	-271	-271
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-467	0	0	0
3 Economie	-263	-269	-328	-265
4 Maatschappelijke participatie	-403	-360	-270	-382
5 Ondersteuning en werk	-205	-160	-25	-25
6 Werk, inkomen en schulden	-216	-183	-183	-183
7 Energie, groen en milieu	-300	-220	-122	-121
8. Volkshuisvesting en leefomgeving	-785	-835	-835	-700
Totaal nieuw beleid	**-3.482**	**-4.425**	**-5.675**	**-7.399**
Dekking door bijdragen, algemene uitkering, reserve of budget	681	413	408	408
Budgettair effect nieuw beleid	**-2.801**	**-4.012**	**-5.267**	**-6.991**

1.6.4 Dekkingsplan

*Bedragen * € 1.000 (- = nadeel, + = voordeel)*

	Dekkingsplan	2027	2028	2029	2030
1	Surplus Algemene reserve	1.182			
2	Behoedzaamheidsreserve Algemene Uitkering (WMO & Jeugd)	250	500	500	500
3	Stelpost vertragingseffect investeringen	380	900	1.300	1.950
4	Stelpost onvoorziene uitgaven	48	48	48	48
	Totaal dekkingsplan	**1.860**	**1.448**	**1.848**	**2.498**

Toelichting posten dekkingsplan

Volgnummer	Toelichting
1	*Surplus Algemene reserve* Met ingang van de begroting voor 2025 kunnen gemeenten het surplus van de algemene reserve inzetten als structureel dekkingsmiddel. Wij mogen jaarlijks maximaal 10% van het surplus inzetten voor structurele lasten, onder voorwaarde dat de solvabiliteit ten minste 20% bedraagt en bij de inzet van het surplus, ook blijft. Dit kan helpen om actuele knelpunten op te lossen, maar is geen lange termijn-oplossing voor structurele tekorten. In de paragraaf risicobeheersing en paragraaf weerstandsvermogen is berekend wat het benodigde weerstandsvermogen bedraagt ter afdekking de risico's, namelijk € 1.511.000 Hiermee rekening houdend kan naast het reeds verwerkte bedrag in de Voorjaarsnota van € 329.000 nog extra € 1.182.000 voor 2027 ingezet worden.
2	*Behoedzaamheidsreserve Algemene Uitkering (WMO & Jeugd)* In de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds houden wij rekening met een behoedzaamheidsreserve c.q. buffer in de berekening om onverwachte financieel nadelige bijstelling op te kunnen vangen. Voortgang van de realisatie en bijgestelde verwachtingen over de benodigde onzekerheidsmarge in de berekening voor de WMO-middelen maken dat de omvang van de buffer kan worden verminderd.
3	*Stelpost vertragingseffect investeringen* Veel gemeenten kampen met een investeringsoptimisme, waardoor sprake is van onderuitputting van de kapitaallasten, zo ook bij gemeente Katwijk. Het is toegestaan hiervoor voorzichtigheidshalve een inkomstenstelpost te ramen ter grootte van maximaal 20% van de afschrijvingen van de aan het begrotingsjaar voorafgaande jaar voorgenomen nieuwe investeringen.
4	*Stelpost onvoorziene uitgaven* De omvang van de stelpost voor onvoorziene uitgaven is van oudsher bepaald op € 1,= per inwoner. Het werkelijke, reële beroep op de stelpost kwam in de afgelopen 4 jaar overeen met een gemiddelde van € 20.000 hetgeen overkomt met € 0,30 per inwoner. Daarom verlagen we deze stelpost tot dit bedrag.

1.6.5 Ontwikkelingen Investeringsagenda

Eind 2025 is gestart met het traject voor de nieuwe werkwijze investeringsagenda. Aanleiding is de grote gemeentelijke investeringsopgave en het achterblijven van de realisatie van de geraamde investeringen. Door planningsoptimisme is er een disbalans tussen de ramingen en de uitvoerbaarheid. De nieuwe werkwijze investeringsagenda heeft als doel om langs drie samenhangende sporen een aangescherpte en verbeterde werkwijze (inclusief de benodigde instrumenten) te ontwikkelen die leidt tot een realistische en uitvoerbare investeringsagenda. De sporen betreffen:

1) Vaststellen kaders en spelregels
2) Inrichten administratie en systemen
3) Monitoren en verantwoorden

Over het ontwikkelen en toepassen van een nieuwe werkwijze is de raad op verschillende momenten (RIB Z3952749 en P&C producten) geïnformeerd.

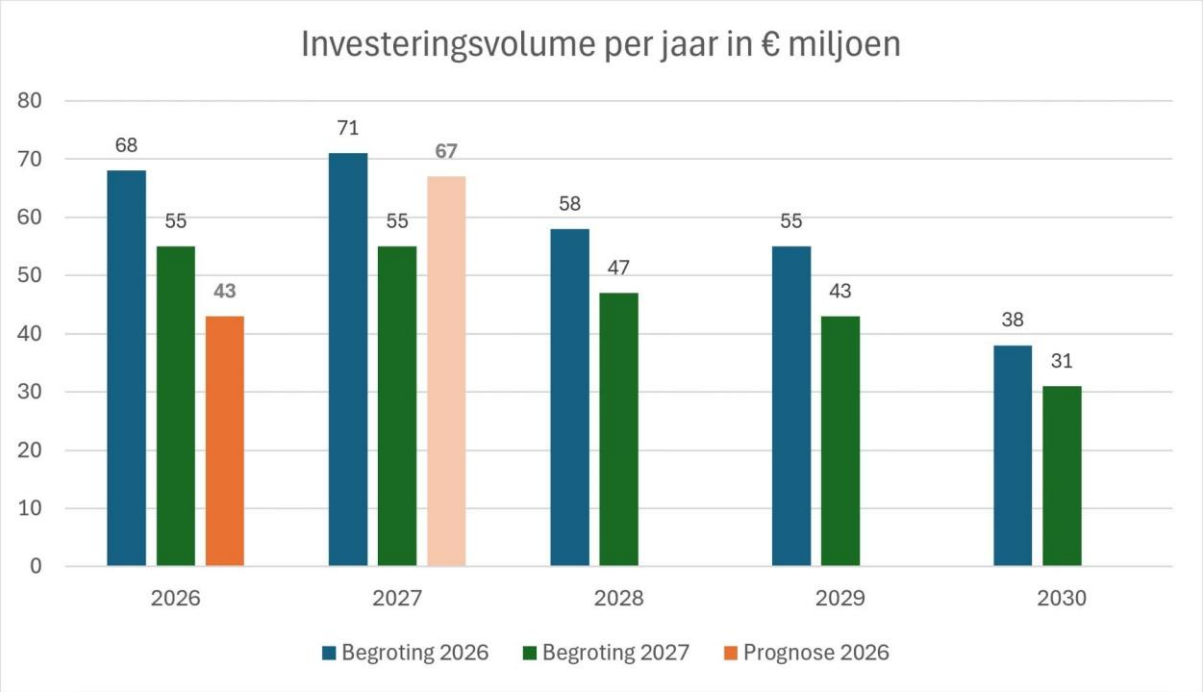
Bij de actualisatie van de Voorjaarsnota en de Begroting 2027 zijn de onderdelen van de nieuwe werkwijze ingezet. Met deze instrumenten en het investeringsplafond is de investeringsagenda op onderdelen transparanter en realistischer geworden. Het investeringsvolume is ten opzichte van de historische realisatie nog hoog, maar de eerste stappen van inzicht en bewustzijn zijn gezet. Belangrijk is dat met de werkwijze duidelijke kaders en spelregels worden gedefinieerd, eenduidige vastlegging in de administratie wordt gerealiseerd en ook sturing, verantwoording en bijsturing aan de hand van een monitoringssysteem kan plaatsvinden.

<u>Toepassing nieuwe werkwijze</u>
Bij de uitvoerbaarheidsanalyse wordt bij het financieel plannen gekeken naar de beschikbare capaciteit, de fasering van de investering en externe afhankelijkheden die van invloed zijn op het realiseren en uitvoeren van de investering in de tijd. Met de vaststelling van de Voorjaarsnota is enkel rekening gehouden met de noodzakelijke aanpassingen in de investeringsagenda van 2026.

Voor de begroting 2027 is ten behoeve van de actualisatie van de investeringsagenda toegewerkt naar een investeringsplafond van gemiddeld € 45 miljoen. Dit was nodig omdat het investeringsvolume ten opzichte van de historische realisatie erg hoog bleef. Daarnaast is ook het afwegingskader ingezet, waarbij de organisatie de investeringen op diverse criteria gescoord heeft. De investeringen die gestart zijn, worden afgerond en de investeringsagenda is vervolgens met de investeringen met de hoogste score tot het investeringsplafond aangevuld. Overige investeringen zijn doorgeschoven. Noodzakelijke investeringen die in latere jaren gepland staan kunnen bij een volgend actualisatiemoment met een toelichting en onderbouwing in een eerder jaar worden gepland of met andere investeringen worden uitgewisseld. Een belangrijke wijziging is dat er geen “(nog) niet lijst” meer bestaat. Alle investeringen maken onderdeel uit van de investeringsagenda. Van investeringen die nog niet worden uitgevoerd, zijn de bedragen opgenomen in een kolom met totaalbedragen na de planningshorizon van het jaar 2030. Net zoals de “(nog) niet lijst” maken deze afschrijvingslasten dus geen onderdeel uit van het begrotingssaldo, omdat deze niet in het meerjarenperspectief zitten.

De geactualiseerde investeringsagenda per programma is als bijlage 2 opgenomen in deze begroting 2027 en is de basis geweest voor de technische doorrekeningen.

In onderstaande grafiek zijn de investeringsvolumes zichtbaar van de investeringsagenda 2026-2030 met het toepassen van de nieuwe werkwijze inclusief indexering. Dit is een eerste stap om een realistische en bruikbare investeringsagenda te maken. Tegelijkertijd zullen er nog stappen moeten worden gezet om structureel tot een realistische, uitvoerbare en financieel houdbare investeringsagenda te kunnen komen. Daar gaan we de komende jaren mee verder.

In bovenstaande grafiek is de prognose (oranje staaf) gebaseerd op de realisatie inclusief volledige realisatie van de geraamde verplichtingen (stand 17 augustus 2026). In de begrotingsopstelling is gerekend met de bedragen van de groene staven, dus voor 2027 met € 55 miljoen. Bij het overhevelen van de restant investeringen 2026 bij de jaarrekening 2026, betekent zonder actualisatie of herplannen, dat de begroting 2027 met de inschatting op dit moment automatisch € 12 miljoen hoger wordt en op € 67 miljoen (roze staaf) uitkomt.

Ontwikkeling kapitaallasten (afschrijvingslasten)

De actualisatie van de investeringsagenda heeft effect op de ontwikkeling van de afschrijvingslasten. Doordat met de nieuwe werkwijze realistischer is gepland en veel investeringen zijn doorgeschoven dalen de afschrijvingslasten in 2027 naar € 10,6 miljoen. Daarna nemen de afschrijvingslasten weer geleidelijk toe.

De geactualiseerde investeringsagenda 2027-2030

Onderstaande tabel toont de omvang van de geactualiseerde investeringsagenda per deelprogramma per jaarschijf. In bijlage 2 zijn alle investeringen opgenomen. Ook deze zijn ingedeeld per deelprogramma en op alfabetische volgorde gesorteerd, zodat de investeringen makkelijker terug vinden zijn.

Daarnaast is aan de investeringsagenda een krediet van € 1,5 miljoen toegevoegd voor het mandaat om strategische aankopen te doen. Het mandaat kan op deze wijze daadwerkelijk worden uitgevoerd, omdat een krediet beschikbaar wordt gesteld. Indien gebruik wordt gemaakt van het mandaat, wordt daarna via een voorstel of P&C document aanvulling van het mandaat/ krediet tot € 1,5 miljoen gevraagd.

De geactualiseerde investeringsagenda is inclusief indexering. De indexering zorgt jaarlijks voor een gemiddelde ophoging van het investeringsvolume van € 1,6 miljoen.

Programma *(bedragen x € 1.000)*	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**	**Begroting 2027 - 2030**
0C. Overhead en Overig	1.327	420	-	13	**1.760**
2A. Parkeren	201	-	-	-	**201**
2B. Verkeer en Vervoer	11.125	13.528	15.256	12.563	**52.472**
3A. Economie	700	1.699	1.772	-	**4.171**
4A. Onderwijs	19.018	18.214	15.154	4.474	**56.860**
4B. Cultuur en Sport	12.342	3.701	636	788	**17.467**
4C. Sociale Basis en Volksgezondheid	2.851	640	-	-	**3.491**
7A. Energie Groen Milieu	1.995	1.541	1.720	1.756	**7.011**
7B. Riool Afval en Begraven	5.208	7.664	7.473	9.352	**29.697**
8A. Ruimte en Wonen	-	-	530	2.070	**2.600**
Totale investeringsagenda incl indexering	**54.766**	**47.408**	**42.541**	**31.016**	**175.730**
Strategische aankopen	**1.500**				
Indexering 2027	*1.965*	*1.766*	*1.557*	*1.109*	**6.397**

1.7 Maatschappelijke agenda

In Katwijk moet iedereen mee kunnen doen in de samenleving. Dit kan alleen als we, samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, voor elkaar klaarstaan. Daarom hebben we, sinds 2018 een gezamenlijke agenda opgesteld: de Maatschappelijke Agenda. Hierin staat wat er nodig is op het gebied van zorg, werk, opgroeien en ontwikkelen. Dankzij de samenwerking met ondernemers, inwoners, verenigingen, thuiszorg, de bibliotheek en vele anderen is het een agenda geworden waar we allemaal achter staan. Door de samenwerking binnen de MAG wordt er minder gestuurd op afzonderlijke activiteiten en meer op de maatschappelijke resultaten die er met elkaar worden bereikt. Door te investeren in preventieve voorzieningen kan een beroep op (dure) specialistische voorzieningen worden voorkomen. Samenwerking, eigen initiatief van inwoners en het benutten van de kracht van de gemeenschap staan daarbij centraal. De MAG is zo voor het sociaal domein wat de omgevingswet is voor het fysieke domein: het beleidsdocument dat de strategische opgaven binnen het sociaal domein voor de gemeente omvat.

In 2024 en 2025 hebben we samen met onze partners het beleidskader en de bijbehorende subsidieregeling herzien met een looptijd tot en met 2028.

De 'Maatschappelijke Agenda 2024-2028 ‘Met elkaar’ richt zich op 3 grote maatschappelijke thema’s:

- Sterke, sociale en leefbare wijken
- Opgroeien en ontwikkelen
- Gezond en actief leven

Om uitvoering te geven aan deze thema's kunnen maatschappelijke organisaties subsidie aanvragen voor activiteiten met een maatschappelijk doel. In de MAG-periode 2024-2028 zijn er twee soorten subsidies:

- MAG-subsidie (voor meerdere jaren)
- MAG-initiatievensubsidie (voor losse activiteiten)

Om zowel de Maatschappelijk Agenda als kader en de bijbehorende subsidieregelingen te continueren voor 2029-2032, wordt er medio 2027, gestart met het evalueren van het huidige MAG-beleid. Dit doen we samen met onze maatschappelijke partners zodat we vanaf 2029 weer een breedgedragen integraal kader hebben.

Net als bij voorgaande evaluaties is voor de periodiek benodigde begeleiding van dit proces incidenteel (externe) ondersteuning nodig, aangezien deze uren bewust niet in de standaard formatie zijn opgenomen. Daardoor is er ruimte voor participatie met de (maatschappelijke) partners om ervaringen op te halen, kunnen de geleerde lessen van de afgelopen jaren worden meegenomen en is er ruimte voor een zorgvuldig besluitvormingsproces. Voor 2027 en 2028 is hiervoor in totaal € 100.000 nodig. Dit wordt bekostigd uit het gereserveerde bedrag "terugvorderingen" voor MAG ontwikkelingen momenteel opgenomen in de reserve sociaal domein.

Naast de subsidieregeling zijn we in 2025 gestart met een initiatievenregeling. Hiermee steunen we eenmalige initiatieven die een impuls geven aan de doelen van de MAG. De regeling is in 2025 positief geëvalueerd waardoor deze doorloopt tot en met 2028, gelijk aan het MAG beleidskader.

1.8 Inclusie

We werken als gemeente Katwijk actief aan een samenleving waarin iedereen zo volwaardig mogelijk meedoet. Dit geldt voor alle inwoners, ongeacht beperking, achtergrond, gender, leeftijd, religie, seksuele oriëntatie of sociaaleconomische positie. Een inclusieve gemeente draagt bij aan gelijke kansen, onderlinge verbondenheid en het welzijn van de samenleving als geheel. Dit is niet alleen een maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente Katwijk, maar ook een wettelijke plicht.

Inclusie zien we daarbij als een vanzelfsprekend uitgangspunt voor al het gemeentelijk handelen, in plaats van een losstaand beleidsthema. Op die manier kan het thema breed worden meegenomen in de ontwikkeling van plannen en besluitvorming.

Dit streven sluit aan bij nationale en internationale verplichtingen, zoals het VN-verdrag Handicap en de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Ook wetgeving zoals de Wet digitale overheid en de Omgevingswet benadrukt het belang van fysieke, digitale en sociale inclusie. De wettelijke kaders benadrukken dat inclusie geen vrijblijvend thema is, maar een structurele opgave waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt.

Om concreet met inclusie aan de slag te gaan in de gemeente Katwijk, is in 2026 de Lokale Inclusie Agenda 2026-2030 vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin zijn ambities en actiepunten opgenomen op het gebied van fysieke, digitale en sociale inclusie. Met uitvoering van de agenda worden stappen gezet om inclusie structureel te verankeren in de gehele organisatie van de gemeente Katwijk.

De gemeenteraad wordt via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd over de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda. Daarnaast wordt de raad aan het eind van 2027 geïnformeerd over de evaluatie van de eerste twee jaar van de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda. Daarbij wordt tevens het plan voor de jaren 2028 en 2029 gepresenteerd, zodat inzicht wordt gegeven in de voortgang en de vervolgstappen.

Omdat inclusie geen afzonderlijk beleidsterrein is, maar een uitgangspunt bij alle gemeentelijke activiteiten, zal een deel van de actiepunten kunnen worden uitgevoerd binnen bestaande middelen van een afdeling of project. Daarnaast worden er vanaf 2027 jaarlijks middelen gereserveerd voor de uitvoering van de overige actiepunten. In de begroting komen de doelstellingen rondom fysieke, digitale en sociale inclusie terug bij diverse (deel)programma’s zoals Bestuur en ondersteuning; Verkeer en vervoer; Sport en cultuur; en Sociale basis en volksgezondheid.

Deel 2 Programma's

Leeswijzer

De Programmabegroting is het instrument van de raad om zijn kaderstellende en toezichthoudende taak te kunnen vervullen. De Programmabegroting wordt opgesteld conform de voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaat uit de volgende onderdelen:

Hoofdlijnen
Dit deel bestaat onder andere uit het algemene beeld ontwikkelingen 2027, de uitgangspunten en meerjarenraming en de begrotingsuitkomst.

Programma's
Om de leesbaarheid en vergelijkbaarheid van programma's te bevorderen, hebben we de programmateksten allemaal dezelfde structuur gegeven. Die structuur is als volgt:

Programmadoelstelling
In dit tekstonderdeel geven we aan welke doelstellingen (effect) we met het programma nastreven. Meestal gaat het om maatschappelijk doelen, maar in sommige gevallen benoemen we ook doelen voor de bedrijfsvoering.

Beleidsvoornemens
Hier geven we aan welke voornemens we met elkaar zijn overeengekomen voor de nieuwe bestuursperiode. Ingedeeld naar de thema's uit het coalitieakkoord worden de verschillende posten geduid. Als er dekking beschikbaar is, wordt die vermeld.

Ontwikkelingen
Onder dit kopje beschrijven we recente en toekomstige ontwikkelingen binnen dit (deel)programma en tegen welke achtergrond die te plaatsen zijn.

Wat willen we bereiken?
In een tabel onder het kopje Doelstellingen beantwoorden we in elke programmatekst de vraag: wat willen we bereiken? We beschrijven welke doelen we nastreven binnen het beleidsveld/ deelprogramma in de periode 2027-2030. Deze doelen sluiten aan bij de Voorjaarsnota 2026.

Wat gaan we ervoor doen?
De tweede vraag die in de tabel onder Doelstellingen aan bod komt: wat gaan we daarvoor doen? We geven hier concreet aan wat wij – of andere organisaties in opdracht van de gemeente – in 2027 gaan doen (prestaties) om de doelen te bereiken.

Kaderstellende beleidsnota's
Het overzicht van de kaderstellende beleidsnota's per programma bevat geen collegebesluiten en stukken van gemeenschappelijke regelingen. Voor het begrip van de begroting is namelijk vooral het door de raad

vastgestelde beleid – in nota's en soms in verordeningen – relevant.
Een volledig beeld van het beleid van de gemeente staat op de website: https://extra.katwijk.nl/gemeente-en-burgerzaken/bestuur-en-beleid/beleid/. Verordeningen en regelingen staan op de website overheid.nl.

Verbonden partijen
Per (deel)programma geven we aan welke verbonden partijen bijdragen aan dat (deel)programma. De informatie over die partijen hebben we opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?
Om de derde w-vraag – wat mag het kosten? – te beantwoorden, sluiten we elk (deel)programma af met de volgende informatie:

Lasten, baten en saldo per (deel)programma
Tenzij anders vermeld, geven we per (deel)programma de baten, lasten en het saldo van de onderliggende beleidsvelden (afgerond in duizenden euro's).
De exploitatiebedragen voor 2027 zijn geanalyseerd. In de tabel Financiële analyse op afwijkingen lichten we de verschillen in de ramingen voor dit deelprogramma toe wanneer die groter zijn dan € 75.000, eventueel aangevuld met politiekrelevante mutaties. De tabel bij de analyse omvat dus *niet* de ramingen voor toekomstige baten en lasten.

We vergelijken de cijfers voor 2027 met actuele ramingen voor 2026 en met de meerjarenramingen. De afwijkingen op de lasten duiden we aan met een L, de afwijkingen op de baten met een B. In de kolom 2027 staan de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026. In de kolommen daarna geven we de afwijkingen voor de jaren 2028, 2029 en 2030 ten opzichte van de begroting van 2027.
Een negatief bedrag (een bedrag met een – ervoor) is een financiële tegenvaller/nadeel: de gemeente geeft meer geld uit of er komen minder opbrengsten binnen. Een positief bedrag is een financiële meevaller/voordeel: de gemeente geeft minder geld uit of er komen meer opbrengsten binnen.

Onder de tabel Financieel verschil lichten we de begrote toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves toe (en dus niet de mutaties daarvan).

Indicatoren
Het besluit Begroting en verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de programma's een basisset van beleidsindicatoren op te nemen. De gegevens van deze wettelijke indicatoren zijn afkomstig van de website https://www.waarstaatjegemeente.nl/. Daarnaast zijn er Katwijkse indicatoren. Die geven in meetbare termen aan welke beleidsdoelen we nastreven (effect-indicatoren) en welke prestaties daarvoor verricht moeten worden (prestatie-indicatoren). De indicatoren hebben we opgenomen in de (deel)programma's en in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Paragrafen
Naast de programma's zijn programma-overstijgende paragrafen in de jaarstukken opgenomen. Verplichte paragrafen zijn: Lokale heffingen, Financiering, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Grondbeleid, Bedrijfsvoering, Verbonden partijen en Wet open overheid.
Twee extra paragrafen zijn Energie en duurzaamheid en Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV).

Paragrafen zijn altijd een dwarsdoorsnede van een onderwerp dat feitelijk ook in een of meerdere programma's is verwerkt. Paragrafen bieden een verdiepend inzicht door de andere invalshoek die voor het specifieke onderwerp gekozen is.

Financiële begroting
In de financiële begroting worden verschillende financiële totaaloverzichten gepresenteerd.

Bijlagen
Onder de bijlagen zijn diverse specificaties opgenomen zoals de reserves en voorzieningen.

Afrondingsverschillen
In tabellen kunnen afrondingsverschillen voorkomen in optellingen. Dit komt doordat de tabellen automatisch samengesteld worden, waarbij bedragen gedeeld worden door 1.000.

0 Bestuur en ondersteuning

Programmadoelstelling

Effectief, betrouwbaar bestuur en hoogwaardige dienstverlening staan centraal in ons handelen. De middelen van dit programma zetten we in om een begrijpelijke, toegankelijke en klantgerichte dienstverlening te waarborgen, met bijzondere aandacht voor digitalisering, efficiëntie en klanttevredenheid. Dit doen we samen en in goed vertrouwen met en voor onze inwoners, ondernemers en partners. Een menselijke overheid blijft voorop staan.

Beleidsvoornemens

In de nieuwe bestuursperiode versterken we de beleidsadvisering en -uitvoering door de inzet van een vijfde wethouder en een nieuwe bestuursadviseur. We verminderen de lokale lastendruk door met ingang van 2028 de boven trendmatige verhoging met 5% van de OZB-tarieven niet langer toe te passen. Daarnaast verlagen we de hondenbelasting gefaseerd tot het landelijk gemiddelde tarief.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Bestuur	-315	-315	-315	-315
Lokale lasten	-87	-1.589	-3.326	-5.136
Budgettair effect nieuw beleid	**-402**	**-1.904**	**-3.641**	**-5.451**

Deelprogramma 0A Bestuur en Burgerzaken

Ontwikkelingen

De gemeentelijke dienstverlening is meer dan het gemeenteloket bij burgerzaken. Daarom zetten we ook in 2027 in op een eigentijdse, digitale én persoonlijke dienstverlening (‘digitaal waar het kan, persoonlijk waar het nodig is’). De visie Dienstverlening en de i-visie blijven daarbij het leidende kader. Het Klant Contact Centrum (KCC) ontwikkelt zich verder naar een integraal contactcenter, waarbij de focus ligt op het versterken van de centrale regie op kwaliteit, bereikbaarheid en toegankelijkheid. De verbinding tussen dienstverlening en maatschappelijke opgaven wordt steeds sterker. We ondersteunen participatieprocessen actiever, met blijvende aandacht voor begrijpelijke communicatie en digitale inclusie. Binnen Burgerzaken blijven we ontwikkelen op informatiebeveiliging, digitalisering en het optimaliseren van processen. Innovatie gaat een prominente rol spelen bij de verdere ontwikkeling op het gebied van AI-toepassingen en datagedreven werken. Ethiek, privacy en transparantie zijn hierbij belangrijke uitgangspunten.

Overheidsbeleid (Rijk, provincie) richt zich steeds meer op brede welvaart. Gemeenten kunnen actief bijdragen aan het realiseren van brede welvaart door integraal en toekomstgericht beleid te voeren op het welzijn van inwoners, een gezonde leefomgeving en duurzame ontwikkeling. Deze thema’s overschrijden gemeentegrenzen en moeten we daarom in samenhang en afstemming met regionale partners oppakken.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
0 Bestuur en ondersteuning		
0A Bestuur & Burgerzaken		
0A-1	Vertrouwen, verbinding en een goede samenwerking met inwoners, ondernemers en organisaties. We zijn het niet altijd met elkaar eens, de opgaven worden complexer en soms zijn bepaalde wensen uit de samenleving niet mogelijk. Toch moet de samenleving kunnen vertrouwen op een gemeente die inwoners, ondernemers en organisaties serieus neemt, belangen weegt en beslissingen neemt die goed zijn voor de toekomst van Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg.	
0A-1.1		In 2026 hebben we de uitvoering van het participatiebeleid geëvalueerd en een voorstel gedaan voor de evaluatie van de referendumverordening. Uit de evaluatie van het participatiebeleid blijkt dat we belangrijke stappen hebben gezet in de uitvoering van de ambities uit de visie. Zo is OpenStad ingezet als online participatieplatform, waardoor meer Katwijkers kunnen meedoen. Ook zijn er nieuwe mogelijkheden gecreëerd voor kinder- en jongerenparticipatie, beschikken medewerkers over betere ondersteuning en kunnen inwoners via nieuwe werkvormen op een passende manier meedenken over complexe vraagstukken. In 2027 bouwen we voort op succesvolle initiatieven, zoals OpenStad en het jongerenprogramma. Daarnaast herijken we de werkwijzer, zodat deze beter aansluit bij de dagelijkse praktijk van medewerkers en inwoners. Ook werken we praktische handvatten uit voor een faciliterende aanpak van initiatieven binnen het uitdaagrecht. Zo blijven we investeren in participatie die waarde toevoegt voor inwoners én voor de opgaven waar Katwijk voor staat.
0A-1.2		In het schooljaar 2026-2027 gaat de kinderraad en kinderburgemeester het derde uitvoeringsjaar in. Op basis van ervaringen uit de eerste twee jaren wordt meer nadruk gelegd op de ontwikkeling van vaardigheden van deelnemers en op de inzet van de kinderraad als platform voor participatie. Hiermee wordt de verbinding met het burgerschapsonderwijs op basisscholen versterkt en krijgt kinder- en jeugdparticipatie binnen de gemeente verder invulling.
0A-1.3		Het college ondersteunt lokale media met een mediafonds om onderwerpen die in onze dorpen spelen, goed te onderzoeken, van meerdere kanten te belichten en de samenleving daarover goed te informeren. Katwijk is hiervoor aangesloten bij het Leids Mediafonds.
0A-1.4		In het voorjaar van 2026 is de vernieuwde werkwijze wijkraden geëvalueerd. Met deze evaluatie is kennisgenomen van de eerste ervaringen met de nieuwe werkwijze. Naast de resultaten per wijk zijn ook nieuwe adviezen uitgebracht om de doorontwikkeling verder handen en voeten te geven.
0A-1.5		De gemeente hecht belang aan goede samenwerking met gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. De prioriteit in de ambtelijke ondersteuning komt te liggen bij de strategische samenwerking met de Leidse regio en voor wat betreft de samenwerking met de Duin- en Bollenstreek binnen de GR Holland Rijnland. In het traject Meerjarig Financieel Gezond hebben wij deze focus met ingang van 2026 verwerkt in een bezuiniging op regio-strategie.
0A-2	In 2027 gaan we door met de ontwikkeling van MijnServices, het persoonlijke digitale platform waarin inwoners op één plek hun zaken kunnen volgen, berichten kunnen ontvangen en acties kunnen uitvoeren. Hierin ontstaat een integrale aanpak waarin klantfeedback, participatie en dienstverlening samenkomen.	
0A-3	Verdere professionalisering van het Klant Contact Centrum (KCC) In 2027 gaan we verder met de visie KCC 'Van callcenter naar contactcenter', waarbij het KCC zich ontwikkelt van een traditioneel callcenter naar een volwaardig contactcenter met regie op kwaliteit, informatie en klantbeleving. Om de kwaliteit van het eerste klantcontact te verhogen, investeren we in de doorontwikkeling van het KCC.	

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
0A-3.1		• Inzet van een interne chatbot Het KCC onderzoekt de inzet van een interne chatbot als digitale ondersteuning voor medewerkers. Deze toepassing biedt medewerkers snel toegang tot actuele informatie, procedures en veelgestelde vragen, waardoor inwoners sneller en consistenter geholpen kunnen worden. Door kennis beter ontsluitbaar te maken, wordt de afhankelijkheid van individuele medewerkers verminderd en neemt de kwaliteit van de dienstverlening toe. In 2027 wordt bepaald welke beschikbare interne oplossing het beste aansluit bij de gemeentelijke informatievoorziening en op welke wijze deze kan worden gekoppeld aan bestaande systemen. • Verbetering telefonische bereikbaarheid Een goede telefonische bereikbaarheid is essentieel voor een toegankelijke overheid. Daarom blijven we gericht investeren in zowel de interne als externe bereikbaarheid. Met behulp van een interne telefonieonderzoek brengen we verbeterkansen in kaart en toetsen we de ervaringen van inwoners en medewerkers. Daarnaast monitoren en analyseren we continu de gegevens uit het KCC-dashboard. Deze inzichten gebruiken we om processen te verbeteren, piekbelasting beter op te vangen en inwoners sneller en beter van dienst te zijn. • Toepassing van AI voor analyse en registratie We onderzoeken hoe kunstmatige intelligentie (AI) kan bijdragen aan het efficiënter registreren en analyseren van klantcontacten. Door contactredenen automatisch te classificeren en patronen te herkennen ontstaat beter inzicht in vragen, knelpunten en trends binnen de dienstverlening. Deze informatie ondersteunt zowel operationele verbeteringen als strategische besluitvorming en stelt de organisatie in staat om sneller in te spelen op behoeften van inwoners en ondernemers. • Mens en organisatie De kwaliteit van de dienstverlening wordt in belangrijke mate bepaald door de medewerkers. Daarom blijven we investeren in de ontwikkeling van KCC-medewerkers op het gebied van klantgerichtheid, digitale vaardigheden, politieke sensitiviteit en het verantwoord toepassen van AI. Tegelijkertijd stimuleren we eigenaarschap, nieuwsgierigheid en resultaatgerichtheid als kerncompetenties. Hiermee versterken we de wendbaarheid van het team en de kwaliteit van de dienstverlening in een snel veranderende omgeving. • Signaalfunctie en contentbeheer Het KCC vervult steeds nadrukkelijker een regierol binnen de gemeentelijke dienstverlening. Zo coördineert het de afhandeling en monitoring van onder andere Fixi-meldingen en verbindt het verschillende clusters rondom producten en dienstverlening. Vanuit dagelijks contact met inwoners beschikt het KCC over waardevolle signalen over knelpunten, trends en behoeften. Deze signalen worden actief gedeeld met de organisatie om dienstverlening en processen continu te verbeteren. Daarnaast bewaakt het KCC de actualiteit, volledigheid en kwaliteit van informatie op alle dienstverleningskanalen, zodat inwoners altijd kunnen rekenen op betrouwbare en eenduidige informatie.
0A-4	Slimmere oplossingen om de dienstverleningsprocessen soepeler en aangenamer te laten verlopen.	
0A-4.1		In 2014 is de geldigheidsduur van reisdocumenten verhoogd van 5 naar 10 jaar. Dit betekent sinds 2024 extra drukte aan de balies voor vernieuwing van de documenten. De zogenoemde paspoortpiek houdt 5 jaar aan. Hiervoor hebben we een flexibele schil ingericht bij de balies. Ook in 2027 blijven we de eventuele knelpunten met wachttijden en afspraakmogelijkheden in de uitvoering monitoren. Waar nodig schalen we de flexibele schil op of af.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
0A-4.2		Op basis van de evaluatie in 2025 gaan wij het team adreskwaliteit formaliseren en blijven we ontwikkelen op: · arbeidsmigrantenregistratie · briefadressen · leegstand · ondermijning
0A-5	Katwijk Extra is een aanvullende website van de gemeente Katwijk. Op katwijk.nl vinden inwoners algemene informatie over de gemeente en haar dienstverlening. Katwijk Extra biedt uitgebreidere informatie over specifieke projecten, plannen en onderwerpen die binnen de gemeente spelen. Zo kunnen inwoners zich verder verdiepen in onderwerpen die voor hen relevant zijn. In 2025-2026 is Katwijk Extra uitgebreid tot platform wat niet alleen informeert, maar waar inwoners ook actief kunnen meedenken over vraagstukken.	
0A-5.1		Na succesvolle pilots via het online participatieplatform OpenStad breiden we in het jaar 2026-2027 het bereik van het platform uit. We starten met workshops voor medewerkers om de functionaliteiten van OpenStad breed in te kunnen zetten. Voor inwoners betekent dit dat zij meer en vaker mee kunnen denken en doen, gewoon vanuit huis. Voor de organisatie betekent het dat er een veel groter bereik komt van doelgroepen. OpenStad stimuleert ook een hogere kwaliteit van inzichten, zoals het maken van afwegingen, scenario keuzes en het verdelen van budgetten.
0A-6	Jongerenparticipatie heeft in 2025-2026 een professionaliseringsslag gemaakt. In 2026-2027 bouwen we hierop voort en onderzoeken we manieren om betrokkenheid van jongeren uit te breiden.	
0A-6.1		Het jongerendebatprogramma van 2025-2026 zetten we voort. Door een structurele samenwerking aan te gaan met Katwijkse middelbare scholen ondersteunen we hen in de invulling van hun verplichte burgerschapsprogramma en versterken we de stem van jongeren bij actuele vraagstukken en de lokale democratie. We zoeken vaker de samenwerking op met het Welzijnskwartier bij veranderingen in de fysieke leefomgeving om jongeren te betrekken doormiddel van sport en spel. Via OpenStad onderzoeken we bredere mogelijkheden om ideeën die jongeren hebben voor hun leefomgeving een prominentere plek te geven.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
0.1	Herziening beleid participatie en bestuursstijl	07-12-2023	3221675
0.1	Bijlage 1: Visie op Participatie Katwijk - Samen denken samen doen	07-12-2023	3221675
0.1	Bijlage 4: Referendumverordening gemeente Katwijk	7-12-2023	3221675
0.1	Bijlage 5: Verordening participatie en uitdaagrecht gemeente Katwijk	7-12-2023	3221675

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
Holland Rijnland	0.1 Bestuur
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	0.1 Bestuur
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	0.1 Bestuur

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**7.595**	**5.641**	**6.817**	**5.841**	**6.043**	**6.043**
Lasten	9.117	7.497	8.675	7.585	7.262	7.262
Baten	-1.523	-1.856	-1.857	-1.744	-1.220	-1.220
Mutaties reserves	**-60**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	25	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-85	0	0	0	0	0
	7.535	**5.641**	**6.817**	**5.841**	**6.043**	**6.043**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting. Uit hoofde van nieuw beleid noemen we hier de vijfde wethouder en de nieuwe bestuursadviseur.	L	-404			
Voorziening wachtgeld Deze voorziening is ingesteld voor de toekomstige betalingsverplichtingen van wachtgeld aan voormalig bestuurders.	L	-660	660	660	660
Verkiezingen De lasten zijn in 2027 hoger dan in 2026 door de Provinciale Statenverkiezingen en Waterschapsverkiezingen in 2027. In 2028 zijn de lasten lager dan in 2027, omdat er dat jaar geen verkiezingen zijn. Vanaf 2029 blijft het reguliere verkiezingsbudget van toepassing.	L	-115	300	115	115
Paspoortenpiek 2024-2028 In de Voorjaarsnota 2024 is rekening gehouden met een sterke stijging in de vraag naar reisdocumenten (paspoorten en identiteitskaarten) in de periode 2024-2028. Volgens prognoses van de NVVB bereikt deze zogeheten 'paspoortenpiek' het hoogtepunt in 2026 en 2027. Deze ontwikkeling heeft directe gevolgen voor zowel de lasten als de baten.					
Inhuur Burgerzaken Om de verhoogde aanvraagcapaciteit op te vangen, is extra inzet van personeel noodzakelijk. Naarmate de piek nadert, nemen de inhuurlasten toe. Zodra de piek voorbij is, kunnen we de inzet weer afbouwen, wat leidt tot een daling van de lasten.	L		49	278	278
Inkomensoverdracht aan het Rijk De afdracht aan het Rijk is gekoppeld aan het aantal uitgegeven reisdocumenten. Bij een hogere vraag stijgt de afdracht evenredig mee. Na de piek daalt deze weer, in lijn met het afnemend aantal aanvragen.	L		64	360	360
Legesopbrengsten De stijgende vraag leidt tijdelijk tot hogere inkomsten uit leges. Deze opbrengsten nemen af zodra de piek voorbij is en het aantal aanvragen weer normaliseert.	B		-112	-637	-637

Deelprogramma 0B Algemene dekkingsmiddelen

Ontwikkelingen

Dit deelprogramma gaat over de onroerendezaakbelasting (OZB), overige belastingen en de algemene uitkering.

OZB woningen en niet-woningen

In lijn met de Voorjaarsnota 2026 verhogen we de tarieven van belastingen en rechten met 3,55%. Deze verhoging is gebaseerd op het gemiddelde van de verwachte loonstijging, de indexering van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen en de materiële kostenstijging.

In de Voorjaarsnota 2026 werd nog uitgegaan van een structurele boventrendmatige verhoging van de OZB-tarieven met 5%. Daarbij was aangetekend dat het aan het nieuwe college was om hierover bij de opstelling van de nieuwe begrotingen een nadere afweging/(her)overweging te maken. Op basis van het coalitieakkoord 2026 wordt voorgesteld om, in het kader van de lastenverlichting, vanaf 2028 de boventrendmatige verhoging met 5% te schrappen. Dit betekent dat we de tarieven voor 2027 nog eenmalig met de aanvullende 5% boven de standaardverhoging van 3,55% verhogen. De totale stijging bedraagt daarmee voor 2027 8,55%. Voor meer informatie, zie de paragraaf Lokale heffingen.

Overige belastingen

Onder de overige belastingen vallen de hondenbelasting, precariobelasting en roerende ruimtebelastingen. In lijn met de Voorjaarsnota 2026 verhogen we de honden- en precariobelasting met 3,55%. Het tarief voor de roerende ruimtebelasting stellen we op basis van wettelijke voorschriften gelijk aan dat van de OZB.

Algemene uitkering

De bedragen in dit taakveld voor de te ontvangen algemene uitkering zijn gebaseerd op de Meicirculaire 2026. Over de gevolgen van deze circulaire voor de jaren 2026 en verder is de raad separaat geïnformeerd via het raadsvoorstel Meicirculaire 2026.

Doelstellingen

Bij het deelprogramma Algemene dekkingsmiddelen zijn geen doelstellingen bepaald.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Bij het deelprogramma Algemene dekkingsmiddelen zijn er geen kaderstellende nota's of verordeningen.

Verbonden partijen

Bij het deelprogramma Algemene dekkingsmiddelen werken wij niet samen met verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**-163.011**	**-165.501**	**-173.565**	**-169.896**	**-170.037**	**-171.087**
Lasten	1.660	2.319	1.953	2.685	2.880	2.887
Baten	-164.671	-167.820	-175.518	-172.581	-172.917	-173.974
Mutaties reserves	**2.832**	**-56**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	2.832	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	-56	0	0	0	0
	-160.179	**-165.557**	**-173.565**	**-169.896**	**-170.037**	**-171.087**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Ondernemersfonds 10% van de opbrengsten van de OZB-heffingen van niet-woningen wordt afgedragen aan het ondernemersfonds, berekend uit de opbrengsten T-2. In 2025 was er een hogere opbrengst van de betreffende OZB, waardoor er in 2027 meer afgedragen wordt aan het ondernemersfonds.	L	-122			
Gereserveerde algemene uitkering Via de circulaires van het gemeentefonds worden voor een specifiek doel beschikbaar gestelde middelen voor dat doel gereserveerd. Via college- en/of raadsvoorstellen worden deze middelen beschikbaar gesteld en toegevoegd aan de desbetreffende budgetten. Die inzet resulteert in een verlaging van de gereserveerde middelen.	L	438	-710	-904	-911
OZB-stijging door boventrendmatige verhoging met 5% in '27 en indexatie De uitwerking van de in de Voorjaarsnota 2026 opgenomen begrotingsuitgangspunten resulteert in een stijging van de OZB-opbrengsten in 2027 en verder.	B	2.838	1.383	3.080	4.963
OZB-stijging door nieuwbouw Eli Lilly Door de geplande nieuwbouw van Eli Lilly is de verwachting dat de OZB-opbrengsten voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen in 2029 met € 500.000 en vanaf 2030 met € 1.500 000 zullen toenemen.	B	0	0	500	1.500
Nieuw beleid - Lokale lasten – schrappen boventrendmatige verhoging met 5% vanaf 2028 In lijn met de ambitie uit het coalitieakkoord 2026 om de ontwikkeling van de OZB-verhoging zoveel mogelijk te beperken tot prijscompensatie is het voorstel om de al in de meerjarenbegroting verwerkte jaarlijkse boventrendmatige verhoging vanaf 2028 te schrappen.	B	0	-1.414	-3.064	-4.874
Nieuw beleid - Lokale lasten – gefaseerde verlaging tarief hondenbelasting tot landelijk gemiddelde Het coalitieakkoord bevat het voorstel om het tarief van de hondenbelasting stapsgewijs af te bouwen naar het landelijk gemiddelde van gemeenten die hondenbelasting opleggen.	B	-68	-88	-175	-175
Algemene uitkering De doorrekening van de Meicirculaire 2026 resulteert in een hogere algemene uitkering dan in 2026. Het effect van het	B	4.741	-3.068	-3.192	-3.208

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
ravijnjaar leidt tot een verlaging van de algemene uitkering in de meerjarenbegroting.					
Algemene uitkering – inzet behoedzaamheidsreserve In het rekenmodel van de algemene uitkering zijn een aantal behoedzaamheidsbuffers opgenomen. Een deel van deze buffers kan worden ingezet als dekking voor het tekort van de begroting 2027. Deze verlaging wordt pas vanaf 2027 voor € 250.000 en daarna structureel voor € 500.000 ingezet.	B	250	250	250	250

Deelprogramma 0C Overhead en overig

Ontwikkelingen

Beheer overige gebouwen en gronden

De kosten voor beheer, onderhoud en verduurzaming van vastgoed nemen structureel toe. Tegelijkertijd zijn verduurzamingsmaatregelen noodzakelijk om te voldoen aan de klimaatdoelstellingen. Investeringen in de verduurzaming worden afgewogen op basis van CO_2-reductie, maatschappelijke meerwaarde en financiële haalbaarheid. Door externe factoren, zoals fluctuaties in energieprijzen, neemt de financiële onzekerheid toe en kan sprake zijn van een onrendabele top.

Deze ontwikkeling vraagt om een kritische en strategische sturing van de vastgoedportefeuille. Daarom zetten we in op een compacte en toekomstbestendige kernportefeuille. We heroverwegen vastgoed dat onvoldoende bijdraagt aan maatschappelijke doelen of een onevenredig beslag legt op beschikbare middelen. Hierdoor kunnen we middelen doelgericht inzetten voor vastgoed met aantoonbare maatschappelijke meerwaarde.

Daarnaast sturen we op een efficiënter en flexibeler gebruik van gemeentelijk vastgoed. Door multifunctioneel gebruik te stimuleren, kunnen we de bezettingsgraad verhogen en maatschappelijke functies beter combineren.

Het doel is een goed onderhouden kernvastgoedportefeuille die voldoet aan wet- en regelgeving, bijdraagt aan leefbaarheid en sociale samenhang en aansluit bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Overhead

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de programmabegroting een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's hebben we de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Doordat de overhead in een apart taakveld wordt begroot, staan de overheadkosten niet meer bij de producten/ taakvelden van bijvoorbeeld leges, riolering en afvalverwerking. De wijze waarop we overhead meenemen in de berekening van maximaal kostendekkende tarieven lichten we toe in de paragraaf Lokale heffingen.

Overhead	2026	2027	2028	2029	2030
Overhead - salarissen	18.357	19.043	19.043	19.043	19.043
Overhead - materiële lasten	12.388	12.691	12.731	12.606	12.547
Totaal overhead	**30.745**	**31.734**	**31.774**	**31.649**	**31.590**
Toerekening aan investeringen en grondexploitaties	-1.726	-2.064	-2.064	-2.064	-2.064
Per saldo overhead	**28.356**	**29.670**	**29.610**	**29.585**	**29.526**
Overhead als % van totaal directe salarislasten	65,0%	66,0%	66,2%	66,2%	66,2%

In het taakveld overhead is bij het onderdeel salarissen, naast in de begroting verwerkte formatie-uitbreiding, onder andere sprake van een stijging uit hoofde van de cao-verwerking. Via het overheadpercentage berekenen we deze lasten via de uurtarieven en belastingtarieven door aan de diverse taakvelden en investeringen van de begroting.

Ontwikkelingen

In dit deelprogramma ramen we onder andere de baten en lasten die (nog) in afwachting zijn van verdere verdeling over de inhoudelijke taakvelden, ofwel posten met een algemeen karakter die niet in specifieke taakvelden in te delen zijn. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de meerjarenramingen voor deze stelposten. Een plus betreft de raming van een last en een min heeft betrekking op een baat (of een lagere last). We hebben de stelposten voorzien van een toelichting.

Stelposten	2027	2028	2029	2030
1. Onvoorzien	20	20	20	20
2. Vertragingseffect investeringen	-380	-900	-1.300	-1.950
3. Stelpost prijsstijging	2.461	2.432	2.528	2.534
4. Stelpost prijsstijging areaalgevoelige budgetten	73	73	73	73
5. Stelpost Valkenhorst organisatie	217	217	217	217
6. Stelpost impactanalyse Valkenhorst	0	120	807	1.369
7. Stelpost voorziening onderhoud cultuurbedrijf	-119	-119	-119	-119
8. Subsidies welzijnsprogramma	507	502	490	490

Nr	Toelichting
1	*Onvoorzien* Volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is de gemeente verplicht om een post onvoorzien op te nemen. De gemeente is vrij in de bepaling van de hoogte van dit bedrag. Afgestemd op het gemiddelde beroep op deze middelen stellen wij voor de omvang van deze post te verlagen van structureel € 1,- per inwoner naar € 0,30 per inwoner. Deze post kan ingezet worden om in de dekking te voorzien bij onvoorziene gebeurtenissen.
2	*Vertragingseffect investeringen* Het is toegestaan voor onderuitputting van de kapitaallasten voorzichtigheidshalve een inkomstenstelpost te ramen ter grootte van maximaal 20% van de afschrijvingen van de aan het begrotingsjaar voorafgaande jaar voorgenomen nieuwe investeringen.
3	*Stelpost prijsstijgingen (algemene prijsontwikkeling en indexatie gemeenschappelijke regelingen)* In de Voorjaarsnota 2026 is rekening gehouden met percentages die op dat moment golden. In deze begroting is gebruik gemaakt van deze stelpost en er resteert nog ongeveer € 2,5 miljoen structureel.
4	*Stelpost prijsstijging areaalgevoelige budgetten* In de berekening van de circulaires over het gemeentefonds wordt rekening gehouden met stijging van het aantal woningen/inwoners op basis van de geactualiseerde woningbouwprognose. Ook diverse uitgavenbudgetten binnen de meerjarenbegroting zijn areaalgevoelig maar die worden niet (afzonderlijk) verhoogd. Als de tussentijdse ontwikkelingen daar aanleiding toe geven kunnen om dit risico af te dekken budgettair voordelige uitkomsten aanvullend voor dit doel gereserveerd worden.
5	*Stelpost Valkenhorst organisatie* Structureel is een stelpost opgenomen om eventuele extra lasten binnen de organisatie te kunnen dekken, voor de realisatie van producten voor Valkenhorst. Van deze stelpost wordt alleen gebruik gemaakt indien het werkbudget hier niet in voldoende mate in voorziet. In de Voorjaarsnota 2025 is de

Nr	Toelichting
	stelpost structureel met € 150.000 verminderd in het kader van het Meerjarig Financieel Gezond. De inzet van de programmamanager Ruimtelijke Ontwikkel Strategie in de jaren 2026 t/m 2028 wordt jaarlijks voor € 78.000 uit deze post gedekt. Deze verminderingen zijn al in de stelpost verwerkt waardoor er structureel € 217.000 resteert.
6	*Stelpost impactanalyse Valkenhorst* Via deze stelpost houden we rekening met de toekomstige financiële effecten van de ontwikkeling van Valkenhorst. De raming is gebaseerd op de impactanalyse uit 2021. Momenteel werken we aan een geactualiseerde impactanalyse, die later aan de raad wordt aangeboden. Op basis van deze actualisatie zal worden voorgesteld de begroting waar nodig aan te passen. Tot die tijd gaan we uit van de huidige impactanalyse en de meest recente planning van woningopleveringen waarbij rekening wordt gehouden met een last van € 120.000 in 2028 en € 807.000 in 2029. Daarnaast houden we rekening met opbrengsten van € 24.000 in 2028 en € 165.000 in 2029 uit gemeentelijke belastingen en heffingen. Opbrengsten uit OZB, de algemene uitkering en bijdragen van derden worden elders in de begroting geraamd. De stelpost betreft per saldo het verschil tussen de geraamde baten en lasten.
7	*Stelpost Voorziening onderhoud Cultuurbedrijf* Als gevolg van het raadsbesluit tot kredietverstrekking en financiering van het Cultuurbedrijf is tijdelijk deze stelpost gevormd. Doordat bestaande gebouwen worden afgestoten leidt dit tot structureel lagere onderhoudslasten. Deze onderhoudslasten staan in de huidige meerjarenbegroting geraamd als onderdeel van de voorziening groot onderhoud gebouwen. Om de voorziening niet voortijdig te wijzigen is een stelpost gevormd voor deze lagere lasten. Bij de aanpassing van de voorziening als gevolg van het geactualiseerde beheerplan zullen de financiële effecten worden verrekend met deze stelpost.
8	*Subsidies welzijnsprogramma* Dit betreft een reservering voor de indexering van de welzijnssubsidies waarbij wij naast de compensatie op lonen ook de prijzen compenseren. Voor de indexatie wordt een gewogen index gehanteerd die voor 40% uit de loonindexatie en voor 60% uit de inflatie bestaat. Op basis van de realisatie over 2026 bleek de stelpost een (te) ruime raming te bevatten waardoor € 200.000 structureel is vrijgevallen in de algemene middelen. Rekening houdend met de correctie over voorgaande jaren is een gewogen indexcijfer van 2,70% berekend voor gesubsidieerde instellingen..

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
0 Bestuur en ondersteuning		
0C Overhead en overig		
0C-1	Een kernportefeuille van gemeentelijk vastgoed waarin maatschappelijke accommodaties zoveel mogelijk multifunctioneel worden gebruikt en de beleidsdoelstellingen optimaal worden ondersteund.	
0C-1.1		Uitvoering geven aan de acties die we hebben geformuleerd in de objectplannen.
0C-2	Multifunctioneel gebruik van de gemeentelijke maatschappelijke accommodaties.	
0C-2.1		We stimuleren en faciliteren multifunctioneel gebruik van de gemeentelijke maatschappelijke accommodaties. We voeren gesprekken met huurders en gebruikers van gemeentelijke accommodaties over samenwerking en gebruikmaking van elkaars accommodaties of het delen van ruimten. We passen de huurovereenkomsten aan.
0C-3	Verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed om in 2030 te kunnen voldoen aan het Klimaatakkoord.	
0C-3.1		In 2027 verduurzamen we de gemeentelijke vastgoedobjecten uit fase III, waaronder de gemeentelijke sportaccommodaties. Verduurzaming is een continu proces tot aan 2030. Daarnaast zetten we de meerjarenonderhouds-planningen om naar duurzame meerjarenonderhoudsplanningen. Dit is gestart

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		in 2024 en dit loopt door tot 2030.
0C-3.2		We werken de routekaart Verduurzaming uit voor de verdere verduurzaming van het vastgoed om in 2030 te voldoen aan de eisen van het Klimaatakkoord.
0C-4	Een nieuwe verkooplijst vastgoed.	
0C-4.1		Aan de hand van de uitkomsten van de objectplannen en het portefeuilleplan leggen we een nieuwe verkooplijst ter besluitvorming voor aan het college.
0C-5	Meer inzet op Europese subsidieverwerving.	
0C-5.1		In de zomer van 2025 is op initiatief van Leiden een gezamenlijke lobbyist (Leiden, Katwijk en Alphen aan den Rijn) aangesteld. Daarmee beogen we onze zichtbaarheid in Brussel te vergroten, Europese netwerken te benutten en kansen te pakken op het gebied van samenwerking, fondsen- en subsidiewerving. Concreet zorgt deze gezamenlijke lobbyist voor een heldere en krachtige boodschap op basis van concrete dossiers. Voor Katwijk zijn dat de onderwerpen innovatie/kenniseconomie (i.r.t. UMV), groenblauw raamwerk (i.r.t. ontbrekende schakels Katwijk), cultuur, erfgoed (visserij, Limes), zorgtechnologie (digitalisering/AI). In 2025-2026 is vanuit de gemeente Leiden onder meer ingezet op verlaging van de verantwoordingslasten en, via VNG, het behoud van en versimpeling van verantwoordingseisen van subsidies uit het Regionaal Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Op dit moment wordt bekeken of de netwerkadviseur voor ½ fte kan gaan werken voor Key Region Leiden en vanuit die plek als lobbyist voor de regio kan optreden. In 2027 moeten verdere afspraken worden gemaakt over inzet en financiering van deze netwerkadviseur/lobbyist.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
0.3	Nota Vastgoed 2022--2026	09-03-2023	2809907
0.3	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	07-07-2016	676990
0.3	Nota snippergrond	23-09-2021	1907732
0.5	Treasurystatuut 2022	30-06-2022	2862470
Alle	Financiële verordening gemeente Katwijk	18-12-2025	385303
alle	Nota reserves en voorzieningen 2024	20-06-2024	3274622

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de Verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
BNG NV	0.5 Treasury
Alliander NV	0.5 Treasury
Zeehaven IJmuiden NV	0.5 Treasury
Dunea NV	0.5 Treasury

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**32.341**	**27.871**	**32.040**	**33.523**	**33.448**	**32.936**
Lasten	36.953	33.453	38.545	37.057	37.447	37.279
Baten	-4.611	-5.582	-6.505	-3.534	-3.998	-4.344
Mutaties reserves	**-989**	**-86**	**-703**	**100**	**100**	**100**
Toevoeging aan de reserves	2.818	3.326	2.051	100	100	100
Onttrekking aan de reserves	-3.807	-3.413	-2.754	0	0	0
	31.353	**27.785**	**31.338**	**33.623**	**33.548**	**33.036**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-840	170	170	170
Cultuurhuis Planck: huuropbrengsten de Burgt (gemeenschapshuis) Rijnsburg Naar verwachting kent de grootschalige verbouwing aan het pand de Burgt in Rijnsburg een doorlooptijd van circa 1,5 jaar. Dit in verband met de komst en realisatie van het cultuurhuis Planck. Na de geprognosticeerde bouwperiode – m.i.v. 1 april 2027 – komen de huuropbrengsten terug in de begroting.	B	373	121	121	121
Cultuurhuis Planck: beheerlasten de Burgt (gemeenschapshuis) Rijnsburg In 2026 zijn de kosten voor beheer en onderhoud van het pand lager door de verbouwing. In de jaren erna komen die weer terug in de begroting.	L	-126			
Eigendommen niet voor publieke diensten Verschil wordt onder andere veroorzaakt door de begrote verkoop van voormalig hotel Riche in 2027 (€ 3,1 miljoen; dit is ook de verklaring voor het meerjarige negatieve verschil). Daar staat tegenover een verkoop van de gemeentelijke panden vanwege de realisatie van cultuurhuis Planck (€ 1,75 miljoen).	B	1.274	-3.072	-3.072	-3.071
Eigendommen niet voor publieke diensten Betreft in 2027 de afwaardering van de boekwaarde van voormalig hotel Riche.	L	-1.125	1.125	1.125	1.125
Nolensstraat 1 (voormalige Pr. Mauritsschool) Omdat het als tijdelijke wissellocatie voor een basisschool wordt gebruikt, zijn er middelen nodig om het schoolgebouw naar behoren te onderhouden.	L	133	24	24	24
Programma 'Gebiedsgericht datagedreven beheer' In de Voorjaarsnota 2025 is exploitatiebudget voor dit traject beschikbaar gesteld voor de periode 2025 t/m 2028. Daarnaast is via de Voorjaarsnota 2026 nog € 70.000 extra budget voor 2026 overgeheveld vanuit de diverse fysieke disciplines.	L	20	50	100	100
Kapitaallasten Als gevolg van wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	395	-154	-32	-14

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Aanbesteding financieel systeem Ten opzichte van 2026 is vanaf 2027 minder budget beschikbaar omdat in 2026 een incidenteel implementatiebudget voor het financieel systeem beschikbaar is gesteld.	L	430			
Vitaliteitsbeleid In 2027 is minder budget beschikbaar voor het vitaliteitsbeleid dan in 2026, doordat een deel van het incidentele budget uit 2026 vervalt. Vanaf 2028 vervalt het resterende incidentele budget, waardoor ten opzichte van 2027 geen budget meer beschikbaar is voor het vitaliteitsbeleid.	L	103	60	60	60
Financiering/Treasury De stijgende rente langlopende leningen is, naast de stijgende kapitaalrente, het gevolg van een toenemend investeringsvolume waarvoor geldleningen moeten worden aangetrokken.	L	-232	-154	-329	-262
Financiering/Treasury Door een conversie bij Alliander van een obligatielening naar aandelen vervalt de renteopbrengst met ingang van 2027 tegen een nog ongewisse dividend uitkering.	B	-188	-55	-59	-59
Stelposten Diverse stelposten zijn opgenomen, onder andere voor prijsstijgingen en subsidies welzijnsprogramma. Een uitgebreide toelichting is opgenomen onder ontwikkelingen programma 0C.	L	-3.173	478	80	162
Vrijval voorziening fiscaliteiten De voorziening fiscale risico's valt jaarlijks vrij doordat de risico's die aanleiding vormden voor de vorming van deze voorziening niet langer aanwezig zijn.	B		90	418	648
Dekkingsplan: inzet surplus Onttrekkingen aan de Algemene Reserve vervallen met ingang van 2028.	B	-440			

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Strategische investeringen Verwachting verkoop van voormalig hotel Riche.	T	1.951			
Sociaal domein Structureel voegen we € 100.000 toe aan de reserve Sociaal domein.	T	100	100	100	100
Afschrijvingen Uit de reserve Afschrijvingen zijn middelen vrijgevallen omdat voorgenomen investeringenzijn komen te vervallen. De belangrijkste post hierbij is de investering in de Noordzee-passage	O	851			
Algemene reserve Met ingang van de begroting voor 2025 kunnen gemeenten het surplus van de algemene reserve inzetten als structureel dekkingsmiddel. Hiermee rekening houdend kan naast het reeds verwerkte bedrag in de Voorjaarsnota van € 329.000 nog extra € 1.182.000 voor 2027 ingezet worden.	O	1.511			
Algemene reserve Meerjarig Financieel Gezond II - In de aanloop naar de opstelling van de Voorjaarsnota 2027 wordt een nieuw	O	120			

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
bezuinigingstraject doorlopen om het geschetste nadelige meerjarenperspectief het hoofd te kunnen bieden. Hiervoor is externe expertise en ondersteuning nodig.					
Nog uit te voeren activiteiten Incidentele budgetten die zijn overgeheveld via deze reserve.	O	155			
Culturele en maatschappelijke voorzieningen Zuidstraat 135A.	O	117			

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Voor dit programma zijn er geen wettelijke indicatoren.

Katwijkse indicatoren

Indicator	Extra informatie	Bron	Norm	R2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gemeentelijke servicenormen									
Meldingen openbare ruimte	Binnen 2 werkdagen contact opgenomen met melder. (Deze indicator is aangepast omdat meerdere afdelingen betrokken zijn bij de afhandeling)	Fixi-systeem	90%	93%	92%	80%	85%	85%	85%

De digitale doorontwikkeling die we maken in onze dienstverleningssystemen maakt dat we op een andere wijze de dienstverleningsindicatoren moeten gaan inrichten. Verwachting is dat er bij de begroting 2028 een nieuwe basis ligt om de indicatoren mee te nemen in de P&C Cyclus.

1 Veiligheid

Programmadoelstelling

2027 is het laatste jaar van de Veiligheidsagenda 2024-2027. In de veiligheidsagenda staan de vastgestelde prioriteiten. De maatschappij is enorm in beweging door geopolitieke en maatschappelijke spanningen, door klimaatverandering en door technologische ontwikkelingen. We zien daarnaast een verharding van criminele activiteiten en zorg- en veiligheid casuïstiek wordt complexer. Daardoor ontstaan nieuwe veiligheidsrisico's. Als gemeente moeten we flexibel en wendbaar zijn om op alle complexe vraagstukken te kunnen inspelen. Bij deze veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken, die een directe invloed hebben op de samenleving, is het van belang te verkennen op welke manier we de kracht en betrokkenheid van inwoners, organisaties en ondernemers kunnen benutten. In de nieuwe veiligheidsagenda brengen we alle ontwikkelingen samen tot een nieuwe set aan prioriteiten. Eind 2027 wordt naar verwachting de vernieuwde veiligheidsagenda aan de raad aangeboden.

Beleidsvoornemens

In de nieuwe bestuursperiode versterken we het toezicht en handhaving in de openbare ruimte door de inzet van extra boa's voor de nachtinzet (2 fte per 1 april 2027) en het toezicht in het Panbos (0,8 fte; 2 jaar). Ook wordt het cameratoezicht voortgezet. Om in beeld te brengen wat er nodig is om de weerbaarheid te vergroten stellen we een weerbaarheidsplan op. We ondersteunen het ophalen van gewonde en overleden dieren en het bieden van eerste hulp aan dieren in nood.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Veilig thuis, veilig op straat	-421	-474	-251	-251
Dierenwelzijn	-20	-20	-20	-20
Budgettair effect nieuw beleid	**-441**	**-494**	**-271**	**-271**

Deelprogramma 1A Crisisbeheersing en brandweer

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen

Op grond van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de organisatie van de brandweerzorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De uitvoering van deze taken is belegd bij de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM).

In 2027 evalueert de veiligheidsregio Holland Midden de eerste ervaringen van de landelijke pilot noodsteunpunten, waarbij een aantal gemeenten uit onze regio zijn aangesloten. Als vervolgstap gaan alle gemeenten, dus ook Katwijk, op basis van de ervaringen van de pilot noodsteunpunten ontwikkelen.

Evenementen en demonstraties
In Katwijk vinden veel verschillende soorten evenementen plaats. Het is van maatschappelijk belang dat deze evenementen onverstoord en zonder incidenten volksfeesten kunnen blijven. Om de grote evenementen in de gemeente zo veilig mogelijk te laten verlopen en de overlast voor de omgeving te beperken, werken we samen met de hulpdiensten en organisatoren. Dit doen we door goede afspraken te maken die we als voorschriften verbinden aan de evenementenvergunning. Externe omstandigheden vragen om constante bijsturing en alertheid om de zogenoemde restrisico's bij evenementen goed in kaart te brengen en de veiligheidsaanpak eventueel aan te passen. Denk bij externe omstandigheden aan landelijke ontwikkelingen, demonstraties, het gebruik van nieuwe soorten drugs, geopolitieke ontwikkelingen of politiecapaciteit.

Jaarwisseling
Met de invoering van het landelijke vuurwerkverbod staat de jaarwisseling 2026-2027 in het teken van een nieuwe aanpak. De gemeente zet in op een integrale voorbereiding, waarbij we samen met partners werken aan een veilige, feestelijke en beheersbare jaarwisseling. In 2026 hebben we de eerste stappen gezet om te komen tot een alternatieve invulling van de jaarwisseling. In 2027 werken we deze koers verder uit en versterken we die, met als doel een feestelijke, veilige en beheersbare jaarwisseling voor alle inwoners. Het college heeft daarbij de ambitie om vanaf 2027 in drie kernen een vuurwerkshow te faciliteren. Dit sluit aan op de motie "georganiseerd vuurwerk in ieder dorp".

Dierenambulance
In het coalitieakkoord is aandacht voor de structurele steun van de dierenambulance, onder andere voor het ophalen van verongelukte huisdieren. Wij vragen hiervoor structureel aanvullend € 20.000.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1 Veiligheid		
1A Crisisbeheersing en brandweer		
1A-1	Een gemeentelijke organisatie die in geval van een crisis in staat is de aan de gemeente opgedragen taken en verantwoordelijkheden doordacht en voortvarend uit te voeren, overeenkomstig wettelijke eisen en regionale processen en afspraken.	
1A-1.01		We leiden de gemeentelijke crisisorganisatie op, overeenkomstig het aanbod van de VRHM, om de kennis en ervaring op het gewenste niveau te houden. Afhankelijk van de kennis, ervaring, rol en behoefte geven we medewerkers de mogelijkheid om deel te nemen aan opleidingen, trainingen en oefeningen.
1A-1.02		1. In samenwerking en afstemming met partners en organisatoren van evenementen dragen we zorg voor een laag en aanvaardbaar restrisico op veiligheid. Voor de risicovolle evenementen stellen we operationele informatiekaarten op. Te denken valt aan Koningsdag, de feestweken van de Oranjeverenigingen en de jaarwisseling. 2. Wij zijn actief betrokken bij het opstellen van de dienstverlenings-overeenkomsten en locatieprofielen voor evenementen. 3. Wij willen aanvragers van risicovolle evenementen faciliteren bij het opstellen van hun veiligheidsplan. 4. Bij iedere demonstratie schatten wij het restrisico in op basis van de kennisgeving en het contact met de organisator. 5. Wij zetten in op een veilige jaarwisseling. 6. In 2027 zetten we in op een weerbare crisisorganisatie. Op basis van de ervaringen van de evaluatie noodsteunpunten gaan wij uitvoering geven aan de ontwikkeling van noodsteunpunten.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
1.1	Regionaal Beleidsplan 2024 -2027	18-01-2024	3276912

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de Verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de Verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de 18 gemeenten op het terrein van: • Brandweerzorg • Samenwerking Crisisbeheersing • Multidisciplinaire voorbereiding rampenbestrijding • In stand houden gemeenschappelijke meldkamer • In stand houden van een GHOR

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**4.469**	**4.560**	**4.774**	**4.773**	**4.773**	**4.773**
Lasten	4.792	4.933	5.154	5.154	5.153	5.153
Baten	-323	-373	-381	-381	-381	-381
Mutaties reserves	**0**	**-64**	**-21**	**-21**	**-21**	**-21**
Toevoeging aan de reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	-64	-21	-21	-21	-21
	4.469	**4.496**	**4.752**	**4.752**	**4.751**	**4.751**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Veiligheidsregio Hollands Midden De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Hollands Midden stijgt in 2027 structureel met € 191.407 ten opzichte van de begroting 2026. De stijging wordt veroorzaakt door de indexering van de VRHM-begroting voor loon- en prijsontwikkelingen en wijzigingen in de verdeelsleutel van de gemeentelijke bijdragen. We dekken de hogere bijdrage uit de stelpost prijsstijgingen en hebben die via de Voorjaarsnota 2026 budgettair neutraal in de begroting verwerkt.	L	-191			

Deelprogramma 1B Openbare orde en veiligheid

Ontwikkelingen

Georganiseerde criminaliteit
Bij ondermijning raken de onder- en bovenwereld met elkaar verweven. De gemeente blijft zich in 2027 samen met de partners inzetten om dit sluimerende proces en de ontwrichtende effecten tegen te gaan. We streven daarbij naar een weerbare samenleving. Door te signaleren, voorkomen en barrières op te werpen bestrijden wij de ondermijnende criminaliteit. Dit willen we ook actief doen, samen met de regio en buurgemeenten, om waterbedeffecten te voorkomen. Aandachtsvelden zijn het voorkomen en tegengaan van jonge aanwas, de inzet van integrale controles, het toepassen van de Bibob-toets en het inzetten van de bestuurlijke instrumenten.

Digitale veiligheid
De samenleving digitaliseert – en dat kent behalve veel nieuwe kansen en mogelijkheden ook risico's. Steeds meer mensen worden slachtoffer van digitale criminaliteit en de gevolgen blijven doorgaans niet beperkt tot materiële schade. Slachtoffers worden vaak blijvend psychisch beschadigd en ondervinden emotionele problemen. Door de omvang en ernst van digitale criminaliteit hebben de overheid en financiële instellingen een belangrijke taak om inwoners en bedrijven alert en weerbaar te maken. Daarnaast is het belangrijk dat de overheid online een goede informatiepositie krijgt om daarmee (dreigende) ordeverstoringen te kunnen voorkomen.

Veilige wijken
Inwoners moeten zich veilig voelen in hun woon- en leefomgeving. Dit geldt ook voor ondernemers en medewerkers op bedrijventerreinen, bezoekers van winkelgebieden, reizigers in het openbaar vervoer en leerlingen op school. In 2027 geven we prioriteit aan wijken/gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk komen te staan. Dit willen wij informatie gestuurd doen, in samenwerking met bewoners, ondernemers en partners. Hierbij maken wij ook gebruik van het nieuwe systeem Citycontrol van de boa's en FIXI. Dit vraagt soms ook om extra investeringen. Dit kan zijn door de inrichting van de openbare ruimte iets aan te passen en/of door extra voorzieningen te treffen.

Ook willen wij in 2027 een brede aanpak woonoverlast opstellen. Samen met onze partners de politie, OM, Dunavie en de Brug.

De camera's in het centrum helpen om toezicht te houden op de locaties waar de leefbaarheid sterk onder druk kan komen te staan. De kosten voor de inzet en het uitkijken van cameratoezicht wordt door verschillende ontwikkelingen binnen de politie eenheid duurder. Om de uitkijk van de huidige acht camera's alleen tijdens de horecatijden te garanderen is structureel € 70.000 nodig. Met het oog op deze ontwikkeling willen wij ook samen met de politie een traject uitvoeren om alle cameraposities te optimalisering.

Boa's
In het coalitieakkoord staat dat we investeren in twee extra boa's. Deze boa's dienen flexibel inzetbaar te zijn, ook in de nacht. Om uitvoering te geven aan deze afspraak vragen wij 2 fte aan. Na vaststelling van de begroting starten we de werving. Naar verwachting kan het nieuwe rooster per 1 april 2027 ingaan (€ 136.000; structureel € 181.000). De inzet van boa's en het toezicht met camera's zijn bedoeld als aanvulling op elkaar om in de nachtelijke uren beter toezicht te kunnen voeren.
Voor het toezicht op het Panbos door boa's stellen we gedurende 2 jaar voor 0,8 fte budget beschikbaar.

Weerbaarheid
De maatschappelijke weerbaarheid staat onder toenemende druk door verstoringen die complexer worden, langer kunnen aanhouden en meerdere maatschappelijke domeinen tegelijk raken. Omdat de overheid in dergelijke situaties niet overal tegelijk aanwezig kan zijn, is versterking van het lokaal handelingsvermogen en de zelfredzaamheid van inwoners, organisaties en netwerken noodzakelijk.
Om de gemeentelijke crisisorganisatie en de maatschappelijke weerbaarheid te versterken, stellen wij voor om gedurende twee jaar een weerbaarheidsregisseur aan te stellen. De weerbaarheidsregisseur ontwikkelt een lokaal Weerbaarheidsplan en een integraal Actieprogramma Weerbaarheid Katwijk en coördineert de uitvoering van maatregelen, waaronder de inrichting van noodsteunpunten.
Voor deze inzet wordt incidenteel een budget gevraagd van € 146.000 per jaar gedurende twee jaar. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan motie 12 "Weerbaar Katwijk", aangenomen bij de behandeling van de begroting 2026.

Zorg en Veiligheid
Het veiligheidsdomein werkt intensief samen met het sociaal domein om de zorg- en veiligheidsthematiek op te pakken. Het sociaal domein doet dit vanuit de preventieve zorgkant en het veiligheidsdomein vanuit de repressieve veiligheidskant. Het gaat hierbij om verwarde personen, huiselijk geweld, terugkeer van ex-gedetineerden in de samenleving en overlast door volwassenen en jongeren. We zien dat de overlast door jeugd de afgelopen periode is gestegen en dat Katwijk ook meerdere jeugdgroepen heeft die voor (ernstige) overlast zorgen. Wij nemen actief deel aan de aanpak op jeugdgroepen en zetten intensief in op een integrale aanpak, gebaseerd op het 7-stappenmodel. Op basis van dit model besluiten we gezamenlijk welke aanpak passend en nodig is: een groepsaanpak en/of persoonsgerichte aanpak. Wij vragen hiervoor een casusregisseur om in nauwe samenwerking met de collega's van BSL de PGA/groepsaanpak vorm te geven.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)
In 2026 is de gemeente aangesloten bij de preventieaanpak van OKO. De aanpak helpt om de mentale gezondheid van jongeren te versterken en te voorkomen dat jongeren middelen gaan gebruiken. De aanpak richt zich op vier centrale pijlers: gezin en ouders, school, vrije tijd en leeftijdsgenoten. Wij hebben de ambitie om veiligheid als extra pijler toe te voegen aan de aanpak.

Voetbalgeweld
De afgelopen jaren hebben de gemeente, voetbalverenigingen, de politie en de KNVB intensief samengewerkt om de voetbalwedstrijden veilig te laten verlopen. Alle risicowedstrijden worden gezamenlijk voorbereid, zowel reguliere competitiewedstrijden als de bekerwedstrijden. De nieuwe samenwerkingsovereenkomst die in 2025 is ondertekend levert een positieve bijdrage aan de samenwerking en de veiligheid op en rondom de sportcomplexen. Ook het inwerking treden van de gezamenlijke tuchtcommissie is een positieve ontwikkeling. In 2027 evalueren we de nieuwe samenwerkingsovereenkomst.
We zien dat problematiek rondom voetbalwedstrijden niet alleen in Katwijk voorkomt, maar soms ook bij andere voetbalverenigingen, al dan niet met Katwijkse clubs die deelnamen aan de competities. Wij willen ons inzetten om binnen de gehele amateurdivisie veilige wedstrijden te laten plaatsvinden, binnen dezelfde de kaders en vormgeving. Onze ambitie is het vormgeven van een landelijk bestuurlijke regiegroep amateurvoetbal, samen met de KNVB, net zoals die voor het betaald voetbal bestaat.

Maatschappelijke spanningen
Het college heeft medio 2025 opdracht gegeven om een samenhangende, procesmatige aanpak op maatschappelijke spanning te ontwikkelen, waarbij we niet alleen reageren op incidenten, maar ook inzicht verkrijgen in onderliggende oorzaken en patronen. We zetten daarbij in op een duurzame en integrale

aanpak vanuit zorg en veiligheid, met aandacht voor zowel acute incidenten als onderliggende oorzaken en preventie op de lange termijn.

Voor de lange termijnaanpak is externe expertise ingeschakeld. Het Verwey-Jonker Instituut heeft de opdracht gekregen om onderzoek te doen naar de onderliggende dynamiek en oorzaken van maatschappelijke spanningen en om handvatten te bieden voor een passende aanpak. Eind 2026 leveren zij hier een rapportage voor op die in 2027 verder uitgewerkt kan worden.
De korte- en middellange termijnaanpak sluit aan op bestaande acties en interventies, zoals de groepsaanpak voor groepen jeugd en de aanpak risicogroepen.

De middelen voor het onderzoek zijn via de Najaarsbestuursrapportage 2025 beschikbaar gesteld. We zetten de middelen in voor onderzoek, externe expertise, participatie en duiding. Eventuele vervolgstappen met aanvullende financiële consequenties leggen we separaat voor. De inzet van ambtelijke capaciteit vindt plaats binnen de bestaande formatie.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1 Veiligheid		
1B Openbare orde en veiligheid		
1B-1	Een veilige en leefbare gemeente.	
1B-1.01		*Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit* 1. We zetten in op het herijkte programma van Dealbreakers. 2. In aanvulling op de strafrechtelijke aanpak geven wij uitvoering aan de bestuurlijke aanpak van drugs (artikel 13b Opiumwet) en leggen we onder meer gebiedsverboden en een last onder dwangsom op aan mobiele drugsdealers. 3. We geven uitvoering aan ons Bibob-beleid bij de aanvraag van vergunningen. Waarbij de nadruk ligt op eigen onderzoek, met indien nodig aanvullend onderzoek door het Landelijk bureau Bibob om tot een passende aanpak te komen. 4. Samen met het programmateam van de Weerbare Sierteeltsector zetten wij in op het versterken van de weerbaarheid door het vergroten van het (risico)bewustzijn, het versterken van de informatiepositie en het implementeren van concrete barrières. Daarnaast geven we in 2027 extra aandacht aan arbeidsuitbuiting binnen de sector. 5. Wij maken gebruik van de inzet van het Haags Economisch Interventieteam bij integrale controles als er signalen zijn van ondermijning
1B-1.02		*Digitale veiligheid* 6. We ontwikkelen de aanpak op cybercriminaliteit en gedigitaliseerde criminaliteit door. 7. Om de digitale weerbaarheid van ondernemers en inwoners te vergroten, organiseren we voorlichtingsbijeenkomsten in samenwerking met het Platform Veilig Ondernemen (PVO) en de Lokale Alliantie. 8. Online aangejaagde ordeverstoringen: samen met de politie en andere partners houden we deze in de gaten en ondernemen we actie indien nodig.
1B-1.03		*Veilige wijken* 9. De aanpak van overlastproblematiek in wijken geven wij vorm in samenwerking met de wijkregisseurs, jeugd en jongerenwerk, politie en de boa’s. 10. Wij gaan de inzet van cameratoezicht in de gemeente evalueren. 11. Bij verstoringen, geweld of ongeregeldheden nemen we passende bestuurlijke maatregelen tegen betrokkenen. 12. Om de angst, frustratie en zorgen in de samenleving te kunnen duiden, gaan we samen met interne en externe partners intensiever inzetten op maatschappelijke onrust. Te beginnen bij een analyse waar de angst, frustratie en zorgen vandaan komen.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		13. We zetten de uitvoering van het meldpunt onveilige situaties voort.
1B-1.04		*Zorg en veiligheid* 14. We zetten in op persoons- en groepsgerichte aanpakken voor overlastgevende jeugd. Dit doen we met interne en externe partijen in de recent opgerichte Zorg- en Veiligheidstafel Jeugd. Ook gaan wij daarbij actief in gesprek met de ouders. 15. We zetten in op het beperken van overlast van personen met verward gedrag. 16. We zijn actief betrokken bij het nazorgteam ex-gedetineerden, voor een veilige terugkeer de samenleving in. 17. We stellen een aanpak woonoverlast op samen met partners en wooncorporatie. 18. We werken met onze partners verder aan de implementatie van de werkwijze OKO: Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. We voegen daar de pijler Veiligheid aan toe.
1B-1.05		*Voetbalgeweld* 19. Voor iedere risicovolle voetbalwedstrijd vindt een vooroverleg plaats met de verenigingen, de politie, de KNVB en de gemeente om de risico's in kaart te brengen en afspraken te maken over het aantal uitsupporters, de wijze van vervoer en de veiligheidsmaatregelen op het complex. Na iedere risicowedstrijd evalueren we de afspraken. 20. We zetten in op het vormgeven een regiegroep voor de gehele amateurdivisie. 21: We evalueren die samenwerkingsovereenkomst in 2027.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
1.2	Veiligheidsagenda 2024-2027	29-02-2024	3291575
1.2	Algemene Plaatselijke Verordening Katwijk 2014	06-10-2026	3465802

Verbonden partijen

Bij het deelprogramma Openbare orde en veiligheid werken wij niet samen met verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**3.001**	**3.299**	**3.320**	**3.319**	**3.123**	**3.146**
Lasten	3.159	3.492	3.517	3.516	3.320	3.343
Baten	-158	-192	-197	-197	-197	-197
Mutaties reserves	**-51**	**-80**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	0	50	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-51	-130	0	0	0	0
	2.950	**3.219**	**3.320**	**3.319**	**3.123**	**3.146**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	156	0	0	0
Opsporing/ruiming conventionele explosieven In 2026 is incidenteel budget geraamd voor voormalig vliegveld Valkenburg met een onttrekking aan de reserve. Dit is een positief verschil voor 2027.	L	80			
Nieuw beleid - Veilig thuis, veilig op straat - Uitbreiding BOA capaciteit 2fte inclusief nachtinzet - Weerbaarheidsregisseur crisisorganisatie (1 fte, tijdelijk, 2 jaar) Nieuw beleid - Dierenwelzijn - Verhoging structurele bijdrage dierenambulance (€ 20.000)	L	-291		135	135
Openbare orde en veiligheid Ten opzichte van 2026 is in 2027 minder budget beschikbaar doordat het incidentele budget voor onderzoek en voorbereiding van een mogelijk landelijk vuurwerkverbod (€ 60.000) en overige projecten vervallen. Vanaf 2028 zijn er geen afwijkingen ten opzichte van 2027.	L	85			

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Indicator	Katwijk 2023	NL 2023	Katwijk 2024	NL 2024	Katwijk 2025	NL 2025
Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren van 12-17 jaar]	15	9	20	9	15	10
Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]	2,1	2,5	1,5	2,2	1,2	2,1
Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]	2,1	4,3	3,1	4,3	2,8	4,6
Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]	0,7	1,3	0,9	1,2	0,4	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) [per 1.000 inwoners]	3,6	5,8	3,6	5,8	3,7	5,7

Katwijkse indicatoren

Indicator	Bron	Norm	R2025	2026	2027	2028	2029	2030
Veiligheid / criminaliteit								
Rapportcijfer veiligheid eigen woonbuurt in Katwijk	Veiligheidsmonitor 2025	7,4	7,7	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8
% Persoonlijk slachtofferschap excl. cybercrime (afgelopen 12 mnd.)	Veiligheidsmonitor 2025	15,2	18,6	18,6	15,2	15,2	15,2	15,2
Meldingsbereidheid (% ondervonden delicten excl. cybercrime)	Veiligheidsmonitor 2025	34,4	38,7	38,7	38	38	38	38
Misdrijven Katwijk (totaal geregistreerde misdrijven)	CBS/politie 2025	1.705	2.080	2.080	2.000	2.000	2.000	2.000
Misdrijven Katwijk (totaal per 1000 inwoners)	CBS	47,5	30,9	31	31	31	31	31
Digitale criminaliteit (Combicijfer pesten en verkoopfraude)	Veiligheidsmonitor 2025	8,8%	10,3%	10	8,8	8,8	8,8	8,8
Cybercriminaliteit (Combicijfer hacken en id-fraude)	Veiligheidsmonitor 2025	6,0%	4,7%	4.7	4.7	4.7	4.7	4.7

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Programmadoelstelling

De gemeente Katwijk beschikt over een veilig, betrouwbaar en toekomstbestendig mobiliteitssysteem dat de bereikbaarheid van wonen, werken en recreëren waarborgt en de ontwikkeling van onze gemeente faciliteert. We maken het aantrekkelijker om verplaatsingen lopend, fietsend of met het openbaar vervoer af te leggen om zo de afhankelijkheid van de auto te verminderen. Wij zorgen voor goed onderhouden infrastructuur, met aandacht voor verkeersveiligheid en doorstroming van verkeer. Daarbij realiseren we passende parkeerbalans en dragen we bij aan een aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimte.

Beleidsvoornemens

In de nieuwe bestuursperiode investeren we in ontbrekende fietsroutes en plaatsen we extra fietsnietjes in Katwijk zee. Ook investeren we in het oplossen van verkeersveiligheidsknelpunten en zetten we in op een doorontwikkeling van het (hoogwaardig) openbaar vervoer. Daarnaast zetten we een vervolgstap met de Leefbaarheidsstudie Corridor N206 en zoeken we naar een structurele oplossing voor de N206-Molentuinweg.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Onderweg naar morgen	-317	-	-	-
Gebieden met een eigen verhaal	-150	-	-	-
Budgettair effect nieuw beleid	**-467**	**-**	**-**	**-**

Deelprogramma 2A Parkeren

Ontwikkelingen

Voldoende en passend ingerichte parkeerruimte voor auto’s en fietsen is belangrijk voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van Katwijk. De beschikbare ruimte staat echter onder druk, waardoor gerichte keuzes noodzakelijk zijn.

Wij sturen met het bestaande parkeerbeleid op een goede balans tussen vraag en aanbod van parkeercapaciteit, passend bij het gebruik en de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. Daarbij zetten we in op slimme en toekomstgerichte oplossingen, zoals dubbel gebruik van parkeercapaciteit, de inzet van deelmobiliteit en het woonfonds.

Tegelijkertijd borgen we de kwaliteit van de openbare ruimte en de leefomgeving, waarbij parkeren niet ten koste gaat van verblijfskwaliteit, groen en verkeersveiligheid. Tot slot werken we continu aan efficiënte en klantgerichte verbeteringen in de bedrijfsvoering van zowel straat- als garageparkeren.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
2A Parkeren		
2A-1	De ruimte is schaars en moet goed verdeeld worden. Door planmatig te werken aan voldoende parkeergelegenheid voor auto en fiets bij onder andere woningbouwprojecten, maken we onze woningbouwopgave mogelijk. Dit levert ook een positieve bijdrage aan de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid.	
2A-1.1		*Regulering Valkenhorst* We werken aan de gefaseerde invoering van parkeerregulering in Valkenhorst, Valkenburgse Meer, Zijlhoek De Woerd en Mient Kooltuin. We leggen daarvoor de noodzakelijke parkeerbesluiten voor aan college/raad, waaronder de uitgangspunten en tarieven. Naar verwachting vindt regulering op kostenneutrale wijze plaats. Regulering moet er zijn voordat de eerste woningen worden opgeleverd. Daarbij monitoren we met periodieke parkeertellingen de effecten op de omgeving.
2A-1.2		*Bezoekersparkeren bedrijven in vergunninghouderszones* We bezien de in samenspraak met belanghebbenden in 2026 onderzochte oplossing voor het bezoekersparkeren bij bedrijven in vergunninghouderszones in Katwijk aan Zee, als alternatief voor de niet-handhaafbare tekstborden voor deze doelgroep.
2A-1.3		*Verduidelijken parkeersituaties* In 2026 en 2027 passen we de inrichting aan op zo'n 75 locaties, voornamelijk in gereguleerd gebied. Dit doen we door het aanbrengen/legaliseren van parkeervakken, belijning en/of bebording. Ook verwijderen we zo'n 30 ongebruikte inritten in gereguleerd gebied, vaak ten gunste van extra openbare parkeervakken. Op deze manier maken we de inrichting juridisch en qua vormgeving duidelijk voor zowel onze gebruikers als voor onze handhaving.
2A-1.4		*Parkeren bedrijfsbusjes* We verkennen de mogelijkheden om bedrijfsbusjes meer op (bewaakte) parkeerterreinen te parkeren in plaats van in de woonwijken. Hierbij betrekken we de lokale ondernemers.
2A-1.5		*Draagvlakonderzoeken regulering* Op verzoek van belanghebbenden kan uitbreiding, wijziging of invoering van parkeerregulering plaatsvinden op basis van de Beleidsregels parkeerregulering Katwijk (augustus 2022).
2A-2	Klantgericht en goed functionerend beheer van het gereguleerd straat- en garageparkeren.	
2A-2.1		*Verbeteringen in dienstverlening parkeren* Aan de hand van praktijkdata en gebruikerssignalen werken we continu aan verbeteringen in onze (digitale) dienstverlening en informatieverstrekking rondom parkeren.
2A-2.2		*Digitale gehandicaptenparkeerkaarten* Katwijk sluit – na uitstel in 2026 – in 2027 aan bij het landelijke systeem voor digitale gehandicaptenparkeerkaarten (https://parkerenplus.nl). De praktijkervaringen van andere deelnemende gemeenten zijn verwerkt. We betrekken het Platform Gehandicaptenbeleid Katwijk en de Katwijkse kaarthouders bij de lokale communicatie over invoering.
2A-2.3		*Vervanging apparatuur parkeergarages* We starten medio 2027 met de aanbesteding van de vervanging van alle apparatuur in de parkeergarages (waaronder slagbomen, camera's en betaalautomaten).
2A-2.4		*Fietsparkeren centrum Katwijk aan Zee* In de zomer plaatsen we extra mobiele fietsnietjes op zowel de Boulevard als in het centrum.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
2A-2.5		*Fietsenstalling halte Valkenburg-west* We nemen de fietsenstalling in beheer bij de HOV-halte Valkenburg-west. De provincie Zuid-Holland levert deze halte begin 2027 op.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
2.2	Omgevingsvisie Katwijk	07-10-2021	27821
2.2	Nota Parkeerbeleid	16-072020	1656643
2.2	Evaluatie Nota parkeerbeleid	15-11-2022	2922633
2.2	Visie op laadinfrastructuur elektrische voertuigen (en actualisatie)	12-12-2021	2736141

Verbonden partijen

Bij het deelprogramma parkeren werken wij niet samen met verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Het hieronder gepresenteerde exploitatiesaldo geeft geen volledig beeld. De indirecte lasten op parkeren worden geraamd in programma 0C van de begroting. Posten die het beeld beïnvloeden zijn het overheadpercentage over de toegerekende salarislasten, een percentage van de kosten voor het straatvegen en de directe lasten van handhaving.

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**-1.202**	**-807**	**-1.278**	**-1.302**	**-1.305**	**-1.220**
Lasten	3.634	4.032	3.778	3.728	3.701	3.785
Baten	-4.836	-4.839	-5.055	-5.030	-5.005	-5.005
Mutaties reserves	**0**	**-212**	**-367**	**-297**	**-297**	**-297**
Toevoeging aan de reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	-212	-367	-297	-297	-297
	-1.202	**-1.019**	**-1.645**	**-1.599**	**-1.601**	**-1.517**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Parkeergelden-straatparkeren Opbrengsten – vergunningen - naheffingsaanslagen Hogere opbrengsten door de inzet van de scanauto en indexatie ad +3,55% op het huidige bestand aan parkeervergunningen.	B	200			
Gewijzigde verdeling personeelslasten Door een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	153	0	0	0
Kapitaallasten Door wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	85	-60	-35	-120
Nieuw beleid - Onderweg naar morgen -Mobiele fietsenrekken centrum Katwijk aan Zee	L	-40	40	40	40

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Parkeren In de jaren 2026 en 2027 is budget beschikbaar voor het oplossen van foutparkeren en het verwijderen van inritten. Hiertegenover staat een onttrekking aan de reserve parkeren. Dit levert een voordeel op voor 2028 en verder.	L		70	70	70

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Afschrijvingen De jaarlijkse afschrijvingslast van (delen van) investeringen die aan deze reserve zijn gekoppeld.	O	142	142	142	142
Parkeren Incidenteel is in 2027 een budget beschikbaar voor oplossingen van foutparkeren en verwijderen inritten. Hiertegenover staat een onttrekking aan de reserve parkeren.	O	70			

Deelprogramma 2B Verkeer en vervoer

Ontwikkelingen

Het mobiliteitsbeleid is gericht op duurzame, inclusieve en veilige mobiliteit voor alle inwoners en bezoekers van de gemeente Katwijk. Zo leveren wij een bijdrage aan leefbare en goed verbonden kernen, waar we ruimte maken voor innovatie, woningbouw en economische ontwikkeling.

Door de groei van het aantal woningen, inwoners en bedrijvigheid neemt de mobiliteitsvraag verder toe. Dit legt druk op het bestaande verkeersnetwerk, dat op onderdelen zijn capaciteitsgrenzen nadert en daarmee de bereikbaarheid beïnvloedt. Een goede regionale bereikbaarheid en doorstroming zijn randvoorwaarden voor verdere woningbouw en economische ontwikkeling. Daarom werken wij samen met de provincie en regionale partners aan structurele verbeteringen in bereikbaarheid en doorstroming. Tegelijkertijd zetten we in op de toekomstbestendige mobiliteit, waarbij we het gebruik van fiets en openbaar vervoer stimuleren en de afhankelijkheid van de auto verminderen.

Een samenhangend, veilig en goed functionerend mobiliteitssysteem – voor auto, vrachtverkeer, openbaar vervoer, fiets en voetganger – vormt hiervoor de basis. Daarmee dragen we bij aan een bereikbare, leefbare en toekomstbestendige gemeente.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
2B Verkeer en vervoer		
2B-1	Waarborgen van goede bereikbaarheid van onze woon-, werk- en recreatiegebieden met de verschillende vervoerwijzen en efficiënt gebruik van de beschikbare infrastructuur, nu en in de toekomst. Met ingrepen in ons mobiliteitssysteem maken we ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk. Door in te zetten op schonere, slimmere en andere mobiliteit leveren we een bijdrage aan de energietransitie en de klimaatdoelstellingen.	
2B-1.1		*Inzetten op structurele oplossing N206* We blijven inzetten op een structurele oplossing voor de N206 ter hoogte van de Molentuinweg. De ontvlechting van regionaal en lokaal verkeer is noodzakelijk voor de bereikbaarheid én de leefbaarheid van onze gemeente en de mogelijkheid om nieuwe woningen en economische ontwikkeling te realiseren. In 2026 hebben we bestuurlijke afspraken met Rijk en provincie gemaakt over de aanpak van het knelpunt N206-Molentuinweg en de financiering van nog uit te werken maatregelen. In 2027 voeren we in samenwerking met provincie en Rijk een verdiepingsslag uit naar de benodigde oplossing op deze locatie.
2B-1.10		*Realiseren Rnet-halte Nieuw Brittenburg* We realiseren een nieuwe bushalte voor hoogwaardig openbaar vervoer op de Boulevard ter hoogte van de Voorstraat. Deze halte zal in Rnet-huisstijl worden uitgevoerd.
2B-1.11		*Meerjaren Uitvoeringsprogramma Katwijkse Agenda Mobiliteit* We starten verkenningen en onderzoeken voor de projecten uit het Meerjaren Uitvoeringsprogramma van de Katwijkse Agenda Mobiliteit (MUP-KAM), in afstemming met projecten en beheer. We ontwerpen daarbij vanuit het perspectief van de fietser en de voetganger. Dit doen we in nieuwe projecten en door mee te liften op bestaande projecten en onderhoudsprojecten. De projectmatige verantwoording staat in de investeringsagenda. In 2027 gaat het om beleidsmatige voorbereiding en uitvoering van de projecten conform de voorjaarsnota en investeringsagenda: • Valkenburgseweg (KAM A autonetwerken; GOW-30; projectopstart) • Koningin Julianalaan-midden (KAM A autonetwerken; GOW-30; projectopstart) • Baron van Wassenaerlaan (KAM IP5 fiets; voorbereiding) • Herinrichting Rijnsburgerweg • Sandtlaan (tussen Spinozalaan en Hofstraat (KAM A Autonetwerken, 30km/uur, verkenning) • Boerslaan (Bovenstaande kan wijzigen door actualisatie van het MUP-KAM).
2B-1.12		*Leefbaarheidsstudie Corridor N206 – ruimte en mobiliteit* De Corridorstudie ruimte en mobiliteit Zuidelijke Duin- en Bollenstreek is in 2024 opgestart en loopt de komende jaren door. Vanuit een brede, integrale benadering staan leefbaarheid, mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling centraal. Het gaat niet alleen om de auto-infrastructuur N206, maar ook om de relatie tussen ruimte, mobiliteit en leefbaarheid in de bredere N206-corridor. De studie voeren we uit samen met onze partners in de Duin- en Bollenstreek (Noordwijk en HLT-samen), onze partners in de stedelijke as (Leiden en Oegstgeest) en Holland Rijnland, vanuit het gezamenlijk belang van een goede ontsluiting en evenwichtige ontwikkeling van dit gebied. In 2025-2026 is studie gedaan naar de knelpunten in bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio op basis van de woningbouw- en werkgelegenheidsplannen. Vervolgens zijn oplossingen voor de knelpunten

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		bepaald voor zowel de korte en lange termijn, met een aantal onderscheidende scenario's en concrete maatregelen waar we als regio het komende decennium in willen investeren. Na akkoord van de stuurgroep en het dagelijks bestuur van de Regio Holland Rijnland op het eindrapport, de adviezen en de te nemen maatregelen (najaar 2026) volgt een plan van aanpak voor het vervolg van de leefbaarheidsstudie in de periode vanaf 2027.
2B-1.2		*Toekomstbestendige mobiliteit* Uit de in 2023 uitgevoerde Impactanalyse verdichtingsopgave blijkt dat we moeten blijven werken aan een toekomstbestendige mobiliteit om onze verdichtingsopgave en woonambities te realiseren. We investeren daarvoor onder meer in fiets, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Maar wat vinden we qua verkeersdoorstroming acceptabel voor de auto, gegeven de alternatieven die men heeft om zich met de fiets of het openbaar vervoer te verplaatsen? Deze beleidskeuze betrekken we integraal in het proces om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie (zie 8A-1.1). Na vaststelling van een nieuwe Omgevingsvisie gaan we op basis van deze beleidskeuze vervolgens aan de slag met een concreet Actieplan, waarbij we nadrukkelijk kijken naar maatregelen in bestaand beleid en naar koppelkansen in bestaande plannen en projecten.
2B-1.3		*Versterken van het fietsnetwerk* Fietsprojecten vervullen een sleutelrol in het mobiliteitsbeleid. Fietsen is gezond en duurzaam en fietsers leveren een belangrijke bijdrage aan een bereikbaar en leefbaar Katwijk. We investeren in ontbrekende doorfietsroutes en doen dat op veel locaties in samenhang met de realisatie van het groenblauwe raamwerk (zie ook programma 8). In 2027 werken we de route Leiden-Rijnsburg-Katwijk Noord langs 't Heen en het Uitwateringskanaal verder uit. Hieraan koppelen we ook de fietsroute Rijnsburg-Oegstgeest langs het Oegstgeesterkanaal. Gecombineerd met de HOV-studie (zie 2B-1.6) Leiden-Noordwijk via Rijnsburgerweg werken we in 2027 aan de verbetering van de fietsveiligheid langs deze route en het realiseren van een fietsstraat door het centrum van Rijnsburg via de Graaf Florislaan en Noordeinde (als alternatief voor de Brouwerstraat). In 2026 heeft de provincie in de Duinvallei een gedeelte van de doorfietsroute Wassenaar-Noordwijk opgeleverd. In 2027 zetten we de voorbereiding door op een ontbrekende schakel in deze route ter hoogte van de Baron van Wassenaerlaan, zodat realisatie uiterlijk in 2028 kan plaatsvinden. Verder werken we in 2027 aan de voorbereiding van de volgende projecten gerelateerd aan het hoofdfietsnetwerk: fietsstraat Boerslaan, kruisingen Hoorneslaan (afrit N206), Buitensluis en Sandtlaan. Diverse (door)fietsroutes en wandelroutes om de dorpen te verbinden zijn onderdeel van de Groene Ring Katwijk. In de uitvoeringsagenda beschrijven we de stappen met bijhorende budgetten om tot de realisatie van de Groene Ring Katwijk te komen. Zie programma 7A.
2B-1.4		*Aanbieden van deelmobiliteit en mobiliteitshubs* Voor bezoekers aan Katwijk en werknemers van bedrijven vormt het laatste stukje van de reis vaak een belemmering om te kiezen voor het openbaar vervoer. Sinds 2024 zijn in Katwijk en omliggende gemeenten deelfietsen van Donkey Republic beschikbaar. Uit de evaluatie van deze driejarige pilot (2026) blijkt dat deelfietsen een wezenlijke bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van Katwijk en aan het verhogen van het OV-gebruik. In 2026 zijn met de partners in de Regio Holland Rijnland afspraken gemaakt over het vervolg op de opgestelde actieagenda mobiliteitshubs en deelmobiliteit. Voor

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		een succesvol structureel regiodekkend aanbod aan deelfietsen lijkt het wenselijk een regionale aanbesteding uit te schrijven. In 2027 zetten we hiertoe de eerste stappen. Ook faciliteren we de plaatsing van meer deelauto's, naast de bestaande van Greenwheels en Wijkar, door het beschikbaar stellen van parkeerplekken en (gratis) parkeervergunningen aan deze en andere geïnteresseerde marktpartijen. Verder kiezen we voor een slim ingerichte openbare ruimte in nieuwe wijken. Bij herstructurering van bestaande wijken gaan we samen met marktpartijen aan de slag met buurthubs. We verkennen de mogelijkheden voor het aanbieden van deelbakfietsen in deze hubs.
2B-1.5		*Realiseren van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen* We zetten de datagestuurde aanpak voor de realisatie van laadpalen voort, zodat het aantal laadplekken meegroeit met de vraag. In 2026 heeft het nieuwe ACM-prioriteringskader voor netaansluitingen deze aanpak enigszins doorkruist. Er is een strategische voorraad netaansluitingen aangevraagd voor zowel reguliere (AC) laadpalen als voor een aantal snellaadlocaties (DC) bij supermarkten. In 2027 doorlopen we de aanbesteding van de snellaadlocaties en bereiden we een mogelijke aanbesteding voor een regionale laadpalenconcessie voor. De komende jaren wordt een sterke toename van het aantal elektrische bedrijfsbussen en vrachtauto's verwacht. In samenwerking met het bedrijfsleven onderzoeken we de mogelijkheden om voldoende laadvoorzieningen op bedrijventerreinen te realiseren. Zo werken we in 2027 samen met Parkmanagement Katwijk aan laadpleinen gekoppeld aan energiehubs die door de bedrijven worden gerealiseerd.
2B-1.6		*Versterken openbaar vervoer Rijnsburg* In lijn met de raadsinformatiebrief van september 2025 hebben wij samen met de provincie en de gemeenten langs de route Leiden-Oegstgeest-Rijnsburg-Noordwijk (LORN) in 2025 een studie opgeleverd naar de leefbaarheid en Rnet-waardigheid van deze route via de Rijnsburgerweg. Ook hebben we de maatregelen uitgewerkt, waaronder de verbetering van de verkeersveiligheid voor fietsers (zie ook 2B-1.3). Deze maatregelen pakken we in 2027 verder op.
2B-1.7		*Verkenning doorontwikkeling HOV Leiden-Katwijk* In 2026 is de vrijliggende busbaan langs Valkenhorst en de Duinvallei opgeleverd. Ook in Leiden langs de Plesmanlaan zijn doorstromingsmaatregelen getroffen. Hoewel hiermee een belangrijke kwaliteitssprong is gerealiseerd, laten prognoses zien dat er op termijn vertraging optreedt, waardoor de reizigersaantallen niet meer kunnen worden verwerkt. In 2027 werken we samen met de provincie en de gemeenten Leiden en Oegstgeest aan een verkenning naar de doorontwikkeling van deze HOV-corridor.
2B-1.8		*Inzetten op ruimere rijtijden OV in het weekend* We gaan met Qbuzz en provincie in gesprek over ruimere rijtijden in het weekend en op feestdagen.
2B-1.9		*Inzetten op nachtelijke OV-verbinding met Leiden en Zoetermeer* We gaan met Qbuzz en provincie in gesprek over het realiseren van een nachtelijke verbinding tussen Zoetermeer, Leiden en Katwijk (lijn 400 en 401).
2B-2	Verbeteren van de verkeersveiligheid en toegankelijkheid van infrastructuur, met name voor kwetsbare weggebruikers zoals kinderen en ouderen. We willen ongevallen voorkomen door veilige inrichting van gebieden en wegen en door verkeerseducatie. Overlast door verkeer (geluid, uitstoot) of door geparkeerde voertuigen wordt geminimaliseerd. In woonwijken geven we prioriteit aan lopen en fietsen en we weren doorgaand gemotoriseerd verkeer uit de kernen.	

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
2B-2.1		*Verbeteren verkeersveiligheid in wijken en buurten* We investeren in kleine verkeersmaatregelen en onderzoeken die een bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid in wijken en buurten. Dit doen we naar aanleiding van vragen of verzoeken uit de samenleving.
2B-2.2		*Uitvoeren campagnes gedragsbeïnvloeding* We gaan door met de gedragsbeïnvloedingscampagnes aan de hand van een op te stellen campagnekalender. Voor een deel van de acties werken we samen binnen Holland Rijnland. We ondersteunen verkeersveiligheidscampagnes van VVN Katwijk en Fietsersbond Katwijk. Daarbij sluiten we ook aan bij publieksacties rond fatbikes en elektrische fietsen.
2B-2.3		*Werken aan veilige schoolomgevingen* We gaan door met de scholenaanpak verkeersveiligheid. In deze aanpak kijken we – behalve naar gedragsbeïnvloeding van leerlingen en ouders – samen met scholen, leerlingen en ouders naar verbeteringen voor een veilige schoolomgeving en naar veilige schoolroutes.
2B-2.4		*Actieplan verkeersveiligheid 2025-2027, uitvoeren maatregelen* We gaan door met de voorbereidingen voor de herinrichting van de kruispunten met de op- en afritten op het veiligheidsknelpunt aansluiting N206-Hoorneslaan. Daarnaast houden we een projectstart voor de maatregel fietsstraat Buitensluis en voor de Valkenburgseweg.
2B-2.5		*Actieplan verkeersveiligheid 2027-2029, nieuwe maatregelen* Op basis van een nieuw Actieplan verkeersveiligheid met een top 10 van knelpunten komen we met oplossingen voor deze knelpunten en gaan we op zoek naar middelen om deze oplossingen vanaf 2028-2029 uit te voeren. Ook gaan we aan de slag met het Bosplein.
2B-2.6		*Uitvoeren beheerplan Wegen* De uitvoering van het beheerplan Wegen hebben we afgestemd op de relevante wet- en regelgeving en de doelstellingen van de gemeente. Hierbij houden we rekening met de doelstellingen en de gevolgen voor de bereikbaarheid, verkeersveiligheid, klimaatadaptatie en vergroening. Het onderhoud plannen we zo integraal mogelijk om het aantal onderhouds- momenten (en dus belemmering van de doorstroming en overlast voor de gebruikers) te beperken. De volgende projecten worden voorbereid: IGA Katwijk Zuid (o.a. Adrianastraat, Duinrustplein, Annastraat en De Waal Malefijtstraat e.o.), Remisestraat, Baron Sweerts de Landas Wyborghstraat, Schelpendam in Katwijk aan Zee. Koningin Julianalaan, Valkenburgseweg, Louise de Colignylaan in Katwijk aan den Rijn. Pollux, J. Catsstraat en dr. W. Dreesstraat in Katwijk-Noord. J. Poststraat, Jan Wildschutstraat, Koestraat, Noordeinde, Katwijkerweg in Rijnsburg. De volgende projecten worden uitgevoerd of zijn in uitvoering: Vinkenweg, Spinozalaan, Paardenbloem, Kamille, Oegstgeesterweg, Zeeheldenbuurt (onder andere Trompstraat, Piet Heinstraat en De Ruijterstraat) in Rijnsburg. Molentuinweg, Cleijn duin en Schutterswei in Katwijk aan den Rijn. Voorstraat, Meeuwenlaan (ged.) in Katwijk aan Zee. Fietspad Hoorneslaan, Kreeft, Krab en Koraal in Katwijk Noord. 't Joght (onder andere Lambrechtsveld, Middenjoght en Claudiusdreef) in Valkenburg. De invloed van participatie, netverzwaring/sanering brosseleidingen en de bezetting (het verloop) van projectleiders hebben invloed op de daadwerkelijke uitvoering.
2B-3	Bevaarbaar en bereikbaar houden van gemeentelijke waterwegen.	
2B-3.1		*Uitvoeren van het Baggerplan* Het baggerplan betreft alleen baggerwerkzaamheden. In 2027 worden de watergangen bij Berghaven, Prins Hendrikkade, Valkenburg Botenpad en Dorpsweide uitgebaggerd.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
2.1/2.5	Omgevingsvisie Katwijk	07-10-2021	27821
2.1/2.5	KAM (Katwijkse Agenda Mobiliteit) Netwerken KAM Meerjaren Uitvoeringsprogramma KAM	19-12-2019 02-12-2021 18-10-2022	1511725 56234 2786059
2.1	Visie Openbare Ruimte Katwijk - 'Katwijkse Stijl'' Visie Openbare Ruimte Katwijk Evaluatie Visie Openbare Ruimte Katwijk	08-07-2021 29-05-2008 29-10-2015	3377 2007-26434 504624
2.1	Wegenbeleidsplan 2018-2027	22-11-2018	1233972
2.1	Verkeersveiligheidsplan 'Samen op weg naar een verkeersveiliger Katwijk	14-11-2019	1470209
2.1	Actieplan verkeersveiligheid	18-01-2024	3142700
2.1	Visie op laadinfrastructuur elektrische voertuigen (en actualisatie)	12-12-2021	2736141
2.1	Beleidsplan openbare verlichting 2021-2025	22-04-2021	1759964

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	2.1 Verkeer en vervoer
Holland Rijnland	2.1 Verkeer en vervoer en 2.5 Openbaar vervoer
Zeehaven IJmuiden NV	2.4 Economische havens en waterwegen

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**13.506**	**16.232**	**15.314**	**15.111**	**15.433**	**16.576**
Lasten	15.041	17.087	16.193	15.910	16.167	17.311
Baten	-1.536	-855	-879	-799	-734	-734
Mutaties reserves	**-436**	**-1.165**	**-274**	**-8**	**-8**	**-8**
Toevoeging aan de reserves	430	145	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-866	-1.310	-274	-8	-8	-8
	13.069	**15.067**	**15.040**	**15.103**	**15.425**	**16.569**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Wegen, straten, pleinen – werken/diensten derden Incidenteel budget 2026 voor herstelwerkzaamheden Rijnsburgerweg.	L	180			
Waterkering, afwatering Incidenteel budget 2026 voor noodzakelijke verzwaring aansluitpunten kademuur Pr. Hendrikkanaal.	L	65			
Kapitaallasten Door wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	-138	-330	-684	-1.845

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Verkeersmaatregelen – investeringswerken In 2026 is een incidenteel budget van € 350.000 beschikbaar voor een bijdrage aan gemeente Oegstgeest voor een investering aan de Rijnzichtweg, dekking vanuit de Algemene reserve. Dit levert een voordeel op in 2027.	L	350			
Verkeersmaatregelen – werken diensten door derden In 2026 was er nog incidenteel budget beschikbaar voor onder meer bewegwijzering en verkeerstelpunten.	L	100			
Verkeersmaatregelen – werken diensten voor derden In 2027 (€ 145.000) en 2028 (€ 65.000) is budget beschikbaar voor aansluitkosten laadpalen voor toekomstige concessiehouders. Deze berekenen we door aan de concessiehouders, zie ook baten.	L	-145	80	145	145
Verkeersmaatregelen – bijdragen van derden Aansluitkosten laadpalen worden vergoed door toekomstige concessiehouders.	B	145	-80	-145	-145
Verkeersmaatregelen – bijdrage Holland Rijnland Voor de jaren 2025 t/m 2027 is € 266.000 per jaar opgenomen voor de Regionale Investeringsagenda (RIA). Dit levert een voordeel op voor de meerjarenbegroting. Dekking vindt plaats via de bestemmingsreserve Regionaal Investeringsfonds (zie reservemutaties).	L		266	266	266
Verkeersmaatregelen regio – bijdragen van derden In 2026 is een bijdrage van Duin- en Bollenstreeksamenwerking begroot voor de detachering van de programmadirecteur. Dit is een nadeel voor 2027.	B	-109			
Verkeersveiligheid – werken diensten door derden In 2026 is incidenteel budget beschikbaar voor afronding van het actieplan verkeersveiligheid 2023 en het onderzoeken van een nieuwe top 10 verkeersveiligheid. Dit is een voordeel voor 2027.	L	200	15	30	30
Meekoppelkansen HOV In 2026 hebben we incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de begeleiding project HOV-fase 2.	L	160			
Zwerfafvalproject Incidenteel is in 2026 extra budget beschikbaar voor uitvoering van zwerfafvalaanpak (besteding van de eind 2025 ontvangen SUP-zwerfafvergoeding is bij de Najaarsberap 2025 doorgeschoven naar 2026).	L	120			
Nieuw beleid - Onderweg naar morgen - Gebieden met een eigen verhaal In 2026 is incidenteel budget opgenomen voor het kernteam DBS (€ 160.000) en voor de doorfietsroute Leiden-Rijnsburg-Katwijk (€ 50.000), dit is een voordeel voor 2027. CA- In 2027 inzetten op onderzoek structurele oplossing N206 (€ 100.000), vervolg leefbaarheidsstudie corridor N206 (€ 50.000) en verkenning doorontwikkeling HOV Leiden-Katwijk (€ 80.000).	L	-20	230	230	230

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Bestemmingsreserve Regionaal Investeringsfonds De bijdrage aan Holland Rijnland voor de Regionale Investeringsagenda (RIA) wordt gedekt door de bestemmingsreserve, zie ook financiële mutatie.	O	266			

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Voor dit programma zijn er geen wettelijke indicatoren.

Katwijkse indicatoren

Indicator	Extra informatie	Bron	Norm	R2025	2026	2027	2028	2029	2030
Verkeer en vervoer									
% Wegen dat qua kwaliteit van het onderhoud als voldoende wordt beoordeeld	Weginspecties vinden elke 2 jaar plaats	Visuele inspectie	89	87	87	88	88	89	89
Waardering inwoners kwaliteit van wegen en fietspaden (verharding)		Burgerschouw	7,5	8,1	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
# Laadpalen		BFL	800 in 2030	501	501	576	650	725	800
# Volledig elektrische personenauto's per 1000 inwoners		RDW / waarstaatjegemeente.nl	Katwijk in lijn met gemiddelde NL: 106 in 2030	18	63	73	83	93	106
# Deelauto's (uitgezonderd particulieren)		BFL	10	11	10	12	14	16	18
# Verkeersongevallen met letsel of dodelijke afloop	Doel Rijk = 0 slachtoffers in 2050	BRON / ViaStat	Afname 10% per jaar (vanaf 2025)	209	188	169	152	137	123
% Betalingsgraad parkeren		Software scanscooter	90	88	90	90	90	90	90
% Parkeervergunningen verstrekt/gewijzigd via e-loket parkeren		Software parkeervergunningen	90	98	90	90	90	90	90
% Foutief gestalde fietsen centrum Katwijk aan Zee		Parkeertellingen	10	49	40	35	30	25	20

3 Economie

Programmadoelstelling

In de gemeente Katwijk werken we aan een sterke economie: vitaal, duurzaam en innovatief. Met een stevige inzet op de kennis- en innovatieas en een florerend midden- en kleinbedrijf als ruggengraat. Dat doen we door ons te focussen op de ambities die zijn vastgelegd in de Economische Agenda Katwijk 2021-2027. We versterken de samenwerking met ondernemers in Katwijk en met onze regionale partners. Onze inzet richt zich op drie belangrijke economische clusters: werklocaties/bedrijventerreinen, sierteelt/agribusiness en vrijetijdseconomie. Hieraan zijn vier thema's gekoppeld: innovatie, starters, onderwijs en arbeidsmarkt en ruimte voor ondernemen.

Economische ontwikkeling staat niet op zichzelf. Vraagstukken rond wonen, ruimte, bereikbaarheid en leefbaarheid zijn nauw verbonden met de economie en vragen om een integrale aanpak. Een goed functionerende economie draagt bij aan brede welvaart, werkgelegenheid en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Daarom vervult de gemeente een actieve rol als partner in het stimuleren van economische groei én de bevordering van brede welvaart.

Beleidsvoornemens

In de nieuwe bestuursperiode geven we verder invulling aan de winkelcentra van de toekomst, ondersteunen we de opstart van ROM-B, geven we de Key Region Leiden een aanvullend projectenbudget en zetten we de subsidieverlening aan Unmanned Valley voort. Daarnaast wordt de economische agenda geactualiseerd.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Sterke economie	-263	-269	-328	-265
Dekking door bijdragen, reserve of baten	190	225	315	315
Budgettair effect nieuw beleid	**-73**	**-44**	**-13**	**50**

Ontwikkelingen

De komende jaren staat Katwijk voor grote ruimtelijke opgaven. De behoefte aan voldoende en betaalbare woningen vraagt om nieuwe ruimte en brengt veranderingen in de fysieke inrichting van de gemeente met zich mee. Katwijk is overwegend een woongemeente met een relatief grote uitgaande arbeidspendel. Hoewel de gemeente beschikt over een stabiele en brede economische basis, zijn er uitdagingen op het gebied van groei, innovatie, kennisintensieve bedrijvigheid en de balans tussen wonen en werken. Om Katwijk ook in de toekomst aantrekkelijk te houden, zetten we in op economische versterking. Dit doen we door winkelgebieden toekomstbestendig te maken, voldoende ruimte voor bedrijven te behouden en te ontwikkelen, de vrijetijdseconomie te versterken en te investeren in talentontwikkeling, werkgelegenheid en innovatie.

Regionale samenwerking speelt hierbij een cruciale rol. De regionale samenwerking en de inzet op innovatie en de (kennis)economie bevordert de groei en duurzaamheid van het Katwijkse midden- en kleinbedrijf en onze werkgelegenheid. In de regio Holland Rijnland werken we aan een heldere economische koers die gericht is op het vergroten van de innovatiekracht van de regio. Daarbij staan vier sleutelsectoren centraal: life sciences & health, hightech, greenports en circulaire bouw. Innovatie in deze sectoren én de verbindingen daartussen zorgen voor nieuwe ideeën, toepassingen en verdienmodellen. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van biobased bouwmaterialen, verduurzaming van productieprocessen en de toepassing van ruimte- en dronetechnologie in de Greenports.

Voormalig ECB-president Mario Draghi luidde in 2024 de noodklok over het Europese concurrentievermogen. Voor onze toekomstige welvaart is het noodzakelijk dat we inzetten op economische groei en het vergroten van onze strategische relevantie. Oud-ASML-topman Peter Wennink adviseert in zijn rapport dat Nederland zijn toekomstige verdienvermogen en welvaart kan behouden door in te zetten op 1,5% tot 2% economische groei per jaar, innovatie en het oplossen van knelpunten. Het project ‘Versterken en verbinden kennis- en innovatieas’, dat binnen Key Region Leiden wordt uitgevoerd, sluit hier goed op aan. Het doel is om deze kennis- en innovatieas in 2035 te laten uitgroeien tot een internationaal toonaangevend ecosysteem. Unmanned Valley is samen met het Leiden Bio Science Park en ESA Estec/NL Space Campus een belangrijk cluster in deze as. De regio heeft met Unmanned Valley een sterke uitgangspositie, waar innovatiekracht samenkomt met het toenemende belang van de defensie- en veiligheidssector. Daarnaast maakt drone- en sensortechnologie repeterend werk veiliger, efficiënter en minder afhankelijk van menskracht. Dit biedt oplossingen voor sectoren met arbeidskrapte. De verwachting is dat in 2027 BVLOS (buiten het zicht van de piloot) in een testgebied boven de Noordzee gevlogen kan worden. Met de inzet van BVLOS-technologie neemt het aantal maatschappelijke en economisch relevante toepassingen snel toe. Denk aan inspecties van infrastructuur, precisielandbouw, medische leveringen of rampenbestrijding. Unmanned Valley vormt daarmee een brug tussen technologische innovatie en maatschappelijke behoefte.

Ook de mogelijke komst van een groot farmaceutisch bedrijf naar Katwijk kan een krachtige impuls geven aan de kennis- en innovatieas en nieuwe kennisintensieve bedrijvigheid en hoogwaardige werkgelegenheid aantrekken. Ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en werklocaties blijft noodzakelijk. Binnen Key Region Leiden werken we aan de oprichting van een ruimtelijke ontwikkelingsmaatschappij bedrijventerreinen (ROM-B). Deze maatschappij richt zich op herontwikkeling, verdichting en vergroening van bestaande bedrijventerreinen en op het mogelijk maken van nieuwe economische ruimte.

Het Economisch Uitvoeringsprogramma van de Economic Board Duin- en Bollenstreek richt zich op drie pijlers: een duurzame greenport, kennisintensieve maakindustrie en gezond toerisme. Thema’s als human capital, duurzaamheid en circulariteit staan daarbij centraal. De overeenkomst met de EBDB loopt af op 1 april 2027. Samen met de andere gemeenten in de Duin- en Bollenstreek maken we een voorstel over hoe de economische samenwerking er in de regio na april 2027 uit komt te zien.

Die circulaire transitie brengt ook voor Katwijk nieuwe uitdagingen met zich mee. De omschakeling naar een duurzame en circulaire economie vraagt om ruimte voor bedrijvigheid in hogere milieucategorieën en om een vitale arbeidsmarkt. Een andere randvoorwaarde is de beschikbaarheid van energie. De huidige netcapaciteit is onvoldoende om alle geplande woningbouw, laadinfrastructuur en economische functies te faciliteren. Daarom ondersteunen, verbinden en faciliteren wij ondernemers die investeren in toekomstbestendige economische activiteiten, innovatie en technologie. Zo versterken we niet alleen de economische structuur van Katwijk, maar dragen we ook bij aan de verduurzaming van onze gemeente.

Met de Economische Agenda Katwijk geven we uitvoering aan de ontwikkelstrategieën ‘Sterke kust’ en ‘Florerend ondernemen’. Daarbij werken we aan twee centrale doelstellingen: het realiseren van een vitaal, duurzaam en innovatief economisch klimaat en het versterken van de samenwerking met ondernemers in Katwijk en de omliggende regio’s. Omdat de huidige economische agenda eind 2027 afloopt, starten we samen met ondernemers en andere stakeholders met de voorbereiding van een nieuwe agenda. Hierin bouwen we voort op bestaande ontwikkelingen en zetten we nieuwe stappen om de economische kracht van Katwijk verder te vergroten.

De komende periode blijven we inzetten op een sterk accountmanagement, een krachtig ondernemersnetwerk en een integrale aanpak van economische opgaven. Daarbij blijft de eigen identiteit van Katwijk leidend. De combinatie van kust, cultureel erfgoed, natuur en ondernemerschap biedt kansen voor een sterke vrijetijdseconomie. We kiezen daarbij nadrukkelijk voor kwalitatieve groei en niet voor massatoerisme. Zo versterken we het vestigings- en investeringsklimaat, ondersteunen we het behoud van voorzieningen en vergroten we de maatschappelijke en economische waarde van ons groen en cultureel erfgoed.

Toeristenbelasting

Sinds 2026 geldt er een BTW-verhoging op overnachtingen. Daardoor zijn toerisme, retail en horeca meer onder druk komen te staan. Het meer dan met de inflatie verhogen van toeristenbelasting kan de sector nog meer onder druk zetten. Toch verhogen we vanaf 2027 de opbrengsten uit de toeristenbelasting door de inflatiecorrectie voortaan jaarlijks toe te passen in plaats van eens per vier jaar. De extra opbrengst, naar verwachting circa € 60.000 per jaar, zetten we namelijk in samenwerking met de sector in voor cofinanciering van investeringen die Katwijk als toeristische bestemming versterken.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
3 Economie		
3.1 Economische ontwikkeling		
3.1-1	Een sterke lokale en regionale economie met groei van kennisintensieve en innovatieve bedrijvigheid, toekomstbestendige winkelcentra en bedrijventerreinen/werklocaties en ruimte voor (nieuwe) economische ontwikkelingen.	
3.1-1.1		We geven uitvoering aan de Economische Agenda Katwijk 2021-2027: • Samen met de stuurgroep Economische Agenda helpen we ondernemers bij het ontwikkelen en realiseren van projecten die bijdragen aan de Economische Agenda. Dit doen we vanuit een publiek/private samenwerking, waarbij wij ondernemers met elkaar in verbinding brengen, meedenken met initiatiefnemers en waar nodig gericht advies geven, faciliteren en stimuleren. We verlengen deze samenwerking met de ondernemers en stellen in 2027 een nieuwe Economische Agenda op voor de komende jaren. Hierbij leggen we meer accent op startups, verduurzaming en innovatie. Ook retail en horeca krijgen een sterkere positie. Verder maken we een betere koppeling naar externe regionale financiering.
3.1-1.2		We werken nauw samen met Stichting Unmanned Valley (UMV). We zijn onder andere partner in het het project van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling 'Innovation Accelerator Safety & Security'. Dit project richt zich op het versnellen van innovaties rondom drones, autonome systemen en veiligheidsoplossingen. Het doel is om Unmanned Valley verder te ontwikkelen tot een toonaangevende Europese innovatiehub die de maatschappelijke veiligheid versterkt én economische groei, samenwerking en innovatie voor het midden- en kleinbedrijf stimuleert. We subsidiëren Unmanned Valley. Dit past in het beleid om kennisintensieve bedrijvigheid aan te trekken en te stimuleren en daarmee ook hoogwaardige werkgelegenheid en investeringen naar onze gemeente te halen. De stichting zet in op de verbinding tussen onderwijs, arbeidsmarkt en het bedrijfsleven en talentontwikkeling en stimuleert jongeren om te kiezen voor technologische opleidingen. Zij betrekt bedrijven uit Katwijk bij toepassingen op het gebied van drone- en sensortechnologie en zoekt haar leveranciers waar mogelijk in Katwijk en de Katwijkse regio. Ook zet Unmanned Valley in op het aantrekken van dual-use en defensie gerelateerde bedrijven. Zo draagt deze stichting direct en indirect positief bij aan de ontwikkeling van de Katwijkse economie en onze strategische autonomie.
3.1-1.3		Om onze winkelcentra ook in de toekomst leefbaar en vitaal te houden, hebben we samen met wijkraden, bezoekers, ondernemers, vastgoedpartijen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		en de culturele sector een Uitvoeringsagenda Winkelcentra van de Toekomst opgeleverd, met actieagenda's voor de tien winkelgebieden in Katwijk. De uitvoeringsagenda bevat wensen en ideeën van ondernemers uit verschillende winkelgebieden. Waar relevant hebben we deze voorzien van een gemeentelijke reactie. Hierin bespreken we welke wensen van ondernemers om actie van de gemeente vragen en of welke manier de gemeente die rol kan invullen. Dit baseren we op bestaande beleidskaders, beschikbaar budget (begroting) en koppeling aan lopende projecten. In 2027 geven we samen met ondernemers (verder) uitvoering aan de actieagenda's. Twee voorbeelden hiervan zijn de inzet van een leegstandsmanager (op basis van cofinanciering met de BIZZ) en de vertaling van de ruimtelijke functionele opzet van de winkelgebieden Katwijk Centrum, Hoftuinplein, Valkenburg en Rijnstraat naar het Omgevingsplan voor deze gebieden.
3.1-1.4		Binnen Key Region Leiden werken we samen met triple-helixpartners aan groei van innovatie. Daarbij zetten we de economische kracht in voor brede welvaart: met goede banen dicht bij huis, duurzame bedrijventerreinen, sterke toeleveringsketens, toekomstbestendig midden- en kleinbedrijf en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Dit doen we met concrete projecten binnen drie speerpunten: ·Kenniseconomie, positionering en innovatie We jagen verbindingen en crossovers aan tussen Leiden Bio Science Park, NL Space Campus, Unmanned Valley en sleuteltechnologieën als quantum en AI. Ook brengen we met een public affairs-strategie de kennis- en innovatieontwikkeling scherper op het netvlies van relevante partijen. Het doel daarvan is dat onze regio wordt gezien en herkend als een plek waar je wilt zijn als het gaat om het ontwikkelen van talent, investeren, ondernemen en onderzoeken. ·Het creëren van ruimte voor bedrijvigheid en het borgen van randvoorwaarden. We zetten onder andere in op de revitalisering en herstructurering van verouderde bedrijventerreinen (zie 3.1- 1.5 en ROM-B, 3.1-1.6) ·Een toekomstbestendige lokale economie We gaan de ketensamenwerking tussen kennisinstellingen, grote bedrijven en het midden- en kleinbedrijf versterken. Dit doen we onder andere met thematische bijeenkomsten en de inzet van een matchmaker voor het samenbrengen van vraag en aanbod. Ook activeren en begeleiden we ondernemers bij digitalisering, onder andere met workhops, coaching en digitaliseringsvouchers. Per 2027 gaan we een nieuw convenant 2027-2024 aan. Dit convenant sluit aan bij de professionaliseringsslag van Key Region Leiden en de toetreding van nieuwe partners.
3.1-1.5		In 2027 werken we regionaal samen binnen Key Region Leiden en Holland Rijnland aan de Regionale Bedrijventerreinenstrategie. Deze strategie is de basis voor: ·Ruimtelijk beleid en strategie over bedrijventerreinen. Doel is om tijdig te werken aan het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen en om het regionaal bepaalde evenwicht tussen vraag en aanbod zoveel mogelijk in balans te houden of brengen. Hiermee willen we voorkomen dat vanaf 2030 de ruimte voor economie en bedrijventerreinen 'op' is. · Compensatieregels over transformatie van bedrijventerreinen (opgelegd vanuit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening) om structurele functiewijziging naar bijvoorbeeld wonen te voorkomen. De provincie werkt daarbij met het principe dat het areaal/hectare bedrijventerrein in de regio niet mag afnemen zonder dat hiervoor adequate compensatie plaatsvindt.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		· Verder onderzoek naar en uitwerking van de realisatie van een nieuw bedrijventerrein in Florapark-West. Dit gebeurt in samenwerking met Leiden in het kader van compensatie van transformatieplannen in Katwijk en Leiden (zie hiervoor 3.2-1.3). ·Continuering van de inzet van de regisseur bedrijventerreinen in nader te bepalen vorm. Kerntaak van deze regisseur is om ervoor te zorgen dat er voldoende goede ruimte blijft om te ondernemen op bedrijventerreinen in de regio. ·Continuering van de inzet van de kwartiermaker voor het opzetten van een Ruimtelijke Ontwikkelmaatschappij Bedrijventerreinen (ROM-B)) als instrument voor herontwikkeling, verdichting en vergroening van bestaande bedrijventerreinen en om nieuwe economische ruimte mogelijk te maken (zie hiervoor 3.1-1.6). De Regionale Bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland is de overkoepelende strategie van drie afzonderlijke sub regionale bedrijventerreinenstrategieën, waaronder die van Key Region Leiden. Deze strategie dient als basis voor afspraken met de provincie over het accommoderen en transformeren van bedrijventerreinen. De strategie is nodig om in de regio voor Katwijk belangrijke onderdelen van de Regionale Omgevingsagenda/Investeringsagenda Holland Rijnland nader uit te werken en in te brengen in de 'ruimtelijke puzzel' van hogere overheden.
3.1-1.6		Samen met Leiden, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude werkt Katwijk aan de oprichting van een Ruimtelijke Ontwikkelingsmaatschappij Bedrijven (ROM-B). Dit is een instrument voor met name herontwikkeling, verdichting en vergroening van bestaande bedrijventerreinen. Beoogd wordt deze ROM-B na oprichting op te schalen naar andere gemeenten binnen Key Region Leiden en binnen Holland Rijnland. Vooruitlopend op de oprichting van de ROM-B werken Katwijk, Leiden, Voorschoten en Zoeterwoude haalbare businesscases uit binnen zogenoemde kansenzones. Dit vindt plaats op basis van de in 2026 ondertekende samenwerkingsovereenkomst en moet gemeenteraden helpen bij goed overwogen besluitvorming over de oprichting. Na oprichting werkt de ROM-B in 2027 de businesscases verder uit tot het moment waarop deze kunnen worden uitgevoerd. Gelijktijdig vormen Katwijk en andere deelnemende gemeenten vanaf 2027 een revolverend fonds van waaruit benodigde investeringen worden gefinancierd. Bedrijventerrein 't Heen is een van de vier kansenzones waarvoor haalbare businesscases worden uitgewerkt.
3.1-1.7		Binnen Key Region Leiden werken we aan het project van de regionale investeringsagenda van Holland Rijnland 'Versterking en verbinding van de kennis- en innovatieas'. Begin 2027 hebben wij inzicht in wat nodig is om de kennis- en innovatieas te versterken en te verbinden. Het is het resultaat van een studie met aanbevelingen voor vervolgstappen, kansrijke projecten en noodzakelijke randvoorwaarden per cluster (Leiden Bio Science Park, UMV, Space). Ook maken wij een start met het planvormingstraject per cluster en voor gehele kennis- en innovatieas en gaan we de uitvoeringsfase voorbereiden. In deze planvormingsfase zullen we ook prioriteiten gaan stellen, met een heldere financiële analyse en onderbouwing.
3.1-1.8		De Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB) voert haar economisch programma uit met concrete projecten. Deze dragen bij aan de brede welvaart en spelen in op de topprioriteiten kennisintensieve maakindustrie, gezond toerisme en duurzame greenport. Belangrijke thema's zijn human capital en duurzaamheid en circulariteit. De overeenkomst met de EBDB loopt af op 1 april 2027. Begin 2027 volgt een voorstel over de wijze waarop we de toekomstige economische samenwerking vormgeven.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
3.1-2	Een vitaal bedrijfsleven door samenwerking met het bedrijfsleven, kennis-, onderzoeks- en onderwijsinstellingen.	
3.1-2.1		We versterken de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt door structurele samenwerking tussen scholen, werkgevers en lokale en regionale partners. Daarbij richten we ons specifiek op initiatieven binnen de gemeente en directe regio, met focus op activiteiten die bijdragen aan duurzame ontwikkelkansen voor jongeren. Dit doen we vanuit de driehoek onderwijs, economie en (re)integratie. We maken een actieagenda voor onderwijs en arbeidsmarkt, waarbij we in lijn met de Katwijkse Educatieve Agenda 2026-2029 (hoofdstuk 4 Onderwijs en Arbeidsmarkt) inzetten op: • het stimuleren van nauwe samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door het stimuleren van hybride leeromgevingen en leerwerktrajecten; • een ruim en toegankelijk aanbod aan stageplekken voor alle Katwijkse leerlingen; • het stimuleren dat meer jongeren kiezen voor een opleiding en daarna werk in de voor Katwijk belangrijke, toekomstbestendige kernsectoren (zorg, techniek/maakindustrie, kennisintensieve sector en sierteelt); • het maken van een koppeling daarbij met twee bijzondere sectorspecifieke onderwijsplekken in Katwijk: Unmanned Valley en de Visserijsschool. Daarnaast zetten we in op het stimuleren van inclusief werkgeverschap. Dat doen we onder meer door actief te blijven deelnemen aan het Regionaal Werk Centrum in arbeidsmarktregio Holland Rijnland. Re-integratie vindt in een zo regulier mogelijke setting plaats, met behoud van beschut werk voor wie dat nodig heeft. Zie programma 6.
3.1-3	Behoud, innovatie en verduurzaming van traditionele sectoren zoals sierteelt en visserij.	
3.1-3.1		In samenwerking met de glastuinbouw in Rijnsburg, andere ondernemers, inwoners en overige belanghebbenden werken wij aan de toekomstige invulling van Rijnsburg-Noord. In 2027 zetten wij in op de verruiming van de mogelijkheden voor bedrijvigheid. Een verdere toelichting op het programma Rijnsburg-Noord en de werkzaamheden in 2027 staat in programma 8
3.1-3.2		Samen met de gemeenten Den Haag (Scheveningen), Velsen (IJmuiden) en de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland vormt de gemeente Katwijk het bestuurlijk overleg Hollandse Haringkust. De Hollandse Haringkust is een van de visserijregio's die deelnemen aan het Visserij Ontwikkelplan. Naast concrete projecten die Katwijk vanuit het Visserij Ontwikkelplan uitvoert (programma 4B), zetten we ook in op het versterken van (de contacten met) de visserijsector (economie) en het behoud van het Scheepvaart en Transport College (vastgoed).
3.1-3.3		Met onze steun aan de Stichting Greenport versterken we de economische, duurzame en innovatieve prestaties van de sierteeltsector en dragen we bij aan de uitvoering van de Regio Deal Sierteeltregio. Greenport is een van de sleutelsectoren binnen Holland Rijnland. Met het stimuleren van crossovers tussen de drie innovatieve clusters en de Greenport willen we werken aan het innovatiever maken van de Greenport. Een concreet project hiervoor is Remote Sensing, waarbij met de inzet van drones het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt teruggedrongen.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		
3.2-1	Fysieke ruimte en zekerheid voor bedrijven en voor een sterke lokale/regionale economie en werkgelegenheid, door voldoende kwalitatieve bedrijventerreinen te waarborgen in Katwijk.	

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
3.2-1.1		Voor het realiseren van nieuwe bedrijfsruimte inclusief een voor dit gebied passende infrastructuur werken wij samen met eigenaren, initiatiefnemers en bewoners aan de ontwikkeling van de Noordwijkerwegzone. De aanleg van de rotonde op de Noordwijkerweg is hiervoor een randvoorwaarde. De komende periode wordt de definitiefase verder afgerond. In 2027 informeren wij u over het projectplan voor de ontwerpfase en leggen we het IPVE (Integraal Programma van Eisen) ter vaststelling voor aan het college. In de daaropvolgende ontwerpfase worden de benodigde onderzoeken uitgevoerd, werken we het ontwerp verder uit en bereiden de aanbesteding van de realiserende partij voor.
3.2-1.2		De Gebiedsvisie Valkenburgse Meer, Zijlhoek en De Woerd, en Tjalmastrook (2022) vormt de basis voor het Omgevingsprogramma Zijlhoek De Woerd, dat het college in Q1 2026 heeft vastgesteld. Het omgevingsprogramma biedt het ruimtelijk kader en de beleidsmatige basis voor de verdere ontwikkeling, inrichting en programmatische invulling van het gebied. Deze stukken geven zowel publieke als private partijen duidelijkheid over de randvoorwaarden en ambities in de toekomstige planvorming. Marktpartijen werken binnen deze kaders aan de uitwerking en realisatie. Voor het project Zijlhoek De Woerd ligt voor de gemeente de nadruk op een regisserende rol, met oog voor het belang van samenwerking. Uiteindelijk neemt de gemeente de openbare ruimte en ondergrondse infrastructuur in eigendom en beheer (zie ook paragraaf 10 over Valkenhorst).
3.2-1.3		Leiden en Katwijk hebben in het kader van de Regionale Bedrijventerreinenstrategie een bestuursovereenkomst gesloten over de planologische compensatie van netto 5,2 hectare bedrijventerrein in milieucategorie 3.1 en 3.2 ten behoeve van de transformatie van diverse Leidse bedrijventerreinen. Planologische compensatie wil zeggen dat elders in een bestemmingsplan hetzelfde aantal hectare aan nieuw bedrijventerrein wordt vastgelegd zodat het regionale evenwicht tussen vraag en aanbod van bedrijventerreinen wordt behouden. Het gaat dus niet om het daadwerkelijk verplaatsen van bedrijven uit Leiden naar Katwijk. In 2026 hebben we verschillende scenario's onderzocht om te bepalen in hoeverre het gebied Florapark - West ontwikkeld kan worden tot bedrijventerrein. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt een bestuurlijke afweging gemaakt. Afhankelijk van die afweging wordt het proces in 2027 mogelijk voortgezet.
3.2-1.4		In 2026 zijn het Rijksvastgoedbedrijf, de provincie en de gemeente Katwijk actuele bestuurlijke afspraken overeengekomen. Daarin is vastgelegd hoe ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid bijdraagt aan de verdere ontwikkeling van Unmanned Valley tot een volwaardig innovatiecluster voor unmanned systems en sensortechnologie. Onderdeel van deze afspraken is de bevordering van de realisatie van een permanent testveld in de Mient Kooltuin nabij de BVLOS-corridor. De bedoeling is dat Unmanned Valley deze - op voorwaarde van juridische en planologische haalbaarheid - in 2030 in gebruik kan nemen (zie ook paragraaf 10 over Valkenhorst). Voor de BVLOS-corridor is al de infrastructuur aangelegd om veilig BVLOS-operaties te kunnen uitvoeren. Het Rijk en de provincie werken aan de regelgeving om deze unieke faciliteit in 2027 structureel in te zetten.
3.2-2	De bedrijven op de bedrijventerreinen stimuleren en helpen bij het realiseren van de gemeentelijke duurzaamheidsambities, zoals de energietransitie en klimaatadaptatie. Hierbij kijken we ook naar de openbare ruimte van de bedrijventerreinen.	
3.2-2.1		In 2026 is het projectplan voor de revitalisering, verdichting en verduurzaming van 't Heen (fase 2) door de raad vastgesteld. In Q1 2027 ronden we de definitiefase af en starten we met de ontwerpfase.
3.2-2.2		Wij continueren ons lidmaatschap bij Circulair West, omdat dit een netwerk is

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		dat ons in staat stelt kansen te benutten en de samenwerking te zoeken. Zo werken we met lokale en regionale partners aan de duurzaamheidsambities op bedrijventerreinen en het aanjagen van de circulaire economie.
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen		
3.3-1	Een duurzame samenwerking met ondernemers en coalities met het bedrijfsleven.	
3.3-1.1		We betrekken ondernemers actief bij economische projecten en spelen positief in op initiatieven van het bedrijfsleven. Voorbeelden hiervan zijn verschillende projecten en evenementen bij Unmanned Valley, de revitalisering van 't Heen, het behouden en uitbreiden van verblijfsrecreatiemogelijkheden en projecten op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt.
3.3-1.2		In 2026 geven wij uitvoering aan een strategische visie op accountmanagement. De accountmanagers zijn een spin in het web voor (potentiële) ondernemers in onze gemeente die kunnen bijdragen aan de versterking van de regionale economie. Zij staan met een been in het gemeentehuis en met het andere been in het bedrijfsleven. Naast het lokale accountmanagement investeren we in 2027 in de regionale samenwerking. Voorbeelden hiervan zijn het accountmanagersoverleg van Key Region Leiden en het Incubatorprogramma van Unmanned Valley & EBDB.
3.3-1.3		We nemen deel aan overlegstructuren van het (georganiseerde) bedrijfsleven en andere organisaties in verschillende sectoren en afstemming van initiatieven (onder andere de Katwijkse Ondernemersvereniging, winkeliersverenigingen, horeca & toerisme, sierteeltcluster en parkmanagement). Deze overlegstructuren dragen bij aan wederzijdse informatievoorziening en afstemming over verschillende onderwerpen. Hierbij nodigen wij ondernemers uit om te komen met ideeën om de regeldruk te minderen.
3.3-1.4		We ondersteunen, faciliteren en stimuleren samenwerking met culturele en maatschappelijke instellingen en ondernemers uit de toeristische sector. We werken nauw samen met deze partijen bij de uitvoering van het nieuwe evenementen- en strandbeleid.
3.4 Economische promotie		
3.4-1	Katwijk als aantrekkelijke gemeente voor (duurzaam) toerisme.	
3.4-1.1		We gaan door met de meerjarige samenwerkingsovereenkomst van de toeristische promotie van Katwijk (inclusief Streek van Verrassingen). Deze overeenkomst heeft het versterken van de toeristische sector in Katwijk tot doel. Dat doen we door de samenwerking in de toeristische sector te bevorderen en te professionaliseren, bezoekers aan te trekken en meerdaags verblijf te stimuleren. Hierbij zetten we extra in op de thema's gezondheid en duurzaam toerisme. Begin 2027 leveren wij een herijking op van het pakket van eisen van de front- en backoffice van de VVV.
3.4-1.2		In de periode 2024-2026 hebben met behulp van een digitaal nachtregister de kwantiteit en kwaliteit van toeristisch verblijf inzichtelijk gemaakt. In 2027 richten we ons op uitbreiding en continuatie van dit register als input voor doorontwikkeling van het recreatief en toeristisch aanbod. Om kwalitatieve groei van het verblijfstoerisme mogelijk te maken en de balans tussen (verblijfs)toerisme, natuur en leefbaarheid te optimaliseren, is het belangrijk om de data-analyse uit te breiden. In 2027 doen wij hiervoor een voorstel.
3.4-1.3		We voeren het nieuwe evenementenbeleid uit, inclusief de inzet van een evenementencoördinator, het opstellen van vier locatieprofielen voor evenementenlocaties per jaar en de concretisering van benodigde investeringen .In 2027 continueren we ook de samenwerking met de Stichting Rijnsburgs Bloemencorso.
3.4-1.4		In 2027 werken we aan de uitvoering van het herziene strandbeleid. We

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		monitoren de voortgang. Het beleid richt zich op toekomstbestendig gebruik en beheer van het Katwijkse strand, in balans met natuur, recreatie, economie en kustveiligheid.
3.4-2	Een sterke toeristische sector in Katwijk.	
3.4-2.1		We versterken regionaal en lokaal de samenwerking met partners op toeristisch gebied, onder andere in het toeristisch platform Katwijk. We werken daarnaast aan de uitbreiding en professionalisering van het toeristisch platform om hiermee het economische belang van toerisme en verblijfsrecreatie verder te versterken. Zo maken we een gezamenlijk Koersdocument Branding Katwijk en een Jaarplan Toerisme. Ook verbinden wij het toerisme-en horecabeleid aan elkaar, onder andere in het vergroten van de aantrekkelijkheid van het Andreasplein.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Omgevingsvisie Katwijk	07-10-2021	27821
3.1	Retailvisie Leidse regio 2025	31-03-2016	610967
3.1	Visie versterking sierteeltcluster	29-10-2015	502679
3.1	Economische Agenda Katwijk 2021-2026	02-12-2022	2720109
3.2	Regionale bedrijventerreinenstrategie 2020-2030	08-10-2020	1698045
3.2	Toeristische Agenda Katwijk 2015-2019	15-10-2015	503184
	Herziening Strandbeleid	02-07-2026	3935756

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de Verbonden Partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de Verbonden Partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden Partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
Stichting Unmanned Valley Valkenburg	3.1 Economische ontwikkeling
Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek	3.1 Economische ontwikkeling en 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**2.753**	**1.196**	**906**	**883**	**926**	**1.040**
Lasten	4.409	2.718	2.552	2.558	2.601	2.715
Baten	-1.656	-1.522	-1.646	-1.675	-1.675	-1.675
Mutaties reserves	**-1.282**	**-583**	**-150**	**-50**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	206	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-1.488	-583	-150	-50	0	0
	1.471	**613**	**756**	**833**	**926**	**1.040**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Kapitaallasten Als gevolg van wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L				-225
Nieuw beleid - Sterke economie - Werkbudget winkelcentra van de toekomst - ROM-B out of pocket kosten 2027 t/m 2029 - Verhoging bijdrage Key Region Leiden	L	58	-10	-20	43
Nieuw beleid - Sterke economie - Verhogen toeristenbelasting In het coalitieakkoord 2026 wordt voorgesteld om de toeristenbelasting vanaf '27 te verhogen. Een deel van de opbrengst wordt ingezet voor investeringen die Katwijk als toeristische bestemming versterken.	B	100			
Cultuurhuis Planck: huuropbrengsten de Burgt (gemeenschapshuis) Rijnsburg Naar verwachting kent de grootschalige verbouwing aan het pand de Burgt in Rijnsburg een doorlooptijd van ca 1,5 jaar. Dit in verband met de komst en realisatie van het cultuurhuis Planck. Na de geprognosticeerde bouwperiode, derhalve m.i.v. 1 april 2027, komen de huuropbrengsten weer terug in de begroting.	B	88	29	29	29
CA - Sterke economie - Unmanned Valley (subsidie en detachering) We zetten de doorontwikkeling van Unmanned Valley als kennis- en onderwijscluster voort en versterken de aansluiting met onderwijsinstellingen .	L	75			

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Strategische investeringen Er is een aflopend budget beschikbaar voor de Unmanned Valley, zie ook de financiële mutatie.	O	100	50		

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Indicator	Katwijk 2023	NL 2023	Katwijk 2024	NL 2024	Katwijk 2025	NL 2025
Functiemenging	49,0	54,3	49,3	54,5	48,8	54,6
Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar]	139,3	181,8	148,3	191,4	149,5	196,1

Katwijkse indicatoren

Indicator	Bron	Norm	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Economie								
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar	www.waarstaatjegemeente.nl	567	628,9	-	-	-	-	-
Aantal gestarte vestigingen	www.waarstaatjegemeente.nl	.	149,5	-	-	-	-	-
Aantal innovatieve bedrijven	www.waarstaatjegemeente.nl	-	66	-	-	-	-	-
Banen toerisme per 1.000 inwoners 15-64 jaar	www.waarstaatjegemeente.nl	45	n.n.b.	-	-	-	-	-

4 Maatschappelijke Participatie

Programmadoelstelling

De gemeente Katwijk stimuleert zoveel mogelijk de zelfredzaamheid van haar inwoners. Het is van belang dat zij, waar mogelijk, regie voeren over hun eigen leven, meedoen in de maatschappij en voelen dat zij erbij horen. Ook is het belangrijk om de leefbaarheid in de wijken te versterken. Daarvoor zijn goede, algemeen toegankelijke voorzieningen nodig, vooral op het gebied van welzijn, onderwijs, leerlingenvervoer, werk, sport, cultuur en gezondheid. Aan de inwoners die daaraan behoefte hebben, biedt de gemeente advies en ondersteuning op maat. Zo zorgen we dat iedere Katwijker meetelt en kan meedoen, ongeacht beperking of kwetsbaarheid. En we helpen de inzet van (zwaardere) zorg voorkomen.

Beleidsvoornemens

In de nieuwe bestuursperiode stellen we een nieuwe museumvisie en uitvoeringsagenda vast als basis voor het cultuurbeleid van de komende jaren.
Het kader voor de maatschappelijke agenda wordt in 2027/2028 herzien. We zetten de aanpak van eenzaamheid voort, onder meer via sport, ontmoetingsplekken in de wijk en het Odensehuis voor mensen met beginnende dementie.
We willen de sociale veiligheid in de wijken vergroten door capaciteit in te zetten voor het coördineren, ontwikkelen en borgen van de samenwerking tussen wijken en het voeren van regie op de gemaakte afspraken. De lokale visie huiselijk geweld wordt voortgezet.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Cultuur en erfgoed als fundament voor de toekomst	-273	-220	-220	-220
Omzien naar elkaar	-70	-80	-50	-50
Veilig thuis, veilig op straat	-60	-60	-	-112
Dekking door bijdragen, reserve of baten	70	30	-	-
Budgettair effect nieuw beleid	**-333**	**-330**	**-270**	**-382**

Deelprogramma 4A Onderwijs

Ontwikkelingen

Openbaar onderwijs

Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek voert voor de gemeente Katwijk de wettelijke taak uit van het verzorgen van voldoende openbaar onderwijs. De gemeenten uit de Duin- en Bollenstreek hebben periodiek overleg met de bestuurder en de raad van toezicht van de stichting, op basis van een in 2025 vastgestelde samenwerkingsovereenkomst. Zo blijft de gemeente op de hoogte van de ontwikkelingen in het openbaar basisonderwijs in de Duin- en Bollenstreek.

OBS De Verrekijker

De huidige huisvesting (gehuurde units) van OBS De Verrekijker is zeer verouderd en voldoet niet meer aan de gewenste voorwaarden om goed onderwijs te geven. Daarom is vervangende huisvesting nodig voor de leerlingen van de school en de kinderopvang. De kosten voor de huisvesting en het bewegingsonderwijs voor OBS De Verrekijker worden gefinancierd uit de lopende Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA-regeling; een vergoeding van het COA voor de huisvestingskosten van het basisonderwijs aan asielzoekerskinderen). De gemeente is in gesprek met het COA over aanvullende financiering voor de vervangende huisvesting van OBS De Verrekijker. Vooruitlopend op de uitkomsten van dit gesprek is de gemeente bereid tot voorfinanciering. De huidige planning is dat de vervangende huisvesting voor OBS De Verrekijker inclusief kinderopvang in de zomervakantie van 2027 gereed is.

OBS De Verrekijker biedt onderwijs aan alle kinderen die wonen op, of verbonden zijn aan het azc, ongeacht verblijfsduur, verblijfsstatus en de ervaringen die zij hebben opgedaan. Deze brede en dynamische doelgroep maakt het onderwijs complex en anders dan op de reguliere basisscholen. De opdracht is om voor de kinderen van het azc een passend onderwijsaanbod te creëren dat aansluit bij hun behoeftes en mogelijkheden.

De context van OBS De Verrekijker vraagt om een ondersteuningsstructuur die een structureel hogere frequentie, grotere intensiteit en aanvullende expertise kent om kinderen tot leren te brengen in vergelijking met reguliere basisscholen. Dit heeft als oorzaak dat de school te maken heeft met de combinatie van azc-gerelateerde instroom, complexe verblijfs- en gezinssituaties, trauma en NT2, en tegelijkertijd thuiszitten moet voorkomen in combinatie met zorgplicht. De school wordt door de Rijksoverheid aangemerkt als reguliere basisschool en ontvangt daarvoor haar bekostiging. De benodigde ondersteuningsstructuur en het bieden van passend onderwijs staat daardoor onder druk.

Aan OBS De Verrekijker is ook een voorschool verbonden. Asielzoekerskinderen van 2 tot 4 jaar maken hier gebruik van. Kinderen worden voorbereid op een zo goed mogelijke entree in groep 1 van OBS De Verrekijker. Met de (voor)school maakt de gemeente programmatische afspraken om de ontwikkelingskansen voor deze kinderen te stimuleren. Hierbij is sprake van een doorgaande lijn, waarbij ook wordt samengewerkt met de jeugdgezondheidszorg. De voorschoolse voorziening is inpandig gehuisvest in OBS De Verrekijker. Om dit mogelijk te maken, zetten we middelen in vanuit de SPUK gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid.

Internationale Schakelklas

De Internationale Schakelklas Duin- en Bollenstreek (ISK) heeft twee locaties in de Duin- en Bollenstreek. In de gemeente Lisse (hoofdlocatie) en de gemeente Katwijk (dislocatie). De ISK in Katwijk is tijdelijk gehuisvest in de voormalige Otto Baronschool met toestemming van het ministerie van OC&W. Deze toestemming was nodig, omdat de tijdelijke locatie meer dan 3 kilometer verwijderd is van een van de vestigingen van Stichting Fioretti, het schoolbestuur dat het ISK-onderwijs in de Duin- en Bollenstreek verzorgt. De Otto Baronschool is vanaf Q1 /Q2 2027 benodigd als overlooplocatie voor CBS De Burcht in het kader van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2025-2045 (IHP PO).

De Duin- en Bollenstreekgemeenten (Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk en Katwijk) zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van de ISK en daarmee ook voor de financiering van de twee locaties. Al geruime tijd zoeken we naar mogelijkheden voor de huisvesting van de ISK na Q1 2027. Het streven is om hierover in Q4 2026 meer duidelijkheid te hebben voor de korte en (middel)lange termijn.

Er is een regiocoördinator binnen Holland Rijnland aangesteld die de opdracht heeft gekregen om de leerlingenprognoses scherper te krijgen en samenwerkingsafspraken te maken met gemeenten en ISK over de inzet van extra ondersteuning.

Onderwijshuisvesting primair onderwijs

Op basis van de herijking van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2025-2045 (IHP PO), vastgesteld in januari 2025, werken we in 2027 aan de uitvoering van de lopende tranche en eerstvolgende tranche van het IHP PO (2026-2030). De nieuwbouw/vernieuwbouw van de Oranje Nassauschool is gereed. De restauratie en sloop/nieuwbouw van de Christelijke Opleidingsschool en gymzaal zijn gestart. De vernieuwbouw van CBS De Burcht start in het voorjaar van 2027. Voor De Duinroos wordt in 2027 het ontwerp afgerond en aan de gemeenteraad het investeringskrediet gevraagd. Voor de Koningin Wilhelminaschool, IKC Valkenhorst en de clustering van de Mr. J.J.L. van der Brugghenschool en de Marnixschool is de voorbereidingsfase gestart.

Onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs

In 2027 wordt verder uitvoering gegeven aan het Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs 2023-2040 (IHP VO). De voorbereidende werkzaamheden door Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (SCOL) voor de renovatie van het schoolgebouw aan Sandtlaan 98 ten behoeve van Visser 't Hooft, locatie Rijnsburg, zijn gestart. Naar verwachting starten de renovatiewerkzaamheden in 2027. Stichting Andreas College heeft in 2026 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, waarin meerdere scenario's zijn uitgewerkt voor de nieuwbouw van het Vakcollege Rijnmond en het Pieter Groen College en bijbehorende voorzieningen voor het bewegingsonderwijs, op de bestaande locaties van Andreascollege en in de Duinvallei. Er moet nog besluitvorming plaatsvinden over het haalbaarheidsonderzoek en de vervolgstappen.

Katwijkse Educatieve Agenda 2026-2029

Ieder kind heeft recht op onderwijs. De gemeente Katwijk wil alle kinderen een gelijke kans bieden op zo goed mogelijk, inclusief en eigentijds onderwijs. Kinderen en jongeren moeten optimale kansen krijgen om hun talenten te ontwikkelen, waardoor zij nu en later naar vermogen kunnen deelnemen en een bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. Dit vraagt een goede samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, gemeente en andere organisaties. Daarom werken we als gemeente samen met partners aan de ambities van de Katwijkse Educatieve Agenda (looptijd 2026-2029). In 2025 hebben wij de agenda gezamenlijk geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is de agenda in 2026 verlengd en het uitvoeringsdocument geactualiseerd tot en met 2029. In 2027 voeren we de acties uit die voortkomen uit deze doorontwikkeling met vernieuwde inzichten. We zetten het merendeel van de budgetten, vastgelegd in meerjarenafspraken, in de vorm van subsidies in. In de gemeentelijke meerjarenbegroting zijn geoormerkte rijksmiddelen opgenomen en eigen gemeentelijk budget. Voor de realisatie van de Katwijkse Educatieve Agenda 2026-2029 hebben we een aantal nieuwe ambities opgenomen, waarvoor de begrootte middelen nodig zijn. Voor een gedeelte van de plannen zetten schoolbesturen ook middelen en capaciteit als cofinanciering in.

Leerlingenvervoer

Al jaren zijn het roerige tijden voor het leerlingenvervoer. Veelal kwetsbare kinderen voor scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs maken er gebruik van. Landelijk en lokaal staat het stelsel onder druk door chauffeurstekorten en een groeiende, complexere vraag. Katwijk heeft een voortrekkersrol in de landelijke beweging Passend en veilig leerlingenvervoer. Niet alleen voor extra financiële middelen, maar ook voor wetgeving waarin de zorgcomponent nadrukkelijk is geïntegreerd en een eerlijkere verdeling tot stand komt van verantwoordelijkheden en lasten.
In 2027 werken we verder aan de uitvoering van het nieuwe contract voor het leerlingenvervoer, met Noot Personenvervoer. Daarbij hebben we, naast het logistieke vraagstuk, extra aandacht gevraagd voor de sociale veiligheid van leerlingen, zorg in de taxi en de communicatie, waaronder klachtenafhandeling. Met een regionale contractmanager en de klankbordgroep (HLTsamen, Noordwijk en Katwijk) monitoren we met het nieuwe volgsysteem de resultaten van de implementatie van deze nieuwe uitgangspunten. Waar nodig sturen we bij.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4 Maatschappelijke Participatie		
4A Deelprogramma Onderwijs		
4A-01	Bewaken van de continuïteit van de Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek.	
4A-01.1		Twee keer per jaar vindt er overleg plaats in de regiegroep. Die bestaat uit de portefeuillehouders onderwijs van de Duin- en Bollenstreekgemeenten, de voorzitter van het college van bestuur en de voorzitter van de raad van toezicht van stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek. In de regiegroep komen de gemeentelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan de orde die voortvloeien uit de statuten van de stichting en de voortgang van de wettelijke gemeentelijke taken rond het openbaar onderwijs. Het college van bestuur van de stichting stuurt jaarlijks de vastgestelde begroting en de vastgestelde jaarrekening naar de gemeenteraad.
4A-02	Op basis van de herijking van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2025-2045 en het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs 2023-2040 werken we in samenwerking met de	

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
	schoolbesturen aan de vervangingsopgaven voor de onderwijshuisvesting van het primair en voortgezet onderwijs.	
4A-02.1		Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2025-2045 door: • afronding project renovatie/(ver)nieuwbouw van de Oranje Nassauschool, inclusief kinderopvang • uitvoering restauratie/nieuwbouw van de Christelijke Opleidingsschool, inclusief nieuwbouw gymzaal en kinderopvang • voorbereiding sloop/nieuwbouw IKC De Duinroos, inclusief gymzaal en kinderopvang op de huidige locatie • uitvoering (ver)nieuwbouw CBS De Burcht, inclusief kinderopvang op de huidige locatie • voorbereiding werkzaamheden voor de realisatie eerste schoolgebouw, inclusief voorziening bewegingsonderwijs en kinderopvang in Valkenhorst • uitwerking haalbaarheidsonderzoek clustering J.L.L. Van der Brugghenschool en Marnixschool en verduurzaming Prins Willem Alexanderschool • voorbereiding restauratie/renovatie Wilhelminaschool uitwerking haalbaarheidsstudie Ds. G. Voetiusschool.
4A-02.2		Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs (IHP VO) 2023-2040 door: • op korte termijn uitvoering te geven aan vervangingsopgave voor Stichting Andreas College, locatie Vakcollege Rijnmond (gedeeltelijk). Stichting Andreas College heeft een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd waarin verschillende scenario's zijn uitgewerkt voor de renovatie of nieuwbouw van Vakcollege Rijnmond en Pieter Groen College, op de bestaande locaties en in de Duinvallei. • het schoolgebouw aan Sandtlaan 98 te renoveren ten behoeve van Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (SCOL), locatie Visser 't Hooft Lyceum Rijnsburg. Het programma van eisen voor de renovatie van het schoolgebouw Sandtlaan 98 is in 2026 afgerond. In 2027 start de renovatie van het schoolgebouw aan Sandtlaan 98, Rijnsburg op basis van het definitieve ontwerp.
4A-02.3		Stichting OBODB, Stichting Prohles, Sophia Scholen, PCBO Rijnsburg en CBS De Burcht hebben in 2021 gezamenlijk een onderwijsvisie voor Valkenhorst opgesteld. Deze visie is in 2024 en 2025 geactualiseerd. De visie op onderwijs in Valkenhorst en de Voorzieningenkaart Valkenhorst zijn de basis om tot kwalitatief en kwantitatief goede (onderwijs)voorzieningen in Valkenhorst te komen. De budgetten voor de onderwijsvoorzieningen in Valkenhorst zijn opgenomen in de investeringsagenda op basis van het IHP PO 2025-2045
4A-03	Uitvoering geven aan de ambitie om maatschappelijke accommodaties, waaronder scholen, optimaal te benutten en multifunctioneel in te zetten.	
4A-03.1		In samenwerking met de schoolbesturen zorgen we voor een optimale bezetting van de schoolgebouwen. We benutten kansen om de schoolgebouwen multifunctioneel in te zetten voor activiteiten in de buurt en voor gebruik door organisaties en verenigingen in het maatschappelijk domein. Met de schoolbesturen maken we afspraken om gebruik buiten schooltijden te stimuleren en mogelijk te maken. Bij het PvE en de uitwerking van de ontwerpen voor de scholen uit het IHP PO en VO, wordt rekening gehouden met dubbelgebruik van het schoolgebouw voor onder andere buurt- en verenigingsactiviteiten. We gaan meer sturen op het bij elkaar brengen van vraag en aanbod. We informeren onze maatschappelijke partners over de mogelijkheden van de

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		schoolgebouwen om activiteiten te organiseren. Multifunctioneel gebruik van de schoolgebouwen is een vast agendapunt in de overleggen tussen de gemeente, schooldirecteuren en schoolbestuurders. In de praktijk blijft dat bij bestaande schoolgebouwen multifunctioneel gebruik niet altijd eenvoudig te realiseren is, omdat in het ontwerp van het schoolgebouw veelal geen of onvoldoende rekening is gehouden met multifunctioneel gebruik van het gebouw. Onder andere vanwege onderstaande aandachtspunten: • eigendom, beheer en verantwoordelijkheid (zoals calamiteiten, BHV, toezicht en schade) • verzekeringen en aansprakelijkheid (ongevallen en schade) • beveiliging (leerling gegevens en persoonlijke eigendommen) • beheerlast voor het onderwijs (coördinatie, extra uren, onderhoud, storingen en meldingen) • financiële vraagstukken (kostendekkende huur, medegebruik, beheer- en schoonmaakkosten) • planning en beschikbaarheid (naschoolse opvang, huiswerkbegeleiding, teamvergaderingen, ouderavonden en meerdere gebruikers) • belangenafwegingen (rust, sociale veiligheid van kinderen en onderwijsdoelen) • Wet- en regelgeving (Arbo, hygiëne, brandveiligheid, vergunningen en Alcoholwet) • inrichting van het gebouw (toegang, inrichting van lokalen en gebruik door volwassenen versus kinderen) Op het moment dat er sprake is van renovatie of nieuwbouw van een schoolgebouw (uitvoering IHP) kunnen bovenstaande aandachtspunten meegenomen worden en is multifunctioneel gebruik van het schoolgebouw goed mogelijk door ‘slim ontwerpen’ en slim gebruik te maken van de beschikbaar gestelde m^2.
4A-04	Passende onderwijshuisvesting bieden aan leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om deel te nemen aan het reguliere onderwijs.	
4A-04.1		We bieden de benodigde onderwijshuisvesting voor leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om volwaardig te kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs. De gemeenten in de Duin- en Bollenstreek werken samen aan een onderzoek naar voldoende en passende huisvesting voor de Internationale Schakelklas (ISK) op de korte en lange termijn. De ISK kan de locatie van de voormalige Otto Baronschool tot en met Q1 2027 gebruiken. Naar verwachting is er in Q4 2026 meer duidelijkheid over de toekomstige huisvesting voor de ISK op de korte en middellange termijn. We overleggen met het COA en het bestuur van De Verrekijker over de financiering van nieuwe units. Deze vervanging vindt naar verwachting in 2027 plaats.
4A-05	Ieder kind heeft gelijke onderwijskansen.	
4A-05.1		In 2027 en volgende jaren houden wij koers op de uitvoering van de zes thema’s van de geactualiseerde Katwijkse Educatieve Agenda: 1. onderwijskansen 2. passende onderwijsplek (inclusiever onderwijs) 3. maatschappelijke ontwikkeling en talentontwikkeling 4. verbinding onderwijs en arbeidsmarkt 5. sociale acceptatie op school 6. gezondheid Het uitvoeringsdocument van de Katwijkse Educatieve Agenda is een uitwerking van de 6 thema’s. Om tot een gerichte uitwerking van ambities te komen zijn de volgende focusgebieden met de partners vastgesteld:

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		• taal • sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag • interprofessioneel samenwerken • doorgaande lijn • aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt Door ons te focussen op bovenstaande gebieden willen we bereiken dat gezinnen in Katwijk taalvaardiger zijn, waardoor zij in staat zijn te communiceren, te leren en sociaal vaardiger gedrag vertonen. Door samenwerking tussen professionals zetten we stappen in thuisnabije kinderopvang en onderwijs, waardoor meer kinderen en jongeren erbij horen, zich breed kunnen ontwikkelen, een diploma halen en stappen kunnen zetten naar een duurzame plek in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. In de uitwerking van elke focus is er sprake van contextgerichte ouderbetrokkenheid, om aan te sluiten bij de leefwereld, cultuur en achtergrond van ouders. Binnen het lokaal actieplan basisvaardigheden 2026-2027 is een inhoudelijke en actiegerichte link gelegd met het KEA-focusgebied Taal. Inclusie en participatie als het gaat om lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden zijn voor inwoners vanaf 16 jaar geconcretiseerd binnen kernthema's als ouderparticipatie en onderwijs-arbeidsmarkt. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor stichting Planck als WEB-opdrachtnemer, het Taalpact Katwijk en het LLO-collectief. Zie meer toelichting bij programma 4C en nummer 4C-10.
4A-06	Vervoer organiseren waarin de leerlingen zich veilig voelen en tijdig van en naar school vervoerd worden.	
4A-06.1		Leerlingenvervoer voeren we samen met Noordwijk en HLT uit onder één contract. Hiervoor is vanaf begin 2026 extern regionaal contractmanagement ingehuurd. Hierdoor beschikken we niet alleen over extra capaciteit en kennis, maar verbetert ook de regie over de gecombineerde ritten (over meerdere gemeenten). Vanaf het nieuwe schooljaar (2026/2027) starten we met een nieuw systeem tussen de gemeente en Noot. Hierdoor krijgen we realtime informatie over de ritten waardoor we voor monitoring van de kwaliteit en facturatie een stuk minder afhankelijk zijn van de informatie die Noot levert. Aan het eind van het schooljaar evalueren en bepalen we hoe we het contractbeheer voortzetten. Waar nodig passen we de relevante verordening en beleidsregels aan.
4A-06.2		De gemeente ziet tijdens de uitvoering van het nieuwe contract toe op verbetering van de sociale veiligheid van leerlingen en de communicatie, waaronder klachtenafhandeling. Hiervoor hebben we in 2025 de protocollen (waaronder klachtenprotocol), inrichting managementrapportage en overlegstructuren vastgelegd. De beleidsregisseur en regionale contractmanager gebruiken die om de voortgang te monitoren en indien nodig te sturen op de gewenste resultaten.
4A-07	Met ouders, scholen, vervoerder en gemeenten onderzoeken we hoe we het leerlingenvervoer kunnen verbeteren en toekomstbestendig kunnen maken. Het uitgangspunt is dat ouders hun kind zelf vervoeren, tenzij … Waar mogelijk ondersteunen wij de ouders daarbij. Als het leerlingenvervoer anders moet worden ingericht, kunnen we overgaan tot nieuwe mogelijkheden, zoals de inzet van voorliggende voorzieningen en een centrale opstapplaats.	
4A-07.1		We agenderen het leerlingenvervoer op regionale overleggen met scholen, zoals het OOGO en het REA, met het doel om gezamenlijke oplossingen en verbeteringen te realiseren.
4A-07.2		Het OOGO heeft in 2025 een werkgroep leerlingenvervoer opgericht om de huidige gang van zaken te verbeteren. Die werkt met een actieplan aan verbeteringen. Katwijk neemt actief deel aan de werkgroep.
4A-07.3		We blijven in gesprek met buurgemeenten om het leerlingenvervoer in Duin- en Bollenstreekverband op elkaar af te stemmen. We praten ook met de regionale

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		ouderklankbordgroep leerlingenvervoer.
4A-07.4		We onderzoeken de mogelijkheden om kinderen zoveel als mogelijk zelfstandig te leren reizen. In 2026 en 2027 loopt hiervoor een project vanuit de Citydeal: fietsen voor iedereen. Met dit project kijken we of we, met speciaal hiervoor ontwikkelde begeleiding, kinderen zelfstandig kunnen leren fietsen.
4A-08	Ondersteuning krijgen van de rijksoverheid voor een effectievere uitvoering en versterking van de zorgcomponent van het leerlingenvervoer.	
4A-08.1		We zetten de landelijke lobby voort om te komen tot wettelijke verankering van leerlingenvervoer in het leerrecht, uniforme kwaliteitsnormen en een passend financieringsmodel.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
4.3	Verordening bekostiging leerlingenvervoer Katwijk 2021	01-11-2021	2935655
	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Katwijk 2023	26-01-2023	2902331
	Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs Katwijk 2025-2045	30-01-2025	3197085
	Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs Katwijk 2023-2040	01-06-2023	2960861
	Katwijkse Educatieve Agenda 2026-2029	26-01-2021	1826448
	Subsidieregel voorschoolse voorzieningen Katwijk	16-07-2019	1457133
	Subsidieregeling inzet pedagogisch beleidsmedewerker voorschoolse educatie	30-11-2021	2757445
	Subsidieregeling inzet middelen Nationaal programma onderwijs 2022-2025 gemeente Katwijk	29-12-2022	2951406

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Holland Rijnland	4. 3

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**5.901**	**7.212**	**6.310**	**6.915**	**8.450**	**8.328**
Lasten	8.082	9.797	8.885	9.527	11.082	10.960
Baten	-2.180	-2.585	-2.575	-2.612	-2.632	-2.632
Mutaties reserves	**-477**	**-1.099**	**-118**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	0	97	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-477	-1.196	-118	0	0	0
	5.424	**6.113**	**6.192**	**6.915**	**8.450**	**8.328**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Door een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-333	0	0	0
Kapitaallasten Door wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	215	-435	-1.155	-1.970
Warmtepomp IKC Katwijk De eenmalige afkoopsom Warmtepomp IKC in 2026, ten laste van de reserve Aardgasvrije wijken, levert in 2027 een voordeel op.	L	605			
Integraal Huisvestingsplan Tijdelijke huisvesting, verhuiskosten, uitvoering renovatie en nieuwbouw van diverse scholen.	L	190	-210	-1.050	-105
Schoolgebouw Sandtlaan 98 Vanwege vertraging in het project vernieuwbouw Oranje Nassauschool is in 2026 nog rekening gehouden met het exploitatietekort voor het schoolgebouw Sandtlaan 98. Dit vervalt in 2027 en verder en levert een voordeel op vanaf 2027.	L	175			

Deelprogramma 4B Cultuur en sport

Ontwikkelingen

Kunst en cultuur

Katwijk kent een divers cultureel aanbod en een rijk verenigingsleven. Met de Maatschappelijke agenda (MAG) willen we de toegang tot en deelname aan kunst en cultuur bevorderen en de culturele infrastructuur versterken. Ook stimuleren we een breed activiteitenaanbod op het gebied van bibliotheekwerk, cultuureducatie, ontmoeting, kennisdeling en vrijetijdsbesteding.

Naar verwachting gaat in 2027 de nieuwe bibliotheekwet in. Gemeenten krijgen met deze wetswijziging een zorgplicht voor een toegankelijke en toekomstgerichte bibliotheekvoorziening. In navolging op de decentralisatie-uitkeringen voor het versterken van het bibliotheekwerk in 2025 en 2026, ontvangen gemeenten per 2027 structureel een extra uitkering in het gemeentefonds. Gemeenten krijgen de taak om iedere vier jaar een meerjarenplan op te stellen voor het lokale bibliotheekbeleid ter invulling van de zorgplicht. In 2026 is de nieuwe locatie van Stichting Planck aan het Emmaplein geopend en is in het PMT-gebouw een kleinschalige bibliotheekvoorziening gerealiseerd. In 2027 zal De Burgt in Rijnsburg geopend worden, na een grote en intensieve verbouwing. Parallel hieraan werkt de gemeente Katwijk aan de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie (MFA) in de Hoornes, waarvan Stichting Planck onderdeel uitmaakt. In 2026 is dit traject verder uitgewerkt en heeft de gemeente keuzes gemaakt voor de

verdere invulling en realisatie van de MFA in de Hoornes. De uitkomsten van dit traject betrekken we, waar relevant, bij de verdere ontwikkeling van het lokale bibliotheekbeleid en de invulling van de wettelijke zorgplicht.

We nemen deel aan de landelijke matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 4. De regeling heeft als doel om ieder kind kunst en cultuur te laten ervaren via goed cultuuronderwijs. In aansluiting op het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zetten we de kracht van cultuur in als middel voor positieve gezondheid en preventie. Kunst in de openbare ruimte gebruiken we om uitdrukking te geven aan onze lokale culturele identiteit en leefbaarheid. We volgen de landelijke ontwikkelingen rondom herziening van het omroepbestel en spelen daarop in waar nodig. Naar verwachting start het nieuwe omroepstelsel in 2028.

We dragen bij aan een oplossingsrichting voor de huisvestingsproblematiek van Christelijke Muziekvereniging UNI en Flora Band Orkesten.

De musea in Katwijk houden de lokale geschiedenis levend en dragen bij aan educatie en creatieve ontwikkeling. Tegelijkertijd staan zij voor uitdagingen, zoals een afname van het aantal vrijwilligers en landelijke ontwikkelingen als digitalisering en stijgende kosten voor beheer en huisvesting.

Na vaststelling van de uitvoeringsagenda Cultuur inclusief Museumvisie door de raad in 2026, werken we daaraan in 2027 verder. De uitvoering van de uitvoeringsagenda Cultuur vraagt om (aanvullende) financiële inzet. De budgettaire consequenties worden bij vaststelling aan de raad voorgelegd.

Het kader voor de musea zoals vastgelegd in de Museumvisie biedt richting en een langetermijnperspectief. Ook is hierin aandacht voor het versterken van de samenwerking tussen musea en professionele ondersteuning.

Binnen de uitvoeringsagenda Cultuur besteden we ook aandacht aan kaders voor kunst in de openbare ruimte en Katwijk als kunstenaarskolonie. Daarbij richten we ons onder meer op de herijking van de Verordening percentageregeling beeldende kunst Katwijk en in het verlengde daarvan op de rol van de adviescommissie beeldende kunst. Deze trajecten vormen het vertrekpunt voor de verdere invulling van projecten en initiatieven op het gebied van kunst in de openbare ruimte zoals uitbreiding van kunstpanelen en de realisatie van muurschilderingen.

Erfgoed

Onze gemeente kent een lange historie. Veel van de overblijfselen van die geschiedenis zijn zichtbaar en onzichtbaar nog aanwezig. Vanuit erfgoed willen we de identiteit van de gemeente met haar verschillende kernen behouden. Dit doen we door erfgoedwaarden of cultuurhistorische waarden te beschermen, mee te nemen in ruimtelijke plannen en uiteraard door deze te verankeren in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

Net als kunst en cultuur is erfgoed een essentieel onderdeel van een leefomgeving waar mensen zich thuis voelen, bezoekers welkom zijn en bedrijven zich graag vestigen. In een prettige leefomgeving is de geschiedenis herkenbaar. We zetten dan ook in op erfgoed voor bredere maatschappelijke doelen, zoals welzijn, educatie, omgevingskwaliteit en economie en toerisme. Om aan deze doelen te werken, is de hulp en inzet van de Katwijkse inwoners nodig. De komende jaren willen we nog meer participeren op erfgoedgebied (in lijn met het Verdrag van Faro). Het Erfgoedplatform is daarvoor een waardevol instrument.

Zoals bekend heeft de gemeente Katwijk een rijk archeologisch bodemarchief. Met de Romeinse Limes hebben we zelfs Unesco-werelderfgoed binnen de grenzen. Ambities rondom de Limes zijn internationaal, landelijk, provinciaal en lokaal en zijn erop gericht om het erfgoed te beschermen en benutten. Om deze ambities voor de gemeente te kanaliseren, gaan we met de stakeholders werken aan een uitvoeringsagenda op basis van de bestaande visie Romeinen.

Algemeen speerpunt is het betrekken van publiek bij het archeologisch onderzoek (opgravingen). We willen hierin meer regie en ontwikkelen een strategieën om de archeologie zichtbaarder en beleefbaarder te maken. Tot slot willen we initiatiefnemers in onze gemeente meer helderheid bieden over waar ze aan toe zijn

wanneer er archeologisch onderzoek moet worden gedaan. We gaan daarom onderzoeken of we een gemeentebrede archeologische onderzoeksagenda kunnen opstellen.

Ook de Atlantikwall zien we als erfgoed dat aandacht verdient. In lijn met het provinciale erfgoedbeleid ondersteunen we initiatieven hiervoor zo goed mogelijk. Zo is er een initiatief gerealiseerd dat het erfgoed van de Atlantikwall met digitale technieken presenteert en zichtbaar maakt.

De gemeente blijft de monumenteigenaren ondersteunen in hun zorg voor hun waardevolle, maar ook kwetsbare bezit. Er komt meer aandacht voor het verantwoord verduurzamen van monumenten. We zijn aan de slag gegaan met de uitvoeringsagenda Kerkenvisie en werken met de kerkgenootschappen aan een gezamenlijke website.

Tot slot is de afgelopen jaren duidelijk geworden dat sommige vraagstukken behoefte hebben aan een integrale aanpak (natuur, cultuur, erfgoed, stedenbouw en toerisme). Denk hierbij aan de uitwerking van de plannen uit het Visserij Ontwikkel Plan. Deze integrale aanpak en samenwerking moeten vorm krijgen in een integraal beleidsstuk. De mogelijkheden om tot een integrale aanpak te komen, onderzoeken we verder in 2027.

Capaciteit
De erfgoedambities vragen om aanvullende regie, coördinatie en beleidsmatige inzet. Dit geldt met name voor het nieuwe erfgoedbeleid, de integrale samenwerking met andere beleidsvelden, de uitvoeringsagenda rondom de Romeinen/Limes, het vergroten van het publieksbereik bij archeologie en de verduurzaming van monumenten. Extra werkzaamheden bestaan onder meer uit stakeholderafstemming, participatie, het vertalen van erfgoedambities naar ruimtelijke plannen, het opstellen van uitvoeringsagenda's en richtlijnen en het begeleiden van maatwerkvragen. Bij de verdere uitwerking moet blijken welke inzet hiervoor nodig is en of die binnen de bestaande formatie kan worden opgevangen

Sport en bewegen

Sport en bewegen als onderdeel van gezondheidsbeleid (preventie)
Binnen de MAG en het AZWA wordt sport en bewegen gezien als essentieel onderdeel voor een fysiek, mentaal en sociaal gezonde samenleving. Sport en bewegen wordt hierdoor steeds meer een onderdeel van het gezondheidsbeleid. Het is belangrijk om een gezonde leefstijl te stimuleren en gezondheidsachterstanden te verkleinen. Sport en bewegen voorkomen over- en ondergewicht, verminderen valincidenten, gaan eenzaamheid tegen en maken inwoners langer zelfredzaam. Met deze inzet levert de gemeente een bijdrage aan het preventieve gezondheidsbeleid en in het bijzonder aan de ketenaanpakken Bewegen op Recept en valpreventie. Speciale aandacht is er voor het bereiken van doelgroep(en) waar de meeste gezondheidswinst te behalen is.

Rijksregeling SPUK GALA-Sportakkoord
De afgelopen zes jaar heeft de gemeente deelgenomen aan de rijksregeling SPUK GALA Sportakkoord. Het kernteam Sportakkoord heeft uitvoering gegeven aan de programmalijnen uit dit Sportakkoord. De subsidie vanuit de rijksregeling is vooral besteed aan de programmalijn verenigingsondersteuning. Deze regeling liep tot en met 2026. De Rijksoverheid heeft het voornemen om een vervolg te geven aan deze regeling, maar het is nog onduidelijk hoe deze regeling precies ingevuld wordt en hoe hoog het daaraan gekoppelde subsidiebedrag wordt. De regeling zal een combinatie zijn van de BRC-regeling en het Sportakkoord.

Om de ambities van de gemeente op het gebied van sportstimulering en verenigingsondersteuning te kunnen realiseren en in stand te houden, is het borgen van de programmalijnen vanuit het Sportakkoord II van essentieel belang. Om de programmalijnen te borgen en door te ontwikkelen, met name de programmalijn Verenigingsondersteuning, is het hoogstwaarschijnlijk nodig om de rijksbijdrage aan te vullen.

De programmalijn Sport, Welzijn en Zorg (Valpreventie en Bewegen op Recept) is de afgelopen jaren gefinancierd vanuit de SPUK-GALA. Deze programmalijn kunnen we voortzetten met middelen vanuit SPUK AZWA 2027-2029. Andere middelen vanuit het AZWA zijn geoormerkt en kunnen we niet gebruiken voor de financiering van de andere programmalijnen vanuit het Sportakkoord II.

Om de andere programmalijnen Sport en onderwijs, Sporten in de openbare ruimte, Communicatie en met name Verenigingsondersteuning te kunnen borgen en doorontwikkelen is de bijdrage vanuit de landelijke Rijksregeling SPUK Sportakkoord vanaf 2027 noodzakelijk. Indien de landelijke Rijksregeling SPUK Sportakkoord niet toereikend is zullen we via de Voorjaarsbegroting 2027 het benodigde aanvullende budget aanvragen in lijn met de ambities uit het coalitieakkoord. De hoogte van het benodigde aanvullende bedrag is afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen rondom het vervolg op de Rijksregeling SPUK Sportakkoord.

Verenigingsondersteuning 2027-2030
Sportverenigingen hebben een belangrijke maatschappelijke functie, zowel in sociaal als in gezondheidsopzicht. Om deze rol goed te kunnen (blijven) vervullen, ondersteunt de gemeente de verenigingen. Het uitgangspunt hierbij is dat sterke en vitale sportverenigingen goed in staat zijn/blijven om de maatschappelijke meerwaarde te benutten.

Het versterken van (het fundament van) de sportverenigingen is de afgelopen drie jaar een belangrijk speerpunt geweest binnen het Sportakkoord II. Met de komst van de Lokale verenigingsadviseur (LVA) is er een centraal aanspreekpunt voor de sportverenigingen voor hun ondersteuningsvraag en de hulp die zij nodig hebben.

De LVA heeft samen met het kernteam Sportakkoord het Huis van de Sport ontwikkeld. Het Huis van de Sport heeft een loketfunctie waar de sportverenigingen terecht kunnen voor hulp, ondersteuningstrajecten en waar alle belangrijke informatie voor en van sportverenigingen te vinden is. De ondersteuningstrajecten zijn erg belangrijk bij het verstrekken van de basis van de verenigingen. Hierdoor zijn zij vervolgens beter in staat om van nog grotere maatschappelijke betekenis te zijn binnen de verschillende MAG-thema's.

Met het Huis van de Sport is een goede basis gelegd om sportverenigingen te ondersteunen bij hun professionalisering en om te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Het is belangrijk en gewenst om het Huis van de Sport en daarmee de ondersteuning voor de sportverenigingen de komende vier jaar voort te zetten en door te ontwikkelen. De LVA speelt hierbij een cruciale aanjagende rol. Voor het borgen en doorontwikkelen van verenigingsondersteuning is het, door het wegvallen van het SPUK Sportakkoord, noodzakelijk dat we de kosten hiervoor in de gemeentelijke begroting 2027 en volgende jaren opnemen. Naast de gemeentelijke financiële bijdrage wordt het doorontwikkelen van het Huis van de Sport en de ondersteuningstrajecten mede mogelijk gemaakt door een cofinanciering van Stichting Sportpromotie Katwijk.

Sport en bewegen in de openbare ruimte
Het sporten en bewegen in de openbare ruimte neemt verder toe, zowel georganiseerd als ongeorganiseerd. Om dit goed te faciliteren, is het belangrijk dat er voldoende openbare sport- en beweegplekken zijn met goede voorzieningen. Voor de motorische en sociale ontwikkeling van kinderen is buitenspelen belangrijk. Naast aandacht voor kwalitatief en kwantitatief goede sport- en beweegvoorzieningen moeten er voldoende en uitdagende speel- en beweegplekken zijn in Katwijk. Deze voorzieningen dragen bij aan een goede en gezonde fysieke en beweegvriendelijke leefomgeving. Daarbij richten we ons op het stimuleren van bewegen en spelen en hebben we extra aandacht voor de jeugd en ouderen. Hierbij sluiten we aan bij de bestaande thema's uit het speelruimtebeleidsplan.

Ook zetten we in op passende activiteiten voor iedere wijk in de omgeving van zorginstellingen. Verder onderzoeken we of en waar een centrale en toegankelijke speelruimte kan komen in Katwijk Noord.

Visie op sportaccommodaties
Om goed te kunnen inspelen op matschappelijke ontwikkelingen, de verwachte bevolkingsgroei en de toenemende behoefte aan sport- en beweegvoorzieningen is in 2026 gestart met het uitwerken van de uitgangspunten om te komen tot een visie op sportaccommodaties. De visie richt zich op de periode 2026-2040 en geeft richting aan de ontwikkeling van zowel binnen- als buitensportaccommodaties in de gemeente en sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte. Op basis van de bevolkingsgroei, waaronder de groei door gebiedsontwikkeling Valkenhorst, binnenstedelijke (gebieds)ontwikkelingen en maatschappelijke trends en capaciteitsvraagstukken, hebben we inzicht in de toekomstige behoefte aan sportvoorzieningen. De visie op sportaccommodaties zal begin 2027 worden aangeboden aan de gemeenteraad ter besluitvorming. Na vaststelling biedt de visie een handelingsperspectief tot en met 2040,

zodat we tijdig en goed onderbouwd kunnen inspelen op de veranderende en groeiende vraag naar sport- en beweegaccommodaties/-voorzieningen.

Daarnaast blijven we ons inzetten voor inclusief en multifunctioneel gebruik van de sport- en beweegvoorzieningen om sport en bewegen voor alle inwoners betaalbaar en toegankelijk te houden. We zorgen dat de accommodaties toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en geven aangepast sporten een vaste plek als het gaat om het stimuleren van sport en bewegen in Katwijk. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan het beweegvriendelijk inrichten van de openbare ruimte.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4 Maatschappelijke Participatie		
4B Deelprogramma Cultuur en Sport		
4B-01	Het bevorderen van de toegang tot en deelname aan kunst en cultuur voor alle inwoners.	
4B-01.1		Uitvoering geven aan de MAG-opdracht rond amateurkunsten.
4B-01.2		Regulier contact met culturele partners en organisaties via accounthouderschap. Gesprekken voeren met de culturele partners en organisaties om waar mogelijk ondersteuning te bieden bij uitdagingen en kansen in het culturele veld, met aandacht voor het thema verenigings-/vrijwilligersondersteuning.
4B-01.3		Uitvoering geven aan de subsidieregeling Kunst, cultuur en bibliotheekwerk 2025-2029.
4B-01.4		Via het accounthouderschap ondersteuning bieden aan stichting Planck en monitoren op de beleidsdoelen. Hierbij gaat aandacht in het bijzonder uit naar de onderlinge samenwerking, de activiteiten, de huisvesting en het cultureel ondernemerschap van stichting Planck.
4B-01.5		Bijdragen aan de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid in gemeente Katwijk.
4B-01.6		Het opstellen van een meerjarenbeleidsplan voor het lokale bibliotheekwerk als uitwerking van de zorgplicht voor een toegankelijke en toekomstgerichte bibliotheekvoorziening. Dit in het kader van de nieuwe bibliotheekwet per 2027.
4B-01.7		Het borgen van gratis bibliotheek-abonnementen voor jongeren tot 27 jaar om de toegankelijkheid van lezen, ontwikkeling en informatie te stimuleren.
4B-01.8		Bijdragen aan het oplossen van de huisvestingsproblematiek van Christelijke Muziekvereniging UNI en Floraband Orkesten.
4B-02	Het kennis- en cultuuraanbod versterken en verbreden in de verschillende kernen, met bijzondere aandacht voor het versterken van samenwerkingsverbanden tussen gemeente, onderwijs, welzijn en cultuur.	
4B-02.1		Uitvoering geven aan de regeling Cultuureducatie Met Kwaliteit (CMK4) met ondersteuning en advies van het samenwerkingsverband Schoolkunstcommissie. In samenwerking met scholen, welzijnsorganisaties, culturele partners en de gemeente zetten we in op het borgen en versterken van het cultuureducatieaanbod in alle kernen.
4B-03	a. Huisvesten van stichting Planck in de Burgt en op het Emmaplein. b. Realiseren van een multifunctionele accommodatie in de Hoornes. c. Verduurzamen en verbouwen van het PMT-gebouw in de Molenwijk.	
4B-03.1		In oktober 2026 is de locatie aan het Emmaplein geopend. Begin 2027 volgt de opening van De Burgt.
4B-03.2		In 2026 is besloten om op de huidige locatie van stichting Planck te werken aan een optimalisatie van de voorziening voor stichting Planck en Welzijnskwartier. Daarnaast worden twee varianten nader onderzocht binnen plangebied Hoornes Centrum met het oog op de activiteiten van de

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		wijkvereniging en het Welzijnskwartier. In 2027 werken we op basis van een programma van eisen verder aan een ontwerp.
4B-04	Beeldende kunst inzetten ter bevordering van de sociale cohesie en leefbaarheid in onze gemeente.	
4B-04.1		Onderhoud, beheer en reparatie van de bestaande kunst in de openbare ruimte en de gemeentelijke kunstcollectie, waaronder de reparatie van het waterslagkunstwerk op het Andreasplein.
4B-04.2		De centrale hal van het gemeentehuis wordt, op verzoek en binnen de beschikbare mogelijkheden, ingezet als tentoonstellingsruimte. Deze ruimte is bedoeld voor wisselende exposities van beeldende kunst met een maatschappelijk karakter of een verband met de identiteit van Katwijk.
4B-04.3		Stimuleren van nieuwe kunst in de openbare ruimte, op basis van de nog op te stellen uitvoeringskaders voor kunst in de openbare ruimte, in overleg met de adviescommissie Beeldende kunst en op basis van de 1%-regeling.
4B-04.4		In samenwerking met de culturele partners stimuleert de gemeente onder meer via het platform EuroArt initiatieven die de profilering van Katwijk als kunstenaarskolonie en kunstenaarsdorp versterken.
4B-04.5		In samenwerking met de culturele partners zetten we de Kunstweek voort met het thema Kunst in Katwijk.
4B-04.6		We vergroten de zichtbaarheid van kunst en cultuur in de openbare ruimte door uitbreiding van kunstpanelen en de realisatie van muurschilderingen en evalueren de tot nu toe uitgevoerde trajecten.
4B-05	De kracht van kunst en cultuur inzetten ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners.	
4B-05.1		Hierbij meebewegen met de ontwikkeling en uitwerking van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC), onder andere ten aanzien van het programma Kunst op Recept en de inzet van de cultuurcoach. Ook leggen we waar nodig verbinding met de MAG-opdracht rond amateurkunsten.
4B-06	Ondersteunen van de lokale musea vanuit de vijf museale waarden met oog op professionalisering en cultureel ondernemerschap.	
4B-06.1		Het verder vormgeven en in praktijk brengen van de museumvisie, binnen de kaders van de uitvoeringsagenda Cultuur.
4B-06.2		Uitvoering geven aan de Museumregeling 2027-2028.
4B-06.3		Regulier contact onderhouden met de lokale musea via het accounthouderschap. Gesprekken voeren met de lokale musea en waar mogelijk ondersteuning bieden bij actuele ontwikkelingen en kansen in het museale veld zoals de initiatieven over de toekomst van het Katwijks Museum. We gaan in gesprek met de initiatiefnemers van het Juttersmuseum over het behoud van de collectie.
4B-06.4		Stimuleren en versterken van een duurzame samenwerking tussen de musea.
4b-06.5		Stimuleren van cultureel ondernemerschap en professionalisering, onder andere door het aanstellen van een professionele kracht om de musea te ondersteunen en een toekomstbestendig cultureel aanbod te waarborgen.
4B-06.6		De gemeente Katwijk neemt deel aan het Visserij Ontwikkelplan. Het ministerie van LVVN stelt subsidie beschikbaar voor de Bomschuit, de Redschuur en de visserijdriehoek. Daarnaast is er subsidie beschikbaar voor samenwerking tussen drie musea in de Hollandse Haringkust, waarbij zij samen de ontsluiting en co-waardering van de visserijcollectie in verhaalvorm willen ophalen bij bewoners. De gemeente gaat projecten die het verleden, heden en toekomst van de visserij zichtbaar en beleefbaar maken faciliteren en initiëren en verbinden met plekken die belangrijk zijn voor de visserij en de identiteit van Katwijk. De projecten zijn in 2025 gestart en worden in de periode tot en met 2030 gerealiseerd.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4B-06.7		Het faciliteren van gratis museumbezoek in onze gemeente voor Katwijkse schoolklassen.
4B-07	Zorgdragen voor een lokaal toereikend media-aanbod voor inwoners van de gemeente Katwijk op grond van de Mediawet 2008.	
4B-07.1		Regulier contact met de lokale omroep via accounthouderschap in relatie tot de subsidiebeschikking.
4B-07.2		Monitoren van landelijke ontwikkelingen rondom de herziening van het omroepbestel en daarop inspelen waar nodig.
4B-08	Meer regie op het zichtbaar en beleefbaar maken van archeologie (waaronder het Limes Werelderfgoed), om het draagvlak te vergroten en archeologie beter te benutten, ook in de omgevingskwaliteit.	
4B-08.1		Ontwikkelen van een aanpak rondom publieksbereik archeologie (onder andere bij opgravingen). Deze aanpak heeft als doel om afspraken te maken met ontwikkelaars over het toegankelijk dan wel zichtbaar maken van de archeologische vondsten op de opgravingsplek. Met de stakeholders een heldere koers voor de komende jaren vastleggen in een uitvoeringsagenda voor opgravingen, gebaseerd op de visie Romeinen.
4B-09	Opstellen van nieuw Erfgoedbeleid met daarin een aanzet tot integraal beleid.	
4B-09.1		We hebben de Erfgoedvisie, die liep tot 2022, geëvalueerd. Door allerlei ontwikkelingen en veranderde wetgeving is behoefte ontstaan aan nieuw Erfgoedbeleid. De evaluatie en de startnotitie zijn inmiddels aan u voorgelegd. Aan de inhoud van het nieuwe erfgoedbeleid hebben inwoners en stakeholders meegewerkt. In het nieuwe erfgoedbeleid komt een aanzet voor integraal beleid voor erfgoed, kunst, cultuur en toerisme. Onder meer het uitvoeren van projecten van het Visserij Ontwikkelplan (zie hiervoor ook 3.1-1.1 van programma 3 over economie) vraagt om een integrale afstemming. Door hierbij de verschillende disciplines te betrekken, bereiken we kwalitatief betere resultaten en kunnen we kansen beter benutten. Daarnaast stellen we richtlijnen op voor de verduurzaming van monumenten die aansluiten bij de richtlijnen van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed. Verduurzaming van monumenten vraagt om maatwerk.
4B-10	Uitvoeren van uitvoeringsagenda Kerkenvisie.	
4B-10.1		Tijdens de bijeenkomsten met de kerken is de gezamenlijke website en app besproken; aan de opzet van beide producten wordt gewerkt. De accountmanager Kerkenvisie is nauw betrokken bij dit proces.
4B-11	Inwoners stimuleren om te sporten en bewegen (jong en oud, valide of minder valide).	
4B-11.1		Met de MAG-opdracht Sport en bewegen voor vrijwilligersorganisaties stimuleren we sportverenigingen om doelgroepen met een beweegachterstand meer te laten sporten/bewegen. Met de MAG-opdracht Sport en bewegen voor professionals stimuleren we – door het inzetten van de buurtsportcoaches – het ontwikkelen en in stand houden van een breed aanbod om inwoners (meer) te laten sporten/bewegen. Hierbij is specifieke aandacht voor het bereiken van de doelgroepen met een beweeg-achterstand. Door lokale en regionale samenwerking stimuleren we mensen met een beperking om (meer) te gaan sporten/bewegen en stemmen we regionale vraag en aanbod af.
4B-12	Creëren van een beweeg- en speelvriendelijke omgeving om bewegen en sporten in de openbare ruimte te stimuleren en te bevorderen.	
4B-12.1		Een bijdrage leveren aan de uitvoering van het beweeg- en speelruimtebeleidsplan 2020-2030. In 2027 hebben we extra aandacht voor het thema ouderen in beweging en het stimuleren van bewegen en spelen. Vanuit de MAG-opdracht sport en bewegen voor professionele organisaties (WZK) worden in 2027 wekelijks activiteiten georganiseerd in de openbare

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		ruimte en met name op de sport- en beweegplekken die daarvoor zijn ingericht. De plannen voor het onderhoud en het vervangen/moderniseren van de bestaande sport- en beweegplekken in 2027 hebben we benoemd in programma 7A-02.01 en 7A-02.02. Ook zetten we in op passende activiteiten voor iedere wijk in de omgeving van zorginstellingen. Verder onderzoeken we of en waar een centrale speelruimte kan komen in Katwijk Noord.
4B-12.2		We geven uitvoering aan de overeenkomst met de Richard Krajicek Foundation (RKF). Dit betekent dat er een programmering komt met wekelijkse activiteiten en er jongeren worden aangedragen voor het volgen van het scholarship van de RKF.
4B-13	Sport en bewegen gericht inzetten als middel in het integraal gezondheidsbeleid. Daarmee leveren we een positieve bijdrage aan het realiseren van een actieve en (mentaal) gezonde leefstijl van de inwoners van Katwijk.	
4B-13.1		We zetten de uitvoering van de programmalijn Sport, welzijn en zorg voort. Met het sportstimuleringsbeleid leveren we een bijdrage aan de ketenaanpakken Valpreventie en Bewegen op Recept en daarmee aan de uitvoering van het AZWA.
4B-13.2		De uitvoering van de programmalijn Sport en onderwijs zetten we voort. Hierbij hebben we aandacht voor zowel de motorische als de mentale ontwikkeling van kinderen.
4B-14	Borgen en versterken van de verenigingsondersteuning aan lokale sportverenigingen.	
4B-14.1		Onderdelen van het Huis van de Sport – de ondersteuningstrajecten, het sportloket(website), de thema- en netwerkbijeenkomsten, het interactieve bestuurdersplatform en de bestuurlijke overleggen voor de sportverenigingen –continueren we in 2027 om de sportverenigingen te versterken. In de loop van 2027 starten we met een tussenevaluatie om te onderzoeken of alle onderdelen van het Huis van de Sport bijdragen aan het versterken van de sportverenigingen. In 2027 voeren we drie ondersteuningstrajecten uitgevoerd, waaronder Veilig sportklimaat. Per thema nemen vier tot vijf verenigingen deel. De uitkomsten worden via het bestuurdersplatform met alle verengingen gedeeld.
4B-14.2		In het kader van een veilig sportklimaat stimuleren en ondersteunen we de sportvereniging om te voldoen aan de 4 V's van de NOC*NSF: VOG, vastgestelde gedragsregels, vertrouwenspersoon en vakkundige coaches/trainers.
4B-14.3		Structurele inzet van de lokale verenigingsadviseur.
4B-15	Kwalitatief en kwantitatief duurzame en laagdrempelige gemeentelijke sportaccommodaties aanbieden aan de inwoners van Katwijk.	
4B-15.1		In gesprek blijven met de sportverenigingen en landelijke ontwikkelingen blijven monitoren om, binnen de wettelijke, financiële en beleidskaders, te blijven voorzien in duurzame, toekomstbestendige en laagdrempelige binnen- en buitensportvoorzieningen voor de inwoners van Katwijk. Ruimte creëren voor binnen- en buitensportvoorzieningen bij woningbouwontwikkelingen door referentienormen/kaders mee te geven voor voorzieningen.
4B-15.2		Het plan voor de binnensportaccommodaties Rijnsburg brengen we stapsgewijs tot uitvoering. De werkzaamheden voor de renovatie en verduurzaming van sportzaal Waterbos zijn in 2026 afgerond. Na het doorlopen van de vergunningaanvraag voor de renovatie, sloop en nieuwbouw van sportzaal Korte Vaart en aanbestedingsprocedure zijn in 2026 de uitvoeringswerkzaamheden van start gegaan. 2027 staat in het teken van de bouw van de nieuwe sportzaal, met een verwachte oplevering voor het schooljaar 2027/2028. Afspraken over de exploitatie en het beheer van de nieuwe sportzaal nemen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		we op in een addendum bij de bestaande beheer- en exploitatieovereenkomst tussen het Sportbedrijf Katwijk en de gemeente.
4B-15.3		Stapsgewijs de gemeentelijke sportaccommodaties verduurzamen door uitvoering te geven aan het duurzaam meerjaren onderhoudsplan (DMJOP) en de routekaart Verduurzaming.
4B-15.4		Uitvoering geven aan de verdere uitwerking van volledige sloop- en nieuwbouw van de accommodatie Valken ’68 (kleedkamers en clubgebouw), inclusief huisvesting van een huisartsenpraktijk en fysiotherapiepraktijk. In 2026 is het extra kunstgrasveld opgeleverd en de openbare ruimte heringericht.
4B-15.5		In 2026 zijn de quick wins uit het haalbaarheidsonderzoek voor sporthal Cleijn Duin uitgevoerd. We ronden in 2027 de realisatie van de extra jeu de boules-banen naast de sporthal en het 3x3-basketbalveld in de wijk Cleijn Duin af. In 2026 hebben we een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de uitwerking van de sloop-nieuwbouw van sporthal cleijn Duin. In 2027 wordt op basis van het programma van eisen het voorlopig ontwerp van de nieuwbouw van sporthal Cleijn Duin uitgewerkt. De sloop van de huidige sporthal en de realisatie van de nieuwe sporthal staan gepland in 2028 en 2029.
4B-15.6		Begin 2027 wordt de visie op sportaccommodaties vastgesteld om goed te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en de verwachte bevolkingsgroei van gemeente Katwijk. De gemeentelijke visie op sportaccommodaties zorgt ervoor dat de sportinfrastructuur aansluit bij de behoeften van de toekomst, onder andere door voldoende en kwalitatieve accommodaties te garanderen verspreid over de gemeente. Daarnaast kan de visie als basis dienen voor beleid op andere gebieden, zoals gezondheidszorg, onderwijs, inrichting van de openbare ruimte en sociale cohesie en maakt een duidelijke visie het mogelijk om lokale sportuitdagingen aan te pakken en de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren. Vanaf 2027 geven wij uitvoering aan de visie op sportaccommodaties. De visie biedt een handelingsperspectief voor toekomstige keuzes over de capaciteit, kwaliteit, spreiding en ontwikkeling van sport- en beweegvoorzieningen.
4B-16	Professioneel beheer en exploitatie van de gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties.	
4B-16.1		Accounthouderschap met Sportbedrijf Katwijk borgen en versterken op basis van de beheer- en exploitatieovereenkomst, meerjarenbegroting, het strategische beleidsplan Sportbedrijf (ruimte voor ondernemerschap) en de huurovereenkomsten. Regulier contact onderhouden met de buitensportverenigingen over gebruik, onderhoud en beheer van de sportaccommodaties. Daarbij blijven inzetten op multifunctioneel gebruik en betaalbaarheid voor gebruikers van de bestaande sportaccommodaties (binnen- en buitensportaccommodaties).

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
5.3	Verzelfstandigingsplan Muziekschool Katwijk	31-03-2022	2764177
5.3	Subsidieregeling kunst, cultuur en bibliotheekwerk 2025-2029	19-11-2024	3575568
5.3	Subsidieregeling Musea Katwijk 2025-2026	12-11-2024	3526284
5.3	Verordening percentageregeling beeldende kunst Katwijk	29-04-2008	411628
5.5	Erfgoedvisie	12-07-2018	1172991
5.5	Geactualiseerd beleidsinstrumentarium Archeologiebeleid	28-01-2016	554390

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
Sportbedrijf Katwijk BV	5.1 Sportbeleid en activering
GR Holland Rijnland	5.1 Sportbeleid en activering

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**9.464**	**9.954**	**9.931**	**10.540**	**10.817**	**11.320**
Lasten	12.607	13.284	12.661	13.232	13.507	14.036
Baten	-3.143	-3.330	-2.730	-2.692	-2.690	-2.715
Mutaties reserves	**-606**	**-793**	**-671**	**-481**	**-481**	**-424**
Toevoeging aan de reserves	145	648	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-750	-1.442	-671	-481	-481	-424
	8.859	**9.160**	**9.259**	**10.059**	**10.336**	**10.897**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Valken '68 Onderdeel van het Voorlopig Ontwerp multifunctionele accommodatie Valken '68 is het incidenteel beschikbaar gestelde budget voor de tijdelijke huisvesting van Valken '68. Hiertegenover staat een onttrekking aan de reserve Culturele en maatschappelijke voorzieningen.	L	-140	140	140	140
Sportcomplex de Krom + Nieuw-Zuid Sanering bermen van diverse kunstgrasvelden op deze sportcomplexen en de aanleg van een aantal putten (inclusief leidingwerk en herstraten) vanwege hoge grondwaterstanden (Nieuw-Zuid).	L	157			
Kapitaallasten Door wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	-110	-990	-1.325	-1.850
Monumenten – activiteiten In 2026 (€ 140.000) en 2027 (€ 50.000) is er budget beschikbaar voor onderzoeken en verdere uitwerking van projecten in het Visserij Ontwikkel Plan (VOP). Dit is een voordeel vanaf 2027.	L	90	50	50	50
Nieuw beleid - Cultuur en erfgoed als fundament voor de toekomst - Samenwerking Katwijkse musea, nieuwe museumvisie en uitvoeringsagenda (2027 - € 173.000 en vanaf 2028 - € 120.000) als basis voor het cultuurbeleid voor de komende jaren en tevens professionele ondersteuning (€ 100.000) .	L	-273	53	53	53
Versterking bibliotheekwerk In de Septembercirculaire 2024 heeft het Rijk incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de versterking van het bibliotheekwerk in	L	198			

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
2025 en 2026. Doordat deze middelen vanaf 2027 vervallen, zijn de lasten ook niet meer geraamd en ontstaat een voordeel.					
Archief Uit het verslag van de archiefinspectie (zaak: 4023117) is gebleken dat Katwijk extra investeringen moet doen om te kunnen voldoen aan deze wetgeving: - op het gebied van overbrengen van digitale en fysieke archieven naar Erfgoed Leiden - digitale (e-mail)archivering van sleutelfiguren Voor 2027 ramen we voor de inhaalslag eenmalig € 150.000.	L	-150	150	150	150
Incidentele budgetten opgenomen in 2026 < € 75.000, zijn vanaf 2027 een voordeel voor onder andere: - muurschilderingen - gratis toegang musea - opstellen visie sportaccommodaties Katwijk	L	162			
Cultuurhuis Planck: voorschot inrichtingskosten Conform het raadsbesluit Voorlopig ontwerp en financiering huisvesting Stichting Planck is in de begroting 2026 een voorschot voor de inrichtingskosten van Planck opgenomen, zijnde de losse inventaris. Deze kosten kan Stichting Planck niet zelf financieren, mede omdat de opbrengst van De Schelpendam pas volgt na oplevering van de nieuwe huisvesting en de verhuizing daarnaartoe. In de intentieovereenkomst is opgenomen dat de gemeente deze inrichtingskosten voorfinanciert. Na de verkoop van de Schelpendam betaalt Stichting Planck dit aan de gemeente terug. Stichting Planck is verantwoordelijk voor het onderhoud en de vervanging van de inrichting. De kosten hiervoor zijn opgenomen in de exploitatiebegroting van Stichting Planck. Omdat deze lasten niet meer geraamd staan voor 2027 betreft dit een voordelige afwijking in 2027.	L	546			
Cultuurhuis Planck: terugbetaling inrichtingskosten Terugbetaling voorschot inrichtingskosten door Stichting Planck (zie punt 3) aan de gemeente. De opbrengst van de terugbetaling van het voorschot voor de inrichting staat vooralsnog geraamd voor het jaar 2026. Dit levert in de jaren erna daarom een negatieve afwijking op.	B	-546			

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Aquamar Een structurele bijdrage aan de kapitaallasten zwembad Aquamar ten laste van deze reserve.	O	396	396	396	396
Afschrijvingen De jaarlijkse afschrijvingslast van aan deze reserve gekoppelde (delen van) investeringen.	O	85	85	85	85
Culturele en maatschappelijke voorzieningen Een incidenteel budget is beschikbaar gesteld voor de tijdelijke huisvestingskosten van Valken ‘68. Als dekking zetten we hiervoor deze reserve in.	O	140			

Deelprogramma 4C Sociale basis en volksgezondheid

Ontwikkelingen

Sociale basis

We zetten in op een sterke sociale basis door het creëren van plekken waar je samen kunt bewegen en ontmoeten dicht bij huis, maar ook op verenigingen en vrijwilligers die de ruimte krijgen in elke wijk. Daarnaast zien we graag dat scholen, sportclubs, kerken en vrijwilligers elkaar nog beter weten te vinden om hierin ook hun rol te blijven vervullen.

Wij streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen naar vermogen kan meedoen. Een voorwaarde om te kunnen meedoen is dat onze inwoners gezond, vitaal en weerbaar zijn, zowel fysiek als mentaal.

Het versterken van de sociale basis is een van de speerpunten van het GALA-akkoord en de leefgebieden binnen de basisfunctionaliteiten van het AZWA. Het is een continu proces om bij te dragen aan het laten opgroeien van een gezonde generatie. In de sociale basis bieden we samen met maatschappelijke partners verschillende vormen van laagdrempelige ondersteuning aan. Deze zijn gericht op het vergroten van de sociale cohesie en de zelfredzaamheid van individuele inwoners. Daarnaast versterken we het contact in de wijk door de inzet van communitybuilders.

Mantelzorg

Eind 2026 evalueren we de uitvoeringsagenda mantelzorgondersteuning en respijtzorg. We continueren wat goed gaat en voeren verbeteringen door in lijn met de landelijke werkagenda Gelijkgerichte mantelzorgondersteuning. Daarnaast voeren we de moties en toezeggingen met betrekking tot mantelzorgondersteuning en waardering verder uit. We gaan starten met een pilot adempauze voor mantelzorgers op basis van behoeften van mantelzorgers. Daarnaast starten we met een app voor mantelzorgers, gericht op gelijkgerichte informatie voor mantelzorgers. We zetten ons lokaal in op het verstevigen van informele zorg, het herstellen en vergroten van zelfredzaamheid, eigen kracht en van de ondersteuning van mantelzorgers, niet alleen voor inwoners die te maken hebben met dementie maar voor alle inwoners van jong tot oud.

Preventie

Het versterken van de sociale basis speelt een centrale rol in de duurzame beweging naar preventie. Preventie in het sociaal domein gaat over het voorkomen van problemen of de verergering ervan, met als doel dat mensen zich gezonder en beter voelen. Meer inzet op preventie kan gezondheidsverschillen verkleinen en meer grip geven op de zorgkosten. Dit vraagt om een andere manier van kijken, samenwerken, beleid maken en financieren. Samen met onze partners investeren we daarom in preventie, vroegsignalering en een gezonde leefomgeving.

Omdat de druk op de Wmo en langdurige zorg (Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg) toeneemt, is het belangrijk om zorgbehoeften vroegtijdig te signaleren en lichte vormen van ondersteuning in te zetten vanuit algemene voorzieningen in de sociale basis. We kunnen daarmee de inzet van geïndiceerde (duurdere) zorg en ondersteuning uitstellen of zelfs voorkomen. Op het gebied van wonen, zorg en welzijn werken we in Katwijk intensief samen. Lees hierover meer in programma 5 over zorg en ondersteuning (deelprogramma Voorzieningen voor volwassenen). Door wonen, ontmoeting en ondersteuning te combineren, kunnen inwoners langer zelfstandig en/of dicht bij elkaar blijven wonen.

Gezond en Actief Leven

Lokaal

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werken we sinds 2023 aan de beweging van zorg naar gezondheid. Voorkomen van (zwaardere) zorg is immers het beste. In juni 2025 heeft uw raad de tussentijdse voortgangsrapportage ontvangen over de uitvoering en de maatschappelijke effecten in 2023 en 2024.

Het GALA gaat per 2027 op onderdelen op in het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Dit akkoord is op 8 september 2025 officieel ondertekend door zorg- en welzijnsorganisaties en het ministerie van VWS. In het AZWA wordt de beweging van zorg naar gezondheid nog steviger aangezet. Nieuw zijn de zogeheten basisfunctionaliteiten (keten- en netwerksamenwerking) en basisinfrastructuur (coördinatie en organisatie) in gemeenten. Hiervoor moet een landelijk dekkend aanbod komen dat moet voldoen aan de inhoudelijke uitwerking van het Rijk. Het AZWA is daarmee minder vrijblijvend dan het GALA en het IZA.

De onderdelen uit het GALA die niet doorlopen staan op een ontwikkelagenda en komen gefaseerd in het AZWA. Voorwaarde is dat deze onderdelen aantoonbaar besparingen in de zorg opleveren. Pas dan komen hiervoor middelen beschikbaar.

Voor de periode 2027-2029 worden de AZWA-middelen via een Specifieke Uitkering (SPUK) uitgekeerd aan de gemeenten. Dit bedrag dient te worden besteed aan diverse verplichte aanpakken. Met ingang van 2030 is er perspectief op structurele financiering, maar het is nog onbekend hoe en onder welke voorwaarden deze middelen uitgekeerd worden.

We passen het actieplan GALA aan op de verplichtingen vanuit het AZWA en leggen dit in Q4 aan het bestuur voor, inclusief een voorstel om de middelen effectiever in te zetten.

Regionaal

Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is eveneens gericht op het voorkomen van zwaardere zorg. Het IZA loopt door en wordt aangevuld vanuit het AZWA. IZA en AZWA worden uitgevoerd in de zorgkantoorregio Zuid-Holland Noord, congruent met Holland Rijnland. De zorgverzekeraar en de dertien gemeenten voeren samen regie op de uitvoering en werken daarbij samen met zorg en welzijn. Gemeenten worden vertegenwoordigd door mandaatgemeente Leiden. Vanuit de drie subregio's (Leiden e.o., Duin- en Bollenstreek en Rijnstreek) zijn gemeenten vertegenwoordigd in de Stuurgroep IZA/AZWA.

Vanuit de Duin- en Bollenstreek sluiten we aan bij de drie inhoudelijke regionale tafels die voor de uitvoering van het IZA zijn ingericht: mentaal welbevinden, ouderen en gezonde leefstijl en gezondheidsvaardigheden. Aan deze tafels worden (sub)regionale transformatieplannen besproken.

Het huidige regioplan wordt op basis van het AZWA aangevuld tot een regionale werkagenda en na besluitvorming door alle gemeenten op uiterlijk 15 november ingediend bij het ministerie van VWS. Dit is een voorwaarde voor het ontvangen van regionale financiering.

Kansrijk opgroeien

Vanuit het leefgebied Kansrijk opgroeien uit het AZWA worden gemeenten geacht om drie basisfunctionaliteiten structureel te (gaan) organiseren: 1) Kansrijke start, 2) Nu niet zwanger en 3) de Integrale Gezinspoli. Deze voorzieningen moeten in 2030 regionaal dekkend en laagdrempelig beschikbaar zijn, in nauwe samenhang tussen zorg- en sociaal domein. Het doel: dat (aanstaande) ouders eerder en makkelijker de juiste steun krijgen, zodat problemen worden voorkomen en kinderen een gezonde start maken. We bekijken in hoeverre de coördinator preventie jeugd hieraan kan (blijven) bijdragen. Daarnaast participeren we regionaal en werken we dit verder uit in de eerdergenoemde regionale werkagenda.

Gezonde leefomgeving

In 2026 hebben we een start gemaakt met het werken aan een gezonde leefomgeving. Dit is één van de meest effectieve manieren om gezondheidswinst te behalen voor de inwoners van Katwijk. Ervaringen elders leren dat relatief kleine ingrepen al een grote impact kunnen hebben, zeker als dit op meerdere plekken in de gemeente gebeurt.

We hebben de koppelkansen voor een gezonde leefomgeving in beeld gebracht, waarbij we ons hebben gebaseerd op landelijke kaders, richtlijnen en voorbeelden. We hebben daarbij de beleidsmatige verbinding gelegd met de herziening van de Omgevingsvisie en de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie.

In 2027 willen we dit in de praktijk gaan toepassen. We koppelen de gezonde leefomgeving daarom nadrukkelijk aan de gebiedsgerichte aanpak van gezondheidsverschillen in de Molenwijk. Hiermee doen we ervaring op voor andere gebieden.

De fysieke leefomgeving is een van de onderwerpen waar we gezondheid in willen borgen, zodat gezondheid geen los onderwerp blijft. In een later stadium onderzoeken we hoe we gezondheid onderdeel kunnen maken van ander beleid, zoals wonen, economie en onderwijs. Dit maken we onderdeel van een uitvoeringsagenda Brede gezondheid.

Dementievriendelijke gemeente

In 2025 heeft de gemeente het certificaat Dementievriendelijk gemeente van stichting Alzheimer Nederland ontvangen. In 2026 implementeren we de acties uit het actieplan Dementievriendelijke gemeente verder. In 2027 houdt Alzheimer Nederland een tussenevaluatie en doet dan aanbevelingen om het certificaat de komende jaren te bestendigen. Binnen het AZWA werken we mee aan een ketenaanpak Dementie. Het is nog onduidelijk welke interventies hierbij als bewezen effectief worden bestempeld, maar het Odensehuis is daar in ieder geval een van. Momenteel is het eerste Odensehuis gestart in het DunaAtelier. De planning is om in 2027 een extra locatie te openen in het dorpshuis Valkenburg. De huidige middelen die we hiervoor hebben gereserveerd zijn niet toereikend voor een tweede of derde locatie. Regionaal wordt gewerkt aan laagdrempelige logeervoorzieningen voor mensen met dementie en de respijtzorg logeerweek Beter thuis met dementie. De regionale voorzieningen vallen binnen de doelstellingen van het AZWA en HLO.

Mondzorgmijding

Goede mondzorg is essentieel voor gezondheid en kwaliteit van leven, maar niet voor iedereen toegankelijk. Steeds meer inwoners mijden de tandarts vanwege de kosten, met lichamelijke klachten, beperkingen in het dagelijks functioneren en sociale drempels als gevolg. Daarom zetten we in op een structurele aanpak om financiële belemmeringen te verminderen en de toegankelijkheid van mondzorg te verbeteren. Het gaat hierbij om duurzame en structurele verbeteringen.

We onderzoeken welke factoren bijdragen aan mondzorgmijding en welke (financiële) belemmeringen inwoners ervaren bij het gebruik van mondzorg. Op basis daarvan brengen we in beeld welke aanpak het meest effectief kan bijdragen aan het verminderen van mondzorgmijding en het verbeteren van de toegankelijkheid van mondzorg. Hierbij werken we samen met relevante partners en willen we het bewustzijn vergroten over het belang van goede mondgezondheid.

Lokale Inclusie Agenda

We werken als gemeente actief aan een samenleving waarin iedereen zo volwaardig mogelijk meedoet. Dit geldt voor alle inwoners, ongeacht beperking, achtergrond, gender, leeftijd, religie, seksuele oriëntatie of sociaaleconomische positie. Dit streven sluit aan bij nationale en internationale verplichtingen, zoals het VN-verdrag Handicap en de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Ook wetgeving zoals de Wet digitale overheid en de Omgevingswet benadrukt het belang van fysieke, digitale en sociale inclusie.

Om concreet met inclusie aan de slag te gaan in de gemeente Katwijk, heeft de gemeenteraad in 2026 de Lokale Inclusie Agenda 2026-2030 vastgesteld. Hierin zijn ambities en actiepunten opgenomen op het gebied van fysieke, digitale en sociale inclusie. Met uitvoering van de agenda zetten we stappen om inclusie structureel te verankeren in de gehele gemeentelijke organisatie.

Basisvaardigheden

Gemeenten hebben een wettelijke taak om volwasseneducatie aan te bieden aan niet-inburgeringsplichtigen. In het kader van de Wet educatie en beroepsonderwijs (Web) stelt de overheid hiervoor middelen beschikbaar. Holland Rijnland heeft in het regionale beleidsprogramma basisvaardigheden 2025-2028 vastgelegd hoe gemeenten met partners samenwerken om de basisvaardigheden (lees-, reken- en digitale vaardigheden) van inwoners te vergroten. De vijf kernthema's in het beleidsprogramma zijn geld en geldzorgen, gezinsaanpak en preventie, werken en meedoen, gezondheid en de eigen rol van de gemeente. Deze thema's zijn in het lokale actieplan basisvaardigheden 2026-2027 nader uitgewerkt in acties. De gemeente heeft drie speerpunten gekozen: 1) bereik van inwoners met Nederlands als eerste taal, 2) taal op de werkvloer en 3) ondersteuning van thuisblijvende vrouwelijke statushouders. De gemeente heeft in 2026 met cultuurhuis Planck, TopTaal, stichting Lezen & Schrijven en de Inwonersadviesraad het Taalpact Katwijk gesloten. Met het Taalpact kunnen partners de lokale aanpak van basisvaardigheden beter organiseren.

Daarbij is er aandacht voor de invloed van stress op het dagelijks functioneren van inwoners. Financiële onzekerheid en geldzorgen kunnen leiden tot langdurige stress, waardoor het moeilijker wordt om informatie te begrijpen, nieuwe vaardigheden te ontwikkelen of stappen te zetten richting werk, onderwijs en maatschappelijke participatie. Door vroegsignalering van financiële problemen, laagdrempelige ondersteuning en een aanpak die uitgaat van vertrouwen, willen we inwoners beter ondersteunen. Zo werken we niet alleen aan het versterken van basisvaardigheden, maar ook aan de bestaanszekerheid en zelfredzaamheid van inwoners.

Gezondheid

Basisvaardigheden

Een beperking in basisvaardigheden gaat vaak samen met een gebrek aan gezondheidsvaardigheden: het vermogen om informatie over gezondheid te vinden, begrijpen, beoordelen en toepassen. Om invulling te geven aan het kernthema gezondheid (binnen het actieplan basisvaardigheden) verkennen we daarom de beste manier om gezondheidsvaardigheden te versterken. Dit gebeurt zowel op individueel niveau, bijvoorbeeld met interventies als de Voel je goed!-aanpak, als op omgevingsniveau door te onderzoeken hoe organisaties toegankelijker en begrijpelijker kunnen worden voor iedereen.

Jongeren

In de Voorjaarsnota 2025 heeft uw raad besloten om de (preventieve) aanpak rond onze jeugd anders aan te pakken. Dit vloeide voort uit drie moties: Stop versobering jongerenvoorzieningen (motie 1368), Versterken rol ouders bij bestrijding jeugdcriminaliteit: inzetten IJslands model/OKO (motie 1347) en Structurele verbetering van sociale veiligheid in Katwijk (motie 1364) en het onderzoek Voorkomen jonge aanwas (drugs)criminaliteit. In 2026 zijn wij gestart met de werkwijze OKO: Opgroeien in een Kansrijke Omgeving.

Wanneer jongeren opgroeien in een veilige, positieve en gezonde leefomgeving voelen zij zich gelukkiger, zijn zij mentaal weerbaarder en kunnen zij zich beter ontwikkelen. Zo'n omgeving verkleint bovendien de kans dat jongeren beginnen met drinken, roken, vapen of drugs gebruiken.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een werkwijze, onder begeleiding van het Trimbos Instituut, die gemeenten ondersteunt bij het versterken van deze leefomgeving. Het gaat om een lange termijnvisie waarin preventie centraal staat. OKO richt zich op het beïnvloeden van de omgeving van de jongeren, niet op het beïnvloeden van het individuele gedrag.

Een belangrijk onderdeel van OKO is de (OKO)-gezondheidsmonitor jeugd, die wordt afgenomen onder jongeren in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Deze monitor geeft gemeenten inzicht in het lokale welzijn, de leefstijl en het middelengebruik van jongeren. Op basis van de uitkomsten van deze monitor stellen we samen met de partners de centrale speerpunten vast, waarna we bepalen welke beschermende en risicofactoren het meest moeten worden beïnvloed om de gezamenlijke doelen te bereiken.

Stichting Kocon heeft haar preventieve werkzaamheden inmiddels afgebouwd. Wij blijven hierop inzetten en voegen veiligheid toe als extra pijler aan de OKO-aanpak. Dat betekent dat we eveneens blijven inzetten op de programma's Dealbreakers en Shitzooi.

Daarnaast zetten we steviger in op vroegsignalering, multiproblematiek en het voorkomen van jonge aanwas (drugs)criminaliteit.

De mentale gezondheid van jongeren staat nog steeds onder druk en is een belangrijke voorwaarde voor een gezonde en kansrijke ontwikkeling van jongeren. Dit blijft daarmee een belangrijk thema. De afgelopen periode hebben we geïnvesteerd in meer bewustwording en het voeren van het gesprek over hoe je je voelt. Hier blijven wij op inzetten. Tegelijkertijd groeit de zorg over suïcidale gedachten onder jongeren. Wij zorgen voor uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak.

Het jongerenwerk op school is van september 2024 t/m december 2025 met een pilot met 18 uur per week uitgebreid, verdeeld over de vier scholen van het voortgezet onderwijs. Dit is naast de reguliere uren jongerenwerk op school vanuit de Maatschappelijke agenda. De pilot is in het schooljaar meerdere keren geëvalueerd. We zien dat het jongerenwerk op school grote meerwaarde heeft voor het reguliere jongerenwerk. De jongerenwerkers zien dat de lijnen met de jongeren veel korter worden en de jongeren beter in zicht zijn. Eveneens hebben zij meer zicht op de problematiek die speelt onder de jongeren en kunnen zij daar beter op inspelen. We onderzoeken de mogelijkheden om deze pilot te continueren, bij voorkeur met cofinanciering vanuit de scholen.

Een belangrijke plek voor jongeren in Katwijk is SCUM. In 2027 wordt de uitbreiding van het gebouw, de verduurzaming en renovatie afgerond waardoor er meer mogelijkheden ontstaan voor meer activiteiten voor jongeren.

Huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

In de regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling 2024-2028 hebben wij onze gezamenlijke ambitie uitgesproken om huiselijk geweld te voorkomen, vroegtijdig te signaleren en adequaat op te treden. Het zo snel mogelijk en duurzaam stoppen van geweld is essentieel om schade te beperken, generationele overdracht te stoppen en herstel te bevorderen. In 2024 hebben wij de intentie uitgesproken om een lokaal uitvoeringsplan rond huiselijk geweld op te stellen. In 2025 is besloten om dit plan uit te breiden met het thema seksueel geweld, het voorkomen van intieme terreur gepleegd door de partner en in – uitzonderlijke gevallen – femicide. In samenwerking met lokale partners hebben we vervolgens intensief gewerkt aan de ontwikkeling van het uitvoeringsplan. Dit is de lokale visie huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag voor 2026-2029 inclusief uitvoeringsplan geworden. De kosten van de uitvoering zijn structureel: € 72.000 voor de activiteiten (zoals congres, campagnes, trainingen en ervaringsdeskundige) en € 40.000 voor inzet van ondersteuning – totaal € 112.000 per jaar. We evalueren dit jaarlijks. Voor 2026 zijn de kosten uit de reserve sociaal domein gedekt. Voor 2027-2029 is besloten hiervoor over de algemene middelen te beschikken. In het coalitieakkoord wordt invulling gegeven aan de wens van de raad om de inzet structureel te maken.

Zorg en veiligheidsprocessen

Zowel regionaal als lokaal investeren we in het zorg- en veiligheidsdomein, zo ook in heldere processen rondom (complexe) casuïstiek. In 2025 zijn we gestart met het zorg- en veiligheidsproces jeugd (tot en met 23 jaar). Dit omvat:

- convenant & protocol
- vroeg signalering
- persoonsgerichte aanpak
- groepsaanpak
- spoedstructuur (kattuks response team)

Aan deze tafels nemen diverse partners deel, zoals gemeenten, wijkteams, politie, onderwijs, jeugdbescherming, woningbouw, verslavingszorg, ggz en onderdelen van Hecht. In 2026 realiseren we nog signaleringsoverleg voor het onderwijs: een preventief overleg voor onder meer scholen, politie, Bureau Halt, boa’s en het JPT.

Om de processen rondom casuïstiek verder vorm te geven en de toenemende vraag aan te kunnen zijn middelen en capaciteit nodig. In het coalitieakkoord is de wens opgenomen voor het aanstellen van een aanpakregisseur voor een periode van twee jaar. Deze regisseur richt zich op overlast gevende (jeugd)groepen.

Daarnaast is er een aanvullend budget van € 25.000 nodig voor het inzetten van interventies voor jeugd met zorg- en veiligheidsproblematiek. Aanstelling van deze ondersteuning biedt ruimte om naast de casuïstiek voor jeugd ook te starten met het zorg- en veiligheidsproces volwassenen, zodat deze vraagstukken eveneens systemisch kunnen worden aangepakt. Zodra er meer duidelijkheid is over de benodigde budgetten voor de uitvoering van de casuïstiektafels voor volwassenen nemen we dit op in de begroting.

Bovenstaande zorg- en veiligheidsprocessen pakken we op en vullen we in in nauwe samenwerking met onze partners en de collega's van veiligheid.

Inburgering statushouders

Gemeenten krijgen een jaarlijkse taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Momenteel is er nog geen duidelijkheid over de taakstelling voor 2027 en de mogelijke consequenties van wijzigingen in het rijksbeleid op de asielinstroom. De gemeente is voor de gehuisveste statushouders verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet inburgering. Dit houdt in dat we zorgdragen voor begeleiding, integratie (taal), inkomensvoorziening en begeleiding naar werk. We vinden het belangrijk dat statushouders snel kunnen integreren in de samenleving. Daarom zetten we in op zo snel mogelijk meedoen, met taal en werk als sleutels. Hierbij is de beheersing van de Nederlandse taal prioriteit, waarbij we gebruikmaken van bestaande wetgeving zoals de Wet inburgering en de Wet taaleis.

Sociaal wijkteam

In 2024 zijn we gestart met de doorontwikkeling van het sociaal wijkteam van de gemeente Katwijk. We zijn bezig met het versterken van datagedreven werken, het verbeteren van de integrale werkwijze en een stevigere samenwerking met de sociale basis. In 2026 is de aangescherpte opdracht voor het sociaal wijkteam vastgesteld en hebben we besloten om de detacheringsconstructie via moederorganisaties te beëindigen. Daarmee zijn vanaf 1-1-2027 alle medewerkers van het sociaal wijkteam in dienst bij de gemeente. In 2027 werken we verder aan de actielijnen van de doorontwikkeling en aan het implementeren van de vernieuwde opdracht.

Naast de doorontwikkeling werkt het sociaal wijkteam in 2027 verder aan de implementatie van de maatregelen uit de regionale taskforce Jeugd, waaronder het werken met beschikkingen en het optimaliseren van de casusregie.

Opvang Oekraïense ontheemden

De richtlijn Tijdelijke bescherming voor de opvang van Oekraïense ontheemden is met een jaar verlengd en loopt tot 4 maart 2028. De gemeente Katwijk blijft zich in ieder geval tot het einde van de looptijd van de richtlijn inzetten om Oekraïense ontheemden op te vangen in de gemeentelijke opvanglocatie.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4 Maatschappelijke Participatie		
4C Deelprogramma Sociale Basis en Volksgezondheid		
4C-01	We streven ernaar dat inwoners van Katwijk zo lang mogelijk kunnen meedoen in onze samenleving, ongeacht hun financiële situatie en eventuele lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen.	
4C-01.1		Katwijk Rijd(t) Mee blijft beschikbaar voor onze inwoners. Samen met Welzijnskwartier kijken we naar de mogelijkheden voor uitbreiding, zodat meer inwoners hiervan gebruik kunnen maken.
4C-01.2		We geven uitvoering aan de activiteiten uit de specifieke uitvoeringsagenda's op het gebied van mantelzorgondersteuning en respijtzorg. We continueren wat goed gaat en stellen verbeteringen voor die in lijn liggen met de landelijke werkagenda gelijkgerichte mantelzorgondersteuning en respijtzorg vanuit het HLO. De uitvoeringsagenda Eenzaamheid wordt een integraal thema in de ketenaanpak Welzijn op recept en mentale gezondheid. Dit wordt geborgd in de basisfunctionaliteiten in het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4C-01.3		We voeren samen met de maatschappelijke (keten-)partners het actieplan Wonen, zorg en welzijn uit dat eind 2026 is geüpdatet. In 2027 ligt het accent op de doorontwikkeling van wonen met een Plus, de woonzorgzone en doorstroom. Daarnaast voeren we acties uit rondom bewustwording, preventie en positieve gezondheid (zie ook 5A 01.1).
4C-02	We streven ernaar dat inwoners zo lang mogelijk in goede gezondheid leven, liefst in hun eigen leefomgeving, in inclusieve, leefbare wijken.	
4C-02.1		Voortzetten van de pilot in de Molenwijk (actie uit het GALA) met oog voor de fysieke leefomgeving.
4C-02.2		We zetten de diverse preventieprogramma's en interventies door via de MAG-opdracht gezonde leefstijl over de onderwerpen mentaal welzijn en gezond gewicht.
4C-02.3		We blijven inzetten op mentale gezondheid van jongeren. Dat doen we samen met onze partners via het overleg Mentale matchmaking. Daarnaast zorgen we voor uitvoering van de nieuwe wettelijke taak op het gebied van suïcidepreventie.
4C-02.4		We zetten in op het versterken van de gezondheidsvaardigheden van de inwoners.
4C-03	We zetten in op preventie van middelengebruik en leggen de relatie met mentale gezondheid.	
4C-03.1		We werken met onze partners verder aan de implementatie van de OKO-werkwijze: Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. We voegen daar de pijler Veiligheid aan toe. Tijdens een eerste dialoogsessie in mei 2026 hebben we samen met onze partners, op basis van de resultaten van de OKO-monitor jeugd, speerpunten gekozen. Het OKO-team werkt op basis van deze speerpunten activiteiten uit die zoveel mogelijk bewezen effectief zijn. De uitvoering van deze activiteiten start in 2027.
4C-04	We streven ernaar dat alle kinderen en jongeren zich in een veilig en positief klimaat ontwikkelen tot zelfredzame en maatschappelijk betrokken burgers.	
4C-04.1		Binnen de jeugdgezondheidszorg wordt een gezinsverpleegkundige ingezet die gezinnen met complexe ondersteuningsvragen laagdrempelig begeleidt om problemen te verminderen en zwaardere zorg te voorkomen. Daarnaast geven we uitvoering aan de MAG-opdrachten rond 1) jeugd- en jongerenwerk en 2) preventie en vroegsignalering jeugd en gezin. Deze zijn gericht op het versterken van kinderen, jongeren, hun opvoeders en opvoedomgeving.
4C-04.2		Structurele uitbreiding van het professionele jeugd- en jongerenwerk. Het jeugd- en jongerenwerk speelt een cruciale rol in het ondersteunen, begeleiden en voorlichten van jongeren in onze gemeenschap, gericht op vroegsignalering van behoefte en problemen. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van maatschappelijke onrust. Bij jeugdoverlast wordt samengewerkt met andere wijk(veiligheids)partners zoals politie.
4C-05	Volwassen statushouders stimuleren we om zelfredzaam te worden, Nederlands te leren en betaald werk te verrichten.	
4C-05.1		Provalu heeft de taak om de re-integratie van inwoners te verzorgen en hen te begeleiden naar werk. De groep statushouders hoort daar ook bij. De inzet op regulier werk is een specifiek aandachtspunt in de meerjarenvisie en het implementatieplan.
4C-05.2		De maatschappelijke begeleiding van statushouders wordt uitgevoerd door Welzijnskwartier. Zij verzorgen de eerste opvang, trajectbegeleiding, het participatieverklaringstraject en de module arbeidsmarkt & participatie (MAP). We monitoren de gemaakte afspraken en bewaken de kwaliteit.
4C-06	Iedere inwoner krijgt de hulp en ondersteuning die nodig is. We positioneren het sociale wijkteam als laagdrempelig aanspreekpunt op het gebied van welzijn, zorg, veiligheid en participatie voor inwoners die ondersteuning nodig hebben.	

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4C-06.1		In 2027 werken we aan de implementatie van de vernieuwde opdracht van het sociaal wijkteam.
4C-06.2		In 2027 implementeren we de lokale maatregelen uit de regionale taskforce Jeugd, zoals het werken met casusregie en beschikkingen.
4C-07	We willen als gemeente sturen op de kwaliteit, klantstromen en financiën zodat we weten wat er nodig is om de juiste zorg en ondersteuning voor onze inwoners te kunnen waarborgen.	
4C-07.1		In 2026 zijn alle teams van hulpverleners en consulenten in het sociaal wijkteam aangesloten op het gezamenlijk registratiesysteem. Het systeem is dan in samenhang ingericht zodat dit het primair proces en het integraal werken ondersteunt en versterkt. In 2027 bouwen we op deze basis verder aan een passende inrichting, optimaal gebruik en betrouwbare datavoorziening. Hierdoor krijgen we nog beter zicht op klantstromen, caseload en doorlooptijden en stapeling van zorg, zodat het sociaal wijkteam weet wat er nodig is om de juiste zorg en ondersteuning voor de inwoners van Katwijk te kunnen waarborgen.
4C-08	Inwoners van Katwijk zijn en voelen zich veilig in hun directe leefomgeving. We streven naar een samenleving waarin huiselijk geweld en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag wordt voorkomen, vroegtijdig gesignaleerd en duurzaam gestopt.	
4C-08.1		We creëren en implementeren een lokaal uitvoeringsplan voor de aanpak van huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met lokale en regionale partners en vormt de basis voor een samenhangende en doelgerichte aanpak in Katwijk. In 2026 is het lokale uitvoeringsplan vastgesteld en in 2027 werken we verder aan de uitvoering daarvan.
4C-08.2		We dragen bij aan een regionale 24/7- bereikbaarheid in crisissituaties, de weging bij eventuele uithuisplaatsingen bij huiselijk geweld en de coördinatie rond de verplichte zorg in het kader van de Wet verplichte ggz.
4C-09	We vangen Oekraïense ontheemden op.	
4C-09.1		Zolang de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) van kracht is, blijven we Oekraïense ontheemden opvangen in 2027. Parallel bereiden we de ontheemden voor op de periode na de RTB (maart 2028).
4C-10	Wij willen een samenhangende, toekomstbestendige en toegankelijke aanpak realiseren waarmee we inwoners met beperkte taal-, reken- of digitale vaardigheden beter bereiken, ondersteunen en in staat stellen om volwaardig mee te doen in de samenleving.	
4C-10.1		We voeren het lokaal actieplan Basisvaardigheden Katwijk 2026-2027 uit dat is gebaseerd op het regionale beleidsplan Basisvaardigheden in Holland Rijnland 2025-2028

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
	Programmaplan Jeugdhulpaanbod vanaf 2021 Duin- en Bollenstreek versie Katwijk	12-03-2020	1576834
	Samen verder bouwen aan het wijkteam van morgen	27-01-2026	3897959
	Actieplan GALA	15-10-2024	3428183
	Basisvaardigheden in Holland Rijnland 2025 - 2028 Het regionaal beleid basisvaardigheden voor 2025-2028	17-04-2025	3699302
	Lokaal actieplan basisvaardigheden gemeente Katwijk 2026-2027	16-06-2026	3699302
	Lokale Inclusie Agenda 2026-2030	21-05-2026	3863536

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Hecht	7.1 Volksgezondheid

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**19.032**	**22.956**	**21.142**	**20.994**	**20.864**	**20.906**
Lasten	27.698	30.069	24.612	23.812	23.681	23.667
Baten	-8.667	-7.112	-3.470	-2.817	-2.817	-2.760
Mutaties reserves	**-324**	**-2.095**	**-625**	**-407**	**-265**	**-265**
Toevoeging aan de reserves	820	-38	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-1.144	-2.057	-625	-407	-265	-265
	18.708	**20.861**	**20.517**	**20.587**	**20.599**	**20.641**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Door een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-3.290	0	120	120
Wijkteams Conform voorstel 3897959 wordt het wijkteam per 2027 uitgebreid met 39 fte. De hiervoor benodigde middelen zijn budgetneutraal overgeheveld van het budget voor de Europese aanbesteding naar het personeelsbudget. Hierdoor ontstaat ten opzichte van 2026 een voordelige afwijking, die uitsluitend het gevolg is van een administratieve budgetverschuiving..	L	4.370			
Kapitaallasten Door wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	176	-63	-184	-227
Afboeking boekwaarde MFA Hoornes In 2026 hebben we in het kader van de heroriëntatie op MFA Hoornes de resterende boekwaarde afgeboekt. Vergeleken met 2026 is dit in 2027 een voordeel.	L	543			
Noodopvang vluchtelingen Oekraïne Bij het opstellen van de conceptbegroting 2027 was nog niet duidelijk wanneer de opvanglocatie aan de Noordwijkerweg in gebruik wordt genomen. Dat heeft gevolgen voor de locatie Heerenhuys. Via een separaat raadsvoorstel zal in het najaar de budgettaire impact in de begroting 2027 verwerkt worden met de laatste besluiten over de definitieve huisvesting. In de raming hebben we wel de salariskosten van de betrokken medewerkers bij de opvang van Oekraïners geraamd, net als de kosten van de locatie Nachtegaallaan. Voor de totale kosten van de opvang ontvangt de gemeente een vergoeding doelgroepflexibele regeling (voorheen was dit de zogenoemde normkostenvergoeding).	L	4.134	653	653	653

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
In 2026 hebben we voor de locatie Noordwijkerweg een eenmalige transitievergoeding ontvangen van € 1.438.000.					
Noodopvang vluchtelingen Oekraïne Zie toelichting bij lasten. Het verschil tussen de baten en lasten wordt veroorzaakt door de onttrekking aan de algemene reserve voor € 228.000 voor projectleiding.	B	-4.362	-653	-653	-653
SPUK-uitkeringen B2 Lagere lasten in 2027 doordat er geen incidenteel budget voor aanvullende inhuur rondom de toeslagenaffaire is geraamd. Indien nodig wordt op basis van een reële inschatting incidenteel bijgeraamd.	L	200			
SPUK-uitkeringen B2 Lagere baten in 2027 doordat er geen aanvullende vergoeding uit de SPUK KOT/B2-regeling is geraamd. Bij een incidentele bijraming van de lasten verhogen we de baten overeenkomstig.	B	-200			
SPUK-uitkeringen H30 en M30 Vanaf 2027 wordt de SPUK AZWA (de opvolger van de SPUK GALA) uitgekeerd. De BRC-regeling en het Sportakkoord, die onderdeel zijn van de H30 SPUK GALA, zijn vanaf 2027 geen onderdeel meer van de SPUK AZWA. Voor de BRC-regeling en het Sportakkoord wordt vanaf 2027 een aparte gecombineerde SPUK uitgekeerd.	L	570			
SPUK uitkeringen H30 en M30 Zie de toelichting bij de lasten.	B	-570			

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve Ontwikkeling locaties Oekraïense Vluchtelingen	O	290	112		
Afschrijvingen De jaarlijkse afschrijvingslast van aan deze reserve gekoppelde (delen van) investeringen.	O	265	265	265	265

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Indicator	Katwijk 2023	NL 2023	Katwijk 2024	NL 2024	Katwijk 2025	NL 2025
Absoluut verzuim [per 1.000 leerplichtigen] *(*1)*	5,6	6,3	6,2	6,7	6,3	7,4
Relatief verzuim [per 1.000 leerplichtigen] *(*2)*	14	27	18	28	25	28
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]	1,9	2,4	1,9	2,3	2,0	2,3
Niet-sporters [%]	-	-	47,5	42,5	-	-

**1 Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet in geschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2025' staat voor schooljaar '2024/2025'.*

**2 Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 inwoners) bij wie sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 openvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2025' staat voor schooljaar '2024/2025'.*

Katwijkse indicatoren

Erfgoedvisie	Norm	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Leegstaande monumenten	34	33	n.n.b.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verduurzaamde monumenten	2	13	n.n.b.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Erfgoedplatformprojecten / initiatieven	4	5	n.n.b.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verleende subsidies / erfgoedplatform	4	5	n.n.b.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

5 Ondersteuning en zorg

Programmadoelstelling

De gemeente biedt specialistische ondersteuning en zorg op maat aan de inwoners van Katwijk die dit nodig hebben. Dan gaat het om inwoners – volwassenen en jeugdigen – met een beperking, chronische, psychische of psychosociale problemen. Als vrij toegankelijk aanbod niet afdoende is, bieden we volwassenen waar nodig individuele voorzieningen (maatwerkvoorzieningen) uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Denk aan begeleiding en dagbesteding, beschermd wonen, maatschappelijke opvang, huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en hulpmiddelen.
Daarnaast biedt de gemeente passende zorg aan jeugdigen die problemen ondervinden bij het opgroeien en ontwikkelen. Dat geldt ook voor jeugdigen die een strafbaar feit hebben begaan. Bij alle vormen van zorg staat de mens, leefeenheid en/of het gezin centraal. Uitgangspunten zijn: zorg is zo licht mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis en duurt niet langer dan nodig is. Het doel is dat onze inwoners na afloop weer zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Beleidsvoornemens

In de nieuwe bestuursperiode evalueren en vereenvoudigen we waar mogelijk de Pgb-procedure.
Daarnaast stellen we een aanpakregisseur overlast en groepsaanpak jeugd aan voor de duur van twee jaar.
Voor interventies die volgen uit de casuïstiektafels jeugd is structureel een budget beschikbaar.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Omzien naar elkaar	-45	-	-	-
Veilig thuis, veilig op straat	-160	-160	-25	-25
Budgettair effect nieuw beleid	**-205**	**-160**	**-25**	**-25**

Deelprogramma 5A Voorzieningen volwassenen

Ontwikkelingen

Lokale ontwikkelingen

Lokaal blijven we ook in 2027 inzetten op de verbetering van de kwaliteit van ons ondersteuningsaanbod. Ons streven is dat inwoners in goede gezondheid leven en zo lang mogelijk kunnen meedoen in onze samenleving, ongeacht hun financiële situatie en eventuele lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking. Bij voorkeur in hun eigen leefomgeving, in inclusieve, leefbare wijken. Via de Maatschappelijke Agenda, de uitvoeringsagenda Armoede en het Actieplan Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en het landelijke Hoofdlijnen Akkoord Ouderen (HLO) (zie programma 4 over maatschappelijke participatie) maken we ons sterk voor het voorkomen en vroegtijdig signaleren van problemen, zodat we zo licht mogelijke ondersteuning kunnen inzetten. Dat zorgt voor besparingen

op intensievere vormen van zorg en ondersteuning. We geven uitvoering aan de activiteiten uit de specifieke uitvoeringsagenda's op het gebied van wonen, zorg en welzijn, eenzaamheid, dementie, mantelzorgondersteuning en respijtzorg.

In Katwijk blijft het beroep door volwassenen op zorg en ondersteuning stijgen. De kosten blijven toenemen en er is te weinig personeel om de zorg en ondersteuning te bieden. Er is ook een tekort aan geschikte woningen voor ouderen, waardoor zij niet kunnen doorstromen naar een passende woning waar ze langer zelfstandig kunnen wonen. Soms is een (dure) woningaanpassing nodig om nog zelfstandig in het huis te blijven wonen. Dit betekent dat we vooral per situatie moeten bekijken wat er mogelijk is en wat inwoners zelf kunnen met hun netwerk. Als gemeente zorgen we voor beleid, stimulering en regels om (maatschappelijke) ontwikkelingen te stimuleren. Met partners uit de regio pakken we de domein overstijgende uitdagingen op het gebied van wonen, zorg en welzijn op. Hierbij kijken we nadrukkelijk niet alleen naar de subregio Duin- en Bollenstreek, maar ook breder om ons heen richting de Leidse Regio. Het actieplan Wonen, zorg en welzijn en de bijbehorende programmatische aanpak helpt ons hierbij. Door wonen, ontmoeting en ondersteuning te combineren, kunnen inwoners langer zelfstandig en/of dicht bij elkaar blijven wonen .

Uiteraard zorgen wij voor een toereikend en kwalitatief goed aanbod aan maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare volwassenen die ondersteuning nodig hebben. Inwoners en hun ondersteuningsvraag staan centraal – niet het geld. We bieden maatwerk en proberen bureaucratische routes te voorkomen. Door een goed aanbod aan algemene en voorliggende voorzieningen (zie ook programma 4 over maatschappelijke participatie) proberen wij het gebruik van maatwerkvoorzieningen te beperken, te voorkomen of uit te stellen.

Regio en landelijke ontwikkelingen

Het aantal ouderen met een zorgvraag gaat verdubbelen, maar het aantal zorgverleners groeit niet mee. We moeten de ouderenzorg voor een steeds groter wordende groep ouderen dus organiseren met een beperkte groep zorgverleners. De personeelstekorten die dreigen te ontstaan verdienen de grootste urgentie. In het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) en het Hoofdlijnenakkoord ouderenzorg (HLO) staan afspraken om de sector aantrekkelijker te maken waardoor we nieuwe medewerkers aantrekken, maar ook vooral huidige medewerkers kunnen behouden. Regionale partners werken samen op het platform 'Ontdek de zorg en welzijn' om het werken en leren in zorg en welzijn aantrekkelijk en toegankelijk te maken.

Langer thuis wonen en betaalbare zorg

Het landelijk Integraal Zorgakkoord (IZA) 'Samen werken aan gezonde zorg' (zie programma 4 over maatschappelijke participatie) en diens opvolger het AZWA heeft als doel om de zorg voor de toekomst van goede kwaliteit, toegankelijk en betaalbaar te houden. Daarbij gaat veel aandacht uit naar regionale, domeinoverstijgende samenwerking. De landelijke visie is gericht op het langer thuis wonen van ouderen: zelf als het kan, thuis als het kan of digitaal als het kan. Per regio werken partijen samen aan een regionale werkagenda; zo ook in onze regio Zuid-Holland Noord. Deze beweging naar het maximaal inzetten van eigen kracht en lichte ondersteuning willen we in Katwijk ook maken. Keuzevrijheid in zorg blijft bestaan en we implementeren met de aanbieders de nieuwe Wmo maatwerkproducten zoals digitale begeleiding, digitale dagbesteding, respijtzorg thuis en ontmoeten plus.

De projecten die vanuit het IZA zijn gestart worden eind 2026 geëvalueerd. Momenteel werken wij op onderdelen mee aan de acties uit de drie regionale IZA SPUK trajecten gericht op het thema ouderen. Dit betreft E Health, een gestructureerde en kwalitatief goede regionale ketenaanpak voor valpreventie en het project 'Rondom de mens', een mensgerichte aanpak voor mensen met dementie in de wijk. Al deze trajecten worden eind 2026 beëindigd. Binnen het AZWA zal er een andere insteek gekozen worden gericht op het leefgebied Vitaal ouder worden, waaronder valpreventie, de keten dementie en de keten vitaal thuis, welke de komende jaren nader gedefinieerd worden.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
5 Ondersteuning & Zorg		
5A Deelprogramma Voorzieningen volwassenen		
5A-01	We zorgen dat ouderen en mensen met een beperking zo lang mogelijk actief kunnen meedoen in Katwijk en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. We spannen ons in voor voldoende passende huisvesting en benodigde ondersteuning. We voeren samen met de maatschappelijke (keten)partners het actieplan Wonen, zorg en welzijn uit, dat eind 2026 is geüpdatet voor 2027-2029. In 2027 ligt het accent op de doorontwikkeling van 'Wonen met een plus', de woonzorgzone en doorstroom. 'Wonen met een plus' is een woonzorgconcept voor ouderen – vitaal én met een (zware) zorgvraag –, waarin zelfstandig wonen samengaat met een laagdrempelig sociaal vangnet en passende ondersteuning. Daarnaast voeren we acties uit rondom bewustwording, preventie en positieve gezondheid.	
5A-01.1		In 2027 gaan we verder aan de slag met het realiseren van 'Wonen met een plus', de inrichting en realisatie van woonzorgzones en zetten we in op doorstroom. We spannen ons in om zoveel mogelijk geschikte woningen te realiseren en om zorg en ondersteuning toegankelijk te houden. We kijken met partners naar alternatieven en creatieve (digitale) oplossingen.
5A-02	We zorgen dat inwoners van Katwijk naar vermogen blijven meedoen aan de samenleving, ongeacht eventuele lichamelijke, psychosociale, psychiatrische of verstandelijke beperkingen. We kijken met onze partners naar passende voorliggende voorzieningen. We zetten maatwerkvoorzieningen in als dat nodig is.	
5A-02.1		Bij het indiceren van Wmo-hulpmiddelen wordt zorgvuldig beoordeeld of en welk hulpmiddel nodig is. Het zelfredzaam functioneren van de inwoner staat centraal. We leveren maatwerk op basis van de persoonlijke situatie, kiezen voor doelmatige en passende voorzieningen en maken gebruik van professionele expertise. Waar mogelijk verwijzen we naar voorliggende voorzieningen en kiezen we voor herbruikbare hulpmiddelen. Zo zorgen we voor een verantwoorde inzet van middelen die aansluit bij de behoeften van de inwoner.
5A-02.2		We willen Wmo-begeleiding en dagbesteding goed afstemmen op de diversiteit in vragen en behoeften van inwoners. We implementeren de nieuwe digitale Wmo-maatwerkproducten samen met onze aanbieders. We scherpen contractvoorwaarden aan, zodat aanbieders zich blijven ontwikkelen in efficiëntie en aanbod.
5A-02.3		Keuzevrijheid in zorg blijft bestaan, via persoonsgebonden budget of zorg in natura. We evalueren de aanvraagprocedure voor het persoonsgebonden budget en maken deze inwonervriendelijker waar dat kan.
5A-02.4		We verkennen welke instrument of methodiek beschikbaar is om de beschikbaarheid van de maatwerkvoorzieningen inzichtelijk te maken voor professionals en inwoners.
5A-03	We werken aan het versterken van de sociale basis (zie programma 4 over maatschappelijke participatie) om de eigen kracht van inwoners te vergroten, hun netwerk te verstevigen en een beroep op maatwerkvoorzieningen zoveel mogelijk te voorkomen.	
5A.03.1		De Eigen kracht-methode wordt in 2027 en de jaren daarna gecontinueerd in samenspraak met onze partners. We verkennen op welke wijze er een verbreding kan plaatsvinden richting jeugd en/of andere doelgroepen.
5A.03.2		We implementeren de producten 'Ontmoeten plus' en respijtzorg in de vorm van ondersteuning in de eigen woning.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Wmo verordening 2022	15-02-2024	2757897
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
	Programmaplan Jeugdhulpaanbod vanaf 2021	12-3-2020	1576834

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
Holland Rijnland	6.71a t/m d Hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding, overige maatwerkarrangementen

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**16.779**	**17.619**	**18.400**	**18.031**	**18.031**	**18.031**
Lasten	17.884	18.241	19.022	19.161	19.161	19.161
Baten	-1.105	-622	-622	-1.130	-1.130	-1.130
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0	0	0	0
	16.779	**17.619**	**18.400**	**18.031**	**18.031**	**18.031**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-334	0	0	0
Huishoudelijke hulp Het budget voor hulp bij huishouden is ten opzichte van 2026 met € 332.000 toegenomen. Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door volumetoename als gevolg van de vergrijzing (€ 100.000), anderzijds door indexatie van de tarieven die de aanbieders hanteren (€ 232.000). Via de najaarsbestuursrapportage 2026 zullen de lasten voor 2027 worden geactualiseerd.	L	-332	-100	-100	-100
Huishoudelijke hulp De invoering van de eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp is door de rijksoverheid uitgesteld tot 2028 en verder. Als gevolg hiervan ontstaan vanaf 2028 hogere baten, die een positief effect hebben op de verschillen in de jaren 2028 en verder ten opzichte van 2027.	B	0	508	508	508

Deelprogramma 5B Voorzieningen jeugd

Ontwikkelingen

Ons streven is dat alle jeugdigen in onze gemeente zoveel mogelijk gezond en veilig kunnen opgroeien. Voor gezinnen en kinderen die het écht nodig hebben, zorgen we dat passende hulp zo tijdig mogelijk beschikbaar is. Dit is een grote maatschappelijke opgave, waarvoor wij als gemeente volgens de wet inhoudelijk en financieel eindverantwoordelijk zijn. Als gemeente moeten we deze opgave echter organiseren in een complex systeem. We hebben te maken met veel actoren, afhankelijkheden van andere zorgwetten, vele aanbieders en unieke, complexe problematiek. De druk op dit systeem wordt steeds hoger, niet alleen in Katwijk, maar in heel Nederland. Deze druk vertaalt zich in wachtlijsten en hoge kosten. De doorlopende kostenstijging van de gespecialiseerde jeugdhulp heeft grote invloed op de gemeentelijke begrotingen.

De portefeuillehouders (PHO) Jeugd in het regionale samenwerkingsverband Holland Rijnland hebben geconstateerd dat de huidige situatie vraagt om fundamentele heroverweging van de manier waarop het stelsel van jeugdhulp in de regio is ingericht en functioneert. Daarom hebben zij in het najaar van 2023 gezamenlijk besloten tot het instellen van een bestuurlijke Taskforce Jeugdhulp. Deze heeft onderzocht welke fundamentele keuzes noodzakelijk zijn om meer sturing te kunnen geven aan het bereiken van inhoudelijke en financiële doelen. Begin 2025 verscheen de eindrapportage van de taskforce, waarin pakketten met maatregelen zijn opgenomen die de basis voor fundamentele veranderingen in het systeem vormen. In 2026 is gestart met de implementatie van maatregelenpakket 1 en 2 uit het eindadvies, met als belangrijkste doel: zorgen dat we sneller kunnen voldoen aan de gezamenlijke opdracht om goede, tijdige, passende jeugdhulp te bieden en wachttijden en kosten te beperken. Deze maatregelenpakketten bevatten adviezen voor zowel lokale als regionale ontwikkelingen. In 2027 gaan we verder met de implementatie van deze maatregelenpakketten.

Helaas is er geen eenvoudige of pasklare oplossing voor de uitdagingen waarvoor we staan. Dat vraagt om een groot lerend vermogen. Daarom kijken we in Katwijk, samen met de regionale partners en gemeenten, welke inspanningen we wél kunnen doen. We innoveren, verbeteren en leren van elkaar.

Lokale ontwikkelingen

In 2025 hebben we de lokale perspectiefnota ‘Opgroeien en ontwikkelen in Katwijk’ opgesteld. Deze schetst een beeld van wat er nodig is om gezond, veilig en kansrijk te kunnen opgroeien in Katwijk. Eind 2025 hebben we de notitie besproken met samenwerkingspartners zoals scholen en het voorveld. Het stuk vormt de input voor de regionale visie op specialistische jeugdhulp, de optimalisering van de opdracht van het sociaal wijkteam en de actualisering van de Katwijkse Educatieve Agenda (KEA).

Ook lokaal werken we aan de implementatie van de maatregelen van de Taskforce Gespecialiseerde Jeugdhulp. Het doel van deze maatregelen is om meer sturing te krijgen op externe verwijzers en op jeugdhulptrajecten. Het eerste gebeurt door het maken van nadere afspraken met de externe verwijzers en

deze in de verordening vast te leggen. Het tweede gebeurt door het werken met casusregie, beschikkingen en het aanscherpen van de verordening.

Daarnaast zetten we ons via de Maatschappelijke agenda, de KEA, de uitvoeringsagenda Armoede, het Actieplan GALA /Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) en het jeugd- en jongerenwerk in voor het voorkomen, 'klein houden' en vroegtijdig signaleren van problemen. Bij voorkeur komen jongeren niet in de positie dat zij jeugdhulp nodig hebben. Op deze manier dragen we eraan bij dat inwoners nu en in de toekomst een bepaalde mate van hulp en ondersteuning zelf kunnen organiseren en zelfstandig en sterk vooruit kunnen. Deze effecten zien we pas op langere termijn terug in de financiële cijfers, omdat we ons hierbij vooral richten op inwoners die nog niet in aanraking zijn gekomen met jeugdhulp – dat willen we juist zoveel mogelijk voorkomen. Dit sluit naadloos aan bij het waardegedreven mens centraal-beeld van dit college.

Regionale ontwikkelingen

In 2027 blijven we ons in Holland Rijnland onverminderd inzetten voor het versterken van de regierol die gemeenten hebben aangenomen. Ook versterken we de samenwerking met verschillende partijen en ketenpartners om de jeugdhulp te verbeteren. De belangrijkste speerpunten blijven net als afgelopen jaren: het terugdringen van wachttijden en wachtlijsten en het zoveel mogelijk beheersen van de uitgaven aan jeugdhulp. De afgelopen jaren hebben we gewerkt aan een wachttijdenaanpak met kleinschalige oplossingen en interventies om uiteindelijk tot een duurzame verbetering van de knelpunten te komen. Een voorbeeld van zo'n kleinschalige oplossing is dat we regionaal werken aan het stimuleren van groepsaanbod in plaats van individuele begeleiding. Op dit thema zetten we ook het komende jaar verder in. Voor het beheersen van de uitgaven jeugdhulp werken we verder aan de implementatie van de maatregelen uit de regionale Taskforce jeugd, zoals het invoeren van beschikkingen, berichtenverkeer en casusregie.

Vlak voor de zomer hebben we de eerste bijgestelde prognose voor het jaar 2026 en de conceptbegroting 2027 van SOZ ontvangen voor de kosten van jeugdhulp. Daarin stijgen de kosten van jeugdhulp voor de gemeente Katwijk. In een separaat raadsvoorstel is dit inhoudelijk en financieel nader toegelicht en geduid. Dit raadsvoorstel is op 8 oktober 2026 door de raad aangenomen. De financiële consequenties zijn vooruitlopend op de besluitvorming verwerkt in deze begroting.

Landelijke ontwikkelingen

Ook het Rijk werkt aan verbetering van de (gespecialiseerde) jeugdzorg. De Hervormingsagenda Jeugd bevat afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Op onderdelen wordt de Jeugdwet aangepast. In april 2026 is er een internetconsultatie geweest rondom de herziening van de reikwijdte van de jeugdhulp. Dit voorstel maakt deel uit van een breed pakket aan maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd van Rijk, gemeenten, professionals, jongeren en aanbieders. Het Rijk verwacht dat alle betrokken partijen, waaronder het ministerie van VWS, gemeenten en zorgaanbieders, zich inspannen om deze verbeteringen te realiseren. Naar aanleiding van onderhandelingen tussen VNG en Rijk heeft het Rijk bij de Voorjaarsnota 2025 extra middelen beschikbaar gesteld voor 2026 en 2027. Vanaf 2028 boekt het Rijk echter weer kortingen op jeugdhulp in. Daarmee zijn de structurele financiële problemen vooruitgeschoven. De jeugdzorg blijft onder druk staan en dwingt gemeenten tot lastige keuzes. Dit maakt het waarborgen van de menselijke maat steeds lastiger. Begin 2027 zal de commissie-Van Ark met een zwaarwegend advies komen over structurele financiering van de gemeenten voor de jeugdhulpkosten vanaf 2028.

We benutten de kansen en mogelijkheden van de Hervormingsagenda door de ambities en acties te koppelen aan bestaande ontwikkelingen. We vertalen de ambities en acties naar onze eigen lokale context en proberen hiermee ook de druk op de uitvoering te verminderen. Daarnaast blijven we ons kritisch uiten over de ingeboekte taakstellingen voor maatregelen waarvan we verwachten dat ze (op korte termijn) geen besparing opleveren.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
5 Ondersteuning & Zorg		
5B Deelprogramma Voorzieningen jeugd		
5B-01	We werken aan het versterken van de sociale basis om de eigen kracht van inwoners te vergroten, hun netwerk te verstevigen en een beroep op specialistische jeugdhulp zoveel mogelijk te voorkomen.	
5B-01.1		Op lokaal niveau verstevigen we de preventieve voorzieningen om de eigen kracht van inwoners te vergroten, hun netwerk te verstevigen en daarmee het beroep op specialistische jeugdhulp zoveel mogelijk te voorkomen. Tegelijk bevorderen we de uitstroom, onder andere via de inzet van ons eigen sociaal wijkteam, de Maatschappelijke Agenda, de Onderwijsagenda en het Actieplan GALA/Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA).
5B-01.2		Vanuit het leefgebied 'Kansrijk Opgroeien' uit het AZWA, zetten we verder in op het structureel organiseren van de basisfunctionaliteiten Kansrijke Start (1), Nu Niet Zwanger (2) en de integrale gezinspoli (3). Het doel is dat (aanstaande) ouders tijdig passende ondersteuning krijgen en kinderen een gezonde start maken.
5B-01.3		In 2025 zijn we gestart met het zorg- en veiligheidsproces jeugd 9 tot en met 23 jaar. Dit bestaat uit verschillende overlegtafels waar zowel thematiek als casuïstiek wordt besproken. Deze tafels richten zich op vroegsignalering en complexe multiproblematiek die niet in de reguliere structuren kan worden opgelost en waarvoor het nodig is integraal samen te werken. Hieronder vallen ook groepsaanpakken en een spoedstructuur. Daarmee vormen ze een lokale opschaling, voordat er eventueel regionaal opgeschaald wordt. In 2026 realiseren we ook een signalenoverleg gericht op onderwijs als voorstadium van het zorg- en veiligheidsproces jeugd. Ook zijn we begonnen het netwerkoverleg van volwassenen te herijken tot een zorg- en veiligheidsproces volwassenen. Het doel is dat het convenant up-to-date is, breder bereik heeft – met oog voor zowel individuen als gezinnen en deskundigheid over verschillende soorten problematiek, zoals verslaving, vervuiling, voorkomen huisuitzetting enzovoort – en goed aansluit op de rest van de overlegtafels, zo ook op jeugd. Het doel is dat dit in 2027 gaat draaien.
5B-02	Gezinnen en kinderen die het écht nodig hebben, ontvangen tijdige, passende (kwalitatief goede) jeugdhulp. Daarbij geldt het uitgangspunt dat hulp zoveel mogelijk in de eigen omgeving van de jeugdige plaatsvindt. De veiligheid van het kind staat voorop. Als hulp thuis niet mogelijk is, streven we naar een omgeving die zoveel mogelijk op de thuissituatie lijkt.	
5B-02.1		Samen met ketenpartners zetten we op regionaal niveau in op het terugdringen van wachtlijsten in de regio. Dit doen we met een integrale aanpak van wachtlijsten en -tijden en met kleinschalige oplossingen en interventies. Het doel is om uiteindelijk tot een duurzame verbetering van de knelpunten te komen. Een voorbeeld van kleinschalige oplossingen waaraan we regionaal werken, is het stimuleren van groepsaanbod in plaats van individuele begeleiding.
5B-02.2		De lokale inzet op de wachttijdenproblematiek wordt voortgezet, waarbij we voortbouwen op eerdere inzichten en ervaringen. Tegelijkertijd staan de wachttijden aanhoudend onder druk. In dit kader hebben we ingezet op een gerichter gebruik van beschikbare data en werken we aan de verdere ontwikkeling van groepsgerichte vormen van ondersteuning. Daarnaast worden diverse pilots voortgezet en geëvalueerd. De bevindingen hiervan benutten we om de aanpak waar nodig bij te stellen en verder te ontwikkelen, met als doel de in-, door- en uitstroom van jeugdigen beter te kunnen faciliteren.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
5B-03	We werken toe naar een beter beheersbaar jeugdhulpstelsel dat ook houdbaar is op de langere termijn.	
5B-03.1		In 2027 geven we verder uitvoering aan de maatregelenpakketten 1 (basis op orde) en 2 (lokale kracht) uit de bestuurlijke taskforce. De maatregelenpakketten uit de bestuurlijke (regionale) taskforce hebben als doel om meer sturing te kunnen geven aan het bereiken van inhoudelijke en financiële doelen voor de specialistische jeugdhulp.
5B-03.2		We voeren de ambities en acties uit de Hervormingsagenda Jeugd uit op een manier die past bij onze eigen lokale context.
5B-03.3		Wanneer aanbieders voldoen aan regionale contracteringseisen, maken we het mogelijk dat persoonsgebonden budget omgezet wordt naar zorg in natura. Het doel: betere waarborging van kwaliteit van zorg en minder administratieve lasten voor ouders.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
	Programmaplan Jeugdhulpaanbod vanaf 2021 Duin- en Bollenstreek versie Katwijk	12-03-2020	1576834
	Verordening Jeugdhulp Gemeente Katwijk 2026	12-02-2026	3878740
	Regiovisie Samen Rondom de Jeugd	18-06-2026	4019196
	Vaststelling Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028	16-01-2025	3519370

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Hecht	6.821 Jeugdbescherming 6.822 Jeugdreclassering
GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland	6.751 t/m 6.753 jeugdhulp ambulant 6.761 t/m 7.763 jeugdhulp met verblijf 6.792 PGB Jeugd 6.821 Jeugdbescherming 6.822 Jeugdreclassering

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**25.713**	**27.712**	**28.505**	**29.006**	**28.137**	**28.121**
Lasten	27.510	28.263	29.006	29.407	28.538	28.522
Baten	-1.797	-551	-501	-401	-401	-401
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekking aan de reserves	0	0	0	0	0	0
	25.713	**27.712**	**28.505**	**29.006**	**28.137**	**28.121**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-110	0	0	0
Jeugdhulp Holland Rijnland (SOZ) Conform raadsvoorstel 4038124 worden voor de komende jaren hogere kosten voor jeugdzorg verwacht.	L	-520	-400	348	364
Vergoeding kosten asielopvang jeugd Lagere verwachte vergoeding voor de gemaakte kosten van asielopvang.	B	-50	-100	-100	-100
Nieuw beleid - Veilig thuis, veilig op straat - Casuïstiek jeugd en interventie	L	-145		120	120

Deelprogramma 5C Opvang wonen en herstel

Ontwikkelingen

Als gemeente hebben wij sinds 2023 de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat mensen met ernstige en langdurige psychiatrische of psychosociale problematiek kunnen blijven meedoen in de eigen omgeving. Hiermee loopt de regio Holland Rijnland voor op de landelijke doordecentralisatie, waarvan het onduidelijk is wanneer deze wordt doorgezet.

Om te kunnen bewerkstelligen dat kwetsbare inwoners kunnen blijven meedoen in de maatschappij, hebben we (sub)regionaal de afspraken gemaakt dat i) tot ten minste 2030 de beweging wordt gemaakt naar ondersteuning dicht bij huis en ii) dat die ondersteuning zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk is. Dit vraagt nu en in de komende jaren om intensieve afstemming tussen zorgpartners, woningcorporaties, ontwikkelaars en de gemeente.

In de Duin- en Bollenstreek werken we intensief samen op het gebied van maatschappelijke zorg. Het budget is subregionaal en wordt in overleg met de gemeenten verdeeld en verantwoord.

Momenteel werken we aan een nieuw regionaal beleidskader. Daarin nemen we niet alleen de ervaringen van de afgelopen jaren mee, maar zetten ook vooral een stip op de horizon. We werken toe naar een systeem van Wonen Eerst, waarin niet-duurzaam gehuisveste inwoners eerst een woonplek aangeboden krijgen. Pas wanneer mensen een veilige woonplek hebben, kan er gewerkt worden aan verder herstel. Het beleidskader ligt in 2026 voor ter besluitvorming.

In 2024 heeft Holland Rijnland deelgenomen aan de Ethos-telling om een helder beeld te krijgen van het aantal dak- en thuisloze mensen in de regio. Naar aanleiding daarvan hebben we een plan van aanpak geschreven dat zich vooral richt op de preventie van dakloosheid. We werken hierbij zowel (sub)regionaal als lokaal nauw

samen met andere beleidsafdelingen binnen de gemeente en de woningcorporaties. We zetten in op de preventie van dakloosheid, maar ook op het snel ondersteunen van inwoners die met dreigende dakloosheid kampen en het oplossen van dakloosheid bij inwoners die het toch is overkomen. Het voorkómen of zo snel mogelijk oplossen van woonproblematiek zorgt ervoor dat inwoners sneller herstellen en kunnen deelnemen aan de maatschappij.

De druk op de lokale en regionale maatschappelijke opvang groeit. Meer mensen melden zich voor opvang. Om aan deze vraag te voldoen, is in 2025 besloten dat de maatschappelijke opvangplekken kunnen worden uitgebreid met drie individuele plekken en een gezinsplek. Daarnaast besteden we aandacht aan duurzame uitstroom uit de maatschappelijke opvang en werken we verder aan de uitbreiding van de opvangplekken.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
5 Ondersteuning & Zorg		
5C Deelprogramma Opvang wonen en herstel		
5C-01	Als gemeente hebben wij de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat mensen die te maken hebben met ernstige en langdurige psychiatrische of psychosociale problematiek meedoen in de samenleving. Hierbij is het belangrijk dat zij in de eigen omgeving kunnen (blijven) wonen en hier zorg krijgen. Ook het tegengaan van overlast en het zorgen voor veiligheid – voor deze groep en voor de omwonenden – behoort tot onze verantwoordelijkheid. Wij pakken die samen met onze partners op. Daarnaast willen wij iedereen die een beroep doet op de maatschappelijke zorg in staat stellen om deze ondersteuning zo lokaal, zo licht en zo efficiënt als mogelijk te ontvangen.	
5C-01.1		Subregionaal zetten we verder in op de afgesproken ambulantiseringsopgave van 30% in 2030. Dit betekent dat zorgpartners, gemeenten en ontwikkelaars samenwerken om de inwoners die dit nodig hebben deze zorg te bieden in hun eigen omgeving. Deze opgave valt samen met de opgave uit het actieplan Wonen, zorg en welzijn om de diverse doelgroepen (kwetsbare) inwoners te spreiden over de gemeente. Het leefbaar en veilig houden van onze wijken en buurten voor alle inwoners staat hierbij centraal. Dit doen wij samen met onze partners door de inzet van bijvoorbeeld huismeesters, wijkregisseurs en GGD in de wijk. Of denk aan de beschikbaarheid van een vast meldpunt voor overlast in een wijk.
5C-01.2		Door een goed aanbod van algemene en voorliggende voorzieningen (zie ook programma 4 over maatschappelijke participatie) proberen wij het gebruik van maatwerkvoorzieningen te beperken, te voorkomen of uit te stellen. Hierbij moeten we goed samenwerken met andere afdelingen bij de gemeenten en de partners buiten de gemeenten, om een goede toegankelijkheid te creëren die bijdraagt aan de bestaanszekerheid.
5C-01.3		We zetten in op preventie en bestaanszekerheid om langdurige, intensieve en/of specialistische zorg al dan niet in combinatie met dakloosheid te voorkomen. Bestaanszekerheid en het zo snel mogelijk herhuisvesten van inwoners dragen bij aan het herstel. Dit past bij de Wonen Eerst- gedachte.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
	Verordening Wmo 2022	15-02-2024	2757897
	Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017-2025	22-12-2016	802257
	Vaststelling Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028	16-01-2025	3519370

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Zonder Meer Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek	6.811 + 6.812
GR Hecht	6.811 + 6.812

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**1.723**	**2.025**	**2.092**	**2.092**	**2.092**	**2.132**
Lasten	4.492	4.763	4.830	4.830	4.830	4.870
Baten	-2.769	-2.738	-2.738	-2.738	-2.738	-2.738
Mutaties reserves	**165**	**-284**	**-172**	**-172**	**-172**	**-172**
Toevoeging aan de reserves	219	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-54	-284	-172	-172	-172	-172
	1.889	**1.741**	**1.920**	**1.920**	**1.920**	**1.960**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-80	0	0	0

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Maatschappelijke zorg Aan de reserve Maatschappelijke zorg wordt geld onttrokken wanneer de verwachte uitgaven hoger zijn dat de inkomsten vanuit het Rijk. Bij de realisatie aan het einde van het jaar (jaarrekening) bekijken we of deze onttrekking daadwerkelijk nodig is.	O	172	172	172	172

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Katwijkse indicatoren

Voor dit programma zijn er geen wettelijke en Katwijkse indicatoren.

6 Werk, inkomen en schulden

Programmadoelstelling

Alle inwoners, ook als zij uitkeringsgerechtigd zijn, moeten kunnen meedoen in de samenleving. Dat kan zijn door werk, een opleiding of andere vormen van participatie, zoals vrijwilligerswerk of arbeidsmatige dagbesteding.
We bouwen samen aan een gemeente waarin mensen ondersteuning krijgen wanneer dat nodig is én de kans krijgen om weer vooruit te komen. Daarbij gaat het niet alleen om inkomensondersteuning: ook de mogelijkheid om te werken, te participeren en naar vermogen mee te doen in de samenleving is belangrijk voor bestaanszekerheid, eigenwaarde en perspectief. Het uiteindelijke doel is altijd om mensen (financieel) op eigen benen te laten staan. Het maatschappelijk middenveld speelt hierbij een belangrijke rol.
De gemeente Katwijk begeleidt mensen naar werk en biedt (tijdelijk) financiële ondersteuning als betaald werk niet of nog niet mogelijk is. Ook bieden we brede ondersteuning bij (dreigende) armoede en schulden en zetten we in op het voorkomen ervan; denk aan vroegsignalering bij betalingsachterstanden. Voor inwoners met een inkomen rond het sociaal minimum en net daarboven heeft de gemeente een financieel vangnet met diverse regelingen. We werken vanuit vertrouwen en onderkennen – en accepteren – de mogelijke risico's daarvan. De gemeente is trots op haar aanbod. Bij deelprogramma 6B is het aanbod nader toegelicht.

Beleidsvoornemens

In 2026 evalueren we het jongerenperspectieffonds en zetten dit bij een positieve evaluatie voort in de nieuwe bestuursperiode.
Middelen uit de algemene uitkering van het gemeentefonds zetten we in voor de bestaanszekerheid door het optimaliseren we de vroegsignalering van schulden, het indexeren de Doe Mee-regeling en door te pakken op het dempen van de armoedeval door het verstrekken van gemeentepolissen en bij te dragen aan de stichting leergeld.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Omzien naar elkaar	-90	-90	-90	-90
Bestaanszekerheid	-126	-93	-93	-93
Dekking door bijdragen, reserve of budget	126	93	93	93
Budgettair effect nieuw beleid	**-90**	**-90**	**-90**	**-90**

Deelprogramma 6A Werk

Ontwikkelingen

Onderwijs-Arbeidsmarkt

Voor inwoners in een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt is werk meer dan inkomen alleen; het biedt structuur, eigenwaarde, sociale contacten en de mogelijkheid om mee te doen in de samenleving . Een goed werkende arbeidsmarkt vraagt om een goede aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven, op alle opleidingsniveaus, van middelbaar beroepsonderwijs tot wetenschappelijk onderwijs. Daarom werken we met diverse organisaties samen om de personeelskrapte bij onze werkgevers het hoofd te bieden. In lijn met de landelijke hervorming van de arbeidsmarktstructuur is op 1 juli 2025 het Werkcentrum gestart in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland (Locaties & openingstijden | Werkcentrum Holland Rijnland. Het Werkcentrum is de doorontwikkeling van het huidige Werkcafé en is er voor iedereen met vragen over werk en scholing, voor mensen die op zoek zijn naar een (nieuwe) baan en voor werkgevers die op zoek zijn naar medewerkers.

Iedereen moet mee kunnen doen . Bij voorkeur via betaald werk, en als dat (nog) niet lukt op een andere zinvolle manier. Er staat de komende jaren veel te gebeuren . Vanuit het Rijk ligt er een opdracht om te komen tot een toekomstbestendige sociale infrastructuur . Tegelijk wordt de Participatiewet in Balans gefaseerd ingevoerd, met de grootste stap per 1 januari 2027 . Dat geeft ons ruimte om scherp te kiezen voor wat werkt. Samen met de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek werken we in een gemeenschappelijke regeling aan arbeidsparticipatie (GR KDB). De uitvoeringsorganisatie van deze GR KDB is Provalu, die voor de inwoners van de Kust-, Duin- en Bollenstreek de re-integratie naar werk verzorgt. De meerjarenvisie Provalu 2030 beschrijft de eerste stappen richting een toekomstbesteding sociaal ontwikkelbedrijf. De gemeenteraad legt daarbij de nadruk op de externe gerichtheid van de organisatie.

Transitie ontwikkelbedrijf

Ontwikkelbedrijven, zoals Provalu, staan landelijk financieel onder druk door de wijzigingen in wetgeving (afschaffing Wsw), dit heeft consequenties voor de bedrijfsvoering. Çedris geeft aan dat de financiële druk toeneemt. Het ministerie heeft daarom de opdracht gegeven om in te zetten op de transitie van de sociale infrastructuur en de positie van de ontwikkelbedrijven om te komen tot een passende en toekomstbestendige infrastructuur. Om de transitie van de ontwikkelbedrijven te realiseren heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot 2034 impulsmiddelen beschikbaar gesteld. In 2026 maken we een plan waarin we aangeven hoe we de transitie gaan inrichten en met welk tijdspad. In 2027 starten we met de uitvoering van het transformatieplan.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
6 Werk, inkomen en schulden		
6A Deelprogramma Werk		
6A-01	We zorgen voor een goed en op de verschillende doelgroepen afgestemd (passend) ondersteuningsaanbod zodat iedereen kan (blijven) meedoen.	
6A-01.1		We versterken de lokale werkgeversbenadering zodat we onze werkgevers goed bedienen met kandidaten uit Katwijk en omgeving. We benutten het regionale werkgelegenheidsaanbod. We werken aan verdere samenwerking en afstemming met ondernemers, zowel lokaal als regionaal met de arbeidsmarktregio Holland Rijnland. Daarbij zetten we in op het versterken van de werkzoekendendienstverlening in lijn met de uitgangspunten van de Participatiewet in Balans die per 1 januari 2027 voor die onderdelen in werking treedt.
6A-02	We willen de deelname van bijstandsgerechtigden op de reguliere arbeidsmarkt vergroten.	
6A-02.1		We sturen met de regionale gemeenten op de doorontwikkeling van Provalu naar een ontwikkelbedrijf dat onze inwoners op maat en effectief begeleidt naar werk. Ook zetten we in op een ontwikkeling conform de zienswijze van de raad in de meerjarenvisie Provalu 2030, waarbij de focus ligt op externe gerichtheid en toekomstbestendigheid. Hier werken we in samenwerking met Provalu aan.
6A-03	We bieden mensen die daarvoor in aanmerking komen een beschutte werkplek. Ook zetten we in op het versterken van het netwerk rond re-integratie, beschut werk en activering.	
6A-03.1		We zetten in op het versterken van het netwerk rond re-integratie, beschut werk en activering via het netwerk dat we de afgelopen periode voor de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt hebben gecreëerd.
6A-04	We versterken de samenwerking op het gebied van re-integratie met ondernemers en onderwijs.	
6A-04.1		Vanuit re-integratie participeren we actief in het project Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en de gezamenlijke actieagenda. Daarnaast werken we met deze partijen samen in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland en in het Werkcentrum. Dit is in lijn met de hervorming van de arbeidsmarkt-infrastructuur van de Rijksoverheid.
6A.04.2		We zetten in op het versterken van het netwerk rond re-integratie, beschut werk en activering via het netwerk met ondernemers en onderwijs.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Maatschappelijke agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
	Beleidskader re-integratie	19-09-2024	3438931
	Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Katwijk	29-06-2023	3110626

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Kust Duin- en Bollenstreek	6.4 Wsw en beschut werk 6.5 Arbeidsparticipatie

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**9.503**	**9.466**	**9.616**	**9.007**	**8.722**	**8.169**
Lasten	9.503	9.466	9.616	9.007	8.722	8.169
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	**308**	**242**	**277**	**277**	**277**	**277**
Toevoeging aan de reserves	335	277	277	277	277	277
Onttrekking aan de reserves	-27	-35	0	0	0	0
	9.811	**9.707**	**9.893**	**9.284**	**8.999**	**8.446**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichting	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Door een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-92			
Re-integratie Met ingang van 2027 zetten we het budget in voor versterking van de organisatie. Deze mutatie heeft een uitwerking op verschillende deelprogramma's.	L	410			
GR Kust-, Duin- en Bollenstreek De lasten voor 2027 zijn ten opzichte van 2026 voornamelijk gestegen door stijging van lonen. De daling van de lasten in de meerjarenraming is een momentopname. De stijging van de lonen in die jaarschijven is daarin nog niet verwerkt, wat gebruikelijk is bij de GR KDB-begrotingen. De ervaring leert dat de lasten bij elke nieuwe GR KDB-begroting stijgen (met name vanwege indexatie van lonen). Daar staan rijksbijdragen via circulaires tegenover.	L	-468	599	884	1.437

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Transitie Sociale infrastructuur Conform het raadsvoorstel Transitie ontwikkelbedrijven voegen we jaarlijks een bedrag van € 277.000 toe aan deze reserve. Het doel van deze reserve is vorm te geven aan een toekomstbestendige sociale infrastructuur. Als grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband GRKDB ontvangt Katwijk het impulsbudget.	T	277	277	277	277

Deelprogramma 6B Inkomen en schulden

Ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen

De Participatiewet is gericht op het bieden van bestaanszekerheid en werkgelegenheid. Een vangnet als het (l)even tegenzit hoort daarbij. Op 30 september 2025 stemde de Eerste Kamer in met het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. Dit wetsvoorstel behelst voornamelijk wijzigingen van de Participatiewet met een focus op de menselijke maat, vertrouwen en eenvoud.
De wijzigingen in het kader van dit wetsvoorstel gaan gefaseerd in tussen 1-1-2026 en 1-1-2027.
In Katwijk hebben de wijzigingen impact op zowel de uitvoering als het beleid. Een projectgroep verzorgt de implementatie; in de loop van 2026 gaan hiervoor ook voorstellen richting de raad.

Lokale ontwikkelingen

In 2026 sluiten we aan op de landelijke ontwikkeling van minder denken in systemen en meer kijken naar wat inwoners echt nodig hebben. We zien, horen en ondersteunen inwoners die dit nodig hebben en werken vanuit vertrouwen.

Veel Nederlandse huishoudens met een inkomen op en rond het sociaal minimum leven in financiële onzekerheid. De bestaanszekerheid van deze inwoners staat onder druk. Huishoudens met weinig financiële middelen kunnen vaak niet goed meedoen in de samenleving. Zij ervaren kansenongelijkheid, hebben veelal beperkte basisvaardigheden, ongunstige levensomstandigheden, chronische stress en gezondheidsachterstanden. Van onze partners horen we dat zij steeds vaker ook werkende armen tegenkomen. In de Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028 hebben we hier aandacht voor.

Omzien naar elkaar

Armoede en geldzorgen zijn niet alleen een probleem van het individu, maar een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De gemeente zorgt voor een stevig sociaal vangnet, toegankelijke regelingen en hulp die mensen daadwerkelijk bereikt, met bijzondere aandacht voor het voorkomen van problemen en het bieden van perspectief. De gemeente kan en hoeft dat niet alleen te doen. Scholen, maatschappelijke organisaties, werkgevers, verenigingen, kerken en andere partners kunnen signaleren, ondersteunen en mensen kansen bieden. En ook als samenleving hebben we een rol: door naar elkaar om te kijken, niemand aan de kant te laten staan en elkaar te helpen om mee te kunnen doen.

Bestaanszekerheid

We blijven inzetten op het verstevigen van de bestaanszekerheid van onze inwoners en op het mede mogelijk maken van hun deelname in de samenleving. We willen voorkomen dat inwoners van onze gemeente in armoede en schulden terechtkomen of blijven. Het Sociaal Wijkteam en/of onze partners signaleren in een vroeg stadium (intergenerationele) armoede en schulden. We maken die bespreekbaar, denken mee en doen een aanbod voor hulp op maat. We staan hierbij naast onze inwoners en vergroten de eigenwaarde en samenredzaamheid - gericht op een financieel gezonde toekomst. Daarbij hanteren we de menselijke maat,

zien we naar elkaar om en stellen we ons behulpzaam op. Als overheid willen we werken vanuit vertrouwen in de inwoner en de professional.

Aanpak armoede

In Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028 wordt de Katwijkse aanpak gekenmerkt door een sterke samenwerking met maatschappelijke partners, verenigd in de klankbordgroep armoede. Vanuit hun expertise ontwikkelen de partners een integrale en mensgerichte aanpak, waarbij preventie, vroegsignalering en maatwerk centraal staan in de strijd tegen armoede. We versterken de komende jaren de samenwerking tussen de Voedselbank, Voorraadkast, andere maatschappelijke organisaties en kerken om armoede te voorkomen en te bestrijden. We blijven de toegang tot menstruatieproducten en menstruele gezondheid ondersteunen.

Energiearmoede

De aanpak van energiearmoede blijft bestaan in de vorm van met name ondersteuning bij het verduurzamen van niet-energiezuinige woningen. We benutten de rijksmiddelen voor energiearmoede onverkort voor onze inwoners die het nodig hebben. In geval van (incidenteel) extreem hoge energielasten proberen we inwoners met gericht maatwerk te ondersteunen.
(Zie programma 7 voor de praktische uitwerking, taakveld 7.4 Milieubeheer en paragraaf 8 Energie en duurzaamheid voor de verdere uitwerking van de aanpak van energiearmoede.)

Vroegsignalering van schulden

Vroegsignalering van betalingsachterstanden op huur, water, energie en zorgpremie is belangrijk om schulden te voorkomen. Op basis van signalen van betalingsachterstanden door vaste lasten partners zoeken we contact met deze inwoners en doen we indien gewenst een aanbod voor ondersteuning. Het regelen van schulden verloopt via het Budget Informatiepunt in samenwerking met netwerkpartners. We optimaliseren de samenwerking met partners zoals Dunavie, Zorg en Zekerheid en energiemaatschappijen.

Armoedeval

Sinds 2026 is de inkomensnorm structureel op 130% van het sociaal minimum gesteld. We dempen vanaf 2027 de armoedeval bij inkomens tussen 130% en 140% van het sociaal minimum. De armoedeval is het fenomeen dat een toename in inkomen door op elkaar inwerkende toeslagen en minimaregelingen tot een afname in besteedbaar inkomen leidt. We veranderen het minimabeleid van een 'alles-of-niets'-systeem naar een geleidelijk afbouwend, op maat gericht systeem’. We werken vanuit drie uitgangspunten: Inwoners aan het werk helpen, inwoners ondersteunen en het bereiken van meer inwoners.

Minimaregelingen

Voor inwoners met een laag inkomen hebben we verschillende minimaregelingen. De maximale inkomensgrens voor huishoudens om deel te nemen aan de regelingen ligt in 2026 op 130% van het sociaal minimum. Voor 2027 en verder stellen we voor om bij de Doe Mee! en Stichting Leergeld regeling en de gemeentepolis een aanpassing te maken met een afbouw tussen de 130% en 140%. Voor de regeling van Jeugdfonds Sport & Cultuur en stichting Leergeld geldt dat de maximale leeftijd voor deelname 18 jaar is.

Doe Mee! regeling
In 2026 kunnen inwoners vanaf 4 jaar € 200 per jaar toegekend krijgen binnen de Doe Mee! regeling. Voor inwoners tot 4 jaar geldt een maximaal bedrag van € 100 per jaar. We indexeren de Doe Mee!-regeling vanaf 2027 eenmalig nominaal met 25% en evalueren na 3 jaar of dit weer nodig en mogelijk is. Het college is voornemens eind Q3, begin Q4, van 2026 een raadsvoorstel te versturen voor de hiertoe benodigde aanpassingen in de *Verordening Maatschappelijke Participatie (Doe Mee!) gemeente Katwijk*.

Collectieve zorgverzekering, gemeentepolis
Voor inwoners met een gemeentepolis betaalt de gemeente een premiebijdrage die afhankelijk is van de aanvullende verzekering, afgekort AV. De netto-premie voor de deelnemer bedraagt € 156,75 (AV Basis), € 175,76 (AV Standaard) of € 194,75 (AV Top) per maand. Kinderen zijn gratis meeverzekerd.

Jeugdfonds Sport & Cultuur
Binnen de regeling Jeugdfonds Sport & Cultuur kunnen kinderen tot 18 jaar een jaarlijkse bijdrage krijgen voor de contributie van sportclubs, of van cultuurclubs (inclusief muziek en dans), of een bijdrage voor het behalen van het A-diploma voor zwemmen bij Aquamar.

Stichting Leergeld
Stichting Leergeld biedt kinderen tot 18 jaar een breed aanbod van voor school benodigde spullen. Zo kunnen jaarlijks de schoolspullen- en kindpas aangevraagd worden. Binnen het primair en voortgezet onderwijs kan elke 5 jaar een (oma)fiets worden aangevraagd. Elke 3 jaar kan een gezin met een kind op het voortgezet onderwijs een refurbished laptop aanvragen. Bij kinderen tussen 7 en 18 jaar kan elke 3 jaar een gezinscomputer aangevraagd worden. Meisjes vanaf 11 jaar kunnen jaarlijks 2x een Etos Badstraat pas aanvragen voor aanschaf van menstruatieproducten.

Jongeren Perspectief Fonds
De pilot van het Jongeren Perspectief Fonds (JPF) wordt in 2026 geëvalueerd. Door middel van een maatschappelijke kosten-batenanalyse wordt onderzocht wat het project heeft opgeleverd de afgelopen drie jaar en wordt een voorstel gedaan aan het college over hoe het JPF te borgen vanaf 2027. Hier komen mogelijk extra kosten uit voort die later in het jaar, wanneer de evaluatie afgerond is, via een apart voorstel aan de raad voorgelegd wordt.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
6 Werk, inkomen en schulden		
6B Deelprogramma Inkomen en schulden		
6B-01	We verminderen de financiële kwetsbaarheid van huishoudens en vergroten de economische, educatieve en sociale zelf- en samenredzaamheid (zodat iedereen naar vermogen kan meedoen).	
6B-01.1		We voeren samen met partners de vastgestelde Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028 uit. We benadrukken het breed benaderen en integraal en preventief aanpakken van armoede en schulden. We versterken de komende jaren de samenwerking tussen de Voedselbank, Voorraadkast, andere maatschappelijke organisaties en kerken. We blijven de toegang tot menstruatieproducten en menstruele gezondheid ondersteunen.
6B-01.2		We onderzoeken de opties om een impuls te geven aan de vroegsignalering van schulden. In 2026 wordt de inzet van incidentele middelen uit de Meicirculaire 2025 geëvalueerd. We optimaliseren in 2027 de samenwerking met partners als Dunavie, Zorg en Zekerheid, Dunea en energiemaatschappijen.
6B-01.3		We indexeren de Doe Mee!-regeling vanaf 2027 eenmalig nominaal met 25% en evalueren na drie jaar of dit weer nodig en mogelijk is.
6B-01.4		We evalueren de pilot van het Jongeren Perspectief Fonds in 2026 om te beslissen of we het project structureel willen begroten na 2026. De verwachting is dat deze uitkomst positief is en er extra kosten nodig zijn om het JPF structureel te kunnen borgen. Later in het jaar, als de evaluatie is afgerond, leggen we dit via een apart voorstel voor aan de raad.
6B-01.5		We participeren in het provinciale pilotproject OV-passen voor minima met looptijd 2026-2029. In 2026 neemt het college een beslissing over de doelgroep van de OV-passen in 2027.
6B-01.6		We dempen de armoedeval bij inkomens tussen 130% en 140% van het sociaal minimum door een aantal regelingen in te zetten: Doe Mee!-regeling, collectieve zorgverzekering, Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport & Cultuur.
6B-01.8		In relatie tot het programma Cultuur en sport (deelprogramma 4B) zorgen we dat regelingen die sporten betaalbaar houden, zoals het Jeugdfonds Sport & Cultuur, goed vindbaar zijn voor inwoners die er recht op hebben.
6B-01.9		We geven de Voedselbank vóór 2027 duidelijkheid over (permanente)

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		huisvesting vanaf 2030.
6B-017		We onderzoeken de meest effectieve manier om mondzorg te bieden aan wie dat nu zelf niet kan dragen en maken daar budget voor vrij zodra die helderheid er is. Zie ook de paragraaf Mondzorgmijding in deelprogramma 4C.
6B-02	We geven uitvoering aan de brede armoedeaanpak via de Armoedeagenda. Het voorkomen en bestrijden van energiearmoede is daar onderdeel van. Hierbij houden we rekening met de financiële zelfredzaamheid van huishoudens met een laag inkomen (zie hiervoor deelprogramma 7A, taakveld 7.4 Milieubeheer en paragraaf 8 Energie en duurzaamheid).	
6B-02.1		We geven uitvoering aan de brede aanpak om energiearmoede te voorkomen en te bestrijden. Hierbij houden we rekening met de financiële zelfredzaamheid van huishoudens met een laag inkomen (zie hiervoor deelprogramma 7A, taakveld 7.4 Milieubeheer en paragraaf 8 Energie en duurzaamheid).

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
6.3	Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Katwijk 2021	27-05-2021	914977
6.3	Verordening Individuele inkomenstoeslag Katwijk 2023	29-06-2023	3110626
6.3	Verordening Maatschappelijke participatie (Doe Mee!) gemeente Katwijk	18-04-2024	3323761
6.3	Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028	16-01-2025	3519370

Verbonden partijen

Bij het deelprogramma Inkomen en schulden werken wij niet samen met verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**3.227**	**3.727**	**4.222**	**4.449**	**4.449**	**4.449**
Lasten	21.687	23.215	23.460	23.387	23.387	23.387
Baten	-18.460	-19.489	-19.237	-18.937	-18.937	-18.937
Mutaties reserves	**-75**	**-141**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-75	-141	0	0	0	0
	3.152	**3.586**	**4.222**	**4.449**	**4.449**	**4.449**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Door een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-268	0	0	0
Bijstandsverlening Via de Voorjaarsnota 2026 is het budget voor algemene bestaanskosten incidenteel voor 2026 met € 200.000 verhoogd. Dit leidt tot een positief effect ten opzichte van 2026.	L	140			
Bijstandsverlening Voor 2027-2029 ontvangt de gemeente SPUK AZWA-middelen voor vijf leefgebieden. De middelen worden als één ontschot bedrag uitgekeerd en ingezet voor de bijbehorende inspanningsverplichtingen. Kosten en baten zijn in evenwicht. We mogen niet-bestede middelen voor 70% worden overhevelen naar het volgende jaar. Vanwege fluctuaties in de rijksbijdrage is het verwachte voordeel vanaf 2027 voorzichtigheidshalve met € 300.000 verlaagd.	B	-251	-300	-300	-300
In het kader van de uitvoering van het nieuw beleid zijn diverse activiteiten met een beperkte (kleine) financiële omvang in de begroting verwerkt, waaronder 'Omzien naar elkaar' (voortzetting jongerenperspectieffonds en 'Bestaanszekerheid' (indexering Doe Mee regeling en schuldhulpverlening).	L	-117	52	52	52

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Indicator	Katwijk 2023	NL 2023	Katwijk 2024	NL 2024	Katwijk 2025	NL 2025
Banen [aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]	626,7	842,5	630,9	852,0	628,9	858,8
Jongeren met een delict voor de rechter [%]	1	1	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin [%]	3	6	3	6	n.n.b.	n.n.b.
Netto arbeidsparticipatie [%]	77	73,1	76,9	73,2	76,8	73,2
Werkloze jongeren [%]	1	2	1	2	n.n.b.	n.n.b
Personen met een bijstandsuitkering [per 10.000 inwoners]	158,6	280,7	157,1	285,2	150,6	281,2
Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]	145	191,5	109,0	203,1	120,7	217,8
Jongeren met jeugdhulp [% van alle jongeren tot 18 jaar]	13,7	13,9	13,9	14,0	13,1	13,7
Jongeren met jeugdbescherming [%]	0,9	1,1	0,8	1,0	0,9	1,0
Jongeren met jeugdreclassering [% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	n.n.b	0,3	0,1	0,4	0,2	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo [per 10.000 inwoners]	650	700	690	720	700	720

Katwijkse indicatoren

Voor dit programma zijn er geen Katwijkse indicatoren.

7 Energie, groen en milieu

Programmadoelstelling

Met dit programma werken we aan een duurzame, veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving én aan betaalbare energie voor onze inwoners. We bouwen aan een toekomstbestendig Katwijk dat kan omgaan met de gevolgen van klimaatverandering en de groei van het aantal inwoners, zonder het karakter van onze dorpen te verliezen. Daarbij zetten we in op een leefomgeving waarin wonen, werken, recreëren, natuur en gezondheid in balans zijn. Groen, water, biodiversiteit en klimaatadaptatie krijgen een prominente plek in de inrichting en het beheer van onze leefomgeving. We investeren in vergroening van wijken, de ontwikkeling van de Groene Ring Katwijk en kwalitatieve openbare ruimte die ontmoeting, beweging en gezondheid stimuleert.

Wij zetten ons in voor schone, groene, veilige en leefbare wijken en dorpen, waarin belangrijke omgevingswaarden zoals bodem, water, luchtkwaliteit, natuur, geluid, geur en veiligheid worden beschermd en versterkt. Tegelijkertijd werken we aan een toekomstbestendige openbare ruimte die bestand is tegen extremere weersomstandigheden, droogte, hitte en wateroverlast. Daarbij hebben we aandacht voor biodiversiteit, dierenwelzijn en de kwaliteit van ons landschap. De uitvoering van de Omgevingswet blijft hierbij een belangrijk vertrekpunt, evenals de actieve betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij de inrichting en ontwikkeling van hun leefomgeving.

Ook in 2027 blijft betaalbaarheid een centrale opgave. Wij zetten ons in voor het terugdringen van energiearmoede en ondersteunen inwoners bij het verlagen van hun energierekening door isolatie, energiebesparing en onafhankelijk energieadvies. De energietransitie staat voor ons in dienst van betaalbaarheid, betrouwbaarheid en draagvlak. We investeren daarom in het Energieloket, isolatieprogramma's en ondersteuning van huishoudens die dit het hardst nodig hebben. Daarnaast werken we samen met partners aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur, waaronder de aanpak van netcongestie, de realisatie van energiehubs en de voorbereiding op duurzame warmtevoorzieningen. Daarbij houden inwoners keuzevrijheid en staat betrouwbaarheid en betaalbaarheid voorop.

Wij blijven voldoen aan de wettelijke taken op het gebied van milieu, afvalstoffen, waterbeheer, riolering, klimaatadaptatie en de Wet op de lijkbezorging. Tegelijkertijd benutten wij deze taken steeds meer als kans om bij te dragen aan duurzaamheid, circulariteit, gezondheid en leefbaarheid. Afvalinzameling, waterbeheer en de inrichting van de openbare ruimte beschouwen we integraal binnen de bredere opgaven van klimaat, energie en omgevingskwaliteit.

De maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaat, energie, wonen, mobiliteit, economie, gezondheid en leefomgeving zijn sterk met elkaar verbonden. Daarom werken we integraal en gebiedsgericht. Ontwikkelingen zoals woningbouw, vergroening, bereikbaarheid en energietransitie bezien we in samenhang, zodat investeringen elkaar versterken en bijdragen aan een prettig, gezond en toekomstbestendig Katwijk.

Tegen de achtergrond van grote maatschappelijke opgaven en beperkte financiële middelen blijft het noodzakelijk om beschikbare middelen slim en doelgericht in te zetten. Daarom zetten we de ontwikkeling naar een datagedreven en gebiedsgerichte beheerorganisatie voort. Door beter gebruik te maken van data, monitoring en integraal programmeren, kunnen we investeringen beter onderbouwen, onderhoud efficiënter uitvoeren, de voorspelbaarheid vergroten en maatschappelijke meerwaarde creëren. Hiermee versterken we de leefbaarheid, beperken we overlast en verbeteren we de kwaliteit van onze openbare ruimte.

We zetten in op effectief, efficiënt én maatschappelijk verantwoord beheer. Daarbij ontwikkelen we ons verder naar een organisatie die gebiedsgericht, integraal en datagedreven werkt. Dit vraagt niet alleen om nieuwe technologie en betere informatievoorziening, maar ook om een andere manier van samenwerken, sturen en besluiten. Door de verbinding te leggen tussen beheer, beleid, gebiedsontwikkeling en maatschappelijke opgaven kunnen we beter inspelen op de groei van onze gemeente en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Beleidsvoornemens

Om meer en sneller te vergroenen is extra capaciteit nodig op het gebied van participatie en communicatie. Daarom breiden we de formatie uit met 1 fte.
We stellen voor het onderhoud van het Panbos gedurende 2 jaar onderhoudsbudget beschikbaar.
We sluiten in 2027 en 2028 laadpalen voor auto's aan. De hiervoor te verrichten vooruitbetalingen worden aan de toekomstige concessiehouders in rekening gebracht.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Groeien in het groen	-122	-122	-122	-121
Groen in de wijken	-33	-33	-	-
Onderweg naar morgen	-145	-65		
Dekking door bijdragen, reserve of budget	145	65		
Budgettair effect nieuw beleid	**-155**	**-155**	**-122**	**-121**

Deelprogramma 7A Energie, groen en milieu

Ontwikkelingen

Energietransitie

De energietransitie blijft een van de grootste opgaven voor Nederland, ook op lokaal niveau. Deze transitie is inmiddels uitgegroeid tot een opgavegericht programma, waarbij de brede gemeentelijke organisatie betrokken is. Dit programma maakt deel uit van de bredere duurzaamheidsopgave. Op verschillende hoofdthema's geven we uitvoering aan de ambities en afgesproken doelstellingen. Ook duurzame mobiliteit is een van de hoofdthema's. Voor de ontwikkelingen op het terrein van dit taakveld verwijzen we naar programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat. De acties voor subsidies om de eigen woning te verduurzamen zijn opgenomen in programma 8A Ruimte en Wonen.

Isoleren en besparen

Energie die je niet gebruikt hoef je ook niet op te wekken. Dat is goed voor je portemonnee en goed voor het milieu. Daarom richten we ons ook de komende jaren in eerste instantie op het isoleren van woningen om zo energie te besparen en als voorbereiding op de warmtetransitie. Dit helpt ook om efficiënt om te gaan met het verbruik van energie. In het energieprogramma hebben we de ambitie overgenomen uit de regionale energiestrategie (RES): 15% besparing op het energieverbruik ten opzichte van 2014. Met een Specifieke Uitkering (SPUK) van het Rijk zijn we in 2023 al gestart met het stimuleren van isoleren. De looptijd van deze SPUK loopt voor VvE's tot en met 2028. Voor grondgebonden koopwoningen vullen we de subsidies voor isolatie opnieuw aan. Hier investeren we stevig in. Door het inzetten van lokale en landelijke subsidies en leningen stimuleren we zoveel mogelijk inwoners, VvE's en maatschappelijke organisaties om hun woning of pand te isoleren en verduurzamen. Om inwoners hierbij te ondersteunen, blijft het Energieloket in 2027

geopend en kunnen inwoners hun subsidieaanvragen onder het Katwijks Isolatiefonds nog tot en met 2030 indienen (zie deelprogramma 8A) .

Naar verwachting volgt de vergunning voor het Soortenmanagementplan (SMP) begin 2027. Daarmee kunnen inwoners en Dunavie voldoen aan de eisen die gelden voor natuurbescherming door een aantal kleine maatregelen te nemen die helpen de populaties in stand te houden, bijvoorbeeld van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Zo kan het isoleren doorgezet worden en kunnen lange en vertragende ecologische onderzoeken achterwege blijven. De natuurinclusieve maatregelen worden door de gemeente bijgehouden en gemonitord in een administratiesysteem.

Duurzame warmte

We werken aan een toekomstbestendige, betaalbare en duurzame warmtevoorziening om de afhankelijkheid van aardgas en buitenlandse energie te verminderen, klimaatdoelstellingen te behalen en een stabiele energievoorziening voor inwoners en bedrijven te borgen.

Het Warmteprogramma, dat eind 2027 moet zijn vastgesteld, vormt daarbij de opvolger van de Warmtevisie en is een verplicht instrument onder de Omgevingswet. Hierin legt de gemeente vast hoe de gebouwde omgeving stapsgewijs aardgasvrij wordt gemaakt en welke kaders en beleid voor de komende tien jaar worden uitgewerkt.

Uit het in 2026 uitgevoerde haalbaarheids- en gebiedsselectieonderzoek blijkt dat collectieve warmtenetten in delen van de gemeente Katwijk kansrijk kunnen zijn. Verdere uitwerking is nodig om te bepalen waar, wanneer en onder welke voorwaarden collectieve warmte uitvoerbaar, betaalbaar en maatschappelijk aanvaardbaar is. In 2027 ligt de nadruk daarom op verdieping van de technische, financiële en maatschappelijke haalbaarheid van de meest kansrijke CBS-buurten. Bewoners, interne stakeholders en externe partners worden hierbij actief betrokken, zodat de gemeente en partners als Dunavie en Liander kunnen beoordelen of voldoende perspectief bestaat voor een volgende stap richting de tactische en uitvoerende fase.

De regionale samenwerking binnen Warmte Leidse Regio (WLR) vormt hiervoor een belangrijke basis. Samen met WLR, Firan en Energiebeheer Nederland (EBN) is in de periode 2024–2026 de oprichting van en deelname aan een regionaal publiek integraal warmtebedrijf (RPIW) verkend. In mei 2026 is deze samenwerking bekrachtigd met een samenwerkingsovereenkomst. De daadwerkelijke oprichting wordt naar verwachting in 2027 voorzien.

Ook bij gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV) zetten we stappen om de wijk van duurzame warmte te voorzien. We zoeken daarbij onder andere ook naar samenhang met een RPIW zoals hierboven beschreven (zie ook de paragraaf over de gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV)).

Grootschalige opwek

Naast energiebesparing zijn in de RES en het Energieprogramma Katwijk ook doelen gesteld voor de (lokale) opwek van energie. De ruimte voor grootschalige energieopwek is echter zeer beperkt in Katwijk. Om kansen te benutten is er een opwekstrategie opgesteld. De uitwerking van dit beleid ligt in de jaren 2026-2027, waaronder mogelijk een ondersteuningsregeling voor duurzame initiatieven.

Toekomstig energiesysteem en netcongestie

Het elektriciteitsnet in Katwijk en de regio zit vol. Daardoor is op steeds meer plekken geen ruimte voor nieuwe aansluitingen of teruglevering van opgewekte stroom. Dit raakt direct aan woningbouw, verduurzaming van bedrijven, voorzieningen en duurzame mobiliteit. Netcongestie is daarmee een bepalende randvoorwaarde voor wat we de komende jaren kunnen realiseren.

Liander en TenneT zijn verantwoordelijk voor het beheer en de uitbreiding van het elektriciteitsnet en voor de verdeling van de beschikbare netcapaciteit. Als gemeente kunnen we geen aansluitingen of transportcapaciteit garanderen en bepalen we niet wanneer het net wordt uitgebreid. We zorgen er wel voor dat onze ruimtelijke plannen en gebiedsontwikkelingen goed aansluiten op de ontwikkeling van het net. Ook reserveren we waar nodig ruimte voor nieuwe energie-infrastructuur en faciliteren we de benodigde ruimtelijke procedures en vergunningverlening.

Binnen Holland Rijnland werken we samen met netbeheerders, ondernemers en regiogemeenten aan de ontwikkeling van een toekomstbestendig energiesysteem. Naast uitbreiding van het net zijn slimme oplossingen nodig, zoals netneutrale gebiedsontwikkeling, slim laden, energiehubs en opslag. Als gemeente jagen we deze oplossingen aan, brengen we partijen bij elkaar en zorgen we voor de ruimtelijke inpassing en afstemming met de omgeving. De uitvoering is afhankelijk van de samenwerking met netbeheerders, initiatiefnemers en marktpartijen. Over de economische en woningbouwontwikkelingen gaan we in gesprek met onze inwoners en ondernemers.

Groen

We werken in 2027 verder aan één samenhangend groenblauw raamwerk voor een klimaatbestendig, biodivers en gezond Katwijk. De Groene Ring Katwijk vormt daarbij de ruimtelijke drager. Het groenbeheerplan zorgt voor beheer en kwaliteit, de blauwgroene structuren zorgen voor schoon water en klimaatadaptatie en natuurherstel en het terugdringen van stikstofuitstoot zorgen voor een betere natuurkwaliteit en meer biodiversiteit. Bomenaanplant moet zorgen voor zichtbare vergroening en leefbaarheid.

Ons doel is een buitenruimte die door vergroening bescherming biedt tegen hitte en die bijdraagt aan welzijn en biodiversiteit. Door te ontstenen en water vast te houden, vermindert vergroening ook de impact van droogte en wateroverlast. In het groenbeleidsplan 2020-2029 beschrijven we vier beleidspijlers, te weten: 1) het versterken van de biodiversiteit, 2) klimaatadaptatie, 3) het versterken van de groenstructuur en 4) het realiseren van goed groen door samenwerking met inwoners en andere belanghebbenden.

Met het in 2024 vastgestelde Groenbeheerplan 2024-2027 geven we uitvoering aan het groenbeheer. Voor een duurzame ontwikkeling van het openbaar groen investeren we de komende jaren in kwaliteit, benodigde vervanging van bomen en beplanting en in vergroening bij onderhouds- en nieuwbouwprojecten. Naast de noodzakelijke reguliere herplant planten we de komende periode jaarlijks extra bomen en vergroenen we kansrijke plekken in de openbare ruimte. We optimaliseren met de beleidsnota Kruidenbeheer 2.0 het maaibeheer en borgen het groenvolume met het kap- en groencompensatiebeleid (als onderdeel van het bomenbeleidsplan 2026-2035). Ook evalueren en vernieuwen we het groenbeleidsplan 2020-2029 met oog voor de participatie met omwonenden. We optimaliseren waar nodig de participatie en communicatie rondom onze groenopgaves vanuit het groenbeleidsplan. Particuliere initiatieven blijven we stimuleren.

Op basis van de geactualiseerde Klimaatadaptatiestrategie 2027-2031 werken we aan de doelstelling om Katwijk in 2050 zo klimaatbestendig mogelijk te hebben ingericht. Concrete doelstellingen zijn: i) een veilig en robuust Katwijk, ii) een gezond en leefbaar Katwijk om te wonen, werken en bezoeken, iii) een aantrekkelijk groenblauw netwerk (programma ‘Groenblauw verbindt!’), iv) het beschermen van kwetsbare groepen, v) het verhogen van biodiversiteit en vi) het behoud van waardevolle natuur. Hierin zit ook een belangrijke wederkerige relatie met deelprogramma 7B (riool). Wederkerig, want deelprogramma 7B (riool) beheert het grondwaterpeil en de afstroming van het regenwater. Dit is essentieel voor onder andere een aantrekkelijk groenblauw netwerk, afgestemd op de kansen in de regio. Groen en een levende bodem zorgen samen voor een beter doorlaatbare bodem. Dit draagt bij aan het voorkomen van wateroverlast.

De Kwakelwei blijft groen: we volgen het genomen raadsbesluit. We brengen de financiële consequenties en uitvoerbaarheid hiervan verder in kaart. Ook werken we aan een toekomstvisie voor het Panbos, zodat het gebied aantrekkelijk, toegankelijk en waardevol blijft voor natuur, recreatie en ontspanning.

Spelen en bewegen mag overal en is voor iedereen. De beperkt beschikbare openbare ruimte maakt dat we multifunctioneel met ruimte moeten omgaan. Ook zoeken we naar mogelijkheden voor ruime en centrale speelplekken bij gebiedsontwikkelingen. In elke kern realiseren we deze periode een nieuwe of vernieuwde speelplek.

We zetten in op de conclusies uit de evaluatie van het beweeg- en speelruimtebeleidsplan. Ouderen in beweging is een thema dat in 2027 extra aandacht krijgt.

Milieu

In Katwijk staat een duurzame, gezonde en prettige leefomgeving centraal. Voor 2027 heeft het beschermen en verbeteren van de milieukwaliteit onze hoogste prioriteit. Daarbij speelt vergroening een steeds belangrijkere rol. Een groene leefomgeving draagt niet alleen bij aan biodiversiteit en klimaatbestendigheid, maar ook aan gezondheid, sociale samenhang en het voorkomen van hittestress en wateroverlast. In lijn met het coalitieakkoord zetten we daarom in op het versterken van groen in de leefomgeving en het verder ontwikkelen van een robuuste groenblauwe structuur met de Groene Ring Katwijk als ruimtelijke drager.

Een belangrijk aandachtspunt is het terugdringen van geluidshinder door wegverkeer. We werken aan de aanleg van een geluidscherm langs de N206 en voeren gevelsaneringen uit bij woningen. Waar mogelijk combineren we deze maatregelen met vergroening, bijvoorbeeld door een groene inpassing van infrastructuur, zodat naast geluidsreductie ook wordt bijgedragen aan biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit.

In regionaal verband reageren we op de impact van de aanstaande luchtvaartherziening in 2030 op het vliegverkeer van en naar Schiphol en stemmen we de geluidmeetpunten af met de andere deelnemende gemeenten. Daarnaast werken we aan de implementatie van het instrument basisgeluidemissie, gekoppeld aan het Actieplan Geluid 2024–2029. Met dit instrument uit de Omgevingswet legt de gemeente de geluidbelasting van lokale wegen vast en monitort deze om te voorkomen dat geluidsniveaus autonoom blijven groeien. Met de Omgevingsdienst (ODWH) werken we samen aan de vaststelling van de GPP's (Geluid Productie Plafonds), het industriegeluid afkomstig van 't Heen. Ook werken we aan de verdere implementatie van de maximale geluidsniveaus uit het nieuwe Evenementenbeleid dat de gemeenteraad in maart 2026 heeft vastgesteld. Deze werkzaamheden vragen naar verwachting vanaf 2027 om structureel meer personele inzet en hogere onderzoekskosten.

De stikstofproblematiek vormt een grote uitdaging voor woningbouw en infrastructuur. De provincie Zuid-Holland heeft hierin een leidende rol (bevoegd gezag). Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet en toetsen gemeentelijke projecten vroegtijdig. Daarbij zetten we in op emissiebeperking, bijvoorbeeld door de inzet van elektrisch materieel en slimme bouwlogistiek. Ook passen we waar nodig aanvullende maatregelen en een zorgvuldige onderbouwing toe. Tegelijkertijd benutten we kansen om via vergroening en natuurontwikkeling de biodiversiteit te versterken en de kwaliteit van natuurgebieden te verbeteren, bijvoorbeeld door natuurinclusief bouwen, het versterken van ecologische verbindingen en het verder uitbouwen van groenblauwe structuren. Projecten worden hierbij ondersteund door stikstofadviseurs.

PFAS vormt een groeiende zorg. Deze milieuvreemde stof komt voor in de leefomgeving, het drinkwater en de voedselketen. De omvang van de verspreiding en de impact daarvan wordt steeds duidelijker. Katwijk zet actief in op het waar mogelijk verbieden van PFAS, onder andere via de VNG en de internationale samenwerking binnen KIMO/VNKG. Ook hebben we een projectgroep ingericht voor de PFAS-verontreiniging op voormalig vliegkamp Valkenburg, waaraan onder meer het Rijksvastgoedbedrijf, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de ODWH deelnemen. Vanuit deze samenwerking monitoren we de situatie en begeleiden we de sanering in relatie tot de gebiedsontwikkeling. Tegelijkertijd draagt het versterken van een gezonde bodem en vergroening bij aan een robuuster ecosysteem.

Om een schone en groene leefomgeving te bevorderen, investeren we in natuur- en milieueducatie. Ook in 2027 zetten we in op samenwerking met milieu- en natuurorganisaties, waarbij scholen actief worden betrokken. De samenwerking met het Natuurcentrum en museum Naturalis is formeel bekrachtigd. Dit draagt niet alleen bij aan bewustwording, maar ook aan de gezondheid van onze inwoners. Daarnaast stimuleren we betrokkenheid van inwoners bij vergroening, onder andere via participatie in groenprojecten en particuliere initiatieven. Samenwerking met milieu- en natuurorganisaties en andere kustgemeenten blijft essentieel om gezamenlijke belangen zoals natuurbehoud, veiligheid en toerisme te behartigen.

Katwijk zet actief in op de voorbereiding en uitvoering van de Europese Natuurherstelverordening via het nationale Natuurherstelplan. De gemeente ziet hierin een belangrijke kans om de kwaliteit van de leefomgeving verder te versterken en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een gezonde woonomgeving duurzaam te verbinden. Concreet betekent dit dat het areaal groen tot 2030 minimaal op het niveau van 2024 blijft en daarna verder wordt uitgebreid. Om hier tijdig op voorbereid te zijn, werkt Katwijk vanaf 2026 actief mee aan de provinciale uitwerking en de bijbehorende uitvoeringsafspraken. Daarnaast neemt de gemeente deel aan een landelijke VNG-werkgroep om kennis te delen en ervaringen uit te wisselen. Met de huidige inzet

op groenblauwe structuren, klimaatadaptatie en natuurinclusief bouwen geven we al nadrukkelijk invulling aan deze ambitie en bouwen we aan een toekomstbestendig en groen Katwijk.

Het Soortenmanagementplan (SMP) dat vanuit de isolatieopgave (energietransitie) van bestaande gebouwen is opgesteld, vormt een belangrijk instrument om natuur- en soortenbescherming te combineren met ruimtelijke ontwikkeling. In 2026 is de vergunning aangevraagd en naar verwachting treedt deze begin 2027 in werking. Hiermee organiseert de gemeente gebiedsgerichte soortenbescherming aan gebouwgebonden beschermde soorten en neemt zij verantwoordelijkheid voor ecologisch onderzoek en monitoring. Tegelijkertijd wordt het voor inwoners en ontwikkelaars sneller en goedkoper om projecten uit te voeren, doordat procedures efficiënter worden ingericht, met waar nodig compenserende en mitigerende maatregelen. Dit vraagt naar verwachting vanaf 2027 om structureel meer personele inzet en hogere beheerkosten.

Tot slot staat Katwijk voor een grote woningbouwopgave. Deze opgave realiseren we de komende jaren duurzaam met extra aandacht voor circulariteit, verantwoord materiaalgebruik en biodiversiteit. Verstedelijking moet daarbij hand in hand gaan met vergroening, waarbij groen wordt ingezet als sturend principe in gebiedsontwikkeling en bijdraagt aan een toekomstbestendige, klimaatadaptieve leefomgeving met voldoende ruimte voor natuur, recreatie en ontmoeting.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
7 Energie, groen en milieu		
7A Energie Groen en milieu		
7A-01	Samenwerken met de regio Holland Rijnland aan de gemeenschappelijke ambities om in 2050 energieneutraal te zijn.	
7A-01.1		Het huidige Energieakkoord Holland Rijnland 2017-2025 wordt herzien. Door de regionale inzet op energiebesparing, duurzame energieopwekking en het faciliteren van de warmtetransitie en innovatie, verwachten we een belangrijke bijdrage leveren aan de regionale ambitie. Omdat opwek, afname en transport van energie niet ophoudt bij de gemeentegrens, werken we hierin samen met de regio en haar stakeholders. Naar verwachting zal het nieuwe energieakkoord in september 2027 worden vastgesteld.
7A-02	15% energie besparen binnen de gebouwde omgeving in 2030 ten opzichte van 2014.	
7A-02.1		We zetten bestaande acties rondom energiebesparing voort en versterken deze zo mogelijk. Bij het Energieloket kunnen bewoners zich laten informeren en adviseren over de mogelijkheden om hun woning te isoleren en verduurzamen. Daarnaast trekken energieadviseurs de wijken in om inwoners persoonlijk te adviseren over verduurzamingsmogelijkheden. Ze geven huis-aan-huisadvies en delen informatie uit op centrale locaties in de gemeente. Ook kunnen inwoners een huisbezoek inplannen met een energieadviseur. De energieadviseur kan een ronde door de woning maken en zo advies op maat geven.
7A-02.2		We werken samen met Dunavie om inwoners te helpen energie te besparen. Jaarlijks wordt dit in prestatieafspraken vastgelegd.
7A-02.3		We benutten de rijksmiddelen voor energiearmoede onverkort voor onze inwoners die het nodig hebben. In afstemming met Dunavie continueren we de wijkgerichte ondersteuning
7A-02.4		Naast het inzetten op besparingen door isolatie bij huishoudens willen we energiebesparing stimuleren bij bedrijven. We werken samen met bedrijven en ondernemingen voor het verduurzamen van bedrijfspanden en bedrijventerreinen. Daarvoor heeft het vorige college onder meer het actieplan Verduurzaming 't Heen vastgesteld en werken we samen met PMK. We bieden bedrijven en maatschappelijke instellingen energiescans aan via de PZH, zodat zij inzicht krijgen in het energieverbruik en de besparingsmogelijkheden van hun pand. We werken aan een toekomstbestendige laadinfrastructuur als onderdeel van duurzame mobiliteit. Zie daarvoor programma 2.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
7A-03	Energie: duurzame warmte. Een toekomstbestendige, betaalbare en duurzame warmtevoorziening voor alle bewoners en bedrijven.	
7A-03.1		We breiden het Energieloket uit, zodat onafhankelijk en eerlijk energieadvies dichter bij inwoners in de wijk beschikbaar is en het loket ook vragen over de warmtetransitie kan beantwoorden.
7A-03.2		We zitten actief aan tafel bij Warmte Leidse Regio en zetten in op een warmtenet waarbij prijs en draagvlak voor inwoners doorslaggevend zijn.
7A-03.3		We zetten de voorbereiding op de warmtetransitie door te starten met de participatie rond het nieuwe warmteprogramma. In 2027 vindt het toetsingsmoment plaats zoals afgesproken in de gemeenteraad.
7A-03.4		Keuzevrijheid blijft. Een warmtenet kan voor sommige wijken de beste oplossing zijn, maar inwoners houden ruimte voor alternatieven.
7A-04	Energie: grootschalige opwek; doelstellingen 2030 vanuit RES 1.0 behalen, uitvoering Energieprogramma Holland Rijnland.	
7A-04.1		We stimuleren de aanleg van zonnepanelen op grote daken. Dit doen we onder andere door kansrijke grootdakeigenaren te informeren en activeren om hen aan te zetten tot het plaatsen van zonnepanelen . Ook ondersteunen wij lokale initiatieven, vooral met kennis en mogelijk (opstart)financiering. We faciliteren initiatieven voor solar carports en het delen en opslaan van energie
7A-04.2		We werken samen met de Katwijkse Energiecoöperatie om energieprojecten te realiseren voor lokale inwoners.
7A-04.3		Deze periode nemen we een besluit over solarcarports. Voor het definitieve besluit brengen we de investerings- en exploitatiekosten in kaart. Het eerste aandachtsgebied is het Valkenburgse Meer. Dit is nog wel afhankelijk van lopende onderzoeken en gesprekken met stakeholders. We zoeken uit wat nodig is om het parkeerterrein bouwklaar te maken.
7A-05	Een toekomstbestendig en robuust energiesysteem dat ruimte biedt aan de ontwikkelingen en ambities van Katwijk en de regio Holland Rijnland en waarbij netcongestie wordt voorkomen	
7A-05.1		We zetten actief in op de regionale actieagenda Energiesysteem en netcongestie. De actieagenda draagt bij aan het voorkomen en beperken van netcongestie en aan de voortgang van lokale en regionale woningbouwambities, economische ontwikkelingen en mobiliteitsopgaven. We stimuleren netneutrale woonwijken door vanaf het begin van een gebiedsontwikkeling rekening te houden met de beschikbare netcapacitiet. Samen met de ontwikkelaars stemmen we energiegebruik, lokale opwek, opslag en slim laden op elkaar af. We werken actief mee aan de pilot rond netbewust laden, zodat de beschikbare netcapaciteit zo slim mogelijk wordt benut. De voortgang monitoren we lokaal en in regionaal verband.
7A-05.2		Om de problematiek rond netcongestie op korte en lange termijn aan te pakken, nemen we deel aan verschillende regionale trajecten om het energiesysteem in onze regio te programmeren en om netcongestie op lange termijn te voorkomen, zoals ESAP van Liander, pMIEK en de trajecten van de RES-regio Holland Rijnland. We werken samen met de netbeheerders aan de realisatie van nieuwe onderstations in Oegstgeest of Rijnsburg en brengen de ruimtelijke, bestuurlijke en maatschappelijke randvoorwaarden tijdig in beeld.
7A-05.3		Het netwerk van de netbeheerder moet verzwaard, uitgebreid en slimmer worden, onder andere door capaciteitsvergroting van lokale en regionale onderstations en uitbreiding van het aantal middenspanningsruimtes. We maken scherpe keuzes over de inpassing van nieuwe transformatorhuisjes. Omdat deze voorzieningen noodzakelijk zijn voor woningbouw, bedrijvigheid, verduurzaming en laadinfrastructuur, nemen we de verantwoordelijkheid om hiervoor passende locaties te vinden, in goede afstemming met de omgeving. We blijven hierover in nauw contact met de netbeheerder en nemen deel aan

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		de regionale taskforce Netcongestie.
7A-05.4		We hebben de ambitie om meer energiehubs op bedrijventerreinen te realiseren, voortbouwend op het huidige energiehubinitiatief in ’t Heen. Dat heeft een positief effect op netcongestie en geeft ondernemers ruimte om te blijven groeien. Samen met ondernemers, parkmanagement, netbeheerders en regionale partners verkennen we waar lokaal opwekken, delen, opslaan en slim gebruiken van energie mogelijk is en welke gemeentelijke inzet daarvoor nodig is.
7A-06	Energie duurzaam mobiliteitssysteem (zie programma 2 en paragraaf Duurzaamheid).	
7A-07	Leefbare wijken die schoon, groen en veilig zijn met maximale betrokkenheid en inzet van onze inwoners en ondernemers door: • een groene buitenruimte die beter bestand is tegen weersextremen en de nadelige consequenties daarvan zoals: wateroverlast, hittestress, droogte en overstromingen; • een groene buitenruimte met kwalitatief hoogwaardig groen op de juiste plek met de juiste onderhoudskwaliteit, om daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan de versterking van de lokale biodiversiteit, een prettige woonomgeving en het welbevinden van de Katwijkse inwoners. Dit betekent dat groen moet bijdragen aan de bestaande hoofdgroenstructuur en groenblauwe verbindingen tussen de onze dorpen, het duinlandschap en bestaande natuurgebieden (waaronder de Groene Ring Katwijk, zie 7B-1.11). We streven naar een duidelijk herkenbare gemeentelijke (Katwijkse) lijn qua inrichting en instandhouding van de groenelementen (gras, bomen, heesters en dergelijke) en een doelmatig en planmatig beheer. We beogen hiermee een belangrijke bijdrage aan de versterking van de groenstructuur, de lokale biodiversiteit en een prettige woonomgeving voor onze inwoners. groene samenwerking. Bij het uitvoeren van groenprojecten stellen we omgevingsparticipatie als belangrijke randvoorwaarde. Door de omgeving actief te betrekken bij deze projecten, versterken we bewustwording voor het belang van goed groen. Inzet is om inwoners en ondernemers te stimuleren om ook het eigen terrein groener te maken. Daarbij hanteren we een jaarplanning en werken we actief samen met onze samenwerkingspartners binnen de gemeente Katwijk. Zo blijven we inwoners uitdagen en vragen om plekken aan te rijken voor vergroening.	
7A-07.01		We analyseren de jaarlijkse bomenbalans om het groenvolume voor de lange termijn te borgen. We werken vanuit het kap- en groencompensatiebeleid, als onderdeel van het geactualiseerde bomenbeleidsplan dat in 2026 is voorgelegd.
7A-07.02		We geven uitvoering aan het in 2024 vastgestelde groenbeheerplan, dat loopt tot 2027. Dit plan omvat een totaaloverzicht van areaal en benodigde middelen. Door het plan uit te voeren, brengen we de komende jaren de basis op orde en werken we aan een prettige, veilige en groene leefomgeving. We borgen de groenkwaliteit conform het vastgestelde groenbeheerplan en voldoen aan de zorgverplichtingen door het onderhoud uit te voeren. In 2027 actualiseren we het groenbeheerplan voor de volgende vier jaar (2028-2031).
7A-07.03		Op basis van de evaluatie ‘Ecologisch maaibeheer 2021’ is in 2024 de uitwerking van het maaibeleid van start gegaan. Door het in 2025 vastgestelde maaibeleid (beleidsnota Kruidenbeheer 2025-2035) houden we het operationele deel van het beheer aan bermen en gazons optimaal en dragen we bij aan biodiversiteitsbevordering en reductie van probleemsoorten. We passen ecologisch beheer toe op plekken waar het kan, in samenwerking en afweging met andere functies van de openbare ruimte.
7A-07.04		Via jaarlijkse vervangingen – conform vigerend beleid – versterken we het openbare groen, verhogen we biodiversiteits- en natuurwaarden en richten we de buitenruimte klimaatadaptief in, onder meer door: • benodigde groenrenovaties tot uitvoering te brengen; • maaibeheer uit te voeren op grond van het maaibeleid; • invasieve exoten conform regelgeving te bestrijden en daarmee plant- en diersoorten die hier al leven te beschermen;

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		• ecologisch beheer bij te stellen en in te zetten op het aanbrengen van inheemse en gebiedseigen soorten; • periodiek de groenkwaliteit te monitoren en op basis van prioritering en operationele uitvoering de groenkwaliteit te borgen.
7A-07.05		Het bomenbestand verduurzamen we door: • boombehoud voorop te stellen bij uitvoering van werkzaamheden. Is boombehoud niet haalbaar, dan passen we het uitgangspunt toe van een-op-een herplanten. Als dit niet mogelijk is, maken we gebruik van een groencompensatieplan. We onderzoeken de mogelijkheid tot het instellen van een groencompensatiefonds; • het herijkte bomenbeleidsplan tot uitvoering te brengen tot 2035; • de komende periode jaarlijks waar mogelijk extra bomen te planten, naast de reguliere (her)plant; • bij soortkeuze rekening te houden met zoveel mogelijk inheemse en gebiedseigen boomsoorten. Als bomen niet toepasbaar zijn, onderzoeken we duurzame vergroeningsmaatregelen; • bij iepziekte in te zetten op vervanging om verspreiding van deze ziekte zoveel mogelijk te voorkomen; • bij boomvervangingen volgens de uitvoering van het Groenbeheerplan 2024-2027 koppelkansen te benutten en daarmee uitvoering te geven aan de gestelde beleidskaders, waaronder het Groenstructuurplan 2021-2030; • boomonderhoud frequent uit te voeren en daarmee de kwaliteit duurzaam te borgen.
7A-07.06		Bij ruimtelijke advisering sturen we specifiek op verbetering van de groenkwaliteit- en duurzaamheidsdoelstellingen (conform het groenstructuurplan, groenbeheerplan, groenblauwe verbindingen en de klimaatadaptatiestrategie), als integraal onderdeel van andere disciplines.
7A-07.07		We betrekken bewoners, ondernemers en organisaties actief wanneer groenwerkzaamheden of integrale projectuitvoeringen (IGA) in hun leefomgeving plaatsvinden of bij andere directe belangen. Inwoners kunnen via de gemeentelijke website een groensuggestie doen. Ook door de realisatie van geveltuinen en de mogelijkheid om rotondes te adopteren geven we hier uitvoering aan.
7A-07.08		We versterken de samenwerking met organisaties als operatie Steenbreek, Groene Cirkels Bijenlandschap, Bewust aan de Kust, Dunavie en de wijkraden voor meer bewustwording van het belang van groen. Zo willen we onze inwoners, ondernemers en organisaties stimuleren tot een groenere invulling van hun tuinen en terreinen. We stellen samen met deze partijen een jaarlijkse activiteitenplanning 'Katwijk kleurt groener' op om de groene mindset bij inwoners te vergroten.
7A-07.09		Naar aanleiding van de motie Natuurinclusief bouwen hebben we in 2025 een beleid vastgesteld voor duurzaam bouwenbeleid, waarvan natuurinclusief bouwen onderdeel is. We verwezenlijken de ambitie door het verstrekken van informatie en door samen te werken met diverse partijen in de gemeente.
7A-07.10		Bij projectuitvoering in de openbare ruimte planten we hoogwaardig groen duurzaam aan, onder andere op de locaties Voorstraat, Koningin Julianalaan, Meeuwenlaan (Katwijk aan Zee), ‘t Joght (Valkenburg), Cleijn Duin (Katwijk aan den Rijn), Koraal en omgeving (Katwijk Noord) en de Zeeheldenbuurt (Rijnsburg). Hierbij werken we samen met andere disciplines (‘werk met werk maken’). Zo benutten we bij de uitvoering van wegonderhoud vergroeningskansen (zie ook 2.1 Verkeer en vervoer en 2.3 Projecten planmatig onderhoud). Om draagvlak te creëren voor verandering, betrekken we bewoners bij groenwerkzaamheden in hun leefomgeving.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
7A-08	Een goed gebruik van speelplekken en meer in beweging, door sporten en spelen in de buitenruimte. In dat kader richten we speelplekken meer in als beweegplek, zo mogelijk ook voor volwassenen. Het thema in 2026 en 2027 is om ouderen meer in beweging te krijgen.	
7A-08.1		We moderniseren en breiden beweeg-, speel- en sportplekken uit (inclusief de aandacht voor gebruik door volwassenen): • In 2027 geven we vanuit reguliere middelen uitvoering aan de beleidsdoelstellingen conform de tussenevaluatie, met oog voor toegankelijkheid. Bij grote speelplekken houden we bijvoorbeeld rekening met kinderen en jongeren met een beperking aan de hand van de richtlijn 100% welkom, 70% bereikbaar en 50% bespeelbaar. In 2026 start de uitvoering van de werkzaamheden voor een nieuwe sport- en speelplek in Rijnsburg. • In 2027 wordt de aanleg van de sport- en speelplek Evertsenstraat in Rijnsburg afgerond. • We hebben in 2026 en 2027 extra aandacht voor het thema ouderen in beweging. We houden schoolpleinen zo veel mogelijk openbaar toegankelijk, zodat kinderen ook na schooltijd kunnen spelen, mits dit haalbaar is in verband met overlast en beheer.
7A-08.2		Het vervangen van verouderde speeltoestellen volgens het beheersysteem, waarbij we rekening houden met de beleidsuitgangspunten. In 2027 vernieuwen we onder andere de Jan Wildschutstraat, Monetstraat en Collegiantenstraat. De vervanging van sportkooi en kunstgrasmat Frankenburg naast speeltuin Valkenburg wordt voorbereid. Ook de vervanging van de speeltoestellen in de Dorpsweide wordt voorbereid. Jaarlijks inspecteren we alle speeltoestellen om het beheersysteem actueel te houden.
7A-09	Milieu: natuur- en milieueducatie We intensiveren de samenwerking met natuur- en milieuorganisaties en de gezamenlijke milieubelangen met andere kustgemeenten.	
7A-09.1		Het stimuleren van natuur- en milieueducatie voor een schone en groene leefomgeving is belangrijk en verbetert ook de gezondheid van inwoners. In 2027 continueren we de samenwerking met milieu- en natuurorganisaties, zoals Naturalis en het Natuurcentrum. Het platform 'Verwonder om de Hoek' biedt scholen natuur- en milieueducatie aan. Via de stichting KIMO/VNKG werken we samen met andere kustgemeenten en overheden om onze gedeelde milieubelangen (natuur, veiligheid en toerisme) langs de kust beter te behartigen. Het KIMO/VNKG is betrokken bij het secretariaat van het verlengde Kustpact 2026-2030 en organiseert de Nederlandse Kustdagen.
7A-10	Milieu: omgevingswet. We harmoniseren het lokale beleid met de uitgangspunten van de Omgevingswet.	
7A-10.1		We verwerken de zogenoemde bruidsschat van provinciale en rijksregels uit de Omgevingswet in ons beleid en de uitvoering daarvan. Daarbij werken we verder uit welke taken door de gemeente worden uitgevoerd en welke onderdeel uitmaken van het werkpakket van de Omgevingsdienst West-Holland. De actualisatie van deze regels in het Omgevingsplan Katwijk is gestart in de wijk Hoornes. In 2027 werken we deze uit voor de bedrijventerreinen en centrumgebieden.
7A-11	We werken aan het verminderen van geluidshinder door wegverkeer. We zetten de werkzaamheden voor gevelsanering aan woningen voort. We onderzoeken de impact van de aanstaande luchtruimherziening op het vliegverkeer van en naar Schiphol op onze regio.	
7A-11.1		Samen met de provincie Zuid-Holland werken we aan de realisatie van een geluidsscherm langs de N206 ter hoogte van Cleijn Duin. We ronden het lopende Rijksprogramma voor geluidssanering af voor woningen die hinder ondervinden van wegverkeerslawaai. Daarnaast brengen we

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		woningen die tot nu toe buiten het programma vielen alsnog in beeld, zodat ook deze kunnen worden opgenomen in een saneringstraject. Via het regio-overleg Schiphol (cluster Zuidwest) zijn we actief betrokken bij de nationale luchtruimherziening. Daarbij zetten we ons in om de gevolgen voor onze leefomgeving zoveel mogelijk te beperken. Een mogelijke toename van het vliegverkeer boven onze regio kan leiden tot extra geluidhinder voor inwoners en tot knelpunten bij woningbouwontwikkelingen als geluidsnormen onder druk komen te staan. Daarom behartigen we actief de belangen van Katwijk in dit traject.
7A-12	Milieu: duurzaam bouwen. De vastgestelde ambitie voor duurzaam bouwen passen we toe met extra aandacht voor circulariteit/materiaalgebruik en biodiversiteit.	
7A-12.1		Nieuwbouw- en renovatie/isolatieprojecten tonen hun duurzaamheidsprestaties met GPR Gebouw. Dit instrument zetten we in voor inzicht in duurzaamheid van gebouwen (zie paragraaf 8, Duurzaamheid).
7A-12.2		Met het Soortenmanagementplan (SMP) borgen we de wettelijke bescherming van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen, zodat woningisolatie geen vertraging oploopt door ecologisch onderzoek of vergunningprocedures. Naar verwachting zal in de loop van 2027 de omgevingsvergunning voor het SMP worden verleend. Met deze gemeentebrede vergunning hoeven inwoners voorafgaand aan isolatiemaatregelen geen individueel ecologisch onderzoek meer te laten uitvoeren. In plaats daarvan volstaat het treffen van een aantal voorgeschreven, kleinschalige beschermingsmaatregelen. We monitoren de populaties van beschermde soorten en treffen waar nodig natuurvriendelijke maatregelen om deze in stand te houden. Daarnaast zien we erop toe dat initiatiefnemers passende beschermingsmaatregelen nemen en werkzaamheden uitvoeren volgens de geldende ecologische werkprotocollen.
7A-13	Milieu: stikstof. De aanscherping van de stikstofregelgeving heeft direct effect op onze projecten. We kiezen voor een proactieve aanpak.	
7A-13.1		Projecten kunnen doorgang vinden zolang deze passen binnen de geldende wet- en regelgeving en er passende oplossingen beschikbaar zijn. Per project beoordelen we welke maatregelen mogelijk zijn om de stikstofuitstoot te beperken, bijvoorbeeld door de inzet van emissiearm of elektrisch materieel en door toepassing van saldering. We volgen de ontwikkelingen rond het stikstofdossier nauwgezet en ondersteunen projecten met specialistische stikstofexpertise. Daarnaast bereiden we een brede impactanalyse voor. Zodra meer duidelijkheid bestaat, hebben we inzicht in de gevolgen voor Katwijk en de rol die de gemeente daarbij kan en wil vervullen.
7A-14	De volle omvang van de PFAS-verspreiding begint zich sinds enkele jaren te ontvouwen bij gemeente en media. Er is geen duidelijk normen- of handelingskader, terwijl snelheid is geboden vanwege de toenemende media aandacht en bezorgdheid bij bewoners.	
7A-14.1		Via de PFAS-werkgroep van KIMO International zetten we ons actief in voor het verder terugdringen en uiteindelijk verbieden van het gebruik van PFAS. Daarmee dragen we bij aan de bescherming van mens, milieu en de kwaliteit van onze mariene en kustomgeving. Daarnaast monitoren en begeleiden we de sanering van de PFAS-verontreiniging op het voormalig vliegkamp Valkenburg, zodat de risico's voor de leefomgeving worden beperkt en de locatie geschikt blijft voor toekomstige ontwikkelingen.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Omgevingsvisie Katwijk	07-10-2021	27821
	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
	Strategische duurzaamheidsagenda	11-02-2021	1646619
5.7	Groenbeleidsplan 2020-2029	12-03-2020	1552693
5.7	Groenstructuurplan 2021-2030	07-10-2021	9534
5.7	Beweeg- en speelruimtebeleidsplan 2020-2030	13-02-2020	1508571
7.4	Klimaatadaptatie strategie en uitvoeringsagenda 2021-2026	07-10-2021	42341
7.4	Energieprogramma 2024-2027	20-06-2024	3334642
7.4	Warmtevisie 2022-2026	18-11-2021	76107
7.4	Regionale energiestrategie 1.0	24-06-2021	1907184
7.4	Ondersteuningsprogramma RES	01-02-2022	2783609
7.4	Duurzaamheidsagenda	20-04-2017	842622
7.4	Strategische duurzaamheidsagenda	11-02-2021	1646619
7.4	Beleidsnota Kruidenbeheer 2025-2035	15-01-2026	3632738

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Omgevingsdienst West-Holland	7.4 Milieubeheer
GR Holland Rijnland	7.4 Milieubeheer

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**7.613**	**10.915**	**11.063**	**11.226**	**11.316**	**11.631**
Lasten	10.419	12.883	12.420	12.032	12.122	12.437
Baten	-2.806	-1.968	-1.357	-806	-806	-806
Mutaties reserves	**-582**	**-100**	**-104**	**-64**	**-64**	**-64**
Toevoeging aan de reserves	153	23	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-735	-122	-104	-64	-64	-64
	7.031	**10.816**	**10.959**	**11.162**	**11.253**	**11.568**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	102	407	407	407
Kapitaallasten Als gevolg van wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	-108	-200	-305	-580

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Geluidsaneringsprojecten Er is een budget van € 200.000 overgeheveld van 2025 naar 2026 voor de uitvoering van geluidwerende voorzieningen van het project Sandtlaan/Oegstgeesterweg. Dit is een voordeel voor 2027.	L	230			
Geluidsaneringsprojecten De uitvoeringslasten worden volledig gedekt door een bijdrage van het Rijk. Dit is een nadeel voor 2027.	B	-230			
Milieubeheer - Omgevingsdienst West Holland Door indexatie van de bijdrage aan de omgevingsdienst ontstaat er een nadeel ten opzichte van eerdere jaren.	L	-48	-38	-77	-117
Warmtetransitie - werken diensten door derden In 2026 is er een budget van € 150.000 beschikbaar vanuit het restant incidentele middelen van het Rijk (Spuk CDOKE) voor werkzaamheden van een adviesbureau ten behoeve van het planMER warmteprogramma. Dit betekent een voordeel voor 2027.	L	140	40	40	40
Energietransitie - werken diensten door derden Voor de jaren 2023-2025 heeft het Rijk incidentele middelen beschikbaar gesteld (Spuk CDOKE). Deze mogen worden besteed tot en met 2027. Het restant van deze middelen, voor 2026 en 2027 € 130.000, gebruiken we voor externe expertise ten behoeve van netcongestie en het energieprogramma 2024-2027. Dit betekent een voordeel vanaf 2028.	L	-3	130	130	130
Energietransitie - aanpak energiearmoede In 2026 is budget van € 141.000 beschikbaar vanuit Rijksmiddelen voor de aanpak van energiearmoede. Dit is een voordeel voor 2027.	L	141			
Energietransitie - bijdragen Rijk (Spuk CDOKE en energiearmoede) In 2026 zijn incidentele bijdragen vanuit het Rijk begroot van € 817.000 en in 2027 van € 511.000. Dit is een nadeel voor 2027 en verder.	B	-306	-511	-511	-511

Deelprogramma 7B Riool, afval en begraven

Ontwikkelingen

Een goed groenblauw netwerk is een keiharde voorwaarde voor het realiseren van woningbouw. Het netwerk draagt bij aan een aantrekkelijke groene leefomgeving, een klimaatbestendige gemeente, droge voeten en de reductie van hittestress. Mede door klimaatverandering (stortbuien) is er een risico op toenemende vervuiling van het zwemwater door rioolwater. De klimaatadaptatiestrategie (2027- 2031) en het integraal Water Ketenplan 2026-2030 (iWKP) vormen de beleidsmatige basis voor ons handelen hierin (zie ook paragraaf 4 en 8). Het realiseren van een klimaatbestendige en aantrekkelijke groene leefomgeving doen we samen met deelprogramma 7A Groen en taakveld Wegen. Het iWKP omvat de gehele regionale waterketen: van

drinkwaterbron tot afvalwaterzuivering van de gemeenten. Het iWKP geeft een gebiedsgerichte benadering met het oog op klimaatverandering en duurzaamheid en een integrale kijk op riolering, oppervlaktewater en grondwater. De financiële dekking vinden we in de rioolheffing.

Heel Nederland voldoet op dit moment niet aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Hoewel de gemeente geen bevoegd gezag is, toetst het Hoogheemraadschap van Rijnland de watervergunning vanaf 2027 aan de KRW-doelen. Het risico bestaat dat daardoor de watervergunningen niet verleend kunnen worden of zelfs worden ingetrokken. De omvang van dit risico is nog onvoldoende inzichtelijk.

Naar verwachting zullen de waterkwaliteitsbeheerders (Rijk en hoogheemraadschap) het beleid ten aanzien van waterkwaliteit de komende jaren aanscherpen. De emissie vanuit de riolering naar het oppervlaktewater moet omlaag. De gemeente Katwijk anticipeert hierop door bestaand gebied te ontlasten door mee te liften op de aanleg van de afvalwaterstructuur van Valkenhorst naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie Katwijk én door foutaansluitingen op de hemelwaterriolering op te sporen en op te lossen. Dit komt ook de zwemwaterkwaliteit bij de stranden ten goede. Daarnaast zetten we in op regionale samenwerking om de zwemwaterkwaliteit bij de stranden te verbeteren.

Recent is op initiatief van gemeente Katwijk bestuurlijk met de gemeenten uit de Bollenstreek en Leidse Regio en met het hoogheemraadschap afgesproken om samen een gebiedsproces op te starten om de waterkwaliteit te verbeteren voor zwemwater én als voorwaarde voor de natuur (KRW). De maatregelen worden opgenomen in het Stroomgebiedsplan Rijn-West van 2028-2034.

Schone stromen en minder restafval
Het Grondstoffenbeleidsplan 2026–2030, vastgesteld in februari 2026, beschrijft de koers van de gemeente Katwijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en grondstoffen in de periode 2026–2030. Het plan richt zich op drie hoofddoelen: 1) het optimaal scheiden van afval- en grondstofstromen, zodat de hoeveelheid restafval afneemt en de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen verbetert, 2) het bieden van een betrouwbare en toegankelijke dienstverlening aan inwoners en 3) het beheersen van de kosten van afvalinzameling en -verwerking. Concreet streeft de gemeente ernaar om in 2030 de hoeveelheid grof- en fijn restafval terug te brengen tot maximaal 80 kilogram per inwoner per jaar. Een ander doel is om een recyclingpercentage van 65% te realiseren, berekend volgens de Europese rekenmethode (EU-telling).

Sinds 2025 bestaat de afvalstoffenheffing binnen de gemeente uit een vast en een variabel tarief. Het variabele tarief, ook wel het restafvaltarief genoemd, biedt inwoners een extra financiële prikkel om de hoeveelheid restafval te verminderen en afval beter te scheiden. Voor specifieke situaties zijn aanvullende regelingen beschikbaar, waaronder de luierregeling, de regeling voor medisch afval en de mogelijkheid tot (gedeeltelijke) kwijtschelding van de afvalstoffenheffing.

Toekomstbestendigheid milieustraat
Het aantal bezoekers aan de milieustraat is de afgelopen jaren sterk toegenomen en heeft in 2025 de ontwerpcapaciteit overschreden. Tegelijkertijd is het aantal afzonderlijk in te zamelen afval- en grondstofstromen gegroeid en hebben ontwikkelingen, zoals de invoering van het restafvaltarief, geleid tot een verdere toename van het gebruik van de milieustraat. Hierdoor neemt de druk op zowel de dienstverlening aan inwoners als de uitvoering door medewerkers toe. Om de milieustraat toekomstbestendig te maken, onderzoeken we welke maatregelen op korte, middellange en lange termijn nodig zijn. Daarbij kijken we ook naar de huidige regionale samenwerking met de gemeente Noordwijk en de mogelijkheden voor een verdere doorontwikkeling van de milieustraat.

Gedragsverandering
De komende jaren richt de gemeente zich op het verder verbeteren van de dienstverlening rondom afval- en grondstoffeninzameling. Daarbij zetten we actief in op het verstrekken van duidelijke en toegankelijke informatie over afvalscheiding, het vergroten van de bewustwording over het belang van hergebruik en recycling en het verbeteren van de toegankelijkheid van inzamelvoorzieningen voor inwoners met een fysieke beperking. Daarnaast zetten we in op maatwerk voor specifieke doelgroepen, het optimaliseren van inzamelroutes en -locaties en het periodiek meten van de klanttevredenheid, zodat de dienstverlening waar nodig kan worden aangepast aan de behoeften van inwoners.

Nieuwe grondstoffenstation Voorhout
Op regionaal niveau werken de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek aan het vernieuwen van het overslagstation in Voorhout. De vernieuwing bevindt zich momenteel in de vergunningen- en onderzoeksfase. Door aanvullende onderzoeken en bezwaren vanuit de omgeving heeft het project vertraging opgelopen. De ingebruikname wordt momenteel niet eerder dan begin 2029 verwacht. In de tussentijd investeren we in het onderhoud van de bestaande installatie om de continuïteit van de afvaloverslag te waarborgen.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
7 Energie, groen en milieu		
7B Riool, afval en begraven		
7B-1	We willen met ons rioleringsbeheer en een gebiedsgerichte aanpak bijdragen aan de volgende maatschappelijke doelen: • goede volksgezondheid door het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater en regenwater; • droge voeten en droogtebestrijding door structureel te hoge en te lage grondwaterstanden en instromend regenwater zoveel mogelijk te voorkomen. De vastgestelde klimaatadaptatiestrategie met het handelingsperspectief 'voortvarend' geeft de kaders aan; • een aantrekkelijke leefomgeving en goede milieukwaliteit door het afkoppelen van regenwater van het riool, waardoor de vuilemissie naar het oppervlaktewater vermindert. Specifiek voor de verbetering van de omgevingskwaliteit in relatie tot gezondheid is de aanpak en controle van de (zwem)waterkwaliteit, met name op de stranden; verbeteren van de bedrijfsvoering ten aanzien van kwetsbaarheid, kennis, kosteneffectiviteit en informatiebeheer binnen de gemeente Katwijk om snel te kunnen reageren op afwijkingen in het systeem en om de kosten voor inwoners en bedrijven te beheersen.	
7B-1.01		In combinatie met activiteiten rond groen en wegen reduceren we hittestress, (grond)wateroverlast en droogte. Dat doen we door regenwater af te koppelen en vertraagd af te voeren bij de volgende projecten: Voorstraat, Meeuwenlaan, Remisestraat, Nachtegaallaan (Katwijk aan Zee); Nassaudreef, Graaf Lodewijksdreef, Prins Frederiksdreef, Koningin Julianalaan (Katwijk aan den Rijn); Koraal, Kreeft, Schelp, Dr. W. Dreefstraat (Katwijk-Noord); Middenjoght, Buitenjoght, Claudiusdreef, Lambrechtsveld (Valkenburg); Waterbospark, Siegenlaan (Rijnsburg).
7B-1.02		We continueren de subsidie voor de aanleg van groene daken en geveltuinen bij particulieren. Deze subsidie draagt bij aan het verbeteren van de biodiversiteit en de klimaatbestendigheid. We werken samen met woningcorporatie Dunavie bij renovatie- en nieuwbouwprojecten en stimuleren de aanleg van groene daken en geveltuinen voor huurders. Ook scholen en scholieren betrekken we bij het vergroenen en klimaatbestendiger maken van de gemeente (project groenblauwe schoolpleinen). We nemen maatregelen en zetten in op bewustwording.
7B-1.03		We verbeteren de informatievoorziening aan derden zoals ingenieursbureaus en het Hoogheemraadschap van Rijnland. We brengen onze informatie op orde conform Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW) en ontsluiten dit op een openbaar landelijk platform (fase 2). Om de effectiviteit van maatregelen op projectniveau aan te tonen, wordt een *Digital Twin*-toepassing in 2027 onderzocht.
7B-1.04		We hanteren in 2027 het handboek 'Klimaatadaptief parkeren' en het handboek 'Bergen onder de weg'. Beide handboeken betrekken we bij onderhouds- en inrichtingsprojecten.
7B-1.05		Zwemwaterkwaliteit en verminderen van rioolemissies: • We continueren onderzoek naar foutaansluitingen.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		• Voor het saneren van foutaansluitingen is een beperkt budget vrijgemaakt binnen de bestaande middelen. • Door de persleiding voor woningbouw Valkenhorst ook te benutten voor de ontlasting van het bestaande rioolstelsel, neemt ook de emissie uit het riool af (onder voorbehoud besluitvorming). Deze persleiding is in 2028 in bedrijf. Op initiatief van de gemeente Katwijk is bestuurlijk met de regio afgesproken om de emissie vanuit riolering en zuivering te verlagen. Maatregelen om dit te bereiken zijn een gemeentelijke bijdrage aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water en worden opgenomen in het stroomgebiedsbeheersplan 2028-2034 van Rijn-West.
7B-1.06		Zwemwaterkwaliteit en voorspellen en (mede)sturen spuiregime: • Binnen het opgerichte zwemwaterteam monitoren en analyseren we de actuele situatie rondom de zwemwaterkwaliteit gedurende het zwemseizoen. Betrokken partijen zijn: Hoogheemraadschap van Rijnland, Rijkswaterstaat en de Omgevingsdienst Midden-Holland; Voor de zwemwaterkwaliteit is een indicator ontwikkeld die terugkomt in de gemeentelijke begroting.
7B-1.07		We houden het kennisportaal Klimaatadaptief Katwijk/iWKP actueel om kennisdeling met inwoners en ondernemers te stimuleren.
7B-1.08		We ondersteunen particuliere initiatieven zoals operatie Steenbreek en Bewust aan de Kust om de eigen woon- en leefomgeving te vergroenen. We zetten vergroeningscampagnes uit om inwoners bewust te maken van de waarden en mogelijkheden van vergroening en het klimaatadaptief inrichten van de eigen (gevel)tuin. We doen dit via het communicatieplatform Katwijk kleurt groener en de bijhorende activiteitenplanning (zie ook taakveld 7A-1.08 Groen).
7B-1.09		We geven sinds 2024 uitvoering aan het lokaal hitteplan en activeren dit in periodes van extreme hitte. We evalueren het hitteplan jaarlijks, samen met de belangengroepen in Katwijk.
7B-1.10		Groen Blauw Verbindt! Samen met de andere gemeenten van het verstedelijkte gebied van de westflank werken we aan een robuust regionaal groenblauw raamwerk met de Groene Ringen, Groene Vingers, Groene Randen. Doel is om het groen en de biodiversiteit te versterken, hittestress te voorkomen en het regenwater beter te kunnen opvangen. Dit wordt op landelijk niveau gevraagd en via de provinciale omgevingsverordening opgelegd. Katwijk is medetrekker van een regionaal projectteam. De Groene Ring Katwijk met de Duinvallei zijn onderdeel van het regionale project 'GroenBlauw Verbindt'. In 2027 wordt een uitvoeringsagenda (2026-2030) opgesteld voor de realisatie van de Groene Ring Katwijk. Hierin worden de stappen met bijbehorende budgetten beschreven om tot de realisatie van de Groene Ring Katwijk te komen.
7B-2	Goed onderhouden gemeentelijke begraafplaatsen op basis van de vastgestelde sfeerbeelden. We werken conform het beheerplan Onderhoud Gemeentelijke Begraafplaatsen 2025 - 2034.	
7B-2.01		We geven uitvoering aan het meerjarenonderhoudsplan voor de begraafplaatsen.
7B-2.02		We vervangen binnen de bestaande middelen en voeren daarmee het meerjarig onderhoudsplan en het meerjarenvervangingsplan uit.
7B-2.03		De prognose van de benodigde begraafcapaciteit tot 2050 moet worden geactualiseerd. In 2026 zetten we hiertoe een onderzoeksopdracht uit, waarin we de verdichtingsopgaven en demografische ontwikkelingen in onze gemeente meenemen. Het resultaat wordt een onderbouwd advies per kern (met planning) over de noodzaak om bestaande begraafplaatsen uit te breiden of een nieuwe begraafplaats aan te leggen.

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
7B-3	Realiseren van voldoende begraafcapaciteit.	
7B-3.01		In 2026 is de productgroep Begraven van start gegaan. In 2027 wordt deze productgroep verder doorontwikkeld om de gestelde doelstellingen op het gebied van begraven en begraafplaatsbeheer te realiseren. Daarbij ligt de focus op het waarborgen van voldoende begraafcapaciteit, het voeren van een actuele en betrouwbare administratie en een zorgvuldig contractbeheer, inclusief het tijdig verlengen van overeenkomsten.
7B-3.02		We werken verder aan een efficiënte en veilige digitale administratie via een moderne cloudoplossing. Daarbij wordt een deel van de werkzaamheden uitgevoerd door de Stichting Exploitatie Begraafplaatsen Hervormde Gemeente Katwijk.
7B-3.03		Om de beschikbare capaciteit optimaal te benutten, worden verlopen algemene graven per akker geruimd.
7B-3.04		Om de beschikbare capaciteit optimaal te benutten, worden graven die opnieuw kunnen worden uitgegeven, opnieuw in gebruik genomen.
7B-4	Schonere grondstofstromen en minder restafval	
7B-4.01		Het uitvoeren van een sorteeranalyse van het restafval, met als doel om in kaart te brengen welke waardevolle grondstofstromen nog in het restafval aanwezig zijn.
7B-4.02		Het uitvoeren van een pmd-sorteeranalyse om inzicht te verkrijgen in de samenstelling van de grondstofstroom. Hiermee wordt de mate van vervuiling binnen de stroom in kaart gebracht.
7B-4.03		Het uitvoeren van kwaliteitscontroles op de grondstofstromen maakt het mogelijk te toetsen of deze schoon worden aangeboden. Wanneer sprake is van ernstige vervuiling, wordt in eerste instantie informerend en waarschuwend opgetreden. Indien de vervuiling zich blijft herhalen, kan worden overgegaan tot handhavend optreden.
7B-4.04		Het gericht inzetten van communicatie over het correct scheiden van afval- en grondstoffen, aanvullend op de reguliere informatievoorziening via diverse communicatiekanalen, zoals de gemeentelijke website, sociale media, de nieuwsbrief en de Afvalwijzerapp. Hiermee worden inwoners ondersteund bij het juist aanbieden en scheiden van afval- en grondstofstromen.
7B-4.05		Het inzetten van de grondstofcoach ter ondersteuning van inwoners die moeite hebben met het scheiden van afval- en grondstoffen. Daarnaast biedt de grondstofcoach begeleiding aan inwoners die worden aangemerkt als veel- of nulaanbieder, met als doel het scheidingsgedrag te verbeteren en een juiste afvalaanbieding te stimuleren.
7B-4.06		Het beschikbaar stellen van toegankelijke inzamelvoorzieningen, waarbij wordt gezorgd voor voldoende capaciteit en het voorkomen van storingen, zodat inwoners hun afval- en grondstoffenstromen op een laagdrempelige wijze kunnen aanbieden.
7B-4.07		Het aanbieden van educatieve lessen op middelbare en basisscholen om leerlingen bewust te maken van het belang van afvalpreventie, afvalscheiding en het behoud van grondstoffen.
7B-4.08		Het verkennen van de mogelijkheden voor het uitbreiden van statiegeld innamepunten binnen de gehele gemeente
7B-4.09		Het verkennen van de mogelijkheden voor het toepassen van gescheiden afvalinzameling op evenementen.
7B-4.10		Het verkennen van de kwaliteit van de textielstroom en de textielketen, met als doel inzicht te krijgen in mogelijke verbeterkansen voor inzameling, hergebruik en recycling van textiel.
7B-5	Een toegankelijke, betrouwbare en gebruiksvriendelijke afvalinzameling voor alle inwoners.	
7B-5.01		Het datagedreven optimaliseren van inzamelroutes om de efficiëntie van de inzameling te vergroten, transportbewegingen te beperken en de beschikbare

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		capaciteit optimaal te benutten.
7B-5.02		Het verbeteren van de toegankelijkheid van bestaande inzamellocaties voor inwoners met een fysieke beperking, zodat zij zelfstandig en op een gelijkwaardige wijze gebruik kunnen maken van de beschikbare inzamelvoorzieningen.
7B-5.03		Het uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek in 2027 en in 2030 om inzicht te verkrijgen in de waardering van de huidige dienstverlening. Daarnaast worden de wensen en behoeften van inwoners in kaart gebracht, zodat deze kunnen worden meegenomen bij de verdere ontwikkeling en verbetering van de dienstverlening.
7B-5.04		Het bieden van maatwerk voor specifieke doelgroepen, zoals de regeling voor medisch afval en de luierverzamelcontainers, evenals individuele maatwerkoplossingen wanneer de persoonlijke situatie van inwoners daarom vraagt.
7B-5.05		Het verbeteren van de toekomstbestendigheid van de milieustraat door het gefaseerd uitvoeren van maatregelen op de korte, middellange en lange termijn. Hiermee spelen we in op toekomstige ontwikkelingen, veranderende inzamelbehoeften en de verdere optimalisatie van de dienstverlening en grondstoffeninzameling. Daarnaast wordt een mogelijke doorontwikkeling naar een circulair ambachtscentrum verkend.
7B-6	Een schone en nette leefomgeving rondom afvalinzamelvoorzieningen	
7B-6.01		Het handhaven op onjuist aangeboden afvalstoffen, zoals bijplaatsingen, afvaldumpingen en vervuiling van mini- en verzamelcontainers. Hierbij ligt de nadruk in eerste instantie op het informeren en waarschuwen van de overtreder. Bij herhaald ongewenst gedrag kan worden overgegaan tot handhavend optreden, zoals het verhalen van de kosten voor het opruimen van het afval.
7B-6.02		Het gericht aanpakken van hotspotlocaties waar regelmatig sprake is van onjuist afvalaanbiedgedrag, onder andere door de inzet van nudging en andere gedragsbeïnvloedende maatregelen.
7B-6.03		Het inzetten van brede communicatie gericht op het vergroten van het bewustzijn onder inwoners over de gevolgen van onjuist aangeboden afvalstoffen voor de leefomgeving, de inzameling en de opruimkosten.
7B-6.04		Het periodiek reinigen van verzamelcontainers om de hygiëne te waarborgen, geuroverlast te beperken en de gebruikskwaliteit van de inzamelvoorzieningen voor inwoners te verbeteren.
7B-7	Beheersbare en uitlegbare afvalinzameling- en verwerking	
7B-7.01		Het inrichten van een dashboard om inzicht te verkrijgen in de prestaties van de afval- en grondstoffeninzameling. Hiermee kunnen we relevante gegevens en ontwikkelingen monitoren, analyseren en gebruiken voor het onderbouwen van beleidskeuzes en het tijdig bijsturen van de uitvoering.
7B-7.02		Het jaarlijks opstellen en publiceren van een rapportage voor de gemeenteraad en inwoners, waarin de ontwikkelingen, prestaties en voortgang van het afval- en grondstoffenbeleid worden weergegeven. Zo geven we invulling aan transparantie, verantwoording en betrokkenheid van inwoners.
7B-8	Een goede samenwerking en efficiënte afvalverwerking binnen het VAB.	
7B-8.1		Het realiseren van het nieuwe overslagstation in 2029, zodat wordt voorzien in een toekomstbestendige, efficiënte en duurzame voorziening voor de overslag van afval- en grondstofstromen.
7B-8.2		Het uitvoeren van de Gemeenschappelijke Regeling VAB en de samenwerking binnen MeerVAB, door structureel met elkaar in gesprek te blijven en de gemeenteraad transparant te informeren over relevante ontwikkelingen, resultaten en toekomstige opgaven.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
alle	Omgevingsvisie Katwijk	07-10-2021	27821
alle	Maatschappelijke Agenda 2024-2028	01-02-2024	3259704
alle	Strategische duurzaamheidsagenda	11-02-2021	1646619
7.2	Integraal Waterketenplan 2022-2026	30-06-2022	2807985
7.2	Klimaatadaptatie strategie en uitvoeringsagenda 2021-2026	07-10-2021	42341
7.3	Grondstoffenbeleidsplan 2026-2030	12-02-2026	3875602
7.5	Beheerplan gemeentelijke begraafplaatsen 2025-2034	27-05-2025	3702921

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek	7.3 Afval

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**-5.525**	**-6.040**	**-6.377**	**-6.169**	**-6.198**	**-6.257**
Lasten	11.648	12.276	12.587	12.849	12.911	13.216
Baten	-17.172	-18.315	-18.964	-19.017	-19.109	-19.473
	-5.525	**-6.040**	**-6.377**	**-6.169**	**-6.198**	**-6.257**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	203
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	-202	0	0	0
Kapitaallasten Als gevolg van wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	-90	-20	-265	-710
Riolen/gemalen - onderzoekskosten De lagere lasten worden deels verklaard door een incidenteel budget ad € 50.000, voor onder meer de aanpak van foutaansluitingen en het opstellen van een klimaatstresstest. Het resterende verschil vloeit voort uit de financiële doorwerking van het in 2022 vastgestelde Integraal Water Ketenplan (IWKp).	L	115			
Riolering - voorziening De hogere opbrengsten uit de rioolheffing als gevolg van de inflatiecorrectie leiden in 2027 en 2028 tot een verhoogde dotatie aan de voorziening. Vanaf 2029 neemt de dotatie af door onder andere stijgende kapitaallasten. In 2030 is de jaarlijkse last hoger dan de beschikbare ruimte binnen de exploitatie, waardoor de mutatie omslaat in een onttrekking aan de voorziening.	L	-202	-66	119	260

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	203
Opbrengst rioolheffing Op basis van de berekening van de kostendekkendheid en de daaraan gekoppelde ontwikkeling van de egalisatievoorziening rioolheffing is de conclusie dat voor 2027 kan worden volstaan met de inflatieverhoging van 3,55%. Voor de meerjarenbegroting betekent dit een hogere opbrengst van de rioolheffing.	B	246	26	44	72
Riolering - voorziening De hogere opbrengsten uit de rioolheffing als gevolg van de inflatiecorrectie leiden in 2027 en 2028 tot een verhoogde dotatie aan de voorziening. Vanaf 2029 neemt de dotatie af door onder andere stijgende kapitaallasten. In 2030 is de jaarlijkse last hoger dan de beschikbare ruimte binnen de exploitatie, waardoor de mutatie omslaat in een onttrekking aan de voorziening.	B	0	0	0	198
Vuilverwerking organisatie De bijdrage aan MeerVAB wordt voor 2027 lager geraamd. Dat komt doordat de nieuwbouw van het overslagstation vertraging heeft opgelopen. Voor de jaren zijn hierna zijn de ramingen niet aangepast, maar ze liggen wel hoger ten opzichte van 2027.	L	106	-246	-246	-246
Vuilverwerking organisatie De vergoeding voor plastic wordt met € 100.000 neerwaarts bijgesteld. De verwachting is dat Verpact door een nieuwe vergoedingsregeling (gebaseerd op de mate van vervuilgraad) tot een lagere vergoeding komt.	B	-100			
Milieustraat In Voorjaarsnota 2026 is voor 2026 eenmalig € 80.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de toekomst van de milieustraat.	L	80			
Milieustraat Voor de inzameling van grofvuil is een bijstelling nodig. Dat komt doordat meer grofvuil naar de milieustraat wordt gebracht.	L	-70			
Vuilverwerking voorziening Om de egalisatievoorziening minder te belasten (mag in meerjarenramingen niet negatief komen), stellen we een tariefbijstelling voor. Daardoor hoeft jaarlijks minder aan de voorziening onttrokken te worden. Omdat onttrekkingen als baten in de exploitatie geraamd staan, leidt dit dus tot een negatieve bijstelling van de baten.	B	-340	-472	-435	-358
Afvalstoffenheffing Door de voorgestelde (boven)trendmatige verhoging van de tarieven voor 2027 en 2028 nemen de baten meerjarig toe.	B	805	500	537	598

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Indicator	Katwijk 2022	NL 2022	Katwijk 2023	NL 2023	Katwijk 2024	NL 2024	Katwijk 2025	NL 2025	Katwijk 2026	NL2026
Omvang huishoudelijk restafval [kg per inwoner]	188	153	162,2	178	166	180	110	179	n.n.b.	n.n.b.
Hernieuwbare elektriciteit [%]3	13,0	32,7	17,0	40,3	20,5	42,8	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Katwijkse indicatoren

Indicator	Bron	Norm	R2025	2026	2027	2028	2029	2030
Afval								
% Recycling	GBP 2026-2030	65%	56%					
% Gescheiden hoeveelheid huishoudelijk afval	Benchmark afval[1]	80% [2]	68%	80%				
Kilogram fijn en grof restafval per inwoner	GBP 2026-2030	80 kg	112 kg					
Totaal aantal bezoekers milieustraat per jaar (Katwijk & Noordwijk)	Prevent (module milieustraat)	170.000	174.106	170.000				
Aantal bezoekers milieustraat per jaar Katwijk	Prevent (module milieustraat)	122.500	127.594	122.500				
Aantal bezoekers milieustraat per jaar Noordwijk	Prevent (module milieustraat)	47.500	46.512	47.500				
Energietransitie[3]								
Zwemwater								
Aantal dagen dat de zwemwaterkwaliteit voldoet aan de norm uit de EU-zwemwaterrichtlijn	Omgevingsdienst West Holland en Rijkswaterstaat	99%	99%	99%	99%	99%	99%	

1) Met de vaststelling van het Grondstoffenbeleidsplan 2026-2030 (GBP) heeft de gemeente haar ambities voor de komende jaren bepaald. Een belangrijke doelstelling is om de hoeveelheid grof en fijn restafval in 2030 terug te brengen tot maximaal 80 kilogram per inwoner per jaar. Daarnaast streeft de gemeente, in lijn met de Europese doelstellingen, naar een recyclingpercentage van 65%. Daarmee verschuift de nadruk van het scheidingspercentage naar het daadwerkelijk recyclen van ingezamelde grondstoffen
2) Katwijk is ingedeeld in stedelijkheidsklasse 2 (zeer stedelijk). Landelijke doelstelling is dat in 2020 75% van al het huishoudelijk afval door de burger gescheiden wordt aangeleverd. Gemeente Katwijk streeft naar 80% afvalscheiding. Hoe hoger dit percentage, hoe beter het is voor het milieu. Het is bovendien financieel aantrekkelijk als meer papier, textiel, plastic etc. gescheiden wordt ingeleverd.
3) Met ingang van 2026 is een Monitor Energieprogramma 2024-2025 opgesteld. Voor indicatoren m.b.t. Energietransitie verwijzen we u naar deze jaarlijkse monitor.

8 Volkshuisvesting en leefomgeving

Programmadoelstelling

In dit programma beschrijven we hoe we uitvoering geven aan de Omgevingsvisie Katwijk. De woningbouwopgave is hierbij topprioriteit. Leidraad is behoud van de kwaliteit van de leefomgeving en het vergroten van de brede welvaart. Dit doen we door de groei van de gemeente optimaal te faciliteren en onze ambities te verwezenlijken op het gebied van volkshuisvesting, werkgelegenheid en leefbaarheid. Een integrale benadering is essentieel en de schaarse ruimte vraagt om duidelijke keuzes. Daarom hanteren we – waar nodig met andere overheden – een strategische aanpak om de verstedelijking in Katwijk te realiseren, waarbij we rekening houden met noodzakelijke randvoorwaarden, zoals bereikbaarheid en de energietransitie.

Beleidsvoornemens

We gaan onverminderd door met lopende woningbouwprojecten, zoals onder andere Hof Korte Vaart, Van Lierestraat, Hoornes Noord-Oost, Hoornes Centrum, Zeevaarderskwartier en Havenscharnier.
We zetten het Katwijks Isolatie Fonds voor de komende periode voort.
Het actieplan Wonen, Zorg en Welzijn beschrijft de opgave voor de komende jaren op het gebied van het aanbieden van voldoende levensloopgeschikte woningen. Om de gemeentelijke positie te blijven behartigen worden de werkzaamheden van de hiervoor aangetrokken procesregisseur voor drie jaar gecontinueerd.
In de nieuwe bestuursperiode neemt de gemeente de rol van begeleider en facilitator voor de Droom van Rijnsburg op zich: we schrijven een (beknopt) plan van aanpak om de rol en de begeleiding van(uit) de gemeente richting te geven.

Nieuw beleid thema	2027	2028	2029	2030
Gebieden met een eigen verhaal	-150	-	-	-
Betaalbare energie voor de toekomst	-500	-700	-700	-700
Voor iedereen een thuis	-135	-135	-135	-
Dekking door bijdragen, reserve of budget	150	-	-	-
Budgettair effect nieuw beleid	**-635**	**-835**	**-835**	**-700**

Deelprogramma 8A Ruimte en wonen

Ontwikkelingen

Omgevingswet
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om het bijbehorende instrumentarium op orde te krijgen. De kern van de opgave verschuift van het ‘werkend krijgen’ van het stelsel naar de inhoudelijke uitbouw, samenhang en borging ervan. Met name het realiseren van één gebiedsdekkend omgevingsplan, het voeren van regie op (verplichte en vrijwillige) omgevingsprogramma’s en

de structurele doorwerking van beleid in juridisch bindende regels vormen het kritieke pad richting de wettelijke deadline van 1 januari 2032. Ondertussen blijft de winkel open voor de dienstverlening in verband met de feitelijke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

De tijdelijke rijksbijdragen zijn beëindigd, terwijl juist in de komende jaren de zwaarste inspanning moet worden geleverd. De planvorming onder de Omgevingswet – inclusief participatie, MER, juridische borging, publicatie in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het opstellen van toepasbare regels – vraagt structureel meer capaciteit dan momenteel beschikbaar is. Tegelijkertijd neemt de druk op uitvoering en dienstverlening toe door een autonome groei van vergunningaanvragen, complexere afwegingen en de stapsgewijze invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Rijk, provincie en regio
Er is grote druk op de ruimte en een groot tekort aan woningen in ons land. Op rijksniveau is/wordt in 2026 de nieuwe Nota Ruimte vastgesteld: een van de instrumenten waarmee het Rijk de regie over ruimte en wonen weer meer naar zich wil toetrekken. Dit nieuwe instrument wordt ontwikkeld naast het al lopende rijkstraject van de NOVEX Zuidelijke Randstad. Dit rijksbeleid werkt door in het provinciale omgevingsbeleid, dat periodiek wordt bijgesteld. In 2026 is een integrale herziening van het omgevingsbeleid vastgesteld. Daarin is een strakke koers aangehouden, omdat niet alles past en het nodig blijft om scherpe keuzes te maken. In gebiedsgerichte uitwerkingen, die in 2026 zijn gestart, zal met maatwerk meer ruimte worden geboden waar dat kan en nodig is. Wij denken samen met onze regiopartners mee over de gebiedsgerichte uitwerking voor de Leidse regio en Duin- en Bollenstreek. Ook in regionaal verband worden stappen gezet en keuzes gemaakt. De regionale investeringsagenda van Holland Rijnland noemt veertien projecten met prioriteit waaraan de komende periode in regionaal verband gewerkt wordt. Het creëren van een toekomstbestendige leefomgeving voor onze inwoners en ondernemers kunnen wij niet alleen; daarvoor hebben wij als gemeente andere overheden nodig. Het is daarom belangrijk om in al deze trajecten op het juiste moment aan de juiste tafel onze strategische belangen te adresseren.

Woningbouw heeft de grootste prioriteit. Het woningtekort is de afgelopen jaren verder opgelopen, met name in het betaalbare segment. De gevolgen hiervan worden steeds zichtbaarder: het aantal woningzoekenden groeit, het aantal mensen dat te maken krijgt met (dreigende) dak- en thuisloosheid neemt toe en jongeren kunnen steeds later het ouderlijk huis verlaten. Sinds het Rijk in 2022 de regierol rond volkshuisvesting weer heeft opgepakt, is en wordt een veelheid aan beleidsplannen, wetgeving opgesteld en stimuleringsmaatregelen getroffen. Die zijn hard nodig, zowel om de woningbouw te stimuleren als mogelijke ongewenste effecten op de woningmarkt tegen te gaan.

Volkshuisvestingsprogramma
Op 1 juli 2026 is de Wet versterking regie volkshuisvesting in werking getreden. De wet legt expliciet de regierol bij de overheid om te bepalen hoeveel woningen er waar en voor wie gebouwd gaan worden. Dit doet de wet door alle gemeenten geldt te verplichten een Volkshuisvestingsprogramma op te stellen. Dit is een verplicht programma onder het regime van de Omgevingswet, dat in Katwijk de Woonagenda 2024 zal vervangen.

Doel van het verplichte programma is dat gemeenten zwart op wit presenteren welke bouwlocaties worden aangewezen om de lokale bouwopgave te halen. Ook moeten we in dit programma borgen dat de wettelijke eisen voor betaalbaarheid worden gehaald. Twee derde van de nieuw te bouwen woningen – zowel koop als huur – moeten betaalbaar zijn voor mensen met een laag inkomen of middeninkomen en 30% van alle nieuwbouw moet bestaan uit sociale huur. Hoewel deze doelstellingen niet voor een individuele gemeente gelden maar voor de regio als geheel, nemen gemeenten met een sociale huurvoorraad onder het landelijke gemiddelde verplicht 30% sociale huur op in hun nieuwbouwprogrammering. Dat geldt ook voor de gemeente Katwijk.

Een belangrijk nieuw element in de wetgeving is de sturing op een eerlijke verdeling van de opgave tussen gemeenten. Niet alleen wat betreft de bouw van sociale huurwoningen, maar ook in de verschillende doelgroepen die moeten worden gehuisvest. In de wet zijn voor gemeenten verplichte categorieën woningzoekenden aangewezen die in aanmerking komen om met urgentie een sociale huurwoning toegewezen te krijgen. Omdat de verdeling van sociale huurwoningen regionaal is geregeld, is Holland Rijnland gestart met een herziening van het woonruimteverdeelsysteem. Deze herziening zal uiteindelijk verwerkt

worden in een aanpassing van de Regionale Huisvestingsverordening. Onderdeel is de bestuursopdracht om Wonen Eerst als principe in de verdeling van woonruimten te verwerken. Dit is een aanpak om dak- en thuisloosheid terug te dringen, waarbij eerst huisvesting wordt georganiseerd. Zo ontstaat de stabiliteit die nodig is om vervolgens passende zorg en begeleiding te kunnen beiden. Eind 2027 wordt van de gemeenteraad gevraagd om een zienswijze te geven op de methodiek van woonruimteverdeling.

Sturen op de woningbouwopgave
Het Volkshuisvestingsprogramma gaat niet alleen over de woningbouw en woningbouwprogrammering, balans in de woningvoorraden woonbehoefte van aandachtgroepen, maar ook over aspecten als leefbaarheid en verduurzaming. Hiermee biedt het Rijk ons een nieuw kader om te sturen op de grote woningbouwopgave in onze gemeente.

Het blijft van belang om de gemeentelijke woningbouwopgave in samenhang te zien met de aspecten die bijdragen aan brede welvaart en kwaliteit van de leefomgeving, zoals groen en het voorzieningenniveau. Ook de kritische succesfactoren voor woningbouw, zoals bereikbaarheid, energietransitie en stikstof, vragen inzet van de gemeente, omdat deze randvoorwaardelijk zijn om te kunnen starten met bouwen. Een essentiële randvoorwaarde voor de bouw van betaalbare woningen is dat de plannen economisch uitvoerbaar zijn. Daarom zal 2027 ook weer in het teken staan van het optimaal benutten van financiële bijdragen vanuit het Rijk en de toepassing van het gemeentelijk Woonfonds. Daarnaast starten we met de voorbereidingen voor het vernieuwen van de Huisvestingsverordening gemeente Katwijk, die loopt tot en met 31 mei 2027. Onderdeel daarvan is ook het uitvoeren van nieuw onderzoek om de schaarste in de woningvoorraad te aan te tonen.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke ver		
8A Ruimte en Wonen		
8A-1	We werken sinds 1 januari 2024 met actuele gemeentelijke instrumenten en werkmethoden volgens de Omgevingswet. Doel van deze wet is het in onderlinge samenhang: • bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit; • doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften. De keten beleid, vergunningen, toezicht en handhaving voldoet aan de nieuwe eisen van de wet en de bijbehorende opgaven van de gemeente. 2027 zal vooral in het teken staan van verder routine opbouwen en verder optimaliseren van het proces van de intake- en omgevingstafel. De transitie van het instrumentarium is gestart. Concreet werken we het omgevingsplan (bestaande uit de geldende bestemmingsplannen) van rechtswege vóór 2032 om naar een nieuw integraal en gemeentedekkend omgevingsplan. We doen dat stapsgewijs aan de hand van het transitiedocument Omgevingsplan dat de raad heeft vastgesteld. De daarin opgenomen planning vormt de basis, maar deze wordt aangepast aan de wettelijke data en aan de ervaringen die we opdoen met de pilot Hoornes en de nieuwe wijzigingen. Daarnaast houden we onze omgevingsvisie actueel en werken we aan een samenhangend beleidshuis, met een duidelijke verbinding tussen de omgevingsvisie, de programma's en het omgevingsplan.	
8A-1.1		De omgevingsvisie Katwijk is in 2021 geactualiseerd en voorzien van een uitgewerkt beoordelingskader en uitvoeringsprogramma in 2023. Door te werken met de omgevingsvisie, houden we bij of we het instrument beleidsmatig of technisch moeten actualiseren. Uitgaande van een vierjarige cyclus van monitoring en herijking is dit in 2025/2027 aan de orde. In 2026 hebben we de ‘foto van de leefomgeving’ afgerond, een evaluatie van de omgevingsvisie. Daarnaast hebben we een algehele verkenning ruimtegebruik uitgevoerd. Het doel hiervan was om de Katwijkse inwoner te bevragen hoe de gemeente moet omgaan met het ruimtegebruik. Daarnaast zijn we dit jaar gestart met een ruimtelijke en functionele analyse van geheel Katwijk. Ook het nieuwe coalitieakkoord geeft aanleiding om nu te starten met de actualisering

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		van de omgevingsvisie. Bovengenoemde producten vormen input voor de actualisatie van de omgevingsvisie. We passen ook het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma aan. Verder moet de geactualiseerde visie voldoen aan de nieuwe technische standaarden van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), zodat de visie voor iedereen raadpleegbaar is via het omgevingsloket.
8A-1.2		Een omgevingsprogramma is het instrument om de stap te maken van visie naar uitvoering. Programma's zijn verplicht bij (dreigende) overschrijding van (eigen) omgevingswaarden en bij een aantal nieuwe wettelijke verplichtingen of Europese normering, zoals geluid, volkshuisvesting en warmtetransitie. Ook kunnen (vrijwillige) programma's thematisch of gebiedsgericht worden opgesteld, als uitwerking of concretisering van de visie. In 2026 zijn we gestart met de ontwikkeling van een samenhangend stelsel van thematische en gebiedsgerichte programma's. Om daar structuur en integraliteit aan te geven, is gewerkt aan het beleidshuis. Het beleidshuis wordt in 2027 verder ontwikkeld en gevuld. Structurele programmaregie is noodzakelijk om de samenhang te behouden tussen de omgevingsprogramma's en de andere instrumenten in het beleidshuis en om de beleidscyclus te doorlopen. Zonder deze regie ontstaat het risico dat waarden, maatregelen en keuzes sectoraal versnipperd raken en onvoldoende doorwerken in het omgevingsplan. Onderzocht wordt of hier extra capaciteit voor nodig is, eventueel volgt hiervoor een separaat voorstel aan de raad.
8A-1.3		Sinds 1 januari 2024 beschikken we over een omgevingsplan van rechtswege. Dat bestaat uit de geldende bestemmingsplannen en de rijksregels die in beheer zijn gekomen van de gemeente (zogeheten bruidsschat). Op basis van het transitiedocument (plan van aanpak) dat in 2021 is vastgesteld, zetten we dit stapsgewijs om naar het gebiedsdekkende omgevingsplan. Dit plan houden we actueel. Het eerste deel van het omgevingsplan, pilot Hoornes, stellen we nog in 2026 vast. De wijzigingen van het omgevingsplan voor bedrijven en Kust en Duinen zijn opgestart in 2026. Deze werken we in 2027 verder uit om in 2028 richting vaststelling te gaan. Daarnaast starten we in 2027 met de wijzigingen voor de centrum- en woongebieden. Dit alles is erop gericht om te voldoen aan de wettelijke plicht om op 1 januari 2032 te beschikken over een gemeentedekkend omgevingsplan voor de gemeente Katwijk. Om deze operatie op tijd te kunnen afronden, moeten we gestaag blijven doorwerken aan deze wettelijke taak en jaarlijks nieuwe onderdelen oppakken. Omdat we 'verbouwen met de winkel open' zijn extra capaciteit en middelen nodig om deze flinke klus binnen de wettelijke deadline te klaren.
8A-1.4		De omgevingstafel en intaketafel staan voor integraal en transparant adviseren aan initiatiefnemers. Deze werkvormen zijn nu vaste adviespraktijk voor de meer complexe aanvragen. Hier vindt de afweging van wenselijkheid en haalbaarheid van ruimtelijke initiatieven plaats en worden de besluitvormingsprocessen gestroomlijnd. Belangrijk onderdeel is de integrale belangenafweging, waarbij de balans tussen groei, leefbaarheid en kwaliteit voorop staat. Dit wordt ondersteund en verder geprofessionaliseerd door de inzet van de voorzitter en het secretariaat van de intake- en omgevingstafel. Deze extra inzet blijft de komende jaren nodig om werkprocessen te continueren, te versnellen en de integrale afweging van de advisering te optimaliseren en professionaliseren. Daarnaast is de werkdruk binnen vergunningverlening de afgelopen jaren structureel toegenomen. In 2024 zijn 403 vergunningen verleend en in 2025 451 vergunningen: een stijging van ruim 10%. Uitbreiding van de structurele formatie vergunningverleners met 4 fte is nodig om de toegenomen vraag, de complexe procedures en de bestuurlijke dienstverlening op niveau te houden. Structurele uitbreiding is bovendien doelmatiger en goedkoper dan het

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		langdurig blijven inhuren van capaciteit.
8A-2	In de fysieke leefomgeving in Katwijk komen alle grote opgaven uiteindelijk bij elkaar. De opgaven doen een beroep op dezelfde beperkt beschikbare ruimte en hebben invloed op de kwaliteit van onze leefomgeving en daarmee op het welbevinden en de gezondheid van onze inwoners. Het is dan ook belangrijk dat we weloverwogen, doordachte en integrale strategische keuzes maken, waarbij we groei, leefbaarheid en kwaliteit in balans brengen en tegelijkertijd recht doen aan de eigen identiteit van onze gemeente en de verschillende dorpen.	
8A-2.1		Voor de coördinatie van deze integrale strategische keuzes benutten we het programma Ruimtelijke Ontwikkel Strategie (ROS). Dit is een werkwijze om strategische opgaven, vraagstukken en projecten met een ruimtebeslag in samenhang te bekijken, daarin keuzes te maken, te programmeren en uit te werken. Ook worden vanuit het programma integrale- en ruimtelijke knelpunten gesignaleerd en geagendeerd. Dat doen we door werkateliers te organiseren en de voortgang van de verschillende ontwikkelingen te monitoren. De resultaten worden elk kwartaal besproken met de directie en het bestuur. Eind 2026 starten we met de voorbereiding van een advies over de voortzetting en/of integratie van deze werkwijze in de organisatie.
8A-3	Complexe ruimtelijke vraagstukken gaan steeds vaker over gebieden en belangen die de gemeentegrenzen overstijgen, waardoor ze vaker in regionaal verband worden opgepakt. Om onze ambities te realiseren, hebben we de regio niet alleen nodig, maar ook wat te bieden: onze projecten dragen bij aan de opgaven in de regio. Door samen op te trekken kunnen we kennis en middelen bundelen. Samen staan we sterk. Als Katwijk en als regio zijn we een serieuze gesprekspartner voor provincie en Rijk bij het uitwerken en uitvoeren van de ruimtelijke opgaven, zoals het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de gebiedsgerichte uitwerking van de ruimtelijke koers van de provincie. Met de inzet van mensen en middelen werken we aan de realisatie van onze ambities op al deze schaalniveaus. In deze trajecten zorgen we voor draagvlak voor onze doelen en organiseren we de benodigde middelen om deze te bereiken.	
8A-3.1		Om onze doelen te bereiken, vormen we strategische allianties in de regio. Dit doen we door voor Katwijk belangrijke onderdelen van de regionale omgevingsagenda/investeringsagenda van Holland Rijnland nader uit te werken en in te brengen in de 'ruimtelijke puzzel' van de hogere overheden, zoals de gebiedsuitwerking Leidse Regio- Duin- en Bollenstreek van de provincie en NOVEX-Zuidelijke Randstad. Daarbij zoeken we aansluiting bij middelen en mogelijkheden die de landelijke, provinciale en regionale programma's bieden. Deze trajecten hebben onderlinge raakvlakken en afhankelijkheden. Ook in 2027 werken we onder meer aan de volgende strategische projecten: -Verdere planvorming voor het Valkenburgse Meer en Zijlhoek/De Woerd in de context van de regionale kennis- en innovatieas om te komen tot een hoogwaardig woon-werk-recreatiegebied. -Groenblauw raamwerk: dit raamwerk verbindt de verschillende kernen van het verstedelijkte gebied met elkaar en met het omringende landschap. Hiermee werken we aan een gezonde en leefbare omgeving, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Hiervoor hebben we de Groene Ringen, Groene Randen en Groene Vingers in kaart gebracht en de ontbrekende schakels geïdentificeerd. De Groene Ring Katwijk past in dit regionale raamwerk. Vanuit de regionale investeringsagenda (RIA) van Holland Rijnland is geld beschikbaar om in 2026/2027 haalbaarheidsstudies uit te voeren voor de complexe schakels . Op dit moment zijn dat de Verbinding bij 't Heen, Oegstgeesterkanaal (worden samen opgepakt) en de Verbinding over de Oude Rijn. In 2027 starten we daarnaast met de haalbaarheidsstudies voor de Duinvallei en Rijnmonding. Later kunnen ook andere schakels worden opgepakt. Het groenblauwe raamwerk staat inmiddels op de agenda van NOVEX Zuidelijke Randstad en heeft daar prioriteit gekregen. Voor de uiteindelijke realisatie van de verschillende schakels is het belangrijk om te kijken naar cofinanciering vanuit het Rijk, provincie, regio

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		en gemeente, in samenwerking met belangrijke partners als het Hoogheemraadschap. Zie ook programma 7A-07. -De leefbaarheidsstudie 'Corridor N206 – Ruimte en mobiliteit' is in 2024 opgestart en loopt de komende jaren door. Vanuit een brede, integrale benadering staan leefbaarheid, mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling centraal. In programma 2B-01.12 gaan we dieper in op dit onderwerp.
8A-3.2		In 2023 is de evaluatie van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) afgerond. De herijking van de ISG is topprioriteit in de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek en heeft de vorm van een programma onder de Omgevingswet gekregen: het Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport Duin- en Bollenstreek. Dit is eind 2025 afgerond en ter besluitvorming voorgelegd aan het college van B en W als bevoegd gezag. Het programma vormt het huidige kader voor de ontwikkelingen in het landelijk gebied van de Duin- en Bollenstreek tot 2040. In het najaar van 2026 starten we met het vormgeven van een uitvoeringsagenda, met prioritering voor de uitvoering van het programma in de volgende jaren.
8A-4	Als belangrijke speler in een sociaaleconomisch krachtige regio heeft Katwijk als doelstelling om 8.000 woningen te realiseren, inclusief de 5.600 woningen in Valkenhorst. Extra woningen kunnen de leefbaarheid in bestaande wijken onder druk zetten. De gemeente wil leefbare, inclusieve wijken realiseren waar het voor inwoners fijn wonen is. Hiervoor is de aanwezigheid van voldoende diverse, toegankelijke en hoogwaardige (maatschappelijke) voorzieningen en groen een randvoorwaarde. Inwoners hebben hieraan behoefte voor hun ontwikkeling, gezondheid, ter ontspanning of als vangnet. Maatschappelijke voorzieningen, betaalbare woningen, groen, parkeren en andere voor de leefbaarheid belangrijke aspecten worden niet vanzelfsprekend door de markt gerealiseerd en vragen daarom een actieve rol van de gemeente. Leefbaarheid houdt niet op bij de woonwijk. Ook de nabijheid van voldoende groen en ruimte voor recreatie, maar bijvoorbeeld ook voor werkgelegenheid, is van belang. We zoeken daarom duurzame oplossingen voor aantrekkelijke en gezonde woongebieden, goede vestigingscondities voor ondernemers en een gevarieerd aanbod aan voorzieningen. We versterken de kwaliteit van de leefomgeving én sluiten aan bij wensen van bewoners, ondernemers en markt.	
8A-4.1		Valkenhorst en andere ontwikkelingen: we beschrijven de werkzaamheden voor Valkenhorst apart in paragraaf 10. Naast Valkenhorst werken we aan de ontwikkeling van verschillende (binnenstedelijke) locaties, op basis van de verdichtingsvisie en de ruimtelijke ontwikkelstrategie. Dit zijn niet alleen woningbouwlocaties zoals Hof Korte Vaart en Zeevaarderskwartier, maar ook locaties die door een andere invulling bijdragen aan de leefbaarheid en brede welvaart in Katwijk. Voorbeeld hiervan is de Duinvallei, waarvoor we in 2025 met de gebiedsvisie zijn gestart.
8A-4.2		Na vaststelling van de nieuwe gebiedsvisie voor Rijnsburg-Noord in 2026 voeren we diverse onderzoeken uit en starten we met de voorbereiding van een gebiedsprogramma. De onderzoeken en het gebiedsprogramma zijn nodig om de haalbaarheid van het programma te toetsen en de juiste keuzes te maken voor de verdere ontwikkeling van het gebied. In nauwe samenwerking met de belanghebbenden werken we aan een ruimtelijk-economische visie. Uitgangspunt is het voorzetten van de dialoog met de sector om de glastuinbouw toekomstbestendig te maken. Dit is een van oudsher belangrijke sector voor Rijnsburg.
8A-4.3		De 'Droom van Rijnsburg' is een lokaal initiatief van de Protestantse Gemeente Rijnsburg (PGR) om samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties een toekomstvisie voor het dorpshart te ontwikkelen. Het doel is het centrum leefbaarder, bruisender en toekomstbestendiger te maken. Het initiatief richt zich op de herinrichting en toekomst van meerdere beeldbepalende plekken, zoals de Grote Kerk, Immanuelkerk en de Wilhelminaschool. Het doel is om deelaspecten te benoemen van de zeer brede

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		ambitie van de droom, die gezien kan worden als een 'uitdaagrecht' (right to challenge). Voor de 'Droom van Rijnsburg' wordt een (beknopt) plan van aanpak geschreven om de rol en de begeleiding van(uit) de gemeente richting te geven. De lasten hiervan worden gedekt uit de algemene reserve. Het plan van aanpak geeft duiding aan de mogelijke strategische en integrale inzet van de gemeente in termen van tijd, capaciteit én verwachting. Via besluitvorming voeren we het plan van aanpak uit.
8A-5	We bouwen woningen om ten minste te voorzien in de lokale behoefte van de gemeente tot 2040. Katwijk streeft naar het realiseren van 1.500 tot 2.000 nieuwe woningen in de periode 2026-2030, maar we houden rekening met de verschillende uitdagingen	
8A-5.1		De focus ligt de komende jaren op het bouwen van woningen op Valkenhorst, zowel in woongebied Valkenhorst als in Zijlhoek-De Woerd. Daarnaast gaan we onverminderd door met de lopende binnenstedelijke woningbouwprojecten, waaronder de projecten Hof Korte Vaart, Van Lierestraat, Zeevaarderskwartier en Havenscharnier en de stadsvernieuwingsprojecten Hoornes-Noordoost en Hoornes-Centrum. De verwachting voor 2027 is dat 189 nieuwe woningen worden gebouwd. Daarmee komt het aantal nieuwe woningen vanaf 2026 op 567.
8A-5.2		We werken aan zaken die de voortgang van de woningbouw belemmeren en daarmee een kritische succesfactor zijn voor het inlopen van het woningtekort. Het gaat daarbij om randvoorwaarden voor de bouw, zoals stikstof, energie, mobiliteit en het aandeel betaalbare woningen. We kijken in samenhang naar de aspecten die randvoorwaardelijk zijn voor een kwalitatief goede leefomgeving (maatschappelijke voorzieningen, groen en openbare ruimte). Wanneer blijkt dat niet alle ambities verwezenlijkt kunnen worden in een plan, schalen we snel op, zodat het college een beslissende integrale afweging kan maken.
8A-5.3		De complexe woningbouwopgave maakt het ingewikkeld om plannen tot uitvoering te brengen. Daarom blijven we de mogelijkheden onderzoeken om als gemeente Katwijk ook financieel bij te dragen aan het realiseren van betaalbare woningbouw. Dat doen we door te borgen dat ook onrendabele woningbouwprojecten van de grond komen. We onderzoeken hoe we de inzet van het Woonfonds verder kunnen verbeteren, zodat ontwikkelaars er meer gebruik van kunnen maken en er meer projecten gerealiseerd worden. Bij dit onderzoek betrekken we de jaarlijks van het Rijk te ontvangen bedragen uit de regeling Realisatiestimulans.
8A-5.4		In 2027 wordt het Volkshuisvestingsprogramma opgesteld en vastgesteld. Dit programma is vanaf 1 juli 2026 een verplicht instrument onder de Omgevingswet en vervangt de Woonagenda. In het Volkshuisvestingsprogramma zal de gemeente op basis van onderzoek naar de actuele woonbehoefte het beleid voor woningbouw en locaties concretiseren. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de incidentele en structurele werkzaamheden die voor de gemeente uit de wet volgen.
8A-6	We zetten in op het bouwen van betaalbare woningen om de huishoudens met een laag en middeninkomen van passende huisvesting te voorzien. Voor het woningbouwprogramma volgen we landelijk en regionaal beleid en streven we naar 65% betaalbare woningen en naar 30% sociale huur. Op Valkenhorst willen we het aandeel betaalbaar verhogen naar 50%. Wij zorgen ervoor dat inwoners van de gemeente zoveel mogelijk voorrang krijgen bij de koop van nieuwe betaalbare woningen en de huur van sociale en middel dure huurwoningen.	
8A-6.1		We sturen bij de beoordeling van woningbouwplannen op een aandeel van 65% in het betaalbare segment (30% sociale huur en 35% middel dure huur en/of betaalbare koop). Voor woongebied Valkenhorst is het streven om het aandeel betaalbare woningen te verhogen naar 50%. In de deal rond de vestiging van Eli Lily heeft

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		het Rijk toegezegd het financiële resultaat uit de grondexploitatie van de gebiedsontwikkeling, als het gevolg van de omzetting van vrije-sectorwoningen naar betaalbare woningen, geheel voor zijn rekening te nemen. In samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf werken we aan scenario's om het aandeel betaalbare woningen te verhogen.
8A-6.2		Om de betaalbaarheid van woningen in stand te houden passen we koop- en erfpachtconstructies toe, zodat de woningen ook voor een langere periode beschikbaar zijn voor de doelgroep. Dit helpt om betaalbare koopwoningen te behouden voor huishoudens met een laag of middeninkomen. Een van de instrumenten om starters te kunnen ondersteunen bij de aankoop van eerste koopwoning is de regeling Starterslening gemeente Katwijk. Het aantal aanvragen voor startersleningen was de afgelopen jaren onverminderd hoog. In 2026 is het fonds bij SVn weer aangevuld met een bedrag van € 3,6 miljoen. Voor 2027 is dit naar verwachting voldoende om de regeling gedurende het jaar te blijven continueren. Medio 2027 evalueren en bekijken we opnieuw of het fonds voldoende is gevuld om zonder extra stortingen revolverend te zijn.
8A-6.3		Om de schaarse woningvoorraad te beschermen, bevat de Huisvestingsverordening van de gemeente Katwijk regels om het opkopen van woningen door beleggers aan banden te leggen (opkoopbescherming). Ook gelden er regels voor woningvorming, kadastrale splitsing en het omzetten (verkameren) van woningen. Daarnaast bevat de huisvestingsverordening regels voor toeristische verhuur van woningen. De Huisvestingsverordening, die een looptijd heeft van vier jaar, loopt tot 1 juni 2027. Voor de nieuwe verordening moet de schaarste opnieuw worden aangetoond in een schaarsteonderzoek. Hiervoor zijn in 2027 middelen geraamd. Voor de uitvoering voor het toezicht en handhaving zijn financiële middelen nodig. De verwachting is dat extra middelen nodig zijn om de intensiteit en de prioritering van toezicht en handhaving goed te blijven uitvoeren.
8A-6.4		Om onze inwoners zoveel mogelijk voorrang te kunnen geven op woningen, staat in de Huisvestingsverordening van de gemeente dat het wettelijke maximum van 50% van de nieuwbouw betaalbare koopwoningen met voorrang kan worden toegewezen aan woningzoekenden met maatschappelijke binding met de gemeente Katwijk. Hoewel deze maatregel arbeidsintensief is, omdat de gemeente huisvestingsvergunningen moet gaan verstrekken, biedt deze wel een extra mogelijkheid om knelpunten op de woningmarkt aan te pakken. Met Dunavie hebben we afgesproken om bij de toewijzing van sociale huurwoningen maximaal (30% van de vrijgekomen woningen) in te zetten op lokaal maatwerk, waarbij wordt afgeweken van de verdelingsprincipes uit de regionale Huisvestingsverordening. Doel daarvan is niet alleen om Katwijkse inwoners voorrang te geven, maar ook om specifieke knelpunten op te lossen, onder meer voor senioren en startende jongeren. Ook voor de toewijzing van sociale huurwoningen van particuliere verhuurders kan lokaal maatwerk worden toegepast. Waar mogelijk maken we hier gebruik van.
8A-6.5		Betaalbaar kunnen huren is en blijft een aandachtspunt in de komende periode. In de prestatieafspraken willen we met Dunavie vastleggen op basis van welke onderbouwing (woonlasten) en volgens welk proces (stresstesten en informatievoorziening gemeenteraad) Dunavie jaarlijks tot een verantwoorde huurverhoging komt in alle segmenten. Samen met Dunavie en de regio spannen we ons in voor meer financiële ruimte voor woningcorporaties, zodat zij kunnen blijven investeren in betaalbare en goed onderhouden woningen. We geven in 2027 uitvoering aan het toezicht en handhaving van de Wet goed

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		verhuurderschap. Via het gemeentelijke meldpunt kunnen huurders meldingen doen. De gemeente kan vervolgens ingrijpen als verhuurders zich niet aan de wet houden. De uitvoering hiervan ligt in handen van het Huurteam Katwijk. Uiteindelijk kan de gemeente aan de verhuurder een bestuurlijke boete opleggen als de wettelijke regels worden overtreden.
8A-7	Mensen kunnen in alle levensfasen in hun wijk terecht. Dit houdt in dat we in alle wijken willen toewerken naar een gevarieerd woningaanbod: koop en huur, van sociaal tot duur, al dan niet met zorg of met zorg nabij. Speciale aandacht hebben we daarbij voor de geclusterde huisvesting van ouderen en bijzondere doelgroepen.	
8A-7.1		We werken samen met samenwerkingspartners (zorgpartijen, corporatie en welzijnsinstellingen) aan de uitvoering van de afspraken uit het gezamenlijk opgestelde Actieplan Wonen, Zorg en Welzijn (zie ook hoofdstuk 4C en 5A). We werken concreet aan de volgende maatregelen: 1) het realiseren van vier locaties met het concept 'Wonen met een Plus', 2) het inzetten van een doorstroommakelaar en verhuiskostenbijdrage om de doorstroming van senioren naar levensloopbestendige wonen te stimuleren, 3) in Katwijk aan Zee is als eerste een woonzorgzone aangewezen, waarvoor in 2027 een plan van aanpak met fysieke en sociale maatregelen volgt en 4) het verder onderzoeken van de mogelijkheden van woningsplitsen ten behoeve van jong en oud en intergenerationeel wonen.
8A-7.2		We sturen er op aan dat ten minste 35% van de woningen in het woningbouwprogramma van de gemeente bestaat uit toegankelijke nultredenwoningen, waarvan bijna de helft ook deel uitmaakt van een geclusterde woonvorm die gericht is op gemeenschappelijkheid en ontmoeting. Samen met Dunavie en zorgorganisaties DSV en Marente spannen we ons in om woningen vrij te spelen of te realiseren, met het oog op een efficiënte levering van ambulante zorg aan ouderen met een zorgindicatie. Dit gaat plaatsvinden in Hoornes-Noordoost, waar DSV voor 21 woningen ambulante zorg gaat leveren aan haar cliënten. Ook wooncomplex De Driehoek wordt omgezet naar een 'Wonen met een Plus'-complex. Voor de locatie De Wilbert werkt Marente momenteel een plan uit voor vernieuwbouw van het huidige complex en nieuwbouw voor geclusterd wonen met zorg vanuit Marente. In samenwerking met Marente willen tot een gedragen plan komen.
8A-7.3		We werken projectmatig aan de huisvesting en opvang van bijzondere doelgroepen. Uitgangspunt daarbij is dat we een evenwichtige spreiding van de huisvesting van bijzondere doelgroepen nastreven, zowel in de regio als over de verschillende wijken in de gemeente Katwijk. In 2026 heeft een tijdelijke programmamanager gewerkt aan een plan van aanpak in de huisvesting en opvang voor kwetsbare doelgroepen voor de komende jaren. In 2027 wordt bezien hoe de continuïteit van de taken van de programmamanager in de organisatie kan worden geborgd en gefinancierd. Voor de Oekraïense vluchtelingen die nog in het Heerenhuys verblijven, wordt gewerkt aan herhuisvesting op twee locaties elders in de gemeente. Er loopt een aantal projecten voor de realisatie van plekken voor beschermd wonen (Groen van Prinstererweg en Van Lierestraat) en maatschappelijke opvang. Voor woongebied Valkenhorst maken we de specifieke woonzorgopgave inzichtelijk in relatie tot de te realiseren voorzieningen, zodat de juiste woonvormen onderdeel uitmaken van de volgende tenders van de ontwikkelvelden in Valkenhorst. Uitgangspunt is dat binnen de regio de wettelijke opgaven voor asiel en huisvesting statushouders eerlijk verdeeld worden. Hierover maken we met de gemeenten in de regio afspraken. Vooruitlopend op besluitvorming van het

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
		kabinet over de voorrangsbepaling van statushouders voor sociale huurwoningen willen we verkend hebben wat de consequenties zijn en of daarop geanticipeerd moet worden. Gezien de huidige achterstand in de taakstelling om statushouders te huisvesten, zal de provincie mogelijk een bestuurlijk plan van aanpak van de gemeente vragen. Binnen Holland Rijnland geven we uitvoering aan de programmalijnen van de regiodeal Sierteelt, waaronder het versterken van de grip op arbeidsmigranten. Om de ontwikkelingen op het gebied van huisvesting arbeidsmigranten beter te sturen, is een regionaal plan van aanpak opgesteld, met acties gericht op betere coördinatie, informatievoorziening en ondersteuning. In het Volkshuisvestingsprogramma wordt duidelijk gemaakt aan welke opgave voor arbeidsmigranten de gemeente zich zal committeren. De beleidsregel 'Ruimtelijke randvoorwaarden Eu-arbeidsmigranten' vraagt om actualisatie en zal op grond van de vastgestelde opgave mogelijk ook inhoudelijk worden herzien.
8A-8	We zetten in op het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. We willen 15% energie besparen in de gebouwde omgeving.	
8A-05.5		We gaan door met het verstrekken van de duurzaamheidsleningen en stimuleringslening voor woningen, VvE's en maatschappelijke organisaties via SVn. We monitoren de uitvoering van leningen en subsidies
8A-8.1		We ondersteunen eigenaren bij het isoleren van woningen met slecht geïsoleerde bouwdelen. We ondersteunen deze huishoudens financieel vanuit een gemeentelijke isolatiesubsidie 2027-2030.
8A-8.2		We vullen de subsidies voor isolatie opnieuw aan en investeren hier stevig in. Hiervoor reserveren we een aanzienlijk bedrag gericht op huishoudens die isolatie meest nodig hebben. (Totaal € 1 miljoen, waarvan € 500.000 in de begroting 2027, aan te vullen met middelen uit de najaarsbestuursrapportage 2026). Deze middelen zijn bedoeld om huishoudens die daar het meeste baat bij hebben, gericht te stimuleren tot isoleren. Bij de verdere uitwerking kijken we daarvoor kritisch naar de voorwaarden.
8A-8.3		We blijven ons gezamenlijk met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten inzetten om de succesvolle landelijke isolatiesubsidies voort te zetten.
8A-8.4		We streven ernaar om 1.760 huishoudens te ondersteunen bij het isoleren van de woning met de Lokale Aanpak Isolatie (LAI). De aanpak voor grondgebonden koopwoningen binnen de LAI is afgerond. De aanpak voor de verduurzaming van VvE's omvat subsidie en ontzorging en loopt tot en met eind 2028.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
8.1	Omgevingsvisie Katwijk 2.0	07-10-2021	27821
8.1	Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport Duin- en Bollenstreek	16-12-2025	3882883
8.1	Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland	30-06-2021	1911177
8.1	Verdichtingsvisie Katwijk	12-05-2022	2776195
8.3	Woonagenda Katwijk 2024	20-06-2024	3317365
8.3	Verordening doelgroepen woningbouw Katwijk	30-06-2022	2835794
8.3	Beleidskader gebruik woonruimte	17-02-2022	2790675
8.3	Huisvestingsverordening gemeente Katwijk	11-05-2023	2952793
8.3	Energieprogramma Katwijk 2024-2027	20-06-2024	3334642
	Nota woonfonds	13-02-2025	3557000

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Geactualiseerd beleid Duurzaam Bouwen	5-06-2025	2919030
	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren Gemeente Katwijk 2026 (AVOI)	18-12-2025	3686118

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	8.1 en 8.3
Greenport Ontwikkelingsmaatschappij	8.1 en 8.3

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**6.980**	**10.855**	**8.806**	**8.726**	**6.229**	**9.587**
Lasten	14.999	19.652	13.796	13.463	13.423	13.235
Baten	-8.019	-8.797	-4.990	-4.737	-7.194	-3.648
Mutaties reserves	**928**	**-2.348**	**410**	**512**	**1.796**	**0**
Toevoeging aan de reserves	10.772	496	630	567	1.796	0
Onttrekking aan de reserves	-9.844	-2.844	-220	-55	0	0
	7.908	**8.507**	**9.216**	**9.238**	**8.024**	**9.587**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Aan- en verkoop van gronden in de Mient Kooltuin ten behoeve van de realisatie van een volkstuinverenigingcomplex. Dit betreft een grondverkoop in de Mient Kooltuin. We beogen om deze transactie in 2026 af te ronden.	B	-490			
Aan- en verkoop van gronden in de Mient Kooltuin ten behoeve van de realisatie van een volkstuinverenigingcomplex Dit betreft een grondaankoop in de Mient Kooltuin, waarvoor wordt beoogd deze transactie in 2026 af te ronden.	L	243			
Gewijzigde verdeling personeelslasten Als gevolg van een gewijzigde verdeling van personeelslasten over de deelprogramma's is sprake van een aanpassing van de begroting.	L	379	11	36	297
Kapitaallasten Als gevolg van wijzigingen in de investeringen is sprake van een mutatie op de kapitaallasten op dit deelprogramma.	L	-197			
Besparen en isoleren - werken diensten door derden In 2026 (€ 287.000) en 2027 (€ 120.000) is budget beschikbaar voor het opstellen van ecologisch onderzoek, een zogeheten Soorten Management Plan (SMP). Dit levert een voordeel op voor 2027 en verder.	L	167	120	120	120
Besparen en isoleren - bijdragen van derden SMP In 2027 is een bijdrage van Dunavie begroot voor het ecologisch	B	120	-120	-120	-120

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
onderzoek. Dit is een voordeel in 2027 ten opzichte van 2026 en een nadeel voor de jaren vanaf 2028 ten opzichte van 2027.					
Nieuw beleid - Betaalbare energie voor de toekomst Het subsidiebudget voor het Katwijks Isolatie Fonds is verlengd t/m 2030. In 2027 is € 500.000 beschikbaar en in de jaren 2028 t/m 2030 € 700.000. Dit is een voordeel in 2027 t.o.v. 2026 en een nadeel voor de jaren 2028 t/m 2030 t.o.v. 2027.	L	301	-200	-200	-200
Lokale Aanpak Isolatie (LAI) In 2026 is incidenteel budget van tranches 2 en 3 beschikbaar. Dit is een voordeel in 2027.	L	2.742			
Lokale Aanpak Isolatie - Spuk bijdrage In 2026 is de SPUK-bijdrage van het Rijk beschikbaar voor subsidies en een bijdrage aan het Soorten Managemen Plan. Dit is een nadeel in 2027.	B	-2.842			
Ruimtelijke plannen - werken diensten door derden In 2026 is incidenteel budget beschikbaar voor onderzoek naar het groen/blauw raamwerk en het Omgevingswetinstrumentarium. Dit is een voordeel in 2027. In 2027 is aanvullend budget beschikbaar voor afronding van de actualisatie van de omgevingsvisie. Dit is een voordeel voor de jaren 2028 tot en met 2030.	L	112	50	50	50
Programma Rijnsburg-Noord - werken diensten door derden In 2026 is incidenteel budget beschikbaar voor het opstellen van de gebiedsvisie. Dit levert een voordeel op voor 2027.	L	115			
Project Zuideinde - verstrekkingen In 2026 is budget beschikbaar voor het aanpassen van een woonwagen aan de westkant om te voldoen aan de door de brandweer gestelde minimale brandveiligheidseisen. Dit is een voordeel voor 2027.	L	170			
Wonen beleid - overige uitgaven Er is in 2026 budget beschikbaar van € 374.000 voor het project Tijdelijke woningen Valkenhorst voor de realisatie van 44 sociale huurwoningen. Dekking is een subsidie van het Rijk op grond van de regeling Huisvesting aandachtgroepen.	L	374			
Wonen beleid - inkomensoverdracht Rijk In 2026 is een bijdrage begroot van het Rijk voor tijdelijke woningen Valkenhorst van € 374.000. Voor 2027, 2028 en 2029 worden respectievelijk € 1.260.000, € 1.134.000 en € 3.591.000 begroot aan bijdragen in het kader van de realisatiestimulans, op basis van de te verwachte start van de bouw van betaalbare woningen.	B	886	-126	2.331	-1.260
Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV) Bovenop het werkbudget van € 3,3 miljoen voor GOV staat voor 2026 eenmalig € 700.000 extra begroot vanuit de bestemmingsreserve investeringen. Na onherroepelijke vaststelling van het bestemmingsplan Valkenhorst kan dit bedrag benut worden. Afhankelijk van de werkelijke uitgaven in 2026 van het werkbudget van GOV wordt bij de Najaarsbestuursrapportage 2026 voorgesteld het (restant)bedrag door te schuiven naar 2027.	L	700			
Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV) De jaarlijks van derden te verwachten bijdragen (plankostenscan GOV) zijn in de begroting 2025 aangepast. De totale bijdrage over de jaren blijft gelijk.	B	-173			
Project Mondriaan Opnemen plankosten project Mondriaan in begroting (lasten).	L	1.250			
Project Mondriaan Opnemen plankosten project Mondriaan in begroting (baten).	B	-1.250			

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Nieuw beleid - Gebieden met een eigen verhaal - Onderzoek groen blauw raamwerk (inclusief fietsmobiliteit / langzaam) - Droom van Rijnsburg, gemeente als begeleider en facilitator	L	-347	297	297	297

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Aanpak evenwichtige groei Met de door het Rijk beschikbaar gestelde SPUK Tijdelijke regeling realisatiestimulans steunt het Rijk alle gemeenten bij het realiseren van betaalbare woningen. De bijdrage die de komende jaren wordt ontvangen is opgenomen in de meerjarenbegroting. Voorgesteld wordt om 50% van deze bijdrage toe te voegen aan deze reserve.	T	630	567	1.796	
Algemene reserve De incidentele lasten van de Droom van Rijnsburg worden gedekt uit een bijdrage uit de Algemene reserve.	O	150			

Deelprogramma 8B Grondexploitaties

Ontwikkelingen

Voor enkele woningbouwprojecten voert de gemeente een actieve grondpolitiek. De gemeente verwerft dan de benodigde gronden, maakt deze bouwrijp, legt de benodigde infrastructuur aan en verkoopt bouwrijpe kavels. De uitgaven en de inkomsten van deze projecten worden verantwoord in de betreffende grondexploitatie (zie ook het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2026).
Het saldo van de grondexploitaties wordt op dit taakveld verantwoord. Mutaties in de grondexploitaties leiden tot mutaties in de balanspost onderhanden werk.
Overeenkomstig de besluitvorming over het MPG 2026 gaan we voor de raming van de kosten en de baten in de begroting 2027 uit van de jaarschijven 2027 van de betreffende grondexploitaties, zoals die in het MPG 2026 zijn opgenomen.

Doelstellingen

Nummer	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		
8B Grondexploitaties		
8B-1	Het beschikbaar stellen van bouwkavels voor woningbouw ter ondersteuning van de uitvoering van de gemeentelijke woonagenda. Een jaarlijks MPG geeft de gemeenteraad inzicht in de voortgang, alsmede de prognoses voor het eindresultaat van de gemeentelijke grondexploitaties.	
8B-1.01		Het aantal gemeentelijke grondexploitaties neemt af. In 2026 zijn de laatste bouwkavels in het project De Horn overgedragen. In 2027 staan alleen de kavels voor de 24 woningen in het project Hof Korte Vaart / Knarrenhof in de planning om te leveren.

Kaders

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
	Omgevingsvisie Katwijk 2.0	07-10-2021	27821
	Meerjarenperspectief grondexploitaties MPG 2026	11-05-2026	3907345

Verbonden partijen

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Naam verbonden partij	Taakveld
GR Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	8.2
Greenport Ontwikkelingsmaatschappij	8.2

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie	**-591**	**30**	**-76**	**-31**	**0**	**0**
Lasten	3.203	8.820	4.769	4.365	590	1.744
Baten	-3.793	-8.790	-4.845	-4.396	-590	-1.744
Mutaties reserves	**591**	**-30**	**76**	**31**	**0**	**0**
Toevoeging aan de reserves	1.132	0	76	31	0	0
Onttrekking aan de reserves	-541	-30	0	0	0	0
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële analyse op afwijkingen

Toelichtingen	L/B	2027	2028	2029	2030
Bouwgrondexploitaties (niet-bedrijventerreinen) Voor de meerjarenbegroting 2027-2030 is uitgegaan van de geraamde lasten conform het MPG 2026 en de mutaties op de boekwaarden.	L	4.052	403	4.178	3.025
Bouwgrondexploitaties (niet-bedrijventerreinen) Voor de meerjarenbegroting 2027-2030 is uitgegaan van de geraamde baten conform het MPG 2026 en de mutaties op de boekwaarden.	B	-3.946	-448	-4.254	-3.101

Reserves	O/T	2027	2028	2029	2030
Reserve grondexploitatie Tussentijdse winstneming bouwgrondexploitaties (niet-bedrijventerreinen) wordt berekend volgens de POC-methode (percentage of completion). Als gevolg hiervan wijkt de toevoeging aan de reserve grondexploitatie af. Alleen voor de grondexploitatie de Horn is er sprake van een tussentijdse winstneming in de jaren 2027 en 2028.	T	76	31		

Indicatoren

Wettelijke indicatoren

Indicator	Katwijk 2024	NL 2024	Katwijk 2025	NL 2025	Katwijk 2026	NL 2026	Katwijk 2027	NL 2027
Gemiddelde WOZ waarde [x € 1.000]	439	378	462	398	526	439	-	-
Nieuw gebouwde woningen [per 1.000 woningen]	8,1	8,4	-	-	-	-	-	-
Demografische druk [%]	76,5	70,4	76,6	70,7	77,6	71,3	-	-
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden [€]	964	928	1.047	958	1.080	993	-	-
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden [€]	1.080	1.014	1.188	1.047	1.225	1.089	-	-

Katwijkse indicatoren

Indicator	Bron	Norm	R2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bouwen en wonen								
Aantal jaarlijks gebouwde nieuwbouwwoningen (incl. PLV)	Jaarrapportage	1.500 (2026-2030)	169	322	218	189	412	1.065
Aandeel sociale huurwoningen in nieuwbouw	Jaarrapportage	25%	39,7%	33,2%	28,4%	55,6%	18,0%	44,4%
Totaal aandeel voor lage en middeninkomens in nieuwbouw	Jaarrapportage	50%	47,9%	60,7%	52,3%	89,4%	65,3%	68,6%
Aantal jaarlijks toegevoegde geclusterde woningen voor ouderen	Jaarrapportage	660 (2030)					24	49

Deel 3 Paragrafen

§ 1 Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn te verdelen in belastingen en heffingen/rechten. Belastingen worden geheven zonder dat daar een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente tegenover staat. De rijksoverheid heeft (limitatief) bepaald welke belastingen gemeenten mogen heffen. Aandachtspunt hierbij is een eventuele verruiming van het belastinggebied, die op dit moment nog niet concreet is. Bij heffingen/rechten is wel sprake van een benoemde tegenprestatie. Een inwoner of bedrijf neemt een dienst af en betaalt daarvoor een vergoeding.

De gemeente Katwijk heft een aantal belastingen en heffingen/rechten die tot de woonlasten worden gerekend: onroerendezaakbelastingen (OZB), rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De gemeente hanteert deze indeling zodat vergelijking van de gemeentelijke woonlasten mogelijk wordt. Dit gebeurt jaarlijks in de Atlas van de lokale lasten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De gemeente Katwijk kent daarnaast de volgende belastingen: begraafrechten, havengelden, leges, bedrijfsinvesteringszone Zeezijde (BIZ) en marktgelden.

Kaders en beleid

Rijksbeleid

Algemeen uitgangspunt is dat de gemeente geen eigen inkomenspolitiek voert. Artikel 216 van de Gemeentewet bepaalt dat de raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting. Hiervoor wordt een belastingverordening vastgesteld. De gemeentelijke belastingheffing is gebaseerd op de artikelen 220 tot en met 229 van de Gemeentewet. De heffingen/rechten mogen niet meer opbrengen dan de kosten die de gemeente maakt (maximaal 100% kostendekking). Er zijn landelijke richtlijnen die aangeven welke kosten daarin mogen worden meegenomen.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Sinds 1 januari 2013 heeft Katwijk de werkzaamheden rond de heffing en invordering van de OZB, belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten (BRWB), parkeerbelasting (naheffingsaanslagen), hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting, marktgelden weekmarkt, havengelden, begraafrechten, afvalstoffenheffing en rioolheffing overgedragen aan de Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). In 2022 is ook de bijdrage voor de BIZ belegd bij de BSGR. BSGR voert ook de taken uit die voortvloeien uit de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Sinds 2024 besteden we de oplegging en invordering van naheffingsaanslagen parkeerbelasting voor buitenlandse kentekens uit aan het bedrijf Cannock Chase.

Gemeentelijk beleid

Uitgangspunten tarieven

In deze begroting houden we rekening met een inflatiecorrectie van 3,55% voor de belastingtarieven 2027. Dit is conform de uitgangspunten uit de Voorjaarsnota 2026 die aan de raad zijn voorgelegd. Door de in de

conceptmeerjarenbegroting verwerkte lasten- en batenontwikkeling is het niet noodzakelijk om het tarief van de rioolheffing in 2027 boventrendmatig te verhogen. Dit geldt niet voor de afvalstoffenheffing. We stellen voor om het vaste en variabele tarief daarvan in 2027 boventrendmatig met 3,75% en in 2028 met 4,2% te verhogen, naast de reguliere inflatiestijging van 3,55% uit de Voorjaarsnota 2026. Deze verhoging hangt samen met de lasten- en batenontwikkeling in de conceptmeerjarenbegroting en de ontwikkeling van de daaraan gekoppelde egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. In 2027 zal de variabele heffing plaatsvinden op basis van het aantal aanbiedingen van restafval in 2026. De in deze paragraaf opgenomen tarieven worden definitief bepaald via de belastingverordening Afvalstoffenheffing 2027.

Elk jaar leggen we de tarieven voor de belastingen voor het komende jaar voor aan de gemeenteraad. De definitieve vaststelling gebeurt via een afzonderlijk voorstel in een raadsvergadering in december 2026. Uitgangspunt blijven de tarieven zoals opgenomen in de Voorjaarsnota 2026, tenzij er ontwikkelingen plaatsvinden waardoor deze niet meer kostendekkend zijn. Dan worden de tarieven bijgesteld. In het coalitieakkoord 2026 zijn maatregelen opgenomen op het gebied van onroerendezaakbelastingen, hondenbelasting en toeristenbelasting die invloed hebben op de tarieven voor 2027 en de jaren daarna.

Kostentoerekening overhead aan rechten
Tot en met de begroting 2016 werd de overhead als een opslag op het uurtarief toegerekend aan alle producten van de begroting. Sinds 2017 is dat niet meer toegestaan. De overhead wordt nu boekhoudkundig toegerekend aan een nieuw taakveld Overhead. Toegestaan is wel om overhead extracomptabel aan de heffingen toe te rekenen. Wij hebben ervoor gekozen om de overhead via de personeelslasten toe te rekenen. De rechtvaardiging voor deze systematiek is dat de overheadkosten een causaal verband hebben met de personele inzet. Bij toerekening aan de hand van de omvang van het taakveld is het causaal verband niet aanwezig. Voordeel van deze systematiek is ook de eenvoud. Voor 2027 komt de toerekening van de overhead aan de heffingen neer op een opslagpercentage van 66,0% (peildatum 1 augustus 2026).

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
In 2027 worden de waarden van de onroerende zaken naar de waardepeildatum 1 januari 2026 per beschikking aan belanghebbenden bekendgemaakt op grond van de Wet WOZ. Sinds 1 januari 2022 worden alle woningen in Nederland gewaardeerd op basis van de gebruiksoppervlakte (voorschrift van toezichthouder de Waarderingskamer). Zo gebruikt de overheid een uniforme aanduiding voor de grootte van woningen en spreekt de overheid ‘dezelfde taal’ als de markt (Funda). Het waarderen op gebruiksoppervlakte past bij het streven naar meer transparantie en meer uniforme registratie van kenmerken binnen de gehele overheidsinformatie. De herwaardering van de onroerende zaken vindt jaarlijks plaats. Voordat de WOZ-beschikking kan worden verzonden, is goedkeuring nodig van de Waarderingskamer.

In het coalitieakkoord 2026 is voorgesteld om de structurele boventrendmatige verhoging van de OZB-tarieven met 5% vanaf 2028 te schrappen. Dit hangt samen met de wens om de stijging van lastendruk voor de belastingplichtigen zoveel mogelijk te beperken. Net als in voorgaande jaren zullen de tarieven eventueel nog worden gewijzigd, afhankelijk van de waardeontwikkeling van de woningen. Voor de berekening van de lokale belastingdruk gaan we uit van een gemiddelde WOZ-waarde van € 462.000 (peildatum 1 januari 2025).

Belastingen op roerende woon-en bedrijfsruimten
DDe BRWB, gebaseerd op artikel 221 van de Gemeentewet, is vergelijkbaar met de OZB. Het betreft hier roerende zaken, zoals woonboten en woonwagens. Deze belasting wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. De tarieven worden op hetzelfde niveau vastgesteld als de OZB.

Rioolheffing
De kosten op het gebied van riolering worden gedekt door de rioolheffing. Hieronder vallen de kosten van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater. In de Voorjaarsnota 2026 is de stijging van de rioolrechten als PM-post opgenomen, in afwachting van de berekening van de kostendekkendheid. Deze berekeningen en de daaraan gekoppelde ontwikkeling van de egalisatievoorziening rioolheffing leiden tot de conclusie dat voor 2027 kan worden volstaan met de inflatieverhoging van 3,55%. De egalisatievoorziening zal naar verwachting ultimo 2030 naar verwachting € 1.367.708 bedragen.

Berekening kostendekkendheid rioolrechten 2027		
Kosten taakveld, incl. (omslag)rente	€	3.640.800
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	€	-58.000
Netto kosten taakvelden	€	3.582.800
Toegerekende overhead, 66,0 % over salarislasten	€	319.300
Toegerekende lasten straatvegen	€	859.600
Toegerekende lasten waterplan	€	638.800
Kwijtscheldingen	€	170.000
Toegerekende BTW	€	454.900
Totale lasten	**€**	**6.025.500**
Opbrengsten rioolheffing woningen	€	-5.803.200
Opbrengsten rioolheffing niet-woningen	€	-482.800
Saldo rioolheffing	**€**	**-260.500**
Mutatie voorziening rioolrechten	€	260.500
Saldo na mutatie voorziening	**€**	**-**
Kostendekkendheidspercentage rioolheffing		100%

Tabel begrote verloop voorziening rioolrechten 2026-2030

Jaar	Stand per 1/1	Mutatie	Stand per 31/12
2026	€ 797.618	€ 40.505	€ 838.123
2027	€ 838.123	€ 260.533	€ 1.098.656
2028	€ 1.098.656	€ 326.237	€ 1.424.893
2029	€ 1.424.893	€ 141.146	€ 1.566.039
2030	€ 1.566.039	€ -198.331	€ 1.367.708

De tarieven voor 2027 worden als volgt voorgesteld:

Rioolheffing[1]	2027	2026
Per eenheid van 0 tot 10 m³ afvalwater	€ 55,60	€ 53,69
Vermeerderd met per eenheid van 10 tot 250 m³	€ 134,95	€ 130,32
Vermeerderd met per volle eenheid van 150 m³ boven 249 m³	€ 132,69	€ 128,14

[1]Landelijke discussie over het gebruik van waterverbruik als heffingsgrondslag voor rioolheffing
Sinds september 2024 waren Vewin – de koepelorganisaties van de drinkwaterbedrijven – , de VNG en de Unie van Waterschappen ambtelijk in overleg over de gegevensverstrekking door drinkwaterbedrijven aan gemeenten en waterschappen ten behoeve van de belastingheffing. Aanleiding voor dit overleg was het besluit van Vewin om de gegevensverstrekking aan gemeenten en waterschappen te beperken tot uitsluitend de verbruiksgegevens. De drinkwaterbedrijven verstrekten geen NAW-gegevens meer omdat dit volgens hen in strijd is met de beginselen van de AVG. In een richtinggevende uitspraak heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Holland echter geoordeeld dat de drinkwaterbedrijven verplicht zijn om de gegevens te blijven verstrekken.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een zogenoemd gesloten systeem. Dat betekent dat alle kosten die nodig zijn voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval volledig betaald moeten worden uit de opbrengsten van de afvalstoffenheffing. Inwoners betalen mee aan deze afvalstoffenheffing.
De lasten van afvalinzameling zijn ten opzichte van 2026 met € 550.000 gestegen. Voornaamste oorzaken hiervoor zijn toerekening van hogere salariskosten en overhead (€ 370.000), hogere lasten milieustraat

(€ 240.000) en kosten van glasbakken (€ 110.000). Tegenover deze hogere lasten staat een incidentele lagere bijdrage aan Meervab (€ 255.000) o.a. door de uitstel van de verbouwing van het overlaadstation.

Sinds 2025 bestaat er onderscheid tussen vaste en variabele kosten. Naast de vaste kosten die jaarlijks worden geïnd via de gemeentelijke belastingen brengen we de variabele kosten voor het restafval in rekening bij onze inwoners. Het restafvaltarief is gebaseerd op de daadwerkelijke kosten voor de verwerking van restafval. Dit is van belang, omdat een daling in de hoeveelheid restafval door betere scheiding geen invloed mag hebben op de dekking van de vaste kosten. De variabele kosten bestaan uit de verwerking van restafval zelf, kwijtscheldingen voor medisch afval en lage inkomens en de kosten voor de verwerking van lachgascilinders.

In de Voorjaarsnota 2026 is de stijging van de tarieven als PM-post opgenomen. De lasten- en batenontwikkeling die is verwerkt in de conceptmeerjarenbegroting en de daaraan gekoppelde ontwikkeling van de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing maken, naast de reguliere inflatieverhoging van 3,55%, een boventrendmatige verhoging van het vaste en variabele tarief met 3,75% in 2027 nodig. De totale stijging komt daarmee uit op 7,3% in 2027. In 2028 is een boventrendmatige verhoging van 4,2% nodig. Bij ongewijzigde tariefstelling zal de egalisatievoorziening in de min komen. Dat is niet toegestaan.

De afgelopen jaren steeg de afvalstoffenheffing met 5,5% (2021), 4,4% (2022) en 6,8% (2023). In 2024 vond er geen verhoging van de afvalstoffenheffing plaats, omdat de voorziening toen voldoende liquide was. In 2025 voerden we het restafvaltarief in. Doordat de heffingsgrondslag voor de variabele heffing het aantal aanbiedingen van restafval in het voorgaande jaar is, betalen de huishoudens in 2027 het restafvaltarief over 2026. Met de voorgestelde stijging van 7,3% in 2027 en een mogelijke boventrendmatige verhoging van 4,2% in 2028 (afhankelijk van de situatie in 2027) is de egalisatievoorziening weer voldoende aangevuld om mogelijke tegenvallers op te vangen.

Berekening kostendekkendendheid afvalstoffenheffing 2027		
Kosten taakvelden, incl. (omslag)rente	€	8.556.900
Inkomsten taakvelden, excl. heffingen	€	-1.206.600
Netto kosten taakvelden	€	7.350.300
Toegerekende overhead, 66,0% over salarislasten	€	1.469.100
Toegerekende lasten straatvegen	€	859.600
Kwijtscheldingen	€	280.000
Toegerekende BTW	€	1.048.200
Totale lasten	**€**	**11.007.200**
Opbrengsten afvalstoffenheffing vast deel	€	-9.325.600
Opbrengsten afvalstoffenheffing variabel deel	€	-1.263.900
Nadelig saldo afvalstoffenheffing	€	417.700
Mutatie voorziening afvalstoffenheffing	€	-417.700
Saldo na mutatie voorziening	**€**	**0**
Kostendekkendheidspercentage		100%

Begrote verloop voorziening afvalstoffenheffing 2026-2030

Jaar	Stand per 1/1	Mutatie	Stand per 31/12
2026	€ 1.190.496	€ -758.552	€ 431.944
2027	€ 431.944	€ -417.722	€ 14.222
2028	€ 14.222	€ 55.183	€ 69.406
2029	€ 69.406	€ 18.103	€ 87.509
2030	€ 87.509	€ -58.865	€ 28.644

De tarieven voor 2027 worden als volgt voorgesteld:

Afvalstoffenheffing	2027	2026
Vast tarief eenpersoonshuishouden	€ 248,75	€ 231,83
vast tarief meerpersoonshuishouden	€ 381,89	€ 355,91
Variabel tarief		
per aanbieding minicontainer 240L	€ 5,63	€ 5,25
per aanbieding minicontainer 140L	€ 3,28	€ 3,06
Per ontgrendeling van een ondergrondse inzamelcontainer 60L	€ 1,41	€ 1,31

Hondenbelasting

De gemeente Katwijk heft een belasting bij de houder van een of meerdere honden. Hoewel de gemeente kosten maakt voor de bestrijding van hondenoverlast, geldt de belastingopbrengst als algemeen dekkingsmiddel. In het coalitieakkoord 2026 is de ambitie opgenomen om de tarieven voor hondenbelasting stapsgewijs af te bouwen naar het landelijk gemiddelde. Het voorstel is daarom om het tarief voor 2027 met 12,5% te verlagen van € 142,18 naar € 124,41 voor één hond.

Leges

De leges verhogen we met het inflatiepercentage van 3,55%, tenzij van rijkswege landelijk vastgestelde legesbedragen gelden. De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 heeft consequenties voor de legesopbrengsten: vanaf 2024 is rekening gehouden met een lagere opbrengst van € 300.000. In het najaar van 2021 en voorjaar van 2022 heeft het externe bureau Senze onderzoek gedaan naar de consequenties van de invoering van de Omgevingswet op de legesopbrengsten. Senze heeft ook de kostendekkendheid van de leges van titel 2 (dienstverlening die valt onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning/omgevingswet) van de tarieventabel van de legesverordening 2022 onderzocht. Het bleek dat de in de tarieventabel 2022 gehanteerde tarieven voor titel 2 meer dan 100% kostendekkend zijn. Dit is wettelijk niet toegestaan. Het is echter mogelijk om via de zogenoemde kruissubsidiëring deze te hoge kostendekkendheid te compenseren met de lage kostendekkendheid van titel 1 (algemene dienstverlening). Daardoor is verlaging van de huidige tarieven van titel 2 niet noodzakelijk.

In het MFG-traject is onder punt 18 voorgesteld om de bouwleges met ingang van 2027 met € 50.000 te verhogen, op basis van nader onderzoek. Dit onderzoek is begin 2026 gestart en werd uitgevoerd door Kostendekkendheid.nl. Ongeveer een derde van de Nederlandse gemeenten maakt naar tevredenheid gebruik van de diensten van dit bureau. Het onderzoek bevestigt de uitkomsten van het eerdere onderzoek van Senze: de kostendekkendheid van titel 2 is aanzienlijk hoger dan 100%. Daarom wordt voorgesteld om de inflatieverhoging van 3,55% alleen toe te passen op de niet-bouwactiviteiten.

Tabel kostendekkendheid leges begroting 2027

Onderdeel	kosten	opbrengsten	Kosten-dekkendheid
Titel 1 - Algemene dienstverlening*	€ 2.371.500	€ 2.000.600	84,36%
Titel 2 - Fysieke leefomgeving Omgevingsvergunning*	€ 1.331.500	€ 1.637.200	122,96%
Titel 3 - Europese diensten-richtlijn*	€ 66.600	€ 54.800	82,23%
Totaal leges	**€ 3.679.700**	**€ 3.692.600**	**97,95%**

** de kostendekkendheid per onderdeel wordt gespecificeerd in de bijlage van de begroting 2027*

Toeristenbelasting

De tarieven voor de toeristenbelasting zijn in 2025 verhoogd met 21,3%. Dit is in lijn met het in het verleden met de aanbieders afgesloten convenant, waarin is afgesproken om deze tarieven slechts eenmaal in de vier jaar met terugwerkende kracht te verhogen.
In het coalitieakkoord 2026 spreekt het college de wens uit om de toeristenbelasting in 2027 te verhogen. Hiermee laat het college de afspraak over vierjaarlijkse indexering los. Vanaf 2027 worden de tarieven jaarlijks

geïndexeerd. Het indexeringspercentage wordt jaarlijks na vaststelling van de Voorjaarsnota doorgegeven aan de aanbieders. Daarnaast wordt het tarief boventrendmatig verhoogd, zodat de totale verhoging van de tarieven in 2027 10% bedraagt. Het college geeft in het coalitieakkoord aan dat een deel van de opbrengst, samen met de sector, wordt ingezet voor cofinanciering van investeringen die Katwijk als toeristische bestemming versterken.

Precario

Jaarlijks brengt de gemeente precariobelasting in rekening bij ondernemers, op basis van terras- en standplaatsvergunningen. Deze wordt berekend op basis van het aantal vierkante meters dat in de vergunningen is opgenomen, de tijdstippen waarop dat het geval is en de locatie. Conform de Voorjaarsnota 2026 verhogen we het tarief voor terrassen en standplaatsen met 3,55%.

Parkeerbelasting

De evaluatie Parkeerbeleid en digitalisering parkeerketen, die is vastgesteld op 15 november 2023, bevat het voorstel om een inflatiecorrectie toe te passen op de tarieven van parkeervergunningen. We passen deze inflatiecorrectie toe op de tarieven in de verordening Parkeerbelastingen 2026 voor zowel parkeervergunningen als garageabonnementen. In lijn met de aangenomen motie ‘Tweede bewonersvergunning zonder grote kosten’ van 14 november 2024 is het voorstel om het tarief van een tweede bewonersvergunning te maximeren op € 120. We dekken het daardoor ontstane budgettaire nadeel met een eenmalige indexatie van de tarieven voor straat- en garageparkeren in 2026.

Net als in de afgelopen twee jaar zal de belastingverordening Parkeerbelasting 2027 in oktober/november 2026 aan de raad voor besluitvorming worden aangeboden. Zo wordt het mogelijk om de belanghebbenden tijdig te informeren over de nieuwe tarieven.

Berekening kostendekkendheid parkeren 2027		
Kosten taakvelden (incl. omslagrente)	€	4.760.350
Opbrengsten taakvelden	€	-13.400
Netto kosten taakvelden	€	4.746.950
Toegerekende overheadkosten 66,0% over salarislasten	€	563.200
Totale kosten	€	5.310.150
Totale parkeeropbrengsten	€	5.041.900
Saldo	€	268.300 N
Kostendekkendheid (parkeeropbrengsten / totale kosten)		94,9%

Tarief naheffingsaanslagen parkeerbelasting

Het tarief voor de naheffingsaanslagen bepalen we voor 2027 op € 84,30 (landelijk maximaal toegestane tarief voor 2027). Dit tarief was in 2026 € 82,00 (stijgingspercentage van circa 2,8%). De kostenonderbouwing publiceren we in het kostenbesluit Naheffingsaanslag parkeerbelastingen 2027. Dit besluit maakt deel uit van het raadsbesluit over de verordening Parkeerbelastingen 2027.

Begraafrechten

In lijn met de Voorjaarsnota 2026 verhogen we de onderhoudsrechten en kosten van de graven/begraven in 2025 met 3,55%. Uit de berekening van de kostendekkendheid van de begraafrechten is gebleken dat de kostendekkendheid na verwerking van de Voorjaarsnota niet 100% kostendekkend is. Het voorstel is daarom om de tarieven voor 2027, naast de inflatieverhoging van 3,55%, boventrendmatig te verhogen met 2,45%. De totale stijging komt daardoor uit op 6%.

Berekening kostendekkenheid begraafrechten 2027		
Kosten taakvelden, incl. (omslag)rente	€	366.700
Inkomsten taakvelden, excl. heffingen	€	-7.200
Netto kosten taakvelden	€	359.500
Toegerekende overhead 66,0% over de salarislasten	€	49.600
Totale kosten	€	409.100
Opbrengst heffingen	€	409.100
Saldo	€	-
Dekkingspercentage		100%

Markt- en havengelden

In lijn met de Voorjaarsnota 2026 verhogen we de markt- en havengelden met het inflatiepercentage van 3,55%.

Berekening kostendekkenheid markt- en havengelden 2027		marktgelden		havengelden
Kosten taakvelden, incl. (omslag)rente	€	156.000	€	419.600
Inkomsten taakvelden (excl. heffingen)	€	-1.900	€	-2.100
Netto kosten taakvelden	€	154.100	€	417.400
Toegerekende overhead 66,0% over salarislasten	€	45.100	€	-
Toegerekende BTW	€	18.200	€	7.100
Totale kosten	€	217.400	€	424.600
Opbrengst heffingen	€	-200.400	€	-78.200
Saldo	€	17.000 N	€	346.400 N
Kostendekkendheidspercentage		92,2 %		18,4%

Bedrijfsinvesteringszone Zeezijde (BIZZ)

Op 2 juli 2026 heeft de gemeenteraad de nieuwe verordening Bedrijfsinvesteringszone Katwijk Centrum 2027-2031 vastgesteld. Deze verordening bevat onder meer de tarieven die op basis van de WOZ-waarde van de objecten in rekening worden gebracht. Deze tarieven blijven gedurende de looptijd van de verordening gelijk.

Overzicht tarieven

De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de tarieven van de belangrijkste belastingen en heffingen. Op de gemeentepagina en de website besteden we ruim aandacht aan de nieuwe tarieven en het tijdstip waarop de aanslagen worden opgelegd. De BSGR verstuurt de aanslagbiljetten eind februari 2027. Op het aanslagbiljet kunnen de volgende belastingen staan: OZB, BRWB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting en de waterschapsheffing. Daarnaast bevat het aanslagbiljet de beschikking van de WOZ-waarde. Tegelijk met de aanslag ontvangen de belastingplichtigen een toelichting op de gemeentelijke belastingen.

De hieronder genoemde tarieven voor de OZB 2027 hebben we berekend op basis van het inflatiepercentage van 3,55%. In de Voorjaarsnota 2026 werd nog uitgegaan van een structurele boventrendmatige verhoging van de OZB-tarieven met 5%. Daarbij was aangetekend dat het aan het nieuwe college was om hierover bij de opstelling van de nieuwe begrotingen een nadere afweging/(her)overweging te maken. Op basis van het coalitieakkoord 2026 wordt voorgesteld om, in het kader van de lastenverlichting, vanaf 2028 de boventrendmatige verhoging met 5% te schrappen. Dit betekent dat de tarieven voor 2027 eenmalig nog met 5% zullen worden verhoogd. Verder wordt voorgesteld om de tarieven voor rioolheffing, toeristenbelasting en begraafrechten boventrendmatig te verhogen en de hondenbelasting te verlagen.

De OZB-tarieven worden uiterlijk bijgesteld in december 2026/januari 2027. Dan is de waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen per peildatum bekendgemaakt.

Tarieven belastingsoorten	2026	stijging	2026	2025	2024	2023
OZB woningen eigenaar	0,1155%	8,55%	0,1064%	0,1174%	0,1080%	0,0963%
OZB niet-woningen eigenaar	0,6714%	8,55%	0,6185%	0,6144%	0,5451%	0,4785%
OZB niet-woningen gebruiker	0,1985%	8,55%	0,1829%	0,1817%	0,1612%	0,1415%
Afvalstoffenheffing :						
- éénpersoonshuishouden					€ 255,71	€ 255,71
vast tarief	€ 248,75	7,3%	€ 231,83	€ 222,36		
variabel tarief						
per aanbieding minicontainer 240L	€ 5,63	7,3%	€ 5,25	€ 5,25		
per aanbieding minicontainer 140L	€ 3,28	7,3%	€ 3,06	€ 3,06		
per ontgrendeling van een ondergrondse inzamelcontainer 60L	€ 1,41	7,3%	€ 1,31	€ 1,31		
- meerpersoonshuishouden					€ 371,85	€ 371,85
vast tarief	€ 381,89	7,3%	€ 355,91	€ 341,40		
variabel tarief						
per aanbieding minicontainer 240L	€ 5,63	7,3%	€ 5,25	€ 5,25		
per aanbieding minicontainer 140L	€ 3,28	7,3%	€ 3,06	€ 3,06		
per ontgrendeling van een ondergrondse inzamelcontainer 60L	€ 1,41	7,3%	€ 1,31	€ 1,31		
Rioolheffing (tarief tot 250 m³)	€ 190,55	3,55%	€ 184,01	€ 175,21	€ 164,36	€ 146,16
Hondenbelasting	€ 124,41	-12,5%	€ 142,18	€ 139,05	€ 132,21	€ 124,66

Overzicht geraamde inkomsten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde inkomsten (2025) en de geraamde inkomsten (2026 en 2027).

Lokale heffing (bedragen x € 1.000)	Begroot '27	% '27	Begroot '26	% '26	Begroot '25	% '25
OZB eigenaren woningen	17.131	30,2	15.718	29,9	15.149	30,7
OZB eigenaren niet-woningen	9.232	16,3	8.192	15,6	8.049	16,3
OZB gebruikers	2.471	4,4	2.085	4,0	1.904	3,9
BRWB eigenaren	18	0,0	18	0,0	18	0,0
Afvalstoffenheffing[1]	10.590	18,7	9.784	18,6	8.597	17,4
Rioolheffing	6.286	11,1	6.040	11,5	5.776	11,7
Hondenbelasting	488	0,9	546	1,0	534	1,1
Begraafrechten	399	0,7	385	0,7	419	0,8
Havengelden	78	0,1	76	0,1	74	0,2
Leges Omgevingswet[2]	1.636	2,9	1.586	3,0	1.582	3,2
Overige leges	2.046	3,6	1.995	3,8	1.830	3,7
Marktgelden	201	0,4	194	0,4	190	0,4
Parkeerbelasting[3]	4.833	8,5	4.702	9,0	4.598	8,2
Precariobelasting	112	0,2	108	0,2	106	0,2
Toeristenbelasting	1.091	1,9	991	1,9	991	2,0
BIZ bijdrage	85	0,1	85	0,2	87	0,2
Totaal	**56.697**	**100,0**	**52.505**	**100,0**	**49.333**	**100,0**

[1]*de daling in 2025 wordt veroorzaakt door de lagere baten a.g.v. de invoering van Diftar per 1-1-2025*
[2]*exclusief Eli Lilly*
[3]*exclusief parkeerabonnementen*

Kostendekking

Op grond van de financiële verordening verstrekken we een overzicht van kostendekkendheid van de tarieven. Onderstaand overzicht geeft de diverse belastingsoorten met het dekkingspercentage weer.

Overzicht kostendekking 2027

Soort	Lasten	Overhead	Belasting-/ heffingsopbrengsten	% kostendekking
Afvalstoffenheffing (incl. mutatie voorziening)	9.538	1.469	11.007	100.0
Rioolheffing (incl. mutatie voorziening)	5.967	319	6.286	100,0
Parkeeropbrengsten[1]	5.310	564	5.055	106,7
Begraafrechten	360	49	409	100,0
Leges titel 1 Algemene dienstverlening[2]	1.795	576	2.001	84,4
Leges titel 2 Omgevingswet[2]	904	427	1.637	122,9
Leges titel 3 Europese dienstenrichtlijn[2]	40	27	55	82,2
Marktgelden	173	45	200	92,2
Havengelden[3]	425	0	78	18,4

[1] vanaf 2021 geen gesloten systeem meer
[2] gebaseerd op onderzoek Kostendekkendheid.nl 2026
[3] totale lasten binnenhavens en waterwegen

Kwijtschelding

Inwoners met de laagste inkomens kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van de lokale heffingen. De kwijtschelding beperkt zich tot de afvalstoffenheffing en rioolheffing, als wordt voldaan aan de voorwaarden van de uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Bij het indienen van een verzoek tot kwijtschelding bekijkt de BSGR ook of er recht op kwijtschelding bestaat voor de waterschapsheffing. Inwoners kunnen ook kwijtschelding aanvragen voor de leges van het aanvragen van een gehandicaptenparkeerkaart en -plaats. Bij de berekening van het bedrag van de kwijtschelding worden de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normbedragen voor de kosten van bestaan op basis van de Participatiewet.

Uit de belastingrapportage van de BSGR van september 2026 blijkt dat het aantal kwijtscheldingsverzoeken circa 10% hoger is dan 2025. Toch verwachten we op basis van de lastenontwikkeling dat de jaarlasten conform de begroting zullen zijn. Vooralsnog gaan we in de begroting 2027 uit van hetzelfde aantal toegekende aanvragen als het begrote aantal voor 2026.

Kwijtschelding	Begroot 2027	Werkelijk 2026	Werkelijk 2025
Aantal (gedeeltelijk) toegekende aanvragen (1-1 t/m 30/8)	1.250	1.475	1.344
Totale kosten kwijtschelding	€ 453.000	€ 407.995[1]	€ 449.927
Kosten product per inwoner	€ 6,72	€ 6,06[1]	€ 6,71

[1]*Stand per 1-9-2026*

Lokale lastendruk

Op basis van de COELO-atlas kunnen we de lokale lasten objectief vergelijken met die van andere gemeenten. In de atlas van 2025 komt Katwijk op plaats 276 (rangnummer meerpersoonshuishoudens eigenaar/bewoner). In 2025 stonden we op plaats 286. Deze licht positieve ontwikkeling is grotendeels te verklaren doordat de OZB-tarieven in 2026 niet boventrendmatig zijn verhoogd.

Lokale lastenmeter

Op de website van de gemeente Katwijk kunnen de inwoners en ondernemers de gemeentelijke lasten berekenen (katwijk.lokalelastenmeter.nl). Deze lasten kunnen zij vergelijken met onder andere het gemiddelde in Katwijk en omliggende gemeenten. In het onderstaande overzicht hebben we de ontwikkeling

van de lokale lasten voor meerpersoonshuishoudens inzichtelijk gemaakt. De inflatiecorrectie (3,55%) is tot en met 2027 verwerkt. De bedragen stijgen vanaf 2026. Dat komt door de volgende ontwikkelingen:

- Gezien de begrotingssituatie wordt voorgesteld om de OZB-tarieven in 2027 boventrendmatig met 5% te verhogen. In het coalitieakkoord staat wel het voorstel om, in verband met de lastenverlichting, de boventrendmatige stijging van de OZB-tarieven vanaf 2028 te schrappen.
- Het voorstel om de riooltarieven te verhogen met het trendmatige stijgingspercentage van 3,55% uit de voorjaarsnota 2026.
- Het voorstel om de vaste en variabele afvalstoffenheffingstarief te verhogen met het trendmatige stijgingspercentage van 3,55% uit de voorjaarsnota 2026, aangevuld met de voorgestelde boventrendmatige verhoging van het vaste en variabele tarief voor afvalstoffenheffing met 3,75% in 2027 en 4,2% in 2028.

Lokale lasten meerpersoonshuishoudens	2026	2027	2028	2029	2030
OZB (gemiddelde WOZ-waarde € 462.000*)	€ 491,57	€ 533,60	€ 533,60	€ 533,60	€ 533,60
Afvalstoffenheffing					
Vast tarief meerpersoonshuishoudens	€ 355,91	€ 381,89	€ 397,93	€ 397,93	€ 397,93
Variabel tarief 140L container (13x aanbieden)[1]	€ 40,00	€ 42,92	€ 44,72	€44,72	€ 44,72
Rioolheffing (waterverbruik tot 250 m³)	€ 184,01	€ 190,54	€ 190,54	€ 190,54	€ 190,54
Totale woonlasten	**€ 1.071,49**	**€ 1.148,95**	**€ 1.166,79**	**€ 1.166,79**	**€ 1.166,79**
Stijging t.o.v. voorgaand jaar in %		7,23%	1,55%	0%	0%
Stijging t.o.v. voorgaand jaar in €		€ 77,46	€ 17,84	€ 0	€ 0

**De WOZ waarde is in deze begroting gewijzigd en gebaseerd op de gemiddelde WOZ waarde zoals die jaarlijks door het CBS wordt gepubliceerd.*

Overzicht regiogemeenten

Dit overzicht toont de belastinggegevens van regiogemeenten voor 2026, gebaseerd op een gemiddelde woningwaarde (landelijk) van € 506.000. De laatste kolom geeft de ranglijst volgens het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) weer waarbij gemeenten worden gerangschikt van laagste (1) tot hoogste (342) woonlasten voor meerpersoonshuishoudens.

	OZB		Reinigingsheffing		Rioolheffing		Woonlasten		
Bron: Waarstaatje gemeente.nl / Coelo	woning in %	niet-woning in %	éénpers in €	meerpers in €	éénpers in €	meerpers in €	éénpers in €	meerpers in €	**Ranking Coelo**
Hillegom	0,0790	0,2211	493	523	225	255	1.164	1.225	275
Kaag en Braassem	0,0829	0,1657	349	382	216	289	1.196	1.229	278
Leiden	0,1053	0,6213	270	506	157	220	1.068	1.367	319
Leiderdorp	0,1082	0,3973	408	541	131	240	1.174	1.416	326
Lisse	0,1012	0,2688	425	569	190	190	1.169	1.313	307
Noordwijk	0,0858	0,2391	335	521	224	224	1.123	1.309	306
Oegstgeest	0,1170	0,7073	356	525	224	277	1.455	1.677	338
Teylingen	0,0853	0,2761	304	440	192	192	1.017	1.152	235
Voorschoten	0,1113	0,2761	423	521	253	253	1.450	1.548	332
Wassenaar	0,1125	0,5018	438	631	152	226	1.649	1.915	341
Zoeterwoude	0,1125	0,4955	283	217	295	295	1.267	1.301	303
Gemiddelde regio zonder Katwijk	**0,1001**	**0,3791**	**371**	**489**	**226**	**266**	**1.248**	**1.405**	**305**
Katwijk '26	0,1064	0,6185	253	398	184	184	1080	1.225	276

§ 2 Financiering

Inleiding

Het treasurystatuut (raad, 30 juni 2022) geeft de structuur, inrichting en het beleid van de treasury- of financieringsfunctie. Onder financiering verstaan we het totaal van handelingen dat als doel heeft om zo efficiënt en goedkoop mogelijk voor voldoende geld (liquiditeit) te zorgen om de plannen van de gemeente Katwijk te kunnen uitvoeren. De concrete vertaling van het treasurybeleid staat jaarlijks in de financieringsparagraaf bij de programmabegroting.

Wettelijke kaders

De volgende kaders zijn van belang voor het treasurybeleid:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- treasurystatuut gemeente Katwijk
- schatkistbankieren en Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)
- kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Wet Fido/Ruddo

De Wet fido geeft aan dat het aantrekken en uitlenen van geld alleen kan plaatsvinden in het kader van de publieke taak. Er is een verbod op bankieren door overheden. De Ruddo geeft onder andere voorschriften over beleggingen (minimale ratings) en derivatenconstructies.

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

De Wet hof bepaalt dat niet alleen het Rijk, maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Europese stabiliteits- en groeipact. Ook gemeenten, provincies en waterschappen dragen bij aan het begrotingstekort van de totale collectieve sector.
De Eerste Kamer heeft deze wet aangenomen op 10 december 2013. Hierin worden de Europese afspraken vertaald naar nadere doelstellingen voor de schuldomvang en het begrotingstekort van decentrale overheden. Deze wet impliceert een schuldenrem en een schuldenplafond. De wet gaat uit van de macronorm voor de decentrale overheden. Vooralsnog wordt niet gekeken naar de individuele referentiewaarden.

Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is voor een belangrijk deel vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut schept een formeel kader voor de financierings- en beleggingsactiviteiten van de gemeente. De elementen sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht zorgen in samenhang voor duidelijkheid en transparantie in het treasuryproces. Het statuut bevat de beleidsmatige infrastructuur voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag behandelen respectievelijk de beleidsplannen voor de komende jaren en de resultaten daarvan.

Het beleid is gericht op:

- toegankelijkheid van de kapitaalmarkt
- het zo voordelig mogelijk aantrekken van geldleningen om het investeringsprogramma te financieren
- beheersing van de risico's

We zetten dit beleid voort. Kortom: we financieren de gemeente zo gunstig mogelijk en tegen zo min mogelijk risico, waarbij we rekening houden met investeringen en aflossingen.

Kaderstellende nota's en verordeningen	Datum	Zaaknr.
Treasurystatuut	30-06-2022	2862470
Beleidskader garantstellingen	02-12-2021	38012

Rentevisie

Geopolitieke ontwikkelingen zijn nog steeds reden tot zorg. Toch blijft de Nederlandse economie dit jaar en volgend jaar naar verwachting groeien. Ondanks de economische groei gaat het Centraal Planbureau (CPB) ervan uit dat de inflatie in 2026/2027 rond de 3% blijft – dit vanwege hogere energieprijzen waardoor de koopkracht lager zal uitvallen. De Europese Centrale Bank (ECB) gaat uit van een lichte economische groei in 2027 (1,2%). De ECB een doelstelling van een inflatie van 2% en heeft hiervoor de beleidsrente diverse malen verlaagd om de inflatie te remmen. Door de oorlog in het Midden-Oosten is inflatiedruk ontstaan, waardoor de ECB in juni 2026 de beleidsrente weer met 25 basispunten heeft verhoogd naar 2,25%. Op 10 september 2026 is de rente nog eens verhoogd met 25 basispunten in een verdere poging de inflatie in de eurozone een halt toe te roepen. De rente is nu 2,50%.

Deze stijging van de beleidsrente is terug te zien in de stijging van de korte rente. Op dit moment is de rente op de geldmarkt (korte looptijd) dan ook lager dan de rente op de kapitaalmarkt met een lange looptijd, maar het verschil wordt kleiner. Voor de rente met een lange looptijd spelen andere zaken mee, zoals onrust in de wereld, de economische situatie in Europa en de wens van Europa en Nederland om flink te investeren in defensie. Deze zaken zorgen ervoor dat de langetermijnrente langzaam maar gestaag aan het stijgen is.
De rentevisie voor 2026 baseren we op de verwachtingen van onze adviseurs BNG en Thésor.

Rentetoerekening

Met het oog op bovenstaande voorspellingen gaan de prognoses van de ontwikkelingen op de financiële markten uit van de volgende rentepercentages:

Rentepercentages	2027	2028	2029	2030
Rente kapitaalmarkt	3,90%	3,90%	3,90%	3,90%
Rente geldmarkt	2,60%	2,70%	2,75%	2,75%
Omslagrente	1,95%	1,95%	2,00%	2,15%

De kapitaalmarkt gaat uit van een product met een looptijd van tien jaar met lineaire aflossing.
De geldmarkt gaat uit van de driemaands Euribor-rente. De rente van lineaire leningen van tien jaar staat op dit moment (24 augustus 2026) op 3,63%.
De omslagrente is het uitgangspunt voor het berekenen van rente over de activawaarde per 1 januari van een betreffend jaar. Met ingang van 2025 maakt het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

(BBV) geen uitzondering meer voor grondexploitaties. Daardoor vindt de rentetoerekening plaats op basis van de reguliere omslagrente.

	Schema rentetoerekening 2027 (*bedragen x € 1.000*)	Subtotaal	Totaal
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	6.682	
b.	De externe rentebaten	-732	
	Totaal door te rekenen externe rente		5.951
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-43	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (Marente)	-9	
			-52
	Saldo door te rekenen externe rente		5.898
d1.	Rente over eigen vermogen		-
d2.	Rente over voorzieningen		-
	De aan taakvelden toe te rekenen rente		5.898
e.	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente is omslagrente		-6.198
f.	**Renteresultaat op het taakveld treasury**		**-300**

De gemeente kiest ervoor om geen rente over het eigen vermogen te berekenen. De gemeente hanteert een omslagrente van 1,95%. Bij toepassing van 1,95% renteomslag bedraagt het nadelig renteresultaat € 0,300 miljoen. Dit is een afwijking van 0,0074% (waar maximaal 0,5% is toegestaan).

Financieringsbehoefte en geldleningen

Financieringsbehoefte

Voor het aantrekken van geldleningen in de periode 2027 tot en met 2030 gaan we uit van de rentepercentages zoals hiervoor vermeld. De financieringsbehoefte hebben we berekend op grond van ontwikkelingen in de investeringen, aflossingen van leningen en grondaankopen en -verkopen.

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Financieringsbehoefte	30.000	35.000	40.000	40.000

In de investeringsagenda staan voor bovenstaande jaren (met uitzondering van 2030) hogere bedragen, maar de verwachting is dat niet alles zal worden gerealiseerd. In 2025 is de werkgroep Nieuwe werkwijze investeringsagenda opgestart om tot een realistische raming van investeringen te komen. Dit proces is nog niet afgerond, waardoor de resultaten nog niet zichtbaar zijn en bij de financieringsbehoefte een lagere realisatiegraad wordt gehanteerd.

Portefeuille opgenomen geldleningen

De portefeuille opgenomen geldleningen heeft naar verwachting een omvang van € 248,8 miljoen per 1 januari 2027. De rente van alle leningen bedraagt gemiddeld 2,16% (2026: 2,13%). Voor 2027 gaan we uit van een omslagrente van 1,95%, met een stijging voor de komende jaren. Bij de wetswijziging rond de vernieuwing van het BBV verscheen een richtinggevende notitie over de rente. Dit zorgde voor een herziening van de wijze van renteomslag. Het voordeel van het totale renteresultaat mag nu niet meer zijn dan 0,5% en wordt verantwoord onder het taakveld treasury. Bij het opstellen van de financieringsbehoefte baseren we ons op de huidige investeringsagenda. Deze investeringen hebben we verwerkt in de begroting.

Bedragen x € 1.000 Vaste schuld gemeente Katwijk	2026	2027	2028	2029	2030
Stand vaste schuld 1-1	222.902	248.778	263.162	282.346	306.713
Aflossingen	14.124	15.616	15.816	15.633	17.233
Stand vaste schuld 31-12	**208.778**	**233.162**	**247.346**	**266.713**	**289.480**
Financieringsbehoefte	40.000	30.000	35.000	40.000	40.000
Verwachte ontwikkeling vaste schuld	**248.778**	**263.162**	**282.346**	**306.713**	**329.480**

Risicobeheer

Garanties

De gemeente Katwijk heeft vanuit haar publieke taak garanties op geldleningen verstrekt. Op 2 december 2021 heeft de gemeenteraad de regeling Garantievoorwaarden 2021 vastgesteld. Deze regeling maakt het mogelijk om onder voorwaarden garanties te verstrekken aan maatschappelijke organisaties naar burgerlijk recht.
Het totaal van de lopende garantieverplichtingen bedraagt € 195,2 miljoen per 1 januari 2027. In dit bedrag is de borgstelling opgenomen voor de woonstichting Dunavie voor € 159,5 miljoen en € 27,3 miljoen voor woonzorgcentrum DSV.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet geeft de grens aan voor de korte financiering. Dit beperkt het renterisico op de korte financiering. Volgens de gewijzigde Wet fido moet de gemeente eenmaal per jaar een overzicht verstrekken aan de provincie. De kasgeldlimiet wordt berekend in een bedrag ter grootte van een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Voor Katwijk is de kasgeldlimiet in 2027 € 21,7 miljoen. De gemeente blijft in deze begrotingsperiode binnen de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet 2027 (bedrag*€ 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	Omvang begroting per 1 januari (grondslag)	256.031	256.031	256.031	256.031
1)	**Toegestane kasgeldlimiet**				
	Percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
	Bedrag	21.763	21.763	21.763	21.763
2)	**Omvang vlottende korte schuld**				
	Opgenomen gelden < 1 jaar	10.000	10.000	10.000	10.000
3)	**Vlottende middelen**				
	Rekening courant	1.750	2.500	2.000	2.000
	Deposito's < 1 jaar	0	0	0	0
	Toets kasgeldlimiet				
4)	Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	8.250	7.500	8.000	8.000
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	21.763	21.763	21.763	21.763
	Ruimte (1) - (4)	**13.513**	**14.263**	**13.763**	**13.763**

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer de wet aangenomen tot wijziging van de Wet fido. Dit in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in ’s Rijks schatkist. De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord overtollig verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor hun publieke taak. Als overheden schatkistbankieren, dragen zij bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector. Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld. Het drempelbedrag wordt berekend in een bedrag ter grootte van een percentage (2%) van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. De gemeente Katwijk heeft dan een drempelbedrag van € 5,12 miljoen.

De renterisiconorm op de vaste schuld stelt het kader om de leningenportefeuille zo op te bouwen dat het renterisico bij renteaanpassing en herfinanciering van leningen wordt beperkt.
De renterisiconorm wordt berekend in een bedrag ter grootte van een percentage (20%) van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. De gemeente Katwijk blijft in deze begrotingsperiode binnen de renterisiconorm.

Bedragen x € 1.000

	Renterisiconorm	2027	2028	2029	2030
1.	Renteherzieningen	0	0	0	0
2.	Aflossingen	15.616	15.816	15.633	17.233
3.	Renterisico	15.616	15.816	15.633	17.233
4.	Renterisiconorm	51.206	50.653	50.097	50.628
5a.	**Ruimte onder risiconorm**	35.590	34.837	34.464	33.395
5b.	Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
	Berekening renterisiconorm				
4a.	Omvang van de begroting per 1-1	256.031	253.265	250.486	253.139
4b.	Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4.	**Renterisiconorm**	51.206	50.653	50.097	50.628

EMU-saldo

Op Europees niveau worden afspraken gemaakt over het EMU-saldo. Daarin worden onder meer uitgaven en inkomsten van de rijksoverheid en gemeenten samengevoegd. Gemeenten zijn verplicht deze tabel te publiceren. Zie hieronder de tabel voor de gemeente Katwijk.

Bedragen x € 1.000

EMU-saldo		2026	2027	2028	2029	2030
Berekend EMU-SALDO		-9.489	-28.321	-41.383	-28.450	-31.486
Referentiewaarde gemeente Katwijk		6.806	6.806	6.806	6.806	6.806
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde		**-16.295**	**-35.127**	**-48.189**	**-35.256**	**-38.292**
Onderbouwing: (mutaties 1 januari t/m 31 december)						
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking en leningen	2.529	916	-83	-	-
Vaste activa	Uitzettingen	11.161	-20.000	-5.000	5.000	-
	Liquide middelen	95	-	-	-	800
	Overlopende activa	10.982	-12.500	-	2.500	-
Vaste passiva	Vaste schuld	51.887	-11.616	19.184	24.367	22.767
Vlottende passiva	Vlottende schuld	1.163	-	5.000	-	-
	Overlopende passiva	-18.794	8.353	12.116	11.583	9.519

§ 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Algemeen

In deze begroting staan de maatschappelijke doelstellingen en de financiële vooruitzichten voor 2027-2030 centraal. Om de realisatie van die doelstellingen te optimaliseren moeten gemeenten eventuele risico's tijdig inzien en voorkomen. Het is daarom belangrijk om een actueel en compleet risicoprofiel van de gemeente te hebben. In deze paragraaf staan de belangrijkste risico's die een effect kunnen hebben op de begrotingsopgave voor de komende jaren.

Het financieringstekort van gemeenten in 2025 bedroeg ruim € 2 miljard. Door dat financieringstekort is de netto schuld van gemeenten flink gestegen. Die stijging houdt verband met de forse investeringsopgave, extra taken en ambities van gemeenten. Zo neemt de politieke druk om woningbouw te versnellen merkbaar toe. In de Tweede Kamer klinkt steeds luider de roep om meer regie, minder regels en snellere procedures. Daarnaast kampen gemeenten met problematiek rondom de asielopvang; het kabinet heeft (augustus 2026) 24 gemeenten onder verscherpt toezicht geplaatst omdat die niet voldoen aan de spreidingswet. Verder is in de zomerperiode minder duidelijk wat energiearmoede werkelijk betekent. Uit recente berichtgeving is gebleken dat de gasreserves (nog) niet voldoende zijn gevuld en naar verwachting zullen de gasprijzen in de laatste maanden fors stijgen.

De effecten van deze voorbeelden en andere onvoorziene ontwikkelingen zijn vermoedelijk ook in Katwijk merkbaar. Dat heeft mogelijk nog invloed op de (financiële) begroting. Periodiek beoordelen wij daarom of de financiële positie van de gemeente toereikend is om eventuele financiële tegenvallers op te vangen. Door het risicoprofiel en de aanwezige buffers in samenhang te bekijken, krijgen we meer inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.

Kaderstelling en definitie

Kaderstelling

In de gemeentesector bestaan geen verplichte voorschriften of concrete normen vanuit het rijk. De provincie stelt voor de beoordeling van de financiële positie wel kaders met financiële kengetallen. De uitkomsten en de analyse van die kengetallen helpt bij risicomanagement als totaalinstrument.

Het vakgebied risicobeheersing is volop in ontwikkeling. Katwijk volgt die ontwikkelingen en wil stappen zetten om het risicomanagement verder te verbeteren, bijvoorbeeld door procesverbeteringen aan te brengen in de eerste, tweede en derde lijn of door het verder ontwikkelen met AI. Die gewenste professionaliseringsslag past bij de groeifase waarin de gemeente zich nu en de komende jaren bevindt.

Definitie risico
Een risico is de mogelijkheid dat een gebeurtenis plaatsvindt, met een negatief effect op het bereiken van doelstellingen, de activa of het bestaan van de gemeente.
De risico's en kanttekeningen worden bij de besluitvorming van het college rond beleidsvoornemens, investeringen, etc. integraal afgewogen. De accountant betrekt de uitkomsten van risicomanagement bij de rapportage over de financiële gezondheid van de gemeente (per ultimo van elk kalenderjaar).

Beleid
De traditionele nota Weerstandsvermogen bestaat niet meer. Daarom heeft deze paragraaf deels ook een beleidsmatig karakter. De verschillende definities en de waardering van de ratio vormen de kaders voor risicomanagement, het benodigde weerstandsvermogen en de verantwoording richting de gemeenteraad.

De gemeente Katwijk maakt net als veel andere gemeenten gebruik van onderstaande tabel als het gaat om de waardering van de weerstandsratio.

Tabel 1: Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	2,0 < X	Uitstekend
B	1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	X < 0,6	Ruim onvoldoende

Beleidsmatig gaat de gemeente Katwijk uit van ratio C, waarbij sprake is van voldoende weerstandsvermogen. Met dit uitgangspunt voorkomen we onnodige beslaglegging op de reservepositie van de gemeente en zorgen we dat voldoende middelen beschikbaar blijven.

Risicomanagement
Risicomanagement als instrument gaat over het systematisch omgaan met kansen en bedreigingen die de doelstellingen van de gemeente kunnen beïnvloeden. Het is een onderdeel van effectief integraal management, de interne sturing en de beheersing van de eigen organisatie. Risicomanagement helpt de gemeente Katwijk om resultaten te optimaliseren en het risicobewustzijn op peil te houden. Het doel van risicomanagement is het versterken van de zekerheid tot het realiseren van de doelstellingen van de gemeente.

Risicoprofiel
Het risicoprofiel van de gemeente is de best mogelijke schatting van eventuele tegenvallers en het effect daarvan op de gemeentelijke financiën. In de planning- en control-stukken wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd. Deze paragraaf is de uitkomst van een actualisatie rond de zomerperiode van 2026.
De robuustheid van de financiële positie van de gemeente komt ook tot uitdrukking in de financiële kengetallen.

Het risicoprofiel
In de periode na de jaarrekening 2025 tot en met augustus 2026 is het risicoprofiel van de gemeente geactualiseerd. Het bestaande risicoprofiel is bijgesteld met zowel algemene (strategische) en specifieke risico's om zo een actueel beeld te schetsen.
Katwijk maakt gebruik van de software van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement om het risicoprofiel van de gemeente vast te leggen. Met deze brengen we de risico's van de gemeente systematisch in kaart. In het kader van de ratio weerstandsvermogen berekenen we tot slot ook de benodigde weerstandscapaciteit.

Algemene externe risico's
De gemeente Katwijk heeft te maken met een flink aantal onzekerheden en risico's – specifieke en soms ook algemeen van aard. Net als bij veel gemeenten kunnen die risico's op korte en (middel)lange termijn nog effect hebben. De toekomst is onzeker, waardoor we een aantal risico's niet goed kunnen kwantificeren. We werken

die risico's en onzekerheden hieronder kort uit en maken duidelijk met welke omstandigheden de gemeente in 2027 vermoedelijk te maken krijgt.
Voor deze risico's is financieel een stelpost opgenomen. In het risicoprofiel hebben we dus ook financieel rekening gehouden met eventuele nadelige gevolgen.

Economische omstandigheden en rente
Volgens de meest recente ramingen ligt de verwachte economische groei (bbp-groei) van Nederland op 0,8%. Hoewel het CPB in het voorjaar nog uitging van een groei van 1,4%, is de prognose in de tussentijdse ramingen naar beneden bijgesteld. De belangrijkste oorzaken voor deze groeivertraging zijn aanhoudende geopolitieke spanningen, de situatie in het Midden-Oosten, druk op de wereldhandel en de aanhoudend hogere inflatie (die voor 2026 op circa 3% wordt geschat). Het is nog onzeker in welke mate deze trend zich doorzet en welk effect dat heeft op het investeringsniveau en de rente.

Meer taken
Net als vorig jaar blijft het takenpakket van de gemeente ook de komende jaren omvangrijk. De financiële ruimte neemt met de huidige voorspellingen niet evenredig toe, wat zorgt voor financiële knelpunten. Gemeenten merken al een paar jaar dat sprake is van een trend 'meer taken met dezelfde middelen'. In Katwijk is die taakuitbreiding ook herkenbaar, bijvoorbeeld in het sociaal domein, de klimaatambities en opgaven ICT-informatiebeveiliging. Deels is de financiering vanuit het Rijk via het gemeentefonds (SPUK) nog onduidelijk, waardoor gemeenten te maken hebben met onzekerheden.

Woningbouwopgave
Gemeenten hebben een grote opgave om extra huizen te bouwen. Op macroniveau heeft Nederland nog altijd een flink tekort aan betaalbare woningen. Dit zorgt vooral voor een tekort aan woonruimte, aanhoudende en toenemende startersproblematiek en onvoldoende doorstroming op de woningmarkt. Het woningtekort is groot en een oplossing is er nog niet.
Ook in Katwijk is de woningbouwopgave flink en ligt de focus op betaalbare en sociale woningen. De gemeente gaat in de komende jaren met gericht beleid en Valkenhorst de uitgesproken woningbouwambitie realiseren.

Energietransitie en klimaat
De klimaatverandering en de gevolgen daarvan blijven merkbaar. Enkele concrete voorbeelden zijn warme zomers, aanhoudend droge periodes, oplopende temperaturen in verstedelijkt gebied en een riool dat de afvoer van water niet goed aan kan. Gemeenten spelen een sleutelrol bij de energietransitie en klimaatopgave door lokaal sturing te geven aan duurzame warmte, energieopwekking en klimaatadaptatie.
De financiële compensatie vanuit het Rijk voor deze klimaatambities is echter nog niet helemaal zeker.
De investeringsagenda van de gemeente maakt de verduurzamingsopgave van Katwijk zichtbaar. Het vraagt dat we in samenwerking met andere gemeenten en partijen innovatief handelen en gerichte maatregelen treffen.

Samenwerkingsverbanden
De laatste jaren worden gemeentelijke taken en opgaven meer op regionaal niveau en in samenwerkingsverbanden opgepakt. Enkele specifieke taken van gemeenten (Jeugdzorg, Belastingen, Infrastructuur, Toezicht en handhaving, etc.) zijn anders georganiseerd om de kwaliteit en efficiency te vergroten. De afgelopen jaren is daarmee rol van de gemeente op het vlak van bijvoorbeeld taken, toezicht en financiën veranderd.
Die partijen en verschillende samenwerkingsverbanden lopen ook tegen onvoorziene ontwikkelingen en omstandigheden aan die extra aandacht vragen. Ontwikkelingen op gebied van taakinvulling, te bereiken/bereikte resultaten en financiële aspecten leiden mogelijk tot risico's en onzekerheden die ook effect hebben op de gemeente. Bijvoorbeeld door stijgende kosten (inflatie, personeel) staat de begroting van samenwerkingsverbanden onder druk en niet duidelijk is waar de rekening komt te liggen.

Arbeidsmarkt
De spanning op de Nederlandse arbeidsmarkt is in het tweede kwartaal van 2026 licht opgelopen. De markt blijft aan de krappe kant en hoge prijzen en energiekosten remmen de banengroei voor de periode 2028-2029. Katwijk staat de komende jaren voor de uitdaging om vervanging van medewerkers die met pensioen gaan in te vullen. Niet alleen in de vraag naar vast personeel is deze krapte merkbaar. Ook de beschikbaarheid van goed gekwalificeerde externe inhuur is beperkt in de huidige arbeidsmarkt. De kwaliteit van de dienstverlening

aan inwoners en de uitvoering van wettelijke taken blijft onder druk staan. Het tempo en de realisatie van de gestelde ambities, woningbouw en investeringsopgaven kunnen door deze capaciteitsproblemen mogelijk in het geding komen.

Algemeen effect op de begroting van Katwijk
Net als andere gemeenten wordt Katwijk in de eigen beleidsambities en opgaven geconfronteerd met bovenstaande externe risico's. Die algemene externe risico's hebben zonder twijfel effect op de begroting en financiële positie van Katwijk – of gaan dit in de nabije toekomst hebben. Wij houden daarom het begrotingsperspectief, de financiële positie en het risicoprofiel op deze punten nauwlettend in de gaten.

De omvangrijke risico's

Het risicoprofiel van de gemeente is het totaal van risico's binnen (beleids)activiteiten, taakvelden en projecten. In de weergave van het risicoprofiel brengen we met impact en waarschijnlijkheid een rangorde aan. Onderstaande tabel geeft de significante risico's van Katwijk weer op peildatum eind augustus 2026. Voor de stijging/daling van de maximale omvang is een vergelijking gemaakt met de jaarrekening van 2025.

Tabel 2: Risico's

De meest omvangrijke risico's *Bedragen * € 1.000*	**Kans van optreden**	**Omvang maximaal**	**Stijging Daling Gelijk**	**Benodigde weerstands-capaciteit ****
1. Nadelige uitkomsten en tegenvallers in de investeringsportefeuille (niet zijnde de grondexploitatie).	70%	16.100 (I)	🡻	3.900
2. Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV), diverse risico's rondom planvorming en toekomstige ontwikkeling van de woonopgave.	50%	17.500 (I)	🡻	5.200
3. Tegenvallers in specifieke grondexploitaties met uiteenlopend karakter, volgens MPG 2026	Divers *	1.300 (I)	Gelijk	200
Het realiseren van minder opbrengsten (0%-5%) dan aanvankelijk geraamd, volgens MPG 2026	Divers *	1.875 (S)	Gelijk	
Het optreden van 1 jaar vertraging en rente in de uitvoering en afronding van grondexploitaties, volgens MPG 2026	Divers *	150 (S)	Gelijk	
4. Garantstellingen op gewaarborgde geldleningen op taakveld Sport, zorg, volkshuisvesting (DSV, GOM)	30%	3.300 (I)	🡹	1.700
5. Sociaal domein: Jeugdzorg, Hervormingsagenda, Uitkeringen WMO, Begeleiding, HBH en budgettaire onzekerheden	Divers *	3.750 (S)	🡻	1.600
6. Onzekerheden en risico's in toekomstige opgaven en ambities energie en duurzaamheid	50%	3.600 (I)	🡹	1.300
7. Nadelen en financiële gevolgen verbonden aan de aansprakelijkheid in gerechtelijke uitspraken (Juridische zaken)	30%	1.900 (I)	🡻	600
8. Informatiebeveiliging en digitale risico's: Artificial Intelligence, Big data, beveiliging van informatie, datalek/AVG, etc.	50%	3.500 (I)	🡻	1.250
9. Risicoprofiel beheer openbare ruimte (Openbare orde-Veiligheid. Toezicht | handhaving Omgevingsdienst WH.	10%	600 (I)	🡻	200
10. Algemene risico's Inclusieve Samenleving, w.o. Vervoer dagbesteding, Opvang verwarde personen en Wonen Licht Verstandelijk Beperkten	70%	1.650 (S)	🡻	650

De meest omvangrijke risico's *Bedragen * € 1.000*	Kans van optreden	Omvang maximaal	Stijging Daling Gelijk	Benodigde weerstands-capaciteit **
11. Begrotings- en rekeningtekort bij gemeenschappelijke regelingen (saldo begroting) en verbonden partijen.	50%	3.050 (S)	⬮	1.300
12. Eventuele risico's of nadelige effecten uit het fiscaal profiel van de gemeente	30%	1.650 (I)	⬮	800
13. Algemene uitkering gemeentefonds	-	800 (S)	-	250
14. Overige risico's (Infra, bodem, etc.)	50%	3.000 (S)	⬮	1.600
Totaal		**63.725**		**20.550**
			Waarvan incidenteel Waarvan structureel	15.150 5.400
			Totaal benodigde weerstandscapaciteit	**20.550**

* Voor de grondexploitatie geldt: de kans van optreden is projectspecifiek. Met een weerstandscapaciteit van € 0,2 miljoen zijn, rekening houdend met positieve toekomstige exploitatieresultaten, de projectrisico's (risico 1) voor 100% afgedekt en de marktrisico's (risico 2 en 3) voor 50%. Op dit moment overtreft de beschikbare buffer het risicoprofiel van de grondexploitatie ruimschoots.

** In de laatste kolom 'benodigde weerstandscapaciteit' is een raming opgenomen die op basis van de statistische risicosimulatie nodig is om een risico af te dekken. De raming is veelal lager dan de vermenigvuldiging tussen kans van optreden en financiële omvang van het risico. De kans is gerelateerd aan het verwachte moment van optreden (binnen 1 tot 2 jaar= 90%, en vervolgens aflopend).

Uitwerking op de risico's in tabel 2: een inhoudelijke toelichting, een korte beschrijving van de wijze van risicobeheersing (veelal in de vorm van overdragen, accepteren, vermijden of verminderen) en *een toelichting welke maatschappelijke doelstellingen onder druk staan*:

1. Dit risico betreft een inschatting van mogelijke tegenvallers en nadelen in de lopende investeringsportefeuille van de gemeente. Binnen de infrastructurele investeringen en maatschappelijke projecten (MFA Hoornes, De Duinroos, Cultuurbedrijf, CBS De Burcht) spelen diverse risico's ten aanzien van vertraging, hoogwaardige eisen, meerkosten, onvoorziene afwaarderingen van activa, etc. *Het behalen van projectresultaten staat hiermee onder druk.*

2. Het risicoprofiel Valkenhorst (GOV) is in voorjaar 2026 geactualiseerd en de risico's zijn projectoverstijgend en per deelgebied inzichtelijk. De gemeenteraad zal periodiek geïnformeerd worden over Valkenhorst inzake risico's voor planvorming, de middelen Woningbouwimpuls, de verkeersontsluiting, gewijzigde wetgeving, de ruimtelijke kwaliteit, etc. *Effect op de voortgang en realisatie van de woningbouwopgave Katwijk*.

3. De projectspecifieke onzekerheden en marktrisico's binnen de grondexploitatie blijven bestaan, ondanks een neerwaartse trend (waaronder Kleipetten Zuid). De Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2026 geeft een nadere uitwerking van de risicoanalyse en de ontwikkeling daarin. De risico's in de grondexploitatie betreffen vooral prijs, plan en programma. Via monitoring door projectleiders en

periodieke planningsanalyses houden we de voortgang en projectspecifieke onzekerheden in de gaten. *Effecten van de gevolgen voor de realisatie van grondexploitatie(s) en het financieel eindresultaat*.

4. De gemeente heeft een positie in achtervang en borgstelling (diverse taakvelden: cultuur, sport, zorg, etc.) op langlopende leningen van diverse maatschappelijke instellingen. Wij monitoren specifiek de portefeuille garantiestellingen en de investeringsambitie Nieuw Salem bij DSV. De aandacht gaat daarbij ook uit naar de wijzigingen in de zekerhedenstructuur (garantiestelling). De treasuryfunctie en de monitoring door vakspecialisten zorgt voor de dijkbewaking rondom gewaarborgde geldleningen. *Rechtstreeks effect op de financiële positie van de gemeente*.

5. Het sociaal domein heeft te kampen met flinke risico's op het gebied van jeugdzorg. Onder meer de hervormingsagenda, continuïteit van Jeugdbescherming (JB West) en een mogelijke toename van vraag naar jeugdzorg zorgen voor onzekerheden. Ook bestaat onzekerheid over de geraamde kosten, een tekort aan personeel en de oplopende wachtlijsten. De regionale Taskforce (onder aanvoering van Katwijk) is ingericht om maatregelen te treffen om de jeugdhulp, ook in de toekomst, beter te beheersen. *Directe gevolgen voor de kwaliteit van de jeugdzorg*.

6. De energietransitie vereist de komende jaren een verzwaring van het net met vermoedelijk grote investeringen in de boven- en ondergrondse infrastructuur van de gemeente (Hoornes Aardgasvrij, Warmtevisie, Duurzaamheidsagenda). Netcongestie blijft een aandachtspunt en een belangrijke onzekerheid voor gemeenten. De transitie en opgave moet ook over koeling gaan. Katwijk volgt de ontwikkelingen en voert overleg met partners om de planvorming, de investeringsopgave en de financiële gevolgen bij de aanleg van warmtenetten in beeld te houden. *Bemoeilijkt innovatie en realisatie van plannen op het gebied van energie en klimaat*.

7. Op juridisch vlak is het risicoprofiel van de gemeente verbonden aan lopende kwesties en rechtszaken. De beheersing van dit risico bestaat uit de juridische control en specifieke maatregelen op dossierniveau. De gemeente wordt in die beheersing ondersteund door een huisadvocaat in zowel civiele als bestuursrechtelijke kwesties. *Effect op de bedrijfsvoering en primaire processen: kwaliteit in de basis mogelijk niet voldoende*.

8. De gemeente Katwijk onderkent digitale risico's die de continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening kunnen raken. Dit betreft onder meer ransomware, leveranciersincidenten, datalekken, phishing en factuurfraude en DDOS-aanvallen. Daarnaast houden we rekening met strategische risico's zoals kunstmatige intelligentie en *quantum computing*. Met de implementatie van de Cyberbeveiligingswet en Baseline Informatiebeveiliging Over v2 (BIO2) werkt Katwijk aan voortdurende verbetering van de informatiebeveiliging om de steeds naderende dreigingen en risico's het hoofd te bieden. *Rechtstreeks effect op de veiligheid van digitale data en waarborg van privacy*.

9. Dit risico speelt in op een mogelijk tekort aan middelen in de reguliere exploitatie 2026 en verder als het gaat om taken rondom inspectie (vergunningen en toezicht/handhaving) en openbare orde en veiligheid (extra inzet vanwege overlast jongeren en/of – drugsgerelateerde – criminaliteit). *Gevolgen voor de kwaliteit van de openbare ruimte | handhavingstaak gemeente.*

10. Binnen het takenpakket van Inclusieve Samenleving zijn er diverse risico's voor de taken van de gemeente. Behalve Wmo-Zorg in natura en hulp bij huishouden gaat het om een breed pakket gemeentelijke taken (waaronder armoedebestrijding, schuldhulpverlening, nieuw beschut werk (instroom en loonkostensubsidie), wonen licht verstandelijk beperkten). *Directe gevolgen voor het voorzieningenniveau van de gemeente*.

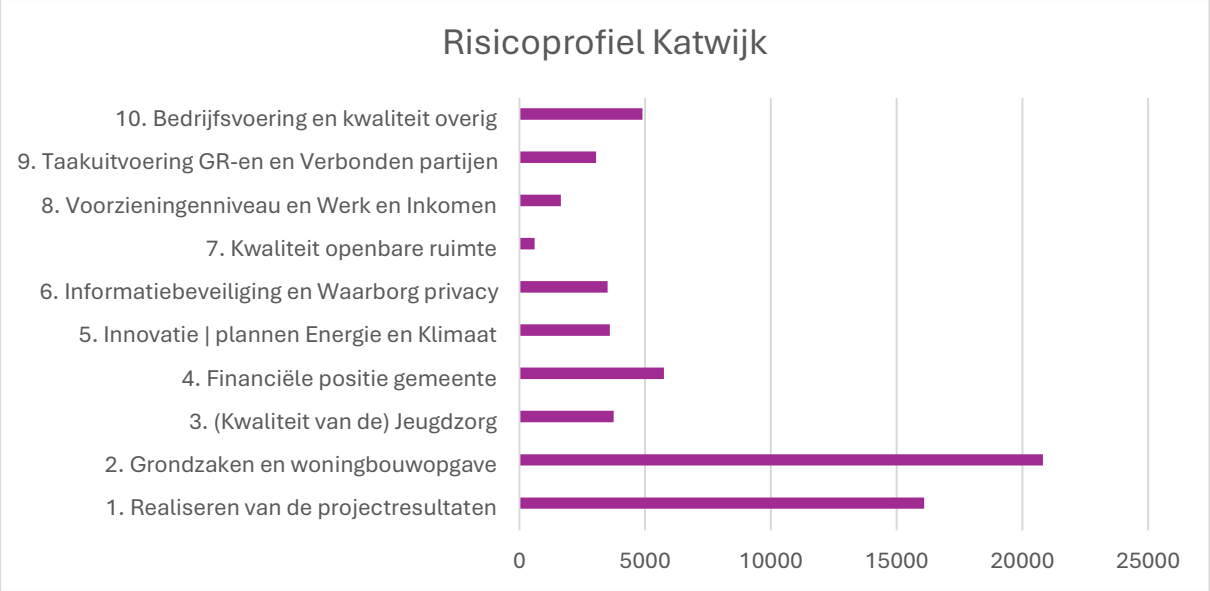
11. Ook bij samenwerkingsverbanden staat de (meerjaren)begroting in financieel lastige tijden onder druk. Katwijk draagt bij in eventuele tekorten. De gemeente monitort daarom de ontwikkelingen en de financiële positie (mede vanwege nog onbekende effecten van bijvoorbeeld inflatie). De trend 'minder taken mogelijk met hetzelfde geld' blijft onverminderd en duidelijk herkenbaar. Samen met andere gemeenten in de regio monitort de werkgroep financiële kaderstelling de ontwikkelingen en financiële positie van betrokken partijen. *Gevolgen voor de taakuitvoering en het kostenniveau GR-en en verbonden partijen.*

12. De gemeente loopt binnen enkele taken risico op nadelige fiscale consequenties. De laatste beoordeling heeft geleid tot beperkte bevindingen en de financiële gevolgen zijn zoveel mogelijk verwerkt in de jaarrekening. Fiscaal nadelige consequenties in openstaande zaken of vraagstukken zijn niet helemaal uit te sluiten. De gemeente streeft naar een minimale belastingplicht en beperking van de fiscale risico's door ook fiscaal deskundigen te betrekken en advies in te winnen. *Fiscale nadelen hebben effect op de begroting van de gemeente.*

13. De financiële ruimte in de middelen van het gemeentefonds is beperkt, het ravijnjaar is vooralsnog uitgesteld naar 2028, maar de dreiging van het ravijnjaar blijft. Als in 2027 sprake is van een stijging, dan is die stijging nodig om de inflatie te bekostigen. De verwachte prijsstijging/inflatie is vermoedelijk hoger dan de bbp-stijging, voor nieuwe ambities is geen ruimte en overige onzekerheden blijven bestaan. Die onzekerheden zijn in de afgelopen Meicirculaire niet weggenomen. De Septembercirculaire zal naar verwachting duidelijkheid bieden. *Rechtstreeks effect op het begrotingsresultaat en financiële positie van de gemeente.*

14. Betreft diverse kleine risico's voor de taakvelden inburgering, participatie/handhaving en reiniging. In deze post is ook een stelpost van € 1,5 miljoen opgenomen voor de algemene risico's. *Diversen taken, maatschappelijke effecten en resultaten komen (extra) onder druk te staan*.

De gemeente treft zowel specifieke als generieke beheersmaatregelen om bovenstaande effecten en gevolgen op de maatschappelijke doelstellingen te verminderen of (op termijn) te voorkomen. Zie hieronder voor een grafische weergave van het effect op de maatschappelijke doelstellingen.

De financiële omvang van risico's en benodigde weerstandscapaciteit

We hebben de financiële gevolgen van het risicoprofiel via de NARIS-simulatie in beeld gebracht. Met die applicatie hebben we een (statistische) verwachting opgebouwd van de waarschijnlijkheid dat de risico's zich voordoen en de financiële omvang daarvan. Dat is het financieel nadeel voor de gemeente dat gemoeid is met het gelijktijdig optreden van de risico's.
Het mogelijk gelijktijdig risico bij de gemeente Katwijk bedraagt € 20,6 miljoen (met een zekerheidspercentage van 90%).

Tabel 3: Benodigde weerstandscapaciteit

Percentage zekerheid	Bedrag
95%	€ 21,5 mln.
90%	€ 20,6 mln.
80%	€ 19,3 mln.
75%	€ 18,9 mln.

We kunnen de exacte financiële impact van het risicoprofiel op dit moment lastig inschatten. De risicosimulatie is momenteel wel de meest waarschijnlijke verwachting. Dat maakt het mogelijk om te beoordelen of de gemeente voldoende weerstandscapaciteit heeft en eventueel actie moet ondernemen op de grootste risico's. Dit laatste vraagt van de gemeente een alerte houding en zorgvuldige afwegingen bij het vinden van oplossingen. Het bruto financieel risicoprofiel van de gemeente is in vergelijk met de jaarrekening 2025 gedaald.

De weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de tegenhanger van het risicoprofiel van de gemeente. De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden om de onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken.

Tot de weerstandscapaciteit om de risico's af te dekken wordt in eerste instantie de algemene reserve gerekend. De reserve grondexploitatie is de eerst aangewezen buffer om de risico's in de grondexploitatie op te vangen. Voor de inzichtelijkheid zetten we de specifieke risico's binnen de grondexploitaties af tegen het beschikbare vermogen in die reserve. Tot slot berekenen we ook de uitkomst van de weerstandsratio, gebaseerd op de situatie waarbij alleen de algemene reserve als beschikbaar vermogen wordt gerekend.

Tabel 4: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Incidenteel beschikbaar	Structureel beschikbaar	Op termijn beschikbaar
Algemene reserve na resultaatbestemming	€ 30,90 mln.		
Reserve grondexploitatie	€ 0,80 mln.		
Stille reserve in de waardering gronden			€ 2,1 mln. *
Post onvoorzien in de begroting		€ 0,08 mln.	
Onbenutte belastingcapaciteit		€ 1,00 mln.	
Stille reserve vastgoed			€ 3,4 mln. *
Totaal beschikbaar	**€ 31,70 mln.***	**€ 1,08 mln.**	**€ 5,5 mln.**

* Resultaat voor de berekening weerstandsvermogen:
de som van € 31,7 mln. en € 5,5 mln.: **€ 37,2 mln.**

Stille reserve: vastgoed en grondbezit
In het vastgoed en grondbezit van de gemeente zit een stille reserve besloten. Die stille reserves vormen tot op heden een onderdeel van de berekening van het weerstandsvermogen. Het gaat hier om vermogen dat beschikbaar kan komen na verkoop van strategisch grondbezit (ontwikkelcapaciteit) of verkoop van panden genoemd op de lijst met te verkopen vastgoed.
De stille reserve op het vastgoed is benaderd door de geschatte opbrengst te verminderen met de bestaande boekwaarde (en eventuele kosten). De globale inschatting van de totale stille reserve op het vastgoed bedraagt met deze uitgangspunten circa € 8 miljoen. In de weerstandscapaciteit wordt, vanwege een beperking op de directe beschikbaarheid, een bedrag van € 3,4 miljoen betrokken.

Structurele weerstandscapaciteit
Met de huidige ontwikkelingen en de taakopgave van de gemeente is een structurele weerstandscapaciteit belangrijk. Daarmee is het namelijk mogelijk om eventuele risico's met meerjarig effect deels op te vangen. De huidige inschattingen laten zien dat Katwijk een structurele weerstandscapaciteit beschikbaar heeft (met een omvang van € 1,00 miljoen).

Het weerstandsvermogen

De gemeente beschikt over voldoende weerstandsvermogen als risico's kunnen worden opgevangen met de aanwezige en beschikbare weerstandscapaciteit. De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de waarschijnlijke risico-omvang (in €'s) is gedefinieerd als de ratio voor het weerstandsvermogen. Dat is een belangrijke graadmeter.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortkomt, wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen van de gemeente op totaalniveau.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit (tabel 4) / Benodigde weerstandscapaciteit (tabel 3) = € 37,26 / € 20,55 = **1,81**

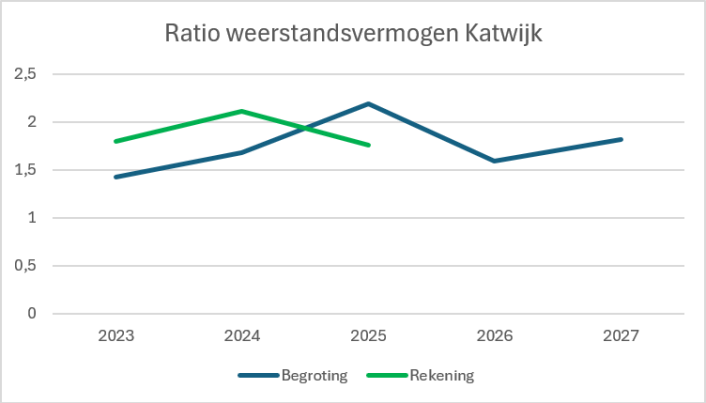
Opbouw ratio

	Brutorisico	Weerstand nodig	Reserve	Ratio
Algemeen	€ 60,400 mln.	€ 20,350 mln.	€ 36,4 mln.	1,79
Grondexploitatie	€ 3,325 mln.	€ 0,200 mln.	€ 0,8 mln.	4,13
Totaal	**€ 63,725 mln.**	**€ 20,550 mln.**	**€ 37,2 mln.**	**1,81**

Het weerstandsvermogen van Katwijk is op dit moment met een ratio van 1,81 ruim voldoende. Met dit weerstandsvermogen is de gemeente goed in staat om eventuele tegenvallers op te vangen. We merken daarbij wel op dat Katwijk deze reservepositie de komende jaren hard nodig heeft om eventuele tegenvallers in de exploitatie in het financieel meerjarenperspectief 2028-2030 op te vangen.

Opmerking: als alleen rekening wordt gehouden met de algemene reserve (en dus niet met de stille reserves vastgoed, reserve grondexploitatie), dan leidt dit tot een ratio van 1,51 (€ 30,9/€ 20,55). Deze ratio van 1,51 geeft aan dat het weerstandsvermogen van de gemeente ook dan ruim voldoende is. Het weerstandsvermogen is daarmee, met het huidige risicoprofiel, voor dit moment op orde.
Kanttekening; Katwijk moet in deze begrotingsperiode, net als andere gemeenten, behoedzaam met de reservepositie omgaan, juist ook vanwege verschillende onzekerheden in het vooruitzicht.

Grafisch ziet de ontwikkeling/het verloop in de ratio weerstandsvermogen er als volgt uit :

Ten opzichte van de jaarrekening 2025 laat de ratio een stijgende trend zien. Die stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een licht dalende omvang van het bruto risicoprofiel. Met een licht dalende reservepositie in het meerjarenperspectief, de forse investeringsambitie en de onzekerheden in de publieke sector van dit moment, is de huidige weerstandspositie hard nodig.

Financiële kengetallen

In het rapport van de commissie-Depla over de vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording staat het advies om de kaderstellende en de controlerende taak van de raad te versterken. Eén van de adviezen van die commissie is het gebruik van kengetallen om de financiële positie van de gemeente weer te geven en te kunnen vergelijken.

Verloop van de kengetallen						
Kengetallen	*Jaarrekening 2025*	*Begroting 2026*	*Begroting 2027*	*Begroting 2028*	*Begroting 2029*	*Begroting 2030*
1. Netto schuldquote	82%	88%	97%	116%	129%	142%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	70%	74%	82%	101%	113%	127%
3. Solvabiliteitsrisico	28%	24%	24%	21%	20%	19%
4. Structurele exploitatieruimte	2,1%	0,8%	0,1%	0,4%	0,2%	0,5%
5. Grondexploitatie	4,4%	2%	2%	3%	3%	4%
6. Belastingcapaciteit	96%	105	105%	104%	102%	100%

Signaleringswaarden provincie Zuid-Holland			
Kengetallen	*Goed*	*Voldoende*	*Onvoldoende*
1. Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
3. Solvabiliteitsrisico	> 50%	20% - 50%	< 20%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
6. Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Uit de financiële kengetallen van de begroting 2027 blijkt een voldoende gezonde financiële positie van de gemeente. Het kengetal van de netto schuldquote en de ratio solvabiliteit zijn voldoende, ook in de onderlinge verhouding. De uitkomsten zijn in lijn met de financiële positie (balans, samenvatting financiële verantwoording) van deze begroting.

Daarbij passen enkele opmerkingen om de financiële positie beter te duiden.
Zo stijgen de schuldquotes ten opzichte van de begroting 2026 maar vlakt de trend naar latere jaren af hetgeen het gevolg is van de nieuwe werkwijze en het strenger, realistischer ramen van de investeringsagenda. Die trend is eerder al gesignaleerd en verschillende maatregelen in de financieringsfunctie borgen de financiële gezondheid van de gemeente Katwijk.
Daarnaast is een positieve structurele exploitatieruimte een vereiste om de begroting op orde te houden. Op begrotingsbasis 2027 is de structurele exploitatieruimte nog net als goed te kwalificeren, waarbij de vergelijking met het meerjarenperspectief van dit kengetal in de vorige begroting een verslechtering laat zien.
Uit het kengetal belastingcapaciteit (verbetert gestaag) wordt duidelijk dat ook dit deel op begrotingsbasis 2027 solide is: de woonlasten liggen iets boven het landelijk gemiddelde maar nemen af tot het gemiddelde waarmee dan weer sprake is van een toenemende belastingcapaciteit.
Het geheel van de kengetallen is in lijn met voorgaand jaar; passend bij de balans ultimo 2025, de exploitatierekening en de verwachtingen in de meerjarenbegroting van de gemeente Katwijk.

Algemene uitleg en toelichting / analyse op de verschillende financiële kengetallen:

1. Netto schuldquote
   Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
   Analyse: de stijgende trend van dit kengetal houdt verband met het directe effect van de investeringsagenda op de financiering. De actualisering van de investeringsagenda en de lagere dan 100% realisatiegraad zorgen in vergelijking met de situatie in de begroting 2026 voor een lagere ratio voor 2027 en een afvlakking van de stijging in latere jaren. De 130%-grens (onvoldoende) wordt twee jaar later bereikt.
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen
   Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van 'doorlenen van gelden', berekenen we de netto schuldquote zowel inclusief als exclusief de 'doorgeleende gelden'. Dit maakt duidelijk wat het 'doorlenen van gelden' betekent voor de schuldenlast van de gemeente.
   Analyse: dit kengetal laat zien dat de netto schuldquote gunstiger is als we rekening houden met 'doorgeleende gelden'. De ontwikkeling is vergelijkbaar met die van de netto schuldquote.
3. Solvabiliteit
   Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Daarnaast geldt dat de solvabiliteit minimaal 20% moet zijn om in het opvolgende jaar een eventueel surplus van de algemene reserve als structureel dekkingsmiddel te kunnen aanwenden.
   Analyse: de solvabiliteit laat een stabiel en beperkt dalende trend zien. In absolute zin is de solvabiliteit van de gemeente niet heel sterk: eerder aan de ondergrens dan dat sprake is van een goede solvabiliteit. Daarmee is het van belang de vermogenspositie (eigen vermogen) nauwgezet te volgen. Zowel het niveau als de ontwikkeling van de solvabiliteit vertonen dezelfde waarden als in de begroting voor 2026 bij een iets hogere uitgangswaarde.
4. Structurele exploitatieruimte
   Dit kengetal weerspiegelt het structurele en reële evenwicht van de begroting van de gemeente. Het cijfer geeft aan welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen.
   Analyse: de structurele exploitatieruimte weerspiegelt een wat minder gunstiger uitgangspositie en meerjarenperspectief in vergelijking met de vorige begroting maar blijft positief.
5. Grondexploitatie
   Dit cijfer geeft aan hoe de boekwaarde van de voorraad grond zich verhoudt tot de exploitatie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is belangrijk omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop.
   Analyse: de uitkomst van dit kengetal (goed) in de meerjarenreeks laat zien dat de mogelijke (negatieve) impact van de grondexploitatie beperkt is en blijft.
6. Belastingcapaciteit
   Dit cijfer geeft aan hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van de landelijk gemiddelde woonlasten in het voorafgaande jaar.
   Analyse: dit kengetal is voldoende en laat een gestaag afnemende trend zien. In vergelijking met andere gemeenten betekent dit dat Katwijk zich in 2027 iets boven de gemiddelde woonlast van 2026 bevindt. In de verdere ontwikkeling van het kengetal komt duidelijk terug dat in het nieuwe coalitieakkoord met ingang van 2028 wordt afgezien van de 5%-boven-trendmatige verhoging van de OZB-tarieven en Katwijk zich naar de gemiddelde woonlast begeeft.

§ 4 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf gaat over het beheer en het onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen. De functie en de kwaliteit van de openbare ruimte worden voor een belangrijk deel bepaald door de aanwezige kapitaalgoederen, zoals wegen, kunstwerken, rioleringen, groenvoorzieningen, speelplaatsen en verlichting. De gemeente Katwijk beschikt over een groot areaal aan kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Het beheer en onderhoud hiervan is dan ook een belangrijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

Kader

Deze paragraaf gaat over het beleidskader voor het beheer en het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte. We geven inzicht in de wijze waarop en de mate waarin de gemeente borgt dat er voldoende beheer en onderhoud plaatsvindt aan de kapitaalgoederen. Daarnaast lichten we toe hoe achterstanden kunnen worden voorkomen.

Het kwaliteitsbegrip speelt een belangrijke rol. De kwaliteitsbeelden voor de inrichting en het beheer zijn gerelateerd aan algemeen geldende technische normen. Kwaliteitsbeelden vormen de basis voor de beleids-, beheer- en bestedingsplannen. Deze plannen beschrijven de noodzakelijke maatregelen om de objecten op het vereiste niveau te beheren, inclusief de financieel-technische randvoorwaarden.

Type plan	Definitie, inhoud plan
Beleidsplan	In een beleidsplan worden de beleidskaders omschreven en uitgewerkt tot beleidsdoelstellingen en strategieën. Het beleidsplan heeft tot doel de wijze van beheren voor een langere periode vast te leggen. Een beleidsplan wordt vastgesteld door de raad.
Beheerplan	Het beheerplan is een afgeleide van het beleidsplan en geeft een overzicht van de uit de te voeren beheermaatregelen op korte en middellange termijn. Een beheerplan wordt vastgesteld door het college.
Bestedingsplan	In een bestedingsplan zijn de maatregelen van de uit te voeren producten in het desbetreffende jaar opgenomen.

Beleid

Rijksbeleid

De gemeente kan in beginsel zelf de mate van beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen bepalen. Daarbij houden we rekening met het civiele recht over aansprakelijkheid. De rechter kan het nalaten van noodzakelijk onderhoud aanmerken als onrechtmatige daad (6:162 Burgerlijk Wetboek) of risicoaansprakelijkheid (bijvoorbeeld 6:174 Burgerlijk Wetboek).

Gemeentelijk beleid

Gemeentelijk beleid houdt rekening met diverse landelijke en sectorale normen, randvoorwaarden en richtlijnen. Voor de weg- en waterbouw zijn landelijke richtlijnen beschikbaar vanuit het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). Voor verkeersvoorzieningen in de bebouwde kom heeft het CROW deze richtlijnen technisch uitgewerkt in een handboek (ASVV). Ter verduidelijking: het betreft hier richtlijnen. Deze worden overwegend gevolgd, maar hiervan kan worden afgeweken.

Deze landelijke richtlijnen doen geen uitspraak over de gewenste kwaliteit. Het gemeentelijke kwaliteitsbeleid is vastgelegd in de visie Openbare ruimte Katwijk (VORK). Deze visie geeft de kaders voor de openbare ruimte, die leidend zijn voor beleids-, beheer- en bestedingsplannen. Ook is deze visie leidend bij de uitwerking van inrichtingsplannen. De gemeente Katwijk heeft de VORK ook technisch vertaald in de leidraad Inrichting openbare ruimte (LIOR).

In het kader van de VORK is het mogelijk om te differentiëren in kwaliteit. Per structuurelement van de openbare ruimte zijn kwaliteitsdoelstellingen geformuleerd. Voor negen aspecten (water, spelen, verkeersregelinstallaties en verkeersborden, kunstwerken, openbare verlichting, gebouwen, rioleringen, groen, bomen en verhardingen) hebben we geautomatiseerde beheersystemen om de kwaliteit te monitoren. Ieder jaar voert de gemeente per wijk een burgerschouw uit, waarbij inwoners de realisatie van deze kwaliteitsdoelstellingen beoordelen.

Kwaliteitsambities per gebied						
Ambitie	**Boulevard & stadscentrum**	**Wijkcentra**	**Hoofd-structuren**	**Woon-gebieden**	**Toeristisch & recreatief**	**Bedrijven-terrein**
Inrichting & materiaal	Zeer hoog - Hoog	Hoog	Basis - Hoog	Basis	Basis	Basis
Technisch onderhoud	Hoog	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Basis
Netheidsonderhoud	Basis - Hoog	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis

Kwaliteitsdoelstellingen en ambitie met betrekking tot de inrichting, het materiaal en het onderhoud van objecten in de openbare ruimte

Netheidsonderhoud

In de gemeente besteden we een deel van het beheer van de openbare ruimte uit. De aannemers onderhouden onze gemeente op basis van beeldkwaliteitsniveaus. Deze beeldkwaliteitsniveaus zijn gebaseerd op de beeldmeetlatten uit de landelijke CROW-systematiek. Voor zowel het schoon- als het groenonderhoud hanteren we voor de aannemers onderhoudsniveau ‘basis’ (B). Aan de hand van het gekozen beeldkwaliteitsniveau en de bijbehorende kwaliteitseisen controleren we of de kwaliteit van het schoon- en groenonderhoud aan de gestelde eisen voldoet. De actuele kwaliteit toetsen we periodiek aan deze normen met inspecties en monitoring. Onze gemeentelijke wijkteams onderhouden de (wijk)centra. In deze centra leveren wij een hoger niveau voor zowel schoon als groen.

In 2026 loopt een aanbestedingsprocedure voor het schoon- en groenonderhoud. Door onder andere areaaluitbreiding en ontwikkelingen in de markt bestaat een mogelijkheid dat de huidige beschikbare middelen niet toereikend zijn voor de nieuwe schoon- en groencontracten. De definitieve gunning vindt naar verwachting aan het einde van het jaar plaats. Op dat moment wordt definitief duidelijk wat de financiële gevolgen zijn. Eventuele benodigde mutaties verwerken we in de Voorjaarsnota 2027.

De beleidsnota Vastgoed beschrijft hoe het beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed moeten worden uitgevoerd en aan welke kwaliteitseisen (conditie) de gebouwen minimaal moeten voldoen. De duurzame onderhoudsplannen stellen we op aan de hand van conditiemetingen die moeten voldoen aan de norm NEN 2767.

Dagelijks en groot onderhoud

Het beheer van de kapitaalgoederen kent twee soorten activiteiten: dagelijks onderhoud en groot onderhoud. Door het verschil in karakter en omvang van dagelijks en groot onderhoud is de gewenste wijze van dekking van de kosten die daaraan verbonden zijn als volgt:

- De budgetten voor dagelijks onderhoud dekken we rechtstreeks uit de exploitatie.
- De uitgaven voor groot onderhoud kunnen jaarlijks (grote) schommelingen vertonen. Deze financiële schommelingen voor groot onderhoud aan wegen en kunstwerken dekken we vanuit de voorziening groot onderhoud. Minimaal eens in de vier jaar herzien we de beheerplannen en de financiële vertaling op basis van inspecties.
- Volgens de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet worden investeringen voor vervanging (of functionele aanpassing) die groter zijn dan € 50.000 geactiveerd en afgeschreven. Uitzondering hierop zijn vervoers- of tractiemiddelen; deze worden altijd geactiveerd.

Overzicht beleids- en beheerplannen

	Door de raad/college vastgesteld d.d.	Jaar van actualisatie*	Financiële vertaling in begroting	Voldoet reeds aan gestelde onderhoudsnormen
Beleidsplannen				
Visie Openbare Ruimte Katwijk 2021-2030	2021	2030	n.v.t.	n.v.t.
Groenbeleidsplan 2020-2029	2020	2029	ja	ja
Bomenbeleidsplan 2011-2025	2026	2030	ja	ja
Groenstructuurplan 2021-2030	2021	2030	ja	ja
Beweeg- en speelruimtebeleidsplan 2021-2030	2021	2030	ja	ja
Parkeerbeleidsplan 2020-2029	2020	2029	ja	ja
Klimaatadaptatiestrategie 2026-2030	2026	2030	ja	ja
Integraal Water Ketenplan (IWKp) 2026-2030	2026	2030	ja	ja
Wegenbeleidsplan 2018-2027	2018	2027	ja	ja
Nota Vastgoed 2022-2026	2023	2027	ja	ja
Beheerplannen				
Beheerplan Wegen 2024-2027	2024	2027	ja	ja
Beleids-/beheerplan Openbare verlichting 2026-2030	2026	2030	ja	ja
Beheerplan Civiele kunstwerken 2025-2034	2025	2029	ja	ja
Beheerplan damwanden 2025-2034	2025	2029	ja	ja
Beheerplan gemeentelijke begraafplaatsen 2025-2034	2025	2034	ja	ja
Beheerplan Beweeg- en Speeltoestellen openbaar gebied 2021-2030	2026	2030	ja	ja
Groenbeheerplan 2024-2027	2024	2027	ja	ja
Meerjaren-baggerplan 2025-2034	2025	2029	ja	ja
Integraal Beheerplan Panbos 2026-2035	2026	2029	ja	ja
Meerjaren-onderhoudsplan Gebouwen 2021-2030	2026	2030	ja	ja

*We evalueren alle beleidsplannen minimaal eens per vier jaar, wat kan leiden tot eerdere actualisatie.

Gebouwen

Specifiek voor het gemeentelijk vastgoed zijn de volgende beleidskaders richtinggevend:

Beleidsnota vastgoed 2022-2026
De beleidsnota Vastgoed bevat de kaders voor de wijze waarop exploitatie, beheer, onderhoud, transacties en ontwikkeling van gemeentelijke gebouwen en objecten moeten worden uitgevoerd. In 2027 actualiseren we de nota voor de komende jaren.

Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen
Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) beschrijft het onderhoud van de diverse gebouwelementen en installaties over een periode van tien jaar. In het kader van de verduurzaming van de portefeuille hebben we in 2025 aanvullende duurzame maatregelen in de MJOP's opgenomen.

Jaarplan
Het jaarlijks ambtelijk vast te stellen onderhoudsplan fungeert als uitvoeringskader en vormt de basis voor de verantwoording over de besteding van de exploitatie en de voorziening voor het onderhoud van gemeentelijke gebouwen.

Beleidsdoelen

De gemeente streeft naar een professionele en doelmatige exploitatie en instandhouding van een strategische kernportefeuille vastgoed. Deze kernportefeuille dient optimaal bij te dragen aan de realisatie van maatschappelijke opgaven, waaronder de huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

Hierbij sturen we onder meer op bereikbaarheid en spreiding van voorzieningen over de wijken, de omvang van het vastgoed (in m²), de exploitatiekosten, de bezettingsgraad en de energetische kwaliteit van de gebouwen. We realiseren deze ontwikkeling door:

- het concentreren van functies
- het stimuleren van multifunctioneel gebruik van vastgoed
- het optimaliseren van de benutting van de portefeuille

Hierdoor ontstaat ruimte om vastgoed af te stoten dat niet langer aansluit bij de strategische doelstellingen.

De kernportefeuille voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, waaronder het Bouwbesluit en de afspraken uit het Klimaatakkoord. Het vastgoed wordt sober, doelmatig en duurzaam onderhouden, waarbij we aansluiten bij de gemeentelijke ambities op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie.

De voorziening voor onderhoud sluit aan bij de activiteiten in het planmatig gebouwbeheer, inclusief de bijbehorende financiële ramingen. Deze voorziening heeft het karakter van een egalisatievoorziening.

Acties 2027

- Vergroten van de toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed
- Vervangen van bitumen dakbedekking en nieuw grindpakket van ’t Kwadrant (mogelijk sedum)
- Vervangen van dubbelglas van ’t Kwadrant
- Aanbrengen van isolerende beglazing gemeentehuis
- Valbeveiligingsvoorzieningen plaatsen op daken
- Ventilatie gemeentelijke gebouwen verbeteren, onder andere in het Museum Oud genootschap Rijnsburg, de Milieustraat en de Voedselbank
- Gemeentelijk vastgoed (fase 3) verduurzamen
- Gevel renoveren Katwijks Museum
- Brandmeldinstallatie parkeergarage Rooiebuurt vervangen
- Nieuwe dakbedekking hockeyclub Catwijck
- Vervangen kunstgrasvelden Rijnsburgse Boys 3-4-F
- Vervangen kunstgrasvelden Quick Boys 6-7
- Vervangen kunstgrasveld Valken ‘68 2

- Aanleg extra kunstgrasveld Valken ‘68
- Nieuwbouw kleedkamers Valken ‘68

Exploitatie

Gebouwen (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	1.679	1.322	1.197	1.197	1.197
Storting voorziening groot onderhoud	1.599	1.582	1.582	1.582	1.582
Totaal	**3.043**	**2.946**	**2.700**	**2.700**	**2.700**

Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Voorziening (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Saldo per 1-1	**1.553**	**1.404**	**1.707**	**1.753**	**1.906**
Storting in de voorziening	1.599	1.582	1.582	1.582	1.582
Groot onderhoud	-1.749	-1.279	-1.536	-1.429	-2.493
Saldo per 31-12	**1.404**	**1.707**	**1.753**	**1.906**	**995**

* De geraamde onttrekkingen zijn gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de voorziening zoals opgenomen in de begroting 2026. Momenteel actualiseren we het meerjarig onderhoudsplan (MJOP). De uitkomsten hiervan kunnen leiden tot aanpassing van de toekomstige onttrekkingen.

Verhardingen

Beleidsdoelen

Met wegbeheer zorgen we voor het in stand houden en uitbreiden van een veilig en comfortabel wegareaal. Op basis van periodieke inspecties voeren we planmatig onderhoud uit. Het dagelijks onderhoud bestaat uit kleine reparaties zoals het vervangen van kapotte stoeptegels. De post 'schoonhouden' betreft straatvegen en het onkruidvrijhouden van de verharding. We stemmen het wegbeheer af met riolerings- en groenwerkzaamheden. Gelijktijdig voeren we het hele jaar door kleinschalig incidenteel onderhoud uit op basis van meldingen en constateringen.

Op 16 juli 2020 heeft de gemeenteraad de voorziening onderhoud wegen ingesteld. Deze voorziening heeft tot doel alle wegen op een goed onderhoudsniveau te houden volgens het beheerplan Wegen.

Het college heeft het beheerplan Wegen 2024-2027 op 16 april 2024 vastgesteld. Naast veiligheid, bereikbaarheid en het op peil houden van de kwaliteit van de verhardingen zijn de belangrijkste doelstellingen voor wegbeheer:

- Klimaatadaptatie: het voorkomen en verminderen van wateroverlast en het tegengaan van hittestress. Waar mogelijk voorzien we in parkeerplaatsen met open verharding (groen parkeren) voor een groene uitstraling en als waterbuffer bij regenval.
- Bij groot onderhoud en rehabilitatie wegen we de levensduur van materiaal mee. Zolang de kwaliteit van het materiaal nog voldoende is, wordt dit hergebruikt.

In het eerste kwartaal van 2026 hebben we opnieuw een inspectie van het wegareaal uitgevoerd. De resultaten worden verwerkt tot een nieuw onderhoudsprogramma.

Acties 2027

- Opstellen van een nieuw Wegenbeleidsplan vanaf 2027
- Uitvoering geven aan het investeringsplan Wegen 2027 en het uitvoeringsprogramma Groot onderhoud wegen
- Beheerwerkzaamheden afstemmen op de projecten uit de investeringsagenda en indien nodig bijstellen

- Regulier onderhoud uitvoeren, zoals belijning, markering en elementen- en asfaltonderhoud, deels via raamovereenkomsten
- Proactief en gebiedsgericht herinrichten van de wijken en/of straten Cleijn Duin, Kalkoven, 't Joght, De Krom, Katwijk-Noord, Zeeheldenbuurt (Rijnsburg, onder andere Piet Heinstraat en omgeving), Katwijk Noordoost (Remisestraat en omgeving), Katwijkerweg, Louise de Colignylaan, Vinkenweg en de Voorstraat in de komende jaren.

Exploitatielasten

Taakveld 2.1 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	528	369	369	369	369
Schoonhouden	992	992	992	992	992
Storting voorziening groot onderhoud	1.465	1.465	1.465	1.465	1.465
Totaal	**2.985**	**2.826**	**2.826**	**2.826**	**2.826**

Voorziening Onderhoud wegen

Voorziening (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Saldo per 1-1	**1.279**	**241**	**416**	**588**	**640**
Storting in de voorziening	1.465	1.465	1.465	1.465	1.465
Groot onderhoud	-2.503	-1.289	-1.293	-1.412	-1.299
Saldo per 31-12	**241**	**416**	**588**	**640**	**805**

Kunstwerken

Beleidsdoelen

Het doel is instandhouding van kunstwerken in de gemeentelijke infrastructuur. Jaarlijks vindt een inspectie van de kunstwerken plaats.
Op 16 juli 2020 heeft de gemeenteraad de voorziening groot onderhoud kunstwerken ingesteld. Deze voorziening heeft tot doel om alle kunstwerken op een goed onderhoudsniveau te houden, volgens het beheerplan kunstwerken.

Acties 2027

We voeren het beheerprogramma 2027 op basis van de hernieuwde inspecties uit. Hieruit volgt het jaarlijks onderhoud, waaronder:

- Conserveren en aanbrengen van slijtlagen op diverse bruggen
- Vervangen van de steiger aan het Valkenburgsemeer
- Vervangen van de vlonderconstructie aan de Boulevard
- Vervangen van de brug aan de Delta/Helmbergweg
- Uitvoeren van de acties die volgen uit de raamovereenkomst Baggerwerkzaamheden voor de periode 2025-2034
- Voor de instandhouding van de oeververdediging staat vervanging van de damwanden en beschoeiingen via raamovereenkomsten op het programma. Jaarlijks worden de locaties vastgesteld
- Het laatste deel van de beschoeiingen aan de Westerbaan vervangen. Dit stond oorspronkelijk voor 2026 op het programma.
- De damwanden aan de Schelphoek worden vervangen uit het budget van de jaarschijven 2026 en 2027.

Exploitatielasten

Taakveld 2.1 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	147	147	147	147	147
Dotatie voorziening	304	304	304	304	304
Totaal	**451**	**451**	**451**	**451**	**451**

Voorziening Onderhoud bruggen

Voorziening (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Saldo per 1-1	**342**	**37**	**64**	**55**	**227**
Storting in de voorziening	304	304	304	304	304
Groot onderhoud	-608	-277	-313	-133	-437
Saldo per 31-12	**37**	**64**	**55**	**227**	**94**

Verkeersvoorzieningen

Beleidsdoelen

Verkeersvoorzieningen bevorderen de veiligheid en de doorstroming van het verkeer en bepalen het mede het straatbeeld. Het wegmeubilair bestaat uit verkeersborden, plaats- en straatnamen, nationale wegwijzers, abri's, pollers en verkeersregelinstallaties. Deze vormen de juridische basis voor het handelen van de weggebruiker. Een goed beheer van dit bestand is daarom noodzakelijk.

Acties 2027

- Uitvoeren van regulier beheer en onderhoud
- Het vervangen van verkeersregelinstallaties op de Spinozalaan-Sandtlaan, Rijnstraat-Achterweg en Molentuinweg-Sandtlaan
- Jaarlijks verkeersborden inspecteren
- Saneren van overbodige verkeersborden
- Vervangen van verkeersborden en flespalen door duurzame exemplaren
- Plaatsen van nieuwe bewegwijzering en vervangen van verouderde (auto-/fiets-)bewegwijzering

Exploitatielasten

Taakveld 2.1 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	280	285	285	285	285

Openbare verlichting

Beleidsdoelen

Het doel is om de openbare verlichting in stand te houden en te verduurzamen volgens de geldende verlichtingsnormen en beleidsuitgangspunten.

Acties 2027

- Onderhouden van de openbare verlichting volgens het in Bollen5-verband opgestelde onderhoudsbestek Openbare verlichting (het oude onderhoudsbestek liep af in april 2026 en is tijdelijk verlengd tot 31 september 2026); op dit moment is de aanbesteding van het nieuwe onderhoudscontract gestart en het nieuwe contract gaat op 1 september 2026 in
- Vaststellen van het beleidsplan openbare verlichting, inclusief de aanpassing van de budgetten om aan de afspraken van het energieakkoord te voldoen in 2030 (recent vastgesteld)
- Gepland schilderwerk uitvoeren en reinigen van de lichtmasten en/of armaturen in verschillende buurten in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg
- Uitvoeren van stabiliteitsmetingen van alle stalen (historische) masten in de gemeente, waaronder ook eventuele vervanging van masten

- Vervangen van armaturen door een dynamisch en connectief systeem met energiebesparing als uitgangspunt, conform het beleidsplan. Het vervangingsplan omvat delen van de Bloemenbuurt, het oude centrum in Rijnsburg en industriegebied 't Heen en straten zoals Koningsduin, fietspad Sijp, Laan van Nieuw Zuid, Voorschoterweg, Karel Doormanlaan, Visserijkade, Industrieweg, Rijnmond, Zeeweg, Noordduinseweg, Tramstraat, Valkenburgseweg, Voorhouterweg, Bankijkerweg, Noordwijkerweg, Wagenmakerstraat en locaties zoals milieustraat Opslag Taanderstraat en parkeerterrein Middelmors
- Gedeeltelijk vervangen van de armaturen met een VOP-optiek bij oversteekplaatsen
- Vervangen van fietsonderdoorgangen op de Hoorneslaan, Gravendijkseweglaan, Rijwielpad Zuid en Noord
- Vaststellen van het beleid omtrent de bedrijfsvoering van E-installaties danwel veiligheidshandboek Installatieverantwoordelijkheid, inclusief implementatie van een nieuw sleutelplan
- NEN3140-inspecties van het laatste deel van markt- en evenementenkasten (circa 5 stuks)
- Het herstellen van geconstateerde gebreken uit de NEN3140-inspecties van de markt- en evenementenkasten, inclusief eventuele vervanging van de markt- en evenementenkasten
- Starten met de aanbesteding van het beheersysteem openbare verlichting en van de beheerdiensten onderhoud openbare verlichting
- Opstellen en uitvoeren van de startnotitie Innovatie binnen Openbare verlichting voor het toekomstige beheer- en beleidsplan 2030

Exploitatielasten

Taakveld 2.1 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	376	358	355	352	348

Groen

Beleidsdoelen

De gemeente draagt zorg voor de kwaliteit en veiligheid van de inrichting van de groene leefomgeving. Groen in een stedelijke omgeving draagt bij aan een prettig woonklimaat. Ook bevordert het de gezondheid, sociale cohesie en biodiversiteit. Het juiste groen op de juiste plaats met de juiste onderhoudskwaliteit heeft een positieve invloed op het welbevinden van inwoners. De gemeente Katwijk streeft naar het herkenbaar maken en in stand houden van de groenvoorzieningen als basis voor doelmatig en planmatig beheer. Met de vaststelling van het Groenbeheerplan 2024-2027 is groen als kapitaalgoed aan de begroting toegevoegd en zijn afschrijvingstermijnen gewijzigd. Dit vigerende beheerplan heeft het meerjarige doel om de basis van dagelijks- en planmatig groenbeheer op orde te brengen. We actualiseren het groenbeheerplan in 2027 voor de komende vier jaar (2028-2031). Door de uitvoering van werkzaamheden en de benodigde prioritering werken we de komende jaren aan de vervangingspiek van bomen en beplantingen. Zo borgen we het groen voor de toekomst.

Acties 2027

- Uitvoeren van het Groenbeheerplan 2024-2027 en de groenkwaliteit en biodiversiteit in de gemeente bevorderen door uitvoering van de benodigde vervangingen
- Uitvoeren van het maaibeleid (beleidsnota Kruidenbeheer 2025-2035) om de groenkwaliteit verder te optimaliseren
- Uitvoeren van het groenstructuurplan (vastgesteld in 2021) volgens het Groenbeheerplan 2024-2027 en versterken van de groenstructuur met de benodigde renovaties
- Op locaties met vergroeningsmogelijkheid: kansen benutten in samenwerking met andere disciplines
- Adequaat sturen op boomziekten, zoals iepziekte en inzetten op benodigde vervanging om verspreidingsrisico zoveel mogelijk te minimaliseren
- Uitvoering geven aan boomonderhoud, waarmee we voldoen aan de wettelijke zorgplicht
- Uitvoeren van het bomenbeleidsplan, herijkt in 2026
- Uitvoeren en frequent monitoren van het nieuwe kapbeleid, als onderdeel van het herijkte bomenbeleidsplan, om het gemeentelijke groenvolume te borgen. De binnengekomen compensatiebedragen benutten ter versterking van de groenstructuur
- Beheren van exoten conform geldende regelgeving en vier maal per jaar bestrijding uitvoeren

- Bewoners betrekken bij groenwerkzaamheden in hun leefomgeving, vergroeningsinitiatieven behandelen en indien haalbaar tot uitvoering brengen en actief samenwerken met lokale partners om kwaliteit van en bewustwording over groen te bevorderen
- Aandacht geven aan diverse groenacties als Boomfeestdag ter bewustwording en bevordering van groen- en natuurwaarden in 2027

Exploitatielasten

Taakveld 5.7 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	3.572	3.619	3.582	3.549	3.549

Spelen

Beleidsdoelen

Het beleid voor de openbare speel- en sportruimtes heeft als doel te zorgen voor gezonde inwoners door voldoende bewegingsuitdaging. Uit inspecties blijkt dat de technische kwaliteit en veiligheid aan de eisen voldoet. Waar die niet voldoen, nemen we maatregelen. Ouderen in beweging is het thema waar we nadruk op leggen.

Acties 2027

- Uitvoeren van werkzaamheden conform het beleidsplan. Voor ouderen denken we bijvoorbeeld aan een schaaktafel bij de nieuwe speel-beweegplek Voorstraat. Ook kijken we naar voldoende rustpunten langs wandelroutes en speel-beweegplekken
- Onderhouden van de speelvoorzieningen
- Uitvoeren van veiligheidsinspecties en bijhouden van logboekgegevens
- Verouderde speeltoestellen vervangen volgens het beheersysteem. Prioriteiten in de loop van het jaar iets bijstellen. Belangrijkste (technische) reden voor vervanging is waarborging van de veiligheid. Soms vervangen we toestellen eerder dan verwacht. Op plekken die langer kunnen wachten stellen we vervanging daardoor uit naar een volgend jaar.Ook worden toestellen vervangen binnen projecten met een integrale gebiedsaanpak, zoals Cleijn Duin.
- In 2027 zijn dit onder andere de speeltoestellen in de Jan Wildschutstraat, Monetstraat en Collegiantenstraat in Rijnsburg. Ook worden toestellen vervangen in projecten met een integrale gebiedsaanpak
- In voorbereiding: vervanging van sportkooi en kunstgrasmat Frankenburg naast speeltuin Valkenburg en van de speeltoestellen in de Dorpsweide

Exploitatielasten

Taakveld 5.7 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Beleidsmatig onderhoud	301	311	311	311	311
Dagelijks onderhoud	84	84	84	84	84
Totaal	**385**	**395**	**395**	**395**	**395**

iWKP-Riolering

Beleidsdoelen

Op 30 juni 2022 heeft de raad het geactualiseerde integraal Waterketenplan (iWKP) 2022-2026 vastgesteld. De uitvoeringsplannen zijn opgenomen in het iWKP, mits deze een relatie hebben met de thema's grondwater en regenwater uit de Katwijkse klimaatadaptatiestrategie. Deze strategie is in 2021 aan de gemeenteraad aangeboden.

Het iWKP 2022-2026 bevat een overzicht van geplande investeringen en exploitatiekosten. Op basis van periodieke inspectie is informatie over de aard en omvang van de toestand van de riolering beschikbaar en verwerkt in maatregelprogramma’s. Omdat ondergrondse infrastructuur zoals riolering niet dagelijks zichtbaar is, kan in de periode tussen twee inspecties onverwacht noodzakelijk onderhoud nodig zijn. We hebben het instandhoudingsniveau van de gemalen in beeld. Op de balans hebben we een voorziening rioolrechten

opgenomen. Deze voorziening dient om geleidelijk te komen tot kostendekkende tarieven van de rioolheffing en om ongewenste schommelingen in de tarieven te voorkomen.

Acties 2027

- Hanteren van de Verordening Stedelijk Afvalwater (ingesteld in 2024)
- Oppakken van de investeringen uit het iWKP conform de investeringsagenda
- In uitvoering zijn de projecten: IGA Kalkoven, IGA 't Joght, IGA Cleijn Duin, Schutterswei, Voorstraat en Zeeheldenbuurt (Rijnsburg). Deze projecten hebben een gunstig effect op de zwemwaterkwaliteit en maken deze buurten klimaatbestendiger
- Doortrekken van de persleiding Valkenhorst (vanaf 2026) vanaf de provinciale weg naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie Katwijk op bedrijventerrein 't Heen
- Programmeren van de uitvoeringsmaatregelen iWKP in het kader van 'werk met werk maken' voor de buurten Katwijk-Noordoost en Katwijk-Zuid en deze afstemmen met het wegen- en groenbeleidsplan
- Starten met het derde iWKP voor de periode 2028-2032, afgestemd op onder andere de nationale ontwikkelingen rondom kaderrichtlijn Water (ecologische doelen) en Klimaatadaptatie.
- Professionaliseren van het rioleringsbeheer op basis van de speerpunten: afgestemd programmeren met Dunea en Liander, beheergegevens updaten conform het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water en het structuurplan Stedelijk Water
- Implementeren van het handboek Bergen onder de Weg samen met de beheerders van Groen en Wegen en in navolging op het handboek Klimaatadaptief Parkeren, waardoor projectleiders en projectontwikkelaars weten welke standaard de gemeente Katwijk hanteert
- Jaarlijks programmatisch reinigen en inspecteren van delen van de riolering, aan de hand hiervan maatregelenplannen opstellen én in de tijd wegzetten. Dit verloopt volgens een vast werkproces en is informatie voor programmeren en het volgende iWKP. Ook het onderzoek naar foutaansluitingen op het hemelwaterstelsel en het oplossen daarvan pakken we programmatisch aan binnen de bestaande middelen, mits die toereikend zijn.

Exploitatielasten

Taakveld 7.2 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	949	839	789	789	789

Voorziening Rioolheffing

Voorziening (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Saldo per 1-1	**798**	**838**	**1.099**	**1.425**	**1.566**
Mutatie voorziening	41	261	326	141	-198
Saldo per 31-12	**838**	**1.099**	**1.425**	**1.566**	**1.368**

iWKP-Water

Beleidsdoelen

In het Waterplan hebben we de uitgangspunten voor het creëren en beheren van het gemeentelijke open water vastgesteld, in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland. Het beheren van het openbare water is gericht op het waarborgen van waterkwaliteit en kwantiteit (berging en afvoer).

Acties 2027

- De bestaande drainage onderhouden conform het beheer- en onderhoudsplan
- Jaarlijks de duikers reinigen en maatregelen treffen bij geconstateerde gebreken
- Het peilbuizenbestand waar nodig uitbreiden; de resultaten van metingen digitaal laten vastleggen en analyseren door een externe partij
- Het grondwatermeetnet continu monitoren en zo nodig grondwateronderzoek uitvoeren
- Uitvoeren van de acties die volgen uit de raamovereenkomst Baggerwerkzaamheden voor de periode 2025-2034

- Voor de instandhouding van de oeververdediging staat vervanging van de damwanden en beschoeiingen via raamovereenkomsten op het programma. Jaarlijks stellen we de locaties vast:
  - Het laatste deel van de beschoeiingen aan de Westerbaan vervangen (dit stond oorspronkelijk voor 2025 op het programma)
  - De damwanden aan de Schelphoek vervangen

Exploitatielasten

Taakveld 2.4 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Dagelijks onderhoud	791	730	730	730	730

§ 5 Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf bespreken we:

- het kader voor het grondbeleid;
- de gemeentelijke visie op het grondbeleid;
- de relaties tussen het grondbeleid en de verschillende programma's in de begroting;
- de financiële positie, inclusief risicobeheersing van het grondbeleid.

Kader

Het kader voor het grondbeleid wordt gevormd door landelijke wet- en regelgeving én gemeentelijk beleid. Beide lichten we hieronder toe.

1.Landelijke wet- en regelgeving

Het **Besluit begroting en verantwoording** provincies en gemeenten (BBV).
Het BBV is de belangrijkste richtlijn voor de financieel-administratieve verantwoording van het gemeentelijke grondbeleid. De commissie BBV heeft daarbij nadere richtlijnen uitgegeven. Het BBV en de nadere richtlijnen geven onder andere aanwijzingen voor:

- de onderwerpen die in de paragraaf Grondbeleid moeten worden opgenomen (artikel 16 BBV);
- de classificatie van grondposities op de balans:
  - De gemeentelijke grondexploitaties worden verantwoord als bouwgronden in exploitatie (BIE) onder de voorraden. Ook de overige grondposities die als potentiële ontwikkellocatie worden aangehouden of als ruilgrond dienst kunnen doen, staan onder voorraden op de balans.
  - Overige grondposities worden verantwoord onder materiële vaste activa (mva).
- bijdragen op grond van kostenverhaalsovereenkomsten, gesloten onder facilitair grondbeleid, moeten als vorderingen dan wel vooruitbetalingen worden verantwoord;
- rentetoerekening aan grondexploitaties: de rentetoerekening aan grondexploitaties moet gelijk zijn aan de reguliere renteomslag die in de begroting wordt gehanteerd; een uitzondering hierop is mogelijk als er specifiek voor een project projectfinanciering is aangegaan;
- tussentijdse winstnemingen: bij een verwacht positief resultaat moet jaarlijks een deel van deze winst genomen worden; dit naar rato van de voortgang van het project en de realisatie van de grondverkopen;
- verliesexploitaties: als op een project een verlies wordt voorzien, dan moet direct een maatregel worden genomen om dit verlies op te vangen;
- het openen en sluiten van een grondexploitatie, dit zijn bevoegdheden van de gemeenteraad.

De **vennootschapsbelasting (VPB)**

Gemeentelijke ondernemersactiviteiten vallen onder de vennootschapsbelasting. Het vervaardigen van bouwrijpe kavels voor bebouwing wordt beschouwd als ondernemersactiviteit van het gemeentelijk grondbedrijf. Katwijk heeft in het verleden aanzienlijk afgeboekt op de grondvoorraden. De jaarlijkse analyse van de grondexploitaties laat zien dat er door deze historische afboekingen geen sprake is van winst. Zolang er geen sprake is van winst, is er geen vennootschapsbelasting verschuldigd. Het aandeel oude projecten met historische afboekingen loopt af.

2.Gemeentelijk beleid

In 2025 is de gemeentelijke nota Grondbeleid geactualiseerd. In deze nota staat:

- dat de gemeente primair uitgaat van actief grondbeleid; afhankelijk van grondeigendom en risico's kan gekozen worden voor een meer faciliterend grondbeleid;
- wat de kaders zijn voor strategische aankopen;
- het grondprijzenbeleid; voor marktwoningen kiest de gemeente voor de residuele grondprijsbenadering, voor sociale woningbouw hanteren we vaste kavelprijzen;
- wat de kaders zijn voor de administratie en voor de reserves en voorzieningen die aan het grondbeleid gerelateerd zijn;
- wat de beleidsregels zijn naar aanleiding van het zogenoemde Didam-arrest.

Financiële verordening gemeente Katwijk
Hierin is bepaald dat de gemeente bij de begroting en de jaarstukken – naast de onderdelen die het BBV verplicht – verslag doet van de uitvoering van de nota Grondbeleid en de deelname in PPS-constructies (publiek-private samenwerkingen).

Nota Kostenverhaal
Hierin is vastgelegd hoe en tot welke omvang we de kosten verhalen die de gemeente maakt bij bouwprojecten uit particulier initiatief, inclusief bijdragen aan bovenwijkse voorzieningen.

Nota Reserves en voorzieningen
In deze nota zijn beleidsregels geformuleerd voor de toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves en voorzieningen die aan grondexploitaties gerelateerd zijn.

Naast de jaarrekening legt de gemeente met een jaarlijks Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) verantwoording af over de grondexploitaties in het voorgaande jaar. In het MPG geeft de gemeente ook een financieel doorzicht voor de komende jaren.

Visie en uitvoering gemeentelijk grondbeleid

Het grondbeleid staat niet op zichzelf, maar bevindt zich op het snijvlak van omgevingsbeleid en financiën. De gemeente zet het privaatrecht in om beleidsdoelen te realiseren van verschillende programma’s op het gebied van wonen, werken, welzijn, infrastructuur, economie, recreatie, cultuur, educatie, milieu en landschapsontwikkeling. Het grondbeleid is kapitaalintensief en soms risicovol. Het moet daarom passen binnen de financiële mogelijkheden en doelstellingen van de gemeente.

Als kerndoelstellingen van grondbeleid onderscheiden we:

- Het bevorderen van het gewenste ruimtegebruik en de ruimtelijke kwaliteit. Met grondbeleid kan de gemeente sturen in de ruimtebehoefte van de verschillende functies.
- Een rechtvaardige kostenverdeling: er zijn ontwikkelingen die geld opleveren en ontwikkelingen die geld kosten. In alle gevallen moeten de kosten die redelijk aan een ontwikkeling zijn toe te rekenen, worden doorbelast. De grondslagen hiervoor zijn te vinden in de Omgevingswet en de gemeentelijke nota Kostenverhaal. Sommige ontwikkelingen stagneren door hoge kosten in relatie tot opbrengsten. Dit kan zich bijvoorbeeld uiten in een onrendabele top in de exploitatie van initiatiefnemer. Indien het om een maatschappelijk belangrijke ontwikkeling gaat, kan de gemeente besluiten om een bijdrage te doen. Hiervoor heeft de gemeente onder andere een woonfonds ingesteld.

Met de juiste inzet van grondbeleid kan de gemeente sturing geven aan de geformuleerde doelstellingen in het coalitieakkoord, met name voor woningbouw en economie. Opereren we actief op de grondmarkt, dan kunnen we meer sturen op het realiseren van de ambities. Door renteschommelingen en schommelingen op de huizenmarkt zijn hieraan echter ook de nodige risico's verbonden. Bovendien kunnen we vanwege beperkingen in capaciteit en middelen niet alles tegelijk oppakken. We moeten dus prioriteiten stellen: wat is noodzakelijk, wat is wenselijk en wat is urgent?

Het publiekrechtelijke primaat op de ruimtelijke ordening blijkt niet altijd voldoende om projecten gerealiseerd te krijgen. De markt pakt moeilijke en kapitaalintensieve locaties vaak niet op. Voor die locaties blijft een actieve rol van de gemeente noodzakelijk.
De nota Grondbeleid gaat daarom uit van een dynamisch grondbeleid: op basis van onder meer urgentie, risico's en grondpositie bepalen we per locatie welke rol voor de gemeente het meest toepasselijk is om tot resultaat te komen. We baseren ons hierbij op de ruimtelijke ontwikkelstrategie van de gemeente Katwijk. Op basis van evaluatie kan de rolneming wijzigen.

In zowel de gemeentelijke Woonagenda als het actieplan Wonen, zorg en welzijn staat dat de gemeente zo nodig een actiever grondbeleid zal voeren om via aankoop van locaties de doelstelling uit deze nota's te halen.

Grondbeleid is niet voorbehouden aan de grondexploitaties voor woningbouw en bedrijfsterreinen.
Ook voor projecten zonder grondexploitatie kan het noodzakelijk zijn om over de gronden te kunnen beschikken. Te denken valt aan gebouwen voor onderwijs en welzijn en bijvoorbeeld aan het oplossen van knelpunten op het gebied van mobiliteit. Moet er grond worden gekocht, dan streeft Katwijk ernaar om dat in minnelijk overleg te verwerven. Omdat dit niet altijd het gewenste resultaat oplevert, moeten we bij actief grondbeleid keuzes maken of en wanneer voorkeursrechten worden gevestigd en/of de gemeente tot onteigening overgaat. We nemen een onteigeningsbesluit pas als er geen andere mogelijkheden meer zijn.

Er zijn op dit moment geen gemeentelijke voorkeursrechten (meer) gevestigd op gronden. Ook lopen er geen onteigeningsprocedures. Als de onderhandelingen niet het gewenste resultaat opleveren, dan kunnen deze instrumenten in een later stadium worden ingezet om de gewenste grondposities te verkrijgen. Onderstaande tabel laat voor enkele projecten de meest relevante ontwikkelingen zien.

Ontwikkelingen woningbouwlocaties	
Kleipetten - Zuid	Enkele eigenaren hebben een beroep gedaan op zelfrealisatie en hebben hiervoor een ontwikkelaar ingeschakeld. Desalniettemin zijn we in gesprek om deze gronden in eigendom te krijgen. Voor één van de eigenaren zijn we op zoek naar een geschikte locatie om het bedrijf te verplaatsen.
De Horn	Twee deelgebieden zijn onder zelfrealisatie gerealiseerd en inmiddels afgerond. Een klein deelplan wordt op basis van een bouwclaimovereenkomst gerealiseerd. Het resterende deel van het deelplan 'Rustig water' is met een tender op de markt gebracht en in 2026 gestart.
Hof Korte Vaart (Knarrenhof)	De voormalige schoolgebouwen zijn inmiddels gesloopt. Na het doorlopen van de vergunningprocedure zal de bouw waarschijnlijk in 2027 starten.
Bouwkavel Van Lierestraat	De kavel is al enige tijd bouwrijp. Hopelijk kan de contractvorming in 2026 worden afgerond, waarna in 2027 een vergunningaanvraag in behandeling kan worden genomen.
Valkenhorst, inclusief Mient Kooltuin, Zijlhoek De Woerd en de Tjalmastrook	Na de positieve uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan gaat de ontwikkeling gestaag over in de uitvoering. Dit is op vele gebieden zichtbaar. BPD is van start gegaan met het bouwrijpmaken van de Limesbuurt. Aansluitend zullen de eerste woningen in de verkoop gaan. Het RVB heeft de eerste twee bouwplots in deelgebied De Vindplaats op de markt gebracht, waarna de ontwikkelende partijen deze bouwrijpmaken. Ook hier worden de woningen aansluitend in verkoop gebracht.

Ontwikkelingen woningbouwlocaties	
	In Zijlhoek De Woerd wordt volop gewerkt aan de vestiging van het bedrijf Eli Lilly. De Mient Kooltuin wordt getransformeerd tot een recreatief verblijfsgebied. Hiervoor hebben we al enkele percelen grond aangekocht. We zijn in onderhandeling om nog meer percelen aan te kopen.
Frederiksoord - Zuid	Voor dit plan hebben we een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de betreffende ontwikkelaar. Inmiddels is dit bouwplan volop in uitvoering.
Hoornes Noord - Oost	Inmiddels is de tweede fase van het plan opgeleverd. Vanwege de wens om meer woningen te realiseren, onderzoeken we de mogelijkheid van verdere verdichting van het plan. Dit wordt in een aanvullende overeenkomst voor fase 3 vastgelegd.
Havenscharnier	Voor het gebied hebben we een gebiedsvisie vastgesteld, die we momenteel uitwerken in een ontwikkelstrategie. We zijn met de ontwikkelende partijen in gesprek over de herontwikkeling van de verschillende deelgebieden.
Zeevaarderskwartier	Als de planvorming is uitgewerkt in een definitief ontwerp, kan de contractvorming worden afgerond. Daarna kan de vergunningaanvraag in procedure worden gebracht.

Relaties met de beleidsprogramma's

Programma	Relatie
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	In de diverse exploitatiegebieden worden onder meer nieuwe wegen en fietspaden aangelegd, met bijbehorende openbare voorzieningen zoals groen en water. De aanleg van deze nieuwe voorzieningen voldoet aan de daarvoor geformuleerde kwaliteitseisen. Nieuwe locatieontwikkelingen en bouwproductie leiden tot extra verkeersbewegingen. Op basis van de impactanalyse kan de gemeente keuzes maken in de mobiliteitsknelpunten. Om verkeersknelpunten op te lossen kan het noodzakelijk zijn om gronden van derden te kopen.
3. Economie	In 2024 heeft de gemeente de grondpositie van de GOM in Trappenberg Kloosterschuur overgenomen. Voor de herontwikkeling van deze gronden moeten we eerst een visie opstellen. Rond de Noordwijkerweg liggen gronden die tot bedrijfsterrein getransformeerd kunnen worden. In het kader van de herontwikkeling van Rijnsburg-Noord is de gemeente hierover met diverse eigenaren en initiatiefnemers in gesprek. De gemeente heeft in dit gebied ook nog enkele percelen in eigendom die hierbij betrokken worden. In de economische agenda staan speerpunten voor economische ontwikkeling. Voor het uitvoeren van deze agenda en het behalen van de doelstellingen zetten we zo nodig het grondbeleid in. Katwijk heeft met de gemeente Leiden een bestuursovereenkomst gesloten om te zoeken naar een compenserende bedrijfsterreinlocatie.
4. Onderwijs	Op basis van het IHP kunnen we de komende jaren verschuivingen verwachten in de schoollocaties. Het gaat dan om verhuizingen (al dan niet tijdelijk) en het vergroten, vernieuwen, samenvoegen en vrijvallen van locaties. Door efficiënter gebruik ontstaat mogelijk ruimte voor gedeeltelijke herontwikkeling met andere functies. Een voorbeeld hiervan is de nieuwbouw van de scholen de Windvang en de Krulder. Op een deel van de grond die hierdoor vrijkomt, wordt een woon-zorgcomplex ontwikkeld.
5. Sport, cultuur en groen	De woningbouwlocatie Valkenburg geeft ook impulsen aan de Mient Kooltuin en het Valkenburgse Meer als groen uitloop- en recreatiegebied voor deze woonwijk. De huisvesting van cultuurcentrum Planck heeft geleid tot diverse mutaties in eigendom en gebruik van panden.

Programma	Relatie
	Bij iedere herontwikkeling hebben we standaard aandacht voor archeologie.
7. Volksgezondheid en milieu	Vooral de binnenstedelijke herontwikkelingen gaan vaak gepaard met sanering van vervuilde bodem en/of het verwijderen van hinderlijke bedrijvigheid. De gemeente laat bij ieder project de problematiek van stikstof, asbest en pfas beoordelen. Daarnaast gaat bij iedere bouwontwikkeling standaard aandacht uit naar Niet Gesprongen Explosieven uit de Tweede Wereldoorlog en naar (verkeers)geluid.
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	Er bestaat een nauwe relatie tussen het grondbeleid en de gemeentelijke woonagenda. De ambitieuze woonagenda is onderwerp van de omgevingstafel, waar de gemeente met ontwikkelaars en woningcorporatie Dunavie overlegt over het faseren van de verschillende initiatieven en hoe deze initiatieven bijdragen aan de gewenste woningdifferentiatie. Ook de gemeentelijke grondexploitaties komen hierbij ter sprake. De woonagenda gaat uit van een groter aandeel van de categorieën sociale huur en betaalbare woningen dan voorheen. De financiële haalbaarheid van businesscases voor woningbouwprojecten komt daarmee onder druk te staan. Samen met de marktpartijen bekijken we hoe we hieraan sturing kunnen geven binnen de kaders van het grondbeleid, huurbeleid en het woonfonds. We stemmen het woningbouwprogramma ook af op regionaal niveau, in Holland Rijnland. In de verdichtingsvisie hebben we de lijn uitgezet om met name binnen de contouren van de bebouwde kom naar herontwikkelingslocaties te zoeken. Het aantal woningen kan door transformatie van functies of door vervangende nieuwbouw toenemen.

Financieel

Jaarlijks stelt de gemeente een meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG) op. In dit MPG geven we verantwoording over het voorgaande jaar en een prognose van de kosten en opbrengsten voor de komende jaren. Onderstaande tabel uit het MPG 2026 geeft een korte samenvatting van de gemeentelijke grondexploitaties voor zover die relevant zijn voor 2027.

In de begroting voor 2027 zijn de ramingen opgenomen uit het MPG 2026 voor de kosten en opbrengsten van de grondexploitaties in jaarschijf 2026. De hierna volgende tabel Prognoses grondexploitaties toont deze ramingen.

Over het algemeen blijkt in de loop van een jaar dat de werkelijke bedragen afwijken van de ramingen. Geraamde kosten en opbrengsten kunnen hoger of lager uitvallen of door een versnelling of vertraging in een andere jaarschijf vallen. Grote mutaties – voor zover op dat moment te voorzien – verwerken we administratief in de najaarsbestuursrapportage, zodat we bij de jaarrekening minder afwijkingen hoeven te verklaren.
Sinds enkele jaren schrijft het BBV voor dat bij grondexploitaties met een verwacht positief saldo deze winst tussentijds wordt genomen. De tussentijdse winst wordt vastgesteld op grond van het percentage of completion (poc). Hiervoor is vooral de voortgang van de grondverkoop bepalend, maar er wordt ook rekening gehouden met nog te maken kosten en aanwezige risico's. Ten laste van de winstnemingen storten we de gebruikelijke afdrachten in de gerelateerde reserves (zie hieronder). De resterende nettowinstneming voegen we overeenkomstig de nota Grondbeleid toe aan de reserve grondexploitaties.

Een aantal reserves en voorzieningen is gerelateerd aan de grondexploitaties en het grondbeleid. Dat zijn:

- Reserve grondexploitaties
  Bij de geactualiseerde nota Reserves en voorzieningen die in 2024 is vastgesteld, is de reserve grondexploitaties niet meer alleen bedoeld voor de verrekening van winsten en verliezen van de gemeentelijke grondexploitaties, maar ook voor de saldiverschillen en verwachte verliezen bij de projecten uit particulier initiatief.
  Deze reserve dient ook als weerstandcapaciteit voor risico's die voor de gemeentelijke

grondexploitaties en de bouwprojecten uit particulier initiatief zijn geïnventariseerd (zie ook verderop onder Risicobeheersing).

- Reserve aanpak evenwichtige groei (voorheen reserve bovenwijkse voorzieningen)
  Ten laste van de winsten van de gemeentelijke grondexploitaties storten we hierin bijdragen voor de infrastructurele investeringen zoals benoemd in de nota Kostenverhaal.
- Voorziening bovenwijkse voorzieningen
  De grondslag en toerekening is gelijk aan de reserve aanpak evenwichtige groei, alleen betreft het hier de bijdragen die op grond van gesloten kostenverhaalsovereenkomsten van derden ofwel initiatiefnemers worden ontvangen.
- Reserve culturele en maatschappelijke voorzieningen (voorheen dotatie aan reserve BSI)
  Hierin nemen we de bijdragen op die in de gemeentelijke nota Kostenverhaal zijn gekwalificeerd als vrijwillige financiële bijdrage. Het gaat hier om zowel ontvangen bijdragen van derden ofwel initiatiefnemers, als om bijdragen ten laste van de winsten van de gemeentelijke grondexploitaties.

Tabel Prognoses grondexploitaties uit MPG 2026

Complex	2026 stand 1-1	Te maken kosten	te verwachten opbrengsten	Afgeboekt t/m 2025	Genomen winsten	Eindstand eindwaarde	Jaar
B.110 De Horn	4.196.152	3.120.069	8.301.944	12.660.000	2.595.717	-985.774	2028
B.220 Hof Korte Vaart	596.356	739.059	1.335.937	250.000	-	-522	2029
B.230 Kavel Van Lierestraat	717.276	1.089.367	1.192.958	-	-	613.685	2030
B.240 Kleipetten Zuid	35.082.409	22.615.941	34.500.239	-	-	-8.375.889	2035
	40.592.193	**27.564.436**	**45.331.078**	**12.910.000**	**2.595.717**	**-8.748.500**	

Tabel Prognoses uitgaven en inkomsten (exclusief rente) in jaarschijf 2027

Grondexploitatie	Kosten	Opbrengsten
B.010 De Horn	1.244.359	0
B.230 Van Lierestraat	138.750	300.000
B.240 Kleipetten Zuid	2.019.878	41.334
B.220 Hof Korte Vaart	51.892	1.235.000

Tabel Prognoses toekomstige winstnemingen

	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	*31-12-2030 e.v.*
Kavel van Lierestraat	-	-	-	-	-
De Horn	879.000	76.000	31.000	-	-
Kleipetten Zuid	7.000	13.000	21.000	22.000	6.061.000
Hof Korte Vaart	-	-	-	-	-
Totale winstnemingen	**886.000**	**89.000**	**52.000**	**22.000**	**6.061.000**

Risicobeheersing

Met de geactualiseerde nota's Grondbeleid en Reserves en voorzieningen hebben we weer een voorziening voorzienbare verliezen op gemeentelijke grondexploitaties ingesteld.
Het BBV schrijft voor dat een gemeente bij een verwacht verlies op een grondexploitatie financiële maatregelen moet treffen om dit verlies af te dekken. Op basis van de laatste nota's Grondbeleid hebben we dit gedaan door op de boekwaarde af te boeken. Door de verlaging van de boekwaarde hebben we gestuurd

op een positief resultaat. Nu er weer een verliesvoorziening is ingesteld, storten we hierin bij een verwacht verlies een bedrag ten laste van de reserve grondexploitaties ter grootte van het verwachte tekort.

Voor de gemeentelijke grondexploitaties en de bouwprojecten uit particulier initiatief voeren we risicoanalyses uit om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen. Deze weerstandcapaciteit bepaalt vervolgens de noodzakelijke omvang van de reserve grondexploitaties. Gelet op de ambitieuze Woonagenda, met veel binnenstedelijke verdichting, kunnen nieuwe locaties naar verwachting niet altijd budgetneutraal worden gerealiseerd. Enige ruimte als dekking voor eventuele tekorten en voor de risico's van een nieuw project is dan gewenst om nieuwe projecten toch van de grond te krijgen. Ook het nieuw ingestelde woonfonds zal hierbij een rol gaan spelen.

De reserve grondexploitaties maakt deel uit van het totale gemeentelijke weerstandvermogen.

Samenwerkingen

Bij nagenoeg alle ontwikkelingen werkt de gemeente samen met partners. Soms selecteren we ontwikkelaars op basis van een uitvraag, soms komt een ontwikkelaar zelf als initiatiefnemer naar de gemeente. We bekrachtigen de basis voor iedere samenwerking in een overeenkomst. In de tabellen over de toepassing van het gemeentelijk grondbeleid hebben we al verschillende partners en samenwerkingsvormen benoemd.

Aan de Omgevingstafel, waaraan behalve de gemeente ook ontwikkelaars en Dunavie deelnemen, bespreken en prioriteren we nieuwe bouwinitiatieven. Met Dunavie hebben we prestatieafspraken gemaakt om invulling te geven aan de gemeentelijke woonagenda.

Activiteiten

Met de door het RVB geselecteerde ontwikkelaars zetten we volop in op realisatie van de eerste bouwfasen in Valkenhorst. Ook zal de vestiging van Eli Lilly de nodige inzet vragen bij de afhandeling van de vergunningaanvraag.
Daarnaast spelen er diverse binnenstedelijke herontwikkelingen, zoals genoemd onder het kopje 'Visie en uitvoering gemeentelijk grondbeleid'.
Welke rol de gemeente in diverse projecten op zich neemt, bepalen we op basis van de nieuwe gemeentelijke nota Grondbeleid en de diverse ontwikkelstrategieën (Zijlhoek de Woerd, Havenscharnier en de ruimtelijke ontwikkelstrategie).

§ 6 Bedrijfsvoering

Inleiding

Organisatieontwikkeling

Context

De gemeente Katwijk staat voor grote en complexe maatschappelijke en bestuurlijke opgaven. Dit vraagt om een wendbare, lerende en toekomstgerichte organisatie die in staat is om snel en effectief in te spelen op veranderende omstandigheden.
Met het programmaplan organisatieontwikkeling geeft de gemeente verder uitvoering aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. Het doel is om meer helderheid te creëren over sturing, rollen, verantwoordelijkheden en eigenaarschap. Daarnaast investeren we in een cultuur waarin ruimte is voor zelfreflectie en feedback, waarin talent en kennis beter worden benut en waarin medewerkers en teams van en met elkaar leren.

In 2027 richten we ons op het toekomstbestendig organiseren van het werk. De inhoudelijke focus ligt op innovatie en AI, datakwaliteit, procesverbetering en bedrijfsvoering en het vergroten van het strategisch vermogen. Hiermee versterken we het vermogen van de organisatie om koers te houden, prioriteiten te stellen, processen effectief in te richten en ontwikkelingen tijdig te vertalen naar de gemeentelijke praktijk.

Ook blijven we investeren in medewerkers, teams en leidinggevenden. We gaan daarbij door met de ingezette koers en zetten in op professionele en persoonlijke ontwikkeling, zelforganisatie, persoonlijk leiderschap, interne ontwikkeling en doorstroming en het versterken van de benodigde kennis en vaardigheden.
Via teamsessies, scholing, opleiding en managementontwikkeling werken we aan een professionele aanspreekcultuur en effectieve samenwerking.

De organisatieontwikkeling moet leiden tot een toekomstbestendige, wendbare en verbonden organisatie, met duidelijke sturing en rolverdeling, ruimte voor leren en ontwikkelen en een sterker strategisch vermogen. Zo zijn we beter in staat om de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven van Katwijk gezamenlijk en toekomstgericht aan te pakken.

Ontwikkelen dienstverlening

De dienstverlening is op basis van het *click-call-face*-principe. We verbeteren en digitaliseren dienstverleningsprocessen en bijbehorende informatie. Dit gebeurt voor concrete producten en diensten, zoals parkeren, meldingen openbare ruimte, e-diensten bij Burgerzaken, leerlingenvervoer en vergunningen, toezicht en handhaving rondom de Omgevingswet. Nieuwe (technische) inzichten en ontwikkelingen, zoals AI-technologie (bijvoorbeeld chatbot) hebben hierin een sleutelrol, waarbij we ethiek, privacy en transparantie niet uit het oog verliezen. We zetten in op het vergroten van de efficiency en meerwaarde van onze dienstverlening. Naast de noodzakelijke technische ontwikkeling (digitalisering, AI) investeren we met name in de dienstverleningscultuur en het gewenste gedrag, ofwel in het van buiten naar binnen denken. Onder de

noemer WELKOM werken we dit nog verder uit, met onder meer trajecten voor de ontwikkeling van ons *hostmanship* en meer bewustwording van en verbinding met de behoeften van onze samenleving.

Van buiten naar binnen

De gemeente Katwijk investeert actief in de relatie tussen het lokale bestuur en de Katwijkse samenleving. Daarvoor zetten we stevig in op de uitvoering van ons participatiebeleid, waarbij we de nadruk leggen op het verder ontwikkelen van procesvaardigheid, professionaliteit en houding. We rusten teams en medewerkers toe om participatie van inwoners effectief en professioneel vorm te geven. Dit vraagt om inhoudelijke kennis van participatie-instrumenten, om persoonlijke vaardigheden zoals luisteren, om schakelen tussen belangen en het vermogen om de wensen en zorgen van inwoners te analyseren en te vertalen naar beleid of uitvoering. We houden er rekening mee dat niet altijd alles kan en het moet voor inwoners inzichtelijk zijn hoe we hun inbreng hebben gewogen. Het structureel evalueren en leren van participatietrajecten is een vast onderdeel van deze ontwikkeling.

In het contact met de samenleving streven we als gemeente naar duidelijkheid en tijdigheid. Inwoners moeten op tijd kunnen meedoen, weten wat zij van de gemeente kunnen verwachten en weten wat de gemeente van hen verwacht. Het is daarom belangrijk dat we duidelijk communiceren en ruimte geven aan initiatief en maatwerk in aanpak en toon. Alleen dan kunnen inwoners zich herkennen in het handelen van de gemeente en ervaren dat hun bijdrage ertoe doet. We hebben de ambitie om een open en lerende organisatie te zijn die met de samenleving samenwerkt aan oplossingen die passen bij de lokale context.

Behalve in klantonderzoek investeren we ook in directe interacties met de samenleving door platforms in te richten waar we onze informatie(voorziening) en nieuwe e-ontwikkelingen kunnen toetsen.

Sinds 2023 doen we ervaring op met de *newsroom*-methodiek om signalen uit de samenleving vroegtijdig te herkennen en hiernaar te handelen – denk aan individuele vragen of maatschappelijke kwesties. Soms vraagt een signaal om een direct antwoord, soms is een bredere communicatieaanpak nodig of blijkt een aanpassing in beleid of uitvoering wenselijk. Door de signaleringen en hun duiding te organiseren als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het Klantcontactcentrum (KCC) en Communicatie benutten we hun verschillende expertises. Het KCC staat dicht bij de eerstelijnsvragen van inwoners, Communicatie kijkt mee naar patronen, risico's en passende interventies.

Een evaluatie van deze werkwijze bevestigde de meerwaarde van het systematisch ophalen en benutten van signalen voor ons streven om meer van buiten naar binnen te werken. Ook na 2026 passen we de methodiek verder toe en borgen we die binnen de uitvoering van de visie op het KCC, met aandacht voor kwaliteit, samenwerking en efficiëntie. Ook gaan we onderzoeken in hoeverre de inzet van AI kan bijdragen aan omgevingsanalyses.

Optimalisering financieel systeem Centric Financiën

In 2026 is een health check uitgevoerd en voeren we onder meer de Inkoopmodule en de module Aanvraagformulieren in. Hiermee worden de financiële administratie en werkprocessen efficiënter en beter beheersbaar. De invoering van deze modules geeft ook invulling aan aanbevelingen van de accountant, waaronder de toepassing van een afdwingbaar vierogen-principe binnen het financiële inkoopproces.
We voeren de resterende aanbevelingen, waaronder koppelingen met andere softwarepakketten en de doorontwikkeling van bestaande modules, in de eerste helft van 2027 uit.

Personele ontwikkelingen

Kerngegevens personeelsbestand	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal medewerkers op 31-12	475	501	545	566	601	633	660
Aantal toegestane formatieplaatsen (fte) op 31-12	442,4	455,78	478	481,6	546,86	569,4	580
Gemiddelde leeftijd	48	47,4	47,2	46,8	46,4	46,5	47
Gemiddelde diensttijd	13,9	12,6	11,6	10,9	10,3	9,9	-
Aandeel personeelsbestand fulltimers	51,0%	51,4%	51,7%	53,3%	56,4%	55%	53,9
Aandeel personeelsbestand parttimers	49,0%	48,6%	48,3%	46,7%	43,6	45%	46,10

Kerngegevens personeelsbestand	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal vrouwen (in % van het personeelsbestand)	51,7%	51,0%	51,9%	52,4%	53,9%	56%	56,5
Aantal mannen (in % van het personeelsbestand)	48,2%	49,0%	48,1%	47,6%	46,1%	44%	43,5
Instroom medewerkers	41	88	94	84	96	91	88
	8,6%	17,6%	17,2%	14,8%	15,8%	14%	13,40%
Doorstroom medewerkers	28	50	27	36	34	51	54
	5,9%	10,0%	5,0%	6,3%	5,45%	8%	8,2%
Uitstroom medewerkers	47	53	47	63	56	61	47
	9,9%	10,6%	11,2%	11,2%	9,19%	10%	7,1%
Loonsom totale organisatie (x € 1.000)	30.347	32.091	35.191	40.506	45.328	53.288	55.085
Ziekteverzuimpercentage	4,9%	4,3%	4,9%	4,7%	6,4%	5,96%	5,7%
Meldingsfrequentie	1,36	0,87	0,87	1,4	1,03	1,03	1
Inhuurpercentage	-	-	24%	21,7%	22,1%	22,6%	21,9%

Personele trends

In 2025 is de gemeentelijke formatie toegenomen naar 580 fte (toename van 1,86%). Landelijk groeide de formatie binnen gemeenten gemiddeld met 4,7% (bron: Venster voor Bedrijfsvoering 2025). De gemeente blijft daarbij compact en efficiënt georganiseerd met zo'n 33 fte minder dan gemeenten van gelijke omvang (bron: Personeelsmonitor 2025).

Het personeelsbestand kent een stijgend aandeel vrouwen en meer deeltijdwerk, terwijl de gemiddelde leeftijd licht stijgt naar 47 jaar. De interne doorstroom neemt toe. De organisatie biedt daartoe kansen om zo het risico op uitstroom en kennisverlies te verkleinen.

Het ziekteverzuim is verder gedaald naar 5,7%, terwijl het ziekteverzuim van gemeenten van gelijke omvang verder steeg naar 6,5% (Personeelsmonitor 2025). Dit is conform de prognose van de bedrijfsarts op basis van de ondernomen interventies.

Het percentage externe inhuur is gestegen naar 21,9% (daling van 0,7%). We blijven inzetten op het omzetten van externe inhuur naar vaste formatie. De huidige omvang van externe inhuur is relatief hoog en wijst erop dat de organisatie, mede vanwege krappe toegestane formatie, weinig ruimte heeft om extra projecten of kwaliteitsverbeteringen structureel met eigen personeel op te vangen.

In 2027 blijven we inzetten op het zoveel mogelijk behouden van onze eigen medewerkers, het bevorderen van interne doorstroming en het opleiden van eigen professionals (binden en boeien). De afgelopen jaren hebben we veel geïnvesteerd in werkgeluk en het beheersbaar maken van de werkdruk. Daar gaan we mee door, onder andere door inzet op een efficiëntere vergunningverlening en het benutten van mogelijkheden rondom AI. Zonder noemenswaardige formatie-uitbreiding is het werkklimaat verbeterd, de werkdrukbalans versterkt en de tevredenheid van medewerkers toegenomen. De maatschappelijke ontwikkelingen en toenemende complexiteit van onze opgaven vragen om een wendbare en toekomstbestendige organisatie. Daar blijven we actief op inzetten.

ICT

In 2027 werken we verder aan een toekomstbestendige inrichting van informatisering en automatisering. Digitalisering is daarbij geen doel op zich, maar een voorwaarde om de gemeentelijke dienstverlening, bedrijfsvoering en bestuurlijke informatievoorziening betrouwbaar, veilig en wendbaar te houden. De komende jaren neemt enerzijds de afhankelijkheid van digitale voorzieningen verder toe, anderzijds de cyberbedreiging. Dit vraagt dat we duidelijke keuzes maken in noodzaak, ambitie, samenhangende sturing en in een meerjarige visie op de ontwikkeling van het domein van informatisering en automatisering (I&A). Parallel hieraan gaat de sterk toenemende regeldruk en de exponentieel veranderende digitale wereld veel extra inspanning vragen van de (toch al te krappe) bezetting van het cluster I&A.

Basis op orde

Een belangrijk doel in 2027 is het verder uitwerken en uitvoeren van de visie op informatisering en automatisering. Deze visie geeft richting aan de manier waarop Katwijk omgaat met digitale dienstverlening,

informatiebeheer en archief, applicatielandschap, gegevensuitwisseling, informatiebeveiliging en de ondersteuning van medewerkers. Hiermee ontstaat meer samenhang tussen beleidsambities, uitvoeringsopgaven en de inzet van ICT-middelen. De Nederlandse Digitaliseringsstrategie is hiervoor een belangrijk kader. Deze landelijke strategie benadrukt onder meer het versterken van de digitale basis, betere samenwerking als één overheid, moderne dienstverlening, digitale weerbaarheid en digitaal vakmanschap.

Om te kunnen voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Cyberbeveiligingswet (NIS2) ontstaat toenemende regeldruk rondom het beschrijven, inrichten en verantwoorden van ICT- en werkprocedures (ENSIA). Dit gaat binnen de organisatie – en met name bij I&A – steeds vaker en méér capaciteit kosten. Gepaard met toenemende digitale dreigingen en mogelijke cyberaanvallen moeten we als gemeente stappen maken om aan deze wetgeving te kunnen voldoen. Voldoen aan genoemde wetgeving (via ENSIA-verantwoording) en zoveel mogelijk afweren van digitale dreigingen gaat ten koste van andere werkzaamheden. Dit leidt er vrijwel zeker toe dat we in fte moeten uitbreiden of harde keuzes moeten maken.

In 2027 geven we verder uitvoering aan de aanbestedingsagenda. Doordat de gemeente groeit, moeten we steeds vaker arbeidsintensieve Europese aanbestedingen starten. Daarbij gaat de aandacht niet alleen uit naar het zorgvuldig doorlopen van rechtmatige aanbestedingstrajecten, maar ook naar de voorbereiding, implementatie en adoptie van nieuwe of vernieuwde voorzieningen. De nadruk ligt op continuïteit van dienstverlening, beheersbare overgangstrajecten, duidelijk eigenaarschap van applicaties en processen en voldoende aandacht voor gebruikers en de beheerorganisatie. We benaderen implementaties daarmee niet alleen technisch, maar zorgen ook voor organisatorische voorbereiding en inbedding.

Ontwikkelingen

Voor Nederlandse gemeenten in het algemeen spelen nu én in de toekomst meerdere grote ontwikkelingen. Ook in 2027 krijgen gemeenten te maken met een sterkere landelijke beweging naar collectieve digitale voorzieningen, gezamenlijke standaarden en minder vrijblijvendheid in de digitale samenwerking tussen overheden. De VNG benoemt daarbij dat gemeenten steeds meer als één bestuurslaag moeten optreden en dat een groter deel van digitale voorzieningen collectief kan worden georganiseerd. Ook nemen de eisen aan informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid verder toe, onder meer door de doorwerking van NIS2 en de vernieuwde BIO. Verder blijven thema's als gegevensuitwisseling, digitale toegankelijkheid, informatiehuishouding, Common Ground, cloudvraagstukken, standaardisatie en het versterken van digitaal vakmanschap belangrijk voor gemeenten.

Voor Katwijk betekent dit dat we meer moeten investeren in I&A om Europese, maatschappelijke en organisatorische opgaven goed te kunnen ondersteunen. In 2027 ligt de focus daarom op richting geven, prioriteren, veilig en beheerst vernieuwen en het versterken van de randvoorwaarden waarmee de organisatie digitaal kan blijven meebewegen.

Wetgeving

Voor het jaar 2027 moeten we rekening houden met een breed scala aan nationale en Europese wet- en regelgeving die direct invloed heeft op de informatievoorziening, digitale dienstverlening en technologische infrastructuur. Met prioritering moeten we keuzes maken: welke zaken pakken we op en wanneer doen we dat? Zoals in de Voorjaarsbestuursrapportage 2025 én in de begrotingstekst 2026 al is aangekondigd, kunnen de geschatte kosten, afhankelijk van prioritering en uitvoering, variëren van € 200.000 tot € 800.000, verspreid over meerdere jaren. Om de eerste wetten met de hoogste prioriteit als de BIO en Cyberbeveiligingswet op te kunnen pakken zullen middelen beschikbaar moeten worden gesteld. Om de digitale weerbaarheid van de gemeente op het vereiste niveau te brengen en houden, zijn aanvullende investeringen nodig voor de uitvoering van BIO- en NIS2-maatregelen. Deze investeringen dragen bij aan de bescherming van gemeentelijke gegevens, de continuïteit van dienstverlening en het voldoen aan wet- en regelgeving. Het betreft investeringen in processen, technologie, opleidingen, capaciteit en toezicht. Zonder deze investeringen ontstaat het risico dat de organisatie niet tijdig of volledig aan de wettelijke en normatieve verplichtingen kan voldoen. Met de ENSIA moeten we verantwoording afleggen over de getroffen maatregelen.

De focus voor I&A ligt daarmee voor 2027 op de volgende punten:

- Verder uitwerken en vaststellen van de visie op informatisering en automatisering, zodat er meer richting en samenhang ontstaat in keuzes rond digitalisering, informatievoorziening en ICT.
- Aansluiten bij de Nationale Digitaliseringsstrategie, met aandacht voor één overheid, een sterke digitale basis, digitale weerbaarheid, moderne dienstverlening en beter gebruik van gezamenlijke voorzieningen.
- Uitvoering van de aanbestedingsagenda, inclusief voorbereiding, contractering, implementatie en adoptie van nieuwe of vernieuwde systemen en voorzieningen.
- Versterking van informatiebeveiliging, privacy en digitale weerbaarheid, onder meer door de verdere doorwerking van BIO, NIS2 en hogere eisen aan continuïteit.
- Verbetering van gegevensuitwisseling en informatiehuishouding, zodat informatie betrouwbaarder, beter vindbaar en beter herbruikbaar wordt.
- Verdere uitvoering geven aan de archiefwet, onder meer door overbrenging van fysieke en digitale archieven naar Erfgoed Leiden en het opstellen van beleid en uitvoering van e-mailarchivering.
- Meer grip op het applicatielandschap en functioneel beheer, met duidelijke afspraken over eigenaarschap, beheer, lifecyclemanagement en samenhang tussen systemen.

Doorontwikkeling van datagedreven werken

De Datafabriek heeft de afgelopen jaren laten zien wat mogelijk is als we data serieus nemen. Drie voorbeelden:

- **Energietransitie: eigen dataregistratie als fundament voor slimme sturing**
  Samen met team Energietransitie heeft de Datafabriek een registratie opgezet waarin per adres maatregelen, financiële inzet en woningkenmerken worden bijgehouden en verrijkt met landelijke bronnen. Dit geeft de gemeente voor het eerst een volledig eigen beeld van de voortgang van de energietransitie. Op basis van deze groeiende dataset worden steeds slimmere toepassingen ontwikkeld, waaronder geautomatiseerde adviezen die rekening houden met de specifieke kenmerken van een woning en de context van de omliggende buurt.

- **Sociaal domein: inzicht dat doorwerkt tot in de uitvoering**
  Samen met de clusters in het sociaal domein heeft de Datafabriek het inzicht in aantallen en gebruik van voorzieningen aanzienlijk verdiept. Dit draagt bij aan betere sturing en beleidsonderbouwing. De doorwerking van dit inzicht reikt inmiddels verder. We werken aan procesoptimalisaties en aanpassingen in de registratiesystemen zelf, zodat beleid en uitvoering steeds beter op elkaar aansluiten.

- **Woonzorgopgave: onderbouwde keuzes voor geschikte woonlocaties**
  Samen met de betrokken clusters leverde de Datafabriek ruimtelijke analyses op die inzicht geven in de geschiktheid van locaties voor ouderenhuisvesting op basis van nabijheid van relevante voorzieningen. Dit ondersteunt beleidsmakers bij het maken van onderbouwde keuzes in de woonzorgopgave. De analyses worden doorlopend verder ontwikkeld om dit inzicht actueel en toepasbaar te houden.

De groeiende vraag vanuit de organisatie maakt zichtbaar dat datagedreven werken meer behelst dan een goed ingericht dataplatform. Het vraagt dat we de taal van data verstaan en structurele keuzes maken in hoe we die ontwikkeling borgen. In 2027 verkennen we welke programmatische aanpak daarbij past, met aandacht voor mensen, structuur, bewustwording en eigenaarschap in de domeinen.

Speerpunten:

- Verkenning van een programmatische aanpak van datagedreven werken als organisatieontwikkeling, inclusief mogelijke investeringen in mensen en structuur.
- Inrichting van het datawarehouse als technisch fundament op basis van het Gemeentelijk Gegevensmodel.
- Doorontwikkeling van Katwijk Digitaal en het Geoportaal op basis van vastgestelde prioriteiten.

Doorontwikkeling en borging van AI
In 2027 verschuift de inzet van AI van implementatie naar structurele borging en toepassing binnen de organisatie. We zetten AI integraal in werkprocessen, dienstverlening en beleidsvorming in, waarbij de menselijke maat en bestuurlijke verantwoordelijkheid centraal blijven staan. We passen AI alleen toe als dit aantoonbaar waarde toevoegt en voldoet aan kaders voor rechtmatigheid, transparantie en veiligheid.

Van beleid naar uitvoering
We focussen op het operationeel maken van het AI-beleid binnen de reguliere sturing en verantwoording. Dit betekent onder andere:

- inrichting en beheer van het AI-register
- toepassing van risicobeoordelingen en compliance per toepassing
- structurele monitoring en rapportage

Hiermee beheersen we AI aantoonbaar en voldoen we aan de AI Act en bestaande kaders zoals AVG, BIO en NIS2.

Samenhang met datagedreven werken
We ontwikkelen AI door in samenhang met datagedreven werken. Betrouwbare data, het datawarehouse en het Gemeentelijk Gegevensmodel vormen de basis voor AI-toepassingen die bijdragen aan analyse, beleidsvorming en dienstverlening.

Investeren in adoptie en vaardigheden
In 2027 blijven we investeren in AI- en datageletterdheid, zodat medewerkers AI verantwoord en effectief kunnen toepassen in hun dagelijkse werk.

Informatiebeveiliging

Nederland beschikt over een ontwikkelde kenniseconomie en een sterk gedigitaliseerde samenleving. Tegelijkertijd maakt dit ons land tot een aantrekkelijk doelwit voor cyberaanvallen via DDoS en ransomware, aangezien onze maatschappij in toenemende mate afhankelijk is geworden van digitale systemen. Door de actuele geopolitieke veranderingen en AI zijn de risico's sterk toegenomen. Succesvolle cyberaanvallen kunnen kritieke sectoren uitschakelen of controleren en vormen dus een directe dreiging voor de maatschappij, de economie en de veiligheid van burgers. Wanneer de cyberbeveiliging van overheden en bedrijven niet op orde is, kan zelfs de nationale veiligheid in het gedrang komen.

Wet- en regelgeving

De Europese Unie heeft het programma Digital Decade, waarin nieuwe wet- en regelgeving wordt opgesteld. Dit wordt vertaald naar nationale wetgeving zonder dat het Rijk daartoe extra middelen aan gemeenten

verstrekt. Zo is onder meer de NIS2 (Network and Information Security Directive) vertaald naar de Nationale Cyberbeveiligingswet (Cbw). Een gemeente is hierin aangemerkt als essentiële entiteit, wat vergaande verplichtingen meebrengt op het gebied van zorgplicht, meldplicht, registratieplicht en toezicht. In het onderliggende normenkader BIO2 (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) is extra aandacht voor een risicogebaseerde aanpak voor informatiebeveiliging en de aantoonbaarheid en werking van de genomen maatregelen. Ook voor bestuurders zijn er extra verplichtingen en verantwoordelijkheden bijgekomen. Er kunnen bovendien boetes worden opgelegd wanneer niet wordt voldaan aan het gestelde normenkader. Het kost ons als gemeente flink meer capaciteit en inspanning om te voldoen aan wet- en regelgeving en het op peil houden van onze weerbaarheid.

Cyberrisico's

Het belang van cybersecurity (beveiliging van systemen tegen misbruik) en datasecurity (beveiliging van data tegen bewuste of onbewuste verandering, vernietiging of openbaarmaking) neemt toe. Hoewel malware (ongewenste kwaadaardige software) en in het bijzonder ransomware (gijzelingssoftware) nog steeds vaak voorkomen, is menselijk handelen (bijvoorbeeld een klik op phishing mail) en de sterke opkomst van misbruik met AI meestal de oorzaak van het compromitteren van informatiesystemen. Het vergroten van de algemene kennis en bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacy blijft daarom een speerpunt waarin we meer moeten investeren.

Testen en trainen

Meerdere keren per jaar laat de gemeente Katwijk zichzelf door gecertificeerde partners testen. Ook in de komende tijd gaat er extra aandacht uit naar het trainen, testen, monitoren en reageren op beveiligingsincidenten. Met professionele ondersteuning wordt er continu geëvalueerd en verbeterd. Bedrijfscontinuïteit krijgt extra aandacht en wordt verder geactualiseerd.

Controle

De gemeente moet zich jaarlijks verantwoorden over de implementatie van het BIO2-normenkader via de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) met een onafhankelijke IT-auditor als penvoerder. Bij de jaarlijkse accountantscontrole voor de jaarstukken neemt de aandacht voor informatiebeveiliging steeds verder toe.

Privacy

Op het gebied van privacybescherming voeren we controles en verbeteracties vanuit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Bij (nieuwe) processen en applicaties die veel persoonsgegevens bevatten maken we risicoafwegingen met DPIA's (Data Protection Impact Assessment). Privacy vraagt steeds meer van ons als gemeente, denk aan Privacy by Design. Dit is een verplichting die, net als bij DPIA's, de focus verlegt van een reactieve naar een proactieve benadering. Ook de zorgvuldige afhandeling van inzageverzoeken en eventuele datalekken vragen steeds meer van de gemeente. Hetzelfde geldt voor het borgen van de naleving van de privacyverplichtingen in bewustzijn en processen. Bovendien hebben wetgevers en toezichthouders meer aandacht voor de aantoonplicht.

Kunstmatige intelligentie (AI) is ook de komende jaren een van de grote uitdagingen voor onze gemeente. De samenleving digitaliseert in sneltreinvaart verder, wat leidt tot nieuwe vraagstukken. Datagedreven werken en AI kunnen bijdragen aan het analyseren van gegevens en het verder verbeteren van de dienstverlening aan burgers en ondernemers. Maar deze technologie met algoritmes brengt ook mogelijke risico's met zich mee voor de privacy van burgers. De uitdaging zit in het vinden van een goede balans tussen het naleven van privacywetgeving enerzijds en de toenemende wens voor de inzet van kunstmatige intelligentie anderzijds. De groeiende aandacht van de toezichthouders, de samenleving en de wettelijke verplichtingen voor verantwoord gegevensgebruik vraagt om steeds meer inspanning van de gemeente. Met meer structurele inzet op het gebied van privacy kunnen we blijven voldoen aan de gestelde eisen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording 2027

Het college legt vanaf het verslagjaar 2023 expliciet verantwoording af over de naleving van de financiële rechtmatigheid. Dit gebeurt in de vorm van een verplicht voorgeschreven rechtmatigheidsverantwoording als

onderdeel van de jaarrekening (artikel 58b BBV). In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties en de baten en lasten van de specifieke uitkeringen (SiSa) op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet. De financiële rechtmatigheid betreft de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met relevante wettelijke voorschriften, waaronder gemeentelijke verordeningen. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening bevat een overzicht van de (financiële) rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid en omvat het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik-en-oneigenlijk-gebruik-criterium (M&O).

Om het college in staat te stellen om jaarlijks een rechtmatigheidsverantwoording af te geven, voert team Audit van unit Concernzaken en Advies verbijzonderde interne controles (VIC) uit, waarbij het onder meer toetst of de gemeentelijke organisatie wet- en regelgeving heeft nageleefd bij financiële beheershandelingen. We integreren de werkzaamheden om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen, steeds meer in de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden. Dit geldt ook voor de afstemming in de organisatie en met de externe accountant. De externe accountant controleert de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekeningcontrole en stelt vast of deze een getrouw (volledig en juist) beeld geeft.

De **verantwoordingsgrens** is het grensbedrag waarboven het college financiële rechtmatigheidsfouten én onduidelijkheden samen in het kader van de financiële rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording moet opnemen. De raad heeft deze verantwoordingsgrens vastgesteld op 2% van de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves.

De **rapportagegrens** is het grensbedrag waarboven geconstateerde (niet-acceptabele) individuele rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden met betrekking tot de financiële rechtmatigheid nader worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. De raad heeft deze rapportagegrens vastgesteld op € 100.000.
De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording beoogt de kwaliteit van de gemeentelijke bedrijfsvoering te verbeteren door vast te stellen dat de financiële beheershandelingen – met een bepaalde mate van zekerheid – hebben plaatsgevonden binnen de kaders van de voor Katwijk relevante externe en interne wet- en regelgeving.

Op basis van de kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en de gemaakte afspraken met de gemeenteraad (waaronder Financiële verordening gemeente Katwijk) neemt het college in de paragraaf Bedrijfsvoering aanvullende informatie op over de financiële rechtmatigheid. Het college beschrijft in deze paragraaf op basis van artikel 14 BBV welke acties en/of (beheers)maatregelen zijn of worden ondernomen om de vermelde (niet-acceptabele) individuele rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden met betrekking tot de financiële rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording in de toekomst op te lossen of te voorkomen.

Doelmatigheidsonderzoeken

In het kader van de verordening Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213a Gemeentewet) nemen we structureel een bedrag op van € 25.000 voor uit te voeren doelmatigheidsonderzoeken. Op 11 juli 2025 (kenmerk: Z3734148D3734162) heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over het onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid. In het meerjarenonderzoeksplan 2025-2030 zijn de voorgenomen doelmatigheidsonderzoeken voor de komende jaren globaal uitgewerkt. Voor het jaar 2025/2026 staat een gemeente-breed onderzoek gepland naar de uitvoering van het gemeentelijk contractmanagement. Dit onderzoek is in 2026 opgestart. Via de paragraaf Bedrijfsvoering in de jaarstukken 2026 informeert het college de raad over de voortgang van het onderzoek en de uitputting van het budget.

Huisvesting

In 2027 werken we verder aan het hybride werkplekconcept in de gemeentelijke kantoorpanden. Dit doen we in samenhang met organisatiegroei en de ontwikkelingen rond Valkenhorst. De oplevering van De Burgt in het eerste kwartaal is hierbij een belangrijke stap: een deel van het wijkteam verhuist hierheen en de tijdelijke locatie De Voorhof vervalt. Tegelijk brengen we de overige facilitaire gevolgen voor de toekomstige huisvestingsbehoefte verder in beeld.

Opvolging aanbevelingen onderzoeken Rekenkamer

Nr.	Rapport	Aanbeveling	Status	Geïmplementeerd
1a	Digitale Veiligheid	Aanbeveling 3: Ten behoeve van een betere en bredere borging van informatiebeveiliging en privacy in de organisatie, bevelen wij aan om aan te sluiten op de P&C-cyclus. Zo kan elke afdeling zich jaarlijks via een ‘in control statement’ verantwoorden over de IB- en privacymaatregelen, die ze hebben getroffen.	Geconcludeerd kan worden dat het college deze aanbeveling niet meer volledig wil overnemen t.a.v. de term 'in control statement'. Het is wel van belang om de naleving van wet- en regelgeving en de geldende normenkaders te borgen. Ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy is daarom het initiatief genomen om een ISMS (information security management system)/PMS (privacy management system) aan te schaffen. Hiermee worden clusters periodiek uitgevraagd om complianceverklaringen af te geven over beheersmaatregelen met onderbouwende documentatiebewijzen. Naar verwachting gaat dit de organisatie helpen om informatiebeveiliging en privacy per cluster/werkproces beter te borgen en gerichte stuurinformatie te leveren. Op het moment dat het ISMS/PMS helemaal operationeel is, kan op ieder moment een actueel statusoverzicht worden weergegeven, dus ook in relatie met de P&C-cyclus.	nee
1b	Digitale Veiligheid	Aanbeveling 4: Stel per afdeling een verantwoordelijk medewerker aan voor de informatiebeveiliging en privacy (contactpersoon IB & privacy).	Per cluster is een contactpersoon benoemd voor privacy. Deze collega fungeert als aanspreekpunt voor de privacy officer en FG. Dit betekent echter nog niet dat daarmee ook de bijbehorende taken en verantwoordelijkheden volledig door deze contactpersonen worden uitgevoerd. In de praktijk komt het werk vrijwel geheel bij de privacy officer terecht. Dit betreft een aandachtspunt dat intern is gesignaleerd, maar waar nog verder opvolging aan gegeven moet worden. Dit betreft een landelijk vraagstuk. Voor het onderwerp van informatiebeveiliging is geen sprake van een contactpersoon per cluster. Het cluster I&A (informatie en automatisering) is de belangrijkste gesprekspartner van de CISO. De centrale security en de applicatiebeheerders zijn bij dit cluster belegd. En hier is ook de meeste kennis aanwezig over de geautomatiseerde werkprocessen en kritische applicaties. De functie van TISO kan een belangrijke rol spelen als aanspreekpunt voor de CISO. Deze rol is een aantal jaar niet duidelijk ingevuld geweest. Op dit moment wordt hier een medewerker voor ingehuurd.	nee
4a	Verbonden Partijen	Aanbeveling 1: Zorg dat er een nieuwe Nota van Verbonden Partijen komt. Dit kan de raad meer inzicht bieden in aansturing verbonden partijen.	op 9 oktober 2025 heeft de gemeenteraad de geactualiseerde nota verbonden partijen Katwijk vastgesteld. De nota is in lijn met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) geactualiseerd.	ja

Nr.	Rapport	Aanbeveling	Status	Geïmplementeerd
4b	Verbonden Partijen	Aanbeveling 2: Zorg dat de informatievoorziening aansluit op de behoefte van de raad. Het is voor het college tegelijkertijd belangrijk dat gemeenteraad aangeeft op welke punten de gemeenteraad wil (bij)sturen	Tijdens de raadsvergadering over de nota verbonden partijen is de motie - Prestatieafspraken met escalatieladder aangenomen (M 1718). De Werkgroep Verbonden Partijen van de gemeenteraad heeft in een werksessie met de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) en het cluster VTH besproken welke meetbare onderwerpen de raad terug zou willen zien in een dashboard. De VRHM gaat een dashboard ontwikkelen. De Werkgroep Verbonden Partijen van de gemeenteraad heeft in een werksessie met de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) en het cluster VTH besproken welke meetbare onderwerpen de raad terug zou willen zien in een dashboard. De VRHM gaat een dashboard ontwikkelen.	nee
4c	Verbonden Partijen	Aanbeveling 3: Zorg voor een sterkere inhoudelijke verantwoording over verbonden partijen. Belangrijk om duidelijk te maken in hoeverre en op welke wijze de afzonderljike verbonden partijen bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen.	Tijdens het indienen van de zienswijzen op de begroting van de verbonden partijen komen de beleidsdoelstellingen van de verbonden partijen aan de orde. Daarnaast kunnen de uitkomsten uit de werkgroep van de raad betrokken worden om hier in de raad nader het gesprek over te voeren.	ja
4d	Verbonden Partijen	Aanbeveling 4: Onderzoek de mogelijkheden voor rapporteurschap en adviescommissies. Raadswerk verlichten door bijvoorbeeld rapporteurs, raadsadviescommissies of werkgroepen in te richten.	Het college heeft aangegeven dat het initiatief voor het instellen van genoemde mogelijkheden bij de gemeenteraden zelf ligt.	ja
5a	Begrotingsproces	Aanbeveling 1: Optimaliseer de Planning & Control cyclus: efficiënter en effectiever inrichten.	De organisatie is in ontwikkeling en een onderdeel hiervan is bedrijfsvoering waar de P&C cylcus onder valt. Het efficienter en effectiever inrichten van de P&C cyclus wordt daarin meegenomen. Vanzelfsprekend staat het college achter het zo optimaal mogelijk inrichten van de P&C-cyclus. Goed om daarbij te realiseren is dat een dergelijk optimaliseringstraject niet alleen iets vraagt van de organisatie en inrichting van het proces, maar juist ook van de inhoud en dus van de (cultuur van de) gehele organisatie en het bestuur. Daarnaast gelden er vaste termijnen van de toezichthouder en regels waar we aan gebonden zijn.	nee
5b	Begrotingsproces	Aanbeveling 2: Verbeter de kwaliteit van ramingen en intensiveer de monitoring op de (onder)uitputting van budgetten.	Ook deze aanbeveling is onderdeel van de organisatie-ontwikkeling en vraagt tijd en kwaliteit om dit op een goede en structurele manier in te bedden in de organisatie. Dat neemt niet weg dat de kwaliteit van ramingen altijd onderwerp van aandacht en een vast onderdeel is van het begrotingsproces. Als onderdeel van het MFG-traject is indringend gekeken naar de onderuitputting van budgetten. Dit zal, gezien het meerjarenperspectief, ook bij een vervolg op dit traject onderwerp van onderzoek zijn.	nee

Nr.	Rapport	Aanbeveling	Status	Geïmplementeerd
5c	Begrotingsproces	Aanbeveling 3: Stel een realistische Investeringsagenda op die uitvoerbaar is	Dit jaar zijn we al gestart met het bepalen van een nieuwe werkwijze om tot een realistische en uitvoerbare investeringsagenda te komen. Daar is de raad via informatiebrieven in meegenomen. In oktober 2026 is een opleidingssessie georganiseerd en een extra I-sessie bij de begrotingsbehandeling . De investeringsagenda behorende bij de begroting 2027 is al behoorlijk realistischer opgesteld, gebruikmakend van instrumenten behorend bij de nieuwe werkwijze. In 2027 worden hier verdere stappen in gezet zal de nieuwe werkwijze geëvalueerd worden.	ja
5d	Begrotingsproces	Aanbeveling 4: Verbeter het ambtelijk en bestuurlijk samenspel en voer hierbij vroegtijdig het gesprek over ambities versus haalbaarheid daarvan.	Bij de begroting 2027 heeft een intensieve samenwerking plaatsgevonden tussen de organisatie en het college. Dit kwam mede omdat de vertaling van het coalitie-akkoord onderdeel uitmaakte van het proces. Daarbij was het sluitend maken van begrotingsjaar 2027 een belangrijke opgave waarbij goed samenspel evident was. Ook voor de nieuwe werkwijze van de investeringsagenda zijn meerdere sessies georganiseerd voor zowel het college als de raad. Wetende dat de meerjarenopgave niet sluitend gemaakt kan worden en dat een bezuinigingstraject noodzakelijk is voor de begroting 2028-2031. Ook de gemeenteraad zal betrokken worden bij een MFG (2) traject.	ja
6a	Beheer en onderhoud van de fysieke infrastructuur	Aanbeveling 1 Formuleer evalueerbare streefwaarden voor kunstwerken, damwanden en kademuren.	Het college heeft aangegeven dat het initiatief voor het instellen van genoemde mogelijkheden bij de gemeenteraad zelf ligt. De huidige beheerplannen van Kunstwerken, damwanden en kademuren zijn vastgesteld voor de periode 2025 t/m 2034. Indien de gemeenteraad dit wenselijk vindt gaat het college graag in gesprek over de geformuleerde aanbevelingen en de mogelijkheden daarbij. Zodat de verwachtingen en consequenties goed op elkaar afgestemd kunnen worden.	nee
6b	Beheer en onderhoud van de fysieke infrastructuur	Aanbeveling 2 Rapporteer- in aansluiting op de beleids-, beheer- en onderhoudscyclus — aan de raad in hoeverre kwaliteitsdoelen worden gerealiseerd.		nee
6c	Beheer en onderhoud van de fysieke infrastructuur	Aanbeveling 3 Verken de wenselijkheid van de instelling van een financiële voorziening voor groot onderhoud van damwanden en kademuren en in het geval van een egalisatievoorziening hiertoe een voorstel te doen aan de raad.		nee
6d	Beheer en onderhoud van de fysieke infrastructuur	Aanbeveling 4 Start bij het voorleggen van beleidsstukken, plannen en rapportages altijd de stukken omtrent beheer en onderhoud van de fysieke infrastructuur met een helder overzicht of samenvatting waarin mogelijke politieke afwegingen zijn weergegeven.		nee

§ 7 Verbonden partijen

Inleiding

In deze paragraaf doen we verslag van gemeentelijke taken die door verbonden partijen worden uitgevoerd. In de verordening 212 is opgenomen dat het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) in elk geval verslag doet van nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Gemeentelijk beleid

De nota Verbonden partijen bevat het beleid over verbonden partijen. In het bijzonder analyseren we hierin de risico's per verbonden partij en hebben we uitgewerkt hoe Katwijk grip houdt op het bereiken van de doelen die we voor ogen hebben met deelname aan/in een verbonden partij. In de raadsvergadering van 9 oktober 2025 stond de actualisatie van de nota Verbonden partijen op de agenda.

Kaders en beleid

Gemeentelijk beleid

De gemeenteraad heeft de herziene nota Verbonden partijen in oktober 2025 vastgesteld.

Gemeentelijke bijdragen gemeenschappelijke regelingen	Begroting 2026 (na wijziging)	Begroting 2027	Verschil (- = nadeel)
GR Kust- Duin en Bollenstreek	8.480.000	8.998.000	-518.000
GR Veiligheidsregio Hollands Midden	4.779.678	5.008.127	-228.449
GR Hecht	4.813.000	5.083.000	-270.000
GR Holland Rijnland	914.366	912.958	1.408
GR Vuilafvoerbedrijf	0	0	0
GR BSGR	1.334.000	1.335.000	-1.000
GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland	797.595	796.233	1.362
GR Omgevingsdienst West Holland	1.167.767	1.215.450	-47.683
Totaal	**22.286.406**	**23.348.768**	**-1.062.362**

Kaderstellende nota	Datum	Zaaknr
Nota Verbonden partijen 2025	9-10-2025	3708121

Gemeenschappelijke regelingen

GR Veiligheidsregio Hollands Midden

Vestigingsplaats
Leiden

Programma
1 Veiligheid

Openbaar belang
In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en gemeenten samen aan de fysieke veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen, crises en ernstige ongevallen. Ook nemen ze samen maatregelen om (nieuwe) risico's beter te beheersen.

Bestuurlijk belang
De achttien burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het dagelijks bestuur bestaat uit een vertegenwoordiging van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor de begroting en alle strategische beslissingen; het dagelijks bestuur voor de uitvoering.

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
2026	€ 4.779.672	Programmabegroting 2026
2027	€ 5.008.127	(Ontwerp-) programmabegroting 2027

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 9.349.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 9.936.000	Jaarrekening 2025

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 76.628.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 79.166.000	Jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 2.029.000 (Positief, vóór resultaatbestemming)	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
De veiligheidsregio ziet vier ontwikkelingen die de komende jaren richtinggevend zijn voor de veiligheidsregio én de gemeenten:

1. **Weerbaarheid en noodsteunpunten**: door toenemende geopolitieke dreigingen, cyberrisico's en langdurige crises investeert de veiligheidsregio samen met gemeenten in het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en de ontwikkeling van noodsteunpunten.

2. **Natuurbranden en klimaatrisico's**: klimaatverandering vergroot de noodzaak van adequate natuurbrandbeheersing. De veiligheidsregio ziet een grotere regionale coördinerende rol voor zichzelf bij de preventie, voorbereiding en crisisaanpak.

3. **Continuïteit van crisisorganisatie (BCM)**: de veiligheidsregio wil de continuïteit van hulpverlening en crisisbeheersing beter borgen, zodat de organisatie ook tijdens langdurige verstoringen of uitval van vitale voorzieningen effectief kan blijven functioneren.

4. **Toenemende financiële druk**: nieuwe opgaven, personeelstekorten, PTSS-regelingen, vastgoedvraagstukken en stijgende kosten zetten de begroting onder druk. Vooralsnog worden deze ontwikkelingen opgevangen binnen de bestaande financiële kaders, met een reguliere indexatie van 4,98%.

GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland

Vestigingsplaats
Leiden

Website
www.serviceorganisatiezorghollandrijnland.nl

Programma
5b Deelprogramma Voorzieningen jeugd

Openbaar belang
Belangen behartigen van deelnemende gemeenten op het gebied van inkoop en contractmanagement jeugdhulp.

Bestuurlijk belang
Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland bestaat uit de portefeuillehouders jeugd van de deelnemende gemeenten. Daarnaast heeft iedere gemeente een vervangend bestuurslid aangewezen.

Financieel belang
Jaarlijkse deelnemersbijdrage is gebaseerd op naar rato van het aandeel van elke deelnemer in de jeugdzorginkoop. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten. De totale jaarlijkse bijdrage van de deelnemers bedraagt in 2027 € 5.432.254. Het aandeel voor Katwijk betreft € 796.233.

Eigen vermogen

Jaar	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 423.292	Jaarrekening SOZ 2025
31-12-2025	€ 717.492	Jaarrekening SOZ 2025

Vreemd vermogen
n.v.t.

Resultaat

Jaar	Bedrag	Bron
2025	€ 294.200 (voordelig)	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
Overschrijding van kosten en/of niet tijdig in beeld zijn daarvan.

GR Omgevingsdienst West-Holland

Vestigingsplaats
Leiden

Website
www.odwh.nl

Programma
7 Energie, groen en milieu

Openbaar belang
De Omgevingsdienst West-Holland is een regionale uitvoeringsdienst, die staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. In opdracht van de gemeente ziet de dienst toe op naleving van milieuwetgeving bij bedrijven en geeft indien nodig milieuadvies.

Bestuurlijk belang
De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (een lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.
01-01-2027 1 van de 13 leden AB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 1.136.450	Begroting 2026
01-01-2027	€ 1.215.450	Begroting 2027

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 1.702.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 3.691.000	Jaarrekening 2025

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 13.535.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 13.058.000	Jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 838.000 (voordelig)	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
Op basis van jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma's voert de Omgevingsdienst West-Holland

vergunningverlening, toezicht en handhaving uit voor milieutaken uit het wettelijke basistakenpakket (BTP). Dit betreft wettelijke, bovenlokale en vaak complexe uitvoeringstaken op grond van de Omgevingswet. Wijzigingen in de omvang of uitvoering van het basistakenpakket kunnen gevolgen hebben voor de naleving van wettelijke verplichtingen door de deelnemende overheden. Zulke wijzigingen kunnen ook aanleiding geven tot interbestuurlijk toezicht of andere bestuurlijke maatregelen.

GR Kust- Duin- en Bollenstreek

Vestigingsplaats
Voorhout

Programma
6a Deelprogramma Werk.

Openbaar belang
Op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze uitvoeren van taken van en voor de deelnemende gemeenten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en re-integratie.

Bestuurlijk belang
De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (een lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.
01-01-2027 1 stem van de totaal 7 stemmen in AB
01-01-2027 1 stem van de totaal 3 stemmen in DB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 8.480.000	Herziene begroting 2026
01-01-2027	€ 8.998.000	Begroting 2027

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 3.391.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 3.544.000	Jaarrekening 2025

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 3.474.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 2.321.000	Jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Bedrag	Bron
2025	€ 671.000 (voordelig)	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
Het jaar 2027 zal, naast de reguliere activiteiten, in het kader staan van de uitvoering van het implementatieplan dat is voortgekomen uit het meerjarenkader Toekomstbestendig ontwikkelbedrijf.

De ontwikkelbedrijven staan financieel onder druk door de wijzigingen in wetgeving (afschaffing Wet sociale werkvoorziening). Dit heeft consequenties voor de bedrijfsvoering. Brancheorganisatie Cedris geeft aan dat de financiële druk toeneemt: het tekort in de sector loopt op tot 140 miljoen euro (Sectorinformatie 2024: investeren in mensen loont). Het ministerie heeft daarom de opdracht gegeven om in te zetten op de transitie van de sociale infrastructuur en de positie van de ontwikkelbedrijven om te komen tot een passende en toekomstbestendige infrastructuur. Boven op het implementatieplan zullen er daarom activiteiten worden ontwikkeld om het sociaal ontwikkelbedrijf verder te ontwikkelen. Hiervoor stelt het Rijk elk jaar budget beschikbaar aan de regiogemeenten, met de gemeente Katwijk als beheerder van dit budget.

Daarnaast heeft werk- en ontwikkelbedrijf Provalu aangegeven dat de kosten voor de verbouwing substantieel hoger zijn dat begroot. Hierdoor wordt het mogelijk financieel risico in het licht van de al aanwezige financiële druk in de sector groter. De raad heeft in haar zienswijze bij de ontwerpbegroting 2027 aangegeven betrokken te willen worden bij het besluitvormingsproces.

GR Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

Vestigingsplaats
Leiden

Programma
0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang
Deze gemeenschappelijke regeling behartigt de belangen van de deelnemers, elk voor zover het hun grondgebied en hun belangen betreft, op het gebied van:
a. de heffing en invordering van belastingen;
b. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, inclusief de administratie van vastgoedgegevens op basis van deze wet en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden. Het samenwerkingsverband kan de deelnemers adviseren over de belastingen waarvan de heffing en invordering bij of krachtens dit artikel is overgedragen aan het samenwerkingsverband.

Bestuurlijk belang
De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (twee leden per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.

01-01-2027 4 stemmen van de totaal 31 stemmen in AB
31-12-2027 4 stemmen van de totaal 31 stemmen in AB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2025	€ 1.293.000	Jaarrekening '25 BSGR
01-01-2027	€ 1.334.700	Begroting '26 BSGR

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 930.000	Begroting 2026 BSGR
01-01-2027	€ 815.000	Begroting 2027 BSGR

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 14.629.000	Begroting '26 BSGR
01-01-2027	€ 14.609.000	Begroting '27 BSGR

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 622.000 voordelig	Jaarrekening 2025 BSGR

Risico's of veranderingen
Zoals beschreven in de Kaderbrief 2027 en in deze begroting, zorgen nationale en Europese wettelijke ontwikkelingen en aangescherpte richtlijnen ervoor dat er aanvullende maatregelen nodig zijn voor de BSGR om aan de verplichtingen te kunnen (blijven) voldoen. Deze ontwikkelingen beïnvloeden niet alleen de wijze waarop wij onze taken uitvoeren, maar brengen ook verplichtingen met zich mee die direct structureel doorwerken in de begroting.

Daarnaast is het noodzakelijk om te investeren in een nieuwe waarderingsapplicatie om de kwaliteit, betrouwbaarheid en robuustheid van de WOZ-waarderingen te kunnen waarborgen. Het huidige WOZ-waarderingspakket voldoet op korte termijn niet meer aan de wet- en regelgeving en toezichtseisen. Op onderdelen is dat nu al het geval. Met fix-scripts, workarounds en aanvullende tools worden deze tekortkomingen momenteel ondervangen. Vervanging van het huidige systeem is dan ook noodzakelijk om de wettelijke WOZ-taak rechtmatig, betrouwbaar en toekomstbestendig te kunnen blijven uitvoeren.

Namens de gemeenten in de regio Hollands Midden stelt de bestuurlijke klankbordgroep Financiële kaderstelling (FKGR) elk jaar de uniforme taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen vast, als aandeel in de op- en neergang van het Gemeentefonds. Het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Velsen en Wassenaar maken geen deel uit van de regio Hollands Midden. Deze financiële kaderstellingen worden verwerkt in de begroting 2027 voor de begrotingsjaren 2027 tot en met 2030.

De geadviseerde indexering van de deelnemersbijdrage voor 2027 ten opzichte van 2026 is gebaseerd op de ontwikkeling van lonen en prijzen. Daarbij is de indexering voor 2027 gecorrigeerd voor ontwikkelingen in de jaren 2025 tot en met 2026, zoals is aangegeven in de laatst bekende septembercirculaire, die van 2025. Het stijgingspercentage is voor lonen 4,53% (inclusief een gecorrigeerde indexering van +0,60%) en prijzen 2,6% (inclusief een gecorrigeerde indexering van +0,40%). Dit komt neer op respectievelijk €489.000 en €124.000 (indexatiebedrag na aftrek incidentele kosten). Naast de vanaf 2026 geldende bezuinigingstaakstelling (ad € 100.000 ingaande 2027) voor de huisvesting zijn aan BSGR geen verdere taakstellingen opgelegd.

GR Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek

Vestigingsplaats
Voorhout

Programma
7 Energie, groen en milieu

Openbaar belang
Zorgen voor doelmatig en milieu hygiënisch afvoeren van afvalstoffen met als doel om deze te verwerken/recyclen. Het daartoe opgerichte bedrijf heeft tot taak:
a. Stichten, beheren en exploiteren van één of meer gemeenschappelijke vuilafvoerinrichting(en).
b. Uitvoeren van de werken die nodig zijn voor de instandhouding, verbetering en uitbreiding van de gemeenschappelijke vuilafvoerinrichting(en).
c. Regelen van de aanvoer van de afvalstoffen uit de gemeenten naar de vuilafvoerinrichting(en).
d. Economische bedrijfsvoering tot stand brengen.

Bestuurlijk belang
De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (een lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur
01-01-2027 1 stem van de totaal 5 stemmen in AB
01-01-2027 1 stem van de totaal 3 stemmen in DB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 0	Begroting 2026 VAB
01-01-2027	€ 0	Begroting 2027 VAB

Verandering in het belang:
De vaste kosten van de GR (beheerkosten overslagstation en operationele kosten zoals directeur) worden sinds 2024 door MeerVAB BV in rekening gebracht. Dit vormen dus feitelijk geen kosten meer van de GR. De kosten die voor rekening van de GR blijven, worden afgedekt door onttrekking aan de algemene reserve.

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 418.000	Jaarrekening 2025 VAB
31-12-2025	€ 320.000	Jaarrekening 2025 VAB

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 3.732.000	Jaarrekening 2025 VAB
31-12-2025	€ 4.688.000	Jaarrekening 2025 VAB

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	-/- € 2.025	Jaarrekening 2025 VAB

Risico's of veranderingen
De GR is in 2024 ingebracht in MeerVAB BV. De GR VAB heeft een belang van 50% in de nieuwe organisatie MeerVAB; de andere 50% betreft De Meerlanden. MeerVAB heeft de exploitatie van het overlaadstation op zich genomen. De realisatie van een nieuw overslagstation is in voorbereiding. De kosten hiervan zijn geraamd op € 18 miljoen. Het VAB is verantwoordelijk voor het financieren van deze investering. Deze financieringslasten worden met een opslag bij MeerVAB in rekening gebracht. Naar verwachting start MeerVAB in 2026 met de sloop van de huidige opstallen en de herinrichting en nieuwbouw op het terrein. De ingebruikname is naar verwachting in 2029.

GR Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

Vestigingsplaats
Leiden

Website
https://hollandrijnland.nl/

Programma
0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang
Deze GR behartigt de gemeenschappelijke belangen op beleidsterreinen die van belang zijn voor een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling van het gebied. Het gaat onder meer om groen en water, energie, maatschappij, jeugdhulp, ruimte, mobiliteit, wonen en economie. De samenwerking vindt plaats vanuit het uitgangspunt van verlengd lokaal bestuur en met inachtneming van de bepalingen en afspraken in de gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijk belang
De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (twee leden per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.
01-01-2026 21 stemmen van de totaal 183 stemmen in AB
31-12-2026 21 stemmen van de totaal 183 stemmen in AB
01-01-2026 Wethouder Mostert is, als portefeuillehouder mobiliteit, lid van het DB
31-12-2026 Wethouder Mostert is, als portefeuillehouder mobiliteit, lid van het DB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 914.366	Begroting '26 Holland Rijnland
01-01-2026	€ 912.958	Begroting '27 Holland Rijnland

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 567.000	Begroting Holland Rijnland 2026
01-01-2027	€ 567.000	Begroting Holland Rijnland 2027

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 32.209.000	Begroting '26 Holland Rijnland
01-01-2027	€ 32.209.000	Begroting '27 Holland Rijnland

Resultaat

Jaar	Bedrag	Bron
2024	€ 45.472 Voordelig	Jaarrekening '24 Holland Rijnland

Risico's of veranderingen
Toezicht op basis van risicoanalyse: basispakket.
Door de aanpassing van de structuur en samenwerking zijn de risico's voor de deelnemers afgenomen. De komende jaren werken we binnen Holland Rijnland samen aan regionale projecten op basis van een regionale investeringsagenda (RIA). De RIA richt zich op vier thema's: mobiliteit, economie, energie en groen & blauw. De projecten binnen deze thema's bevinden zich in verschillende fasen. Sommige projecten vergen nader onderzoek en verdere ontwikkeling (onderzoeksprojecten). Andere moeten verder worden uitgewerkt tot uitvoerbare projecten (ontwikkelprojecten). Weer andere zijn klaar voor uitvoering, maar hebben nog een gedeeltelijk ongedekte financieringsbehoefte (investeringsprojecten). De RIA is een dynamische agenda, die (periodiek) kan worden bijgesteld. Voorheen kenden we het Regionaal Investeringsfonds (RIF) Holland Rijnland, waarin de gemeente jaarlijks een bijdrage stortte. De RIA is bedoeld als lobbydocument om cofinanciering te kunnen genereren vanuit Rijk en de provincie Zuid-Holland. Ook daarom moeten we voor de RIA middelen reserveren. De corridorstudie N206 is een essentieel project binnen de RIA. Deze studie moet ontwikkelingen op het gebied van brede welvaart, wonen en economie mogelijk maken. Daarnaast is geld nodig voor andere (onderzoeks)projecten die bijdragen aan deze ontwikkelingen.

GR Hecht

Vestigingsplaats
Leiden

Website
www.wijzijnhecht.nl

Programma
4c Deelprogramma Sociale basis en volksgezondheid

Openbaar belang
Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, volksgezondheid, coördinatie geneeskundige hulp bij rampen en ambulancevervoer.

Bestuurlijk belang
De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen door de raden van de gemeenten (een lid per gemeente). Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.
01-01-2027 4 stemmen van de totaal 52 stemmen in AB

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 4.813.000	Hecht begroting 2026

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2027	€ 5.083.000	Hecht begroting 2027

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 258.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 3.164.000	Jaarrekening 2025

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2023	€ 39.023.000	Jaarrekening Hecht 2024
31-12-2024	€ 51.394.000	Jaarrekening Hecht 2024

Resultaat

Jaar	Bedrag	Bron
2025	€ 2.897.000 (voordelig)	Jaarrekening Hecht 2025

Risico's of veranderingen

In 2027 werkt Hecht verder aan de veranderingen in haar takenpakket vanuit de afgesproken bezuinigingen. De begroting 2027 houdt rekening met bevolkingsgroei, een indexering van 5,6% conform de kaderbrief, taakmutaties als gevolg van beleidsmatige en wettelijke ontwikkelingen en een taakstelling in het kader van het ravijnjaar 2028, resulterend in een korting van 0,7% op de gemeentelijke bijdrage. De ontwerpbegroting 2027 voorziet voor Katwijk in een stijging van de bijdrage aan Hecht van € 4.813.000 in 2026 naar € 5.083.000 in 2027.

Om te kunnen inspelen op ontwikkelingen die direct en indirect impact hebben op de gezondheid, veiligheid en kansen van inwoners van Hollands Midden, heeft het algemeen bestuur van Hecht drie strategische doelen voor 2030 gesteld: 1) Bewegen van zorg naar gezondheid, 2) Werken aan een weerbare samenleving en 3) Investeren in sterke teams. Deze doelen worden in 2027 uitgewerkt in een strategisch werkplan, in samenwerking met ketenpartners en in afstemming met gemeenten.

Vennootschapen en coöperaties

Sportbedrijf Katwijk BV

Vestigingsplaats
Katwijk

Website
https://sportbedrijfkatwijk.nl/

Programma
4b Deelprogramma Cultuur en sport

Openbaar belang
De gemeente heeft alle binnensportaccommodaties inclusief zwembad op 1 januari 2013 ondergebracht in de BV Sportbedrijf Katwijk. Van deze BV is de gemeente enig aandeelhouder. Het doel van de BV is om het sportaanbod van binnensportaccommodaties voor alle gebruikers zo efficiënt mogelijk te organiseren. Het Sportbedrijf fungeert als een loket voor alle binnensportsportbeoefening. Dit leidt tot professionalisering van de dienstverlening ten behoeve van de ontwikkeling van de doelstellingen van de Maatschappelijke Agenda en het accommodatiebeleid.

Bestuurlijk belang
Aandeelhouders nemen plaats in de algemene vergadering. De algemene vergadering kiest de raad van commissarissen en het bestuur.
01-01-2025 1 stem van de totaal 1 stem in de AV
31-12-2025 1 stem van de totaal 1 stem in de AV

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 256.817	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 256.817	Jaarrekening 2025

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€256.817	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€256.817	Jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 66.315	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
Op 6 maart 2025 hebben de gemeente en Sportbedrijf Katwijk de herziene exploitatieovereenkomst 2024-2028 getekend. Het resultaat over het boekjaar 2025 bedraagt negatief € 66.315. De post terug te betalen exploitatiebijdrage ultimo 2025 bedraagt € 69.886.
Op basis van de eerste tranche van het Uitvoeringsprogramma Integraal Huisvestingsplan PO en de uitwerking van het plan binnensportaccommodaties Rijnsburg worden in de komende jaren meerdere gymzalen nieuw gebouwd/gerenoveerd. Sportbedrijf Katwijk BV zal daar als beheerder/exploitant bij betrokken worden.

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 1.309.219	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 1.898.266	Jaarrekening 2025

NV Dunea

Vestigingsplaats
Leidschendam-Voorburg

Programma
0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang
a. Voorzien in de behoefte aan drink- en industriewater binnen en buiten het distributiegebied.
b. Verantwoord natuurbeheer van het duingebied dat door de Vennootschap wordt beheerd.
c. Beheer van andere onderdelen van de waterketen.
d. Winnen van warmte en koude uit drinkwater via aquathermie.

Bestuurlijk belang
Aandeelhouders nemen plaats in de algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders kiest de raad van commissarissen.
01-01-2025 - 200.327 (5,01%) van de totaal 4.000.000 aandelen
31-12-2025 - 200.327 (5,01%) van de totaal 4.000.000 aandelen

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 265.051.000	Dunea jaarrekening 2024
31-12-2025	€ 26.785.000	Dunea jaarrekening 2025

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2023	€ 0	Dunea jaarrekening 2023

(Dunea heeft als drinkwaterbedrijf een statutair verbod om dividend uit te keren)

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2024	€ 6.600.000	Dunea jaarrekening 2024
2025	€ 7.601.000	Dunea jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
Risico voor de aandeelhouder beperkt zich tot de wettelijke risico's. De aandeelhouders hebben besloten om de statutaire beperking op winstuitkering in stand te houden. Hierdoor kan Dunea de volledige winst gebruiken voor het aflossen van leningen. Dit leidt tot lagere rentekosten en dus tot lagere tarieven op termijn. De gemeente Katwijk bezit 200.327 aandelen. Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar en staan voor € 0 op de balans van de gemeente.

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 327.565.000	Dunea jaarrekening 2024
31-12-2025	€ 335.993.000	Dunea jaarrekening 2025

Zeehaven IJmuiden NV

Vestigingsplaats
IJmuiden

Programma
2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Openbaar belang
Ontwikkelen en beheren van de havens van IJmuiden. Op 10 april 1989 is het Staatsvissershavenbedrijf geprivatiseerd door de oprichting van Zeehaven IJmuiden N.V. Hierin zijn alle activa en activiteiten van het oude bedrijf ondergebracht. De constructie van een private havenbeheerder met participatie van bedrijven en overheden is uniek in Nederland. Hierdoor zijn ondernemerskracht en ondernemerszin verenigd. Het bedrijf heeft een eigen verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de havens in IJmuiden.

Bestuurlijk belang
De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door het stichtingsbestuur in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Velsen heeft het recht om een commissaris te benoemen. De OR heeft het recht om leden aanbevelen. De algemene vergadering van aandeelhouders heeft het recht om een lid aan te bevelen voor zover de gemeente Velsen dit lid benoemt.
01-01-2025 - 12.000 van in totaal 180.000 aandelen (6,66%)
31-12-2025 - 12.000 van in totaal 180.000 aandelen (6,66%)

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 34.672.000	Zeehaven IJmuiden jaarrekening 2024
31-12-2025	€ 36.740.000	Zeehaven IJmuiden jaarrekening 2025

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
2025	€ 8.165	dividenduitkering jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2024	€ 2.600.000	Zeehaven IJmuiden jaarrekening 2024
2025	€ 2.248.000	Zeehaven IJmuiden jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
De gemeente Katwijk bezit 12.000 aandelen die voor € 136.000 op de balans zijn opgenomen. Gezien de hoogte van de reserves (ruim € 22 miljoen) loopt de gemeente Katwijk geen risico.

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 32.805.000	Zeehaven IJmuiden Jaarrekening 2024
31-12-2025	€ 32.283.000	Zeehaven IJmuiden Jaarrekening 2025

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats
Den Haag

Programma
0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang
BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Bestuurlijk belang
Aandeelhouders nemen plaats in de algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders kiest de raad van commissarissen.
01-01-2025 - 144.066 (0,26%) van in totaal 55.960.720 aandelen
31-12-2025 - 144.066 (0,26%) van in totaal 55.960.720 aandelen

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 4.777 mln	Jaarrekening '24 BNG
31-12-2025	€ 4.863 mln	Jaarrekening '25 BNG

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
2024	€ 311.183	Dividenduitkering 2023
2025	€ 361.606	Dividenduitkering 2024
2026	€ 310.800	Dividenduitkering 2025 begroting 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 172 mln	Jaarrekening 2025 BNG

Risico's of veranderingen
De Staat is houder van de helft van de aandelen; de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. Risico's beperken zich tot de dividenduitkering en de intrinsieke waarde van de aandelen als deze ooit vrij verhandelbaar worden.

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2024	€ 123.614 mln	Jaarrekening 2024
31-12-2024	€ 110.701 mln	Jaarrekening 2025

Alliander NV

Vestigingsplaats
Arnhem

Programma
0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang
Verzorgen van een netwerk voor de distributie van energie, 24 uur per dag, met zo min mogelijk storingen.

Bestuurlijk belang
Aandeelhouders nemen plaats in de algemene vergadering van aandeelhouders. De algemene vergadering van aandeelhouders kiest de raad van commissarissen.
01-01-2024 - 1.464.193 van in totaal 136.796.694 aandelen (1,07%)
31-12-2024 - 1.464.193 van in totaal 136.796.694 aandelen (1,07%)

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2023	€ 4.749 mln	Alliander jaarrekening 2023
31-12-2024	€ 6.038 mln	Alliander jaarrekening 2024

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
2024	€ 1.287.638	Dividenduitkering over 2023
2025	€ 1.018.727	Dividenduitkering over 2024

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2024	€ 976 mln voordelig	Alliander jaarrekening '24

Risico's of veranderingen
De gemeente ontvangt dividend. De gemeente bezit 1.464.193 aandelen die voor € 4.605.000 op de balans zijn opgenomen. De aandelen zijn niet vrij verhandelbaar.

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
31-12-2023	€ 4.038 mln	Alliander jaarrekening 2023
31-12-2024	€ 3.873 mln	Alliander jaarrekening 20214

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij

Vestigingsplaats
Hillegom

Website
www.gomdb.nl

Programma
3 Economie + 8 Volkshuisvesting en leefomgeving

Openbaar belang
De Greenport Duin- en Bollenstreek moet het mondiaal handelslogistiek en kennisinnovatief centrum blijven, verder uitgroeien en worden versterkt tot een nog belangrijkere economische motor voor de Randstad.

Bestuurlijk belang
De leden van de algemene vergadering worden aangewezen door de raden van de gemeenten (een lid per gemeente). De algemene vergadering kiest de raad van commissarissen.
01-01-2025 1 stem van de totaal 5 stemmen in de AV

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 325.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 325.000	Jaarrekening 2025

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 65.000	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 65.000	Jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 0	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
De gemeente Katwijk heeft zich, evenals de andere deelnemende gemeenten, garant gesteld voor € 7 miljoen. De Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) werkt, met inachtneming van de beschikbare middelen, vanuit het uitgangspunt van een budgettair neutraal eindresultaat. De GOM stelt jaarlijks een meerjarenprogramma (MJP) op dat door de aandeelhouders vastgesteld wordt.

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 14.165.876	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 13.283.799	Jaarrekening 2025

Stichtingen en verenigingen

Stichting Unmanned Valley Valkenburg

Vestigingsplaats
Katwijk

Programma
3 Economie

Openbaar belang
Stichting Unmanned Valley is een ecosysteem van hightech sensorbased- en dronebedrijven. Zij werkt volgens het triplehelixmodel, waarbij bedrijfsleven, opleidingsinstituten en overheden nauw samenwerken. De ambitie is om het ondernemersklimaat te versterken en de werkgelegenheid op diverse niveaus in Katwijk en in de regio Zuid-Holland te verhogen. Dit gebeurt onder meer door het aantrekken en laten groeien van nieuwe hightech bedrijven en door samenwerking met Katwijkse ondernemingen. Unmanned Valley maakt gebruik van EFRO-subsidie, gefinancierd door diverse partners, waaronder de gemeente Katwijk. De stichting heeft een 100%-belang in UMV Services BV.

Bestuurlijk belang
Het bestuur van de stichting bestaat uit twee leden, van wie een in 2019 is benoemd namens de gemeente Katwijk. Het tweede bestuurslid is afkomstig van de Technische Universiteit Delft.
01-01-2025 - 1 van de 2 stemmen in het bestuur

Financieel belang

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2026	€ 175.000	Begroting 2026
01-01-2027	€ 100.000	Begroting 2027

Eigen vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 156.952	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 157.784	Jaarrekening 2025

Vreemd vermogen

Datum	Bedrag	Bron
01-01-2025	€ 98.274	Jaarrekening 2025
31-12-2025	€ 87.932	Jaarrekening 2025

Resultaat

Jaar	Resultaat	Bron
2025	€ 987	Jaarrekening 2025

Risico's of veranderingen
Er zijn door Unmanned Valley diverse nieuwe subsidies aangevraagd en deels al toegekend.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats
Den Haag

Programma
0 Bestuur en ondersteuning

Openbaar belang
a. Leden collectief en individueel bijstaan bij de vervulling van hun bestuurstaken.
b. Voor de leden of groepen van leden afspraken maken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten aangaan met werknemersorganisaties over de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector gemeenten.

Bestuurlijk belang
Gemeenten hebben een stem per 1.000 inwoners tot een maximum van 75 stemmen. Gewesten hebben een stem per 10.000 inwoners tot een maximum van 75 stemmen.
01-01-2025 - 1 lid in de Algemene ledenvergadering
31-12-2025 - 1 lid in de Algemene ledenvergadering

Financieel belang

Jaar	Bedrag	Bron
01-01-2024	€ 0	
31-12-2024	€ 0	

Eigen vermogen

01-01-2024	€ 56.301.000	VNG jaarrekening 2023
31-12-2024	€ 60.361.000	VNG jaarrekening 2024

De jaarrekening 2025 is nog niet vastgesteld.

Vreemd vermogen

01-01-2024	€ 118.918.000	VNG jaarrekening 2023
31-12-2024	€ 195.596.000	VNG jaarrekening 2024

Resultaat

2024	-€ 26.000	Nadelig VNG jaarrekening 2024

Risico's of veranderingen
-

§ 8 Duurzaamheid

Inleiding

In onze leefomgeving merken we steeds nadrukkelijker de negatieve gevolgen van de klimaatverandering: wateroverlast, hittestress, verdroging, temperatuurschommelingen, effecten op gezondheid en welzijn en negatieve ecologische veranderingen. De biodiversiteit is de afgelopen decennia schrikbarend afgenomen en de algemene verwachting is dat weersextremen steeds vaker zullen voorkomen. Daarbij stijgen de energiekosten door de onrust in de wereld en worden fossiele brandstoffen schaarser.
In 2027 zetten we ons duurzaamheids- en energiebeleid voort. We geven prioriteit aan energiebesparing voor huishoudens om daarmee ook energiearmoede te bestrijden en te voorkomen en willen bouwen mét de natuur in plaats van bouwen ten koste van de natuur.

We streven naar een duurzame woonomgeving met goed geïsoleerde woningen, de inzet van andere energiebronnen, een duurzaam mobiliteitssysteem en vergroening van de leefomgeving. Het is aangetoond dat een groene leefomgeving ook helpt bij het voorkomen van sociale en gezondheidsproblemen. In onze ontwerp- en afwegingsbeslissingen nemen we ook geluid(shinder) nadrukkelijk mee.

We streven ernaar onze gemeente zo duurzaam en energiezuinig mogelijk in te richten.
Het vinden van oplossingen voor de netcongestie op het elektriciteitsnetwerk is een gezamenlijke uitdaging. Samen met de regio en provincie werken we hard samen aan verzwaring en uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk en een duurzaam energiesysteem voor de toekomst, waardoor we minder afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. Ook maken we gezamenlijke afspraken over de ruimtelijke inpassingsvraag die dat met zich mee brengt.

De opgave om de CO_2-uitstoot te verminderen (mitigatie), leidt inmiddels tot een landelijke aanpak. Ook Katwijk draagt bij in het vinden van oplossingen. De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in onze gemeente merkbaar, denk aan langere perioden van droogte of juist natheid en grotere temperatuurschommelingen. Door duurzame, natuurvriendelijke aanpassing van de leefomgeving (adaptatie) beperken we de impact daarvan. Enkele voorbeelden hiervan zijn wateropvang en waterhergebruik, sturing op klimaatadaptieve duurzame nieuwbouw en klimaatadaptieve omgeving. We zorgen voor extra natuurontwikkeling in de gemeente, zoals in de Mient Kooltuin, realiseren en versterken een groenblauw raamwerk, realiseren de Groene Ring Katwijk en vergroenen de Kwakelwei in onze gemeente verder.
Daarnaast werken we via de stichting Nationaal Park Hollandse Duinen (in april 2026 officieel als nationaal

park erkend) met veel partners samen aan behoud en versterking van de ons omringende natuurgebieden en de ecologische verbindingen (groenblauwe raamwerk) daartussen – onze unieke gezamenlijke achtertuin.

Het begrip duurzaamheid is in alle beleidsvelden binnen onze organisatie opgenomen en we houden meer rekening met de bewustwordings- en mentaliteitsverandering die daarvoor nodig is. We sluiten met beleid en uitvoering aan bij de uitgangspunten en doelstellingen van het Nederlandse Klimaatakkoord (juni 2019). In Nederland, in onze regio en in Katwijk is het streven om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Dat wil zeggen dat we dan leven met de natuur in plaats van ten koste van de natuur.

In deze paragraaf staat de samenhang van de sectorale programma's centraal, zoals vastgesteld in de duurzaamheidsagenda 2021 (en de afgelopen vijf jaar opgenomen in het beleid). We hebben daarmee al veel acties in gang gezet om de gestelde doelen te realiseren. We beschrijven deze concrete acties en de voortgang in de programma's.

Kader

De strategische duurzaamheidsagenda 2021, Samen werken aan een toekomstbestendig Katwijk, blijft ook in 2027 het kader. In de duurzaamheidsagenda beschrijven we welke interventies we willen plegen om onze doelen te bereiken. Ook is de agenda een goed middel voor coördinatie en voortgang en voor de afstemming van participatie en communicatie. In feite zijn dat in deze opgave ook onze belangrijkste middelen. Het wordt namelijk steeds duidelijker dat duurzaamheid een universele opdracht is (*people, planet, profit*). Het gaat onze hele samenleving aan en voor het realiseren ervan hebben we ieders kennis, kracht en inzet nodig.

De Duurzaamheidsagenda beschrijft de opgaven, doelstellingen en activiteiten voor de verschillende thema's in samenhang. We lichten hieronder vier thema's uit:

1. energietransitie
2. duurzame mobiliteit
3. circulaire economie
4. Klimaatadaptatie

De keuze voor deze thema's heeft ervoor gezorgd dat het beleid rondom energie en duurzaamheid in vrijwel alle beleids- en werkvelden van de gemeentelijke organisatie is opgenomen. We monitoren en rapporten de voortgang van de uitvoering via de planning- en controlcyclus.

We sluiten met beleid en uitvoering aan bij de landelijke doelstellingen voor energie en duurzaamheid:

- Katwijk is in 2050 energieneutraal.
- We verminderen de uitstoot van broeikasgassen.
- We compenseren deze waar nog nodig.
- We beperken de nadelige gevolgen van de klimaatverandering; niet alleen de fysieke, maar ook de sociale gevolgen en nu ook in financiële zin, vanuit de Omgevingswet (en onderliggende regelingen en besluiten) en de Wet kwaliteitsborging (Wkb).
- In 2050 zijn we circulair.

We nemen maatregelen om deze doelstellingen voor een duurzame leefomgeving te realiseren, nu en in de toekomst. De Omgevingswet (en onderliggende regelingen en besluiten) en de Wet kwaliteitsborging (Wkb) – beide in 2024 in werking getreden – dragen bij aan een verdergaande samenwerking tussen betrokken partijen, waarbij de thema's duurzaamheid en natuurinclusiviteit nadrukkelijk worden meegenomen in bestuurlijke afwegingen. Zo ook bij de aankomende herziening van de omgevingsvisie.

We hebben de beleidsdoelstellingen en de uitvoering in de verschillende begrotingshoofdstukken van de Duurzaamheidsagenda opgenomen. Per deelthema geven we aan op welke speerpunten we ook in 2027 onze bijzondere aandacht blijven richten. Voor een gedetailleerde verantwoording van de verschillende onderdelen verwijzen we naar de desbetreffende hoofdstukken van de begroting.

We geven steeds meer aandacht aan duurzaamheid. Toch blijft het nodig om een forse transitie in denken te stimuleren. Een vaak gehoorde uiting is dat allerlei extra eisen gestapeld worden, terwijl het juist de uitdaging is om duurzaamheid van meet af aan in ons werken en in onze projecten mee te nemen. Het is daarom essentieel om het belang ervan te blijven herhalen en benadrukken, er met elkaar over te blijven overleggen en goed geslaagde voorbeelden aan te dragen van hoe we zaken anders – toekomstbestendig en natuurinclusief – kunnen oppakken en uitvoeren.

Duurzaamheidsagenda

De uitvoering van de Duurzaamheidsagenda is primair gekoppeld aan de organisatieonderdelen en de verschillende begrotingshoofdstukken. Per deelthema is aangegeven op welke speerpunten we ook in 2027 onze bijzondere aandacht blijven richten. Daarbij beperken wij ons tot de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten. Voor een gedetailleerdere verantwoording van de verschillende onderdelen verwijzen we naar de desbetreffende hoofdstukken van de begroting.

Hieronder geven we een overzicht van de speerpunten per deelthema met een korte toelichting.

1. Energietransitie (deelprogramma 7A Groen en milieu)

De opgave van de energietransitie is groot. Het programmateam van de gemeente richt zich op vier onderdelen:

1. energiebesparing (onder andere door isoleren)
2. duurzaam opwekken
3. onderzoek naar andere duurzame bronnen voor onder meer de warmtevoorziening
4. duurzame mobiliteit

Zowel lokaal als regionaal maken we werk van deze gezamenlijk vastgestelde ambities. In de regionale energiestrategie (RES) is een aantal doelstellingen bepaald voor 2030. In deze nieuwe collegeperiode (2026-2030) zetten we volop in op het behalen van deze doelen. We hebben onze inspanningen voor de energietransitie vastgelegd in het Energieprogramma 2024-2027. De basis daarvan is de set aan doelstellingen uit het klimaatakkoord 2019 en de RES 1.0 Holland Rijnland die in 2021 is vastgesteld. We zetten bestaande acties voor energiebesparing voort en versterken die waar dat kan.

Naast de inzet op de doelstellingen uit de RES en het Energieprogramma moeten we aan de slag met de toenemende netcongestie. Netcongestie leidt tot vertraging in het halen van de doelstellingen van de energietransitie, bijvoorbeeld doordat het de omzetting verhindert van fossiele brandstofbronnen naar schone(re) elektrische bronnen (elektrische laadpalen, warmtepompen). We sturen op zorgvuldig gebruik van schaarse netcapaciteit, met prioriteit voor ontwikkelingen die maatschappelijk gezien het hardst nodig zijn.

De gemeente Katwijk werkt in regionaal verband (Holland Rijnland) samen om richting te geven aan het toekomstige energiesysteem. Het oplossen en voorkomen van netcongestie – bijvoorbeeld door netverzwaring en -uitbreiding – is een belangrijke doelstelling. Het Toekomstbeeld Energiesysteem 2050 voor Holland Rijnland geeft inzicht in de verwachte ontwikkeling van energievraag en -aanbod, het gebruik van verschillende energiedragers, de benodigde infrastructuur en de ruimtelijke impact van het energiesysteem van de toekomst. Daarmee werkt de gemeente Katwijk in de regio Holland Rijnland samen aan een doelmatige aanpak voor een toekomstbestendig en robuust energiesysteem, dat ruimte biedt aan de ontwikkelingen en ambities van de regio Holland Rijnland. De actieagenda (inclusief aanpak netcongestie) vormt de basis voor regionaal afgestemde lokale inzet op de ontwikkeling van het energiesysteem. Zo zorgen we voor een gezamenlijke koers en de benodigde brede regionale samenwerking.

Mede tegen de achtergrond van de nieuwe Warmtewet werken we aan een visie op de gemeentelijke rolinvulling in de collectieve warmtevoorziening en toewijzing van gebieden voor collectieve warmte. Dit Warmteprogramma wordt naar verwachting in 2027 vastgesteld.

Speerpunten:

- borging van de opgave van de energietransitie in de gemeentelijke organisatie
- uitvoering geven aan het energieprogramma

- uitvoering geven aan de actieagenda en daarmee werken aan de RES-doelstellingen

Duurzaam (ver)bouwen
Uitvoering van het beleid voor duurzaam en natuurinclusief bouwen (deelprogramma 7A Energie, groen en milieu), in 2025 vastgesteld
De gemeente stelt vooraf duidelijke, integrale duurzaamheidsambities. Per project maken we specifieke afspraken, passend bij de locatie en ontwikkelingsmogelijkheden. In een vroeg stadium spreken we met initiatiefnemers, architecten en ontwikkelaars om samen het ambitieniveau vast te stellen en te borgen gedurende het hele traject. Het beleid is van toepassing op alle grote nieuwbouw- en herstructureringsprojecten waarbij de gemeente vroegtijdig betrokken is. Denk aan de ontwikkeling van 5.600 woningen op voormalig vliegveld Valkenburg en circa 2.500 woningen in bestaande kernen.

Voor natuurinclusief bouwen hebben we een concreet stappenplan opgesteld: 1) projectgrootte bepalen, 2) projectligging analyseren, 3) aantal doelsoorten en bijbehorende maatregelen vaststellen. Dit leidt tot gerichte maatregelen om de biodiversiteit te bevorderen, afhankelijk van de schaal en locatie van het project.

We evalueren het beleid jaarlijks en stellen het waar nodig bij op basis van voortschrijdend inzicht en nieuwe ontwikkelingen.

Verduurzaming van het bestaande woningaanbod (deelprogramma 7A Energie, groen en milieu en deelprogramma 8 Ruimte en wonen)
Voor bestaande bouw ondersteunen we eigenaren bij het isoleren van hun woningen met lokale en rijkssubsidies. Bij het energieloket kunnen bewoners zich laten informeren en adviseren over de mogelijkheden om hun woning te isoleren en verduurzamen. Energieadviseurs blijven de wijken ingaan om inwoners persoonlijk te adviseren over verduurzamingsmogelijkheden. Ze geven huis-aan-huisadvies en delen informatie uit op centrale locaties binnen de gemeente.

2. Duurzame mobiliteit (deelprogramma 2B Verkeer en vervoer)

Bij de opgave Energietransitie betrekken we zowel de transitie van het bebouwde gebied als de mobiliteit. We zetten enerzijds in op energiebesparing (deelmobiliteit, mobiliteitshubs, openbaar vervoer, fiets) en anderzijds op onderzoek en de overstap naar andere, duurzame energiebronnen (waaronder elektriciteit). De netcongestie is daarbij een punt van zorg. Als die niet wordt verholpen en voorkomen, treedt er vertraging op in de doelstelling van elektrificering.

Speerpunten:
- het doorontwikkelen van een toekomstbestendige mobiliteit op gemeentelijk niveau
- het doorontwikkelen van een strategie voor gebruik en ontwerp van de openbare ruimte
- het verder invullen van de voorbeeldrol van de gemeente, bijvoorbeeld door het wagenpark zoveel mogelijk te elektrificeren (wijkbeheer en handhaving) en duurzaamheidsvereisten op te nemen in het programma van eisen bij gemeentelijke aanbestedingen

3. Circulaire economie (programma 3 Economie en programma 7 Energie, groen en milieu)

Om een aantrekkelijke woongemeente te blijven is het belangrijk om de leefbaarheid hoog te behouden. De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen speelt ook een belangrijke rol. Met de invoering van het restafvaltarief heeft de gemeente een belangrijke stap gezet om afvalscheiding verder te stimuleren en de hoeveelheid restafval te verminderen. De resultaten laten zien dat deze aanpak effect heeft: inwoners scheiden hun afval beter en de hoeveelheid restafval is aanzienlijk afgenomen. Hierdoor kunnen meer materialen als grondstof worden hergebruikt en wordt minder afval verbrand.

De transitie naar een circulaire economie vraagt om een fors ruimtebeslag voor bedrijven en weloverwogen ontwikkeling van bedrijventerreinen en werklocaties.

Er ligt een provinciale verkenning voor de meest geschikte locaties voor bouwgrondstoffen-hubs in de regio. Vanuit de regio is inmiddels een onderzoek gestart of we een dergelijke hub binnen de gemeente Katwijk kunnen realiseren.

De ambities voor duurzaam bouwen zijn verder vormgegeven en in 2026 bestuurlijk vastgesteld. Belangrijke randvoorwaarden zijn: toekomstbestendig, energiezuinig, klimaatbestendig, circulair, met oog voor gezondheid en welzijn en de biodiversiteit. We hebben een objectief normatief beoordelingskader (GPR) vastgesteld voor zowel gebouw als omgeving. Zoals eerder gezegd, is integraal denken en ontwerpen vanaf het begin belangrijk. Het gaat hier niet om een stapeling van extra eisen, maar om een andere manier van aanpak en ontwerp.

Speerpunten:
- verminderen van restafval en verbeteren van de kwaliteit van grondstoffen voor hoogwaardig hergebruik en recycling
- ontwikkeling van een circulariteitsstrategie en onderzoek naar een bouwgrondstoffen-hub
- voorbeeldrol voor de gemeente Katwijk op het gebied van circulariteit in eigen handelen, gebouwen en contracten
- toepassing van een objectief normatief beoordelingskader bij projecten/gebiedsontwikkelingen vanaf het allereerste begin

4. Klimaatadaptatie (deelprogramma 7A Groen en milieu)
De Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (2021-2026) en het integraal Waterketenplan 2022-2026 (iWKP) vormen de beleidsmatige basis voor ons handelen. We maken ook gebruik van de samenwerking rond het convenant Klimaatadaptief bouwen. We zoeken daarbij nog nadrukkelijker de samenwerking met inwoners, ondernemers en organisaties die zich hiermee bezighouden.

Het lokaal hitteplan (in 2023 vastgesteld) stellen we in werking bij omstandigheden van extreme hitte. De financiering van de watergebonden taken (beperking wateroverlast: het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater) is ondergebracht in het gesloten circuit rioleringen. De inzet richt zich op het verminderen en zo mogelijk voorkomen van overlast en schade door de optredende weersextremen.

Het vastgestelde groenbeleidsplan 2020-2029 geeft vier beleidspijlers: 1) het versterken van de biodiversiteit, 2) klimaatadaptatie, 3) het versterken van de groenstructuur en 4) het realiseren van goed groen door samenwerking met inwoners en andere belanghebbenden. Met het groenbeheerplan 2024-2027 (vastgesteld in 2024) geven we uitvoering aan het groenbeheer. We werken in 2027 verder aan één samenhangend groenblauw raamwerk voor een klimaatbestendig, biodivers en gezond Katwijk.

In lijn met het coalitieakkoord zetten we in op het versterken van groen in de leefomgeving en het verder ontwikkelen van een robuuste groenblauwe structuur met de Groen Ring Katwijk als ruimtelijke drager. Dit doen we ook vanuit het regionale samenwerkingsverband, via Holland Rijnland, via de regionale investeringsagenda.

Speerpunten:
- risicogebieden bepalen en kansen koppelen voor klimaatadaptieve maatregelen
- de strategie bepalen voor een klimaatadaptieve omgeving in gemeente Katwijk
- uitvoeringsmaatregelen en investeringen formuleren voor een uitvoeringsagenda

Projectontwikkeling
De grote ontwikkelingen in Katwijk zijn de planontwikkeling in Hoornes en Valkenhorst en het initiatief Eli Lilly. Bij dergelijke projecten nemen we energie en duurzaamheid nadrukkelijk mee in de afwegingen. De opgave is om minimaal energieneutrale plannen te realiseren. Daarbij onderzoeken we ook de mogelijkheden voor een energiezuinig collectief warmtenet.

Daarnaast is het van belang om duurzaamheidonderwerpen als circulariteit en klimaatadaptatie goed mee te nemen, zoals ook aangegeven in de gemeentelijke omgevingsvisie. Voor Valkenhorst is dit uitgewerkt in het bestemmingsplan. In de verdere planontwikkeling maken we deze thema’s concreter.

Voor begeleiding en toetsing van bouwplannen en gebiedsontwikkelingen is een objectief meetsysteem bestuurlijk vastgesteld (GPR-gebouw en stedenbouw/omgeving). We gaan verder met de implementatie daarvan in de projecten. Dit doen we samen met de ontwikkelpartners, waaronder woningcorporatie Dunavie.

Voor natuurinclusief bouwen staan we nog aan het begin van de beoogde transitie, met name als het gaat om het toepassen van circulaire bouwmaterialen en vergroening (bijvoorbeeld toepassing van de 3-30-300-regel). We praten er weliswaar veel over, maar in de praktijk wordt nog te vaak gebouwd en verbeterd ten koste van de natuur in plaats met de natuur. Goede inpassing in groen- en watersystemen, hittestress voorkomen, de natuur- en leefomgeving verbeteren en circulair bouwen blijven gezamenlijke uitdagingen. We leggen daarvoor steeds meer maatregelen vast in wetgeving en verordeningen, maar het uitdragen van de noodzaak en daarmee de bereidwilligheid om opgaven duurzaam en toekomstbestendig aan te pakken is minstens zo belangrijk.

De manier waarop we de energie- en duurzaamheidsdoelstellingen in projecten samen met de partners tot uitvoer brengen, bepaalt voor een belangrijk deel het slagen van onze gezamenlijke duurzaamheidsopgave.

Samenwerking

Werken aan een toekomstbestendig Katwijk doen we samen. In de organisatie krijgt deze samenwerking concreet vorm in de regelmatige afstemming met medewerkers die zich met de thema's bezighouden, in het bespreken van de voortgang en het delen van de agenda's. In de opgave is ook regionale, nationale en internationale samenwerking pure noodzaak. Oplossingen vragen om creativiteit en flexibiliteit in aanpak, techniek en ruimtegebruik. Dit betekent onder meer dat we, waar dat voor beide kanten voordelig is, met onze inspanningen en mogelijkheden aanhaken bij de afspraken met Holland Rijnland, Leidse Regio en Duin- en Bollenstreek. We zoeken de coalitie met de bestuurlijke, maatschappelijke en commerciële partners. We vragen om medewerking en inzet van inwoners en ondernemers op en rond hun eigen woning, bedrijf, huishouden en bedrijfsvoering. En we stimuleren hun onderlinge samenwerking (corporaties). Ook willen we in gesprek gaan om te horen waar en hoe wij als gemeente kunnen ondersteunen. Zo werken we het partnerschap met onze inwoners, ondernemers en organisaties verder uit, waarbij we ook gebruikmaken van de uitgangspunten van het nieuwe participatiebeleid, bijvoorbeeld op het gebied van het uitdaagrecht.

Monitoring

We zetten onze inspanningen voort om onze opgaven meetbaar te maken en de effecten van de maatregelen te beoordelen. We rapporteren daarover onder andere via de planning- en controlcyclus. We streven daarbij naar een integrale datagedreven aanpak met het oog op beter inzicht, onderbouwde keuzes, kostenbesparing en stevigere samenwerking.

Communicatie en participatie

Goede informatievoorziening en uitwisseling en samenvoeging van kennis en initiatieven blijken belangrijke succesfactoren. Zo is de invloed van bijvoorbeeld het opgerichte gemeentelijke energieloket en communicatiecampagnes inmiddels merkbaar in de resultaten.

Er is inmiddels een breed netwerk voor duurzaamheid en samenwerking met platforms die zich al richten op de verschillende onderwerpen. Ook voeren we campagnes over duurzaamheidsonderwerpen en willen we het podium blijven bieden aan startups en goede initiatieven van bewoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Van 2022-2025 hebben we samen met enkele partijen de Katwijkse Duurzaamheidsweek ondersteund. Dit blijven we de komende jaren doen. We hebben een communicatieplan in uitvoering om de bewustwording onder inwoners te stimuleren dat ieder van hen kan bijdragen. Campagnes over tegelwippen, tuincoaches, gescheiden afvalinzameling, het Winterplan en energiecoaches zijn voorbeelden van stimulerende maatregelen die we hebben genomen. Subsidieaanvragen voor isoleren en vergroenen lopen gestaag door. Voor vergroenen hebben we ook de mogelijkheid opgenomen om geveltuinen aan te leggen en stimuleren we de vergroening van schoolpleinen.

Belangrijk is ook de voorlichting aan en educatie van jongeren. De duurzaamheidsagenda blijft verbonden met de Katwijkse Onderwijsagenda, door samenwerking met onder meer Naturalis, Natuurcentrum Katwijk en Welzijnskwartier. Concreet gaat het dan om het platform Verwonder om de hoek en Natuur om de hoek. In het kader van Lifescience wordt in lessen op scholen aandacht besteed aan natuur, duurzaamheid, wetenschap en techniek.

§ 9 Wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel de transparantie en toegankelijkheid van overheidsinformatie te vergroten. De wet verplicht bestuursorganen tot 1) het actief openbaar maken van informatie aan de hand van informatiecategorieën en 2) het op orde brengen van de informatiehuishouding. De oorspronkelijke elf informatiecategorieën zijn inmiddels uitgebreid naar zeventien. Hoewel niet alle categorieën van toepassing zijn op Katwijk, gaan we voor de volledigheid uit van alle zeventien categorieën:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. Overige besluiten van algemene strekking
3. Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
4. Organisatie en werkwijze
5. Bereikbaarheidsgegevens
6. Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken
7. Vergaderstukken Staten-Generaal
8. Vergaderstukken decentrale overheden
9. Agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges
10. Adviezen
11. Convenanten
12. Jaarplannen en jaarverslagen
13. Subsidieverplichtingen anders dan met beschikking
14. Woo-verzoeken en – besluiten
15. Onderzoeksrapporten
16. Beschikkingen
17. Klachtoordelen

Een belangrijk onderdeel van de Woo is dat bestuursorganen in de begroting aandacht besteden aan de uitvoering van de wet. Dit gebeurt via de openbaarheidsparagraaf.

Kader

Openbaarheid is een voorwaarde voor een goed functionerende democratie en het vertrouwen tussen overheid en samenleving. Overheden moeten informatie over hun handelen actief openbaar maken of verstrekken op verzoek. Zo kunnen burgers, raadsleden en journalisten de gemeente controleren. Transparantie helpt ook om keuzes beter te begrijpen en draagt bij aan een samenleving waarin iedereen volwaardig kan deelnemen en de overheid voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk is.
De volledige tekst van de Woo is te raadplegen op de wettenbank van Overheid.nl.

Status invoering gemeente Katwijk

Wat is er in Katwijk geregeld rond de Woo?

- Er is een Woo-coördinator/contactpersoon aangesteld.
- We bieden de mogelijkheid om Woo-verzoeken schriftelijk in te dienen of digitaal via een e-formulier op de gemeentelijke website.
- Voor het tijdig afhandelen van Woo-verzoeken hebben we een intern werkproces opgesteld. De vakafdelingen behandelen de ontvangen Woo-verzoeken in overleg met de Woo-coördinator. Op de Themawebsite OpenKatwijk worden de informatiecategorieën gefaseerd gepubliceerd. Op dit moment zijn al zeven categorieën actief beschikbaar in Katwijk:
  1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
  2. Overige besluiten van algemene strekking
  3. Organisatie en werkwijze
  4. Bereikbaarheidsgegevens
  5. Vergaderstukken decentrale overheden
  6. Agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges
  7. Woo-verzoeken en -besluiten
- Een interne Woo-projectgroep richt zich op het verder op orde brengen van de informatiehuishouding, het gefaseerd publiceren van de resterende informatiecategorieën en het communiceren van de impact van de Woo binnen de organisatie
- Ten behoeve van de publicatieverplichtingen hebben we een anonimiseringstool aangeschaft. Ook hebben we een koppeling gerealiseerd waarmee vanuit het zaaksysteem direct kan worden gepubliceerd naar OpenKatwijk
- De formatie voor de afhandeling van Woo-verzoeken is in 2026 uitgebreid met administratieve ondersteuning, zodat we de toenemende aantallen (complexe) Woo-verzoeken tijdig en zorgvuldig kunnen afhandelen.

Publicatie van de andere informatiecategorieën

Sinds 1 november 2024 moeten de eerste vijf informatiecategorieën verplicht openbaar worden gemaakt, waarvan er vier van toepassing zijn op Katwijk. Op dit moment voldoen wij aan zeven categorieën. De overige, voor zover van toepassing, worden gefaseerd gepubliceerd. Het is nog niet bekend wanneer de tweede tranche met de volgende informatiecategorieën inwerking treedt. Vooruitlopend hierop zijn we voornemens om alvast te starten met het publiceren van documenten in andere informatiecategorieën.

Hoewel openbaarmaking van Woo-verzoeken nog niet verplicht is, zijn wij inmiddels overgegaan tot het publiceren van de afgehandelde Woo-verzoeken. In lijn met het principe ‘openbaar, tenzij’ maken we medewerkers hier stapsgewijs vertrouwd mee.

Zo vergroten we de bewustwording en kunnen we de invoering gecontroleerd en zorgvuldig laten verlopen.

Rekenkameronderzoek naar de Woo en geheimhouding

In oktober 2025 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin de lokale Rekenkamer wordt verzocht om op korte termijn een onderzoek te starten naar de implementatie en uitvoering van de Woo in de gemeente Katwijk en de wijze van omgang met geheimhouding van informatie. De Rekenkamer heeft vervolgens Pro Facto opdracht gegeven dit onderzoek uit te voeren. Er loopt nu een dossieronderzoek en in juni 2026 zijn er gesprekken gevoerd met diverse medewerkers, bestuurders en raadsleden. In het najaar van 2026 worden de resultaten van dit onderzoek verwacht. We wachten de eventuele aanbevelingen af.

Doelen en ambities

Dataclassificatie binnen Microsoft 365 (MS 365)

In 2026 en 2027 werken we aan het inrichten en borgen van dataclassificatie binnen MS365. Door informatie te classificeren op basis van gevoeligheid, ontstaat meer grip op gegevensbeheer. Dit is nodig voor transparantie, informatiebeveiliging en het efficiënt afhandelen van Woo-verzoeken.

Actief openbaar maken van informatie

In 2026 en 2027 werken we ook aan het actief openbaar maken van informatie in de verplichte informatiecategorieën. De implementatie van actieve openbaarmaking is meer dan een document opstellen en op OpenKatwijk plaatsen. Het vraagt om aanpassingen in werkprocessen, systemen en gedrag.

Financiën

Financiële middelen

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Woo. In de Najaarsbestuursrapportage 2021 is structureel budget gereserveerd voor de Woo. Voor 2027 bedraagt dit budget € 108.755. De ondersteunende, faciliterende uitvoering van de Woo past binnen deze beschikbare middelen.
Als we hierin ook de tijdbesteding betrekken die heen gaat met de daadwerkelijke beantwoording van informatieverzoeken door de beleidsinhoudelijke clusters, moeten we constateren dat het budget niet toereikend is. Naar aanleiding van het Rekenkameronderzoek komen we hierop bij u terug.

Deze middelen worden in 2027 ingezet voor:

De belangrijkste kosten voor 2027		
Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Verwachte kosten
Verder op orde brengen van de digitale informatiehuishouding.	Dataclassificatie binnen MS65.	€ 13.755
Tijdig afhandelen en anonimiseren van Woo-verzoeken.	Administratieve ondersteuning bij de afhandeling van Woo-verzoeken.	€ 65.000
Jaarlijkse kosten Djuma OpenInfo.	Publicatie van informatiecategorieën Woo vanuit het zaaksysteem naar OpenKatwijk.	€ 30.000
Totaal		**€ 108.755**

§ 10 Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV)

Inleiding

Nederland staat voor een forse woningbouwopgave. Katwijk levert hieraan een substantiële bijdrage met de ontwikkeling van circa 5.600 woningen op het voormalig Vliegkamp Valkenburg in het woongebied Valkenhorst. Ook de aangrenzende gebieden worden ontwikkeld: de Mient Kooltuin, het Valkenburgse Meer, Zijlhoek De Woerd en de Tjalmastrook. De Mient Kooltuin vormt de overgang tussen het Natura 2000-duingebied en Valkenhorst. Dit gebied wordt ingericht als recreatieve bufferzone en draagt zo bij aan natuurherstel, biodiversiteit en recreatie. In het gebied rond het Valkenburgse Meer, Zijlhoek De Woerd en de Tjalmastrook komen kennisintensieve bedrijvigheid, wonen, recreatie en maatschappelijke voorzieningen samen. De gezamenlijke ontwikkeling van deze gebieden noemen we Gebiedsontwikkeling Valkenhorst (GOV).

In 2026 hebben we een belangrijke mijlpaal bereikt met het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan en de Natura 2000-vergunning voor Woongebied Valkenhorst. Daarmee verschuift de focus van planvorming naar uitvoering. In 2027 staan de voorbereiding en realisatie van de eerste woningbouwvelden centraal, waaronder de Limesbuurt en de eerste ontwikkelvelden van het Rijksvastgoedbedrijf. Daarnaast werken de gemeente en haar partners verder aan maatschappelijke voorzieningen, duurzame energievoorzieningen, mobiliteit en de verdere uitwerking van volgende deelgebieden.

In de Mient Kooltuin ligt de nadruk op het realiseren van de recreatieve en ecologische bufferfunctie tussen Valkenhorst en het Natura 2000-duingebied. Het gebied levert een bijdrage aan natuurherstel, biodiversiteit en vangt recreatiedruk vanuit de duinen op. Daarnaast werken we aan een beleidsmatige basis voor het toekomstige omgevingsplan en aan de verdere inrichting van recreatieve voorzieningen en wandelverbindingen.

Voor het Valkenburgse Meer en omgeving werken we in 2027 verder aan de ontwikkeling van een recreatief, economisch en maatschappelijk aantrekkelijk gebied. Belangrijke opgaven zijn het opstellen van een gebiedskader voor het Valkenburgse Meer, het verder uitwerken van de transformatie van Zijlhoek De Woerd en de Tjalmastrook, het realiseren van mobiliteitsverbindingen en het faciliteren van kennisintensieve bedrijvigheid, waaronder de Amerikaanse farmaceut Eli Lilly. In de deal rond de vestiging van deze farmaceut heeft het Rijk toegezegd het financiële resultaat uit de grondexploitatie van de gebiedsontwikkeling, als het gevolg van de omzetting van vrije-sectorwoningen naar betaalbare woningen, geheel voor zijn rekening te nemen. n samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf werken we aan scenario’s om het aandeel betaalbare woningen te verhogen.

Voor GOV is jaarlijks een werkbudget beschikbaar voor de projectorganisatie, planuitwerking en uitvoering. Daarnaast zijn investeringen voorzien in infrastructuur, recreatie, natuur en maatschappelijke voorzieningen. Een deel hiervan financieren we met bijdragen van het Rijk, de provincie, het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en andere partners. Om de gevolgen van de gebiedsontwikkeling voor de gemeentelijke organisatie, voorzieningen en financiën integraal in beeld te brengen, wordt de impactanalyse Valkenhorst geactualiseerd.

Met de uitvoering van de eerste woningbouwprojecten, de verdere ontwikkeling van natuur- en recreatiegebieden en de versterking van de economische en maatschappelijke structuur van Katwijk wordt 2027 een belangrijk jaar in de overgang van planvorming naar zichtbare realisatie van Gebiedsontwikkeling Valkenhorst.

Kader

Kaderstellende nota's en verordeningen

Taakveld	Nota of verordening	Datum	Zaaknr.
8.1	Bestemmingsplan Valkenhorst	30-06-2022	2857704
8.1	Nota Kostenverhaal 2016	17-12-2015	580543
8.1	Nota Kostenverhaal 2024	21-12-2023	3143567

Woongebied Valkenburg

Woongebied Valkenhorst

De ontwikkeling van Woongebied Valkenhorst heeft in 2026 een belangrijke mijlpaal bereikt. Op 14 januari 2026 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Ook de Natura 2000-vergunning is verleend en onherroepelijk. Daarmee ligt de juridische basis vast en kan de realisatie van deze gebiedsontwikkeling met circa 5.600 woningen daadwerkelijk starten.

Het woongebied is verdeeld in drie deelgebieden. Voor deelgebied 1 heeft de gemeenteraad de stedenbouwkundige kaders vastgesteld (nota van uitgangspunten uit 2018, het stedenbouwkundig raamwerk uit 2020 en het kwaliteitsboek uit 2021). Met uitzondering van het bestemmingsplan moeten voor de overige deelgebieden nog aanvullende kaders worden opgesteld.

Voortgang projecten deelgebied 1

In 2027 staat de uitvoering centraal. In 2026 is gestart met de voorbereiding van de eerste ontwikkelvelden en de aanleg van de hoofdstructuur. Het RVB heeft de eerste tranche van circa 450 woningen (velden V1, V2 en W1) in de markt gezet. Naar verwachting wordt in het vierde kwartaal van 2026 een ontwikkelaar geselecteerd. In 2027 worden de plannen verder uitgewerkt en voorbereid voor realisatie.

Voor de Limesbuurt starten eind 2026 de werkzaamheden ten behoeve van de bouw: het bouwrijp maken, het egaliseren van het terrein en het aanleggen of voorbereiden van riolering, kabels, leidingen en toegangswegen.

De planvorming voor het eerste deelgebied (circa 120 woningen) is gestart. Dat betekent dat de architecten werken aan de verkaveling en de architectuur van de gevels van de diverse woningen. Medio 2027 start de verkoop van de eerste woningen. De start van de bouw is gepland in Q4 2027/Q1 2028; de eerste woningen worden naar verwachting vanaf 2029 opgeleverd.

Daarnaast werken we samen met het RVB aan een stedenbouwkundig plan en de uitwerking voor de ontwikkelvelden V3 en W2, inclusief voorzieningen zoals een kindcentrum, een middelbare school en een sporthal. In 2027 worden hiervoor de programmatische en ruimtelijke kaders verder uitgewerkt.

Stedenbouw en kwaliteit

Voor deelgebied 2 is het streven om in 2026 de nota van uitgangspunten vast te stellen.

Voor de totale gebiedsontwikkeling Woongebied Valkenhorst (5.600 woningen) geldt als uitgangspunt dat het aandeel betaalbare woningen wordt verhoogd naar minimaal 50%. Daarnaast wordt onderzocht of het totale aantal woningen kan worden verhoogd met behoud van ruimtelijke kwaliteit.

De nota van uitgangspunten biedt daarom ruimte voor scenario's: het huidige, in het bestemmingsplan vastgelegde aantal woningen én een verhoging van het aantal woningen als uit aanvullend onderzoek blijkt dat dat haalbaar en inpasbaar is.

De nota van uitgangspunten is een kaderstellend document; het legt niet het definitieve woningaantal, definitieve verkaveling of het stedenbouwkundig ontwerp vast. Deze worden in de vervolgfase uitgewerkt in een stedenbouwkundig raamwerk voor deelgebied 2 en de aanvulling van het kwaliteitsboek voor Valkenhorst. In 2027 beginnen we met het opstellen van deze kaders.

Het kwaliteitsteam bewaakt de ruimtelijke kwaliteit van Valkenhorst en beoordeelt de plannen van ontwikkelaars. Door de overgang van planvorming naar uitvoering wordt deze rol in 2027 verder versterkt.

Programma wonen en voorzieningen

Wonen
De gemeente Katwijk heeft al langere tijd de ambitie om minimaal 50% betaalbare woningen in Valkenhorst te realiseren. Het Rijk heeft zich, als onderdeel van de komst van Eli Lilly, gecommitteerd aan het compenseren van het negatieve effect op de grondexploitatie dat ontstaat door het omzetten van vrijesectorwoningen naar betaalbare woningen.
Daarbij is tevens afgesproken dat de gemeente en het RVB een haalbaarheidsonderzoek uitvoeren naar het omzetten. Daarnaast onderzoeken we of het verhogen van de aantallen woningen met een logische en passende programmering haalbaar is. Dit traject omvat onder meer de uitwerking van stedenbouwkundige verkavelingsstudies en ook een integrale effectrapportage over de ruimtelijke en milieuhygiënische uitvoerbaarheid, zoals stikstofdepositie, verkeersafwikkeling, parkeervoorzieningen, maatschappelijke voorzieningen en geluidbelasting.

Voorzieningen
De ambitie is om Valkenhorst te ontwikkelen tot een complete en inclusieve woonwijk met een hoog voorzieningenniveau. Daarom wordt een integrale voorzieningen- en woonkaart opgesteld. Deze vormt in 2027 de basis voor de programmering van de verkoopprocedures van de ontwikkelvelden. Een eventuele verhoging van de woningaantallen moet hierin worden meegenomen. Het effect is globaal inzichtelijk gemaakt qua benodigde m^2 bruto vloeroppervlak (bvo) en ruimtegebruik en wordt ook meegenomen in de haalbaarheidsstudie.

Infrastructuur en bodem

In 2027 wordt verder gewerkt aan de civieltechnische voorbereiding van de ondergrondse infrastructuur. Voor de gemeente Katwijk zijn daarbij de beschikbaarheid en tijdige aanleg van elektriciteitsinfrastructuur en de verdere uitwerking en uitvoering van archeologisch onderzoek van belang. Deze onderwerpen staan hoog op de prioriteringsagenda van het woongebied. De planning en benodigde acties (ook van derden) worden door de desbetreffende projectmanagers nauwlettend gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

Duurzaamheid en energie

Valkenhorst wordt ontwikkeld als een duurzame en toekomstbestendige wijk. In 2027 wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van een collectief warmtenet voor in ieder geval deelgebied 1.

In 2026 doorloopt de gemeente de besluitvorming rond de oprichting van een publiek warmtebedrijf Valkenhorst, waarin de gemeente Katwijk, Dunea Warmte & Koude en Alliander Investeringsbedrijf samenwerken. Het warmtebedrijf richt zich in eerste instantie op circa 1.600 woningen in deelgebied 1 en groeit vervolgens door naar circa 3.500 en uiteindelijk 5.600 woningen.

Daarnaast worden het warmteplan en het bodemenergieplan voor deelgebied 1 verder uitgevoerd en vertaald in concrete aansluitingen in de eerste ontwikkelvelden van de Limesbuurt.

Verdere activiteiten

In 2026 hebben we het aanwijzingsbesluit voor het woongebied vastgesteld. In 2027 werken we het beleid voor parkeerregulering verder uit. Daarbij kijken we niet alleen naar Woongebied Valkenhorst, maar ook naar de deelgebieden Mient Kooltuin en Valkenburgse Meer en omgeving. De parkeerregulering sluit aan bij de stedelijke opzet van het gebied en stimuleert duurzaam mobiliteitsgebruik.

Gemeenschapsvorming en gebiedscommunicatie

Met de start van de realisatie van Woongebied Valkenhorst neemt het belang van gebiedscommunicatie en gemeenschapsvorming verder toe. De afgelopen periode lag de focus vooral op plan- en besluitvorming. Nu richten we ons steeds meer op het zichtbaar maken van het gebied, het betrekken van toekomstige bewoners en het leggen van de basis voor een sterke en verbonden gemeenschap. Het RVB is verantwoordelijk voor de gebiedscommunicatie. De gemeente Katwijk heeft een belangrijke rol in het stimuleren en faciliteren van gemeenschapsvorming.

In 2027 zetten we in op actieve gebiedspromotie en placemaking. Met communicatie, evenementen en activiteiten geven we de identiteit van Valkenhorst verder vorm en maken deze zichtbaar. Zo vergroten we niet alleen de bekendheid van het gebied, maar ook het gevoel van verbondenheid met de nieuwe wijk.
We werken we aan het vroegtijdig betrekken van toekomstige bewoners, omwonenden en andere belanghebbenden. Juist de betrokkenheid van bewoners, lokale verenigingen, kerken, maatschappelijke organisaties en vrijwilligersinitiatieven zijn daarbij essentieel. Door ontmoeting en participatie te stimuleren, ontstaat ruimte voor bewonersinitiatieven, sociale verbindingen en een gezamenlijke betrokkenheid bij de ontwikkeling van de wijk. Hiermee leggen we een belangrijke basis voor een leefbare, inclusieve en veerkrachtige gemeenschap.

In 2027 werken we die aanpak voor gemeenschapsvorming verder uit en maken deze concreet. We bekijken daarbij nadrukkelijk hoe verschillende gemeentelijke disciplines en samenwerkingspartners kunnen bijdragen. Het doel is om ervoor te zorgen dat nieuwe bewoners zich vanaf de eerste vestiging welkom voelen, elkaar ontmoeten en actief bijdragen aan de ontwikkeling van hun woonomgeving. Door bewoners actief te verbinden met bestaande netwerken, verenigingen en voorzieningen in Katwijk en Valkenburg ontstaat een gemeenschap waarin ontmoeting, betrokkenheid en omzien naar elkaar vanzelfsprekend is.
Op deze manier bouwen niet alleen aan woningen, maar ook aan een sterke sociale structuur die bijdraagt aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Valkenhorst op de lange termijn.

Impactanalyse

De impactanalyse Valkenhorst brengt de financiële, organisatorische, maatschappelijke gevolgen van de gebiedsontwikkeling voor de gemeente Katwijk in kaart. De analyse uit 2021 actualiseren we op basis van het onherroepelijk geworden bestemmingsplan van 14 januari 2026, actuele besluitvorming en nieuwe inzichten. Als de resultaten daartoe aanleiding geven, verwerken we de gevolgen in een apart voorstel.

Mient Kooltuin

De Mient Kooltuin wordt ontwikkeld tot een aantrekkelijke recreatieve natuurzone tussen de nieuwe woonwijk Valkenhorst en het Natura 2000-duingebied. Hier voeren we mitigerende maatregelen uit die nodig zijn voor de ontwikkeling van Valkenhorst. De basis hiervoor is onder meer vastgelegd in anterieure overeenkomsten.

De wandelpaden vormen een belangrijke maatregel om de recreatiedruk in de duinen te verminderen. Nu het bestemmingsplan voor Woongebied Valkenhorst onherroepelijk is, is het van belang om het herstelbesluit voortvarend uit te voeren. Tegelijkertijd werken we aan aanvullende maatregelen om de Mient Kooltuin aantrekkelijker te maken, de natuur te versterken en de recreatiemogelijkheden uit te breiden. Voorbeelden hiervan zijn het Barakkenbos en verschillende sportvoorzieningen.

In 2027 worden secundaire wandelpaden, de natuurverbinding, sportvoorzieningen en speelvoorzieningen aangelegd om recreatiedruk op te vangen. Door een ruilactie van gronden met een grondeigenaar in het

gebied kan de natuurverbinding aanzienlijk worden vergroot. In 2027 vragen we extra middelen voor de realisatie aan. De start van de ontwerpfase van de eerste Mientlaan is ook een eerste stap naar de herinrichting van deze toekomstige groene laan met fiets- en wandelpaden. Het RVB is verantwoordelijk voor participatie.

Voor alle natuur en recreatie ontwikkelingen/projecten in de Mient Kooltuin vragen de ecologische onderzoeken een lange doorlooptijd op de projecten in dit gebied. In 2027 gaan we een ecologische quickscan uitvoeren over de hele Mient Kooltuin. Daarbij onderzoeken we de potentie van de nog te starten projecten en waar mogelijk ecologisch vervolgonderzoek moet plaatsvinden. De ecologische quickscan heeft een houdbaarheidstermijn van drie jaar. Dit borgt in elk geval de uitvoering van de maatregelen uit het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied.

Programma van uitgangspunten toevoegen richting omgevingsplan

In 2025 en 2026 zijn alle percelen juridisch-planologisch geïnventariseerd en getoetst. Per perceel wordt bekeken of de aanwezige bebouwing en het gebruik daarvan passen binnen het geldende omgevingsplan. Daarnaast wordt archiefonderzoek gedaan naar verleende vergunningen. De resultaten worden per perceel vastgelegd.

Voor de beoordeling van deze uitkomsten ontbreekt op dit moment een actueel beleidskader. Toetsing kan nu alleen plaatsvinden aan het huidige bestemmingsplan en de gebiedsvisie uit 2020. Een deel van deze gebiedsvisie is door voortschrijdend inzicht en/of onderzoek niet meer uitvoerbaar. Daarom stellen we voor om een programma of Nota van Uitgangspunten voor de Mient Kooltuin op te stellen. Hierin wordt de gebiedsvisie vertaald naar de huidige situatie, rekening houdend met de maatregelen uit het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied en de uitspraak van de Raad van State. Dit document vormt de basis voor het toekomstige omgevingsplan, de beoordeling van bestaande strijdigheden en de toetsing van nieuwe initiatieven.

Als tussenstap naar het omgevingsplanmoet het college dit omgevingsprogramma in 2027 vaststellen.

Ook in 2027 blijft de gemeente in gesprek met grondeigenaren in het gebied. Samen met het projectteam beantwoorden we vragen over het omgevingsplan. Percelen van de gemeente waar sprake is van verrommeling en/of illegale activiteiten pakken we verder aan.

Daarnaast gaat de gemeente, net als in 2026, door met het aankopen van gronden via minnelijke verwerving. Naar verwachting zal in deze verwerving een stijgende lijn zitten. De aangekochte gronden krijgen een recreatieve bestemming of worden ingericht voor bosaanplant ten behoeve van recreatie. Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van kwalitatief hoogwaardige secundaire wandelpaden.

Toekomstvisie Panbos

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we toewerken naar een heldere toekomstvisie voor het Panbos, in samenhang met de Mient Kooltuin. Het doel is dat het gebied ook in de toekomst aantrekkelijk, toegankelijk en waardevol blijft voor inwoners en bezoekers. In 2027 werken we deze visie verder uit en leggen deze aan de gemeenteraad voor ter besluitvorming.

Valkenburgse Meer e.o.

In 2027 werken we verder aan de gebiedsontwikkeling van het Valkenburgse Meer en omgeving. Daarbij houden we de bestaande indeling aan: het Valkenburgse Meer en directe omgeving, de Tjalmastrook en het gebied Zijlhoek De Woerd (inclusief de Limesdriehoek).

Valkenburgse Meer

Voor het Valkenburgse Meer leggen we in 2027 een gebiedskader ter besluitvorming voor als uitwerking van de gebiedsvisie uit 2022. Doel is om de recreatieve en ecologische waarde van het gebied te versterken en het meer verder te ontwikkelen als recreatieve parel voor de regio. Ook stellen we een financieel kader op waarin

we de benodigde investeringen inzichtelijk maken. Deze investeringen zijn nog niet opgenomen in de gemeentebegroting. Gezien het regionale belang verwachten we ook bijdragen van andere overheden. Daarbij is speciale aandacht nodig voor functies die niet passen bij de toekomstige inrichting van het gebied. Het gebiedskader gaat naar verwachting medio 2027 naar de gemeenteraad.

Tegelijkertijd voeren we overleg met de provincie over de toekomst van de zandwinning. Gezien de ambities voor het gebied vinden wij het wenselijk dat deze activiteit zo snel mogelijk wordt beëindigd.

Zijlhoek De Woerd en Limesdriehoek

Naar verwachting gaat in 2027 de bouw van de productiefaciliteit van Eli Lilly door. Voorwaarde is dat de BOPA-vergunningprocedure is afgerond en deze vergunning onherroepelijk is geworden. In 2027 en de daaropvolgende jaren worden de overige vergunningsaanvragen voor de ingebruikname van de fabriek verwacht (milieubelastende activiteiten). Bevoegd gezag hiervoor ligt niet bij gemeente Katwijk, maar bij de provincie Zuid-Holland. Inzet vanuit de gemeente zal in 2027 dus beduidend minder zijn dan in 2026.

In Zijlhoek De Woerd krijgen marktpartijen ook in 2027 een grotere rol bij de verdere ontwikkeling van het gebied. De gemeente heeft in 2026 een omgevingsprogramma vastgesteld. Een of twee trekkers nemen namens de overige ontwikkelende partijen het initiatief om een integraal stedenbouwkundig ontwerp op te stellen voor Zijlhoek de Woerd. De gemeente kijkt daarin nauwgezet mee en doet onderzoek naar de verwachte ruimtelijk-functionele en beleidsmatige haalbaarheid. De ontwikkelaars moeten het omgevingsprogramma verder uitwerken in stedenbouwkundige plannen. Op basis hiervan sluiten we intentieovereenkomsten als voorbereiding op anterieure overeenkomsten.

De Limesdriehoek volgt een eigen ontwikkeltraject, waarbij de samenhang met Zijlhoek De Woerd en de benodigde mobiliteitsmaatregelen in beeld blijft. In dit gebied werken andere partijen samen dan in Zijlhoek De Woerd.

Tjalmastrook

De ontwikkelingen in de Tjalmastrook staan los van de ontwikkelingen in Zijlhoek De Woerd en worden vooral gestuurd door particuliere initiatieven. Met drie initiatiefnemers aan de noordzijde van het gebied bespreken we de bouw van circa 130 tot 150 woningen en de vernieuwing van een supermarkt.

Daarnaast zijn investeringen nodig in de infrastructuur. We zijn voornemens om de gemeentewerf op termijn uit het gebied te plaatsen. Op deze locatie moeten een nieuwe ontsluitingsweg en een fietspad worden aangelegd. Ook moet de groene zone rond het Achterwegviaduct worden versterkt. De dekking voor deze investeringen is nog niet geregeld. De kosten voor deze maatregelen worden in de begroting opgenomen na het sluiten van de kostenverhaalsovereenkomsten met de verschillende initiatiefnemers in het gebied. In 2027 werken we de plannen verder uit, waarbij de nota van uitgangspunten 2025 als uitgangspunt dient.

Infrastructuur

De tijdelijke ontsluiting van Zijlhoek De Woerd op de N206 is beschikbaar tot 1 april 2027. Deze ontsluitingsweg is van groot belang voor de bouw van de productielocatie van Eli Lilly. Daarom moet de tijdelijke ontsluiting worden verlengd en geschikt worden gemaakt voor bouwverkeer. Aan (juridische) verlenging wordt gewerkt. De verbreding is uitgevoerd vanwege de breedte van de vrachtwagens.

De planvorming voor de fietsbrug over de Oude Rijn bij het Valkenburgse Meer zetten we in 2027 voort, in samenwerking met de gemeenten Leiden en Oegstgeest en de provincie Zuid-Holland. Omdat de betrokken gemeenten op de benodigde locaties geen grondpositie hebben, blijft het vinden van een geschikte locatie aan beide zijden van de Oude Rijn een complexe opgave.

De verbinding tussen Zijlhoek De Woerd en de Limesdriehoek (inclusief halte van de HOV) maken we door een onderdoorgang onder de Torenlaan te realiseren. In 2027 voeren we hiervoor een verkenning uit.

Financiën

Voor Gebiedsontwikkeling Valkenhorst is jaarlijks een werkbudget van € 3,4 miljoen beschikbaar. Hiermee worden de werkzaamheden voor het totale programma uitgevoerd. Naast de verschillende deelgebieden omvat dit ook de algemene projectorganisatie en programmasturing van de gebiedsontwikkeling.

Vanuit het werkbudget worden onder meer werkzaamheden gefinancierd die samenhangen met de ontwikkeling en uitvoering van bestemmingsplannen en omgevingsplannen. Hiervoor zijn onder andere ontwikkel- en uitvoeringsstrategieën, planologische procedures en technische uitwerkingen nodig.

De begroting bevat structureel budget voor onder meer coördinatie, communicatie en de voorbereiding en uitvoering van plannen. Daarmee houden we tempo in de ontwikkeling en houden we regie op deze omvangrijke gebiedsontwikkeling. Door de schaal van Valkenhorst is meer externe inzet nodig dan gebruikelijk. Het budget voor Valkenhorst maakt onderdeel uit van het totale structurele budget voor de intensivering van de woningbouwopgave.

Ontwikkelingen investeringsagenda

In de investeringsagenda houden we voor Woongebied Valkenhorst op dit moment rekening met onderstaande investeringen die noodzakelijk zijn voor of samenhangen met de realisatie van woningen in Valkenhorst:

Omschrijving	Krediet	Bijdragen van derden*	Status
GOV_aanpassing ontsluiting Zijlhoek-Woerd	11.290.211	-	C
GOV_Brug over de Oude Rijn (langzaam verkeer)	16.517.280	15.000.000	C
GOV_Onderdoorgang Torenlaan (Zijlhoek/De Woerd) langzaam verkeer	8.800.480	8.000.000	C
GOV_Overkluizing Oost/Achterweg	8.613.202	6.970.000	A
GOV_Overkluizing West/Broekweg	6.843.280	6.630.000	A
GOV_Verbinding brug Oude Rijn tot onderdoorgang Torenlaan (langzaam verkeer)	3.842.800	3.500.000	C
GOV_Speelvoorzieningen Mient Kooltuin	150.000	135.000	A
Aankoop grond Mient Kooltuin (volkstuincomplex)	490.000	-	A
GOV_Mient Kooltuin_recreatieve randstructuur	11.651.374	8.325.000	C

** genoemde bijdragen zijn een inschatting en kunnen nog afwijken*

Naast de investeringen die onder het programma GOV vallen, vallen een aantal investeringen met betrekking tot de gebiedsontwikkeling financieel onder andere programma's van de gemeente. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Omschrijving	Krediet	Toelichting
Integraal Huisvestingsplan (IHP) GOV aankoop gronden school 1	2.243.405	In het IHP PO 2025-2045 is het aankoopbedrag van de grond voor het eerste schoolgebouw in Valkenhorst inclusief gymzaal meegenomen. Het investeringsbedrag aankoop grond dient nog getoetst te worden aan de meest actuele nota grondbeleid .
IHP GOV 't Veld school 1+2	20.793.906	In het IHP PO 2025-2045 is op basis van de meest recente leerlingenprognoses (aug 2024) en in lijn met de onderwijsvisie van de PO schoolbesturen voor Valkenhorst het investeringsbedrag aangepast voor het eerste schoolgebouw (bestaande uit twee scholen van 400 ll per school) in Valkenhorst.
GOV_IHP_School 1 en 2_Sporthal (3 zaaldelen)	7.246.517	In het IHP PO 2025-2045 is het investeringsbedrag voor de realisatie van een sporthal bestaande uit 3 zaaldelen in Valkenhorst opgenomen. De sporthal is qua planning/realisatie gekoppeld aan de planning/realisatie van het eerste schoolgebouw om ervoor te zorgen dat er voldoende voorzieningen aanwezig zijn om het bewegingsonderwijs voor het PO en VO te faciliteren in Valkenhorst.

Omschrijving	Krediet	Toelichting
HP_GOV_Voortgezet Onderwijs grondaankoop	2.943.207	In het bestemmingsplan woonlocatie Valkenhorst is ruimte gereserveerd voor de realisatie van een VO-dependance. Voor de aankoop van de grond is een investeringsbedrag opgenomen op basis van de leerlingenprognoses VO.
IHP_GOV_School 1+2_openbare ruimte	538.200	Voor de inrichting van de openbare ruimte rondom het eerste schoolgebouw in Valkenhorst is een investeringsbedrag opgenomen.
IHP_GOV_School 1 en 2_inrichting sporthal	184.132	Voor de inrichting van de sporthal in Valkenhorst is een investeringsbedrag opgenomen.

Een deel van de exploitatiekosten kan worden verhaald op het RVB en de ontwikkelaars (nota Kostenverhaal). Daarnaast zijn er verschillende partijen die bijdragen aan de investeringen in het werkgebied van GOV. Met het Rijk en de provincie hebben we bestuurlijke afspraken gemaakt over bijdragen aan (boven)lokale infrastructuur en een groter aandeel betaalbare woningen in Valkenhorst (de 'vestigingsdeal').
De mobiliteitsmaatregelen zijn:

- Ontvlechten van regionaal en lokaal verkeer bij kruispunt N2026 (nog niet opgenomen in de investeringsagenda omdat deze buiten de looptijd van de investeringsagenda valt)
- Onderdoorgang Torenlaan ZHDW (opgenomen in de investeringsagenda voor € 8,8 miljoen)
- Fietsverbinding naar Leiden over de Kromme Rijn inclusief aansluiting HOV halte (opgenomen voor € 3,8 miljoen in de investeringsagenda) en Fietsbrug (opgenomen voor € 15 miljoen waarvan € 5,1 miljoen van Lilly).
- Aanpassingen bovenliggende wegenstructuur ZHDW, Valkenburg en Katwijk-Leiden (opgenomen voor € 11,3 miljoen in de investeringsagenda.).

Een aantal bijdragen en subsidies is geformaliseerd, andere bijdragen zijn nog niet definitief vastgesteld. In onderstaande tabel zijn de verwachte bijdragen weergegeven:

Partij / subsidie	Bedrag	Toelichting
WBI	6.937.317	Woningbouw impuls (rijkssubsidie) t.b.v. de twee overkluizingen (Achterwegviaduct en Broekwegviaduct) en de Mient Kooltuin
RVB	10.530.080	Bijdrage vanuit RVB op de twee overkluizingen (Achterwegviaduct en Broekwegviaduct)
BPD	524.524	Bijdrage vanuit BPD op het Broekwegviaduct
ZH-PLG*	3.223.130	Subsidie vanuit provincie Zuid-Holland voor ecologische en hydrologische maatregelen in de Mient Kooltuin.
RIF*	228.000	Vanuit Holland Rijnland worden RIF-gelden ter beschikking gesteld t.b.v. de Mient Kooltuin.
Overige*	363.079	Er worden nog diverse bijdragen verwacht zoals LIFE-IP en een bijdrage PZH op recreatie t.b.v. de Mient Kooltuin
Totaal	**21.806.130**	**Bijdragen op investeringen**

* Bijdrage nog niet definitief vastgesteld, betreft meest actuele inschatting

Risicobeheersing en samenwerking

Beheersing van het project

Binnen het project GOV geven we de projectbeheersing zoveel mogelijk vorm in lijn en afgestemd met de rest van de gemeentelijke organisatie. Hierover voeren we regelmatig gesprekken met andere clusters.

Risicobeheersing

Conform het programmaplan GOV houden we de risicoregisters voor GOV halfjaarlijks up-to-date. De resultaten daarvan gebruiken we bij de opbouw van de risicoparagraaf en de berekening van het weerstandsvermogen in de gemeentelijke begroting en jaarstukken. Hier volstaan we met een verwijzing naar de paragraaf 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Integrale projectplanning

Voor de gehele gebiedsontwikkeling hebben we een integrale planning opgesteld. Hierin staat voor de deelprojecten een planning van de fasering, producten, activiteiten en relaties. Om een integraal beeld van de gebiedsontwikkeling te krijgen, hebben de partners van de gebiedsontwikkeling de planningsinformatie aangeleverd. Deze planningsinformatie is informatief en gebaseerd op deterministische projectplanningen. De planning wordt continu geactualiseerd en drie keer per jaar vastgesteld met bijbehorende mijlpalen en een overzicht van de deadlines.

Deel 4 Financiële begroting

Deze financiële begroting bevat het overzicht van de baten en lasten en toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie.

De toelichting op de cijfers ten opzichte van de begroting 2025 en ten opzichte van de meerjarenbegroting 2027-2029 is in deel 2 van de begroting bij de programma's opgenomen onder het kopje "Wat mag het kosten". Conform het afwijkingenbeleid zijn de mutaties van € 75.000 en hoger toegelicht.

4.1 Overzicht baten en lasten 2027-2030

(bedragen x € 1.000; - = voordelig; + = nadelig)

	Programma	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Exploitatie		**-728**	**8.921**	**1.964**	**7.039**	**5.314**	**8.625**
Lasten		**248.495**	**266.259**	**256.031**	**253.265**	**250.486**	**253.139**
0A	BESTUUR EN BURGERZAKEN	9.117	7.497	8.675	7.585	7.262	7.262
0B	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	1.660	2.319	1.953	2.685	2.880	2.887
0C	OVERHEAD EN OVERIG	36.953	33.453	38.545	37.057	37.447	37.279
1A	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	4.792	4.933	5.154	5.154	5.153	5.153
1B	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	3.159	3.492	3.517	3.516	3.320	3.343
2A	PARKEREN	3.634	4.032	3.778	3.728	3.701	3.785
2B	VERKEER EN VERVOER	15.041	17.087	16.193	15.910	16.167	17.311
3A	ECONOMIE	4.409	2.718	2.552	2.558	2.601	2.715
4A	ONDERWIJS	8.082	9.797	8.885	9.527	11.082	10.960
4B	CULTUUR EN SPORT	12.607	13.284	12.661	13.232	13.507	14.036
4C	SOCIALE BASIS EN VOLKSGEZONDHEID	27.698	30.069	24.612	23.812	23.681	23.667
5A	VOORZIENINGEN VOLWASSENEN	17.884	18.241	19.022	19.161	19.161	19.161
5B	VOORZIENINGEN JEUGD	27.510	28.263	29.006	29.407	28.538	28.522
5C	OPVANG WONEN EN HERSTEL	4.492	4.763	4.830	4.830	4.830	4.870
6A	WERK	9.503	9.466	9.616	9.007	8.722	8.169
6B	INKOMEN EN SCHULDEN	21.687	23.215	23.460	23.387	23.387	23.387
7A	ENERGIE, GROEN EN MILIEU	10.419	12.883	12.420	12.032	12.122	12.437
7B	RIOOL, AFVAL EN BEGRAVEN	11.648	12.276	12.587	12.849	12.911	13.216
8A	RUIMTE EN WONEN	14.999	19.652	13.796	13.463	13.423	13.235
8B	GRONDEXPLOITATIES	3.203	8.820	4.769	4.365	590	1.744
Baten		**-249.224**	**-257.338**	**-254.067**	**-246.226**	**-245.173**	**-244.513**
0A	BESTUUR EN BURGERZAKEN	-1.523	-1.856	-1.857	-1.744	-1.220	-1.220
0B	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	-164.671	-167.820	-175.518	-172.581	-172.917	-173.974
0C	OVERHEAD EN OVERIG	-4.611	-5.582	-6.505	-3.534	-3.998	-4.344
1A	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	-323	-373	-381	-381	-381	-381
1B	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	-158	-192	-197	-197	-197	-197
2A	PARKEREN	-4.836	-4.839	-5.055	-5.030	-5.005	-5.005
2B	VERKEER EN VERVOER	-1.536	-855	-879	-799	-734	-734
3A	ECONOMIE	-1.656	-1.522	-1.646	-1.675	-1.675	-1.675
4A	ONDERWIJS	-2.180	-2.585	-2.575	-2.612	-2.632	-2.632
4B	CULTUUR EN SPORT	-3.143	-3.330	-2.730	-2.692	-2.690	-2.715
4C	SOCIALE BASIS EN VOLKSGEZONDHEID	-8.667	-7.112	-3.470	-2.817	-2.817	-2.760

	Programma	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
5A	VOORZIENINGEN VOLWASSENEN	-1.105	-622	-622	-1.130	-1.130	-1.130
5B	VOORZIENINGEN JEUGD	-1.797	-551	-501	-401	-401	-401
5C	OPVANG WONEN EN HERSTEL	-2.769	-2.738	-2.738	-2.738	-2.738	-2.738
6A	WERK	0	0	0	0	0	0
6B	INKOMEN EN SCHULDEN	-18.460	-19.489	-19.237	-18.937	-18.937	-18.937
7A	ENERGIE, GROEN EN MILIEU	-2.806	-1.968	-1.357	-806	-806	-806
7B	RIOOL, AFVAL EN BEGRAVEN	-17.172	-18.315	-18.964	-19.017	-19.109	-19.473
8A	RUIMTE EN WONEN	-8.019	-8.797	-4.990	-4.737	-7.194	-3.648
8B	GRONDEXPLOITATIES	-3.793	-8.790	-4.845	-4.396	-590	-1.744
Mutaties reserves		**-57**	**-8.894**	**-2.442**	**-580**	**864**	**-874**
Toevoeging aan de reserves		**19.889**	**5.024**	**3.034**	**975**	**2.172**	**377**
0A	BESTUUR EN BURGERZAKEN	25	0	0	0	0	0
0B	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	2.832	0	0	0	0	0
0C	OVERHEAD EN OVERIG	2.818	3.326	2.051	100	100	100
1A	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	0	0	0	0	0	0
1B	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	0	50	0	0	0	0
2A	PARKEREN	0	0	0	0	0	0
2B	VERKEER EN VERVOER	430	145	0	0	0	0
3A	ECONOMIE	206	0	0	0	0	0
4A	ONDERWIJS	0	97	0	0	0	0
4B	CULTUUR EN SPORT	145	648	0	0	0	0
4C	SOCIALE BASIS EN VOLKSGEZONDHEID	820	-38	0	0	0	0
5A	VOORZIENINGEN VOLWASSENEN	0	0	0	0	0	0
5B	VOORZIENINGEN JEUGD	0	0	0	0	0	0
5C	OPVANG WONEN EN HERSTEL	219	0	0	0	0	0
6A	WERK	335	277	277	277	277	277
6B	INKOMEN EN SCHULDEN	0	0	0	0	0	0
7A	ENERGIE, GROEN EN MILIEU	153	23	0	0	0	0
8A	RUIMTE EN WONEN	10.772	496	630	567	1.796	0
8B	GRONDEXPLOITATIES	1.132	0	76	31	0	0
Onttrekking aan de reserves		**-19.945**	**-13.918**	**-5.476**	**-1.555**	**-1.308**	**-1.251**
0A	BESTUUR EN BURGERZAKEN	-85	0	0	0	0	0
0B	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	0	-56	0	0	0	0
0C	OVERHEAD EN OVERIG	-3.807	-3.413	-2.754	0	0	0
1A	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	0	-64	-21	-21	-21	-21

	Programma	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1B	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	-51	-130	0	0	0	0
2A	PARKEREN	0	-212	-367	-297	-297	-297
2B	VERKEER EN VERVOER	-866	-1.310	-274	-8	-8	-8
3A	ECONOMIE	-1.488	-583	-150	-50	0	0
4A	ONDERWIJS	-477	-1.196	-118	0	0	0
4B	CULTUUR EN SPORT	-750	-1.442	-671	-481	-481	-424
4C	SOCIALE BASIS EN VOLKSGEZONDHEID	-1.144	-2.057	-625	-407	-265	-265
5A	VOORZIENINGEN VOLWASSENEN	0	0	0	0	0	0
5B	VOORZIENINGEN JEUGD	0	0	0	0	0	0
5C	OPVANG WONEN EN HERSTEL	-54	-284	-172	-172	-172	-172
6A	WERK	-27	-35	0	0	0	0
6B	INKOMEN EN SCHULDEN	-75	-141	0	0	0	0
7A	ENERGIE, GROEN EN MILIEU	-735	-122	-104	-64	-64	-64
8A	RUIMTE EN WONEN	-9.844	-2.844	-220	-55	0	0
8B	GRONDEXPLOITATIES	-541	-30	0	0	0	0
		-785	**27**	**-478**	**6.459**	**6.178**	**7.752**

4.2 Overzicht incidentele baten en lasten

Vanuit het BBV (artikel 19) is een overzicht van incidentele baten en lasten een verplicht onderdeel van de toelichting op de programmabegroting. Om te kunnen beoordelen of de begroting structureel in evenwicht is, dat wil zeggen structurele lasten worden door structurele baten afgedekt, dienen de incidentele lasten en baten inzichtelijk te worden gemaakt.

Incidentele baten

(deel) programma	Toelichting		2027	2028	2029	2030
Verkoop	Verwachting verkoop van voormalig hotel Riche	Reserve	3.076			
0C Overhead en Overig			*3.076*	*0*	*0*	*0*
Realisatiestimulans	Het Rijk heeft op 5 november 2025 de SPUK Tijdelijke regeling realisatiestimulans (realisatiestimulans) vastgesteld. Met deze uitkering steunt het Rijk alle gemeenten in Nederland bij het realiseren van betaalbare woningen. We hebben de bijdrage aangevraagd voor alle woningen waarvan de start van de bouw in de toekomstige jaren binnen het betaalbare segment vallen.	Reserve / deel	1.260	1.134	3.591	
8A Ruimte en wonen			*1.260*	*1.134*	*3.591*	*0*
GREX	Mutaties in grondexploitaties zijn incidenteel (en niet van invloed op het saldo)	Reserve	4.845	4.396	590	1.744
8B Grondexploitaties			*4.845*	*4.396*	*590*	*1.744*
	Incidentele baten exclusief reserves		9.181	5.530	4.181	1.744
Incidentele reserve mutaties						
Totaal onttrekkingen aan reserves - baten			2.829	419	172	172
	Incidentele baten inclusief reserves		**12.010**	**5.949**	**4.353**	**1.916**

Incidentele lasten

(deel) programma	Toelichting		2027	2028	2029	2030
Gebiedsgericht data-gedreven beheer	In de Voorjaarsnota 2025 is budget toegekend aan Programmaplan 'Gebiedsgericht Beheer', te weten € 50K (2025), € 100K (2026), € 100K (2027) en € 50K (2028). We hebben nu 63 beheerapplicaties waarvan een groot deel niet met elkaar communiceert en waarvan een deel niet meer ondersteund wordt. We dienen nieuwe systemen aan te schaffen maar die moeten met elkaar en bestaande communiceren en data uitwisselen om op basis van die verschillende systemen en data integraal te kunnen werken. Om uiteindelijk 'data gedreven' integraal gebiedsbeheer te kunnen voeren moet hiervoor een systeem van op elkaar afgestemde toepassingen te worden samengesteld/ontwikkeld. Voor de opzet en implementatie van het nieuwe gebiedsbeheer zijn deze middelen noodzakelijk.		100	50		
Vitaliteit	Incidenteel budget beschikbaar gesteld om medewerkers kennis te laten maken met verschillende activiteiten. Deze activiteiten zijn gericht op duurzame inzetbaarheid, zoals bewegen, mentale weerbaarheid en gezondheidsbevordering.		60			

(deel) programma	Toelichting		2027	2028	2029	2030
MFG	Tijdelijke inhuur voor een periode van één jaar ter ondersteuning van de voorbereiding, ontwikkeling en implementatie van een bezuinigingsplan naar aanleiding van de financiële uitdagingen als gevolg van het ravijnjaar vanaf 2028.		120			
Verkoop	Verwachting verkoop van voormalig hotel Riche, afwaardering van de boekwaarde	Reserve	1.125			
Budgetoverheveling	Dit betreffen incidentele lasten die in eerder niet gerealiseerd konden worden, welke gedekt zijn uit incidentele baten. Deze middelen zijn via de jaarrekeningen of najaarsbestuursrapportages overgeheveld naar volgende jaren.	Reserve	155			
Europese subsidieverwerving	Een tijdelijke bijdrage aan de gemeente Leiden in de jaren 2025 t/m 2028		55	30		
Aankoop	Aankoop en exploitatie Zuidstraat 135A, tijdelijke noodoplossing waarbij gezocht wordt naar alternatieve duurzame huisvesting na 2028.	Reserve	117			
0C Overhead en Overig			*1.732*	*80*	*0*	*0*
Project maatschappelijke onrust	Om de aard, omvang en achterliggende oorzaken van deze problematiek in beeld te kunnen brengen voor een goed onderbouwde besluitvorming en om gericht bij te dragen aan een passende gedeelde aanpak starten we met een brede integrale analyse. Voor de uitvoering van deze opdracht en het doorontwikkelen en concretiseren van de werkwijze en interventies maken we voor de jaren 2026 en 2027 budget vrij.		50			
1B Openbare orde en veiligheid			*50*	*0*	*0*	*0*
Parkeren	Oplossingen voor foutparkeren en het verwijderen van inritten. Om handhaving op 75 wegvakken in voornamelijk gereguleerd gebied mogelijk te maken wordt de inrichting van het gebied aangepast door het aanbrengen/legaliseren van parkeervakken, belijning en/of bebording.	Reserve	70			
2A Parkeren			*70*	*0*	*0*	*0*
Verkeer	De Groene Ring Katwijk is onderdeel van het Regionale Groenblauwe Raamwerk van de Regio Katwijk-Leiden, haalbaarheidsstudies hiervoor worden uitgevoerd in de regio. Wi willen deze studies ook inzetten voor de Katwijkse schakels, zoals de Rijnmonding, Duinvallei, Groene Vinger Rijnsburgs-Noord etc., zodat de studies in lijn met de regionale schakels worden opgepakt en uitgewerkt. Voor deze schakels worden haalbaarheidsstudies gemaakt om een beeld te geven van wat we willen met een landschappelijk ontwerp op SO niveau, hoe we de moeilijke infrastructurele knooppunten kunnen overbruggen (autowegen, vaarwegen, etc.) en wat de kosten zijn om te uiteindelijk te realiseren.		197			

(deel) programma	Toelichting		2027	2028	2029	2030
Verkeer regio	Eenmalig onderzoek structurele oplossing N206/Molentuinweg In 2027 voeren we in samenwerking met provincie en Rijk een eenmalige verdiepingsslag uit naar de benodigde oplossing op deze locatie.		100			
Regionaal Investeringsfonds	De bijdrage aan de Regionale Investerings Agenda van Holland Rijnland is voor een periode van drie jaar overeengekomen en wordt gedekt uit de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve.	Reserve	266			
2B Verkeer en vervoer			*563*	*0*	*0*	*0*
Visserij Ontwikkelplan	De gemeente Katwijk neemt deel aan het Visserij Ontwikkelplan. Het ministerie van LVVN stelt hierbij subsidie beschikbaar voor de Bomschuit, de Redschuur en de visserij driehoek. Daarnaast is er subsidie beschikbaar voor samenwerking tussen twee musea in de Hollandse Haringkust waarbij zij samen de ontsluiting en co-waardering van de visserijcollectie in verhaalvorm willen ophalen bij bewoners. De gemeente gaat projecten die het verleden, heden en toekomst van de visserij zichtbaar en beleefbaar maken faciliteren en initiëren en verbinden met plekken die belangrijk zijn voor de visserij en de identiteit van Katwijk.	Reserve	50			
Subsidie Unmanned Valley	De subsidie aan de Unmanned Valley is eindig en stopt halverwege 2028. Dekking is voorzien via de bestemmingsreserve strategische investeringen.	Reserve	100	50		
3 Economie			*150*	*50*	*0*	*0*
IHP tijdelijke huisvestings- en verhuiskosten	Om het IHP (Integraal Huisvestingsplan) te kunnen realiseren worden er niet-reguliere, incidentele uitgaven voorzien voor verhuizingen en tijdelijke huisvesting.		416	623	1.457	520
Boekwaarde	Afname boekwaarde de Burcht in verband met sloop	Reserve	44			
Budgetoverheveling	Dit betreffen incidentele lasten die in eerder niet gerealiseerd konden worden, welke gedekt zijn uit incidentele baten. Deze middelen zijn via de jaarrekeningen of najaarsbestuursrapportages overgeheveld naar volgende jaren.	Reserve	74			
4A Onderwijs			*534*	*623*	*1.457*	*520*
Valken '68	Voor de tijdelijke huisvesting van Valken ’68 gedurende de verbouwingsperiode is een exploitatiebudget van € 140.000 nodig. Dit bedrag wordt niet gedekt vanuit het investeringskrediet, maar afzonderlijk beschikbaar gesteld. De dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve Culturele en Maatschappelijke Voorzieningen.	Reserve	140			

(deel) programma	Toelichting		2027	2028	2029	2030
Evenementenbeleid	Om de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening te verbeteren, stelt de gemeente een evenementencoördinator aan. Dit in de vorm van een pilot, welke na 2 jaar wordt geëvalueerd. Gevraagd wordt incidenteel een budget van totaal € 100.000 beschikbaar te stellen voor pilot evenementencoördinator voor de jaren 2026 en 2027 (per jaar € 50.000). De evenementencoördinator is het centrale aanspreekpunt en de verbindende schakel voor alles wat betrekking heeft op evenementen in Katwijk. De functie draagt vanuit een regierol bij aan goed georganiseerde, veilige en gedragen evenementen, passend bij het karakter van Katwijk. De coördinator ondersteunt organisatoren, stimuleert en faciliteert samenwerking tussen gemeente, ondernemers en bewoners. Nadrukkelijk geen evenementencoördinator als extra schakel voor organisatoren.	Reserve	50			
4B Cultuur en Sport			*190*	*0*	*0*	*0*
Projectbudget Oekraïne	Onderzoeken naar de mogelijke geschiktheid van een tweede locatie op het terrein aan de Nachtegaallaan, € 290.000 in 2027 en € 112.000 in 2028 voor projectleiding en werkbudget. Deze budgetten te dekken uit de algemene reserve ten laste van het overschot van de Oekraïnegelden.	Reserve	290	112		
MAG	De Maatschappelijke agenda (MAG) wordt gedurende een periode van twee jaar vernieuwd en omgebouwd, hiervoor wordt tijdelijk externe capaciteit ingehuurd.	Reserve	70	30		
Veiligheid	Veilig thuis, veilig op straat; Sociale veiligheid wijken vergroten. Eenmalig budget openomen voor onderzoek en het opstellen van samenwerkingsafspraken en convenanten. Deze capaciteit wordt ingezet voor het coördineren, ontwikkelen en borgen van de samenwerking tussen wijken, op het gebied van sociale veiligheid inclusief het voeren van regie op de gemaakte afspraken.		60	60		
4C Sociale basis en Volksgezondheid			*420*	*202*	*0*	*0*
Budgetoverheveling	Dit betreffen incidentele lasten die in eerder niet gerealiseerd konden worden, welke gedekt zijn uit incidentele baten. Deze middelen zijn via de jaarrekeningen of najaarsbestuursrapportages overgeheveld naar volgende jaren.	Reserve	40			
7B Riool, afval en begraven			*40*	*0*	*0*	*0*
GREX	Niet verhaalbare plankosten Uxem	Reserve	15			
Ruimte	Gemeente Katwijk wordt in 2027 ingezet als begeleider en facilitator (onderzoeksgeld) ten behoeve van de Droom van Rijnsburg (coalitieakkoord). Een integrale aanpak met externe partijen om het centrum van Rijnsburg te vernieuwen.	Reserve	150			
Katwijks Isolatie Fonds 2026-2028	Voor ondersteuning van particulieren bij de isolatie van hun woningen zijn incidenteel budgetten beschikbaar gesteld.		555	755	700	700

(deel) programma	Toelichting		2027	2028	2029	2030
Ruimte	Programmamanager Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Er is tijdelijk behoefte aan een functionaris programmamanager Ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) die op het gebied van de ruimtelijke en bestuurlijke afwegingen strategische ruimtelijke keuzes voorbereidt.		78	78		
8A Ruimte en wonen			*798*	*833*	*700*	*700*
GREX	Mutaties in grondexploitaties zijn incidenteel (en niet van invloed op het saldo)	Reserve	4.769	4.365	590	1.744
8B Grondexploitaties			*4.769*	*4.365*	*590*	*1.744*
	Incidentele lasten exclusief reserves		9.316	6.153	2.747	2.964
Incidentele reserve mutaties						
	Totaal toevoegingen aan reserves - lasten		2.934	875	2.072	277
	Incidentele lasten inclusief reserves		**12.250**	**7.028**	**4.819**	**3.241**
Incidentele baten en lasten			**-240**	**-1.079**	**-466**	**-1.325**

Uit het bovenstaand overzicht van incidentele baten en lasten blijkt dat in 2027 € 240.000 meer incidentele lasten waren dan baten. Dit nadeel moet uit het begrotingssaldo worden gehaald om het structureel evenwicht te kunnen bepalen.

Bepaling incidentele lasten en baten	2027	2028	2029	2030
Incidentele baten	12.010	5.949	4.353	1.916
Incidentele lasten	-12.250	-7.028	-4.819	-3.241
Saldo (- = voordelig te corrigeren want meer lasten dan baten)	**-240**	**-1.079**	**-466**	**-1.325**

In de onderstaande tabel wordt meerjarig het structurele begrotingsresultaat weergegeven.

Incidenteel saldo	2027	2028	2029	2030
Reëel begrotingssaldo (+ = voordeel)	478	-6.458	-6.177	-7.751
Elimineren saldo incidentele baten en lasten	240	1.079	466	1.325
Structureel begrotingsresultaat = reëel saldo gecorrigeerd voor incidenteel resultaat (+ = voordeel)	**718**	**-5.379**	**-5.711**	**-6.426**

4.3 Overzicht mutaties Investeringsagenda

In de voorjaarsnota zijn alleen de mutaties van de geactualiseerde investeringsagenda voor het jaar 2026 opgenomen. De integrale en strategische afwegingen van de meerjarig geactualiseerde investeringsagenda is de basis voor de begroting 2027 welke vanuit het nieuwe college worden aangeboden aan de raad.

Uitgangspunten

In deze begroting is rekening gehouden met de volgende besluiten/begrotingswijzigingen 2026:

- Voorjaarnota 2026 - investeringsagenda
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2026-2030
- Verplaatsen kunstgrasvelden en Quick Boys
- Beheerplan Spelen

In onderstaande overzichten worden per categorie de kredietaanpassingen opgenomen, welke vervolgens per investering nader worden toegelicht.
Categorie kredietaanpassingen bij de begroting 2027-2030 omvatten:

1. Nieuwe investeringen
2. Ophogingen van investeringen
3. Verlagingen van investeringen
4. Strategische aankopen

Nieuwe kredieten

De kredieten in onderstaande tabel maakten nog geen onderdeel uit van de investeringsagenda.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Fin. cat.	Krediet	Bijdrage derden	2027	2028	2029	2030	Toelichting
Nieuwe kredietaanvragen								
Hardware scan box auto	B	103	0	103	0	0	0	Het is voor de scanauto noodzakelijk om een update uit te voeren voor de scan box. Dit bedrag is niet voorzien in de meerjarenplanning. Zonder deze aanpassing kan er niet gescand worden en worden inkomsten misgelopen.
		103	**0**	**103**	**0**	**0**	**0**	
Nieuwe kredieten uit verzamelkredieten								
Zeeheldenbuurt Groen Bovengronds fase 1	A	200	0	20	60	60	60	Dit krediet wordt gedekt uit het Groenbeheerplan bomen 2028. Deze investering is met hetzelfde bedrag verlaagd
		200	**0**	**20**	**60**	**60**	**60**	
Totaal		**303**	**0**	**123**	**60**	**60**	**60**	

Ophoging kredieten

De totaalkredieten van onderstaande investeringen zijn opgehoogd met de bedragen zoals vermeld in de kolom “verschil”.
Krediet ophogingen uit verzamelkredieten betreffen deelprojecten die losgekoppeld worden uit verzamelkredieten om als afzonderlijk krediet opgenomen te worden. Dit omdat meer duidelijkheid bestaat over de omvang en planning van het betreffende deelproject.

Tabel Ophogingen van investeringen

(bedragen x € 1.000)

Krediet nr	Fin. cat.	Omschrijving	Bijdrage derden	Oud	Nieuw	Verschil	Toelichting
Krediet verhogingen			**0**	**25.561**	**34.637**	**9.076**	
1421048	C	IHP_Duinroos	0	10.005	10.881	876	Gemeente en schoolbesturen streven naar het verder versterken van de voorschoolse voorzieningen, de doorgaande ontwikkelingslijn en vorming van IKC’s. Er zijn beleidsuitgangspunten geformuleerd voor de realisatie van kinderopvang in bij nieuwbouw/renovatie. In het IHP PO 2025 – 2045 is één van de bouwstenen de samenwerking tussen scholen, schoolbesturen en partners. De kinderopvang is als één van de partners benoemd. Bij de vaststelling van het IHP PO 2020-2040

Krediet nr	Fin. cat.	Omschrijving	Bijdrage derden	Oud	Nieuw	Verschil	Toelichting
							en de herijking van het IHP (IHP 2025-2045) is dit wederom opgenomen. Uitgangspunt bij de inhoudelijke en financiële uitwerking hiervan was 2 groepen kinderopvang per IKC. Bij de uitwerking per project zal het daadwerkelijke aantal groepen vastgesteld worden. Bij De Duinroos is in de stuurgroep vastgesteld dat er vraag is naar 2 groepen kinderdagopvang en 1 groep peuteropvang. In de investeringsagenda is uitgegaan van 2 groepen, derhalve dient de investering De Duinroos-kinderopvang met 1 groep te worden verhoogd. De investering van deze 3 groepen kinderopvang betreft een voorfinanciering (€ 500K geen indexering van toepassing). Het schoolbestuur zal de ruimtes gaan verhuren aan KOK Kinderopvang. De huur is marktconform en dekt de kapitaallasten van de investering die de gemeente voorfinanciert en overige eigenaarskosten. Het schoolbestuur draagt dit deel van de opbrengst jaarlijks af aan de gemeente. De kosten voor onderhoud en exploitatie worden afgedragen aan het schoolbestuur. Het verschil van de verhoging is de indexering voor het gebouw.
1420059	C	IHP_VO_verbouwing Sandtlaan 98	0	5.775	9.759	3.984	In het IHP VO is voor Visser ’t Hooft uitgegaan van 386 leerlingen. Er is echter een toename van het aantal leerlingen, namelijk een stijging naar 490 leerlingen. Op basis van deze ontwikkelingen en wettelijke kaders dient van dit nieuwe aantal te worden uitgegaan. Dit betekent dus meer benodigde m2 en dus ook een hogere investering. Tevens is in het IHP VO uitgegaan van een minimaal kwaliteitsniveau ten behoeve van de renovatie. Dit niveau gaat uit van een levensduur verlenging van 25 jaar, waarbij BENG wordt benaderd (dus niet behaald), en Frisse Scholen op onderdelen klasse B en C wordt benaderd (dus niet wordt behaald). Voorgesteld wordt om uit te gaan van de maximale kwaliteitseis. Dit niveau gaat uit van een levensduur verlenging van 40 jaar, waarbij ENG wordt behaald en Frisse Scholen klasse B wordt behaald. De berekende m2-prijs komt daarmee hoger te liggen dan oorspronkelijk geraamd. Hier tegenover staat dat de afschrijvingslasten lager worden, doordat de investering in 40 jaar

Krediet nr	Fin. cat.	Omschrijving	Bijdrage derden	Oud	Nieuw	Verschil	Toelichting
							in plaats van 25 jaar wordt afgeschreven.
1420051	C	IHP_VO_Sandtlaan 98_Bijkomende kosten	0	2.972	5.393	2.421	Zie toelichting krediet 1420059 IHP_VO_verbouwing
1420054	C	IHP_VO_Sandtlaan 98_Gymzaal	0	1.579	1.833	254	Zie toelichting krediet 1420059 IHP_VO_verbouwing
1210644	B	VervangenW41 Bovenwijks stratenmakersvoertuig	0	62	100	38	Het oorspronkelijk krediet is van een aantal jaar geleden en is gebaseerd op een diesel voertuig. De verhoging betreft de aanschaf van een elektrische wagen. Het geactualiseerde bedrag is n.a.v. gebaseerd op een soortgelijke offerte van een elektrische wagen die eerder is aangeschaft.
1722699	A	IGA Kalkovenbuurt_riolering	0	4.883	6.299	1.416	Uit onderzoek is gebleken dat in de voegverbindingen van de riolering asbest is geconstateerd. Deze dienen onder asbestcondities te worden vrij gegraven, uitgenomen en verpakt te worden afgevoerd. Het is noodzakelijk om de huidige riolering op korte termijn te vervangen. Ook is noodzakelijk om, als gevolg van het naastgelegen project Hoornes Noord Oost, extra riolering te vervangen op de Helmbergerweg, tussen de Boerslaan en de Salomon Huygenslaan. Dit resulteert in ophoging van de huidige investering met € 1,2 miljoen. Het verschil van de verhoging betreft de indexering van het krediet.
1221072	C	Damwanden 2026	0	285	372	87	De damwanden van de Schelphoek Valkenburg moeten op zeer korte termijn vervangen worden. Er zijn aanvullende eisen qua uitstraling door de erfgoedcommissie gesteld. Zonder deze aanpassing kan het vervangingswerk niet uitgevoerd worden. Een deel van deze aanvullende eisen worden al gedekt uit het krediet Damwanden 2027, maar is dat niet voldoende. Hiervoor is een extra verhoging van € 75K nodig. Het verschil van de verhoging betreft de indexering van het krediet.
Krediet verhogingen uit verzamelkredieten			**0**	**905**	**1.117**	**212**	
1210668	B	GO onderhoud Rijnsoever Koraal e.o.	0	905	1.117	212	Meer kosten i.v.m. opbreekwerkzaamheden + grondwerk. De verhoging komt uit het wegenbeleidsplan 2026. Deze investering is met hetzelfde bedrag verlaagd.
Totaal			**0**	**26.466**			

Verlaging kredieten

De geactualiseerde totaalkredieten van onderstaande investeringen zijn verlaagd.
Krediet verlagingen uit verzamelkredieten betreffen verzamelkredieten die meerjarig in de planning staan en onder een nieuw kredietnummer t.b.v. een project worden toegevoegd aan de investeringsagenda (zie nieuw of ophoging). Omdat veel van onderstaande verlagingen uit verzamelkredieten van toekomstige jaren zijn toegevoegd aan een krediet in de jaarschijf 2026 zijn deze reeds verwerkt in de Voorjaarsnota 2026. Dit geldt ook voor nieuwe kredieten die in 2026 zijn gevormd uit onderstaande verzamelkredieten. Er is dus geen directe aansluiting tussen de kredietverlagingen in onderstaande tabel en de verhogingen uit bovenstaande tabel meer te maken.

Tabel Verlagingen van investeringen

(Bedragen x € 1.000)

Krediet nr	Fin. cat.	Omschrijving	Bijdrage derden	Oud	Nieuw	Verschil	Toelichting
Krediet verlagingen van verzamelkredieten			**0**	**12.268**	**9.569**	**2.699**	
1570034	B	Groenbeheerplan vervanging 2026 bomen	0	726	697	29	Koningin Julianalaan Groen (€ 40K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2024041	C	Groenbeheerplan vervanging 2027 beplanting	0	260	260	0	Cleijn Duin fase 2 (€ 60K) IGA Kalkoven Bovengronds Groen (€ 150K) IGA ’t Joght Groen (€ 50K).
2024017	C	Groenbeheerplan vervanging 2027 bomen	0	1.352	1.027	325	IGA Katwijk Noord Oost groen (€ 10K) Cleijn Duin fase 3 (€ 100K) IGA Kalkoven Bovengronds Groen (€ 250K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2024042	C	Groenbeheerplan vervanging 2028 beplanting	0	260	21	239	IGA Cleijn Duin fase 4 (€ 50K) IGA Kalkoven Bovengronds Groen (€ 160K) Cleijn Duin fase 3 (€ 30K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2024018	C	Groenbeheerplan vervanging 2028 bomen	0	1.352	597	755	IGA Katwijk Noord Oost groen (€ 175K) Cleijn Duin fase 4 (€ 100K) Zeeheldenbuurt Bovengronds fase 1 Groen (€ 200K) Zeeheldenbuurt (€ 200K) IGA Cleijn Duin (100K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2024043	C	Groenbeheerplan vervanging 2029 beplanting	0	260	94	166	Meeuwenlaan-Nachtegaallaan Groen (€ 170K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2024019	C	Groenbeheerplan vervanging 2029 bomen	0	1.352	1.244	108	IGA Katwijk Noord Oost Groen (€ 150K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2023364	B	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2027	0	1.949	1.507	442	IGA Katwijk Noord Oost Ondergronds (€ 517K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.

Krediet nr	Fin. cat.	Omschrijving	Bijdrage derden	Oud	Nieuw	Verschil	Toelichting
2023365	B	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2028	0	3.611	3.218	393	IGA Katwijk Noord Oost Ondergronds (€ 517K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
2023104	C	Uitvoering wegenbeleidsplan 2028	0	1.146	904	242	IGA Katwijk Noord Oost Bovengronds (€ 242K). Het verschil van de verlaging betreft de indexering van het krediet.
Totaal			**0**	**12.268**	**9.569**	**2.699**	

Strategische aankopen

Nota grondbeleid Katwijk 2025

Conform de nota grondbeleid Katwijk 2025 is in de investeringsagenda een krediet van € 1,5 miljoen opgenomen om strategisch grond of vastgoed te verwerven binnen de gestelde kaders. Met het besluit bij de nota grondbeleid was wel het mandaat formeel geregeld, hier stond echter geen krediet tegenover. Met het beschikbaar stellen van dit krediet kan daadwerkelijk een strategische aankoop worden gedaan. De raad wordt altijd geïnformeerd over collegebesluiten ten aanzien van strategische aankopen.

Krediet nr	Fin. cat.	Omschrijving	2027
nieuw	A	Strategische aankopen	1.500

4.4 Structurele mutaties reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves kapitaallasten;
- onttrekkingen uit/toevoegingen aan een daartoe toereikende (bestemmings) reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

Overzicht structurele mutaties reserves								
	Baten				Lasten			
(deel) programma	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Reserves - toevoegingen								
Sociaal domein					100	100	100	100
Reserves - onttrekkingen								
Algemene reserve	1.511							
0C Overhead en overig	*1.511*	*0*	*0*	*0*	*100*	*100*	*100*	*100*
Reserves - onttrekkingen								
Afschrijvingen	21	21	21	21				
1A Crisisbeheersing en brandweer	*21*	*21*	*21*	*21*	*0*	*0*	*0*	*0*
Reserves - onttrekkingen								
Afschrijvingen	297	297	297	297				
2A Parkeren	*297*	*297*	*297*	*297*	*0*	*0*	*0*	*0*
Reserves - onttrekkingen								
Afschrijvingen	8	8	8	8				
2B Verkeer en vervoer	*8*	*8*	*8*	*8*	*0*	*0*	*0*	*0*
Reserves - onttrekkingen								
Afschrijvingen	85	85	85	85				
4B Cultuur en Sport	*85*	*85*	*85*	*85*	*0*	*0*	*0*	*0*
Reserves - onttrekkingen								
Afschrijvingen	265	265	265	265				
Dekkingsreserve Aquamar	396	396	396	339				
4C Sociale basis en Volksgezondheid	*661*	*661*	*661*	*604*	*0*	*0*	*0*	*0*
Reserves - onttrekkingen								
Afschrijvingen	64	64	64	64				
7A Energie, groen en milieu	*64*	*64*	*64*	*64*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal structurele mutaties reserves	**2.647**	**1.136**	**1.136**	**1.078**	**100**	**100**	**100**	**100**

4.5 Uiteenzetting financiële positie:
4.5.1 Balans

Activa (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste activa per 31-12						
(Im) Materiële vaste activa	274.854	279.006	306.775	346.609	381.224	410.302
Financiële vaste activa: kapitaalverstrekkingen	5.239	5.239	5.239	5.239	5.239	5.239
Financiële vaste activa: leningen	28.616	31.145	32.061	31.978	31.978	31.978
Totaal vaste activa	308.709	315.390	344.075	383.826	418.441	447.519
Vlottende activa						
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	10.959	3.307	4.022	5.190	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	2.238	2.238	2.238	2.238	2.238	2.238
Grond- en hulpstoffen	3.780	0	3.780	3.780	3.780	3.780
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	48.839	60.000	40.000	35.000	40.000	40.000
Liquide middelen	105	200	200	200	200	1.000
Overlopende activa	9.018	20.000	7.500	7.500	10.000	10.000
Totaal vlottende activa	74.939	85.745	57.740	53.908	56.218	57.018
Totaal activa	383.648	401.135	401.815	437.734	474.659	504.537

Passiva (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva per 31-12						
Eigen vermogen	106.514	96.619	94.606	94.026	94.890	94.016
Voorzieningen	14.899	8.025	13.981	14.180	14.291	12.757
Vaste schuld	223.029	274.916	263.300	282.484	306.851	329.618
Totaal vaste passiva	344.442	379.560	371.887	390.690	416.032	436.391
Vlottende schuld	8.837	10.000	10.000	15.000	15.000	15.000
Overlopende passiva	30.369	11.575	19.928	32.044	43.627	53.146
Totaal vlottende passiva	39.206	21.575	29.928	47.044	58.627	68.146
Totaal passiva	383.648	401.135	401.815	437.734	474.659	504.537

4.5.2 Mutaties reserves en voorzieningen

De reserves worden samen met het resultaat na bestemming gerekend tot het eigen vermogen. In artikel 43 van het BBV worden drie soorten reserves onderscheiden:

1. Algemene reserve: middelen zonder een directe bestemming. Deze dienen als waarborg voor continuïteit en het afdekken van financiële risico's en maken deel uit van het weerstandsvermogen.
2. Egalisatiereserves tarieven: Dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht.
3. Overige bestemmingsreserves: Reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

De voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemd vermogen (artikel 44 BBV) en worden gevormd door:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per jaareinde onzeker is maar redelijkerwijs kan worden geschat;
- risico's waarvan op de balansdatum de te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Middelen voor egalisatie van bepaalde kosten, zoals groot onderhoud;
- Middelen van derden met een specifieke bestedingsrichting.

Het belangrijkste verschil tussen reserves en voorzieningen is dat de raad voor reserves een grote vrijheid heeft om de bestemming van deze gelden te wijzigen. Om die reden worden reserves als eigen vermogen aangeduid. Bij voorzieningen is veelal sprake van verplichtingen. Zolang de raad de bestemming van geoormerkt geld nog kan veranderen, is sprake van een bestemmingsreserve. Als dit niet meer kan, is er sprake van een voorziening.

Stand per 31-12 ***(Bedragen x € 1.000)***	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Algemene reserve	30.936	28.710	28.543	28.543	28.543
Bestemmingsreserves	66.112	65.896	65.483	66.347	65.473
Totaal reserves	**97.048**	**94.606**	**94.026**	**94.890**	**94.016**
Totaal voorzieningen	12.979	13.981	14.180	14.291	12.757
Totaal reserves en voorzieningen	**110.027**	**108.587**	**108.206**	**109.181**	**106.773**

Bijlagen

Bijlage 1 Formatie

Organisatie	Personele lasten 2027 (€)	formatie in fte 2027	2028	2028	2030
Directie	734.075	4,00	4,00	4,00	4,00
Cluster Externe en Interne Dienstverlening	5.015.625	61,11	61,11	61,11	61,11
Cluster Projecten, Programma's en Opgaven	4.249.764	35,04	35,04	35,04	35,04
Gebiedsontwikkeling Valkenhorst	1.180.487	9,67	9,67	9,67	9,67
Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving	4.657.326	48,88	49,38	48,38	48,38
Cluster Beleid Fysieke Leefomgeving	7.409.195	62,25	62,05	62,05	62,05
Cluster Dagelijks Beheer	5.109.999	63,73	63,73	63,73	63,73
Cluster Planmatig Beheer	4.979.387	46,96	46,96	46,96	46,96
Cluster Wijkteams	6.793.555	70,79	70,79	70,79	70,79
Cluster Servicepunt	4.970.247	53,28	53,28	53,28	53,28
Cluster Beleid Sociale Leefomgeving	4.998.664	42,10	42,10	40,10	40,10
OH Cluster Financien	2.665.763	23,90	23,90	23,90	23,90
OH Cluster Informatie en Automatisering	4.564.080	46,14	46,14	46,14	46,14
OH Unit Concernzaken en Advies	2.796.172	20,63	20,63	20,63	20,63
OH Unit Communicatie en Wijkregie	1.943.611	18,22	18,22	18,22	18,22
OH Unit Inkoop en Juridische Zaken	1.531.136	13,37	13,37	13,37	13,37
OH Unit HRM	1.870.631	18,08	18,08	18,08	18,08
Griffie	748.286	5,78	5,78	5,78	5,78
	66.218.003	643,93	644,23	641,23	641,23

Bestuur	Personele lasten 2027 (€)	fte 2027
Raadsleden	1.091.164	33,0
College B&W	1.097.945	6,0
Totaal Bestuur	2.189.109	39,0

Totaal personele lasten	68.407.112	682,93

Overige personele lasten	Personele lasten 2027 (€)
Logopedie	205.307
Ambtenaar burgerlijke stand	35.963
Panbos	152.531
Detachering Sportbedrijf	79.640
	473.441

Bijlage 2 Investeringsagenda 2026-2030

In deze bijlage worden de investeringen gespecificeerd die in hoofdstuk "Hoofdlijnen/begrotingsuitkomst 2027-2030/ontwikkelingen investeringsagenda" zijn opgenomen. Het volgende is belangrijk om te weten:

De investeringsagenda begroting 2027 is tot stand gekomen met de nieuwe werkwijze, waarbij rekening is gehouden met een vastgesteld en gemiddeld investeringsplafond van € 45 miljoen per jaar voor de jaren 2026 tot en met 2030. In de vastgestelde investeringsagenda is voldoende investeringsruimte gereserveerd om alle noodzakelijke (hoger en eerder in tijd geprioriteerde) investeringen te doen. Investeringen die lager / later zijn geprioriteerd vanwege het toegestane investeringsplafond zijn apart weergegeven om mogelijk alsnog nader in te plannen. Mocht later in de tijd blijken dat een investering toch eerder noodzakelijk is, dan kan deze conform de nieuwe werkwijze overgeheveld worden naar één van de eerdere jaren in de investeringsagenda. Dit kan tijdens een actualisatiemoment gebaseerd op een toelichting met onderbouwing van start- en eindmoment van investering en de benodigde en beschikbare capaciteit. Indien mogelijk vindt uitwisseling plaats met een andere investering in de investeringsagenda.

Daarnaast is van de investeringen inzichtelijk gemaakt onder welke financiële categorie deze vallen conform de financiële verordening (artikel 4):

- Fin. categorie A: Investeringen die al eerder door de raad zijn vastgesteld
- Fin. categorie B: Vervangingsinvesteringen of uitbreidingsinvesteringen
- Fin. categorie C: Investeringen waarvan de raad heeft aangegeven dat op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie en het beschikbaar stellen van het investeringskrediet voorgelegd moet worden.

Lange termijn agenda (vanaf 2031) en nog in te plannen

Bij de nieuwe werkwijze wordt de investeringsagenda als volgt ingedeeld:
1. De korte termijn agenda betreft de investeringen die geraamd staan in het huidig jaar en het komende jaar. Deze investeringen zijn realistisch en uitvoerbaar.
2. De middellange termijn agenda betreft de investeringen die geraamd staan voor de laatste drie jaar in de investeringsagenda. Hierin staan de investeringen die gestart zijn vanuit de korte termijn agenda en het betreffen voornamelijk de voorbereidingskredieten voor investeringen in latere jaren.
3. De lange termijn agenda betreft de investeringen die geraamd staan vanaf het jaar 2031. Dit betreffen investeringen die nog niet in uitvoering zijn (waarbij in sommige gevallen het voorbereidingskrediet wel in de middellange termijn agenda is opgenomen) én de investeringen die later in de tijd geprioriteerd staan en indien noodzakelijk naar een eerder jaar verschoven kunnen worden bij actualisatiemomenten.

Investeringsagenda begroting 2027-2030 per programma inclusief indexering

0C. Overhead en Overig				Investeringsagenda 2027 - 2030		668.054	1.326.758	420.262	-	13.059	-	379.762
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvingslast per jaar
9000648	Aanpassingen werkomgeving gemeentehuis (belcellen)	C	-	**130.825**	-	130.825	-	-	-	-	-	32.706
9000637	Implementatie visie Dienstverlening	C	-	**51.000**	-	51.000	-	-	-	-	-	3.400
9000649	Implementeren bureausensoren - bezettingsgraadmetingen	C	-	**96.994**	-	14.194	82.800	-	-	-	-	24.249
9000645	Inrichting meubilair Heerenweg	A	-	**82.275**	-	15.000	67.275	-	-	-	-	8.228
9000243	Inrichting raadszaal	C	-	**405.664**	-	-	-	405.664	-	-	-	20.283
9000241	Restauratie monumentaal meubilair o.a. trouwzaal	B	-	**53.759**	800	-	52.959	-	-	-	-	3.584
9000240	Vervanging inrichting meubilair A-vleugel	B	-	**100.757**	79.937	20.820	-	-	-	-	-	10.076
9000646	AV middelen samenwerkzones	B	-	**75.000**	-	75.000	-	-	-	-	-	18.750
9000250	ICT_Vervanging camera's raadszaal en burgerzaal	B	-	**208.000**	-	208.000	-	-	-	-	-	41.600
9000624	Vervanging Audio Visuele middelen gemeentehuis	B	-	**157.834**	32.465	-	125.370	-	-	-	-	39.459
9000612	Vervanging Core switches	B	-	**62.100**	-	-	62.100	-	-	-	-	15.525
9000613	Vervanging decentrale switches	B	-	**62.100**	-	-	62.100	-	-	-	-	15.525
9000623	Vervanging monitoren	B	-	**193.742**	-	-	193.742	-	-	-	-	48.435
9000627	Vervanging van beeldschermen in vergaderruimten	B	-	**112.656**	-	-	112.656	-	-	-	-	28.164
9000629	Vervanging Wifi Accesspoints	B	-	**76.133**	-	-	76.133	-	-	-	-	19.033
2026NEW	Voedselbank - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**13.059**	-	-	-	-	-	13.059	-	1.306
1610028	Verbeteren ventilatie (79000632) – Bomschuit(K)	B	-	**75.991**	69.484	6.507	-	-	-	-	-	3.800
1740004	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2026	B	-	**250.642**	177.350	73.292	-	-	-	-	-	12.532
9000631	Valbeveiligingvoorziening op daken(K)	A	-	**56.526**	18.641	2.587	20.700	14.598	-	-	-	5.653
1740007	Verduurzaming Gemeentehuis	B	-	**374.900**	-	23.000	351.900	-	-	-	-	18.745
1030007	PMT gebouw verbouwing (SPUK BIEB)	A	-	**50.000**	7.069	42.931	-	-	-	-	-	2.500
9000235	Aanbrengen isolerende beglazing Kon. Julianalaan 3	B	-	**124.208**	285	4.898	119.025	-	-	-	-	6.210

1A. Crisisbeheer en Veiligheid				Investeringsagenda 2027 - 2030		257.148	-	-	-	-	-	24.665
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvingslast per jaar
1110001	Verduurzaming Brandweerkazerne Katwijk	A	-	**122.111**	88.057	34.054	-	-	-	-	-	6.106
1110002	Verduurzaming Brandweerkazerne Rijnsburg	A	-	**200.112**	86.857	113.255	-	-	-	-	-	10.006
1110003	Verduurzaming Brandweerkazerne Valkenburg	A	-	**171.077**	61.238	109.839	-	-	-	-	-	8.554

2A. Parkeren	Investeringsagenda 2027 - 2030				686.898	200.888	-	-	-	-	116.189
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
1221074	Parkeerautomaten: Verdunnen en vervangen (70% wordt verva	B	-	**947.511**	346.623	400.000	200.888	-	-	-	-	94.751
1220004	Fietsparkeren Katwijk aan Zee	B	-	**60.001**	17.040	42.961	-	-	-	-	-	6.000
1214070	laadpalen 3 parkeergarages - uitbreiding 17 stuks	B	-	**38.096**	25.703	12.393	-	-	-	-	-	1.905
1221073	vervanging bebording P route	B	-	**50.000**	27.498	22.502	-	-	-	-	-	3.333
1221078	Optimaliseren parkeren Hof van Rijnsburg	A	-	**612.000**	402.959	209.042	-	-	-	-	-	10.200

2B. Verkeer en Vervoer	Investeringsagenda 2027 - 2030				16.176.814	11.124.783	13.528.299	15.256.302	12.562.670	61.369.322	2.520.594
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€) incl index	2028 (€) incl index	2029 (€) incl index	2030 (€) incl index	vanaf 2031 (€) / nog in te plann	Afschrijvings last per jaar
1210662	Aanpassen fietspad Callaoweg (KAM F17/F18)	A	-	**392.950**	42.756	298.194	52.000	-	-	-	-	8.732
1210654	Fietsstraat Hoorneslaan e.o. (KAM F14/F38)	C	-	**112.782**	91.982	-	20.800	-	-	-	-	2.506
1210664	Herinrichting Kon. Julianalaan midden (GOW50 --> GOW30) incl Bo	C	-	**74.600**	-	20.000	54.600	-	-	-	-	1.658
1210666	Verkeersmaatregelen 60 naar 30 km/h Rijnsburg Noord	C	-	**72.000**	-	20.000	52.000	-	-	-	-	4.800
1722658	Aanhangunit hogedruk-reiniger	B	-	**54.380**	-	-	-	-	-	-	54.380	5.438
1210685	Drang -en afzethekken inclusief transportbokken	B	-	**70.297**	-	-	-	-	-	-	70.297	4.686
1730022	Technische dienst Natstrooiinstallatie	B	-	**53.770**	-	-	53.770	-	-	-	-	5.377
1730031	Vervangen W53 Veegvuilwagen.	B	-	**80.588**	-	-	80.588	-	-	-	-	8.059
1210644	VervangenW41 Bovenwijks stratenmakersvoertuig	B	-	**100.000**	-	-	100.000	-	-	-	-	10.000
1210286	Vervanging gladheidsbestrijding (4 opzetstr kl / 3 opzetstr gr / 3 sne	B	-	**311.384**	244.070	-	67.314	-	-	-	-	31.138
1210621	GOV_aanpassing ontsluiting Zijlhoek-Woerd	C	-	**11.290.211**	32.960	100.000	104.000	5.200.000	5.853.251	-	-	451.608
1210679	GOV_Brug over de Oude Rijn (langzaam verkeer)	C	15.000.000	**16.517.280**	-	-	-	-	-	104.000	16.413.280	75.864
1210677	GOV_Onderdoorgang Torenlaan (Zijlhoek/De Woerd) langzaam ver	C	8.000.000	**8.800.480**	-	-	-	-	-	104.000	8.696.480	40.024
1210655	GOV_Overkluizing Oost/Achterweg	A	6.970.000	**8.613.202**	205.093	6.000.000	2.408.109	-	-	-	-	27.387
1210620	GOV_Overkluizing West/Broekweg	A	6.630.000	**6.843.280**	3.320.800	3.250.000	272.480	-	-	-	-	3.555
1210678	GOV_Verbinding brug Oude Rijn tot onderdoorgang Torenlaan (lang	C	3.500.000	**3.842.800**	-	-	-	-	-	104.000	3.738.800	17.140
1400103	IGA Zeeheldenbuurt RB bovengronds fase 1	A	50.499	**810.400**	43.784	38.616	104.000	312.000	208.000	104.000	-	25.330
1210692	Reconstructie Noordwijkerweg RB Bovengronds	C	-	**5.616.000**	-	-	-	-	156.000	156.000	5.304.000	124.800
1210394	Herinrichting Voorstraat	A	220.000	**3.318.942**	563.898	21.924	416.000	624.000	757.120	520.000	416.000	68.865
1210558	VRI Molentuinweg/Rijnstraat	B	100.000	**429.440**	88.299	162.723	126.668	51.750	-	-	-	27.453
1722738	GO WBP: Koningin Julianalaan Zuid	A	279.000	**1.220.696**	42.886	241.810	520.000	312.000	104.000	-	-	15.695
1210682	Brug Panbos	C	-	**161.200**	-	-	-	161.200	-	-	-	8.060
1210591	Rehabilitatie Vuurbaakplein	B	-	**1.071.830**	117.946	89.266	88.192	88.192	551.200	137.034	-	17.864
1210596	IGA Cleijn Duin	A	267.000	**7.735.095**	2.425.196	400.000	624.000	832.000	1.040.000	1.040.000	1.373.899	124.468
1210595	IGA Kalkoven	A	-	**5.585.707**	482.900	150.000	260.000	728.000	1.560.000	1.352.000	1.052.807	93.095
1210563	IGA `t Joght	A	-	**3.730.863**	427.246	700.000	520.000	572.000	367.617	1.144.000	-	62.181
1400105	IGA Schutterswei bovengronds	C	-	**2.824.000**	60.067	59.933	104.000	624.000	624.000	728.000	624.000	94.133
1210388	Reconstructie Molentuinweg-Tulpstraat	A	-	**2.656.820**	408.112	800.000	668.709	364.000	416.000	-	-	59.040

2B. Verkeer en Vervoer	Investeringsagenda 2027 - 2030					16.176.814	11.124.783	13.528.299	15.256.302	12.562.670	61.369.322	2.520.594
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€) incl index	2028 (€) incl index	2029 (€) incl index	2030 (€) incl index	vanaf 2031 (€) / nog in te plann	Afschrijvings last per jaar
1210610	Vervangen bruggen 2025	B	-	**272.992**	127.947	145.045	-	-	-	-	-	9.100
1210633	Vervangen bruggen 2026	B	-	**239.062**	-	100.000	139.062	-	-	-	-	7.969
1210668	GO onderhoud Rijnsoever Koraal e.o.	B	50.499	**1.116.952**	59.692	100.460	416.000	436.800	104.000	-	-	23.699
1210670	Hoornes Noord fase 2 (J. Catsstraat e.o.)	A	-	**965.000**	36.223	44.777	104.000	624.000	156.000	-	-	16.083
1210683	Vervangen bruggen 2029	C	-	**243.062**	-	-	-	-	104.000	139.062	-	8.102
1210685	Vervangen bruggen 2030	C	-	**243.062**	-	-	-	-	-	104.000	139.062	8.102
1210603	Uitvoering wegenbeleidsplan 2023	A	-	**2.176.933**	2.130.817	46.116	-	-	-	-	-	36.282
1210609	Uitvoering wegenbeleidsplan 2024	A	-	**1.027.752**	486.085	333.667	208.000	-	-	-	-	17.129
1210613	Uitvoering wegenbeleidsplan 2025	A	-	**385.964**	106.721	154.443	124.800	-	-	-	-	6.433
1210643	Uitvoering wegenbeleidsplan 2026	A	-	**1.512.166**	19.684	140.482	260.000	624.000	468.000	-	-	25.203
1210694	Uitvoering wegenbeleidsplan 2030	C	-	**2.290.254**	-	-	-	-	-	1.040.000	1.250.254	38.171
1210634	Vervangen lichtmasten 2025 t/m 2027	B	-	**100.001**	-7.444	-15.297	122.742	-	-	-	-	2.500
1210696	Vervangen lichtmasten 2029	B	-	**-140.032**	-	-	-	-	-140.032	-	-	-3.501
1722737	GO WBP : Meeuwenlaan-Nachtegaallaan	A	-	**846.800**	24.111	73.889	395.200	353.600	-	-	-	14.113
1722732	GO WBP : Waterbospark	A	-	**275.500**	15.220	52.280	104.000	104.000	-	-	-	4.592
1722734	GO WBP: Meeuwenlaan Noord bovengronds	A	-	**375.464**	40.590	250.000	84.874	-	-	-	-	6.258
1210619	Verv armaturen voor LED 2026	B	-	**505.000**	-	442.969	62.031	-	-	-	-	25.250
1210695	Verv armaturen voor LED 2029	B	-	**468.000**	-	-	-	-	468.000	-	-	23.400
1210673	Verbeteren verkeersveiligheid kruispunten Hoofdstraat	C	-	**208.000**	-	-	-	-	-	-	208.000	3.467
9000647	Hardware scanbox auto	B	-	**107.023**	-	-	-	-	107.023	-	-	26.756
1210509	Voorstraat Openbare verlichting	A	-	**134.594**	9.838	2.000	31.050	31.050	60.656	-	-	3.365
1221069	Beschoeiingen 2025	B	-	**101.563**	77.203	24.360	-	-	-	-	-	6.771
1221071	Beschoeiingen 2026	B	-	**213.569**	-	26.369	187.200	-	-	-	-	14.238
1221079	Beschoeiingen 2029	C	-	**214.624**	-	-	-	-	214.624	-	-	14.308
1221080	Damwanden 2029	C	-	**229.091**	-	-	-	-	156.291	72.800	-	7.636
1221081	Damwanden 2030	C	-	**224.719**	-	-	-	-	-	151.919	72.800	14.981
1210421	Rehabilitatie Frederiksoord 2020	B	44.000	**2.306.117**	2.280.807	25.310	-	-	-	-	-	37.702
1210510	Verlichting Cantineweg	A	-	**86.306**	-	86.306	-	-	-	-	-	2.158
1210579	VRI Sandtlaan-Spinozalaan	B	-	**189.415**	112.421	76.994	-	-	-	-	-	15.785
1221070	Damwanden 2025	B	-	**269.345**	170.596	98.749	-	-	-	-	-	8.978
1221072	Damwanden 2026	B	-	**372.242**	-	60.242	312.000	-	-	-	-	12.408
1221076	Aanleg Fietsstraat Buitensluis	C	-	**342.077**	-	-	-	-	-	30.077	312.000	7.602
1210612	Vervanging wegwijzers	B	-	**57.704**	11.954	45.750	-	-	-	-	-	3.847
1210671	Vervanging wegwijzers 2026	B	-	**61.721**	-	9.971	51.750	-	-	-	-	4.115
1210676	Vervanging wegwijzers 2027	B	-	**62.626**	-	-	-	62.626	-	-	-	4.175
1210667	Poller Voorstraat	B	-	**100.000**	61.631	38.369	-	-	-	-	-	10.000

2B. Verkeer en Vervoer	Investeringsagenda 2027 - 2030				16.176.814	11.124.783	13.528.299	15.256.302	12.562.670	61.369.322	2.520.594
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€) incl index	2028 (€) incl index	2029 (€) incl index	2030 (€) incl index	vanaf 2031 (€) / nog in te plann	Afschrijvings last per jaar
1210658	Fietspad Westerbaanpad aanpassen (KAM F21)	C	-	**46.800**	-	-	-	-	-	-	46.800	1.040
1210686	Fietsstraat Baron van Wassenaerlaan	C	130.000	**362.960**	-	-	-	-	54.600	308.360	-	5.177
1210614	VRI's Brouwerstraat	A	-	**598.001**	519.146	78.855	-	-	-	-	-	49.833
1210672	Sandtlaan GOW30 (spinozalaan - Hofstraat)	C	-	**311.600**	-	10.000	20.800	280.800	-	-	-	6.924
1210675	Fietsstraat Boerslaan	C	-	**437.664**	-	20.000	62.400	355.264	-	-	-	7.294
1210654	Fietsstraat Hoorneslaan e.o. (KAM F14/F38)	C	-	**863.200**	-	-	-	-	-	52.000	811.200	19.182
1211185	Herinrichting Hoftuinplein	A	-	**1.371.627**	455.027	43.000	457.600	416.000	-	-	-	30.481
1210664	Herinrichting Kon. Julianalaan midden (GOW50 --> GOW30) incl Bo	C	-	**1.338.064**	-	-	-	132.600	104.000	1.101.464	-	29.735
1210646	Hoornes NO bovengrond	A	-	**761.954**	451.144	-	-	-	310.810	-	-	12.699
1531252	IGN fase 1 aanleg vervangend parkeerterrein	C	-	**100.000**	-	100.000	-	-	-	-	-	2.222
1211190	IGN fase 2/3 realisatie rotonde, groen, kunst en ontsluiting	C	-	**4.926.388**	370.692	250.000	-	-	520.000	1.372.848	2.412.848	82.106
1211197	IGN grondaankoop NWW B6695	A	-	**770.500**	-	550.000	-	-	220.500	-	-	-
1210631	KAM_A_Autonetwerk	C	-	**2.853.689**	-	-	-	-	145.600	343.200	2.364.889	63.415
1210629	KAM_F2_Maatregelen fietsnetwerk overig	C	260.000	**208.000**	-	-	-	-	-	208.000	-	-
1210625	KAM_IP5_ Doorfietsroute Den-Haag/ Leiden-Katwijk-Noordwijk langs	C	6.963.000	**11.660.063**	16.896	-	-	-	523.640	312.000	10.807.526	104.379
1210627	KAM_IP7_Hoogwaardig Openbaar Vervoer	C	1.550.000	**3.675.252**	-	-	-	-	-	555.252	3.120.000	47.228
1210665	KAM_Valkenburgseweg KAM_A12	C	-	**754.675**	-	25.000	41.400	41.400	41.400	605.475	-	16.771
1210606	Openbare ruimte Windvang Krulder	A	-	**439.454**	348.484	-	-	-	-	90.970	-	9.766
1211168	Reconstructie Rijnsburgerweg	C	-	**2.830.810**	-	75.000	46.800	46.800	-	582.210	2.080.000	62.907
1210446	Verbreding Vinkenweg	C	-	**727.159**	26.420	37.500	663.239	-	-	-	-	12.119
1210666	Verkeersmaatregelen 60 naar 30 km/h Rijnsburg Noord	C	-	**150.218**	-	-	-	150.218	-	-	-	10.015
1210661	Verkeersmaatregelen Exportstraat	A	-	**273.710**	123.969	149.741	-	-	-	-	-	6.082
1221077	Verkeersveiligheid Fietsoversteken Hoorneslaan	C	-	**622.605**	-	90.000	532.605	-	-	-	-	51.884
1140018	Aanschaf Scanauto KIA EV3	B	-	**32.000**	-	32.000	-	-	-	-	-	3.200

3A. Economie	Investeringsagenda 2027 - 2030				-	700.300	1.699.000	1.771.696	-	-	134.735
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
1310012	Bomschuit VOP	C	-	**755.796**	-	-	103.500	289.800	362.496	-	-	18.895
2026NEW	Voorziening evenemententerrein	A	-	**300.000**	-	-	100.000	100.000	100.000	-	-	12.000
1320003	Bedrijventerreinen_Revitaliseren 't Heen	C	-	**3.115.200**	-	-	496.800	1.309.200	1.309.200	-	-	103.840

4A. Onderwijs	Investeringsagenda 2027 - 2030					8.178.320	19.017.704	18.213.582	15.154.376	4.474.465	45.113.054	2.750.619
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvingslast per jaar
1420061	IHP 1e tranche_Marnix / Van der Brugghenschool_gebouw	C	-	**14.172.804**	-	-	-	189.602	189.602	1.040.000	12.753.599	354.320
2023503	IHP 1e tranche_Marnix / Van der Brugghenschool_kinderopvan	C	-	**908.326**	-	-	-	-	90.833	363.330	454.163	22.708
2023503	IHP 1e tranche_Marnix/ Van der Burgghenschool_openbare ru	C	-	**322.920**	-	-	-	-	-	161.460	161.460	8.073
2023504	IHP 1e tranche_Prins Willem Alexanderschool_gebouw	C	-	**2.857.462**	-	-	-	-	-	388.731	2.468.731	71.437
2023504	IHP 1e tranche_Prins Willem Alexanderschool_kinderopvang	C	-	**765.311**	-	-	-	-	76.532	306.124	382.655	19.133
2023504	IHP 1e tranche_Prins Willem Alexanderschool_openbare ruim	C	-	**299.886**	-	-	-	-	-	-	299.886	7.497
1420060	IHP 1e tranche_Wilhelminaschool_gebouw	C	-	**5.869.528**	-	163.631	324.025	2.381.410	2.320.081	680.381	-	146.738
1610105	IHP 1e tranche_Wilhelminaschool_kinderopvang	C	-	**908.106**	-	21.835	45.417	386.365	363.657	90.833	-	22.703
2025033	IHP 1e tranche_Wilhelminaschool_openbare ruimte	C	-	**215.280**	-	-	-	-	107.640	107.640	-	10.764
1421049	IHP_CBS de Burcht	A	794.030	**8.346.371**	596.331	368.333	5.461.422	1.920.285	-	-	-	188.809
1210637	IHP_CBS de Burcht_openbare ruimte	C	-	**326.446**	-	-	-	326.446	-	-	-	16.322
1421047	IHP_Chr. Opleidingsschool	A	-	**10.528.049**	694.788	3.320.471	5.626.274	886.516	-	-	-	263.201
1210638	IHP_Chr. Opleidingsschool_openbare ruimte	C	-	**299.886**	-	-	-	299.886	-	-	-	14.994
1421048	IHP_Duinroos	C	682.660	**10.881.076**	521.608	578.701	516.841	4.886.708	4.377.218	-	-	254.960
1210639	IHP_Duinroos_openbare ruimte	C	-	**326.539**	-	-	-	156.000	170.539	-	-	16.327
1420057	IHP_GOV_Aankoop gronden (school en gymzaal)_school 1 +2	C	-	**2.243.405**	-	-	-	-	-	104.000	2.139.405	-
2023406	IHP_GOV_Voortgezet Onderwijs grondaankoop	C	-	**2.943.207**	-	-	-	-	-	104.000	2.839.207	-
1520015	IHP_Gymnastieklokaal Chr. Opleidingsschool	A	197.870	**2.335.963**	147.489	673.815	1.514.659	-	-	-	-	53.452
1520016	IHP_Gymnastieklokaal Duinroos	C	-	**2.384.750**	86.971	-	90.450	1.257.218	950.111	-	-	59.619
1421052	IHP_Oranje Nassauschool	A	-	**6.169.831**	3.220.673	2.842.918	106.240	-	-	-	-	154.246
1210641	IHP_Oranje Nassauschool_openbare ruimte	A	-	**298.401**	-	-	149.200	149.200	-	-	-	14.920
1420052	IHP_VO_Gymzaal_Vakcollege Rijnmond (2 zalen)	C	-	**3.321.291**	-	-	-	-	166.065	166.065	2.989.161	83.032
1420051	IHP_VO_Sandtlaan 98_Bijkomende kosten	C	-	**5.392.708**	-	148.617	1.644.989	1.644.989	1.644.989	309.123	-	134.818
1420054	IHP_VO_Sandtlaan 98_Gymzaal	C	-	**1.833.007**	-	-	82.112	272.880	1.313.790	164.224	-	45.825
1420050	IHP_VO_Vakcollege Rijnmond_DEEL I incl bijk.kst	C	-	**21.709.535**	-	-	53.820	53.820	488.554	488.554	20.624.788	542.738
1420059	IHP_VO_verbouwing Sandtlaan 98	C	-	**9.759.275**	-	60.000	3.402.255	3.402.255	2.894.765	-	-	243.982

4B. Cultuur en Sport	Investeringsagenda 2027 - 2030				14.226.442	12.342.313	3.701.086	636.420	787.650	14.907.989	2.524.722
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
1540103	Platform samenwerking musea (VOP)	C	150.000	**323.780**	-	33.980	93.150	98.325	98.325	-	-	17.378
1530112	Jeu de boulesbanen - 6 banen	B	-	**80.000**	6.789	73.211	-	-	-	-	-	4.000
1570040	Realisatie Krajicek Playground(K)	A	213.000	**213.000**	37.430	175.570	-	-	-	-	-	-
1421075	Woningbouwopgave_Sportaccommodaties	C	-	**2.343.245**	-	-	-	-	-	103.500	2.239.745	58.581
1570037	GOV_Speelvoorzieningen Mient Kooltuin	A	135.000	**150.000**	-	150.000	-	-	-	-	-	750
1421074	IHP 1e tranche_Sporthal Cleijn Duin	C	-	**7.174.189**	-	-	-	20.800	41.600	41.600	7.070.189	717.419
1531230	Renovatie kleedkamers clubgebouw Madjoe	B	32.768	**198.549**	12.196	186.353	-	-	-	-	-	8.289
1531187	Valken - herinrichting openbare ruimte	B	-	**1.496.481**	17.333	30.148	51.750	51.750	51.750	51.750	1.242.000	33.255
1531223	Aanleg extra kunstgrasvoetbalveld Valken '68	B	340.745	**1.163.342**	95.510	400.000	350.000	177.087	140.745	-	-	82.260
1531255	Sportpark Nieuw Zuid velden 2 + 3 vervangen infill	B	-	**-**	-	-	-	-	-	-	-	-
2026NEW	Beheerplan spelen	nieuw	-	**1.880.000**	-	-	-	-	-	470.000	1.410.000	188.000
1530167	Vervanging vloer Sporthal Rijnsoever	B	-	**80.000**	-	80.000	-	-	-	-	-	5.333
1400102	IGA Schutterswei groen	B	-	**285.800**	-	5.000	52.000	104.000	104.000	20.800	-	14.290
1530166	Akoestische panelen Sporthal Rijnsoever	A	-	**60.000**	-	60.000	-	-	-	-	-	6.000
1722733	GO onderhoud Rijnsoever Koraal e.o. groen	B	-	**539.200**	14.672	25.328	312.000	187.200	-	-	-	8.987
1400100	GO WBP: Meeuwenlaan Noord groen	B	-	**141.210**	9.763	100.000	31.446	-	-	-	-	4.707
1520007	verduurzaming f2 Madjoe	B	9.350	**90.810**	28.525	62.286	-	-	-	-	-	4.073
1531235	Sportpark Middelmors kunstgras F-veld	B	-	**126.831**	-	100.000	26.831	-	-	-	-	12.683
1531240	Sportpark Middelmors kunstgras veld 3	B	-	**523.456**	-	419.956	103.500	-	-	-	-	52.346
1531241	Sportpark Middelmors kunstgras veld 4	B	-	**523.456**	-	419.956	103.500	-	-	-	-	52.346
1531244	Sportpark Nieuw Zuid kunstgras veld 7 (salem)	B	-	**316.141**	-	5.641	310.500	-	-	-	-	31.614
1531261	Renovatie sportvelden 2031	B	-	**2.189.655**	-	-	-	-	-	-	2.189.655	218.966
1570046	vervangen kunstgrasvloeren speelvelden	B	-	**147.462**	-	23.262	124.200	-	-	-	-	14.746
1531243	Sportpark Nieuw Zuid veld 6	B	-	**523.456**	-	419.956	103.500	-	-	-	-	52.346
1030009	PMT gebouw Verbouw	A	130.000	**130.000**	17.925	62.075	50.000	-	-	-	-	-0
1531257	Sportpark de Kooltuin ombouw en aanpassing velden 4 en 5 (i	B	-	**1.250.000**	-	200.000	200.000	200.000	200.000	-	450.000	125.000
1531258	Sportpark Nieuw Zuid velden 2 en 3	B	33.600	**600.000**	-	193.600	-	-	-	100.000	306.400	56.640
1561000	Huisvesting Cultuurbedrijf Katwijk(K)	A	529.000	**15.051.948**	5.137.888	7.994.458	1.919.602	-	-	-	-	363.074
1520014	Multifunctionele accommodatie Valken '68	A	1.160.000	**8.076.504**	535.317	428.162	4.251.101	2.861.924	-	-	-	172.913
1520013	Renovatie en vervangende nieuwbouw gymzaal Korte Vaart	A	60.900	**7.418.984**	614.252	2.545.500	4.259.232	-	-	-	-	183.952
1530131	Renovatie/ uitbreiding Waterbos	A	198.386	**1.589.421**	1.557.421	32.000	-	-	-	-	-	34.776

4C. Sociale Basis en Volksgezondheid			Investeringsagenda 2027 - 2030			1.572.696	2.850.592	640.123	-	-	-	237.349
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
1620013	Toegang: meubilair de Burgt	A	-	**74.209**	19.773	-	54.436	-	-	-	-	7.421
1620012	Toegang: meubilair Kwadrant	A	-	**77.087**	37.101	39.986	-	-	-	-	-	7.709
1630039	Renovatie jongerencentrum Scum	A	-	**573.906**	93.776	273.130	207.000	-	-	-	-	28.695
1610026	Verduurzaming Jeugdsocieteit Scum	A	267.034	**1.402.409**	245.087	600.000	310.500	246.823	-	-	-	56.769
1610027	Verduurzaming Dienstencentrum Zwanenburg	A	-	**185.067**	33.665	151.402	-	-	-	-	-	9.253
1610003	Verduurzaming f2 dorpshuis Valkenburg	B	249.324	**998.640**	34.994	28.002	604.444	331.200	-	-	-	37.466
1610025	Verduurzaming Jeugdsocieteit Schuit	A	-	**153.939**	26.119	3.620	62.100	62.100	-	-	-	7.697
1610021	Verduurzaming KDV De Bomschuit	A	25.311	**139.439**	150.664	-11.225	-	-	-	-	-	5.706
1610024	Verduurzaming MFA de Coligny	A	49.250	**61.098**	24.795	36.303	-	-	-	-	-	592
1030006	Verduurzaming Wijkcentrum PMT-gebouw	A	59.595	**205.039**	46.634	75.605	82.800	-	-	-	-	7.272
1610022	Verduurzaming Wijkvereniging Cleijn Duijn	A	-	**138.689**	26.419	60.520	51.750	-	-	-	-	6.934
1610023	Verduurzaming Wijkvereniging NNO	A	34.301	**151.845**	57.992	93.853	-	-	-	-	-	5.877
1610012	MFA Hoornes (Huis v.d. Wijk)	C	-	**2.238.267**	539.205	221.500	1.477.562	-	-	-	-	55.957

7A. Energie Groen Milieu			Investeringsagenda 2027 - 2030			4.538.390	1.994.722	1.540.778	1.719.571	1.756.250	2.928.360	630.628
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2023429	Hekwerken 2 hondenuitrenplaatsen wijk V'burg/Katwijk a/d Rijr	B	-	**41.065**	-	-	-	-	-	-	41.065	2.738
2023425	Hekwerken hondenuitrenplaatsen wijk Katwijk Noord	B	-	**28.939**	-	-	-	-	-	-	28.939	1.929
2023426	Vervangen trekker Panbos	B	-	**51.551**	-	-	-	-	25.776	-	25.776	5.155
1730015	Vervangen W12 hoveniersvoertuig en gladheidbestrijding	B	-	**60.000**	-	60.000	-	-	-	-	-	6.000
1730014	Vervangen W22 Hoveniersvoertuig en gladheidsbestrijding	B	-	**52.072**	-	52.072	-	-	-	-	-	5.207
1730021	Vervangen W31 Hoveniersvoertuig en gladheidbestrijding	B	-	**60.000**	-	60.000	-	-	-	-	-	6.000
2023427	Vervangen W34 Speelplaatsen	B	-	**56.004**	-	-	-	-	56.004	-	-	5.600
2023428	Vervangen W35 Speelplaatsen	B	-	**56.004**	-	-	-	-	56.004	-	-	5.600
2023431	Vervangen W40 jeep wijkbeheer incl drip	B	-	**54.598**	-	-	-	-	-	-	54.598	5.460
2023432	Vervangen w73 technische dienst	B	-	**57.410**	-	-	-	-	-	-	57.410	5.741
2023420	Vervanging green killer	B	-	**41.007**	-	-	-	-	-	-	41.007	4.101
2023421	Vervanging keetwagen	B	-	**16.403**	-	-	-	-	-	-	16.403	1.640
1730023	Vervanging lasapparatuur technische dienst	B	-	**41.828**	-	10.000	-	31.828	-	-	-	4.183
2026NEW	Zeeheldenbuurt Groen Bovengronds fase 1	A	-	**200.000**	-	-	20.000	60.000	60.000	60.000	-	10.000
1570038	Herinrichting Molentuinweg e.o. Groen	A	-	**102.400**	-	40.000	62.400	-	-	-	-	5.120
1570032	Groenbeheerplan vervanging 2025 bomen	B	-	**1.190.611**	492.434	400.000	298.177	-	-	-	-	29.765
1570034	Groenbeheerplan vervanging 2026 bomen	B	-	**697.026**	-	360.000	337.026	-	-	-	-	17.426
2024020	Groenbeheerplan vervanging 2030 bomen	C	-	**1.399.413**	-	-	-	-	-	776.250	623.163	34.985

7A. Energie Groen Milieu				Investeringsagenda 2027 - 2030		4.538.390	1.994.722	1.540.778	1.719.571	1.756.250	2.928.360	630.628
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2026NEW	Extra vergroenen van Katwijk (bomen/struiken)	nieuw	-	**800.000**	-	-	-	-	-	200.000	600.000	20.000
2026NEW	Extra bomen plaatsen (1.200 stuks)	nieuw	-	**2.160.000**	-	-	-	-	-	720.000	1.440.000	54.000
1570044	Uitbreiding groen areaal Katwijk (uitvoering motie 3821505)	B	-	**410.500**	-	100.000	103.500	103.500	103.500	-	-	20.525
1570004	Entree Groenstructuur Hoornes West	B	-	**373.672**	20.936	40.736	208.000	104.000	-	-	-	18.684
1570041	IGA Kalkoven Bovengronds Groen	A	-	**582.000**	-	10.000	52.000	260.000	260.000	-	-	29.100
1210680	IGA Katwijk Noord Oost Bovengronds	A	-	**667.200**	-	12.000	31.200	364.000	260.000	-	-	14.827
1570042	IGA Katwijk Noord Oost Groen	A	-	**363.400**	-	15.000	10.400	182.000	156.000	-	-	18.170
1570039	IGA Cleijn Duin Groen	A	-	**458.200**	-	11.000	135.200	156.000	156.000	-	-	22.910
1570043	IGA 't Joght Groen	A	-	**151.200**	-	120.000	31.200	-	-	-	-	7.560
1570029	Speel- en beweegtuin Rijnsburg De Hoek	A	-	**478.344**	40.534	386.060	51.750	-	-	-	-	39.862
1570045	GO Koningin Julianalaan Zuid Groen	B	-	**114.000**	-	10.000	104.000	-	-	-	-	5.700
1570012	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2025	B	-	**175.219**	155.554	19.665	-	-	-	-	-	8.761
1570016	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2026	B	-	**156.944**	-	156.944	-	-	-	-	-	7.847
202367	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2029	C	-	**163.222**	-	-	-	-	163.222	-	-	8.161
1570027	Voorstraat Spelen	A	-	**215.002**	5.924	2.078	41.400	72.450	93.150	-	-	21.500
1570031	Groenbeheerplan op beeld brengen areaal 2025	B	-	**750.804**	282.135	300.000	168.669	-	-	-	-	30.032
1570035	Groenbeheerplan vervanging 2026 beplanting	B	-	**110.934**	-	110.934	-	-	-	-	-	4.437
1570026	Voorstraat Groen	A	-	**322.681**	13.834	3.522	82.800	103.500	119.025	-	-	16.134
1570020	Uitvoering Groen Structuurplan 2026	B	-	**203.760**	-	203.760	-	-	-	-	-	10.188
202390	Uitvoering Groen Structuurplan 2029	C	-	**210.892**	-	-	-	-	210.892	-	-	10.545
1570010	Groenvoorziening Biltlaan Noord westzijde	A	-	**374.023**	18.904	44.619	207.000	103.500	-	-	-	18.701
1570013	Duinvalleipark	A	-	**1.560.000**	-	1.560.000	-	-	-	-	-	78.000
1210674	Geluidscherm langs N206 thv Molenwijk (50% cofinanciering)	C	500.000	**500.000**	-	450.000	50.000	-	-	-	-	8.333

7B. Riool Afval en Begraven				Investeringsagenda 2027 - 2030		3.127.517	5.207.651	7.664.394	7.472.719	9.352.399	7.361.536	1.747.145
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€) incl index	2028 (€) incl index	2029 (€) incl index	2030 (€) incl index	vanaf 2031 (€) / nog in te plann	Afschrijvings last per jaar
1730028	Aanhanger voor W66	B	-	**33.750**	-	33.750	-	-	-	-	-	3.375
1730029	Bestelwagen afvalinzameling	B	-	**55.000**	-	-	55.000	-	-	-	-	5.500
1730027	Kraan trechter voertuig	B	-	**250.000**	-	250.000	-	-	-	-	-	41.667
1730025	Milieustraat wenklader/shovel	B	-	**135.840**	-	135.840	-	-	-	-	-	13.584
1730030	Perscontainer 2029	B	-	**67.954**	-	-	-	-	67.954	-	-	6.795
1210697	Vervangen veegwagen W33.	B	-	**77.000**	-	-	77.000	-	-	-	-	19.250
1730032	Vervangen W67 Huisvuilwagen achterlader	B	-	**346.634**	-	-	-	346.634	-	-	-	34.663
1730033	Vervangen W68 Huisvuilwagen achterlader	B	-	**346.634**	-	-	-	-	-	346.634	-	34.663
1730012	Vervanging ondergrondse contrainers 2026 (45 stuks).	B	-	**369.061**	-	-	369.061	-	-	-	-	30.755
1730036	Vervanging ondergrondse contrainers 2027 (45 stuks)	B	-	**369.061**	-	-	369.061	-	-	-	-	30.755

7B. Riool Afval en Begraven	Investeringsagenda 2027 - 2030				3.127.517	5.207.651	7.664.394	7.472.719	9.352.399	7.361.536	1.747.145
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€) incl index	2028 (€) incl index	2029 (€) incl index	2030 (€) incl index	vanaf 2031 (€) / nog in te plann	Afschrijvings last per jaar
1730037	Vervanging ondergrondse contrainers 2028 (140 stuks)	B	-	**1.148.190**	-	-	-	1.148.190	-	-	-	95.683
1730038	Vervanging ondergrondse contrainers 2029 (140 stuks)	B	-	**1.148.190**	-	-	-	-	1.148.190	-	-	95.683
1730039	Vervanging ondergrondse contrainers 2030 (140 stuks)	B	-	**1.148.190**	-	-	-	-	-	1.148.190	-	95.683
1730040	Voertuig open laadbak grofvuil elektrisch	B	-	**100.000**	-	-	100.000	-	-	-	-	10.000
1730024	Weegbrug milieustraat	B	-	**60.900**	51.275	9.625	-	-	-	-	-	6.090
1722743	Herinrichting Molentuinweg e.o. Ondergronds	A	-	**51.200**	-	20.000	31.200	-	-	-	-	4.267
1722739	IGA Zeeheldenbuurt RB ondergronds fase 1	A	-	**1.635.000**	57.224	225.776	312.000	468.000	468.000	104.000	-	136.250
1210693	Reconstructie Noordwijkerweg RB ondergronds	C	-	**1.664.000**	-	-	-	-	52.000	52.000	1.560.000	138.667
1722699	IGA Kalkovenbuurt_riolering	A	-	**6.298.875**	450.415	232.460	520.000	936.000	1.248.000	1.248.000	1.664.000	104.981
1722703	Iga 't Joght_riolering	A	-	**3.167.760**	237.798	750.000	572.000	416.000	255.962	936.000	-	52.796
1722712	Renovatie vacuum en drukriolering	B	-	**652.375**	168.800	10.000	104.000	104.000	104.000	161.574	-	43.492
1722702	Renovatie vacuum en drukriolering	B	-	**14.220**	14.220	-	-	-	-	-	-	948
1722740	IGA Cleijn Duin fase 2 klimaatadaptatie	A	-	**103.200**	-	20.000	83.200	-	-	-	-	1.720
1722741	IGA Katwijk Noord Oost Ondergronds	A	-	**1.164.313**	-	23.750	62.400	676.000	402.163	-	-	97.026
1400104	IGA Schutterswei ondergronds	B	-	**1.943.500**	40.088	31.412	208.000	624.000	676.000	364.000	-	161.958
1520032	Persleiding Valkenhorst (AWTL)(K)	B	3.000.000	**4.944.000**	1.092.300	107.700	208.000	208.000	416.000	2.912.000	-	97.200
1710001	Vervangen dubbelglas 't Kwadrant	B	-	**170.784**	3.456	1.728	10.350	155.250	-	-	-	8.539
1722728	GO WBP : Meeuwenlaan-Nachtegaallaan Klimaatadaptatie	A	-	**68.520**	-	3.000	52.000	13.520	-	-	-	1.142
1722722	Klimaatadaptatie 2025	A	-	**126.705**	72.075	54.630	-	-	-	-	-	3.168
1722723	Klimaatadaptatie 2026	A	-	**15.408**	-	15.408	-	-	-	-	-	385
1722745	Klimaatadaptatie 2030	C	-	**676.066**	-	-	-	-	-	416.000	260.066	16.902
1722736	GO onderhoud Rijnsoever Koraal e.o. ondergronds	B	-	**518.400**	21.755	18.245	332.800	145.600	-	-	-	43.200
1722730	GO WBP: Meeuwenlaan Noord ondergronds	B	-	**384.144**	28.382	300.000	55.763	-	-	-	-	6.402
1722716	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2022	B	-	**475.001**	466.952	8.049	-	-	-	-	-	7.917
1722724	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2024	B	-	**435.400**	443.436	-8.036	-	-	-	-	-	7.257
1722726	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2026	B	-	**2.138.562**	75.299	139.263	416.000	728.000	780.000	-	-	35.643
1722744	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2029	B	-	**3.755.920**	-	-	-	-	294.450	624.000	2.837.470	62.599
1722729	GO WBP : Waterbospark klimaatadaptatie	A	-	**68.000**	2.900	13.100	20.800	31.200	-	-	-	1.133
1722700	Afkoppelen riolering voorstraat	B	-	**4.724.730**	389.741	70.989	520.000	728.000	936.000	1.040.000	1.040.000	78.746
1722735	GO Koningin Julianalaan Zuid ondergronds	B	-	**344.100**	11.229	20.871	208.000	104.000	-	-	-	28.675
1722715	Petronella van Saxenstraat riolering huisaansluiting	B	350.000	**791.000**	703.272	87.728	-	-	-	-	-	7.350
1722711	Relinen riolering 2024	B	-	**833.654**	21.218	396.436	208.000	208.000	-	-	-	13.894
1722694	Drainage	B	-	**326.538**	213.189	113.349	-	-	-	-	-	8.163
1722708	Drainage 2024	B	-	**48.259**	30.651	17.608	-	-	-	-	-	1.206
1722707	Drainage Frederiksoord	B	-	**760.686**	745.850	14.836	-	-	-	-	-	19.017
1722713	Vervangingsinvestering drainage	B	-	**605.510**	67.614	10.000	59.896	156.000	312.000	-	-	15.138
1722688	Afkoppelen riolering Hoftuin	B	-	**253.120**	-	-	253.120	-	-	-	-	4.219
1722727	Hoornes NO riolering	A	-	**780.000**	-	-	-	468.000	312.000	-	-	13.000

8A. Ruimte en Wonen	Investeringsagenda 2027 - 2030				5.243.000	-	-	529.500	2.070.000	6.026.858	-
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvingslast per jaar
1531019	Aankoop grond Mient Kooltuin (volkstuincomplex)	A	-	**490.000**	-	490.000	-	-	-	-	-	-
1570022	GOV_Mient Kooltuin_recreatieve randstructuur	C	8.325.000	**11.651.374**	301.516	3.253.000	-	-	-	2.070.000	6.026.858	-
1822064	IGN grondaankoop Rijnsburg B6186 B6187 B7571	A	-	**2.029.500**	-	1.500.000	-	-	529.500	-	-	-

Investeringsagenda middellange termijn (eventueel nog nader in te plannen)

0C. Overhead en Overig				Investeringsagenda 2027 - 2030		6.677.499	354.061
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaa
2026NEW	Brandweer KW - Verbeteren ventilatie (9000632)	B	-	**81.152**	-	81.152	4.058
2026NEW	Callaoweg - Verbeteren ventilatie (9000632)	B	-	**33.418**	-	33.418	1.671
9000632	Verbeteren ventilatie gemeentelijke gebouwen	B	-	**1.573.502**	146.747	1.426.755	78.675
2026NEW	Wassenaarseweg (toiletgebouw) - Verbeteren ventilatie (9000	B	-	**4.140**	-	4.140	207
2026NEW	PMT-gebouw - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**16.827**	-	16.827	1.683
2026NEW	Hardware update scanbox auto	B	-	**82.800**	-	82.800	20.700
2026NEW	KRB zuidpost - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**3.423**	-	3.423	342
2026NEW	Loodsen Schoolstraat - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**24.627**	-	24.627	2.463
2026NEW	Otto Baron school - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**40.086**	-	40.086	4.009
2026NEW	Voormalig VVV gebouw - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**6.653**	-	6.653	665
2026NEW	Wijkgebouw N.N.O - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**10.758**	-	10.758	1.076
1740006	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2027	B	-	**847.460**	-	847.460	42.373
2023317	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2028	C	-	**1.054.460**	-	1.054.460	52.723
2023318	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2029	C	-	**1.054.460**	-	1.054.460	52.723
2023319	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2030	C	-	**1.054.460**	-	1.054.460	52.723
2026NEW	Voormalige werf VB - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**7.923**	-	7.923	792
2026NEW	KRB Noordpost - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**4.662**	-	4.662	466
1040002	Verbouwing Heerenweg 13-15	C	-	**207.000**	-	207.000	10.350
2026NEW	Gemeentehuis bouwkundige en installatie aanpassingen	B	-	**465.750**	-	465.750	11.644
2026NEW	Brandweer VB - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**32.000**	-	32.000	3.200
2026NEW	Atletiekvereniging - Valbeveiligingvz op daken (9000631)	B	-	**11.683**	-	11.683	1.168
2025014	gevelherstel kerktoren Valkenburg	B	-	**207.000**	-	207.000	10.350

2A. Parkeren				Investeringsagenda 2027 - 2030		958.857	126.843
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2025050	Vervanging garage-apparatuur garages (Boulevard, Princehav	B	-	**675.936**	-	675.936	67.594
2025052	Vervanging wegwijzers 2028	C	-	**62.626**	-	62.626	4.175
2025049	Parkeer route informatiesysteem (PRIS)	B	-	**78.859**	-	78.859	19.715
2025051	vervanging telsysteem Noord en Zuidduinen	B	-	**33.797**	-	33.797	8.449
1214069	Vervanging vergunningsysteem (CityPermit)	B	-	**107.640**	-	107.640	26.910

2B. Verkeer en Vervoer				Investeringsagenda 2027 - 2030		13.687.811	524.943
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2023271	Vervangen bruggen 2027	B	-	**243.062**	-	243.062	8.102
2024069	IGA Zeeheldenbuurt fase 2 Rijnsburg	A	-	**2.611.483**	-	2.611.483	43.525
2023272	Vervangen bruggen 2028	C	-	**243.062**	-	243.062	8.102
1210681	Uitvoering wegenbeleidsplan 2027	A	-	**1.643.852**	-	1.643.852	27.398
2023104	Uitvoering wegenbeleidsplan 2028	C	-	**940.675**	-	940.675	15.678
2023105	Uitvoering wegenbeleidsplan 2029	C	-	**2.290.254**	-	2.290.254	38.171
2023301	Vervangen lichtmasten 2028 t/m 2030	B	-	**443.671**	-	443.671	11.092
2023304	Vervangen lichtmasten 2030	B	-	**279.038**	-	279.038	6.976
1722731	GO WBP: Spinozalaan	B	-	**269.360**	-	269.360	4.489
2023286	Verv armaturen voor LED 2027	B	-	**525.000**	-	525.000	26.250
2023287	Verv armaturen voor LED 2028	B	-	**485.000**	-	485.000	24.250
2023289	Verv armaturen voor LED 2030	B	-	**93.000**	-	93.000	4.650
2023241	Beschoeiingen 2027	B	-	**214.624**	-	214.624	14.308
2023242	Beschoeiingen 2028	C	-	**214.624**	-	214.624	14.308
2023244	Beschoeiingen 2030	C	-	**214.624**	-	214.624	14.308
2023241	Damwanden 2027	B	-	**328.320**	-	328.320	21.888
2023242	Damwanden 2028	C	-	**250.320**	-	250.320	8.344
1210635	VRI' s 2026	B	-	**560.869**	-	560.869	46.739
2023256	VRI' s 2027	B	-	**636.044**	-	636.044	53.004
2023257	VRI' s 2028	B	-	**563.280**	-	563.280	46.940
1214068	vervanging scanapparatuur	B	-	**205.965**	-	205.965	51.491
2023258	VRI' s 2029	C	-	**369.061**	-	369.061	30.755
2025053	Vervanging wegwijzers 2029	C	-	**62.626**	-	62.626	4.175

4A. Onderwijs				Investeringsagenda 2027 - 2030		78.936.831	2.678.696
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2023510	IHP 1e tranche_De Horizon school_gebouw	C	-	**6.316.726**	-	6.316.726	157.918
2023510	IHP 1e tranche_De Horizon school_kinderopvang	C	-	**908.326**	-	908.326	22.708
2023509	IHP 1e tranche_DS. G. Voetiusschool_gebouw	C	-	**5.085.168**	-	5.085.168	127.129
2023509	IHP 1e tranche_DS. G. Voetiusschool_kinderopvang	C	-	**476.105**	-	476.105	11.903
2023509	IHP 1e tranche_DS. G. Voetiusschool_openbare ruimte	C	-	**215.280**	-	215.280	5.382
1421032	IHP 1e tranche_Sjaloomschool_gebouw	C	-	**986.692**	-	986.692	24.667
2023511	IHP 1e tranche_Sjaloomschool_kinderopvang	C	-	**476.105**	-	476.105	11.903
2023511	IHP 1e tranche_Sjaloomschool_openbare ruimte	C	-	**27.212**	-	27.212	680
2025032	IHP 1e tranche_Sporthal Rijnsoever	C	-	**7.174.189**	-	7.174.189	717.419
2023507	IHP 1e tranche_Willem van Veenschool_gebouw	C	-	**5.380.150**	-	5.380.150	269.007
2023507	IHP 1e tranche_Willem van Veenschool_kinderopvang	C	-	**962.883**	-	962.883	24.072
2023507	IHP 1e tranche_Willem van Veenschool_Openbare ruimte	C	-	**217.693**	-	217.693	10.885
2023513	IHP 2e tranche_De Leidse buitenschool_gebouw	C	-	**7.211.085**	-	7.211.085	180.277
2023513	IHP 2e tranche_De Leidse buitenschool_kinderopvang	C	-	**952.209**	-	952.209	23.805
2023506	IHP 2e tranche_De Schakel_gebouw	C	-	**5.689.410**	-	5.689.410	142.235
2023506	IHP 2e tranche_De Schakel_kinderopvang	C	-	**952.209**	-	952.209	23.805
2023515	IHP 2e tranche_De Wegwijzer_gebouw	C	-	**5.916.791**	-	5.916.791	147.920
2025040	IHP 2e tranche_De Wegwijzer_kinderopvang	C	-	**908.326**	-	908.326	22.708
2023505	IHP 2e tranche_Groen van Prinsterenschool_gebouw	C	-	**6.655.710**	-	6.655.710	166.393
2023505	IHP 2e tranche_Groen van Prinsterenschool_kinderopvang	C	-	**908.326**	-	908.326	22.708
1210640	IHP_GOV_School 1 + 2_openbare ruimte	C	-	**538.200**	-	538.200	26.910
1421051	IHP_GOV_school 1 +2	C	-	**20.793.906**	-	20.793.906	519.848
1421073	IHP_GOV_School 1 en 2 inrichting sporthal	C	-	**184.132**	-	184.132	18.413

4B. Cultuur en Sport			Investeringsagenda 2027 - 2030			14.709.711	860.696
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
1520017	IHP_GOV_School 1 en 2_Sporthal (3 zaaldelen)	C	-	**7.246.517**	-	7.246.517	181.163
1400101	GO WBP : Meeuwenlaan-Nachtegaallaan Groen	B	-	**364.000**	-	364.000	12.133
2025041	Gevelrenovatie Katwijks museum	C	-	**140.820**	-	140.820	7.041
1531242	Sportpark De Krom kunstgras veld 5	B	-	**538.154**	-	538.154	53.815
1531238	Sportpark Duyfrak kunstgras veld 2	B	-	**538.154**	-	538.154	53.815
2023331	Renovatie sportvelden 2028	B	-	**2.000.000**	-	2.000.000	200.000
1531259	Renovatie sportvelden 2029	B	-	**1.650.000**	-	1.650.000	165.000
1531260	Renovatie sportvelden 2030	B	-	**1.550.000**	-	1.550.000	155.000
2025021	Aanpassingen Kwadrant i.v.m vermenging doelgroepen	C	-	**517.500**	-	517.500	25.875
1530207	Gedeeltelijke vervanging gevelpanelen Aquamar	B	27.500	**164.565**	-	164.565	6.853

7A. Energie Groen Milieu			Investeringsagenda 2027 - 2030			5.918.177	204.953
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2024017	Groenbeheerplan vervanging 2027 bomen	C	-	**1.026.813**	-	1.026.813	25.670
2024018	Groenbeheerplan vervanging 2028 bomen	C	-	**597.288**	-	597.288	14.932
2024019	Groenbeheerplan vervanging 2029 bomen	C	-	**1.244.163**	-	1.244.163	31.104
1570036	Groenbeheerplan op beeld brengen areaal 2026	B	-	**721.775**	-	721.775	28.871
2024065	Groenbeheerplan op beeld brengen areaal 2027	B	-	**822.389**	-	822.389	32.896
202365	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2027	C	-	**163.222**	-	163.222	8.161
202366	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2028	C	-	**163.222**	-	163.222	8.161
202368	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2030	C	-	**163.221**	-	163.221	8.161
2024041	Groenbeheerplan vervanging 2027 beplanting	C	-	**-662**	-	-662	-
2024042	Groenbeheerplan vervanging 2028 beplanting	C	-	**21.073**	-	21.073	843
2024043	Groenbeheerplan vervanging 2029 beplanting	C	-	**93.523**	-	93.523	3.741
2024044	Groenbeheerplan vervanging 2030 beplanting	C	-	**269.473**	-	269.473	10.779
202388	Uitvoering Groen Structuurplan 2027	C	-	**210.892**	-	210.892	10.545
202389	Uitvoering Groen Structuurplan 2028	C	-	**210.892**	-	210.892	10.545
202391	Uitvoering Groen Structuurplan 2030	C	-	**210.892**	-	210.892	10.545

7B. Riool Afval en Begraven			Investeringsagenda 2027 - 2030			12.469.756	234.731
Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	Boekwaarde 1-1-2026	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar
2024070	IGA Zeeheldenbuurt fase 2 Rijnsburg riolering	A	-	**1.186.592**	-	1.186.592	19.777
2023383	Klimaatadaptatie 2027	C	-	**676.066**	-	676.066	16.902
2023384	Klimaatadaptatie 2028	C	-	**676.066**	-	676.066	16.902
2023385	Klimaatadaptatie 2029	C	-	**676.066**	-	676.066	16.902
2025016	GO Vuurbaakplein ondergronds	B	-	**150.000**	-	150.000	12.500
1722742	GO WBP : Meeuwenlaan-Nachtegaallaan Ondergronds	A	-	**624.000**	-	624.000	10.400
2023364	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2027	B	-	**1.506.676**	-	1.506.676	25.111
2023365	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2028	B	-	**3.218.370**	-	3.218.370	53.640
2023367	Integraal Afvalwaterketenplan (IAWKP) 2030	B	-	**3.755.920**	-	3.755.920	62.599

Investeringsagenda lange termijn (vanaf 2031)

Krediet nummer	Omschrijving investering / krediet	Krediet status	Bijdrage derden	Totaal krediet nieuw (inclusief boekwaarde)	vanaf 2031 (€) of nntb	Afschrijvings last per jaar	Programma
9000244	Conferentiestoelen burgerzaal	C	-	**30.532**	30.532	763	0C. Overhead en Overig
2025047	Sanitair vervangen in de B, C, D en E-vleugel	C	-	**194.332**	194.332	9.717	0C. Overhead en Overig
2025010	Uitbreiding werkplekken gemeentehuis	C	-	**102.907**	102.907	5.145	0C. Overhead en Overig
2023320	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2031 t/m 2040	C	-	**10.595.544**	10.595.544	52.978	0C. Overhead en Overig
9000242	Vervangen pantry's gemeentehuis	C	-	**66.953**	66.953	3.348	0C. Overhead en Overig
9000245	Vervangen tafels burgerzaal	C	-	**31.753**	31.753	1.588	0C. Overhead en Overig
9000248	vervanging schuifwand Burgerzaal	C	-	**56.941**	56.941	2.847	0C. Overhead en Overig
2025048	Vloer parkeergarage gemeentehuis volledig vervangen en corr	C	-	**247.843**	247.843	12.392	0C. Overhead en Overig
1221075	Fietsparkeren Centrum	C	-	**2.059.283**	2.059.283	68.643	2A. Parkeren
2023245	Beschoeiingen 2031 t/m 2040	C	-	**2.146.241**	2.146.241	14.308	2B. Verkeer en Vervoer
2023245	Damwanden 2031 t/m 2040	C	-	**2.553.409**	4.887.128	8.511	2B. Verkeer en Vervoer
1520031	GOV_Sportaccommodaties Mient Kooltuin_plus variant	C	-	**8.998.912**	8.998.912	299.964	2B. Verkeer en Vervoer
2025001	Infrastructurele Gebiedsonwtikkeling Klei Oost-Zuid	C	700.000	**5.441.069**	5.441.069	189.643	2B. Verkeer en Vervoer
202314	KAM_F1_Twee bruggen Oegstgeesterkanaal	C	8.580.000	**15.500.626**	15.500.626	346.031	2B. Verkeer en Vervoer
1210642	KAM_IP1_Ontsluiting Rijnsburg Noord en Floragebied	C	-	**5.305.983**	5.305.983	265.299	2B. Verkeer en Vervoer
1210622	KAM_IP2_Herinrichting Boulevard en Vuurbaakplein	C	-	**2.088.717**	2.088.717	104.436	2B. Verkeer en Vervoer
1210624	KAM_IP4_Doorfietsroute Leiden - Katwijk langs Oude Rijn	C	9.940.000	**20.370.666**	20.370.666	521.533	2B. Verkeer en Vervoer
1210626	KAM_IP6_Hoofdfietsroute over 't Eiland	C	8.148.000	**14.677.235**	14.677.235	326.462	2B. Verkeer en Vervoer
1210628	KAM_IP8_ Voorrang fietsers op de rotonde	C	1.660.000	**3.017.733**	3.017.733	67.887	2B. Verkeer en Vervoer
2025009	Reconstructie Noordwijkerweg RB grondverwerving	C	-	**2.084.490**	2.084.490	104.225	2B. Verkeer en Vervoer
1210590	Rehabilitatie Sandtlaan	C	-	**4.536.728**	4.536.728	226.836	2B. Verkeer en Vervoer
1211181	Rotonde Industrieweg	C	-	**1.243.320**	1.243.320	62.166	2B. Verkeer en Vervoer
2023107	Uitvoering wegenbeleidsplan 2031 t/m 2040	C	-	**25.861.445**	49.432.636	129.307	2B. Verkeer en Vervoer
2025067	Verbreding Vinkenweg (DO)	C	-	**1.151.955**	1.151.955	57.598	2B. Verkeer en Vervoer
2023290	Verv armaturen voor LED 2031 t/m 2040	C	-	**3.025.593**	3.025.593	15.128	2B. Verkeer en Vervoer
2023275	Vervangen bruggen 2031 t/m 2040	C	-	**2.430.617**	2.430.617	12.153	2B. Verkeer en Vervoer
2023305	Vervangen lichtmasten 2031 t/m 2040	C	-	**1.365.648**	2.613.568	6.828	2B. Verkeer en Vervoer
2025065	Vervanging wegwijzers 2030 t/m 2040	C	-	**688.889**	688.889	3.131	2B. Verkeer en Vervoer
2023259	VRI' s 2030 t/m 2040	C	-	**4.556.084**	4.556.084	20.709	2B. Verkeer en Vervoer
1320000	Bedrijventerreinen_Campus/ bedrijventerrein Valkenburgse m	C	-	**6.200.250**	6.200.250	206.675	3A. Economie
1320002	Bedrijventerreinen_Klei-Oost Zuid fase 2 en fase 3	C	-	**3.801.564**	3.801.564	126.719	3A. Economie
1320004	Bedrijventerreinen_Revitaliseren 't Heen fase 3	C	-	**17.885.338**	17.885.338	596.178	3A. Economie
2025038	IHP 2e tranche_De Julianaschool_kinderopvang	C	-	**952.209**	952.209	38.088	4A. Onderwijs
2025039	IHP 2e tranche_De Oranje school_kinderopvang	C	-	**952.209**	952.209	38.088	4A. Onderwijs
2025023	IHP 2e tranche_Noorderlicht en Farelschool_kinderopvang	C	-	**828.851**	828.851	33.154	4A. Onderwijs
2023508	IHP 2e tranche_Rehoboth school_kinderopvang	C	-	**908.326**	908.326	36.333	4A. Onderwijs
2025022	IHP 3e tranche_5e school Valkenburgse meer e.o._kinderopva	C	-	**918.507**	918.507	36.740	4A. Onderwijs
2025024	IHP 3e tranche_De dubbelburg_kinderopvang	C	-	**918.507**	918.507	36.740	4A. Onderwijs
2025066	IHP_3e tranche_GOV, school 3 en 4_kinderopvang	C	-	**1.639.331**	1.639.331	65.573	4A. Onderwijs
1610103	IHP_GOV_school 1 + 2_kinderopvang	C	-	**1.637.944**	1.637.944	65.518	4A. Onderwijs
2025046	Gevelrenovatie K&O gebouw	C	-	**123.922**	123.922	4.131	4B. Cultuur en Sport
2025008	Oude Redschuur-Visserijdriehoek (VOP)	C	150.000	**324.969**	324.969	8.748	4B. Cultuur en Sport
2023335	Renovatie sportvelden 2032 t/m 2040	C	-	**22.599.582**	22.599.582	125.553	4B. Cultuur en Sport
1570023	GOV_Sociaal Maatschappelijke voorzieningen_plus variant	C	-	**12.946.182**	12.946.182	431.539	4C. Sociale Basis en Volksgezondheid
1610011	Nieuwbouw wijkgebouw Molenwijk	C	-	**2.338.851**	2.338.851	116.943	4C. Sociale Basis en Volksgezondheid
202353	Woningbouwopgave_Overige voorzieningen	C	-	**957.174**	957.174	47.859	4C. Sociale Basis en Volksgezondheid
202352	Woningbouwopgave_Sociaal Maatschappelijke voorzieningen	C	-	**3.221.962**	3.221.962	161.098	4C. Sociale Basis en Volksgezondheid
Z3778396	Realiseren batterijopslag agv netcongestie De Burcht	C	-	**517.500**	517.500	25.875	4C. Sociale Basis en Volksgezondheid
2024021	Groenbeheerplan vervanging 2031 t/m 2047 bomen	C	-	**23.790.023**	46.180.633	50.489	7A. Energie Groen Milieu
2024045	Groenbeheerplan vervanging 2031 t/m 2047 beplanting	C	-	**4.581.045**	8.892.616	9.722	7A. Energie Groen Milieu
1570015	GOV_Valkenburgse meer recreatieve voorzieningen_plus varia	C	-	**6.530.784**	6.530.784	217.693	7A. Energie Groen Milieu
202392	Uitvoering Groen Structuurplan 2031 t/m 2040	C	-	**2.110.958**	2.110.958	10.555	7A. Energie Groen Milieu
202369	Verzamelkrediet groenbeleidsplan 2031 t/m 2040	C	-	**1.624.369**	3.086.301	8.122	7A. Energie Groen Milieu
1570021	Zwemwaterkwaliteit	C	-	**2.980.890**	2.980.890	149.044	7A. Energie Groen Milieu
2023387	Klimaatadaptatie 2031 t/m 2040	C	-	**6.731.405**	12.786.744	33.641	7B. Riool Afval en Begraven

Bijlage 3 Reserves & voorzieningen 2026-2030

Reserves

	2025	begroting 2026				begroting 2027				begroting 2028				begroting 2029				begroting 2030			
Omschrijving	**saldo 31 december**	**Toevoeging**	**onttrek. afschr.**	**Ontrekking**	**31-12**	**Toevoeging**	**onttrek. afschr.**	**Ontrekking**	**31-12**	**Toevoeging**	**onttrek. afschr.**	**Ontrekking**	**31-12**	**Toevoeging**	**onttrek. afschr.**	**Ontrekking**	**31-12**	**Toevoeging**	**onttrek. afschr.**	**Ontrekking**	**31-12**
Algemene reserve	**33.603**	2.030	0	4.698	**30.936**	-	0	2.226	**28.710**	-	0	167	28.543	-	0	0	**28.543**	-	0	0	**28.543**
subtotaal	**33.603**	**2.030**	**0**	**4.698**	**30.936**	**0**	**0**	**2.226**	**28.710**	**0**	**0**	**167**	**28.543**	**0**	**0**	**0**	**28.543**	**0**	**0**	**0**	**28.543**
Bestemmingsreserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Grondexploitatie	**1.996**	-	-	1.170	**826**	76	-	15	**887**	31	-	-	**918**	-	-	-	**918**	-	-	-	**918**
Stimulering woningbouw	**10.628**	-	-	70	**10.558**	-	-	-	**10.558**	-	-	-	**10.558**	-	-	-	**10.558**	-	-	-	**10.558**
Parkeren	**447**	-	-	70	**377**	-	-	70	**307**	-	-	-	**307**	-	-	-	**307**	-	-	0	**307**
Kunstvoorwerpen	**230**	-	-	57	**173**	-	-	-	**173**	-	-	-	**173**	-	-	-	**173**	-	-	-	**173**
Restauratie monumenten	**275**	-	-	-	**275**	-	-	-	**275**	-	-	-	**275**	-	-	-	**275**	-	-	-	**275**
Strategische Investeringen	**13.678**	-	-	899	**12.779**	1.951	-	144	**14.586**	-	-	50	**14.536**	-	-	-	**14.536**	-	-	-	**14.536**
Verkeersveiligheid	**59**	-	-	59	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**
Nog uit te voeren activiteiten	**2.587**	1.032	-	3.350	**269**	-	-	269	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**
Bommenregeling	**3.600**	-	-	80	**3.520**	-	-	-	**3.520**	-	-	-	**3.520**	-	-	-	**3.520**	-	-	-	**3.520**
Afschrijvingen	**26.331**	1.750	514	-	**27.568**	-	1.591	-	**25.977**	-	740	-	**25.237**	-	740	-	**24.497**	-	740	-	**23.757**
Regionaal Investeringsfonds	**1.324**	-	-	266	**1.058**	-	-	266	**792**	-	-	-	**792**	-	-	-	**792**	-	-	-	**792**
Dekkingsreserve Aquamar	**1.925**	-	0	396	**1.528**	-	0	396	**1.132**	-	0	396	**735**	-	0	396	**339**	-	0	339	**0**
Nadeelcompensatie Kustwerk	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**	-	-	-	**0**
Sociaal Domein	**1.215**	100-	0	889	**227**	100	0	70	**257**	100	0	30	**327**	100	0	-	**427**	100	0	-	**527**
Aardgasvrije wijken	**2.458**	-	0	635	**1.823**	-	0	-	**1.823**	-	0	-	**1.823**	-	0	-	**1.823**	-	0	-	**1.823**
Project locatie Valkenburg	**400**	-	-	-	**400**	-	-	-	**400**	-	-	-	**400**	-	-	-	**400**	-	-	-	**400**
Maatschappelijke zorg	**2.325**	-	0	172	**2.153**	-	0	172	**1.981**	-	0	172	**1.809**	-	0	172	**1.638**	-	0	172	**1.466**
Aanpak evenwichtige groei	**1.566**	9	0	265	**1.310**	630	0	-	**1.940**	567	0	-	**2.507**	1.796	0	-	**4.303**	-	0	-	**4.303**
Culturele en maatschappelijke voorzieningen	**772**	26	0	117	**681**	-	0	257	**425**	-	0	-	**425**	-	0	-	**425**	-	0	-	**425**
Transitie sociale infrastructuur	**308**	277	0	-	**585**	277	0	-	**862**	277	0	-	**1.139**	277	0	-	**1.416**	277	0	-	**1.693**
subtotaal	**72.126**	**2.994**	**514**	**8.493**	**66.112**	**3.034**	**1.591**	**1.659**	**65.896**	**975**	**740**	**648**	**65.483**	**2.172**	**740**	**568**	**66.347**	**377**	**740**	**511**	**65.473**
Resultaat na bestemming	784	0	0	**0**	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	**106.513**	**5.024**	**514**	**13.191**	**97.048**	**3.034**	**1.591**	**3.885**	**94.606**	**975**	**740**	**815**	**94.026**	**2.172**	**740**	**568**	**94.890**	**377**	**740**	**511**	**94.016**

Voorzieningen

	2025	Begroting 2026				Begroting 2027				Begroting 2028				Begroting 2029				Begroting 2030			
Omschrijving	**31-12**	**Dotatie**	**Vrijval**	**Onttrekking**	**31-12**	**Dotatie**	**Vrijval**	**Onttrekking**	**31-12**	**Dotatie**	**Vrijval**	**Onttrekking**	**31-12**	**Dotatie**	**Vrijval**	**Onttrekking**	**31-12**	**Dotatie**	**Vrijval**	**Onttrekking**	**31-12**
Artikel 44 lid 1a BBV																					
Pensioenen wethouders	**5.312**	156	0	0	**5.468**	163	0	0	**5.631**	163	0	0	**5.794**	163	0	0	**5.957**	163	0	0	**6.120**
Verlofsparen	**1.116**	0	0	0	**1.116**	0	0	0	**1.116**	0	0	0	**1.116**	0	0	0	**1.116**	0	0	0	**1.116**
Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	**231**	0	0	0	**231**	0	0	0	**231**	0	0	0	**231**	0	0	0	**231**	0	0	0	**231**
Wachtgeld	**382**	0	0	0	**382**	660	0	379	**664**	0	0	362	**302**	0	0	166	**136**	0	0	0	**136**
	7.041	156	0	0	**7.197**	823	0	379	**7.641**	163	0	362	**7.443**	163	0	166	**7.439**	163	0	0	**7.603**
Artikel 44 lid 1b BBV																					
Fiscale risico's	**1.812**	0	0	0	**1.812**	0	0	0	**1.812**	0	90	0	**1.721**	0	418	0	**1.304**	0	648	0	**656**
	1.812	**0**	**0**	**0**	**1.812**	**0**	**0**	**0**	**1.812**	0	90	0	**1.721**	0	418	0	**1.304**	0	648	0	**656**
Artikel 44 lid 1c BBV																					
Onderhoud gem gebouwen	**1.553**	1.599	0	1.749	**1.404**	1.582	0	1.279	**1.707**	1.582	0	1.536	**1.753**	1.582	0	1.429	**1.906**	1.582	0	2.493	**995**
Onderhoud bruggen	**342**	304	0	608	**37**	304	0	277	**64**	304	0	313	**55**	304	0	133	**227**	304	0	437	**94**
Onderhoud wegen	**1.279**	1.465	0	2.503	**241**	1.465	0	1.289	**416**	1.465	0	1.293	**588**	1.465	0	1.412	**640**	1.465	0	1.299	**806**
t Duyfrak	**93**	0	0	0	**93**	0	0	0	**93**	0	0	0	**93**	0	0	0	**93**	0	0	0	**93**
	3.266	3.368	0	4.860	**1.774**	3.351	0	2.845	**2.280**	3.351	0	3.143	**2.488**	3.351	0	2.974	**2.866**	3.351	0	4.229	**1.988**
Artikel 44 lid 2 BBV																					
Bovenwijkse voorzieningen derden	**793**	0	0	0	**793**	0	0	0	**793**	0	0	0	**793**	0	0	0	**793**	0	0	0	**793**
Afvalstoffenheffing	**1.190**	0	0	625	**566**	0	0	209	**357**	0	0	47	**310**	0	0	-14	**324**	0	0	-27	**351**
Rioolrechten	**798**	41	0	0	**838**	261	0	0	**1.099**	326	0	0	**1.425**	141	0	0	**1.566**	0	0	198	**1.368**
	2.781	41	0	625	**2.197**	261	0	209	**2.248**	326	0	47	**2.527**	141	0	-14	**2.682**	0	0	171	**2.511**
Totaal	**14.899**	**3.565**	**0**	**5.485**	**12.979**	**4.435**	**0**	**3.433**	**13.981**	**3.840**	**90**	**3.551**	**14.180**	**3.655**	**418**	**3.126**	**14.291**	**3.514**	**648**	**4.400**	**12.757**

Bijlage 4 Baten en lasten op taakveldniveau

(bedragen x € 1.000; - = voordelig; + = nadelig)

Taakveld	Taakveldomschrijving	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	2027	2028	2029	2030
Saldo van baten en lasten voor bestemming		**-728**	**8.921**	**1.964**	**7.039**	**5.314**	**8.625**
Baten		**-249.224**	**-257.338**	**-254.067**	**-246.226**	**-245.173**	**-244.513**
0A-0.1	Bestuur	-25	-43	-43	-43	-43	-43
0A-0.2	Burgerzaken	-1.498	-1.813	-1.814	-1.701	-1.177	-1.177
0B-0.61	OZB woningen	-15.116	-15.718	-17.131	-17.202	-17.217	-17.257
0B-0.62	OZB niet-woningen	-9.892	-10.278	-11.703	-11.601	-12.133	-13.166
0B-0.64	Belastingen overig	-670	-735	-671	-583	-496	-496
0B-0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-138.993	-141.089	-146.013	-143.195	-143.071	-143.055
0C-0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-1.154	-2.623	-4.173	-1.142	-1.143	-1.144
0C-0.4	Overhead	-1.005	-166	-166	-166	-166	-166
0C-0.5	Treasury	-2.328	-2.354	-2.166	-2.112	-2.107	-2.107
0C-0.8	Overige baten en lasten	-125	-440	0	-115	-583	-927
1A-1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-323	-373	-381	-381	-381	-381
1B-1.2	Openbare orde en veiligheid	-158	-192	-197	-197	-197	-197
2A-0.63	Parkeerbelasting	-3.539	-3.546	-3.746	-3.721	-3.696	-3.696
2A-2.2	Parkeren	-1.297	-1.292	-1.309	-1.309	-1.309	-1.309
2B-2.1	Verkeer en vervoer	-1.405	-713	-799	-719	-654	-654
2B-2.4	Economische havens en waterwegen	-66	-77	-80	-80	-80	-80
2B-2.5	Openbaar vervoer	-65	-65	0	0	0	0
3A-3.1	Economische ontwikkeling	-261	-251	-180	-180	-180	-180
3A-3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-289	0	-88	-117	-117	-117
3A-3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-267	-280	-287	-287	-287	-287
3A-3.4	Economische promotie	-838	-991	-1.091	-1.091	-1.091	-1.091
4A-4.2	Onderwijshuisvesting	-121	-35	-35	-72	-92	-92
4A-4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.060	-2.551	-2.541	-2.541	-2.541	-2.541
4B-5.1	Sportbeleid en activering	-895	-707	-622	-622	-622	-622
4B-5.2	Sportaccommodaties	-1.704	-1.755	-1.781	-1.781	-1.781	-1.806
4B-5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-367	-26	0	0	0	0
4B-5.4	Musea	-38	-65	-102	-63	-62	-62
4B-5.5	Cultureel erfgoed	-23	-20	-14	-14	-14	-14
4B-5.6	Media	-115	-757	-211	-211	-211	-211
4C-6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-7.838	-6.284	-3.184	-2.532	-2.532	-2.475
4C-6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-27	-200	0	0	0	0
4C-7.1	Volksgezondheid	-802	-628	-286	-286	-286	-286
5A-6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-89	-77	-77	-77	-77	-77
5A-6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-526	-545	-545	-1.053	-1.053	-1.053
5A-6.712	Begeleiding (WMO)	-25	0	0	0	0	0
5A-6.91	Coördinatie en beleid WMO	-465	0	0	0	0	0
5B-6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-1.358	-400	-350	-250	-250	-250
5B-6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-439	-151	-151	-151	-151	-151
5C-6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	-7	-7	-7	-7	-7
5C-6.811	Beschermd wonen (WMO)	-2.769	-2.732	-2.732	-2.732	-2.732	-2.732
5C-6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0
6A-6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
6B-6.3	Inkomensregelingen	-18.460	-19.489	-19.237	-18.937	-18.937	-18.937

Taakveld	Taakveldomschrijving	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	2027	2028	2029	2030
7A-5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-800	-848	-806	-806	-806	-806
7A-7.4	Milieubeheer	-2.006	-1.120	-551	0	0	0
7B-7.2	Riolering	-5.878	-6.098	-6.344	-6.370	-6.388	-6.614
7B-7.3	Afval	-10.880	-11.825	-12.214	-12.241	-12.315	-12.452
7B-7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-413	-392	-406	-406	-406	-406
8A-8.1	Ruimte en leefomgeving	-2.741	-2.841	-1.349	-1.367	-1.367	-1.411
8A-8.3	Wonen en bouwen	-5.278	-5.956	-3.641	-3.370	-5.827	-2.236
8B-8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-3.793	-8.790	-4.845	-4.396	-590	-1.744
Lasten		**248.495**	**266.259**	**256.031**	**253.265**	**250.486**	**253.139**
0A-0.1	Bestuur	5.408	3.542	4.571	3.910	3.910	3.910
0A-0.2	Burgerzaken	3.710	3.955	4.104	3.675	3.352	3.352
0B-0.61	OZB woningen	933	854	874	896	897	897
0B-0.62	OZB niet-woningen	121	187	188	188	188	188
0B-0.64	Belastingen overig	606	773	889	889	889	889
0B-0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	505	1	711	905	912
0C-0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	2.931	2.028	3.020	1.803	1.812	1.828
0C-0.4	Overhead	30.130	30.844	31.871	31.920	31.753	31.743
0C-0.5	Treasury	1.673	662	893	1.047	1.222	1.155
0C-0.8	Overige baten en lasten	2.194	-105	2.736	2.263	2.635	2.528
0C-0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	24	25	25	25	25	25
1A-1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4.792	4.933	5.154	5.154	5.153	5.153
1B-1.2	Openbare orde en veiligheid	3.159	3.492	3.517	3.516	3.320	3.343
2A-0.63	Parkeerbelasting	202	241	225	225	224	224
2A-2.2	Parkeren	3.432	3.790	3.552	3.503	3.477	3.561
2B-2.1	Verkeer en vervoer	13.532	15.307	14.727	14.427	14.653	15.814
2B-2.4	Economische havens en waterwegen	1.179	1.348	1.269	1.287	1.318	1.301
2B-2.5	Openbaar vervoer	331	432	197	196	196	196
3A-3.1	Economische ontwikkeling	2.167	1.882	1.648	1.641	1.650	1.587
3A-3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.392	144	123	133	159	294
3A-3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	381	364	467	466	466	466
3A-3.4	Economische promotie	469	328	314	318	326	368
4A-4.1	Openbaar basisonderwijs	233	213	213	213	213	213
4A-4.2	Onderwijshuisvesting	3.481	4.281	3.092	3.734	5.289	5.167
4A-4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.367	5.303	5.581	5.580	5.580	5.580
4B-5.1	Sportbeleid en activering	3.710	3.705	3.359	3.359	3.358	3.552
4B-5.2	Sportaccommodaties	3.910	4.293	4.308	4.777	5.101	5.374
4B-5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.094	776	636	636	636	636
4B-5.4	Musea	649	727	1.186	945	951	970
4B-5.5	Cultureel erfgoed	1.180	589	634	568	567	577
4B-5.6	Media	2.063	3.193	2.538	2.948	2.894	2.927
4C-6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	14.144	14.564	10.817	10.008	10.008	9.999
4C-6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	212	179	188	188	188	188
4C-6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.742	4.161	737	737	737	737
4C-6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	5.651	5.725	8.061	8.071	7.951	7.951
4C-7.1	Volksgezondheid	4.949	5.440	4.809	4.807	4.797	4.792
5A-6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	3.500	3.821	3.861	3.931	3.931	3.931
5A-6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	7.006	7.252	7.672	7.786	7.786	7.786

Taakveld	Taakveldomschrijving	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	2027	2028	2029	2030
5A-6.712	Begeleiding (WMO)	4.255	4.348	4.442	4.442	4.442	4.442
5A-6.713	Dagbesteding (WMO)	1.508	1.545	1.578	1.578	1.578	1.578
5A-6.791	PGB WMO	843	915	990	945	945	945
5A-6.91	Coördinatie en beleid WMO	772	360	478	478	478	478
5B-6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	32	47	47	47	47	47
5B-6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	16.711	17.106	17.450	17.447	16.955	16.945
5B-6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	1.146	1.493	1.559	1.622	1.586	1.585
5B-6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	5.851	6.151	6.443	6.714	6.539	6.535
5B-6.792	PGB Jeugd	1.332	1.496	1.216	1.216	1.216	1.216
5B-6.821	Jeugdbescherming	1.239	1.226	1.293	1.356	1.315	1.314
5B-6.822	Jeugdreclassering	279	319	327	334	329	329
5B-6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	921	425	671	671	551	551
5C-6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	16	21	21	21	21	21
5C-6.811	Beschermd wonen (WMO)	2.418	2.444	2.532	2.532	2.532	2.532
5C-6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	2.058	2.298	2.277	2.277	2.277	2.317
6A-6.4	WSW en beschut werk	7.787	7.440	7.658	7.035	6.725	6.148
6A-6.5	Arbeidsparticipatie	1.715	2.025	1.958	1.972	1.997	2.021
6B-6.3	Inkomensregelingen	21.687	23.215	23.460	23.387	23.387	23.387
7A-5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.114	6.769	7.127	7.268	7.341	7.573
7A-7.4	Milieubeheer	4.305	6.114	5.293	4.764	4.782	4.864
7B-7.2	Riolering	3.561	3.510	3.663	3.701	3.703	3.893
7B-7.3	Afval	7.646	8.410	8.557	8.781	8.843	8.956
7B-7.5	Begraafplaatsen en crematoria	440	355	367	366	365	366
8A-8.1	Ruimte en leefomgeving	8.010	9.737	7.749	7.346	7.318	7.237
8A-8.3	Wonen en bouwen	6.988	9.915	6.047	6.118	6.105	5.998
8B-8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.203	8.820	4.769	4.365	590	1.744
Reserve mutaties		**-57**	**-8.894**	**-2.442**	**-580**	**864**	**-874**
Onttrekking aan de reserves		**-19.945**	**-13.918**	**-5.476**	**-1.555**	**-1.308**	**-1.251**
0A-0.10	Mutaties reserves	-85	0	0	0	0	0
0B-0.10	Mutaties reserves	0	-56	0	0	0	0
0C-0.10	Mutaties reserves	-3.807	-3.413	-2.754	0	0	0
1A-0.10	Mutaties reserves	0	-64	-21	-21	-21	-21
1B-0.10	Mutaties reserves	-51	-130	0	0	0	0
2A-0.10	Mutaties reserves	0	-212	-367	-297	-297	-297
2B-0.10	Mutaties reserves	-866	-1.310	-274	-8	-8	-8
3A-0.10	Mutaties reserves	-1.488	-583	-150	-50	0	0
4A-0.10	Mutaties reserves	-477	-1.196	-118	0	0	0
4B-0.10	Mutaties reserves	-750	-1.442	-671	-481	-481	-424
4C-0.10	Mutaties reserves	-1.144	-2.057	-625	-407	-265	-265
5A-0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
5B-0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
5C-0.10	Mutaties reserves	-54	-284	-172	-172	-172	-172
6A-0.10	Mutaties reserves	-27	-35	0	0	0	0
6B-0.10	Mutaties reserves	-75	-141	0	0	0	0
7A-0.10	Mutaties reserves	-735	-122	-104	-64	-64	-64
8A-0.10	Mutaties reserves	-9.844	-2.844	-220	-55	0	0
8B-0.10	Mutaties reserves	-541	-30	0	0	0	0
Toevoeging aan de reserves		**19.889**	**5.024**	**3.034**	**975**	**2.172**	**377**
0A-0.10	Mutaties reserves	25	0	0	0	0	0
0B-0.10	Mutaties reserves	2.832	0	0	0	0	0
0C-0.10	Mutaties reserves	2.818	3.326	2.051	100	100	100
1A-0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
1B-0.10	Mutaties reserves	0	50	0	0	0	0

Taakveld	Taakveldomschrijving	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	2027	2028	2029	2030
2A-0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
2B-0.10	Mutaties reserves	430	145	0	0	0	0
3A-0.10	Mutaties reserves	206	0	0	0	0	0
4A-0.10	Mutaties reserves	0	97	0	0	0	0
4B-0.10	Mutaties reserves	145	648	0	0	0	0
4C-0.10	Mutaties reserves	820	-38	0	0	0	0
5A-0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
5C-0.10	Mutaties reserves	219	0	0	0	0	0
6A-0.10	Mutaties reserves	335	277	277	277	277	277
6B-0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
7A-0.10	Mutaties reserves	153	23	0	0	0	0
8A-0.10	Mutaties reserves	10.772	496	630	567	1.796	0
8B-0.10	Mutaties reserves	1.132	0	76	31	0	0
		-785	**27**	**-478**	**6.459**	**6.178**	**7.752**

Bijlage 5 Kostendekkendheid tarieventabel legesverordening

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgelijke stand	1.094	113.584	74.929	141.317	74,53%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart[1]	691.309	459.854	303.355	1.212.841	83,38%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen[2]	164.941	218.147	143.907	400.000	75,90%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen uit de Basisregistratie personen (BRP)	5.131	22.530	14.863	37.813	88,92%
Paragraaf 1.5 - Bestuursstukken					
Paragraaf 1.6 - Vastgoedinformatie					
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	6.291	6.001	3.960	12.204	75,09%
Paragraaf 1.8 - Gemeentearchief		774	510	1.082	84,27%
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten	52.551	51.540	34.002	193.126	139,85%
Paragraaf 1.10 - Diversen		1.367	902	2.172	95,81%
Totaal hoofdstuk 1	**921.318**	**873.797**	**576.428**	**2.000.555**	**84,36%**
Hoofdstuk 2 - Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning					
Paragraaf 2.1 - Algemene bepalingen					
Paragraaf 2.2 - Voorfase		111.293	73.419	24.542	13,29%
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	180.245	469.369	309.636	1.556.863	162,30%
Paragraaf 2.4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed					
Paragraaf 2.5 - Milieubelastende activiteiten					
Paragraaf 2.6 - Lozingsactiviteiten					
Paragraaf 2.7 - Aanlegactiviteiten		6.578	4.339	4.928	45,14%
Paragraaf 2.8 - Overige activiteiten		5.661	3.734	8.027	85,45%
Paragraaf 2.9 - Maatwerkvoorschriften					
Paragraaf 2.10 - Gelijkwaardigheid					
Paragraaf 2.11 - Overige uitgaven		305	201	1.325	260,83%
Paragraaf 2.12 - Modaliteiten	75.625	54.883	36.208	65.736	39,43%
Paragraaf 2.13 - Vermindering				-10.291	
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf				-13.930	
Totaal hoofdstuk 2	**255.870**	**648.089**	**427.537**	**1.637.200**	**122,96%**
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca		9.982	6.585	29.363	177,24%
Paragraaf 3.2 - Seksbedrijven					
Paragraaf 3.3 - Winkeltijdenwet					
Paragraaf 3.4 - Organiseren evenement of markt		26.821	17.693	15.389	34,57%
Paragraaf 3.5 - Standplaatsen		1.934	1.276	7.556	235,40%
Paragraaf 3.6 - Huisvestingswet 2014 [en Wet goed verhuurderschap]					
Paragraaf 3.7 - In dit hoofdstuk niet benoemd besluit		1.414	933	2.490	106,14%

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
Totaal hoofdstuk 3		**40.151**	**26.487**	**54.798**	**82,23%**
Totaal	**1.177.188**	**1.562.037**	**1.030.452**	**3.692.553**	**97,95%**

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	921.318	873.797	576.428	2.000.555	84,36%
Kostendekking Hoofdstuk 2	255.870	648.089	427.537	1.637.200	122,96%
Kostendekking Hoofdstuk 3		40.151	26.487	54.798	82,23%
Kostendekking totale tarieventabel	**1.177.188**	**1.562.037**	**1.030.452**	**3.692.553**	**97,95%**

Bijlage 6 Subsidies 2026-2030

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Product	2026	2027	2028	2029	2030
(1) Incidentele subsidies		**2.246**	**1.795**	**1.955**	**1.935**	**1.935**
2.1	Uitvoering verkeersveiligheid	29	14	14	14	14
3.1	Unmanned Valley overig (nieuw)	175	100	100	100	100
3.4	Toerisme	61	61	61	61	61
5.1	Sport algemeen	12	12	12	12	12
5.3	Cultuureducatie CMK3	60	60	60	60	60
5.4	Subsidieregeling Musea	242	182	182	182	182
6.1	Algemene voorz. WMO en jeugd (Toegankelijkheid)	-5	-5	-5	-5	-5
6.1	Algemene voorz. WMO en jeugd	90	90	90	90	90
6.1	WZK organisatieondersteuning	204	204	204	204	204
6.3	Voorraadkast Katwijk	40	40	0	0	0
6.60	Hulp aan zorgmijders	35	35	35	35	35
6.811	Woonvoorz. Berschermd Wonen (MaZo)	250	250	250	250	250
6.812	Verslavingspreventie - Lokaal (MO & MaZo)	102	102	102	102	102
6.812	REI - Lokaal (MO & MaZo)	100	100	100	100	100
7.1	Jeugd en Jongerenwerk (WZK)	20	20	20	0	0
7.4	Duurzaamheid	30	30	30	30	30
8.3	Besparen en isoleren	801	500	700	700	700
(2) Structurele subsidies		**8.995**	**8.998**	**9.058**	**8.750**	**8.750**
1.2	Ondersteuningsorganisaties (ADV)	36	49	49	49	49
1.2	Veiligheidsbeleid	36	36	36	36	36
2.1	Verkeersregelingen	4	4	4	4	4
2.5	Veerhuisje subsidie	27	27	27	27	27
3.4	Toerisme	55	55	55	55	55
4.3	Onderwijskansen (Onderwijsagenda)	25	25	25	25	25
4.3	Passende Onderwijsplek (Onderwijsagenda)	131	131	131	131	131
4.3	Maatschappelijke Ontwikkeling (Onderwijsagenda)	70	70	70	70	70
4.3	Sociale Acceptatie (Onderwijsagenda)	58	58	58	58	58
4.3	Gezonde Leefstijl (Onderwijsagenda)	30	30	30	30	30
4.3	Uitvoering leerplichtwet	36	36	36	36	36
4.3	Uitvoering leerplichtwet	3	3	3	3	3
5.1	Sport en bewegen (MAG nieuw)	680	680	680	680	680
5.1	Sport en bewegen (MAG nieuw)	94	94	94	94	94
5.3	Volksfeesten SAM	36	36	36	36	36
5.3	Amateurkunsten (MAG nieuw)	104	104	104	104	104
5.3	Amateurkunsten (MAG nieuw)	166	166	166	166	166
5.3	Stichting Planck (Cultuur – 35%)	1.099	1.105	1.111	1.082	1.082
5.4	Archeologie	10	10	10	10	10

Taakveld	Product	2026	2027	2028	2029	2030
5.5	Monumenten	59	59	59	59	59
5.6	Bibliotheek (MAG)	-11	-11	-11	-11	-11
5.6	Stichting Planck (Media - 65%)	1.946	1.958	1.969	1.915	1.915
5.6	Lokale omroepen SAM	95	95	95	95	95
5.7	Openbaar Groen VB	1	1	1	1	1
6.1	Opvang vergunninghouders	52	52	112	112	112
6.1	Algemene voorz. WMO en jeugd	50	50	50	50	50
6.1	Algemeen maatschappelijk werk	-35	-35	-35	-35	-35
6.1	Mantelzorgondersteuning (MAG nieuw)	330	330	330	330	330
6.1	Jeugd en Jongerenwerk (Halt)	40	40	40	40	40
6.1	Ontmoeting in de wijk (MAG nieuw)	898	898	898	898	898
6.1	Ontmoeting in de wijk (MAG nieuw)	272	272	272	272	272
6.1	Preventie en vroegsign. jeugd en gezin (MAG nieuw)	396	396	396	396	396
6.1	Jeugd en Jongerenwerk (MAG nieuw)	666	666	666	666	666
6.1	Jeugd en Jongerenwerk (MAG nieuw)	343	343	343	343	343
6.1	Initiatievenregeling (MAG nieuw)	110	110	110	110	110
6.1	Bezwaren (MAG nieuw)	10	10	10	10	10
6.1	Wijkwerk cultuur	-50	-50	-50	-50	-50
6.23	Clientondersteuning	9	9	9	9	9
6.3	Ondersteuning bij geldzorgen (MAG nieuw)	12	12	12	12	12
6.60	Vervoer Wmo	234	234	234	9	9
6.60	Inloopfunctie GGZ	56	56	56	56	56
7.1	Sociale veiligheid (MAG nieuw)	189	189	189	189	189
7.1	Openbare gezondheidszorg	-17	-17	-17	-17	-17
7.1	Jeugd en Jongerenwerk (WZK)	220	220	220	220	220
7.1	Jeugdgezondheidszorg uniform deel	92	64	64	64	64
7.1	Gezonde leefstijl (MAG nieuw)	288	288	288	288	288
7.4	Milieubeheer	42	42	25	25	25
(3) Subsidies huisvesting multifunctionele accommodaties		**206**	**137**	**137**	**137**	**137**
5.1	Sportverenigingen	23	23	23	23	23
5.3	Kunstbeoefening	1	1	1	1	1
5.3	Volksfeesten SAM	2	2	2	2	2
6.1	Ouderenzorg	1	1	1	1	1
6.1	Wijkwerk cultuur	3	3	3	3	3
6.22	Eerste lijns loket - jeugdbeleid	177	108	108	108	108
(4) Subsidies oud papier		**39**	**39**	**39**	**39**	**39**
7.3	Vuilverwerking communicatie	39	39	39	39	39
(5) Indexering subsidies		**353**	**707**	**702**	**690**	**690**
0.8	Indexering subsidies	353	707	702	690	690